

Wyrestaurował introitigator Jan Wyżga w r. 1935.
 W okładkach dano nowe tektury, a miejsce daw-
 nych sklejonych z makulatury, a mianowicie z oś-
 miu kart druków: *Judicium Crecoviense per magistrum*
Jacobum de Iszba pro anno Christi 1508 corrente
 (z którego utworzono nowy pozycje zbioru „Cinelic”)
 oraz z dwu połów pergaminowego dokumentu, wystas-
 wionego przez węgierskiego opata Jana dnia 9. VIII.
 1504 (który przeniesiono do zbioru dokumentów).
 Stary grzbiet nie był zdobiony. Dwa wyklejki
 papierowe wlepiono na posztek i na koniec woluminu.

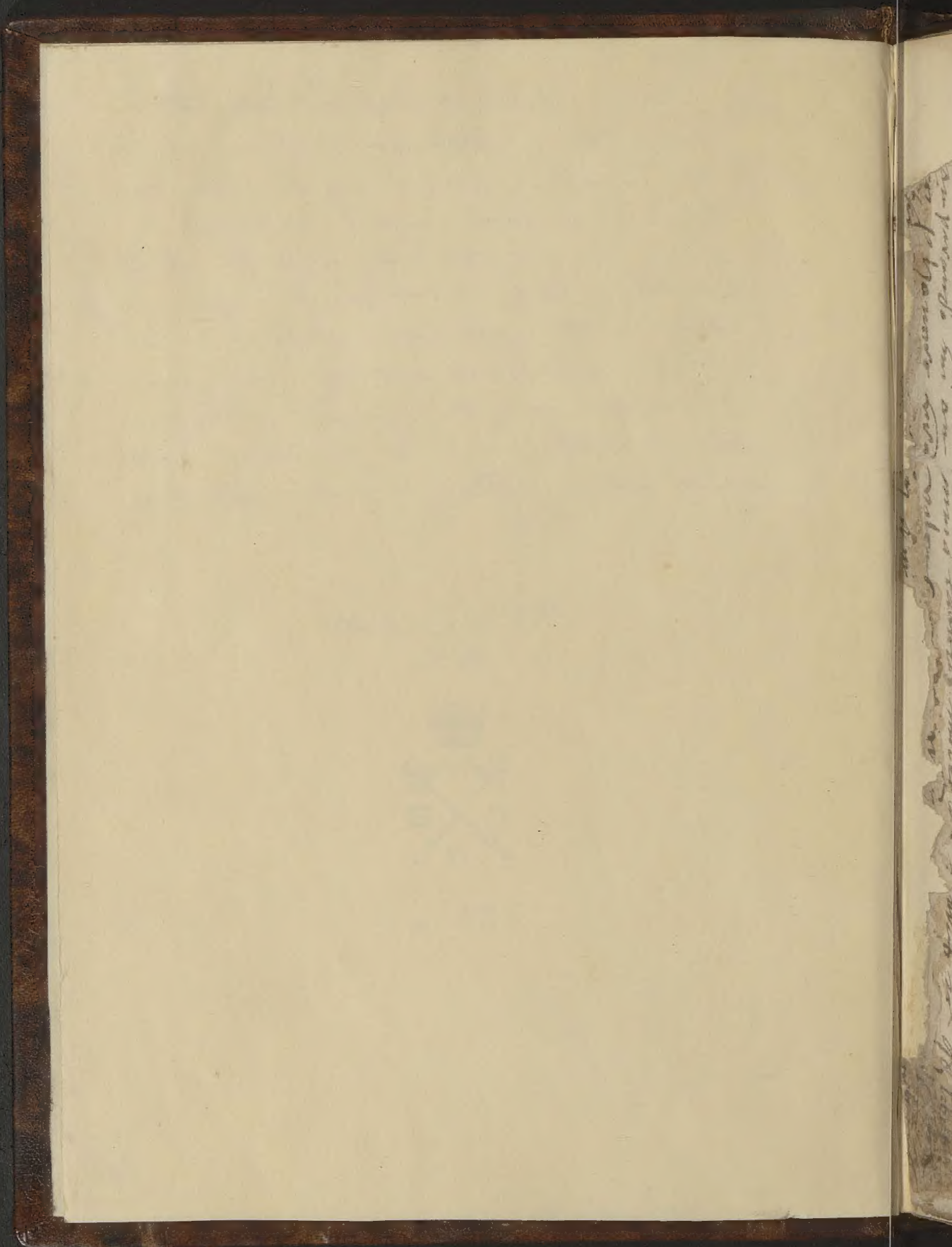
Inc. Qu. 134.

Bibl. Jag.

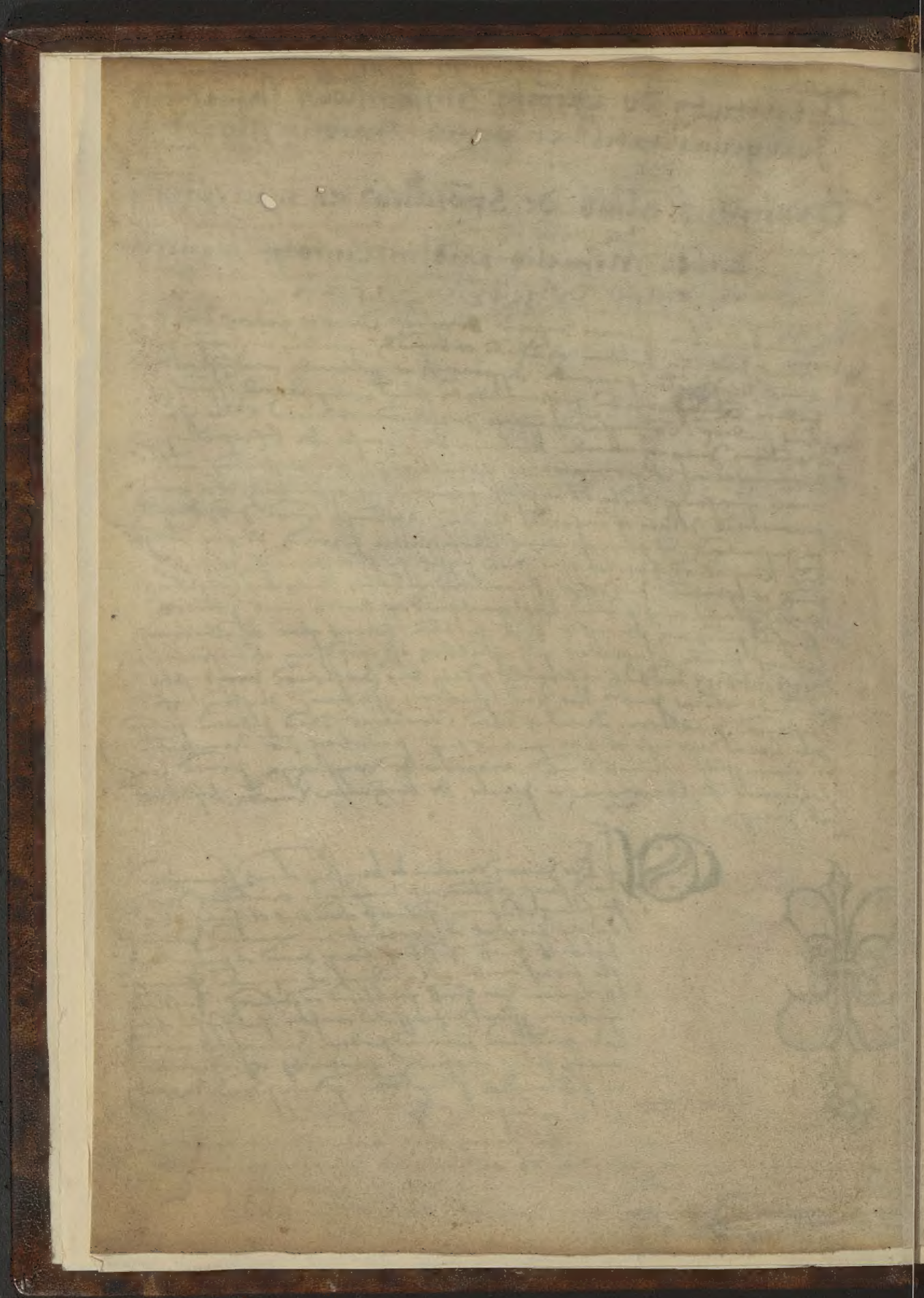
Inc. 134

Ink. 134.

Tractatus de Excommunicationibus
Suspensionibus, Interdictis, Irregulari-
tutibus et penis Antonij Florentini.
Item Tractatus de Sponsalibus et
Matrimonio

E. V. 77.
et alijs

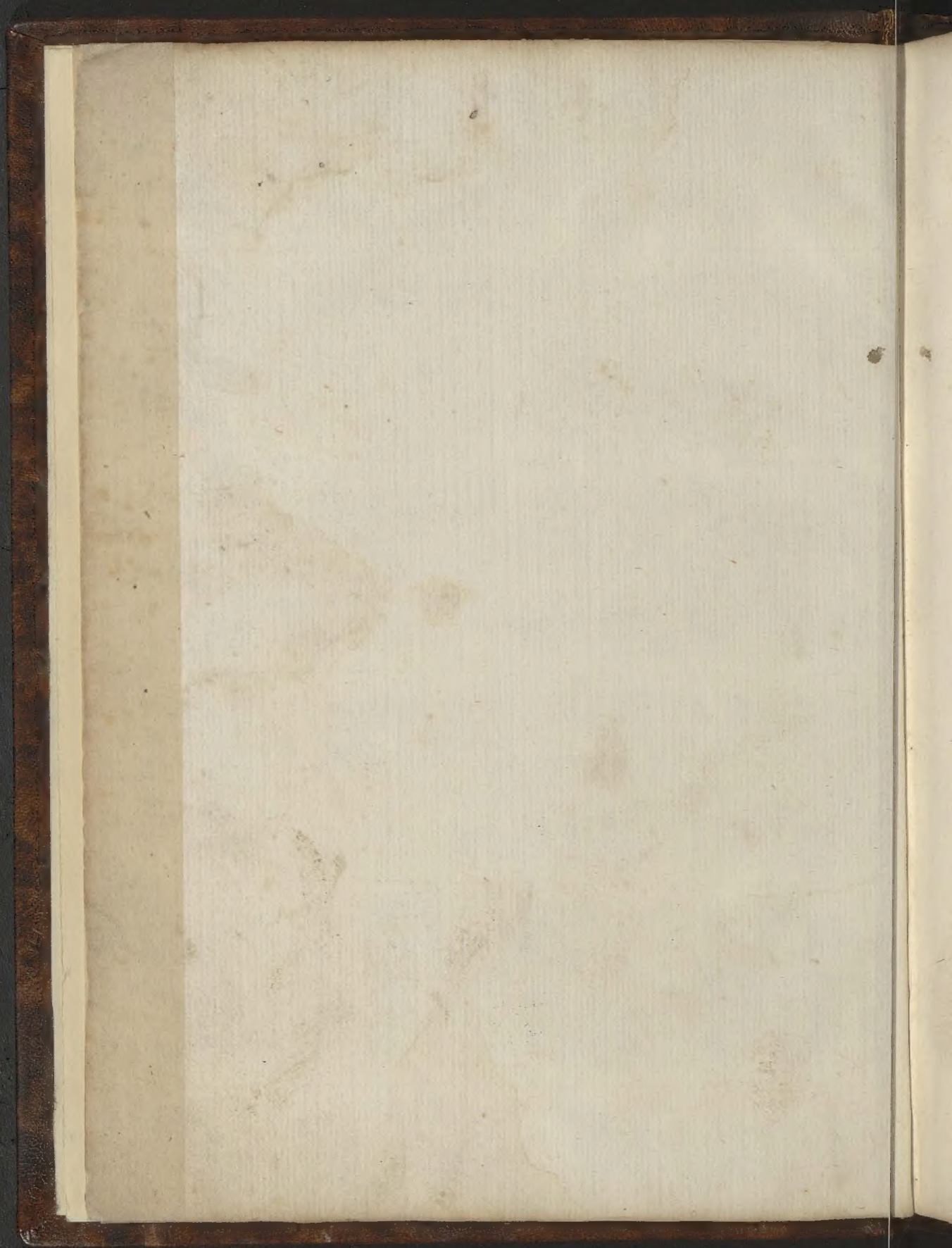

m

Inann. 134.

III

Bibl. Jag.

Incipit tractatus notabilis de excoi-
cationibus suspentionibus interdictis
irregularitatib⁹ et penis fratris An-
tonini archiepi florentini de ordine
predicatorum.

e

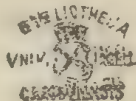
Excommunicatio
dicit exclusio a co-
munione. Sicut
autē triplex ē cōio
fidelium. scilicet in uersa
tōe loquela cibo et

huiusmodi. In sacramentorum susceptiōe
In bonorum spiritualium participatiōe que
fiat in ecclesia iuxta illud. Particeps
ego sum omnium timentium te et custo-
man. tua. Sic triplex potest dici excoi-
catio aliis omissis. Prima ē excoicatio
maior: que etiā dicit anathema: et ex-
cludit a p̄dicta triplici cōione. de hac
3. q. 4. Engeltrudam. et. ii. q. 3. sicut
apostoli. 1. c. nihil. Secunda excoicatio
est minor que excludit a participatiōe
et cōione sacramentorum passiuam tamen
h̄z 30. de ligna. in de. de excoi. Si ce-
lebrat: et hoc. ii. q. 3. cū excoicatio. 1. q.
4. Engeltrudam. Tertia est excoi-
catio data a deo. scilicet inflata p̄ quolibet
mortali. et de hac. ii. q. 3. audi. Ista igitur
de censuris ecclesiasticis quarta pars
sex titulos habet. In primo tractabit
de excoicatiōe maiori. In secundo de
minori. In 3° de interdicto. In 4° de
suspensione. In 5° de irregularitate.
In 6° de penis in gēe.

Quartū ad p̄mū sciendū qd excoicatio
maior q̄n̄z infertur ab hoīe siue a iudice:
et q̄a ista potest inferri pro variis et in
numeris casib⁹ etia in iniustis: iō n̄ p̄nt
poni casus ipsi. Q̄n̄q̄ infertur a iure

particulari p̄ cōstitutōes v̄z synodales
alicui⁹ dyocesi: vel p̄uinciales factas
in cōcilio p̄uinciali: vel p̄ legatū alicui⁹
prouincie que nō extēdūt ad alia loca
scilicet extēdūt p̄uincia vel dyocesim: et quia
hec variant etia multis modis: quia
quot dyoceses tot quodāmodo cōsti-
tutiōes: iō etiā ip̄e omittūt. Quandoq̄
infert a iure cōi excoicatio: seu p̄ cōsti-
tutiōes factas in cōcilio vniuersali: vel
a sūmis p̄tēficib⁹ qui astringūt et
ligāt ubiq̄ terrarū fideles: quaz qdā
h̄nt in corpore iuri. v̄n. Hosti. de se. ex.
in p̄n. enumerat. 20. excoicatiōes col-
lectas ex decretis et decretalib⁹. 30. h̄o
an. de sen. ex. c. eos. li. 6°. in glo. enu-
merat triginta duas: que h̄nt in ipso
libro. 6°. Et idē in de. i. de sen. ex. enu-
merat quinquaginta duas: que h̄nt in
de. Quedā alie sunt p̄ extinguentes
vinctorum sūmorū p̄tēficū. Et iterum
quedā alie sunt que ānuatim sunt a
sūmo p̄tēfice i curia cōt qdā p̄sonas
seu cōmittētes quedā vitia: vt. j. pate-
bit. Igitur circa istā materiā excoi-
cationis maioris sic procedit. Primo
ponēt casus ipsi p̄pter quos incurrit
ipsa excoicatio maior: quorum quedam
sunt apostolice sedis reservati q̄ntz ad
absolutiōē. 2° tractabit de ipsa excoi-
municatiōe. 3° de ipsi⁹ absolōne: In
ponēdo autē ipsos casus excoicatiōis
iuri. Prim⁹ ageť de illis in q̄bus fre-
quēti⁹ incurrit cū aliquali declaratiōe
h̄z nōtā p̄ doctores. Et exinde d̄ aliis
brevissime expediet. Demū ponēt de
vbo ad v̄bū quedā extingātes et ip̄e
processus qui fit ānuatim in curia p̄
papam continens plures excoimuni-
cationes.

a. 2

De iniectione manuum in clericum
vel religiosum violentam.

Cap. primum.

I quis suadete diabolo huius
sacrilegij viciū vel crimen in-
currerit: q̄ in clericū vel mo-
nachū manus violētas iniecerit: ana-
thematis vinculo sibiiciat. Et nullus
ep̄oz illū p̄sumat absolue: nisi mortl.
urgēte piculo: donec apostolico cōspe-
ctui p̄ntet: et eius mādātū suscipiat
Inno. 2.º. i. 7. q. 4. Sup hoc decreto
sunt q̄nq; notāda. Prīmū est q̄ noie
Si q̄s. cōphēdit etiā femina: vt dicit
ibi glo. et archi. et vt p̄z ext de sen. ex.
Mulieres. 2.º est notādū q̄s clericus
vel religiosus gaudeat isto p̄uilegio et
q̄s nō: sup q̄ 30. d. ligna. in tractatu
de censura ecclesiastica dicit q̄ religi-
osus monach⁹ nō cleric⁹ gaudet isto
p̄uilegio. scz q̄ iniciēs man⁹ violētas
in ipsū est excoīcat⁹. Itē canonic⁹ re-
gularis nō clericus. Itē nouit⁹ religi-
osus gaudet hoc p̄uilegio: vt in. c. si
religioso. eo. ti. li. 6. Itē moniales et
cōuerse earū ext de sen. ex. De monia-
libus. Itē cōuersi religionū. sed de cō-
uersis seculariū remanz dubiū. host.
ant in. c. nō dubiū. de sen. ex. dicit q̄
cōuersus q̄ remanet in domo sua vi-
uens: vt laicus nō gaudet hac imuni-
tate. 27. q. i. Ut lex cōtinētie. Si ho
sit conuersus tradēs se et sua: cōsecrat⁹
incedēs: horas audiēs: honeste viuēs
talī gaudet hac imunitate. i. 7. q. 4. si
quis. Probat hec solutio in. c. vt p̄ui-
legia. de p̄uile. vbi. hoc autē. Et hanc
credo verā. 30. de ligna. Clericus cō-
iugat⁹ nō bigam⁹ incedēs in habitu
clicali et tōsura gaudet hac imunitate

vt in. c. vnō. de clericis cōiug. li. 6. Et
hoc quo ad duo: q̄a scz p̄uatiens eum
incidit in canonē. 2.º quia nō hz rīdē
in iudicio seculari. De p̄uatiēte clericū
n̄ bigamū dimittētē habitū et tōsurā:
et postea reassumētē vtz talis incidat
in canonē sunt opiones: et qdā dicūt
q̄ nō: nā satis est q̄ elegerit sibi semel
vitā clericalē p̄fessionē vel regulā. qd
semel de reg. i. li. 6. Et alij dicūt cō-
trariū q̄ iusta p̄uā nemini est aufe-
renda. 4. q. i. si q̄s libellū. p hoc faciūt
nōra p̄ Inno. in. c. si. d. vita et ho. cle.
Qui dicit clericos p̄uatiatos p̄uilegio:
q̄a se imiscēt negociatiōibus illud re-
assumē dimittēdo 30. Inno. et archi
tenent hanc p̄tem: hanc etiā pbat
clemen. de vi. et ho. cle. Si littera itel
ligat h̄m cōtinuū et redū intelledum
nā ibi dicit textus q̄dū in p̄missis
existāt vel insistāt eo ipso amittāt. et
ille h̄us h̄m h̄um intelledū refertur
ad omnia p̄cedētia: vt. c. i. 2. Req̄ris.
de appel. Cōfirmat hoc q̄a illa cōstitu-
tio est penalis: ideo indubio v̄z recipere
interpretatiōē in p̄tē mitiores. 30. de
ligna. De p̄uatiēte deposito dicūt 30
et hug. 50. vi. accedēs. q̄ incidit in ca-
nonē. Et idē Ber. Sed Bar. bri. tenz
p̄rū: qd videt approbari p. c. de gra-
datio. de pe. li. 6. 30. an. in. d. c. de ḡ-
datio dicit p̄mā opiniōē esse h̄az in
v̄balit̄ deposito: si in actualit̄ depōito
est h̄a cōtraria opiniō 30. de ligna.
P̄uatiēs clericū p saltū p̄motū inci-
dit in canonē: quia talis recipit cara-
cterē. Clericus p̄uatiēs seipsū irato aio
incidit in canonē: qd pbat. 22. q. 3.
si nō licet. Preterea tale p̄uilegiū est
idultū toti ordini clicali: cui renūtiari

not. et q̄nq;
f. 1. 7. q. 4.

clericus
q̄nq; q̄nq;

nō pōt Jo. de lig. Idē archi. et Jo. an. Percuties clericū excōicātū: vtz incidat in canonē. Dicit aliq q nō per. c. Excōicatorū. 22. q. 5. et. ii. q. i. Multi. Sz in cōrū ē cōis opio. Nā excōicat⁹ retinz ordinē rōe cui⁹ idul ta est imunitas. q durat durate cā. Hāc opi. tenēt Jo. Vin. et Soffre. Inno. Jo. an. spe. Percuties clericū icedētē sine habitu clericali: si mōit⁹ fuit 7 nō assumpserit nō incidit in canonē. Si aut nō fuerit monit⁹ et ipsū pcusserit nō in actu belli vel ag gressure: tūc incidit etiā si cleric⁹ ha bitū deposito se alias imiscuerat. s si ipsū pcusserit i actu belli et aggres sure: tūc nō incidit hz Inno. hic tū putarē pōderādū q dedit cāz bello 7 ag gressure. Nam si cleric⁹ iniuste cām dedit: tūc indubitatū est: q illi cōtra quos venit cleric⁹ nō incidunt ex capite defenſe pmissē: vt in. c. Si ho. de ſe. ex. 7 ceteri fauētes igresso nō incidunt. Itē si eti⁹ cōt etiū: et cleric⁹ temē se imisceat bitu deposito: et tē crederē pcutiētes i limib⁹ aggressur nō fore extōicator. 7 sic itelligo opi. Inno. 7 Jo. de lig. Percuties ordi natū nō baptizatū nō incidit qā nō hz carācterē. Percuties ordinatum inuitū coactiōe absoluta nō incidit in canonē: qā talis nō recipit carācterē ex de bap. Maiores. in glo. h inuitū coactiōe cōditōali: nisi postea ratificz expſe vel tacite talē pcutiēs nō incidit in canonez. Jo. de ligna. Detinens clericū asportātē res suas vel aliēas apud se depositas p violētiā: vel au ferēs eo inuito nō incidit i canonē si ei auferat: rōn ē i asportādo. i. anteq

se recipiat ad locū destinatū. Si aut h facerz ex intuallo postq pueit ad locū destinatū 7 adept⁹ fuit posſel ſionē rez illaz pfecte icidit hz Ide. de cenſ. ecclesiasti.

3° notādūz est q in qbuldā casibus qquis nō actualit inicit q s manum violētā in clericū incidit in canonez ppter quosdā ad⁹ iniuriosos pſoales ſcōs p tales: sic cū q s pcutit clericū ſbiiciētez se hberib⁹ ei⁹ pro emenda offenſe cōmiſſe. ex de ſen. ex. Cōtin git. Cleric⁹ ho ſbiicies se hberibus vī etiā q ē excōicat⁹. Dic. Jo. an. in nouella qā ptiſcipat i crie dānato ex eo. Nup. 7. c. Si cōcubine. Nisi vi cas q ptiſcipiū i crie tūc induc excōi cationē in ptiſcipate qn ptiſcipat cūz excōicato nō in illo actu tm: p quo pncipalis excōicatōez incurrit: ad h . 7. e. Si cūbine. Ibi poſt latā ſniaz decre. Nup. pōit etiā illū excōicatu z tēpore cōiōis. nec obſtat ſi dicas q mādās vel coopās pcutiēti ſit excōi catus: qā nō ex vi ptiſcipij: ſ ex ppro facto: q etiā qn excōicat⁹ ē nō phi bēs. 7. e. Quāte. Vel niſi dicas q ſb mittere nō est ptiſcipare crimini: qā pbabili credē poſat illū remiſſuz. Prior tū ſolutio nō videt ſufficiens vbi id⁹ iterant: cū ex pō ſit excōicat⁹ Hoc Jo. an. Idē Pau. in cle. Eos. de cōſan. et affi. Et ſic vidēt oicē q nō ſit excōicat⁹. Ide. ho de peruſio. vīc q talis cleric⁹ ſi pmittit ſe pcuti vna pcuſſiōe tm: tūc nō ligat maiōi qā ateq ſeqt leſio pcutiēs nō ē excōi cat⁹: 7 ſic ſe ſbiiciēdo nō ptiſcipat excōi cato: ſ excōicādo. Si antez ſbiicit ſe plurib⁹ pcuſſiōib⁹: tūc ligat maiōi:

q̄a p̄cipat excoīcatō in crīe. Et ista
p̄ma solutio facit ad q̄ōnez quā fa-
ciūt p̄dicti doc. d̄ eo q̄ recipit cōiōez
a religioso sine līa ei⁹ a q̄o d̄z hēre
vtz. s. sit excoīcat⁹ sic et ip̄e religios⁹
remittūt ad nōta circa istā decretālē
Cōtingit. Itē reputat⁹ q̄si man⁹ vio-
lēta cū q̄s retin⁹ clīcū icarceratū vel
ī custodiā vel vinculatū: vt i. c. nup.
Includēs clīcū violēt ne ab inimici
ip̄z q̄rētib⁹ occidat⁹ si icidit i canonē
q̄a l̄z ad sit violētia: nō tñ dol⁹: imo
ad salutē ei⁹ sit n̄ ad iniuriā. hoc t̄z
✓ Inno. in. c. Inup. Duo ad h̄ requirūt
vt q̄s incidat in canonē illū. Si q̄s
suadēte. i. 7. q. 4. s. anim⁹ vololus: et
facti p̄p̄ticio: vt p̄z ex ip̄o tex. et Jo.
an. t̄z ē q̄ p̄eaz late sine null⁹ icidat
p̄ solā attētatōez: nisi puēiat ad act⁹
cōsumationē. p. c. Perpetue. de elec.
li. 6. vñ vibrās gladiū vt p̄uterz cle-
ricū: quē tñ ille n̄ p̄cussit: q̄a ille idū
vitauit n̄ icidit in canonē. Jo. d̄ lig.
Si aliq̄ inimici clerici obsidēt ip̄z in
castro vel domo forte alic⁹ mulier.
claudūt ip̄z: n̄ eū custodiūt: s̄ vt illi
h̄ecūdiā faciāt n̄ dicerēt illū detinē
ī custodiā vel carcerē q̄a neq̄ h̄ intē-
dūt. Itē nec violētiā īferūt p̄sōe nec
reb⁹ adherētib⁹. hec sūt h̄ba Inno.
Inscio tñ si p̄ h̄ba intēdat Inno
dicē hos nō fore excoīcatos: l̄z h̄ vi-
deat⁹ p̄ h̄ba illa: nec violentiā: zc. q̄
requat canon. Credo tñ in obsidēte
pōderādū: p̄p̄ qd̄ fiat obsessio. An
p̄p̄ castz h̄ndū: n̄ n̄ p̄sonā violādā
n̄ tūc credo q̄ n̄ inciderz. Si at̄ fierz
obsessio p̄p̄ p̄sonā vt violēt: tūc i-
cīdēt. De claudēte h̄o domū mulier.
ad h̄ecūdiā clerici detegēdā crederē

ip̄m includētē excoīcatū: nā sit iniu-
ria p̄sone clerici inclusi. Jo. de lign.
Itē reputat⁹ q̄si man⁹ violēta: vt cū
q̄s mādāt capi vel h̄berari talē: n̄ se
q̄ē effēd⁹ vt i. c. Inp̄p̄dim⁹. Itē p̄-
cutē reputat⁹ clericū cū q̄s ratā h̄et
p̄cussioez clīci factā noīe suo: vt. c. cū
q̄s. e. ti. li. 6. Itē reputat⁹ cū n̄ defen-
dit clericū: cū ledit⁹ p̄sōalit⁹: et defēdē
pōt sū p̄iculo sui. ex. e. Quāte. Inō
q̄ circa hūc casuz varie sūt opiones.
Quidā. n. vt Jo. et Ber. i. glo. sup. c.
Quāte. n̄ sūil. dicūt q̄ istud. s. non
defēdē clericū ab iniuriis p̄sonalib⁹
cū sibi possit inducē excoīcatōez q̄tū
ad officiales: ad quoz officīū p̄tin⁹
eos defēdē. zz. q. 5. Administrato-
res. n̄ i. 4. q. 5. In forte. hosti. h̄o dicūt
in sū. h̄ eē intelligētiā ḡnālī de quo-
cūq̄: et si n̄ tenet⁹ ad h̄ ex offi⁹ oū
mō nudo h̄bo tñ phibē possit: vt si
dicēt illi q̄ vellet iniuriari. Cauēas
tibi vel nō facias: n̄ ille abstinerz. ar.
ad h̄. ex. e. Dilecto. li. 6. Idē vñ s̄etire
Jo. d̄ lig. sup. c. q̄te. Inno. h̄o reci-
tat vtrāq̄ opinionē: n̄ dīc q̄ si aliq̄s
h̄beraret⁹ noīe meo: n̄ ex negligētia
n̄ phiberē sine dolo: nō inciderē i ca-
nonē: cū necessari⁹ sit dol⁹: s̄et si ex
p̄p̄ito nō phibeo. Jo. an. i. nouella
i. o. c. q̄te. dicūt q̄ Un. abb. n̄ hosti.
Infinalr dicūt q̄ siue q̄s h̄eat h̄beratē
ī p̄tate: siue nō: siue ille h̄beret⁹ noīe
illi⁹: siue nō icidit i canonē q̄n pōt p̄-
hibē: n̄ n̄ phibz: oūm dolo se oīmī-
tat: al̄ n̄. Et addit vñū multū nob̄le
dicēs. In h̄. n. vel in aliū canonem
null⁹ incidit sū dolo. ar. ff. de adul.
l. i. pe. ff. de sicca. l. i. Idē Jo. de lign.
Spūes in facie clerici ē excoīcat⁹ h̄z

hosti. ⁊ ledēs cum pede vel alia pte
corpīs simili. scz aio iniuriādi q̄tuz
ad vtrūq. Idē si effūdāt aquā super
eū. Detinēs clicū p vestē vel p frenū
equi: ne cleric⁹ liber tūseat: t3 Inno
q̄ sit excōicat⁹ in v.c. Nup. ⁊ Douc
q̄a violat psonā: l3 mediātib⁹ rebus
adherētib⁹ psonē. Idē de auferētib⁹
res d manib⁹ clici: et si forte auferat
oñs vel possessor qui comodauerat
clerico vīq3 ad certū tēpus: ⁊ h⁹ mōi
q̄a ate finitū vīum nō t3 tolli. Oc
cidēs equū cui insedit cleric⁹: vel la
cerans vestes q̄s h3 indutas: dicūt
q̄dā q̄ sit excōicat⁹: si h⁹ fiat i iniuriā
clerici: nā videt iniuriā fieri psonē q̄
sit vestib⁹ q̄b⁹ induta est: ⁊ equo cui
insedit. Sec⁹ si vestes fuerūt septe
a plōa ⁊ equo. Allegāt. c. Cōtingit.
de sen. ex. hāc opionē credo hā: l3
ali3 cōtrariū dicāt. Nā l3 canon sit
penalis ppter qd videt restringēd⁹
nō āpliād⁹: est tñ fauorabilis attēto
ordine clericorū cui indulget: ⁊ ideo
āpliād⁹. ex de re. iur. li. 6. Qdia. Jo
de lig. Ifurātē corrigiā cū q̄ cind⁹ ē
cleric⁹: vel vestes q̄b⁹ est indut⁹. dic
Inno. nō esse excōicatū: q̄a nullam
insert violētiā psonē q̄ nō sentit. In
h⁹ casu credere cōtrariū: et credo q̄ sit
de mēte canonis: q̄ q̄lētūq3 q̄s tan
gat psonā clerici iniuriōse ēt incidat
in canonē: vt nōt Archi. in vīdo ca
none. Jo. de lign. Ifugiēs inimicos
⁊ vt facili⁹ euaderet euitēs clericū d
equo: ⁊ ipsū ascēdēs vt fugiat: an sit
excōicat⁹: p ⁊ cōē pōt argui. Credo
tut⁹ tenēdū ipm excōicatū. Nā hec
est iniectio ⁊ violētia: nec iure fit. q̄
insurgūt hba canonis ⁊ mens: nec

obstat q̄ licitū sit sibi defendē. Hoc
hū sine lesiōe certū. Putarem tñ in
ipositōe pñie pōderadū q̄litatez ne
cessitat. an ienitabilis: q̄a alr euadē
n pōtar: an cōmoditas: vt nōt cle. i.
de homi. Jo. de lig. hāc opionē t3
Bar. bzi. ⁊ Tan. S3 De. de cēsuris
ecclesiasticis. t3 cōtrariū: et inf ceteras
rōes hāc induc q̄ nōnda ē ēt in alijs
casib⁹. Dicit. n. non credo aliquē sa
piētē dictūz talē peccare mortāl. q̄
necesse hēbit dicē illū n ēē excōicatū
Nā cū excōicatio sit etne mort. dā
natio. vt. ii. q. 3. Nemo. nō infligē
nisi p mortali. Cōpellētez clericū vt
creat de fundo p metū: vt sibi aliqd
vet vel vt postea ipse igrediat fūdū
dicūt Inno. nō ēē excōicatū: q̄a n sit
manus iniectio in clericū: nec in res
adherētes ei: qd credo hū si sit met⁹
hbalis: sec⁹ si realis p cōtadū psonē
ēt sine violētia pñsa. Jo. de lig. De
illo hō q̄ pēdēt clericū fugiētē vt p
cutiat: ⁊ cleric⁹ sine pñssioe cadit ⁊
ledit. Snil. dicit q̄ n credit q̄ incidat
in canonē: sec⁹ si ipse cleric⁹ fugiens
q̄si coact⁹ pēpirat se in aquā: vel ad
aliud piculū se igerat vt euadat: q̄a
tunc incidit.

Quindez casus in q̄b⁹ nō incidit
in canonē iniuriēs manus in psoas
ecclesiasticas.

4⁹ nōndū ē q̄ in q̄buldā casib⁹ pū
tiēs clericū vel religiosū n incidit in
canonē: ⁊ h⁹ iō: q̄a n sit suadēte oia
bolo: vt dicit tex. decreti vel q̄a nō ē
man⁹ violēta: ⁊ hi. is. cāus sūt. Pri
m⁹ ē cū q̄s pcutit clericū incedētē in
bitu laycali quē igrat clicū. vt. c. Si
hō. 2⁹. e. ti. ⁊ km Inno. ⁊ Jo. an. ēt
a. 4.

nō incidit
in canonē
si q̄b⁹
casus pōt

si occideret non incidit in canonem: quia ad
hoc requiritur dolus? ut quis iuratur. Item
probabilis ignorantia excusat. si autem peccatus
videtur tollitur: et tamen non creditur ipse clericus:
tunc incidit ut non. glo. in predeco. c. et si
itez: nisi probabilis ignorantia excuset: et
exurgat ex more prece que dicitur attendi: nam
alicubi layci tempore caloris deserunt ton-
suram. Si autem quis intendens peccatum clericus
peccat laycum. glo. in c. Si vero. t. q.
incidat. si contrarium videtur: si nam non dicitur
indicare sed quod quis facit intendit: si sed quod
fit. et hac parte credo non. Sed si intendens
peccatum tamen laycum: erras in persona percussit
gayum clericum. Alia dicitur quod incidit: quia
iniuriari voluit. ff. de fur. l. vi. Tan-
tem contrarium per textum. c. Si vero. Credo
opinionem huiusmodi Tan. moueor. quia ut
videtur sibi pena canonis dicitur precedere
persuasio diabolica que hic non precessit de
clericum. Jo. de lig. 1. 2. et cum quis peccat
clericum incidit in habitu laycally: nec
aliquid de clericali ostendit: 3. moni-
tum si corripitur: ut in c. Contingit. Idem
in clerico qui propter hitu fert arma: et
3. monitus non corripitur: ut in c. in au-
diencia. Quinimo et si non sit monitus et
imisceat se tyrannidi. ut in c. Cum non
ab homine. e. ti. Jo. de lig. 1. 3. et in clerico
gerente administratores reus secularium
ut in c. Sacerdotibus. in de cle. vel mo-
quod quidam indistincte sumunt quod non est huiusmodi
sed requiritur per mortis ut in c. in audientia.
Sic tenet Buil. et Innocentius. et hosti. et si
huiusmodi: non episcopus in synodo mandasset sibi pena
privilegii clericali illud: quia si habet locum
trine ammonitionis. Jo. de lig. 1. 4. in
eo quod iocose iniecit manum in clericos.
ut in c. i. e. ti. dicitur tamen potestari qualitas
ioci. Item fallendum est: quia in pena canonis

requiritur persuasio diabolica: quaz exclu-
dit iocum ipse qualitate potestata. ar.
notorum. c. i. de presum. Jo. de lig. 1. 5. et
magistro quod causa discipline peccat scolare
c. l. e. ti. Debz tamen potestari modus per
cussiois: quia levis permittit percussio ma-
gistro. ut in c. Cum voluntate. e. ti. et dicit
Buil. quod si magister cum ira peccat: ex
quo causa corripcionis habet faciem incidit in ca-
nonem. Addit et quod si principalis magister
prohibeat sibi magistro: vel alij cui committit
aliquos pueros docendos quod non pe-
ccat: et tamen peccat eos exentes clericos:
si causa discipline creditur quod sic prohibitus
peccat si incidit in canonem: quia per huiusmodi
prohibicionem non potest ei auferri beneficium iur.
quod est corrigere posse quos quis docet.
6. in repugnante clerico impulsante cum
moderamine culpate tutele. in c. Si
vero. eo. ti. Res fallendum est quia est licitum se
defendere iure naturali. Itz si quis a clerico
ludete secum quous percussus: et per huiusmodi mortem
sine deliberatione reputat eum quous ioco
tineti irat? aio vindicandi non factum?
si deliberasset. Dicit ff. S. quod non potest dici
sine deliberatione fecisse: ex quo ex libidine
vindicta fecit. unde incidit in canonem. Si
autem esset tanta libertas quod nec se vindicare
nec iniuriari intendere non incidit. De.
de re. eccl. Idem dicitur quidam quod magister
assettit Innocentio. super dicta decretali. cum
quis habet vel ledit clericum ob tuitionem
pateris vel matris: vel uxoris: vel filie vel
familie sue: vel et exnei: quia. f. et talis
non est excoicatus: nam et loci iniuria populi
sada est. 22. q. 2. in non inferenda. 7. c. Infor-
titudo. Alij dicunt quod est huiusmodi de defensione
illaz personarum tamen: per quas fieri iniuria no-
bis intelligitur sic sunt uxoris filij sui et huiusmodi
Innocentius. dicit quod et si quis occideret clericum

defendēdo aliū. s. ne cleric⁹ illū occi-
deret: 7 nō icideret i canonē: si esset
irregulari. p. defēsiōe aut suarū rerū
occidēdo nō vitaret excoicatio. Et
dic̃ Jo. an. i nouella. sup. d. c. Si hō
q. si cleric⁹ p. cussit laycū n̄ itēdēs pl⁹
p. cutē: 7 hō stat layco n̄ o. p. cutere
clericū. Si hō cleric⁹ venit ad p. cu-
tiēduz: vel de hō layc⁹ p. babilē dubi-
tat: tūc l. 3. layco p. cutē clericū ad imi-
nētē violētā repellēdā. Dic̃ et Jo. d.
lig. i tractatu de bello p. ticulari q. si
layc⁹ p. reb⁹ suis defendēdis iniiciat
manū i clericū: si alias n̄ pōt vim vi
repellē: et hō fac cū moderamine iul-
pate tutele q. credit n̄ eē excoicatu. 3.
Allegat Inno. hō dicēt in. c. d. r̄ti.
Ipo. nō. n. ibi ē man⁹ violēta: vt dic̃
canon. Si q. suadēt: si violētē re-
pulsio. Idē dic̃ eē: si iniiciat manū
i clericū sic violētā p. pullādo p. reb⁹
p. ximi. s. q. talis n̄ ē excoicat⁹. Inā li-
citū ē obuiar̄ error: vbi obuiare pōt
alias cōfētire v̄. vi. 82. Error. 1. i
r̄piētē clericū i adulteriū vel stupro cū
vxoze m̄re foroze vel filia. vt i. c. Si
hō. p. 1. Cū ea ē q. putat̄ vxor 7 n̄ ē
idē dicēdū. Et hō t. 3. Un. 7. Boff. in
d. c. Noie ē vxoris itelligit̄ spōsa d.
p̄nti: vt t. 3. glo. Noie hō m̄ris vtruz
itelligat̄ oēs ascēdentes: 7 noie filie
descēdentes: t. 3. glo. q. n̄ h̄ cāu: q. a nō
debēt extēdi lineē. Hosti. dic̃ h̄ tuti⁹
Jo. de lig. Et hō h̄ 3. Guil. nō solum
ad coitū est restringēdū: s. ad āplex⁹
7 deosculatōnes: et q. q. p. parat se
ad op⁹ carnis: si tū n̄ in loco suspēo
sed in publico hō faciat: sic fit q. n̄ 3. lu-
dēdo: tunc h̄berās hō mōi incideret
in canonē. Itē cū p. signa aperta et

p. pinqui negotio stat: a clerico tur-
pitudine coit⁹ ibi āte expletā statim
eē cū p. dicti. h̄berās hō mōi n̄ iciderz
si hō fac̄ icōtinēti āteq. diuertat ad
alia. Nō. postea h̄berans incideret:
7 itellige de attinētib⁹ p. dicti. Itē
si cleric⁹ tangat mulierē inuitā p. p.
turpitudine: si illa se defendēs cum
moderamine inculpate tutele reuz
p. cutiat: n̄ incidit in canonē h̄ 3. Guil.
8. i eo q. aucte sue p. latōis: vel d. mā-
dato p. lati iniiciat manū i clicū e. t. ex-
tenore. et. c. vniuersitati. et itelligas i
p. lato corrigēte n̄ tū modū excedēte
Alias foret loc⁹ appellōi: et puniret̄
sic excedēs. Lewis. n. correctio ē per-
missa. Si aut̄ p. lat⁹ mādāt clericuz
h̄berari: v̄ ad tormētū poni p. laycū
v̄ q. ē excoicat⁹: vt in. c. vniuersitati.
Et hō nisi talis clericus esset incorri-
gibilis p. clericos. S. 3. h̄ 3. Pe. d. p. sio
siue cleric⁹ sit corrigibilis siue nō bñ
pōt capi p. laycū d. mādato sui p. lati
Itē dicit Archi. di. 45. q. nō ē tutū
nec honestū monachū h̄berari p. cō-
uersū laycū. q. in seniorib⁹ ecclesie q.
pueros corrigē p̄nt. c. cū volūtate. e.
ti. hō itelligit̄ modū nō excedēdo.
Decim⁹ i dñis corrigētib⁹. et. e. Cū
volūtate. Idē dic̃ glo. q. dñs dom⁹
pōt corrigē clericos inferioz ordinū
sū p̄a excois. Quilibz. n. familiam
suā corrigē debet. 22. q. 4. Duo ista.
Undecim⁹ in p. pinq. ex eo. Cū vo-
lūtate: vbi dicit glo. q. nō solū pater
sed etia p. pinqui domesticos suos
corrigere debent. C. de emēdatione
p. pinquoz. l. vna. Duodecim⁹ in
patrib⁹ corrigētib⁹ filios: hō intelli-
gēdo: dñmō n̄ sint cōstituti in sacris.

12az sacer ordo liberat a p̄ia pt̄ate:
 7 etiā suū quo ad manuū inieciōz
 54. vi. Et at̄iqs. 7. c. frequēs. Si at̄
 tales excedat modū: t̄t glo. q̄ sunt
 excōicati in. c. Cū volūrate. H̄ouet
 q̄a canon exigit volū sine quo vio-
 letia nō mittit̄: s̄ be man⁹ sūt cari-
 tatiue: l̄z modus excedat. Ego non
 credo glo. vā. Inā limitata correccō
 p̄missa est patrib⁹ erga filios: 7 oñis
 erga suos: sicut p̄latis. erga s̄bditos
 p. s̄. allegata: excessus igitur inducit
 penā. Jo. de lig. Det. de p̄sio t̄z q̄
 etiā in sacris ex̄ntē p̄f p̄t h̄berare
 cā correccōis. p̄ma opinio tutior ē: s̄
 secūda rōabili⁹. Ut. s̄. possint p̄tes
 h̄berare filios etiā in sacris cā corre-
 ccōis. quā etiā t̄z p̄a. 7 Da. Tertius
 decim⁹ in eo q̄ iniicit man⁹ in cliaū
 depositū editū curie seculari. de iudi-
 cū nō ab hoie. hic p̄d̄. s̄. ē tad⁹.
 Quartusdecim⁹ i eo q̄ iniicit manū
 i clericū se ad vitā p̄tā cūcatui dātē
 ut cū bigamiā h̄bit. vi. 84. Quisq̄s
 Et nō q̄ bigam⁹ erut⁹ ē oī p̄uilegio
 clericali. ut de biga. c. i. li. 6. Ibi tñ
 i glo. dīc̄ Jo. an. q̄ h̄ ē h̄uz de his q̄
 sic i miorib⁹ p̄terūt. s̄. cū duab⁹: vel
 cū corrupta. Sec⁹ si in sacris: q̄a tūc
 nō p̄dit p̄uilegiū clericale. Idē archi-
 Suil. Sar. Jo. mo. Itē intrās reli-
 gionē bigam⁹ gaudet tali p̄uilegio
 h̄z Jo. an. in q̄one mercuriali. Quin-
tusdecim⁹ h̄o h̄z Ricar. or. mior. i
 4⁹ iniaz. vi. 18. q̄ nō incurrit mai⁹
 excōicatio q̄n aliq̄s n̄ ex deliberatōe
 sociū suū clericū leuif̄ ipellit: q̄uis sit
 turbat⁹. Mortale. n. peccatū non cō-
 mittit̄ nisi ex deliberatōe: vel post
 tempus humani fragilitati sufficiens

ad deliberādū: cum factū est tale q̄
 homo nō obstāte humana in firmi-
 tate tenet de necessitate deliberare:
 ut p̄ deliberatōnez ab illo ope līcito
 reth̄at. Inull⁹ at̄ excōicat a iure: nisi
 p̄pter peccatū mortale. Cū. n. iura p̄-
 cipiāt ut a iudice n̄ infligat̄: nisi p̄p̄
 peccatū mortale. vñ videt̄ q̄ p̄d̄itor
 canonis nō voluerit ut excōicatio a
 iure incurreret: nisi p̄pter peccatum
 mortale.

In. 16. cāib⁹ excōicat⁹ p̄ inieciōz
 manuū violētā in p̄sōas ecclesiasticas
 p̄t absolui citra papā.
 Quinto nōndū ē q̄ i q̄buldā calib⁹
 7 si q̄s icidit i canonē p̄p̄ inieciōez
 manuū violētā i p̄d̄itos p̄t tñ ab-
 solui cū sedē aplicā. Prim⁹ ē d̄ piclo
 mort. vbi nō q̄ itelligit̄ tale piculuz
 nō solū p̄p̄ i firmitate: s̄ ē si sit i q̄
 cūq̄ piculo vicino mortis: puta si ti-
 meat hostē vel p̄donē: vel crudelita-
 tē potētis: vel si nauigatur⁹ sit: vel p̄
 loca infidiosa tñsitur⁹. ff. de dona. cā
 mort. l. 3. 7. 4. Idē hosti. 7 addit q̄
 idē ē si obfessus sit: vel obfideat vbi
 iaciūt machine vel baliste. Et tñ in-
 iungēdū ēi q̄ si euaserit p̄t̄et se sedi
 aplicē: vel ei q̄ possit eū absolue mā-
 datū ei⁹ sup h̄ receptur⁹. ex de sen.
 ex. A nobis. 2⁹. Et idē i cāib⁹ sequē-
 tib⁹ remoto. s̄. ipedimēto: p̄t q̄ i pu-
 ero. ut ex de sen. ex. De celo. i. fi. 7. c.
 Ea noscī. i. fi. Et si cessāte ipedimē-
 to n̄ se p̄t̄et icidūt i eād iniaz excōif
 ex de sē. ex. 20s. li. 6. 2⁹ ē cū q̄s h̄et
 inimiciāas capitales: vel alias iusta
 excusatōes p̄p̄ q̄d n̄ p̄t se sedi apo-
 stolice p̄tare. ex de sē. ex. De cetero
 De ista excusatōe stabit arbitrio hōi

abūg a
 p̄ia uisio
 7 p̄m̄
 cū t̄m̄

viri. si. de. ob. Continuis. **S.** Tu ita
 et de voto. Qd sup his. **Terti** in
 hostiariis q ptextu bnificij clericu no
 gunt lesit. ex de sen. ex. Si ho. Et no
 q si talis n in cau fortuito s ex deli
 beratoe pcessit clericu ginter a papa
 o3 absolui. ex de sen. ex. Si ho. Idē
 de officiali. **4** in officiali q i arcedo
 turba n ex pposito: s non sine culpa
 aliquēz clicu pcessit: vt i. d. c. si ho
 q si clericus armatus venit ad bellu: et
 fac insultu: et is o que venit ipz rapit
 h3 Inno. si sciet h fac: excōicat: est: s
 ad papā n mittit. Si tñ h sit ad de
 sensioez n ē excōicat: ouz tñ cessate
 cā de sensiois ipz libe ire pmittat. Ut
 hosti. di. Si etiā officialis publicus
 talē capiat aucte. ppria: qā alit nō po
 terat opesci ab iniuria alii n ē excōi
 cat: imo meref. 22. q. 2. fortitudo
 7. c. sequētib. Et hō dico si plet nō
 ē ibi q hō faciat et ipse eū plato qditi
 pōt restituat: alioqn dē. ex de sen. ex.
 Ut fame. glayci. Et nō. et ppet. de
 pūso sup. d. c. Ut fame. q n solū iu
 dici seculari licitū ē cape clericu dlin
 quētē ne fugiat: s vt pntet epō: s ē
 leso cuiusq alij h3 Inno. q ēt diē q
 si layc h3 clericu fūietē quē h3 suspe
 ctū d furto: q pōt illū cape et detinē
Quint si sit malier: nec distigui o3
 vtz sit fortis vel debilis. Et nō fm
 Buil. q in ptate epī est mittere: vel
 nō: quia nō distinguē circa eas inf
 atrocē et nō atrocē iniuriā. **Sext** si
 sit senex et valitudinari. **Septimus**
 si sit mēbris dstituit: ita. l. q ad sedē
 apostolicā accedere nō possit. Tres
 casus pime diti hñf. ex de sen. ex.
 ad Mulieres. 7. c. Ea nōscit. 7. c. qquis.

Octauus de infirmo qui scz ppetuū
 h3 infirmitatis ipedimētū: vel etia3
 tpale: si timef q acceleraret mors.
 ex de sen. ex. Qd de his. **Nonus** in
 paupe quē oportet mendicare: vt in
 dicto. c. Qd de his. Et de his qtuor
 casibus habes etiā. j. e. l. **Decimus** si
 regularis dberat regularē. ex de sē.
 ex. Monachi. 7. c. Cum illorū. et etiā
 si percussit secularem: vt ex de sen.
 exco. Religioso. li. 6. **Undecim** in
 his qui non sunt sui iuris: sicut filij
 familias et serui. ex de sen. ex. **Du**
 lieres. De filiofamilias et suo nō q
 intelligendū est q nō debent mitti
 qñ hoc esset in pēudiciū patris: vel
 dñi: nisi fuisset cā enormis excessus
 q ppter vitandū scandalū ad sedē
 apostolicā essent mittendi. extra de
 sen. exco. Relatum. Et intelligēdū
 est de seruis qui scilicet sunt seruilis
 conditionis: non de famulis seruie
 tibus. Sed et de filiisfamilias intelli
 git Inno. si sunt impuberes. Alias
 si sunt adulti: liz sint in patria ptate
 mittendi sunt ad curiam: quia in h
 sui iuris sunt: qā possūt ire q volūt
Duodecim i pubē. ex de sē. ex. c. i. et
 hō ēt si post pubertatē postulāt se ab
 solui. vt eo. ti. c. si. Et nō q si n esset
 voli capaces nō inciderēt. Si sunt
 voli capaces tunc incidunt si aio iniu
 riādi vel vindicādi pcutiūt: s postq
 venerunt ad pubertatē: vt in. is. vel
 sextodecio āno: si adhuc tales sūt q
 sine piculo ad sedē aplicā ire nō pnt
 ppe imbecillitatē corpis: vel defectū
 discretōis ab epō pnt absolui rcepto
 iuramto q ipedimto sblato ad sedē
 aplicā se pntabūt. vt nō d sē. ex. c. si.

Dicit *Idem*. de pal. i. 2°. *sniaz* q̄ pueri
et mulieres q̄ p̄babilit̄ ignorāt iura
positiua: p̄cūētes clericūz sciētes eē
clīcū: et nesciētes penaz canonis: nec
scire d̄bētē n̄. n. peccāt q̄a nesciūt ca
nonē. Si q̄s suadēte zc. *in* Nihilomi⁹
quia contra legē nāe faciūt cū pena
legis nature: incurrūt etiā penā legi
positiue: q̄uis excusabilis ignorent.

Item *decim⁹* d̄ clericū. q̄ cōit̄ viuūt
et s̄b vno tecto dormiūt: et in eadem
domo velat̄. et de vi. et ho. de. qm̄
q̄d cōit̄ expōit̄ qm̄ s̄m̄l̄ viuūt i aliq̄
collegio. *Quart⁹* *decim⁹* i mōialib⁹
et de sen. ex. De monialib⁹. *Quin
tusdecim⁹* in hospitalariis s̄cti Jo.
annis ierosolimitani. et d̄ s̄. ex. cān.

Que dicat̄ enormis iniuria circa
h̄mōi iniectionē manuū: et q̄s possit
ab ea absoluerē.

Sextusdecim⁹ et vltim⁹ cāus est de
iſerēte clericū. leuē iniuriā. et. e. p̄uēit
Et l̄z q̄dā dixerint decretalē hāc r̄ti
nere p̄uilegiū n̄ ius cōe. Dicit Jo an. i
noue. sup. d. c. q̄ s̄uetudo q̄ ē optia
legū inſp̄s: inſp̄tas q̄ i⁹ cōe r̄tineat
Et q̄ ep̄i i leuib⁹ p̄nt absolue. Et h̄
credo. Et ad cōtrior̄z solōez. Distin
guo inſ leuē mediocrē et granē siue
enormē offēdā. Ut in leui: oēs idiffe
rēter absoluat̄. In mediocrē certas
p̄sonas p̄uilegiatas: vt hostiarios
officiales suos clericos cōit̄ viuētes
et p̄fessos. In enormib⁹ nullos: nisi
in casibus in quibus papā non pōt
adire. Hec Jo. an. Idem Jo. de lig
Et de enormi iniuria exemplificat.
Jo. an. sup. c. Cū illoz. eo. ti. dicens
Enormis est si effodiat oculos: Si
vulneret: si theatro vel in foro: vel i

cōspectu iudicis p̄ntiat̄. Multo for
tius si in cimiterio: vel dormitorio
d̄beret: si quocūq̄ mēbro mutilet̄:
si ad effusionē sanguinis grauez ex
grau i dū pueniētez pueniat̄: Si in
ep̄m abbatem: vel clericū secularēz
per religiosum manus iniiciat̄. Si
ex manus iniectione scandalū oriat̄
Item si in priorēz suū abbatis locum
tenentēz manus iniecerit. Et dicit
Hosti. idēz intelligēdū quotiēs in se
rior et subditus in supiorēz manus
iniecit. Et p̄ hoc videt̄ solui questio
de mōacho q̄ absente abbate p̄cussit
vicariū qui abbas dimiserat in clau
stro: aliū tamē claustralem. Hec ibi.
Idem. etiā d̄ p̄t̄sio sup. d. c. p̄dicta
pōit̄: et sp̄aliter hoc: q̄ si abbas se ab
sentiādo loco suū dimittat vicarium
aliquē inſit̄es in eū manuū reputat̄
enormē iniuriā cōmississe: vt absolui
nō possit citra sedē apostolicā. Et in
directorio iur. d̄r q̄ p̄dicatores et mi
nores in h̄mōi enormib⁹ iniuriis:
seu p̄cussioib⁹ icidētes: vigore suoz
p̄uilegioz p̄nt absolui a supioribus
ordinis sui. Et in eodē libro vicitur
q̄ idē est. i. enormis iniuria q̄nūq̄
inferior in suū supiorē man⁹ iniecit.
Sed Jo. de lig. sup. d. c. Cū illorū.
Dicit q̄ cū religiosus p̄cutit clericū
secularē: hodie potest absolui p̄ ep̄m
in casu quo posset absoluerē aliū cle
ricū. e. ti. Religioso. li. 6°. Dū. s̄. p̄cut
sura est leuis. Hosti. dicit q̄ iudiciūz
de leui iniuria vel enormi ē totū ar
bitrio ep̄i d̄mittēdū. allegat̄ exuagā
tē p̄dictis. Et addit. caneat tñ sibi d̄
arbitrio tēpato. q̄ q̄ p̄ ep̄os n̄ p̄nt ab
solui p̄ s̄uos p̄latos sedē ap̄lice r̄suat̄

legati
de late

Sz vtz legati de latē iure legatōis
valeant quolibz per huiusmodi ab-
soluere sunt varie opiniōes. Guil. in
spe. t3 q nō possint absolui p atroci
Et intelligit atrocē hōicidiū vel mu-
tilatōez mēbrū n̄ simplicē sanguinis
effusioz: t cū ossiū fractōe. Idē host.
i. c. Qd trālatōz. de offi. leg. Abbas
t3 q quolibz t p qlibz pculsiōe vt i
c. Ad eminētiā. t. c. Ea noscūt. eo. ti.
Jo. an. t Jo. de lig. dicūt q h opio
v̄r ha si pōderēt text⁹ cōtōis q locūt
gñaliter: t ēt qā ccessū est legatōis: t
sic vt bñficiū latissime inēptādū: vt. l
si bñf. ff. de offi. pñci. ēt qā h fauo-
rabile aiab⁹ t sic n̄ restringēdū. Stat
g regula q p solū sūmū pōtificē vel
legatū de latē absoluat tales. Qui
legati de latē pape missi: t si sint ex
ēminos sue legatōis: dūm sint i via
tales pnt absolui: ēt si tales excōicati
aliūde veniāt. ex de offi. le. excōicati.
Sz legati q n̄ mittūt de latē pape:
dū sūt ex ēminos sue legatōis: neminē
tales absolui pnt. Sz dū sūt ex ter-
mios puincie sibi cōmissa: n̄ aliūde ve-
niētēs. Et sz Jo. an. dicūt legati d
latē soli cardinales. Alij vñcūz missi
sint n̄ dicūt de latē. Maiores ēt pe-
nitētiarij i curia: ac minores pnt ab-
solui de oi enormi lesiōe facta i plo-
nas clericor: ēt si mutilassēt vel occi-
dissent dūm n̄ platos occiderint vel
mutilauerint: pnt at hec si sūt pntes
ipsi q debēt absolui: t cōsilio p⁹ hito:
t cōsilio cū cardinali. s. sūmo pñtario
Et multo magis pōt hoc ipse sūm⁹
pñtari⁹: Nō tñ occisores vel mutila-
tores platos pnt absolui sūm⁹ cōsensu

pape. Sic repi i li⁹ casuū ipoz pñia-
rioz. t h dico qdū ad istd d pñtarij

Excōicatio cōtra insecutores car-
dinaliū pape refuata. Cap. z.

I qd deinceps in h⁹ sacrile-
gij gen⁹ irrepsit q sādē ec-
clesie romāe cardinales ho-
stilit̄ fūit illecut⁹: vel pculserit vel ce-
pit: vel loci⁹ fūit faciēt aut fici mā-
dauērit: vel factū hūerit ratū: aut cō-
siliū dederit: vel fauorē vel postea re-
ceptauērit: vel defensauērit sciēt eūdē
sic cris lese maiestati. re⁹ ppetuo sit
ifamis. zc. t. j. Ex illecutōe pñda sic
ex iniectōe manuū violēta: ipo facto
iniaz excōis incurrat: tā ipse insecutor
q alij supradicti tanti malī pñcipes:
nec ab alio q romāo pōtifice possūt
bñficiū absolōis obtinē nisi dūtarat
i articulo mort. Bonifaci⁹. ex d pen-
itētiar. li. 6. t. j. Si pñceps scātor cō-
sul ptās: vel ali⁹ dñs: siue rector cō-
pñptores pñcōs pñt. cōtōis tenorē
n̄ fecerit obfuar: tā ipse q officiales
ei⁹. j. mēse postq rel ad noticiā eoz
venerit: eo ipo iniaz excōis incurrat
Bonifaci⁹ vbi. s. Insecutiōz. De per-
culsiōe t captōe nō erat dubiū: s de
insecutiōe hic spālīē statuit hec pena.
Jo. hostiliter. i. sicut hostis t inimi-
cus capitalis: vel publice: et mani-
feste. Sicut etiam sumitur. li. q. z.
Quicūq archidiaconum percussērit
hoc intelligo de illo q nō iuste fecit
hoc: puta se nō defendēdo tūc enim
cessaret pena: quia vim vi repellere
licet cuilibet. Jo. an. Depit. cape. hoc
intelligo cū effectu: vñ si nō capiat si
fiat ei ad domū insult⁹ vt ei fiat in-
iuria: vel obsidēt eū i domo vñ cast⁹

vel et claudat eū i domo: n̄ vt ibi eū
 custodiāt: s̄ vt inferant ei v̄cūdiaz.
 nō credo tē h̄re locū: q̄a hic dīc̄ h̄z id
 qđ nō Inno. sup. c. In sup. ex. d. se. ex.
 Ratū habuēit. b̄o itelligo cū ei⁹ v̄cē
 platōe vel noie sit factū: vt de re. iur.
 ratū. li. 6. Jo. an. Idē archi. Ifauozē
 Nō nudū vel simplicē. Et nudū cō
 filiū vel simplex fauoz intelligit illi⁹
 qđ ad maleficiū faciendū nihil adiicit.
 Jo. an. ⁊ tales hāc sniaz n̄ incurrūt
 vt dicit in ter. ipsi⁹ oīōis. Recepta
 uerit. Pari. n. pena sūt puniēdi rece
 ptatores sine q̄b⁹ dū nō pūt delin
 quētes latē. ff. de recep. l. i. In si esset
 cōiāguinei vel affines. ff. e. l. z. Jo.
 an. Nō ē qđ sic delinquētes icurrūt
 alias penas multas tpales: ⁊ n̄ solū
 ipsi s̄ et filij ⁊ nepotes eoz q̄s potes
 vidē in ter. Dicit tñ archi. qđ q̄tū ad
 isamiā ⁊ bonoz ofiscatōz effectuale
 ⁊ penā corpālē infligēda necessaria
 est snia saltē gñalī: vt. l. pñūciē eū
 criminōsū esse crimie lese maiestatis
 alias q̄nīs dñū bonoz suoz ⁊ ipso
 iure vel ipso facto ē p̄us amittat ex
 die cōmissi criminis: n̄ tñ ei auferēt
 nec fiet executio ablatiōis bonozum
 suoz: vel alterius penemisi p⁹ sniaz
 saltē gñalē. Postq̄ res ad noticiāz
 deuenerit. Pōt h̄ intelligi tripliciē.
 Uno mō sic. Quasi velit dicē qđ si
 aliq̄s accusator existat debeat istātiā
 h⁹ causē criminalis: ex quo fuit cōte
 stata infra spaciū mensis p sentētiā
 termiari: ⁊ executiōi mādari. alioqn
 isti incurrant penas hic insertas. 2⁹
 modo potest intelligi qđ dicat d̄ no
 ticia: vt absq̄ accusatore aliq⁹ denū
 tiauit sibi qđ tale facinus ppetratuz

fuit: ⁊ hoc siue aliq̄s de officialibus
 suis hoc nūtiauerit ipsi iudici: siue qđ
 cūq̄ ali⁹ q̄nīs p̄natus. Debit ergo
 iudex statiz vt audiuit tali nūtiatōe
 recepta pcedē ad inq̄sitiōez ⁊ testū
 receptiōez in vicinia in qua tale faci
 nus dicebat ppetratuz: quos testes
 indicabit sibi denūtiās: ⁊ si nō oēs:
 saltē aliquos. Et si iudex neglexerit
 qđ nō inq̄sierit: ⁊ v̄ritatē n̄ inuestiga
 uerit: ⁊ sniaz cōdenatoriāz tulerit: et
 execut⁹ eā fuerit a tpe denūtiatiōis
 p̄dite sibi facte mēsis lapsus sibi fue
 rit ita qđ omnia expedita n̄ fuerint:
 isti pene sibi hic inserte: tā ipse q̄
 ei⁹ officiales. Hoc tñ sane intellige.
 Inā qñ res ignozat debet plen⁹ ad
 noticiā iudicis deuēnire: ⁊ tūc v̄niā
 ⁊ hūana lex resoluat: ⁊ fm qđ ibi cō
 stitūtū est remota acceptōe psonarū
 diffinitiuā sententia pferat. li. q. z.
 Sūmope. 3⁹ mō pōt intelligi qđ
 hic dicit per noticiā per famam: vt
 iste mensis incipiat currere ex die ex
 qua ista fama aurib⁹ iudicis inotuit
 q̄nīs nō sit: tunc enim statim debz
 iudex pcedere ex officio suo ad inq̄
 sitionez. Archi. Et ibi ponit plures
 instātiās ad p̄dicta: ⁊ eas soluit: et
 multa ibi dicit.

Excomunicatio contra bāniētes
 episcopos: ⁊ ad hoc operā vantes:
 pape reseruat. Cap. tertiū.

I quis suadente diabolo:
 q̄nīs iniuriōse pontificem
 vel temere percusserit: ac
 cepit: seu bāniuerit: vel hoc mādau
 rit fieri. Aut facta ab alijs rata ha
 buerit: vel loci⁹ in his fuerit faciēt.
 Aut consilium in his dederit.

Aut fauorem seu sciēter defensauerit
 eundem in illis casib⁹ de p̄dictis in
 quibus excoīcatōez p̄ iā dīctos cano
 nes nō s̄biret. Si h⁹ mōi nre cōstōis
 aut anathemat. mucrone percussus
 ac nō queat nisi per sūmū pōtificem
 p̄tēq̄ in articulo mortis absolui: 7. j.
 Idēas hō. Ailiarij. Baliui. Scabini.
 Aduocati. Rētores. Cōsules 7 offi
 ciales ciuitati. q̄ i ep̄z suū cōmiserint
 aliq̄d p̄missoz quociūz noīe cēleat i
 p̄missis culpabiles existētes similiē
 excoīs inie: a qua nisi vt p̄mittit va
 leat absolōis b̄nficiū obtinē sint s̄bie
 di. Clemēs. ex de pen. Si q̄s. i cle.
 Diabolo: q̄ si n̄ fierz suasioē diaboli
 ca: puta i grāt nō est loc⁹ penis iscri
 ptis. de sē. ex. Si hō. Idēas. Quēntis
 pōtificē. Illos q̄ q̄ inuētiauerūt loco
 n̄ ordini v̄r includē q̄ ad excoīcatōz
 icurrēdā. Electos hō nōdū p̄fectos
 q̄ pōtifices. i. ep̄i n̄ sūt nō v̄r includē.
 Jo. an. Idē Idēas. q̄ntū ad electos n̄
 p̄secratos. Lemē. Ille igit q̄ putet
 se defēdēdo nō ligat his penis Jo.
 an. Bāniuerit. Inō q̄ pl⁹ hz ista de
 cretalis q̄ illa. felici. e. ti. li. 6. in eo q̄
 punit bāniētē q̄d illa n̄ facit. Jo. an.
 7 istud bānīre p̄cedit p̄suetudie ciui
 ratū: vñ piculū q̄d iminet bāniēt. est
 diuersū hz varietatē bānoz. q̄busdā
 .n. si capiāt iminet mortis piculum
 q̄busdā solōnis pecūie: 7 q̄dā possūt
 ipone offēdi. Idēas. Adāauerit. hic
 videt solū mādatur p̄nīre: et si mā
 datū nō seq̄t effect⁹. S3 satis durū
 est hoc tenē: ideo posset exponi s̄ra:
 vt. s. p̄cussioēs captōes: vel bāna sint
 facta: vt sic req̄rat factū p̄fectū. pau
 Idē Jo. an. Rata. oporteret q̄ q̄ h̄

facta fuerint ipsi⁹ cōtēplatiōe. alias
 ratū hēre nō possz. de re. iu. i. Ratum
 li. 6. Jo. an. Idē Idēas. et Archi. i. fe
 lic. e. ti. li. 6. in quodā simili. Soci⁹.
 Hic puto stricte sumi sociū p̄ agēte
 q̄ aliqd coopat ad aduiz p̄cussiois:
 captōis vel bāni. Et l3 in deliquēdo
 sint q̄nz plures socij: quoz null⁹ est
 p̄ncipalior: 7 tales includūt s̄b agen
 tib⁹ de q̄bus p̄misit: q̄nz tñ vn⁹ est
 p̄ncipalis: alē coopās 7 sic sumit hic
 soci⁹: q̄d p3: q̄a de faciēte p̄miserat.
 Jo. an. Cōsiliū. fraudulētū nō nudū
 Et dicat nudum q̄d nihil aduiz ad
 peccādū: vt nō. d. sē. ex. i. sup. i. z. glo
 Cōsiliū at p̄stat suadēdo: rogādo 7
 impellēdo: instruēdo: vel vtilitatē iñ
 secuturaz oñdēdo: vt nōt. Inno. de
 homi. Ad audiētā. De nudo hō cō
 silio hic nō p̄uidet. Pau. i. fauorem
 Sciēdū q̄ est simplex fauor q̄ nihil
 adducit ad peccādū: d. talī nō videt
 hic intelligēdū: et q̄a littera dicit in
 his. s3 p̄cussioē captiōē vel bāno. p3
 q̄ fauēs huic delinquētī p⁹ delictūz
 p̄ter defensorē: de q̄ seq̄t nō icurrit
 hāc penā. S3 in materia hereticoz
 lati⁹ recipiūt fautores: vt habebit. j.
 Jo. an. Defensauerit. Puto q̄ etiā
 defensorē post maleficiū punire itē
 dit. Est q̄ q̄dā defensor. i. auctoriza
 tor delicti: et talis graui⁹ punitur q̄
 agētes. ii. q. 3. Qui cōsentit. Est ali⁹
 defensor q̄ etiā post delictū defēdit:
 puta impediēdo ne delinquens ad
 manus iudicis veniat examinādus
 vel puniēdus. 27. q. i. Si custos. vel
 ipediēdo ne fiat executio. hāc ē itē
 dit icludē. 7 p̄bat. e. ti. felici. li. 6.
 Nō puto q̄ bis q̄ talē defēderet ne

ledat a puato: nedū tertio: s̄ illo of
felo: puta epō v̄ ei⁹ cōsanguineis vin
dicare volētib⁹ includat hac pena.
De illo q̄ defēdit in iudi⁹ p̄nūciādo
vide qđ dixi post hosti. de de. exco.
Proposuit. sup̄ h̄bo sauto: ē. pau. at
s̄ p̄leq̄t⁹ ⁊ declarat p̄ distindōez: q̄a
sc̄z. aut aduocat⁹ vel p̄curator talis
defēdit iuste: q̄a sc̄z putabat eū icul
pabilē iura p̄ eo allegādo ⁊ onēdo
eū inocētē: ⁊ sic nō ligat aliq̄ p̄ea: ēt
si postea appareat eū culpabilē. Rō
est q̄a in talib⁹ iusta defēsiō refuat:
de excep. cū inter. Aut cōt̄ iusticiā et
cōsciētā defēdit: ⁊ tūc ligat hac p̄ea
d̄ hereti. Si aduersus. Tales. n. de
fēlores appellat. i. 8. q. i. d̄ p̄ntiū. pan.

Excoicatio cōt̄ oēs h̄ricos ⁊ pape
refertur absolutio. Cap. 4.

q̄ Uiciq̄z semel in heresiz dā
natā labit ei⁹ dānatōne se
ipsū inuoluit. Relati⁹ papa
24. q. i. c. i. In glo. sūmaria dicit q̄
siue veterem siue nouā seq̄t heresiz
excoicat⁹ est: lz sit occult⁹. Nō q̄ oc
cult⁹ hīc intelligēd⁹ ē resp̄cū pluriū
⁊ nō resp̄cū ad⁹ extioris. Nā h̄z pe.
de pal. in 4⁹ p̄ solo adu int̄iori: q̄
tū solo homo est p̄fēd⁹ heretic⁹: nō
incurrit excoicatōez: s̄ si aliquo adu
exteriori manifestat delictum suum
q̄tūcūq̄ occultū: tūc incurrit. Uni
uersos q̄ sentire aliter de sacramēti.
aut docere nō metuūt q̄ sacrosācta
romana ecclesia p̄dicat et obseruat:
⁊ ḡnālīter quoscūq̄ eadē R̄mana
ecclesia: vel singuli. Episcopi p̄ dyo
ceses suas cū cōsilio clericorū: vel clici
ipsi sede vacāte cū cōsilio si oportuerit
Ep̄orū vicinorū h̄ricos iudicauerit

vinculo p̄petui anathematis inno
damus. Luc⁹ 2⁹ in. c. Ad abolēdā.
ēx de hereticis dicit in quadā glo.
sup̄ illo h̄bo. Iudicauerit. i. in h̄sim
iam dānatā ⁊ indubitātā incidisse.
als. n. si de articulis fidei dubitatio
oriret: et dubiū sit q̄ bñ vel male vi
ceret: sola R̄mana ecclesia habet
determinare. 24. q. i. Quotiēs. Et
dicit Pe. de ancha. Nō ep̄os cū cō
silio clericorū posse de heresi cogicē
⁊ punire. Ergo ep̄i vbi etiā de fide
agit sunt ordinarij: et de offi⁹ tenēt
inq̄rere. j. e. Excoicam⁹. Dubia tam̄
fidei nō poterūt decidere s̄ refuāda
sunt pape. Et q̄a cā heresis ē dubia
patet q̄a in snia p̄ferēda ep̄s req̄ret
consensū capituli: lz cōsensū nō expe
det de his q̄e fides aplicā nouit.

Hodie nō pōt ep̄us ferre sniaz in cā
h̄esis sine inq̄sitorē h̄etice prauitati.
. j. e. de. i. Nō q̄ p̄uilegiū exēptiōis
n̄ eximit exēptū a iurisdicōe dyoce
sani cōmittētē crimē h̄esis. pe. d̄ ach.
Dubitat an q̄cūq̄ t̄z vbiq̄q̄ cōt̄ arti
culos parisi⁹ dānatos sit excoicatus
Et videt q̄ sic. Et si n̄ snia ep̄i q̄ nō
ligat s̄bditos: nec ex̄ territorij: saltē
snia h̄o decretalis Ad abolēdā: que
dicit vinculo p̄petui anathemati. obli
gam⁹ oēs q̄ p̄ singulos ep̄os tāq̄ he
retici sūt dānati. Diccū q̄ ep̄s n̄ itē
dit oēs articulos d̄ anare sic h̄eticos:
s̄ sicut dubios ⁊ piculosos: Tum q̄a
multi catholici eos tenent. Tū q̄a n̄
excoicauerunt: sed denuntiauerunt
excoicatos. tū q̄a n̄ solū dogmatizā
tes: s̄ et aliē credētes essēt excoic atī.
Tū q̄a ad solū papā ptinz defmiare
ḡnālī: qđ ē h̄eticū: et qđ catholicū.

Nō ē est excoīcat⁹ a iure q̄ tenet illō
qđ vna ecclesia pticularis indicat esse
hēticū: s̄ q̄ firmit̄ adheret ei qđ ecclesia
vniuersalis vel romana: diffiniuit eē
hereticū: ad quā ptinet hoc: q̄a qđdū
adheret homo fidei ecclesie romanē:
quēcūq̄ alia ecclesia tenet oppositum
nūq̄ est heretic⁹. de sū. tri. c. dānam⁹
in fi. quia illa nō pōt errare: s̄ oīs alia
sic: sicut tota ecclesia grecorū: vñ de-
minās cōtra tales hereticos nō incur-
rit sniaz iuris. Si hō querat vtrum
sentētiā epī incurrat contra ei⁹ phibi-
tionē faciēs: certū ē qđ sic: si ē s̄dit⁹
in loco s̄dito. Et idē est si exemptus
esset in loco exēptō: et multo maḡ si
nō exēpt⁹ in loco exēptō: q̄a in talib⁹
que sunt fidei nō prodest exēptio. Si
autē nō sit s̄dit⁹ iure cōi: vel s̄ditus
in loco ext̄ territorii nō incurrit. Si
hō extrane⁹ in loco dyocesis. aut est
talis q̄ nō sortit̄ forūz rōe delicti: sicut
forte archiep̄s: et sic nō incidit. aut talis
q̄ sortit̄: et tūc si est de articulis p̄ eccle-
siā romanā dānat̄: tūc incidit. Si
autē nō est de illis nō incidit: q̄a non
peccat p̄ inobediētiā: q̄a tūc nō ē s̄dit⁹
Et nō qđ ex corpore iuris nō videtur
haberi qđ absolutio ab excoīcatione
p̄pter heresiz cōtractaz papa sibi refer-
uauerit: ex quo argui posset qđ ab epīs
possent absolui per decre. nup. de sē.
ex. S̄z p̄ p̄cessū pape qđ sit ānuatiz in
curia sibi referuat eorū absolutiōez: vt
patebit. ī. in ipso processu.

Excoīcatio cōtra fautores recepta-
tores hereticorū et absolutio pape reser-
uat.

Cap. quintum.

q̄ Uot mōis dicat̄ q̄s heretic⁹
et q̄s pprie sit heretic⁹ et quot

sunt hereses iā cōfide. Et quot mōis
puniat̄ et qualif. qñ ad mīaz recipiāt
Uide. ī. in. z. p. i. c. de heresi. Et cōica-
mus omnes hereticos vtriusq̄ sexus
quocūq̄ noīē cēscāt et fautores et re-
ceptatores et defensores eorū. h. noz.
z⁹ ext̄ de sen. ex. nōuerit. Dicit pe. de
pal. in. 4⁹. qđ credētes hereticorū sunt
q̄ lz nulli h̄si exp̄se adherēat: credūt
tñ hereticos esse bonos hoīes et hēre-
bonā fidē: sicut sunt apud nos simpli-
ces nō h̄res explicitaz: sicut quidam
h̄ticaliscapt⁹ cū vno heretico p̄fēdo:
interrogat⁹ dicebat. volo mori i fide
dñi Guillemi. la. Sic enim vocabat̄
ille p̄fēdus. Iste erat credēs prop̄le.
Defensores at̄ sūt qđ p̄sonā defēdūt: ut
aduocati p̄tādo patrociniū: vel tabe-
liōes faciēdo infra: vel inuādō in cā.
Qui at̄ nō p̄sonā s̄ h̄si defēdit h̄siar-
cha ē. Receptatores hō sūt qđ i domo
vel in terra sua eos recipiūt semel vel
pluries publice vī p̄uate. fautores sūt
qđ alī fauēt facto mittēdo alimoniaz:
vel h̄mōnalī h̄bo: vt dicēdo: isti sūt
bōi hoīes et iniuste age⁹ cō eos: et i q̄si-
tores iponūt eis maligne cōfide. Itē
omissiōe qñ qđ p̄tate sūgit i capiēdo et
als nō fauēt inq̄sitorib⁹ sic debēt. om̄s
isti sūt excoīcati ipso facto sicut h̄tici
qđ itelligēdū: vñ tñ vitiūz suū aliquo
actu pdāt ext̄iori publice vel occulte.
Itē qđ i p̄tate existēs omittit facē qđ
vz: lz nihil ext̄i agat i currit: q̄a ad id
iudiciū p̄tinēz h̄i⁹ et p̄uatio. hec ille vi-
iz. Quō exponat̄ dicta vocabula. scz
fautores receptatores. vide in. c. se.

Excoīcatio cō sepeliētes h̄ticos et
fautores credētes et receptatores eorū

Cap. sextum.

q Uicūq; hereticos credentes
receptatōes v^l fautores eorū
sciēt p^lumpserit ecclesiastice
tradē sepulture vsq; ad satisfactiōez
idoneā excoīcatōis knie se nouerint s^l
iacere: nec absolutōis bñficiū mereā^t
nisi p^luīs manib⁹ extumulēt publice
et p^loficiāt huiusmōi corpa vānatozū:
et loc⁹ ille ppetuo careat sepultura. et
de hereti. li. 6. Quicūq; layci vel clīci
cū vniuersaliē dicat. q^lcūq; et ita nullū
excipiat. Credētes. illi dicūt credētes
hereticorū q^l ore p^lrio dicūt se credē
errorib⁹ eorū. de pe. vi. i. fieri pōt. Et
hoc indubitātū est: et pbatōe nō idiget
Itē q^l adorauerint et reuerētiā suo m^l
tribuerint: cōsolatōez vel cōionem ab
hereticis acceperint: vel similia ppetrāt:
q^l ad ritū eorū p^linēt credētes merito
pūt factis q^lbus error eorū exprimitur
vt posui exēpla. Itē q^l sermones eorū
et p^ldicatōes audierunt si semel tantū
audierint: et nūq^l apl⁹ redierint non
debēt iudicari hereticorū credētes nec
eniz videt approbasse q^l postea vitarz
ar. ad hoc efficax. i. q. i. constat. Itē si
q^ls eos v^lstauit: alimoniaz dedit: ou
catū p^lstitit: vel similia fecit in q^lb⁹ nil
d^l ritu eorū oñdū: nō credo q^l possint
credentes iudicari: nā hec sunt q^lq;
interuētū pecunie: sec⁹ si p⁹ erāt lapsi
et postea ita facerēt. de here. li. 6. accu
satus. Om̄s tñ p^ldictos quos dixi nō
debēt iudicari credētes fateor suspitōe
maxia nō carere: et tō posse eis indici
purgatōez canonicā iuxta canonicas
sanctiōes. Itē q^l libros hereticorū su
scipiūt si statim eos destruxerint incē
dio vel alio mō innoxios indicādos
credo. i. discredētes. 5. q. i. c. i. Alias si

suspecti sunt et nō destruit in eis indi
cenda purgatio canonica. Archi. Re
ceptatores. glo. Archi. Illi dicuntur
tales q^l sciēt recipiūt: et si nō frēq^lntē
ar. efficax. de pe. felicit. li. 6. Nā v^lbū
frequētatiū in iurē p^l simplici verbo
ponit. i. receptare pro recipere: aut
q^l sciēt receptāt: q^ldā sūt in culpa: q^ldā
nō. hic sane nōndū videt q^l iura ciuilia
illū videt intelligere esse receptatōez
q^l latē recipit et celat vt cōseruet et
manus iudicis euadat vt innuit. ff. d^l
recep. l. i. Defensores. glo. Archi. Si
defenderit q^ls errorē ipz vānabilior ē
eo q^l errat: et nō solū heretic⁹: s^l hereticar
cha dicūt. 24. q. 3. qui aliorū. Si v^lo
defendit p^lonā resūtēs virib⁹ vel po
tētia ne ad man⁹ iudicis veniat puni
endus vel excoīcādu: pōt v^l h⁹ mōi
defēsores p^lcedi ad excoīcatōē et p^l
h⁹ mōi p^lsup^ltōe posset ei indici purga
tio canonica. Ifautores. glo. Archi. q^l
publica ptate fungūt vt plati et p^lnci
pel: ex sola omīssioe pūt dici fautores
puta si ab ecclesia cōdēnatos nō fugāt
et puniūt sicut debēt. 22. q. 3. qui pōt.
Priuate v^lo p^lsone in hoc casu si non
capiūt: si p^ltereūtes nō detinēt: fauto
res dici nō possūt. Nā hoc p^linet ad
eos q^l ptate fungūt: et hoc est v^lū: nisi
sint p^lsone p^luate tales q^l in iuramēto
se astrinxerint. Si. n. iurauerint indi
care et celāt nō nego eos fautores. Itē
si q^ls excusat hereticū: nō ex lingue lu
bico: nec p^l iocū: s^l in cōuenticulis: vel
inter laycos: sicut multi sepe dicēt.
Isti nō sūt tales q^lles dicūt: nec negāt
ista vel illa: vel forte q^la aduocati sunt
aliq^l: et defendēdo eos excusāt eorū p^l
cessus: pūt dici fautores cōsideratiōe

habita psonaz loci 7 tpx: Jte si qs facto faueat pbatioe no eget: puta i eo q tali alimonia pcurat: q liberat q ea p que liberat sministrat: 7 si q sunt similia. Jde in eo q pcoib libeat i4. q. 4. c. i. Sciēt. g si h^o nesciebat ipe tumulās: nō ligat hac pena: qā facti ignorantia vnūquēq excusat. Ecclesiastice sepulture. Vult dicere lra ista: qā taliz cadauera n debēt i cimitio ecclesie tumulari neq alibi: ad modū chustiaozū: s foras iactari ab ecclesiastica sepultura in signum ppetue dānatōis. Archi. Propriis manib⁹. g nō alienis: imponūt pdi ctis 7 alie pene: quas potes videre i textu.

Excoicatio contra rectores impediētes vel non inuātes epōs 7 in q sitozel in inquisitōe hereticozū 7 fautoz 7 receptatoz. Cap. 7.

v **I**n qstōis negociuz cōtra hereticaz prauitatez ad dei gloriā: 7 augmētum fidei: nostris tpib⁹ pspet. zc. in q stōne sunt plures excoicatioes constitute. Primo oēs ptātes et dñi tpales et rectores qbuscūq officiis vel dignitatibus: vel nominib⁹ cēleat: 7 eoz officiales vel balni: q dyocelsais vel epīs: vel inqstiozū bēlice prauitati. nō obediūt in hēicoz vel ipsoz cre detiū: vel defensorū: vel receptatozū fautoz inuestigatōe captōe et custodia diligēti: cū ab eis fuerint reqsiti sūt excoicati. 2° oēs pdicti rectores si pdictas psonas pestiferas n duxerint: vel uici fecerit sū moza postq fuerint reqsiti in ptātē sue carcerēz. Epōz seu inqstiozū: vel ad locū aliū

de quo ipsi vel aliq ex ipsis mādauē rint. 3. eoz dñiū: vel dñoz 7 redoz districtū: vbi p viros catholicos a p fatis epīs vel inqstiozū: vel eozūde aliquos dputatos: sū arta 7 diligēti custodia teneātur: donec eoz nego ciū p iudiciū ecclesie termineē sūt excoicati. 3° oēs supradicti rectores: 7 eoz officiales 7 nūti si de heresi ab epīs: vel inqstiozū cōdēnatos: vel eoz bracio derelictos n statiz cepint 7 in dilatiōe aiaduertiōe debita puniēdos nō obstātib⁹ appellōib⁹ qb⁹ cūq pdictoz sunt excoicati. 4° oēs supradicti rectores 7 officiales si captos p crimie heresis: absq dīctoū epōz siue inqstioz: aut saltē alteri⁹ eoz lñia vel mādato a captōne vel carcere liberauerit sūt excoicati. 5° oēs supradicti eozūq officiales: si de crimie heresis cū mere sūt ecclīasticū coguerint quoquō vel iudicauerint sūt excoicati. 6° oēs suprascripti q sciēter in pdicti. vel aliq⁹ pdictozū cō inqstōis officiū dederint auxiliū cō silū vel fauorē sūt excoicati. 7° oēs supradicti si executioez sibi p h⁹ mōi crimine a dyocelano vel inqstioze: iniūctā pmp̄te prout ad suū spectat officiū facere detractēt: vel dyocelanoz siue inqstioz iudiciū vel sniaz seu pcessū directe vel idirecte impedire psumāt sūt excoicati. Dēs supradicti si sniaz pdictaz excois in quam incurrisent oio p anū sustinuerint: extunc velut heretici cōdēnāt. Iher oia in pdicta stōne: que incipit. Ut inqstōis. extra de de here. li. 6. Ut inqstōis. vbi dicit heretici admixti fidelib⁹: de hoc faciēda est inqstio:

vt a fidelib⁹ discernentur et inuenti
corrigant. Archi. Inuiedos. Qd si
inquisitor et ordinari⁹ discordat i ma
dato: qd vn⁹ madat puniri p se vde
natu: al⁹ madat relaxari p se absolu
tu: satis videt superledendu: donec
consulat papa. s. c. p^{ri}. Jo. an. Ca
non est late inie: 7 qd no refuat ab
solutio pape ordinari⁹ poterit absol
uere. s. de sen. ex. Inup. Jo. an.

Excoicatio v⁹ inquisitores male: 7 v⁹
cōscientiā exercētes tale officiu⁹ cō
quoldā: 7 pape reseruāt absolutio.

Capitulu octauū

i Inquisitores et alij ad dicti
officij executionē cōstituti: si
odij gratie vel amoris. lucris:
7 cōmodi tpalis obtētu v⁹ iusticiā 7
cōscientiā suā omiserūt cōt quēq⁹ pce
dere vt fuerit pcedēdu sup h⁹ modi
prauitate. s. heretica añ obtētu eodē
prauitate ipsā: aut impedimtu officij
sui alicui iponēdo eū sup h⁹ pūpserit
quoq⁹o vetare: p^{ri} alias pēas excois
iniaz eo ipso incurrat: a q nisi p Ro
manū pōtificē nequeāt p^{ri} i morti.
articulo: 7 tūc satisfactōne pmissa ab
solui: nullo i hac pte pūilegio suffra
gāte. Cle. i. c. Multoz. ex de hēticis
in de. Obtētu. Ubi q nō p^{ri} alter
p^{ri}coz: si forte timor: v⁹ p^{ri} vitādū
scādalu hoc omittēt nō est locus
pene. Jo. an. Et cōtra cōscientiā. Nō
q copulat cōtra iusticiā 7 cōscientiā
Eodē. s. odij grē. zc. vt. s. de q⁹ patz
apte q cōstitutio ecclesie militantis
ligat crimē oio occultuz ad penā su
spēsiōis 7 excois: inducit ad h⁹ multa
iura: 7 sedit. Ex his v⁹ idubitatū q
Archi. hēbat p dubio 7 dispositōni

brelinqbat. An heretic⁹ oio occult⁹
sit excoicat⁹. Jo. t⁹ q sic. 24. q. i. In
sūma. Et in glo. se. Placet et Hoff.
7 Ray. in sūmis. Ex inde inducit
multa iura q vidēt facē v⁹riū. di. 22
Erubescāt. zc. Tādē Jo. an. cōcludit
sic. De plano fateamur q cōstō mili
tātis ecclesie ligat oio occulta: n tū
noiatiz de illis iudicat tribunal eccle
sie. imo ipsa ecclesia in q⁹tū p hoiem
noiatiz iudicat hoiez: Et in q⁹tū est
collectio fidelū ligatos sic occultos
h⁹ p soluti. ex de sen. ex. A nobis. et
sic loquūt cōtraria. Inō km Pe. de
ancha. sup de. de v⁹lur. Ex gūi. Qd
ad⁹ fenerādi non sapit heresim: nec
p^{ri}net ad inquisitorē: 7 tū p^{ri}ncipiter
asserere h⁹ nō esse peccatū est hēticū
Rōnē collige ex glo. nō solū cū qua
cōcor. Pau. Ex q⁹ collige decisioē
eius qd dubitat. Quidā. n. de istis
pizocholis in publici. p^{ri}dicatōibus p
dicans cōitādo turbā 7 seditōez v⁹
clerum vt fert asseruit exortādo q
layci non tñbāt solū decimas: nec
eis cōfiteri: nec oblatiōes dare: et q
peccabāt cōtrariū faciēdos: cū essent
oēs clerici mali: et de ecclesiis remo
uēdi. Querebat an ista 7 alia q⁹pla
essent hētica: 7 p^{ri}cedi possz v⁹ eum
tanq⁹ cōtra hēticū. Et firmatū fuit
p omēs sacre theologie doctores: 7
doctores v⁹riusq⁹ iuris ibi exītes q
sic: 7 bñ p doctrinā h⁹ gl. Sapiebat
n. p^{ri}ncipit 7 tñbat diuersal 7 falsas
opiniōes reprobatas p sacros cano
nes 7 canonicas sandōes. g. zc. vt i
ea p3. Et Pau. clari⁹ loquens dicit
hereticus est nō solū q male sentit:
7 docz d articulis fidei 7 sacramēt.

fenerādi
not

q in sol-ty
de q⁹ p^{ri}ncipit
n. p^{ri}ncipit

omibz
q⁹nt

ecclesie: sed etiam qui per falsam et
extortā expositiōez i scripturā diuinis
pnt dē id qd dicit ecclesia. di. 50. Si
q̄s dyacon⁹. 7. c. Si ille. in fi. Ob h
rba. Cū aut pceptozie loquit. vt de
cel. missa. Dolētes. 7. eta. 7. q̄li. Cum
ecclesie. in cle. Et hec trāsgrediens
peccat mortaliē quia impedit finē q̄
legillator intēdit: als trāsgressor ca-
nonū ex rōablī cā n̄ peccat mortaliē
fz Tho. Pau. in cle. Et itellige istū
textū cle. Ex gūi. q̄n similit p̄se q̄s
asserit nō esse peccatū fenerari. Sz
q̄a sūt nōnulli casus in q̄b⁹ p̄babilī
dubitat: utrū in isto vel in illo casu
sit v̄sa nō essz hēticus q̄ teneret opi-
nionē etiā forte nō h̄a. vt. s. e. Na-
uigati. de v̄bis. fpe. Et nō fz Idau.
i cle. q̄ v̄c p̄tinaciē. Idertinar d̄r q̄
valde 7 impudēt t̄z et affirmat: vñ
si p̄ iocū vel lubricū lingue h̄ diceret
nō essz hētic⁹. 24. q. i. Ait. Et sic p̄ti-
nacia in malo d̄r: p̄seuerātia autē in
bono. Iudei aut q̄uis affirmēt v̄bā
nō esse peccatū: n̄ pnt dici hēticī nec
talī d̄r eos p̄cedē. IRō ē q̄a in eis n̄
cadit heresis que ē idē q̄ diuisio vel
electō. 24. q. 2. heresis. Cū. n. n̄ sint
d̄gremio ecclīe diuisiōez ab ea facē
nō pnt. Si tñ talē errorē dogmati-
zarent: 7 si nō vt cōtra hereticos: tñ
p̄ alios modos pnt p̄ ecclesiā puniri
sic 7 in alijs casib⁹ q̄n offēdūt fidez.
Idau. in d̄r fm Idau. vbi. s. in cle.
Ex gūi. de v̄b. q̄ v̄c p̄tinaciē v̄surā
esse peccatū h̄ facta restōne nō eē cō-
fiteādū: sic q̄ ē obligat⁹ ex v̄ctu licito
ē hēticū. Et in v̄ctu obligat⁹ q̄s tñ
hōi. In v̄sa offēdit 7 obligat⁹ deo 7
hōi. Et iō p⁹ restōez tñc adhuc peni

tere. Itē fm eūdē q̄ male credit: sed
pat⁹ est corrigi et seq̄ certiorat⁹ fidē
ecclesie non est hereticus. 22. q. 2.
Beatus Paulus.

Extōicatio cōt iq̄sitores 7 cōmissa-
rios eoz illicite extorquētes pecūiaz
s̄ p̄textu inq̄stōis. Cap. 9.

i Inq̄sitores: 7 ipsoz v̄l epoz
seu caploz sede vacante sup
h̄ deputatī cōmissarij: si p̄-
textu officij inq̄stōis q̄busuis mōis
illicit. ab aliq̄b⁹ pecuniā extorquēt:
nec sciēt attēptēt ecclesiarū bona ob-
clicoz delictū p̄dicti occasiōe bñficij
fisco ecclesie applicari sunt extōicati:
7 absolui nō pnt p̄terq̄. in mort. ar-
ticulo: donec illis a q̄b⁹ extorserint:
plene satisfecerint d̄ pecūia sic extor-
ta: 7 nullis priuilegijs pactis aut re-
missiōib⁹ sup h̄ valituri. cle. in. c. Mo-
lētes. ext de here. in cle. Cōmissarij.
Dicūt q̄ iq̄sitores cōmissarios quos
vocam⁹ vicarios: vel s̄stitutos. s. c.
p̄xi. Jo. an. Cōmissarij. de epis loq̄
nō videt: etiā liz ab his nō debeant
abstinē: pena tñ q̄ seq̄t n̄ h̄z locuz in
ipsis. Jo. an. P̄textu. si q̄ nō eo p̄-
textu illicite exigat: l̄z faciat male: nō
tñ loc⁹ ē pene. Jo. an. Idētiā: itel-
ligo large. i. q. 2. Lotū. Ecclesiaruz.
De bonis q̄ clericoz p̄p̄is n̄ phibz
ecclesia. Multo minus sibiip̄s vel
officialib⁹: vel fisco seculari cui appli-
cati sunt ipso iure bōa laycoz v̄ana-
toz de heresi. Jo. an. Absolui. Per
ordinarios cū sibi nō refuet. Jo. an.
Satisfecerint. si h̄nt: vñ alias in hoc
paup̄tas excusat. ext de vsuri. Cū tu.
Jo. an. Qd p̄ platos ecclesiaz cogi
n̄ possumus ad officium inq̄stōis

exercendū. Bonifaci. Virtute conspicuos
q̄ magis ordinis p̄dicatorū i toto or
dine: et q̄libz prior puincialis: et eius
vicarij in sua puincia p̄nt fr̄es suos
p̄ sedē apl. cā deputatos ad p̄dicandū
crucē: vel ad inq̄rēdū cō hēricā pra
uitatē reuocare remouere trāfferre:
vel q̄ sup̄sedeāt inuicē aliosq̄ s̄bsti
tuere si eis visū fuerit expedire: et in
eos si cōuenerit cēsurā ecclesiasticā
exercē nō obstātibz lris apostolicis
ipetratis vel impetradis: que de in
dulto h̄mōi exp̄ssa nō fecerint mē
tionē. Bonifaci. Virtute.

Excoicatio cōt alienatōes et ordi
natōes factas a scismaticis de rebz
ecclesiasticis. Cap. io.

Ordinatōes ab Octauiano
et guidōe hēsiarchis factas
et ab ordinat. ab eis irritas
esse censem: adiiciētē vt q̄ dignita
tes ecclesiasticas seu b̄nficia p̄ p̄cōs
scismaticos accepit careāt ipetrati.
Alienatōes q̄ q̄ p̄ ip̄os scismaticos:
sive p̄ laycos facte sunt de rebus ec
clesiasticis oīo careāt firmitate: et ad
ecclesiā sine oī onē reuertāt. Si q̄s
autē strahire p̄sūperit excōis snie se
nouerit s̄biacere. ex de scis. c. i. A qui
done: cū scinderit ecclesiā q̄ n̄ dicūt
scismatici: imo poti⁹ dicūt tales q̄
diuertūt ab eis hēsiarchis et scisma
ticis. Inno. Ordinatis ab eis. de or
dinat. p̄ ordinatos ab eis videt idē
cū sit eadē rō defect⁹. scz executionis
qm̄ dare n̄ pōt q̄ nō hz. Jo. an. Lay
cos auctē ip̄soz scismaticoz: alias
emēs nō esset excōicat⁹: s̄ excōicad⁹
fm̄ hosti. firmitate. Quia ecclesiā
q̄dm̄ hz pastozē hereticū vel scisma

ticū vacare intelligit: vñ nō valēt q̄
a tali plato sunt in p̄iudiciū ecclesie.
Si tñ acq̄rit talis plat⁹ ecclesie tenz
nec cassabit⁹: et in hoc fauorē ecclesie.
Ber. Reuertāt. q̄ reuertūt talia ad
ecclesiā: nullo precio dato. Ide. de
anch. s̄ emptor hz recursū ad vendi
torē p̄ p̄cio fm̄ Lin. Si q̄s strahire
i. ordies exequēdo: b̄nficia retinēdo
vel bōa alienata. hosti. Subiacere.
illi scismatici q̄ ab vnitate ecclesie re
cedūt: vt greci excōicati sunt. i. q. vi.
Nulli. Dicebat hosti. illos scismatici
col tñ q̄ se extollūt cōt romanā eccle
siā: et ab illa se sepāt esse excōicatos
cū adherētibz: et dicūt tales heretici
Alij scz q̄ volūt cōtra ep̄m aliquem
insurgere et ep̄atum tenē: et clericos
suos facere excōicadi sūt. Ide. d. ach.
Nō q̄ q̄ ordines vel b̄nficia recepūt
a scismatici. ip̄o iure sunt excōicati et
sic est canon late snie: qd̄ quidaz vt
hosti. intelligūt de adherētibz et fa
uētibus ip̄is scismatici. Dicas ergo
eos q̄ alias nō adherent nec fauent
scismaticis illis. scz q̄ recedūt ab vni
tate ecclesie: nec extollētes se cōt Ro
manā ecclesiā: et si cōtra alias nō ex
cōicatos ip̄o iure: s̄ sunt excōicandi
Ide. de ancha. Item nō q̄ excōicati
sunt oēs seq̄ces adherētē et fauētes
publice: v̄ occulte scismatici dānato
in concilio Constanciensi Petri de
luna. Absolutio pape reseruat⁹: vt
p̄ in p̄essu ānuali.

Excoicatio contra eos qui nō te
nēt romanā ecclesiā eē caput aliarū
ecclesiarū: vel nō posse cōdē canones
vel nō esse ei obediendum.

Capitalū. ii.

9 **U**i asserit cōtumacit̃ Ro-
manā ecclesiāz n̄ esse caput
aliāz ecclesiāz: 7 nō posse
cōdere canones 7 decreta: et etiāz ei
tanq̃ capiti obediēdū: excōicat⁹ est.
19. vi. Nulli fas. Nō q̃ illud caplm̄
loq̃t de cōtēptorib⁹ canonū 7 trans-
gressorib⁹. Sed fm̄ hugo. ibidem
7 Idau. in cle. duplici⁹ dicit̃ q̃s con-
tempor canonū. Uno mō q̃a apo-
stolicā sedē contumaciter negat esse
caput ecclesiāz: 7 hēre ptatē cōdēdi
canones: 7 decreta et statuta ei⁹ nō
esse seruanda. Et talis est heretic⁹ 7
scismatic⁹ 7 excōicat⁹. Et sic intelli-
gendo vidē capitulū est canon late
sentētie: 7 ad idē facit vi. 22. Dēs. et
25. q. i. Violatores. Et idem dicunt
Jo. an. Inno. 7 Hosti. 2⁹ mō dicit̃
q̃s cōtēptor 7 transgressor canonū:
q̃ ipsa mādāta canonū n̄ hūat q̃uis
credat 7 dicat esse seruāda. hic nō
est scismatic⁹ pprie nec excōicatus: 7
sic de h⁹ mōi intelligēdo capitulū ē
canon ferrēde snie. Et vt dicit pau.
in Cle. Si q̃s trāsgredit̃ canones:
7 statuta cōtinētia pcepta: siue affir-
matina siue negatiua peccat morta-
liter. 24. q. i. Qd̄ p̄cipit. Sec⁹ si essz
cā cōsilij: intelligo tūc canonē loqui
d̄ cōsilio: q̃n̄ h̄ ibi exp̄m̄it: vel alia rō
suadet sic intelligi. Nō. n. q̃ sic exor-
tat. 28. ff. d̄ his q̃ no. in fa. ob h̄ r̄ba
Cū autē p̄ceptoie loquit̃: vt de cel.
missa. Dolētes. Et d̄ eta. 7 quali. in
Cle. Cum ecclesie. hic trāsgrediens
peccat mortaliter q̃a impedit finem
quez legillator intendit: alias trans-
gressor canonū ex rōabli cā n̄ peccat
mortalit̄ bz Tho. ibec Idau. in cle.

Excōicatio contra incēdiarios ec-
clesiāz vel locoꝝ p̄iorū: 7 si fuerint
denūtiati pape reseruat̃ absolutio.

Cap. 12.

i **I**ncēdiarij ex quo sunt per
sniam ecclesie publicati pro
absolōis bñficio ad sedem
apostolicā sunt mittēdi. Cle. 2⁹. ext̄
de sen. ex. Tua nos. Glo. sup verbo.
publicati. in si. sic dicit. Nō credo q̃
oēs incēdiarij gñaliter sint excōicati
nisi de incēdiariis ecclesiāz: cum de
aliis nō inueniā: 7 p̄ hāc decretalē n̄
pbat̃ q̃ ipso iure sint excōicati: sed
illis p̄mo excōicatis ab ep̄is s̄bsecuta
publicatōe 7 denūtiatiōe per hāc de-
cretalē papa sibi resuat eoz absolōz
ad terrore: als ep̄i p̄nt absolue oīs
incēdiarios. ex. c. sup. Ray. Boff.
7 Hosti. in sū. suis. et Jo. de lign. vi-
cūt q̃ incēdiarij ecclesiāz vel locoꝝ
religiosoꝝ: vel cimiterij vel spaciū p̄-
uilegiati in circuitu ecclesie: vel loco
cōtiguo p̄uilegiato sunt ipso iure ex-
cōicati: vt in dicta decretali. 17. q. 4.
Sicut antiq̄t⁹. Est autē spaciū p̄uile-
giatū in circuitu ecclesie. 20. passus.
vel. 40. quo ad matricē ecclesiam: s̄
āteq̃ denūtiat̃ p̄nt absolui per ordi-
narios: postq̃ nō fuerint denūtiati
nō nisi a papa. Et fm̄ Jo. an. tales
absolui nō p̄nt a legatis ex iure lega-
tōis. Itē mulier incēdiaria sic denū-
tiata ab ep̄o absolui non pōt: et si ab-
solui possit ab iniectōe manuū violē-
ta in clericū fm̄ Huil. Jo. an. hic dicit̃
de incēdiariis ecclesiāz. Huil. etiam
dicit q̃ incēdiarij alioꝝ locoꝝ postq̃
etiā fuerint denūtiati: p̄nt absolui
ab ep̄o. vt cōit dicit̃ doc. De. d̄ ach.

b. 2

Contra
de fide
a m...

de denuntiatio
quod

dicat simpliciter de incendiariis excorcati.
et denunciati. q. sūt mittēdi ad papā.
Cōior pma opio. scda tatioz. Incen
diarij hō alioz locoꝝ n̄ sūt ipso facto
excorcati s̄ excorcati de iure cōi. z. z.
q. vl. j. Pellimā. Ray. de iure aut pti
culari seu synodali in qbusdaz locis
tales ēēt sūt excorcati in qbusdā aliis
ex cōsuetudie hñt p excorcatōis q̄uis
reuera nō ferat excorcatō abscq̄ snia
h̄z Buil. Et hi incendiarij ēēt postq̄ fue
rint denunciati pnt absolui ab epis
suis h̄z quosdā. vt Buil. et alios. et h̄z
alios nō nisi a papa. Et h̄z vñ i sūma
pisana. Jo. an. Dic tñ de incendiariis
ecclesiay. Sz q̄lī intelligēdi sūt ista
denuntiatio. dicit guil. q. h̄z quosdaz
intelligit si fūerit denunciatus noiatiz. i.
exp̄ssō noie: sec⁹ vt dicit si in gñali.
vt cū dicit s̄ hac forma excorcam⁹
illos q̄ fecerūt tale incendiū. Et s̄ dicit
credo q̄ siue in gñali: siue i spāli de
nūtiat incendiari⁹ a solo papa ē absol
uēd⁹: p̄fctiz cū dicat hugo. et iurepiti
q̄ qñ i fere snia s̄ hac forma. Excor
cam⁹ oēs q̄ fecerūt h̄ vel illd: oēs in
telligūt noiatiz excorcati. Credo ē
q̄ pape ē r̄uāda h̄ absolō a quocūq̄
iudice fiat ista denuntiatio. Et dicit
incendiari⁹ h̄z Ray. q̄ aucte p̄p̄ia ciui
tatē: vel villā vel māiū: vñ segetē: vel
rē s̄leꝝ malo studio icēdit et exponit
glo. ei⁹. Incēdit vel icēdi facit: aut icē
diartīs auxiliū vel cōsiliū sciēt ipēdit
aucte p̄p̄ia. i. cū n̄ h̄eat ius mouēdi
bellū vel indicēdi. Māiū vel segetē
alienā: sec⁹ si p̄p̄ia: q̄a tunc n̄ tenet
p̄ea incendiarij: n̄ dolo malo h̄ facerz
vt. s. p̄ icēdiū rei sue aliēa incēderēt.
Malo studio. q̄a si facerz h̄ ex negli

gētia: liz peccarz n̄ tñ incendiari⁹ voca
ref. guil. Itē q̄ i bello iusto ignē ipo
nit abscq̄ p̄cepto idictoris belli icēdia
ri⁹ vocat: liz dānū n̄ teneat resarcir
Qui hō i bello iniusto ēēt ex p̄cepto
icēdiari⁹ ē: et dānū tñt resarcire. Et
nō q̄ q̄ i bello iusto villā icēdit: s̄ ibi
icaute ecclesia oburat et ē molestū ei
n̄ ē excorcat⁹ s̄ dānū resarcire tenet.
Itē q̄ pōit ignē i loco religioso ē ex
corcat⁹: q̄ hō i alia. domo habitabili
vñ gno ē excorcat⁹. Alij hō incendiarij
paleaz feni lignoz et h̄: nō dicit
icēdiarij. Lopus sup. 6. de emuni. ec
clesiay. Quia n̄ nulli. dicit. hic dicit
vñ q̄ appellōe ecclesiay icludat nedū
moasteria: s̄ etiā oia pia loca: nā ista
eq̄pāt. s̄. d. testa. Req̄siti. fac q̄ scri
psit. vi. z. p. archi. sup. e. li. 6. d. resti.
in inte. c. vltio. Uidi dubitari an icē
diarij vel fractores domoz sitay. j.
ābitū ecclesiay p̄uilegiatū: de q. scz
h̄l. i. 7. q. 4. sic ātiq̄tus. sint ipso iure
excorcati: sic incendiarij et effractores ec
clesiay q̄ ēēt postq̄ fuerint denunciati
scilicet ipsi incendiarij et effractores ec
clesiay nō pnt absolui nisi p papā. et
vñ q̄ sic. p. d. c. Sic ātiq̄. et de sen.
et. Cōq̄sti. Sup h̄ cōsult⁹ cū qbusdaz
iuristis: cōsului q̄ talis. s̄. frāgēs: vel
oburēs domū sitā i ābitū et cōfines
d. i. c. Sic ātiq̄. liz talis sit violator
emunitat. ecclesie: et vt sacrileg⁹ pu
niēd⁹ n̄ tñ ē excorcat⁹. et hō p illd. c. l.
Nō nulli. et p. d. c. Cōquesti. hec ille.
Excorcatio ē effractores locoz
sacroꝝ pape refuat absolō p̄ denū
tiatōez eoꝝ. Cap. iz.
m Emoratos sacrilegos q̄. scz.
cōfregērāt violēter qualdaz

ecclesias: et expolauerat excomunicatos pñtiet. et faciati. sic excoicatos arti⁹ euitari: donec passis iniuriam agne satisfaciāt: et dāna data resarciāt: et cū lris vris rei vitatē cōtinēti bus apostolico cōspectui se repñtent et de se. ex. Cōq̄sti. glo. Excoicatos. q̄ vī ex h^o q̄ ipso iure sunt excoicati h^o mōi sacrilegi. q̄d hūz est de effra⁹ dōib⁹ ecclesiaz et incendiariis. Rep sentēt. Exq^o. n. incendiarij et effra⁹ res ecclesiaz denūtiati sunt: nō pñt absolui nisi a papa: s̄ a nōg denūtiēt bñ pñt absolui si satisfacē volūt. ext e. Rup. Ber. Idē Archi. et Hoff. Jo aut an. et De. de ancha. sic sūmant. Qui cū effra⁹ expoliant ecclesias excoicati sunt: et postq̄ sūt denūtiati p papā sunt absoluedi. Quidā extē debāt istā casū ad faciētē in ecclesia multū enozmia: vt frāgēdo crucem vel diripiēdo corp⁹ xpī: vel rapiēdo bona ipsaz. Sed Hoff. et Hostiē. in sū. suis. et Jo. de lign. in tractatu de cēlura ecclesiastica: dic⁹ q̄ tales nō sūt ipso iure excoicati s̄ excoicadi. Et nō q̄d dic⁹ Huil. credo q̄ effra⁹ eccle sie iudicand⁹ est q̄ dolo malo: aut p iniuriā violēt pietē fodit: aut s̄ fodit aut vitreā fenestrā fregit: aut seraturam: aut hostia: aut cardines: aut vetes: vñ tenēt hostia firmata aut ipz tectū ecclesie. Et nōndū h̄m Huil. q̄ q̄ vadūt animo frāgēdi ecclesiā et furadi: et tñ nō frāgūt: q̄a inueniūt alias fractā vel aptā: et sic intrāt et asportāt bōa: ipsi nō incidunt in istā canonē.

Excoicatio dē fallarios lraz papa liū: et pape reuac absolutio.

Cap. i. 4.

n

Os. n. oēs fallarios lraz nostraz q̄ p se vel alios vitiū fallitati. exercēt cū defē soub⁹ et fautorib⁹ suis anathemat. vinculo decernimus inodatos. et. Inno. 2°. et de crimi. falli. Ad fallarios. Innodatos. Et sic ē canō late snie h̄z Inno. et hosti. Insup et clerici sūt officiis et bñficiis puati: et de gradandi sūt: et curie seculari edēdi h̄m ostōes legitie puniēdi: p quā et layci legitime iudi puniūt. vt or in tex. Et cōit or q̄ absolō a tali excoicatioe pape reuac. ext. e. Dura. in si. in dō h̄z De. de ācha. i. o. c. q̄ ille q̄ sciēt ipe trāt rescriptū s̄reptitiū: et illo vtiē: nō icidit i hāc penā: s̄ solū puniē vt careat cōmodo rescripti: et in expensis condēnē. de rescrip. Sup lris. Sed fallas rescriptū: vel vtēs fallo ex certa sciētia: vel ex iḡratia pcedente ex negligētia icidit. Et nō h̄m Ricar. sup 4°. di. 18. q̄ ipetrās lras a vño papa tacita vitate vel suggesta fallitate: siue faciat ipetrās sciēti siue iḡrāt: si talis vitas taceat: vel talis fallitas suggerat q̄ vitare māifesta vel fallitate nō suggesta vñs papa non edcederet: nō ē excoicat⁹ iure cōi nec ēt illi q̄ litter. apostolici. vtūē s̄ alio noie ipetratis: q̄a q̄uis taz isti q̄ illi digni sint magna pēa. et cōfusiōe. nō tñ oportuit ius cōdē: q̄ tales essent excoicati: q̄a talis fraus a pte aduersa: vel a iudice cōt vtētes talib⁹ lris faciliē et certitudinalit pōt p̄cipi: q̄uis .n. sic impetrās fallari⁹ sit: extēdēdo fallarij nom: vt sumic. 25. q. 2. dicēti Nō tñ fallari⁹ ē lraz vñi pape: quia has lras ipeit: q̄uis fallā suggestiōe

b. 3

7 sic nō est excoīcatus.

Excoīcatio cōtra vtentes scīenter
lris papalib⁹ falsis. Cap. i5

q Uī lris nris vti voluerit: eas
p^o diligētē examinēt: qm̄ si fal
lis lris se vfos dixerint igrāt
eoz sera prauia euitare neq̄bit pēas
iseri⁹ ānotatas. Inno. 3°. in eadem
decretali. Ad falsariōz. Ibi dicit^r d
illis pēis. Et sic q̄ scīet vti lris apli
cis: et ab alio falsificatis ē excoīcat⁹.
Et nō qd̄ dicit host. ibidē q̄ si simplr
igrāt vti talib⁹ lris falsis: n̄ excusat
q̄a p alios debuit inq̄rē h. ar. vi. 27
c. vlti. Idē Ber. Et si falsitas erat ita
latēs q̄ de facili p̄cipi nō poterat in
apto: si p se 7 alios adhibuit diligen
tiā quā potuit: 7 nihil p̄cepit excusa
t⁹ ē: alioq̄n n̄. et d̄ hōi. Johs. Iūc. n
h3 p̄p̄e. d̄ ācha. ibidē cēset iusta igrā
tia q̄ h3 excusat si adhibuit diligen
tiā quā potuit 7 debuit: q̄a h̄ idaganit
a pitiorib⁹. 43. di. Ephesis. Nō. eiz
posat vīuare falsitatez rescripti: h̄ si
igrāuit ex negligētia: q̄a h̄ ē crīm q̄a
punit 7 volo opaf. ff. mā. fideiussoz
Et i. c. dura. d̄. e. ti^o. q̄ si falsas lras
se h̄re cogit: 7 si penā excoīs euadē
voluerit. Et h̄ itelligit h3 host. qm̄ lre
falsē aliq^o cāu ad euz puenit. tales
q̄ n̄ s̄ ip̄o iur excoīcati: h̄ p^o. 20. dies
si nō resignant. p̄p̄e. de ancha.

Excoīcatio cōtra recipiātes lras pa
pales: seu bullas in curia: nō de ma
nib⁹ pape: vel deputati ad hoc.

Cap. i6.

i Inhibem⁹ ne q̄s apud sedē
aplicā lras nras: nisi a nobis
vel d̄ manib⁹ illoz recipiat
q̄ de mādato nro ad illd̄ sūt officiūz

deputati: p̄sōe solēnes p nūtiū recipe
pnt de maib⁹ p̄dcoz: tūl gressoz h⁹ i
si layc⁹ ē excoīcatōi s̄biaceat. Si clīc⁹
offi⁹ vī bñfi⁹ p̄uat⁹ vānef. Inno. 3°
et d̄ cri. falsi. Dura. Apd sedē aplicā
Illi q̄ n̄ s̄ apd aplicā sedē: seu i cu
ria n̄ ligēt hac cōstōe. et aplica sedes
ē: vbi papa ē: host. 7 Jo. an. Excoīca
tōi s̄biaceat. Dicas q̄ ip̄o iure n̄ irro
gat h̄ pēa layco: 7 et clerico. Qd̄ at
cleric⁹ offi⁹ vel bñfi⁹ vānef: ip̄a pēa
ip̄onēda ē p sniaz: nec ip̄oīf ip̄o iure
h̄ excoīcatio ip̄o iure ip̄oīf et clerico.
p̄p̄e. de āch. Et nō dicit gl. Ber. ibidē
Nō credo q̄ sit excoīcat⁹ q̄ h̄ n̄ fuit
imo idifferēt videm⁹ q̄ q̄liz p nūtiū
ipetrat lras: 7 h̄ papa scit 7 tollerat
nec aliq̄uē repellit nisi essz excoīcat⁹
S3 hoc itellige q̄ lre de maib⁹ vñi
pape vel bullatoz tū sūt recipiēde:
et vel vicerācellarij: vel alteri⁹ ad h^o
deputati: alias falsē s̄. et q̄ sic recipz
essz excoīcat⁹. Jo. an. 7 p̄p̄e. de ācha
dicūt q̄ h^o qd̄ dicit ista decretalis: n̄
fuit i curia hodie: imo q̄libz pue au
toritati. mittit ad bullatoz: 7 r̄cipit.

Excoīcatio cōtra corrigētes aliqd̄ i
lris papalib⁹: 7 pape refuat absolō.

Cap. i7.

b Offi. i sū. sic ait. Ihodie p̄p̄e
ptū ē q̄ i lris vñi pape: nec i
magno nec i modico audeat
q̄s manū apponē et lras vnicaz: vel
pūctū vnicū corrigēdo excepti. offi
alib⁹ q̄b⁹ ē h̄ omīssū. Alioq̄n manū
apponēs ex canone lato i curia ip̄o
facto sniaz excoīs icurrit: q̄ p aliq̄uē
citra apostolicā sedē relaxari nō pōt
Idē goff. Quēit Ricar. in 4°. di. i8
vtz inueniēs litterā vñi pape: cuius

efficacia iā expirauit: et ludo nō itētoe
utēdi aliq̃ lraz in ea formatā refor-
met: vel pūduz faciat: vel p quēcūq̃
aliū modūz aliqd in ea mutet sit ex-
cōicat^o ipso iure. Rñē vt. s. Ad istā
qōez dicit aliq̃ q̃ talis nō ē excōicat^o
ipō iure: q̃a illa excōicatio nō intelligit^r
nisi d̃ his q̃ pnt eē alicui vtilis. Pre-
dicta ē q̃ ad oēz hoiez esz inutilis
Sed d̃ h̃ sic pōt argui. Quāuis illa
lra nō imutata facta sit inutilis: tam
p raturam sic mutari possz: vt vtilis
appareret: vbi g̃ra: si ibi erat scriptūz
p^o triēniū minime valituri. et p triē-
nio ponere: q̃n quēniuz: iāz apparet
vtilis q̃ p^o erat inutilis. Cū g̃ q̃cūq̃
mutatio siue pua, siue magna cōtra
lraz dñi pape: p quā pmutatōez pōt
appare vtilis pl^oq̃ erat: vel vtilis: cū
āte nō esset sit p̃hibita s̃ p̃ea excōis
iā late: vt q̃ imutans aliqd d̃ lram
de q̃ ē q̃stio sit excōicat^o ipso iur: q̃d
mibi cōcedēdū vī: vt ē h̃r ex de cri.
falsi. in. c. Ad falsarioz. In glo. sup
illd. Per raturā tenuē q̃cūq̃ radit
vel imutat rescriptū pape: excōicat^o
ē et falsari^o: et i h^o nullā d̃stinctionē
adhibeo: et sic dicit. De lris tñ q̃ p
nullaz raturā possent appare vtilis:
vtputa lra curatozia data a ducētis
ānis vel trectētis: aliē esz iudicādūz
q̃a si tota raderet de nouo nō possz
appare vtilis p̃p̃ bullā: q̃a i creatōe
cui^olibet noui pape aliqd d̃ bullam
imutet. Nōmē. n. ei^o pōit i bulla.

Excōicatio d̃ faciētes statuta d̃
ecclesiasticā libertatē: et huari ea faci-
entes et scriptozes eozū et officiales
iudicātes fm ea.

Cap. 18.

Excōicam^o om̃s q̃ de cetero
huari fecerint statuta cōdita:
et consuetudines: vel poti^o abu-
siones itroductas d̃ ecclesiasticā liber-
tatē: nisi ea de capitularib^o suis i fra-
duos mēses p^o h^o mōi publicatōem
finē fecerit amoueri. Excōicam^o sta-
tutarios et scriptozes statutozū ipoz
necnō et p̃tates. Cōsules. Rēdores.
et cōsiliarios locozū: vbi de celo h^o i
statuta et consuetudines edite fuerint: et
obseruate: necnō et illos q̃ h̃z ea p̃sum-
plerint iudicare: vel i publicā formā
scribē iudicata. Ihono. 3. ex de se. ex.
Nouerit. Ecclesiā. layci heremite et
reclusi hic s̃b noie ecclesie nō p̃bēdū
nisi se s̃bierint alicui approbate reli-
giōi. Huil. Libertatē q̃ cōsistit in p̃ui-
legijs cōcessis sup spūalib^o vel tpali-
bus g̃nalit^r: vel singularit^r: siue a deo
siue a papa: siue ab aliis p̃ncipib^o h̃z
Ihose. Inno. et Abba. Et a deo q̃dē
cōcessa sūt multa: vt illd. Quodcūq̃
ligaueris sup terrā zc. Et h^o q̃tū ad
p̃sonā pape extēdit ad intēptatiōem
omniū dubioz. ex q̃ si sūt legi. Per
venerabilē. Itēz q̃ decime et p̃mitie
ad clericos spectēt. 16. q. 1. Reuer-
mini. Itē q̃ ecclesia sola res ecclesia-
sticas ministret. 96. dī. Si impator
Itē q̃d de spūalib^o ius cōdē et iudi-
care pōt: et multa alia p̃uilegia q̃ cō-
tinēt i nouo et veteri testamento. Ad
papa p̃uilegia cōcessa sūt: vt q̃ iniicit
manū violētā in clericū sit excōicat^o
Itē q̃ in legat. ad pias cās sufficiāt
duo testes. ex de testa. Relatum. et
multa alia p̃uilegia q̃ a Vicario xp̃i
cessa sūt: q̃ in iure canonico habēt
Itē ab impatorib^o multa cōcessa sūt

b. 1

que sūt ipſa in iure ciuili: vt de emu-
nitate eccleſiar: ⁊ h' mōi. ſi nec extē-
dūt oēas p'toēs ad p'ilegia data n̄
v' ſi p'ticularit' aliq'bus eccleſiis: ſiue
ſint data t'ia ſpūalia a papa: ſiue ab
ipatozib': ſiue ab aliis p'ncipib'. Jo.
an. De capitulariis. i. de cartulis ſiue
libris in q'b' talia ſcribi cōſueuerūt: ⁊
ſi ſatiffecerint abſoluat ep's: q'a papa
ſibi nō reſuauit. Jo. an. In ſra duos
mēſes. Ihe' cōſtō mō ligat om's: q'a
iā duduz fluxerūt illi duo mēſes: de
q'b' ſit mētio in iſto loco. Hoſt. Ex-
cōicam' ſtatutarios zc. Statutarij ⁊
ſcriptores ſtatutorū ſtatiz ligāt: nec
exculatōez h're p'nt i toto: ⁊ ſi q'z ex-
culent a tāto. Idrātes at cōſules re-
dores p'nt h're exculatōez q'ntū ad ob-
ſuatōez ſnie ⁊ deletionē ſtatutorz p'
dictōz q' i'grare p'nt. Exq' dō certi-
ficati ſūt ⁊ obedir negligūt: cōſtō eos
ligat: q'd ad arbitriū bōi viri r'ferēdū
ē: q'n. ſ. ſcīre potuerūt vel nō: aut q'n
ipedit ne ſue't: vt. ſ. ſitelligat hoc q'
cō potuerint bono m̄ cōceſſo aliq'
intuālo. Qd ſi h' p'ſciuit de nocte:
vel i feſto tā ſolēni: q' p'ſiliū p'gregar'
n̄ potuit: v' erat tūc iſirm': arbit' b'if
bon' iudex. Hoſti. ⁊ Jo. an. Jo. dō
de lig. in tractatu de cēſa eccleſiastica
dic' q' p'dicti p'tates cōſules ⁊ h' mōi
ſūt excōicati nō excōicādi. ſi nec ob. c.
Grauē. vbi d'r canō ſerēde ſnie: quia
ibi venūtiāt excōicati nō excōicādi.
Vel q' nō eſt abſurdū q' excōicati a
iur' itez excōicē ab hoīe. Officiales
dō nō ſūt excōicati: niſi ſeruauerint
illa ſtatuta vel negligētes fuerit ab
ea delēda. Redtores ciuitatū qui nō
h'nt p'tatē ſtatuta tollēdi ſm ea non

ligāt hac ſentētia: niſi ſz illa ſtatuta
iudicēt: aut niſi poſſint opari vt illa
deleāt ⁊ hoc negligāt. De. de ācha.
querit de cōſiliariis illoz locoz: et
ponit diſtindōez Inno. q' ſic ait. Si
tales cōſiliarij in illis locis: vbi ſuāt
ſtatuta contra eccleſiasticā libertatē
habēt p'tatē deſtruēdi ⁊ nō faciūt: ex-
cōicati ſunt: etiā ſi dediffent auxiliū
⁊ p'ſiliū q' deſtruāt: nō faciūt eos eu-
tare penā. Si n̄ h'nt p'tatē n̄ iurrūt
excōicatōez: Sz ſi neſciūt p'dca ſtatu-
ta eſſe. Dicit Hoſt. tūc ligari quādo
ſciūt: ⁊ nō delēt cū p'nt. Lep' aut ad
h' dabit arbitrio bōi viri. i. iudicis. ſ.
n̄ v' ſe poſſe excuſare allegādo facti
ignorantiaz: exq' ita publice p'mul-
gata ſūt ſtatuta: tamē ſaluādo vidē
p'cedētia dic' q' i'gratia p'dicta excu-
lat ab excōicatōe: ad quā incurrēdaz
regrit' vol': ſed nō ab alia pena. Sz
qd ſi ſciuerūt p'dicta ſtatuta et igno-
rauerunt ea eſſe contra eccleſiasticā
libertatē: ibi dicit Inno. q' n̄ incidūt
cū excōicatio non liget niſi otumacē
.ii. q. 3. Certū. Nec ſerē niſi pro ma-
gnis criminib' ſateſ tamē q' poſſūt
aliē puniri. Do. meus. i. Jo. de lign.
putat eos non audiendos: quia eſt
ignorantia iuris que nō excuſat. de
reg. iur. ignorantia. Ihe' pe. de āch.
ſi nō etiā ſm quolcā: q' ſi qui ſtatue-
runt q' null' offerrz: niſi in magnis
feſtiuitatib': vel niſi tantū: vel q' ſup
mortuo non ſit niſi talis pānus: vel
tot cerei vel huiuſmōi: hoc eſſet cōi
eccleſiasticā libertatem. Sup iſta de
cretali. Nouerit. Henric' boic' dicit
Qd ſtatuetes: vel ſtatuta vidētes
vel ſcribētes ipſa: aut fieri cōſetietes

aut seruari facientes statuta contra ecclesiasticā libertatem statiz sunt excoicati ipso iure. Nam tēpus duoz mensiuz qđ datur ad delenduz ipsa statuta vt vitent hāc penā cepit curere a tpe publicatōis h' decretalis. Et sic iā diu transiuit illud tempus fm Ber. 7 Ihost. Quidā tamē expo nūt h' mōi publicationē postq. s. in singulis locis fuerit publicata. Et h' benigni' fm Ihosti. s. p'mū h'ius h'z Jo. an. Qui h'ō h'z talia statuta pre lūperint iudicare: vel in formaz publicā redigere iudicata statim tales sunt excoicati fm Ihosti. Sec' autez si in p'uata forma scriberet. h'ec Jo. an. Officiales h'ō 7 cōsiliarij tūc ligāt si sciētes ea esse contra ecclesiasticaz libertatē cōsenserint delicto: vt qđ ea seruauerūt vel dederūt consiliū qđ ea seruēt: vel qđ negligētes fuerūt ea d' suis capitularib' delere: vel officiuz dimittē: qđto de eis certificati sūt 7 cognoscūt esse ea contra libertatē ecclesie concessa: aliquo tamē medio interuallo ad arbitriū boni viri. alie h'ō p'sone noiare in hac decretali: liz seruent h' mōi statuta: nō sunt excoi cati fm Inno. et Jo. an. ih'ec ille. qđ dē dicit de faciētib' cōtra libertatē: sen p'uilegiū vniuersalis ecclesie.

Excoicatio contra oēs dños phibentes s'ditis: ne faciant obsequia corporalia p'sonis ecclesiasticis.

Cap. i9.

Os qđ tēporale dñiuz obti nētes suis s'ditis: ne plati. aut clericis seu p'sonis eccle siasticis qđqd vēdāt: aut emāt aliqd ab eisde: neq. ipsis bladum molant

coquāt panes: aut alia obsequia exhibē p'sumāt inēdicūt alii: cū talia i dero gationē libertati. ecclesiastice p'sumāt eo ipso excois snie decernim' s'biacē. Boni. d' imu. eccle. li. 6. Libertati. liz isti qđ ad h'ba viderēt nō infringē libertatē: tūc infringebāt qđ ad mētē faciēdo fraudē de p'sōa ad p'sōaz: de quo dic vt. i. 4. q. 2. p'leriq. Jo. an. Querit hic Dominic' de s'cto Be. Quid si ista phibitio fiat p' illuz qđ n' h'z dñiuz: an h'eat locū p'ea h'ic appo sita. Rñd3 qđ nō. p' textū: hūc qđ dicit d' oñis phibētib' suis s'diti. 7 expōit illd t'pale p' seclari dñio. Et s'dit. si pone qđ fiat statutuz sic in Italia in multis ciuitatib' 7 dñis qđ phibeat ne qđs vēdat vel donet rez imobilez alicui n' extēti d' iure statuētū nō s' b' eñti onera cōiuz vel dñoz: et irritat donationē vel veditōz 7 penā ipōit an p' talia statuta icludāt donatōes vel veditōes i ecclesia. Et qđ n' icludāt 7 qđ n' teneāt talia statuta qđ ad eas p'bat p. c. Ecclesia s'acte Marie. de cōsti. 7 p' plures rōes. Et cōcludit qđ h' i statuētē hac p'ea n' s' ligati: ex qđ n' fuit statutū exp'ssū d' ecclesia: qđ si s' fuisse: tūc ligati essēt: qđ statutū ē d' libertatē ecclesiasticā: tenuit. n. illud statutū h'z cōez s'niāz doctoꝝ quo ad laycos tñsferentes in laycos iurisdic tionis aliene: sed si illud extēderēt ad ecclesias: incipēt ligari. Nec eēt absurdū dicere qđ iudex ecclesiastic' posset illos ad quos p'tinet cogē ad declarandū statutū: vt nō respiceret cōtractus fiendos cū ecclesiis. extra de hereti. li. 6. Statutū. Refert eniz Jo. an. i. nouel. qđ Vin. 7 Abb. dicūt

b. 5

Infra 2
mensib

de 269
mensib

q̄ statuto laycoꝝ fco p cōi vtilitate
q̄ vadēs d̄ nocte soluar tñ: clerici n̄
sūt s̄biedī: s̄ p suū indicē s̄ arcēdi dī.
96. Bñ qdē. Sec⁹ viciūt de dāno i
pascēdis pecorib⁹: vel ad aquā ducē
dis: nūc. n. tenent pastores de dāno
ppter mercedē quā accipiunt.

Excōicatio contra vsurpātes pa-
tronatū de nouo i locis piis: vel vs-
pātes bōa vacatū ecclesiāz.

Cap. 20.

Incimus vniuersos et sin-
gulos regaliā custodiā siue
guardiā aduocatōis seu de
fensiōis titulū in ecclesiis mōasterijs
siue q̄bilibz aliis piis locis d̄ nouo
vsurpare conātē bōa ecclesiāz. Nō
nasterioꝝ aut locoꝝ ipōꝝ vacatūz
occupar p̄sumūt: quocūqz dignitati.
honore p̄fulgeāt. Clericos et ecclesiāz.
Mōachos mōasterioꝝ: et p̄dās cete-
ras locoꝝ eorūde q̄ s̄ fici pcurāt eo
ipō siue excōis s̄biatē. Bonū. et d̄ ele.
gñali. li. 6. Vniuersos et vniuersas.
Nā appellōne si q̄s. et si qua vtinet
ff. de v̄b. sig. l. i. et 2. et h̄z Bar. v̄buz
masculinū platū a canone p̄bēdit
femininū. qd̄ pbat. i. 7. q. 4. Si q̄s
suadēte. qd̄ v̄m nisi p eadē vel alia
scz iura excipiat femina. j. eo. Idēni-
tatib⁹. Jo. an. Qd̄ archi. intelligit d̄
canone puniēte crimina. Singulos
vt quādo p̄sona vsurpat suo nomie
j. scripta. Vniuersos v̄o dicit: puta
quādo aliqua vniuersitas sibi inscri-
pta v̄spat de nouo. Archi. Regalia
dic regalia ea que capit Rex vacāte
ecclesia: vt p̄z in regno frācie et āglie
Nā illic vocāt regalia iura regis in
q̄busdā ecclesiis vacātib⁹ cōpetentia

ay agniti
includit p̄m

6. nov. leg.

q̄bus de p̄latis ordinatis illa p̄cipiūt
plati et non rex. Archi. Guardia: q̄a
viciūt se debē custodire ecclesiā vacā-
tem: donec de plato fuerit ei p̄uisuz
vt patet exēplū in ecclesia p̄fessī. vbi
tales custodes layci et nobiles appel-
lant vicedñi. p̄z etiā exēplū in ecclesia
florētina et sumit hoc v̄bū et p̄cedēs
scz custodiā p̄ eodē. Vñ expone: siue
p. i. Et intelligunt quidā hoc cōpre-
bendi s̄b hoc nomine ius patronatus
qd̄ nō credo. Sed intelligo simplr
sicut sonat: q̄uis aliter notet. j. de
iure. patro. Archi. S̄z Jo. an. sic dic
Custodiāz. et que sequūt: sic expone
fm̄ Bar. i. ius patronatus: qd̄ h̄z de
uersas regiones diuersa sortit voca-
bula. Et addit quocūqz nomie cen-
seant vsurpātes de nouo tale ius in
ecclesiis et aliis piis locis et bōa ipōꝝ
locoꝝ vacatū occupantes excōicati
sunt ipso iure. Jo. an. Aliis vt hospī-
talib⁹ et aliis quocūqz noie vocatis
De nouo. f. a q̄draginta ānis citra.
fm̄ Bar. s̄. de consue. c. vltimo. Et
hoc per litterā que sequit: v̄l ex ātiq̄
cōsuetudine: que scz habet. j. in tex.
hic nō posito. Jo. an. Bona. de q̄b⁹
nulla est laycis attributa facultas.
Occupare. i. mala pte sumit: et p̄prie
mobilia viciūt occupāi. Immobilia
inuadi. Sepe tamen vnuz sumit p̄
reliquo. Procurāt forte occasiōe di-
scordie inter eos suscitare. Et viciūt
procurare ope consilio p̄uasiōe: et
coopatione. Jo. an. Nō q̄ mittentes
sacilegiuz i auferēdo res sacras
vel non sacras de loco sacro: nō sūt
de iure cōi excōicati: nisi hoc facerēt
cū effractione vel incendio. vt extra

de sen. ex. Cōquesti. In glo. si tales
si post monitionē se nō emendarēt:
sūt excoīcadi. Sic etiā vel auferētes
bona ecclesiāz nō sūt ipso iure excoī-
cati: nisi vacantiū. vt in isto. c. gñali.
extra de elec. li. 6. Qd aut dicitur in
decretis. z. q. 3. Canonica. de viola.
ecclesiāz. et. i. 7. q. 4. Om̃s de raptori-
bus bonoz ecclesiāz. q. sūt excoīcati
Intelligēdū est fm̃ Ricar. in 4°. de
violatiōe ⁊ raptu q. sūt cū effractiōe
vel violētia psonali ⁊ huiusmodi.

Excoīcatio cōtē cōpellētes p̃latos
⁊ p̃soas ecclesiasticas ad s̃mittēduz
ecclesiās: vel ecclesiastica bona eis.

Cap. zi.

I Alii hō q. p̃latos: vel capla
ecclesiāz: seu alias p̃soas eccle-
siasticas ad s̃missiōes faciē-
das hōi acten⁹ opulerūt: nō p̃ cōpctē
tē admōitiōez remissa s̃missiōe quā
p vim vel metu exegerāt ecclesiās ⁊
bōa ecclesiastica eis s̃missio talit̃ in
sua libertate dimittāt. Illi hō q. de
cefo p̃latos aut p̃soas eadē ad talia
faciēda opulerit: cūq. sūt cōditōis
aut stat⁹ excoīs sint snia inodati. Ex
p̃cedib⁹ p̃tea sup̃ p̃missis hōi snia ⁊ cō-
fessu ifueniētib⁹ acten⁹ iniri. aut quos
i futurz iuri rtigēit: seu occasiōe illoz
laici vlt̃ id qd ex nā p̃ceduū ipoz vel
adhibita i ipis lege p̃mittit aliqd nō
ṽpēt. Qui hō sec⁹ egerint nō legitie
mōiti ab hōi ṽp̃atōe destiterit: resti-
tuēdo ēt q. talit̃ ṽp̃arāt eo ipso snia
excoīs incurrāt. Hie. x. et d. re. ecc. nō
ali. hō multissimō. li. 6. Submissiōes
hōi. i. d. qd⁹ dixerat i p̃n. vbi p̃hibet
p̃latos ⁊ ecclesiās sibi cōmissas: bōa
imobiliā seu iura ipsaz laycl. s̃mittē

absq. capituli sui cōsensu ⁊ apostolice
sedis snia spali. s. cōstituēdo vel recog-
scēdo: seu p̃fitēdo ab eis ea tāq. a su-
piorib⁹ se tenē: seu ab ipsis eadez ad
uocādo: vel ipsos patronos: vel ad
uocatos ecclesiāz: seu bonoz ipsarū
p̃petuo vel ad tēp⁹ nō modicū statuē-
dū. Talis q. s̃missio hic p̃hibet: nō
āt alienatio bonoz ecclesiasticoz. ⁊
nō q. p̃phēdūt ēt hic seie. s. religiose.
Et q. dī aduocādo exponit tāq. ab
aduocati. recogscēdo. ⁊ qd dī ad tps
nō modicū: iñ ibi q. ad modicū tps
p̃nt vocari i patronos vel defēsores
⁊ dī modicū tps. j. io. ānos. vel fm̃
bar. relinq̃t iudici. arbitrio: et qd dī
opetētē mōitiōnē: intellige trinaz: nō
facti necessitas aliud suadēt. Jo. an.

Excoīcatio cōtra cōcedētes rep̃la-
lias et vtentes in clericos et bōa cle-
ricorum.

Cap. 22.

I Alii qui rep̃salias aduersus
personas ecclesiasticas: seu
bona ipsaz concedunt: vel
extēdūt ad eas: nisi p̃suptōez hōi mōi
reuocauerint a cōcessiōis vel extēsiōis
tpe infra mēsez. Si p̃sona singulari.
fuerit sniam excoīcatiōis incurrat. si
vniuersitas ecclesiastico s̃biaceat inf̃
dicto. Greg. x. extra de iniuri. Si p̃i-
gnoratiōes. li. 6. Ecclesiasticas. vt
clericos. templarios. hospitalarios.
Conuersos et deo deuotos. iz. q. i.
Duo. Jo. an. Extēdūt. Ifacit disse-
rentiam inter extēdere ⁊ concedē.
Quia ciuitas vel superior dicitur cō-
cedere: sed ille cui conceduntur extē-
dere: puta quia ciuitas boronieñsis
dedit rep̃salias ciui suo contra flo-
rentinos: q. extēdit ille ad clericos

cor
vna
bona

hōi
mōi

Jo. an. Presumptio. i. concessio: vel
extensione repliarum: qd est contra
ecclesiasticam libertatem. Jo. an. Adde
q si infra mensem istuz processuz fuit
ad actum: quia fuit ecclesiastica persona
p alia pignozata. i. replia facta et
euz. Nunquid hec pena habebit locum
infra mensem. Dic bz Bar. q in statuz
pstinu reuocandu erit infra mensem
extra de sen. ex. li. 6°. Quicqz. Vel
bz Suil. reuocatio reintegra fieri oz
anteqz pcedat ad actum: als locuz
habet pena. Jo. an.

Excoicatio contra grauates psoas
ecclesiasticas in se vel suis ppter qd
noluerunt eligere eos de qb rogati
erant.

Cap. 22.

¶ Etiam cuncti q clericos: vel q
libet alias psoas ecclesiasti-
cas ad quos in aliquo mo-
nasterio: aut aliis piis locis spectat
electio si p eo qd rogati: seu alias i-
ducti et p qd rogabatur sine inducenda
eligere noluerunt. Vel sanguineos eoz
aut ipas ecclesiarum monasteria: seu loca
cetera beneficiorum: seu aliis bonis suis p se:
vel p alios spoliando seu alias iniuste
psequendo quare psumpserint: se ipso
facto nouerint sententia excois inodatos

¶ Reg. x. ex de elec. li. 6. Sciatis cuncti.
et eps. Ecclesiasticas. ut conuersos te-
plarios: q lz n sint clerici: sunt tñ eccle-
siastice persone. Spectat. de iure coi i
collegiata ecclesia: ad collegium spe-
ctat electio: et si no e collegiu spectat
ad pronu: si ali d iducat de consuetudine
Si at n essz ibi collegiu vel pron p
dyocesanu bz ibi ordiari. io. q. i. Re-
genda. Et h va qd ad electione plati
De inferiore non. s. e. ti. Cu ecclesia

vulterana. Jo. an. Rogati. Quando
pces inducunt symoniam: dic vt. 8. q. i.
¶ Doyles. Inducti p pmissiones vel
alio mo. Jo. an. Alios. Sed nuqd
hec pena locum habebit in pntante
patrono: videt q no: quia d electio
tm loqz: et no de pntatoe: et hec e pe-
nalis: et io restringenda. Dic q si pa-
tronus est clericus vel psoa ecclesiastica
locu hbit constitutio: nec est h odiosu
sed fauorabile ecclesiarum fauore. Si
aut patronus est laycus pena locu
no habebit: cum constitutio dicat de-
ricos vel ecclesiasticas personas. Jo.
an. Idem Suil. Bar. Archi. Jo. mol.
qui dicunt etiam idem in postulante
sententia. Et h m Suil. Epi bene poterunt
absolvere. Jo. an. Ex quo condito
canonis huius absolutioe sibi papa
no reseruat. extra de sen. ex. c. in sup.
¶ No q Archi. hic mouet questione
de mandatario. i. de eo qui ex man-
dato alterius aliqd horum opat. vtru
incidat in canone. Allegat p et coi
dicentes. si finalit concladit q dici pot:
q mandatarus talis liget: et si n abis
h capituli tamen mente: maxie cum
pticipet in crimine: et sic actor mali.

Excoicatio contra impediētes
personas ne litigent in foro ecclesia-
stico in causis quibus ex iure vel consue-
tudine vel ex impetratis a curia pot
in tali iudicio exigi.

Cap. 24

¶ Latuimus ne quis impetrato
res litterarum nostrarum: vel alios ad
nos: vel als ad suos ecclesia-
sticu iurantes super causis q ad idem for-
de iure: vel de antiqua consuetudine
pertinere noscunt ad desistendum.

clerici
et psoe

Uel in foro seculari d qōib' h' mōi
litigādū pro eorūde iudiciū ecclesia
sticorū impetratiū aut litiganti ū seu
volētiū litigare: aut p'pinq'orū ip'orū
seu rex illoz: aut ecclesiarū suarū ca
ptionez: modis ve aliis q'buscūq' cō
pellat: seu cōpelli faciat: vel procuret
nec p se v' alios impediāt: quomin'
coram iudicib' ecclesiasticis. delegat.
seu ordinariis querulātes de causis
que vt p'missū est ad cognitōnez p'ti
nēt eorūde possint libere iusticia ob
tinere: nec ad p'dicta faciēda det au
xilij consiliū vel fauorem. Si quis
h' contra p'sumpserit excoicatioi se
ip'o facto nouerit s'biacere: a qua nisi
tā iudici cuius cognitio fuerit impe
dita: vel iurisdicō v'surpata q' parti
que in p'secutione turbata fuerit sui
iuris de iniuria dānis 7 expensis ac
interesse p'us p eūdez fuerit integre
satisfactū: nullaten' absoluat. Boni.
extra de emu. eccle. Qm. li. 6°. Nul
latenus idest nullo modo. Quid si
ante satisfactiōē tales fuerint abso
luti. Non credo q' talis absolutio te
neat: hoc ista spālīē phibente littera
Archī. 7 Jo. an. dicit q' tunc demū
facta satisfactiōe p ordinarios potēit
absolui. Quia papa nō sibi retinuit.

Excoicatio contra dños 7 officia
les vantes licentiā grauādi clericos
vel suos cōsanguineos p'p' sētētiā
lata cōtra eos.

Capi. 25.

q Utiq' p eo q' in reges p'n
cipes barones nobiles: bali
uos: vel quoslibz ministros
eorū: aut quoscūq' alios excois suspc
siois: siue infideliū snia suēt promul

gata licentiā alicui dederit: occidendi
capiēdi: seu als i p'sois: aut bōis suis
vel suoz grauādi eos: q' tales snias
ptulerūt: siue quozū s' occasiōe pla
te: vel eadē snias obūātes seu talit'
excoicatis cōicare volētes: nisi licentiā
ipsā reintegra reuocauerit: vel si ad
bonoz captionē occasiōe ipsius snie
sit p'cessū: nisi ipsa bona fuerint. 7. 8.
diez spaciū s'stitutat: aut satisfactō p
ip'is ip'sa: eo ip'o sniaz excois icurrat
eadēq' sint snia innodati: oēs q' ausi
fuerint p'dca snia vata vti: vel aliqd
p'missoz: ad q' cōmittēda dare sniaz
phibui' 2: alias cōmittē suo motu.
Qui at i eadez snia p'māserit duoz
mēliū spacio: ex tūc ab eo nō possūt:
nisi p sedē apostolicā absolōnis bñsi
ciū obtinē. Greg. x°. ex de sen. ex. li.
6. Reges. Est at ordiari' regi. eps
i cui' dyocesi delinqt: vel domiciliū
hēt. di. 96. Si impator. Jo. an. Et
dicit Archī. q' non solum regēimo
7 impatorē pōt epūs excoicare. 2. q.
7. 8. Itē cū dicendū. Ministros. Ad
clericos pōt inferri: 7 sic p'prie isēdē
h' bñ suspēsiōis. Jo. an. Sniaz. multo
forti' idē in v'su: vel mādato. Archī.
Dedit. dare demōstrat hec littera
q' si aliqs rēplatōe excoicati faciat
ea q' hic i l'ra numerāt ipse excoicat'
nō d' eē i culpa: nō s' b' s'p'te p' factū ra
tū hēat. archī. Suoz. i. cōsanguineoz
vel familiarū. Et sic nō casū in q' p
cutiēs 7 mādās pcuti laycoz ē excoi
cat'. Ad idē. s. d' electōib'. Sciāt. li.
6. Jo. an. Grauādi. puta ne q' emat
ab eis: vel eis vendat: et his similia.
Jo. an. Reintēg. i. añq' ad occiden
dū: vel capiēdū: vel alias grauandū

De impedimentis
litigiorum in foro
seculari

Ep'us ne
q' d' d' d' d'
et casus

casus ubi
p'prie bñ
m' p'prie
est

easde pfoas in aliquo fuerit pcessuz
 Un vñ q si re integra fiat reuocatio
 mādari vel talis licētie locū n̄ hz qđ
 hic seq̄t. Si at ad aliqūe aduz sit p
 cessū p eū cui licētia ē cōcessa. statim
 licētia dātes sunt ligati vt hic patet
 de hoc de pen. di. i. Si q̄s nō dicā.
 Sz vñ dē. j. prio. ibi. n. bōa ipsa. zc.
 Dic q̄ guior ē offēla pfoe q̄ rerū: de
 q̄ offēla loq̄t lra: qđ cān ipo fco stati
 ligat vt dictū ē: Lra at lequēs loq̄t
 in offēlōe rez: ad q̄z restōez tmin⁹
 8. diez pfigit: vt. j. patz. Archi. Im
 pēla. f. cū res n̄ extat: vel placet leso.
 Incurrat. Adō duplici funiculo sūt
 ligati. qđ cē pōt z. q. 4. Engeltrudā
 Jo. an. Ut. Et sic mādās ⁊ mādā
 tari⁹ eadē pēa puniūt. alias. i. p̄ter
 aliquā lñiam. Jo. an. Obtinē. Si
 icēdiari⁹ ecclesiariū q̄ exq⁹ denūtiati
 fuerint nō possunt absolui ab alio q̄
 a papa. s. e. Tua. Et si papa hoc nō
 exp̄lisset ppetuo potuissz ordinari⁹
 ipz absolue. s. e. i. sup. Jo. an.

Excōicatio dī faciētes exigē ⁊ exi
 gētes pedagia ⁊ gabellas a clericis
 ⁊ religiosīs ⁊ psonis ecclesiasticis.

Cap. 26.

c Onstōez felici recordatōnis
 Alex. pape. 4. p̄d. nri. Qui
 statuit ecclesias ⁊ psonas ec
 clestasticas ad pedagia ⁊ guidagia:
 penit⁹ nō teneri: nec ad eribēdū vel
 soluēdū talia p rebus suis p̄p̄is q̄s
 nō cā negociādi deferūt vel deferri
 faciūt: seu trāsmittūt. Volētes p̄p̄
 multoz abusum pene ad miniculo
 adiunare. Adicimus distrikt⁹ inhi
 bendo p̄traria s̄uetudie quozūcūq̄
 q̄ dicēda est dñs corruptela nō ob-

stāte: vt nec collegiū: nec vniuersitas
 nec alia ēt singlaris pfoa cuiuscūq̄ sit
 dignitati. cōditōis: aut stat⁹ a p̄fati.
 pfois: aut ecclesiis p psonis ipsis aut
 reb⁹ p̄dictis talias exigat: vel extor
 qat p se: vel p aliū suo noie: vel aliēo
 aut eos ad h⁹ mōi p̄soluēda cōpellat
 q̄ hō cōfecerint si p̄sone faciant sin
 glares excōis. Si aut collegiū: vel
 vniuersitas ciuitati. castri seu loci al
 teri⁹ cuiuscūq̄ ipsa ciuitas castz: nec
 loc⁹ inēdā sniaz ipo fco icurrat: vel
 ab excōicāde h⁹ i absolōz: vel inēdā
 rlatatōz obtineat: donec exacta ple
 narie restituerint: ⁊ de t̄nsgressione
 satisfecerint p̄pet̄. ex. de cēl. q̄q̄. li.
 6. Si vniuersitas vel singlaris pfoa
 ecclesias vel ecclesiasticas pfoas opu
 lent soluē pedagia vel guidagia vel
 exactōes p reb⁹ suis q̄s cā negocia
 tōis nō deferūt: vel p pfois singula
 rib⁹ excōicati sūt ⁊ vniuersitas inēdā
 Jo. an. in lū. Itē nō q̄ res clericorū
 eod̄ p̄uilegio gaudēt qđ res eccliaz
 q̄tū ad istō. Negociādi. Hoc h̄bū a
 mult. plene n̄ itelligit. vñ dic qđ ille
 dī negociator: q̄ cōpat rē vt integrā
 ⁊ imutatā vēdēdo lucret. Sed q̄ rē
 cōpat vt mā sit sibi aliqd ide opādī:
 puta ex ferro clauos: vel alia artifi
 ciata ille nō est negociator. Itāc aut
 negociationem clerici exercere non
 debent: vt. 88. di. Fornicari. Si aut
 deferāt: seu deferri faciāt clerici res
 cā mercimonie hac imunitate non
 gaudent: ⁊ sic est argumētū contra
 emptores reddituz clericorum: qui
 volunt in his gaudere imunitate
 illa: qua ⁊ clerici: vt. scz nō soluāt pe
 dagia ⁊ guidagia de ēptis a clericis.

Negu
 rahn

Amphor
 f. notand
 vñ 27029

fran. de zam. qrit an qd hic or de
pedagüs: loci heat in gabellis 7 da
tiis q leuac in ciuitatib' lombardie: et
ridz q Steph. dic q sic. qa idē iur.
d iphil. ar. 14. q. 3. Putat. 7. c. pleriqz
7 de pail. Quato. et ex h' dic q tota
Italia ē inēdca 7 clerici irregulares
h' nō seruātes. hec ille. S3 hodie ta
liē excōicati nō sūt vitādi: nisi venū
tiē: vt hēs. 7. d. cleri. ex. mini. c. vlti.
Archi. Singulares. Hñaliē loqur
Un credo q cōphēdat ēr epōs. Si
obiiciat. 7. e. li. 6. d. snia et. Quia p
culosū. Dic q n loqē i snia excōis vt
hic: s3 suspēdiōis 7 inēdici. Archi. Ob
tineāt cū papa sibi taliū absolutionē
nō retineat aliis cōcessisse videt: de
sen. ex. 1. sup. Archi. Restituūt. hoc
vbi demōstrat q absolutōz pcedat
restitutio. Sic. 2. q. 7. Accusatio. vbi
de hoc in glo. Excōicatos. qd vī. zē
Et 17. q. 4. Proboz. i. fi. Ubi plene
de hoc in glo. 7. ii. q. 3. Excōicatos.
in glosa.

Excōicatio contra imponētes ta
lias 7 exatōes clericis 7 ecclesiasticis.
psonis.

Cap. 27.

a. Duerlus Rectores. Cōsules
ciuitatuz: 7 alios imponētes
talias: et collectas: vel alias
exatōes: qui ecclesias et viros eccle
siasticos taliis: seu collectis: et exati
onib' aliis aggrauare nitūt. volēs
emunitati ecclesie lateranēse cōciliū
puidē: pūptōez h' i s3 anathematis
vīstricōe phibuit: tūsgressores 7 fau
tores eorū excōicatōi s3 iaccre pcepit
donec satisfactiōē impēderunt ope
tētē. 7. 7. circa fi. Et successorē ipsius
nisi satisfecerint infra mēsem manē

decernim' ecclesiastica cēlura clulū
donec satisfecerint cōpetenti. Et in
eadē post vīda supi' imēdiate seqti
Vez si qñ forte ep's simul cū clerici.
tātā vtilitatē vel necessitatē pspere
rūt: vt absqz vlla coactōne ad releuā
das vtilitates et necessitates cōes:
vbi laycoz n suppetūt facultates s3
sidia p ecclesias duxerint conferēda
Predicti layci humiliē et deuote re
cipiāt cū grāz actōe. Propē ipuden
tiaz tñ quorūdā Roman' pontifer
prius cōsulat. Inno. 3. et d imuni.
eccle. Lateranense cōciliū. de quo. s.
c. Non minus. Ubi serē talis snia
excōicationis: cum ista tamen addi
tione seu conditōne: si admoniti de
sistere noluerint. Ubi dicit glo. ber.
q si se non correxerint post admoni
tionem sunt ipso iure excōmunicati
Et dicit hosti. q sufficit vna admo
nitio: maxime qa canon iste induct'
est in fauorē ecclesiarū et odiūz tyrā
noz: quoz aliq sunt adeo terribiles
q nec facile est eos tertio admonē:
cū qñtūqz monēt appellāt: nec au
den' prelati dare sententias timētes
forsitan plura pdere. Prouidetur q
q sufficit vna admonitio cum cōpe
tenti dilatione. Appellatio nō exclu
dit qa a correctōe canonis nō appel
lat: nec plato ē iputādū: si a canone
snia pferē. Addit etiā 7 serē sētētia
excōmunicatiōis in pdicta decretali
Non minus contra euacuantes iu
risdictionem et auctoritatē platoruz
ita vt nihil potestatis in eis in suis
videat hōib' remāsisse nisi admōiti
destiterint. Ubi dicit Jo. an. super
vbo iurisdicōez: ēr spūalez interdū.

Excommunicati
in decem
de sen. p.

Ibi tñ loq̃r de tpali: qm̃ et rectores
 hodie nō solā dīminuē: s̃ etiā i totā
 strabē moliūc̃. Et tales si moniti
 nō desistāt sūt excoīcati ipso iure. et
 hac snia infini ligat: q̃ nō vitat vt
 dic̃ hosti. qd̃ p̃culosissimū est. Suc
 cessore ipsi. s̃. in illa dignitate vel re
 ctoria. Cōsueuerūt. n. vniuersitates et
 ciuitates sibi eligē rectores ānuales
 nec delictū p̃decessoris p̃iudicat suc
 cessori: s̃ iā est p̃riū delictuz: ex quo
 ipsū nō purgat: q̃a cōsentit vt dicit
 glo. Ber. Intra mēse. s̃. a tpe sui regi
 minis cōputādū: et interim si con
 sensit his p̃pter q̃ fuit excoīcat⁹ p̃de
 cessor ei⁹: tūz p̃ id appareat q̃ in crie
 dānato p̃cipet: et sic ligat eadē sen
 tētia. De h̃ aut tpe q̃ ad sniaz h̃ ca
 nonis nihil minui pōt: tñ ordinari⁹
 hūc tminū ex cā abrenūdo snia sua
 talē possz ligare. Jo. an. Includū. q̃
 est canō late snie. Jo. an. Satisfice
 rint. Omne dānū emēdādū ecclesie
 qd̃ ex ipsi⁹ exactōe ipsi cōtingit. S̃z
 et si cōsiliū dedit d̃ collecta iponēda
 ad restōez ipsi⁹ tñc. Si h̃o cōsiliū nō
 dedissz forte nō cogere ad emēda
 tōez collecte: s̃ als intesse qd̃ obuēit
 ecclesie ex ipsi⁹ regimine emēdabit:
 et forsitā spūālē p̃niaz: et et pecūiariā
 euz s̃bire h̃z q̃ bon⁹ iudex arbitrabit̃
 oportebit. Hec aut tñ locū h̃nt: cum
 q̃s succedit in regimine illi⁹ q̃ ē excoī
 cat⁹ et p̃dictis cāis: vel aliē q̃līcūq̃
 p̃p̃ libertatē ecclesiāz violatā. secus
 si ex alia cā essz ptās excoīcat⁹: ṽl cō
 siliarij: vel vniuersitas seu ciuitas inf̃
 dicta: tñ. successor si essz excoīcatus
 h̃z Inno. cui⁹ ē q̃si tota ista glo. Itho
 intelligas sic h̃z hosti. vitz q̃ mēsis

Bon⁹ ad alēmos
 dēstā q̃ quibz n
 h̃ana tnebat⁹ solut
 op̃m̃os sūt libera

ex hoc quod
 nō p̃soluētur

iste siue p̃sūptio q̃ ex lapsu sumit̃ ad
 alios casus nō extēdit. Illud aut certū
 ē q̃ q̃cūq̃ succedit excoīcato: et fouet
 factū dānatuz p̃p̃ qd̃ p̃decessor fuit
 excoīcat⁹ eadē sniaz icurrit. Jo. an.
 et addit q̃ si nouus rector op̃a dedit
 q̃tū potuit q̃ h̃o emēdaret. S̃z cōi
 tate ṽl vniuersitate resistēte qd̃ intē
 debat nō potuit obtinē: nō p̃pterea
 excusat: nisi oio relinq̃t regimē. Jo.
 an. In necessitate iusta et h̃oēstā. Inno
 Quorūdā platoz q̃ sine iusta cā da
 bāt s̃bidiū et soluebat. Inno. Cōsu
 lat. Nō hic q̃ p̃ Bonifaciū in. 6. e.
 ti. et c. Clericis fuit lata snia excoīs:
 a qua absolui nō poterāt citra sedez
 apostolicā: in laycos iponētes colle
 ctas et talias clericū. ṽl alias exactōes
 et p̃sonis ecclesiasticis: et talia dātes
 eisde absq̃ licētia sedis apostolice. q̃
 qdē constitutio Boni. in de. e. ti. c.
 Quoniā extat reuocata. Et q̃ i istis
 duob⁹ decretalib⁹. scz. Nō nimis. et
 aduersus. circa h̃o mōi materiā dic̃t
 Precipit obsequari. Querit si ad cleri
 cū aliq̃ de cā iusta calamētuz rustici:
 et possessiōes pueniāt: et p̃ m̃ illaruz
 et q̃titate soluebat rustici⁹ inquestis
 et collectis: q̃ cōit fiebāt in loco rōne
 regis vel alia. Utz ipse cleric⁹ tñat
 similis in p̃dicti. p̃ m̃ et rata possesi
 onū. Omīssis aliis allegatōib⁹ p̃ et
 cōtra. finalit̃ dici pōt q̃ talis cleric⁹
 liber debet esse a p̃dictis. qd̃ pbat p̃
 c. Quia nō nulli. de imu. ec. li. 6.

Excoīunicatio cōtra extorquē
 tes per vim: vel metum a censuris
 ecclesiasticis absolutionem.

Capi. 28.

a Absolōis bñficiū ab excōica
tōis snia: vel quācūq; reuo
catōez ipsius vel suspēsiōis
seu ēt iēdicti p vim vel metū extortā
pñtis cōfōis aucte oīo virib⁹ vacua
m⁹: ne at sni vidiāta violētie crestat
audacia: eos q; reuocatiōez: seu abso
lutiōez h⁹ mōi vi vel metu extorqnt
excōis snie decernim⁹ sibi acē. Greg.
x⁹. ex de his q; vi vel me. cā. fi. li. 6°. *Ab*
solōis h⁹ decretal fuit dubitatio
q;a reglarit q; p metū fuit tenent seu
valēt ⁊ obligāt qd dicit vt nō. is. q. 6.
Auctē. Ifallit tñ i casib⁹ ibi nōtis ad
quos addo istū: ⁊ q;a sicut iniusta ex
cōicatio ligat: sic videbat de iniusta
absolōe. de pe. di. i. Verbu3 Jo. an.
Excōis ēt iniusta. hñmilit. n. v3 pe
tere absolōez: n p metū pcellē: quia
snia pastoris siue iusta siue iniusta t3
ii. q. 3. c. i. f3 Gra. ⁊ Bar. *Reuoca*
tiōe. differētiā fac int absolōnez et
reuocatōz. Et pōt dici absolō solēnis
q; fit iuxta formā ecclesie. *Reuocatō*
hbalis sine solēnitare: vel vbi tenuit
excōicatio locū hēat absolō: vbi non
tenuit excōicatio reuocatio. Vel re
ferret reuocatio ab absolōez ad cau
telā. Jo. an. S3 iēdictū pprie dicit
relatari. Archi. *Suspēsiōis*. intelligo
indistincte: vt loqē. i. siue ab officio:
siue a bñficio: siue ab ingressu eccle
siē d len. ex. Is cui. Jo. an. *Iēdicti*
Ista tria sunt paria: que omnia sub
ecclesiastica censura cōtinent. de v.
signi. Querēt. Et secū trahūt exēcu
tiōe. Un sequēs appellō n suspēdit
eaz effectū. ex de appell. *Pastorali*.
Et in scriptis fieri debet extra de lē.
ex. Cū medicinalis. Jo. an. *Uim*. vis

est maioris rei imper⁹: cui resisti nō
potest. sc3 cōmode. ff. eo. l. i. *Metus*
autē est trepidatio mentis instātis:
vel futuri piculi cā. ff. e. l. i. Et exigif
q; pñs sit met⁹ l3 futuz piculū: ⁊ q; s
metus exculet. Nō. s. e. *Dilecti*. Jo.
an. Et dicit met⁹ quasi mētē tenēs
vis tamē plus est q; metus. Omne
eniz qd vi fit: p metū fit: h non econ
uerso: s3 cū met⁹ inferē ei resisti pōt:
licet cum piculo. Et cū multis mōis
accipi possit metus: accipiat large:
vt sonat ista littera: et hoc in odium
facientis. Nō tamen q; l3 aliq; hba
dicat talis: que videant incutere ti
morem. Illa tamen non semp suffi
ciunt ad iustū timorez. Et ideo hoc
relinquo arbitrio boni viri f3 id qd
dicit in glō. In plurib⁹ aliis. ex co.
ti. Cum dilect⁹. Archi. Et quis in
excōicatiōe per vim vel metū extorta
idem videat. sc3 q; ipso iure non va
leat: q;a par ius ligandi vel soluendi
esse voluit. de pe. di. i. Verbum. dic
contra scilicet q; valet fm Gra. ii. q.
3. Quatuor. Jo. an. *Ratio* est: quia
vtrobiz anime psumit: qd est in du
bio faciendum. *Potest* tamen per
exemptiōez elidi. vt nō ē in predicto
c. Quatuor. *Extorquent*. g si metū
intulit ⁊ inde absoluerē noluit nō
habet locum hec pena: quia hba zē
extra de cleri. non resi. c. *Relatum*.
Aliiter tamen punietur. Jo. an. *Ex*
cōicatiōis. Nota excōmunicatus
accipit excōmunicari: qd dicit vt nō ē
3. q. 4. Engeltrudam. Si aut non
ipse excōicat⁹: sed ali⁹ hunc metum
inferat: sic excōmunicatus erit. ⁊ sic
non sumatur pdictū argumentum.

Et nūqd i hō cāu ipe excōicatus vel
iēdīdī vel suspēsus iurrit hāc penā
Dic q sicli mādauit: vel ei' nomie
factū ratū hūit. ex de elec. Scriptū.
Nec dicā istos penā euadē: liz abso
lutoz postea ratū hēat illō qd ab ini
tio coact' fecerat: qā statiz ab initio
ligati fuerūt. Absoluti tñ poterūt per
suū ordinarū: cū cōdītoz canonis libi
nō retinuerit absolōez. ex. de sen. ex.
Nup. Et in hāc penā icidit qui per
penā amissiois rerū ad hō pēllit ipz
excōicatore. s. e. c. Abbas. Jo. an.
Subiacē. Quid si cōpulit p vanum
metū de q' timē nō debeat. Inūqd
tūc locū hēret pēa. Dic q nō ēz Bar.
qā talis metus nō inducit restōnez
nec ppe appellat' mer'. Jo. an.

Excōicatio vtra cogētes diuina
officia celebrari i loco iēdō: et ex
cōicatos vel iēdōs euocantes ad
diuina: et cōtra admonitos nō exēu
tes.

Cap. 20.

p Rescriptores q i loc. iēdō
suppōitis qd d ceto diuina
celebrare officia quōliz co
gē: aut q m pōitō ad officia eadem
audiēda aliquos excōis pōtiz v' iē
dīdī ligatos snia euocat: seu q ne ex
cōicati publice: aut iēdī de ecclesiis
dū in ipsīs missaz solēnia agūtur a
celebrātib' mōiti exēat pphibē: vel ēt
ipēdire. nec nō excōicatos publice et
iēdōs q in ipsīs ecclesiis noiatiz a
celebrātib': vt exēat mōiti remanē
pūpserint excōis snia a q p sedē dū
tarat apostolicā possint absolui sac'
approbāte cōcilio inodam'. ex d se.
ex. Grauis. In de. Prescriptores. hec
pēa nō extēdit nisi ad dños tpales:

excepro vltio cāu ibi. nec nō excōica
tos. dños autē intellige pñatos: qui
hūt tpale dñū i loco. Pau. Quōliz
omne modū cōpulsiois realē pñalē
directū et idirectū pphēdit. Ut si res
coz occupāt cōsanguineos quāt in
pñonis vel reb'. Ifacit de elec. Sciāt
cūcti. e. ti. li. 6°. Jo. an. Cogē pñum
pñerint: qd seqē et est pñū: mō pñco
scz voce preconia: de quo. s. dixerat
Uox pñonis qñz paucis inotescit. et
hoc respēdu fortior videt' vocatio p
campanā: sed quia pñco loqē et edi
ctum ponit ex pte mandantis: ideo
maior est contēpt'. Jo. an. Euocare
pñum pñerint q sequit'. Et ē secūdū.
Ipublice excōicatos. n. occulte non
vitam' in publico. ii. q. 3. s. Cum g.
In aliis ergo diuinis officiis nō est
locus pñe. Jo. an. Admoniti. In dñō
nominati vt in pñmo. v. p qd pz:
q quo ad pñibentes sufficit gñalis
monitio: puta q monz q oēs excōi
cati et iēdīdī exēant: et ille pñcipit q
non exēant. Jo. an. Si autē pñcipet
vel pñiberet nō sōditis nō esset loc'
pñe fm Pau. Prohibere. pñipñint
qd sequit': et est tertūz. Inominatiz
ex gñali monitione nullus ligatur
ex eo q remanet: soli ergo noiatim
moniti remanentes ligabunt'. Jo.
an. Remanere. intellige etiāz si ipsi
domini temporales non mandent
hoc. Jo. an. Excōicatiōis. Excōicat'
ergo iterūz excōicat'. de hoc. 3. q. 4.
Engeltrudam. Jo. an.

Excōicatio contra facientes sta
tuta q vñe soluāt vel solute nō resti
tuāt: et iudicantes fm ea.

Cap. 20.

Ex cōicatos
nō exēu
tes.

Ex cōicatos
nō exēu
tes.

q. Uicūq; cōitatu ipaz ptātes capitanei. Redores. cōsules iudices. p̄siliarij. aut alij q̄cūq; officiales statuta h̄i d̄ ceto facē vel dictā: vel q̄ soluāt v̄se: vel q̄ cū solute petāt n̄ restituāt plene ⁊ libere sciēt iudicare p̄sūperint sniaz excōis incurrāt: eādē ēt sniaz incursum: nisi statuta h̄i mōi adēn̄ edita de libris cōitatu ipsoz: si sup̄ h̄ ptātē hūerint. ⁊. tres mēses nō deleuerint: Aut si ipsa statuta siue cōsuetudines eorum effectuz hūtes quoquō p̄sūperint obſuare. Cle. 5. d̄ v̄su. i. de. cōitatu. Ipsa at cōitas nō incurrit hāc penā de sen. ex. Romana. li. 6. Consules Noia sūt officialiū h̄z varias locoꝝ cōsuetudines: et q̄a oia n̄ pōt expectā care: s̄mittit ita clausulaz ḡnalez: vt cōphēdat oēs quocūq; noie cēseāt. Idau. Cōsiliarij ad talia dātē cōsiliū pau. Officiales. ḡ si q̄s talia statuta nō vt officialis scriberet vel dictaret n̄ ē excōicat. In d̄ ob. ne. de. vel mo. sniaz: q̄a ibi duo req̄rūt. s. q̄ scribat vel dictet: ⁊ q̄ hōicidiz postea sit se curū: q̄a tē dat auxiliū vel fauorez p̄ nūtiāti: vt ibi nō Inno. ⁊ hosti. S̄z hic scribēdo faciēdo vel dictādo tm̄ incurrit penā absq; alia executiōe statuti. Idau. Statuta h̄i de q̄b̄. s. dixerat. s. q̄ exigi et solui v̄sas cōcedūt vel ad soluēdū debitores cōpellunt. Uel q̄uā onera iponūt v̄sas repetētib̄: sic si essz statutu: q̄ v̄sas repetētes i foro ecclesiastico p̄ ptātē cogāt v̄sario mutuare tātā pecūiaz ⁊ tāto tpe q̄to tenuit ipetēs pecūiaz v̄sarij soluāt v̄se i cāu a iur̄ n̄ cesso: sec⁹ si in casu concesso: vt ex. e. ti. c. i. ⁊. c.

Salubrit. Idau. Impropē tm̄ dicē v̄sa in p̄dicti. capitulis allegari. Lau. Ut ḡ loc⁹ sit pene: necesse ē q̄ statuto caueat: q̄ v̄se soluāt. Un̄ n̄ sufficeret si statuto caueret q̄ v̄lē duos vel tres denarios p̄ libra n̄ soluāt imēse: q̄a. s. illā sūmā phibēdo: nō videt p̄ h̄o v̄lē ad illā cōcedē. ar. de treu. ⁊ pace. c. i. Idau. ⁊ Jo. an. De mētalī aut v̄sa hic nō videt loq; hec lra: q̄a l̄z creditor i iudi⁹ cōsiteat suā prauā itētōez: tm̄ repeti n̄ pōt vt v̄sa s̄ vt q̄i v̄sa ⁊ iniuste r̄ceptū: vt nōuit Hosti. c. ti. Cōsultuit. Ubi dic q̄ v̄sa mētalīs v̄z restitui. Idē ibi Inno. ⁊ Ray. i. lū. pau. Repetāt. ab eo q̄ pōt Nec ob. c. Quia frust. e. ti. pau. Restituāt. q̄n̄ d̄ eaz eratōe stat in iudicio iudicāt: ⁊ q̄ iudicata scripserit. si iudicet h̄z p̄dca statuta. d̄ sē. ex. no uerint. i. si. vbi d̄o n̄ iudicat h̄z statuta: tūc scribēs sniaz n̄ incurrit penā: s̄ solū iudicās: n̄ velit dicē q̄ h̄ cōstō ēt i p̄o cāu p̄ealis n̄ extēdit ad p̄soas n̄ exp̄ssas: et v̄r̄ h̄i. ar. d̄ re. iur. In penīs. li. 6. pau. ⁊ Jo. an. dic q̄ de scribētib̄ iudicata n̄ exp̄mit h̄ cōstō. Incurrāt. icōtinētī sū t̄pis iūuallo: ⁊ sic faciētes dictātes ⁊ scribētē talia statuta: ac indicātes v̄sas eē soluēdas statiz s̄ excōicati: vel n̄ repetēdas vel r̄petitas n̄ soluēdas. Aliō i his q̄ statuta iā facta debent delē. q̄ v̄z si hūnt ptātē delēdi. s. d̄ iure ⁊ d̄ facto: vt dicūt pau. ⁊ Jo. an. si n̄ deleuerint p̄ tres mēses: et ipi s̄ excōicati. Cōsuetudines h̄o dic. q̄a q̄n̄z n̄ statuūt talia: s̄ assuecūt. i. cōsuetudiez ducūt. Jo. an. Obſuāt. officiales. s. exp̄ssī. si. n̄ ex p̄ssī ea fuāt. n̄ s̄ excōicati. Jo. an. et Idau.

Excoicatio cor portantes phibita
sarracenil vel mittetes: vel de portu
bus exhi p mittetes. Capi. 21.

e Excoicamus et anathemati
zam⁹ illos falsos et impios
xpianos q⁹ cor yhm xpm et
ppm xpianu sarracenil arma ferru
et lignamina deferunt galleaz: eos
etiā q⁹ galeas eis vendūt vel naues:
vel in piraticil sarracenozū navibus
curā gubernatiōis exercent: aut ma
chinis: aut q⁹ballibet aliis ipēdūt eis
aliq⁹ cōsiliū et auxiliū in dispēdium
terre sancte: ipsosq⁹ rez suaz puatōe
militari: et capiētū suos fore cēsem?
Precipietes vt p oēs vrbes mariti
mas in diebus dñicis et festiuis h⁹i
fina publice inouet: et talib⁹ gremiū
non apiat ecclesie: nisi totū q⁹ ex cō
mertio tā dānato pcepint: et tātūde
d suo i sbsidiū terre sancte tñsmiserūt
et. 7. Q⁹ si forte soluēdo nō fuerint:
sic als reat? taliū castiget: q⁹ in pēa
ipsoz aliis iēdicat audacia similia p
sumēdi. Inno. In cōcilio gñali. ext
de iude. et fara. Ad liberādā. Cōciliū
gñale: de quo hic repetit lateranēse
ciliū: d q⁹. 3. Ita quorūdā. et addit
penā iponēdā tpe absolōis ibi talib⁹
Nōndū q⁹ tles excoicati nō absolūit
ab excoicatōe: nō totū q⁹ ex cōmertio
dānato pcepint: et tñdē de suo i sbsi
diū terre sancte tñsmiserint. Si tam
absolūit nō facta satisfactōe: absolō
tūz: s⁹ reduci debēt i pstinā excoicatōis
fina: nisi h⁹ faciāt p⁹ Egidiū. Idem
Jo. an. et Pe. de ācha. S⁹ querit ex
quo isti puant bonis suis: et bōa ofi
scat. quō vlē penā puniūt et tñsmir
tūt in sbsidiū terre sancte q⁹ rēpūt

et cōmertio zē. Et Rndent predicti
doctores q⁹ āte ofiscatōez impōit h⁹
pena: vel soluit de bōis q⁹litis post
ofiscatōez: vel dicas q⁹ pēa ofiscatōis
imponit a iudice seculari: s⁹ pēa resti
tutōis ei⁹ q⁹ pceptū est: et tātūde de
suo imponit p ecclesiasticū iudicem
Et h⁹m ppe. de ācha. pena puatōis
omniū bonoz nō imponit ipō iure
s⁹ p sententiā et p iudicē secularē. Sic
als reat? q⁹ potuerūt sbsici dberib⁹
loco pene. Et nō q⁹ hec pēa q⁹ iducit
p ecclesiā. scz datiōis ei⁹ q⁹ pceperit
q⁹ p tale cōmertiu: et tñdē de suo si
nō tñsmittit in sbsidiū terre sancte:
q⁹ā. scz nescit talis cui debeat dare:
applicari seu dari debet camere apo
stolice: nec hāc penā relaxare potest
nisi papa: vel his q⁹ ab eo h⁹z sup hoc
omissionē: vt est sūm⁹ pñiari: vñ q⁹
in hūc canonē inciderūt cōsueuerūt
se cōponere sup tali penarū camera
apostolica dādo certā ptē eius: et de
residuo solet eis fieri remissio. Sic
audiui a sapiētib⁹ praticari in curia
et hoc qñ talis soluere pōt. Nā qñ nō
pōt sciēduz est q⁹ in fine vicis decre
talis supradicte. Quis autez debeat
absoluē a tali fina. Dixit glo. sup. c.
Q⁹ olim. Q⁹ eps ex quo papa sibi
nō retinuit q⁹ locū hāit olim. Nūc
aut secus. Un⁹ dicūt Jo. an. et Pe. d
ācha. sup. e. c. Q⁹ hodie papa tpib⁹
qb⁹ solēt facē gñales pcessus ter in
āno tales excoicat: et tūc a tali fina
sol⁹ papa absoluit. Ihec ille. Sūm⁹
etiā pñiari⁹ vñ h⁹re prātē tales absol
uēdi. Et nō q⁹ p istā decretales. Q⁹
olim. proga⁹ et extēdit pdicta pena
excois ad aliū casū q⁹ in illis duab⁹

decretalibus scz ita quorundā. 7 ad li
berādā. 7 tinea. vicz q̄cūq; ac q̄cūq;
alia mercimonia: que ibi portat ou
rate guerra inter nos 7 ipsos: etiaz
si fieret treuga: q̄a p treugā n̄ tollit
guerra s̄ inēmittit. Itē nō q̄ inico
laus 4°. in qdā extuagāte: que inci
pit Olim. tā in gñali statuit 7 inno
uat: q̄ nullus arma ferruz equos li
gnamia victualia 7 alia q̄cūq; mer
cimonia in Alexādria: vel alia loca
sarracēoz terre Egypti: deferre vel
mittere: seu de suis portub⁹ vt eisdem
deferat eib⁹ v⁹ eibi pmittit: aut eis
al⁹ auxiliū v⁹ fauorē p̄stare p̄sumat
al⁹ sūt excoīcati ipso facto: nec possūt
absolui: nisi tñ de bōis suis in vīde
terre s̄sidiū cōuertendū exoluerint
q̄tū ad oīas ptes stulerint aut mi
serint: aut deferri: vel de ipoz portu
bus deferendū eis eibi pmiserint. Et
similē statuit d̄ oib⁹ terris soldano
Biedis. s. incurrat etiā p̄dici 7 alias
p̄as tpales: que extuagās inouata ē
p̄ Bonifa. post factū sextū. Et itez p̄
Cle. 5. q̄ absolutiōz ab h⁹ mōi sētētia
p̄terq̄ in articulo mortis pape refer
uauit: vt p3 in extuagāte que incipit.
Multa mētis. Et huic hodie statuit:
qd̄ ēt patebit .j. ex ipso p̄cessu pape
ānuali qui sit in curia. Veneti autē
sup̄ h̄ hnt lūiaz a papa. Martino 5°
q̄tū ad mercimonia 7 victualia per
plures ānos: nō aut quo ad arma 7
lignamina hnt licētiā. Uñ nō incur
rūt p̄dictā penā. Et idēz de aliis qui
haberēt etiā similē licētiā: quo. s. ad
mercimonia: sec⁹ si portaret seu por
tari facerēt arma vel lignamina: q̄a
tūc incurrerent.

Excoīcatio contra eūtes ad sepul
chrū sine licētia pape reseruaf.

Cap. 22.

n Ota ēt q̄ accedētes ad se
pulchrū dñi cā deuotōis sū
licētia pape sūt excoīcati: et
eoz absolutio pape: vel sūmo peni
tentiario reseruaf: vt reperi in libro
p̄nariē sūmi p̄narij.

Excoīcatio cōtra piratas 7 expo
liātes eūtes ad curiā: 7 redcuntes: 7
naufagiū patiētes. 22. 7 pape refer
uat absolutio.

Cap. 23.

e Excoīcatōi s̄dāt q̄ Roma
nos vel alios xpianos p ne
gociatōe: vel alias honestis
causis nauigio vēdos: aut cape: aut
reb⁹ suis spoliare p̄sumūt. Illi etiā q̄
xpianos naufragiū patiētes spoliāt
reb⁹ suis: nisi ablata reddiderint: ex
coīcatōi se nouerint s̄biacē. Et cōilio
lateranēsi. ex d̄ raptō. Prima ps h⁹
capituli dicit hosti. q̄ est canon late
sniē. Et addit q̄ pirate ter in anno
ab ore pape excoīcat solēniē. Scda
ps dicit q̄ est canon ferēde sētētie.
Inno. tā Uin. 7 Hoff. dicit q̄ ista
est secunda ps late snie. Jo. an. dicit
sic. Credo q̄ p̄ma ps sit canō ferēde
snie: excepto qd̄ dictū est de pirat. q̄
sūt excoīcati a papa ter i āno. Scda
ps est canō late snie: ita tñ q̄ p̄cedat
admonitio: vt dicit glo. Et pbat h̄
ius vboz: rō diuersitat. satis p3. Et
sic ps pōt intelligi de quolibz nau
igio. Idē Jo. de ligna. dices q̄ ista ē
cōis opio: et q̄ p̄mū dictū intelligit
de quolibz nauigio: quīs hosti. re
stringat ad maritimū. Quantū ad
secūdū dicit si p⁹ mōitiōz n̄ s̄stituūt

ablata statim sūt excoīcati. Si autēz
restituāt nō sūt excoīcati. Idē De. d.
anicha. 7 addit. Qui autē pegrinos 7
mercatores nō nauigātes: si aliē itine
rātes spoliāt excoīcari debēt: s; nō sūt
īpo iure excoīcati. ex de tre. 7 pa. c. i.
Hec ille. hic tñ nō q̄ expoliātes ro-
mipetas: vel cūtes ad curiam: vel re-
deūtes p cāis agēdis in curia sūt ex-
coīcati excoīcatiōe papali: vt patebit
7 in p̄cessu ānuali pape.

Excoīcatiō cōt clericos spōte p̄tici-
pātes: 7 sciēt cū excoīcati. a papa i di-
uinis: 7 est papalis. Cap. 34

Clericos q̄ spōte 7 sciēt p̄tici-
pauerūt cū excoīcatis a no-
bis: 7 ipos i officiis recepūt
ead excoīs snia cū ipsis nō dubitam⁹
inuolui: quos ēt p absolōis bñficio
bñdo ad nos volum⁹ remitti. Ele.
3° ex de sen. ex. Significauit. Circa
expositōz b⁹ d̄cretalis ē triplex opio
solēnis. quarta cōit repobaf. Est q̄
p̄ma host. q̄ ēt pōit i sūma p̄fessorū
q̄ ista ē noua excoīcationū spēs: ad
quā incurrēdā qnq; redrūt. Itā ēt
leq̄t opio Jo. an. vt pōit in textu. s.
q̄ p^o cōicās cū excoīcati. sit cleric⁹. 2°
q̄ cōicet sciēt. 3° q̄ cōicet vel p̄ticipet
spōte. 7 dicit Host. hic excludi coactōz
absolutā nō r̄ditōalē. 4° q̄ cōicet i di-
uinis. Et h̄ intelligēdū ē fm Host. de
oib⁹ diuinis officiis: tā de his q̄ in
ecclēsia dicūt: q̄ de his q̄ ex. s. hōis
canonicis. 5° q̄ cōicet seu p̄ticipet cū
excoīcati. noiati. a papa in b⁹ mōi di-
uinis. Talis excoīcatōez incurrit: ab-
soluēd⁹ nō nisi p aplicā sedē. Qui autē
al⁹s excoīcatis a canone cōicat in di-
uinis: 7 peccz nō tñ eadē sniaz incurrit

7 hoc. 7 in. c. de minorū excoīcatiōe.
Scda ē De. de ācha. q̄ dicit q̄ q̄ cōi-
cat cū excoīcato a papa spōte 7 sciēt
7 in diuinis ē excoīcat⁹ eadē snia. et
istū dicit hū esse intellectu b⁹ decre-
talis: ita repi ex recollēti. ei⁹. Idē vī
dicē Guil. Specu. 7 Hoff. Tertia ē
Tan. s. q̄ qui p̄ticipat cū excoīcatis a
papa eod̄ crie x̄p̄ qd̄ ille ē excoīcat⁹
eadē snia ligāf. Et sic sūt soluendi p
papā. ex. e. Nup. hanc opionē dicit
glo. credo r̄iorē. Inno. etiā dicit sic
posse itelligi. Jo. an. 7 Jo. de lig. vi-
cūt q̄ videt adberendū huic vltime
expositioni.

Excoīcatiō r̄ sepeliētes infēditos
tpe infēditi. Et r̄ sepeliētes excoīca-
tos a iure vel v̄arios māifestos.

Cap. 35.

Os q̄ p̄prie temeritatis au-
dacia defūdoz corpa nō
sine cōtēptu clauū ecclēsie
in cimiteriis tpe infēditi in casib⁹ nō
cōcessis a iure excoīcatos publice vel
noiati infēditos vel v̄arios mani-
festos sciēt sepelire p̄sumūt: ipso facto
excoīs snie decernim⁹. Niatē: a qua
nullaten⁹ absoluāf: nisi p̄us ad arbi-
triū dyocelani ep̄i: eis q̄b⁹ fuerit p̄ p̄-
missa iniuria irrogata satisfactōz exi-
buerint p̄petētē. ex de sepul. in de. c.
i. Eos. Includit vtriusq; p̄fessionis
p̄dāl laycos 7 ecclēsticos etēptos
7 nō exēptos. Idē. p̄p̄oē temerita-
tis. Sciētā nōt: q̄si p̄prio ausu: et su-
miē in mala pte: vbi autē nō facerēt
temere: puta placul dicit sepeliendū
fuisse absolutū: vel r̄similiter putat
sepulturā nō p̄hibitaz illi rōe stat⁹: et
sic erat in facto. Nō habet locuz hec

clericus
excoīcat⁹

Excoīcat⁹
sepeliētes

pena. *Idan.* In cimiteriis. Idē si in ecclesia: secus si in cāpis: vel locis p- uatis tēpore interdicti: nā tūc inēdi- ta est sepultura. Nō cōcessis a iure. Hoc dicit ppter clericos q̄ suauerūt inēdictū q̄bus cecidit tēpore inēdicti sepultura cū silentio et absq̄ campa- naz pullatiōe: vt in p̄dicta decretali Qd in te. Et p̄p̄ p̄uilegiatos circa fr̄atres: et in q̄tuor hō festiuitatib⁹ in q̄b⁹ celebrari pōt eo tpe. s. inēdicti alta voce: nō puto mortuos sepeliri debē: vt de p̄uil. Cū plātare. *Jo. an.* Idē *Idan.* et *zen.* Excoīcatos ab ho- mine: vel a iure: et intelligas de ma- iori excoīcatiōe: l. 3. n. excoīcati de mi- nori sic decedētes sepeliēdi nō sint: vt nōt *Inno.* c. ti. Sacris. hūc tamē pene loc⁹ n̄ est. *Jo. an.* *Publice.* et h⁹ qd dicit publice: dico q̄ si esset occul- te: dato q̄ sepelēs sc̄ret: nō est loc⁹ hūc pene: l. 3. p̄uē sepultura: si de h⁹ cōstare pōt: s. talis esset excoīcat⁹ mi- nori s. *Allan.* et *Ber.* qd placz pau. Vel noiatim inēdictos. *Idan.* A di- uinis: et p̄cipatiōe sacramētoz t̄les p̄uē sepulc̄e p̄uatōe vt nō *Inno.* et *Hosti.* Secus si inēdicti ab aliquo tpali vel spūali exercitio iurisdiciōis ministerij vel officij: q̄a tales nō sunt p̄uati alijs diuinis: q̄ nec sepultura. Qui dicāt nominatiz inēdicti. Land dicit q̄ nominatim inēdicti: siue in denūtiatiōe nominatiz: siue spāliter: siue exp̄sse. vt nōt *Inno.* Et querit qd iuris si notoriū est de fautoribus q̄ occasiōē dederūt interdicto per ep̄m lato: nō sūt nominati in ipsa sē- tentia inēdicti que in scripti. ferenda est: vt de sen. ex. Cū medicina. l. 6.

Nūqd sepeliētēs hos fautores incur- rerēt: l. 3. inēdicti sint in ḡne: q̄a dictū est in snia inēdictim⁹. *Idan.* cū fautorib⁹ suis. Credit ipse q̄ nō: q̄tūcūq̄ sint notorij. ar. de cle. ex. mi. *Idroposuit.* Cū hec cōstitutio sit penalis: et ideo restringenda. Et aduerte q̄ p̄ illum textū. Qui p̄hibet nominatiz inēdi- ctos in cimiterio sepeliri. Videtur a cōtrario sensu q̄ inēdicti nō noiatiz sepeliri possint: qd tenz glo. vbi loc⁹ inēdict⁹ nō sit. *Steph.* dicit istā opi- nionē hā: nisi q̄ p̄ certo sc̄ret eos tale qd fecisse: vel cōmississe p̄p̄ qd erāt inēdicti. *Tales.* n. nō debēt sepe- liri in cimiterio: vbi hō nō sint certi habz locū glo fm eūde: p̄ glo. tamē facit qd dixi. s. post Lau. vt. scz. non sufficiat facti notorij: nisi adlit ista q̄litas nominatim p̄ modū: de quo s. manifestos. Qui p̄uati sunt sepul- tura et factiōe testamēti: nisi satisse- cerint et cauerint fm formaz illi⁹ de- creti. q̄q̄. ex de vsur. li. 6. Et si appa- ruerūt in tali signa p̄uē: et p⁹ mortē p̄statio cantōis: sufficit ad vitanduz hanc penā: cuz talis sepultura nō sit p̄hibita: s. n̄ valet testm: qd ab initō est nullū ex p̄sona testātis. Idē etiā v̄ si p⁹ fecit testm: et postea efficiat v̄ari⁹ māifest⁹: q̄a p̄ sequēs delictū infirmat testm. *Pau.* Sciēter. Sec⁹ si ignorauerit. *Pau.* Sepelire. Non solū actualit ponētes corp⁹: s. dicen- tes diuinū officiū sup fun⁹ incurrūt eā penā: imo fort⁹ pl⁹ cōtēnūt. Idē intelligas de sepeliētib⁹ de facto in cimiterio: et absentib⁹ clericis. *Idan.* Etiam fm *Jo. an.* sup dicto verbo. Sepelire. sic dic. hic occurrūt dubia

q̄ p̄ncipis declaratōe pl? q̄ glōfā.
exposcūt. s. an portātes ad sepulturā
q̄ tū nō sepeliūt sint excōicati. Itē d̄
comittātib? fun?. Itē de fodiētibus
vel apiētib? sepulturā. Itē de platis
cleric. vel ministris eccl̄az in quoz
cimiteriis sepeliūt q̄ id nō p̄hibent
vel patiūt. Itē de clericis portātib?
crucē cereos ⁊ similia. Et post q̄daz
sic dicit. Cū hic puniat sepeliētes nō
admittētē interessētē coopātē. Se-
pelire autē est mortuū humo vel tu-
mulo cōdē: videt autē solos humo
vel tumulo corp? iponētes ligatōs
esse: facit p̄ hoc eq̄tas: ne ex vni? fu-
nere multitudo liget. Itē cōstat q̄
portātes amittātes vel fabricantes
sepulturā: si nō sequet talis sepelitio
excōicati nō essent. In cōtrariū ē: q̄a
esset hec cōstitutio ludibrio: si vn? sol?
ribald? vel seruiens p̄ quē poterit id
impleri vel expediri ligari dicat reli-
q̄s vlitari. p̄pōse et solēni? expediti.
Jo. an. Steph. hō nō dubitat om̄s
istos ligari. Nō q̄ Jo. cal. in cōdatu
que? fecit de ecclesiastico interdicto
circa finē mouēs p̄dictū dubiū: siue
q̄oēz sic inq̄t. Nibi p̄culdubio v̄ q̄
si nominatiz inēdiā? vel etiā nō no-
minatiz inēdiā?: s̄ tpe inēdiā? i cāu
nō p̄misso a iure: si cū diuino officio
ē sepult?. Dēs p̄dicti. s. apiētes sepul-
chrū: v̄ fabricātes vel fodiētes terrā
vel ponētes in sepulchro: vel portan-
tes cruces vel cereos: vel portantes
ad funus: vel associātes cā honoris:
vel amicitie: v̄ clerici diuinū officiū
faciētes: vel nō p̄hibētes: cū possunt
Dēs pena excōis ligant p̄ istā Cle.
Xos. Rō q̄a h̄ cāu oēs sunt p̄cipes

criminis: siue coopatores: ad hoc de
sen. ex. i. sup. ⁊. ii. q. 2. Precipue. Si
hō sū officio clericoz defūct? talis
sepult? est: etiā in loco cimiteriato: l̄
sit tutius dicere omnes fore ligatos
excōicatiōis sentētia: de qua ista cle.
agit: tū licz trepid? credo istos nō li-
gari dicta pena: s̄ q̄a videt cōtēnere
ḡnalē p̄hibitionē poterūt arbitraria
pena puniri: etiam p̄ iudicēz ecclesia-
stici. ⁊. q. 4. Engeltrudā. Ad hoc di-
cendū me mouet finis cle. ibi p̄ que
h̄ba vidētur remoueri p̄uilegiā que
clericis vel ecclesiasticis p̄sonis solēt
cōcedi: ⁊ nō laycū: vt ergo h̄ba non
videat sup̄uacue appositā. de ma. et
obe. Solite. Oportet q̄ intelligat d̄
his q̄b? talia p̄uilegia solēt concedi:
vt sic dictūz intelligat: s̄m q̄ clausula
adiuncta pōt adaptari. i. q. 2. Sacer-
dos. s̄ p̄uilegia exēptōis solēt cōcedi
cleric. ⁊ ecclesiasticis p̄sonis. De illis
ergo debz intelligi p̄ncipale dictū
capituli. Item ecclesiastica sepultura
p̄prie respicit clericos ad quos id p̄-
tinet. i. q. i. Placuit. Et cūz funera
ad sepulturā deferūt diuina officia
cantare. i. q. 2. Qui diuina. ⁊ sic cō-
cludit p̄positū. S̄z si clerici dicūt offi-
ciū sepulture sup̄ fun? ⁊ postea depo-
nētes funus in loco secreto: n̄ ponūt
ipsum in sepulchro: seu in cimiterio.
Nūq̄d sūt excōicati. Certe s̄ opioez
cōtrariā esset dicendū q̄ nō: q̄a text?
dicūt sepelire: q̄d est humo: vel certe
tumulo mortuū cōdere. Et sic p̄ solā
celebrationē officiū nō esset delictum
cōsumatū: ergo n̄ inciderūt in penā.
S̄z nō credo q̄ aliq̄s hoc diceret: sic
enim semp fieret durāte interdicto:

7 p n̄s ista cle. facta esset ludibrio.
 Hec omnia Jo. cal. Et qđ viduz est
 de infēditis idē intelligēdū est p oia
 de manifestis v̄fariis et publice ex-
 cōicatis. Querit ēt v̄ns Laur. de ro-
 dulsis in tractatu quē fecit de v̄fis:
 qđ dicēdū ē associatib⁹ 7 portatib⁹
 feretrib⁹: rāqz ibi esset cadaver alicui⁹
 p̄didit⁹. s. manifesti v̄farij noiatim
 interditi: vel publice excōicati: cum
 tamē realiter ibi non sit. IRūt 7 dic-
 idē indicādū: ac si ibi esset: et ideo vi-
 cendū vt. s. Subiacere. Hanc penā
 locū hēre nō puto cum aliis casibus
 in qbus denegatur sepultura quos
 habes. e. ti. Ex pte. Et de sta. mo. c.
 2. Sz qđ de illo q sepelit manifestū
 v̄fariū publice excōicatū nominatiz
 infēditū: 7 tpe interditi: nūqđ vna
 vel quadruplici excōicatōe ligabit⁹
 ex hoc facto: vide qđ de h̄s plene scri-
 pli in. q. gualterij: sine tam vna sola:
 siue plurib⁹ sentētiis ex his diuersis
 causis: quarū quelibet p se sufficit q
 excōicat⁹ dicat planū est q de oib⁹
 debet satisfaccere: 7 ab oibus absolui
 Jo. an. Eis quibus. Sed qui sunt
 hi. Iforte intellexit de his quorum
 fauore fuerūt late sentētie excōis vel
 infēditi in loca: vel psonas: vel illis
 qbus debebat fieri restitutō: quo ad
 v̄farios. Si qua etiā violētia in his
 fuisset illata clerici. vel ministris illis
 7 fiet satisfactio. Itē si illoz corpora
 vel ossa discerni possunt exhumāda
 sunt: 7 hoc in trib⁹ vltimis casibus.
 Sed qđ de primo: dic q si ille fuit
 penitēs: lz nō debuerit sepeliri. s. tpe
 interditi: tamē nō exhumabit⁹ saltē
 post relaxatū infēditū. Notat etiam

Ihosti. 7 Inno. q penitēs q sepelr⁹
 nō fuit in cimiterio ppter interditiū
 relaxato infēdito debet in cimiterio
 sepeliri. Dicūt etiā q exquo penitēs
 fuit mōtuaria licite ab eo accipi p̄nt
 cū p ipso sit orādū. ii. q. 2. Quicūqz.
 Ser⁹ si nō fuisset penitēs. 88. di. c. si.
 Jo. an. Qui ēt dicit q d funeralib⁹
 que darentur cum funere defuncto
 sepulto in tēpore interditi: n̄ putat
 clericos licite sc̄pe posse: q̄a viderēt
 p̄cipare in delicto. Itē nō q Ifrā.
 de zab. post Pau. sup v̄bo. Temeri-
 tatis. h⁹ cle. dicit q temeritas sc̄iaz
 nōt quasi xp̄io auli. Et ex hoc dic-
 Land. q si ignorās factū: vel etiam
 ius: dum tamē sit cui liceat ius igno-
 rare: hoc faceret: nō videt⁹ reus: nec
 hāc penā incurrē. i. q. 4. f. Nōndū.
 Et idē dicit in effectu glo. in. e. Cle.
 Et idez Idau. et zen. q vidētur velle
 q in hoc casu iuris error simpliciter
 excus⁹: q̄a iuris error excusat a dolo
 ff. de abig. l. i. Qđ est hū. Itā iuris
 error excusat a p̄ea: a qua mittēda
 requirit⁹ dolus. Nō Dyn. in reg. iur.
 ignorātia. li. 6. Idro hoc q iuris er-
 roz est lata culpa: nō dol⁹. ff. de his
 qui no. in fa. l. 2. glo. sup h̄. singulis.
 Itē nō qđ dicit Jo. an. in Nouella
 sup. c. Ut animaz. de cōsti. li. 6. q
 ignorātia statuti synodalis excusat
 trāsgressorē a culpā: nisi sit crassa et
 supina: etiā cū statutū puniat aliquid
 phibituz lege diuina vel canonica.
 Et fm hoc terminet hīc qđ scripsit
 Jo. d. deo. Ubi querit an sint excōi-
 cati impuberes qui falsauerūt instru-
 mentū: 7 monachus qui tulit falsuz
 testimoniū ignoranter constitutiōe

Ignorantia
 Statuti
 non excusat
 sed

epi: qui tales excoicati qd ibi dicat
Satis potuit uterq; pbabiliter igno-
rasse: q; si ita est loc⁹ est huic decre-
tali: 7 pena iuris in eis locū possit
habere: cessabit tamē pena statuti qd
pbabiliter ignorabat: lz qdaz restringat
hoc dictū ad statuta ex cā phibētia
de iure nō phibita. Idē dicit extra
d tpius. ordi. Eos. li. 6. Qd eqpol-
lent sciētia 7 affectata ignorātia. Et
dicit affectata: ex quo scire potuit: lz
noluit. Imo dissimulavit. Item
Anto. de but. dicit in lectura: q; mu-
lieres 7 monachi ab ignorātia iuris
nō excusant: Ubi iuris omni anno
fit publicatio in locis vbi sunt: alias
excusant: vt. l. cū indebita. ff. d. pba.
Qd dicit hū ihosti. in monasteriis
de qbus monachi nūq; exeunt.

Excoicatio cōtra cōtrahētes matri-
moniū sciēter in gradib⁹ phibitis:
vel cū mōialib⁹: 7 cōtra religiosos 7
moniales pfectos vel ordinatos in
sacris cōtrahētes. Cap. 26.

¶ Os q; diuio timore postpo-
sito in gdu sanguinitatis
vl' affinitati. Istōe canonica
intēdictis aut cū monialib⁹ cōtrahere
matrimoniu: als nō verēt. nec non
religiosos 7 moniales: ac clericos in
sacris ordinib⁹ cōstitutos: matrimo-
nia cōtrahētes: ipsos excoicatis sen-
tentie ipso facto decernim⁹ sbiacere
Ele. 5°. extra de consan. 7 affi. c. vno
in de. Eos. Inō q; in sex casibus hic
exp̄ssis tm locum habet ista cōstitutō
7 eius pena. Vñ si cōtraheret qs cū
hūte marituz: vel cum iudea: vel pa-
gana vel cum cognata spūaliter vel
legaliter: vel contra impedimētum

publice honestatis: licz non teneant
matrimonia: tamen nō est loc⁹ huic
penē: que in illis casibus 7 similibus
exp̄ssa non est. Itē in his sex casib⁹
tunc demū locus est penē: cū illicite
contrahunt. Si enim licite vt ex di-
spelatione pape: tunc cessat culpa: g
7 pena. de consti. c. 2. De qua dispē.
nōt de resti. spo. 2. ras. Jo. an. Sciē-
tes. ignorantes g nō ligat cōstitutō
qd intelligo ignorantia facti pbabi-
liter 7 non affectata. scz quia ignora-
bant se esse cōsanguineos vel affines
✓ Si vero ignorabant ius nescientes
graduz in quo erant esse phibitum
ex quo sacbant gradum ligat consti-
tutio. de reg. iu. Ignorātia. li. 6. Si
vero alter sol⁹ sciebat: ille sol⁹ ligat:
facit. 24. q. 2. In lectū. Sed quid si
contraxit ignoranter post tempora
autē scituit cōhabitauit cōsanguinec:
videtur ligari. ar. i. q. i. Eos. in fi. de
symo. Sicut tuus. Contrariū credo
cū ista constitutio non puniat coha-
bitationē vel incestū si cōtractū: vt
ita dicam. Probat hec solutio ex eo
q; sine iudicio ecclesie ab illa diuertē
non possēt. Fateor tamen q; peccat
cognoscēdo. Jo. an. Pau. hō dicit
q; si cōhabitāt ei tal' affectū maritali
incurrit hanc penā: cū videat ex no-
uo consensu cum ea contrahere. Si
hō ex pmo non incurrit. Sed qui si
cōtrahit cū ea qm credebat cōsangu-
ineā affiné vel monialē: 7 in veritate
non erat. Solue p notata. de se. ex.
Si hō. 2°. 1. c. In audientia. Jo. an
Ex illis casibus trahi pōt hñsio. scz
q; talis nō est excoicatus. Sed quid
si impedimētū qd erat tēpore cōtrā-

crassa
supra
affectat

in qd. 64
p. 4. 6. 6. 6.
in 2. 0. 0. 1.

matrimonij fuit postea remotū. exte
de consan. 7 affi. Quia circa. Rensio
Si remouet per dispensatōez pape:
vba sunt inspicienda: vt videat an
tollat impedimētum: etiam quo ad
penam p̄teritam an nō: vt faciat tñ
valere matrimonij primo casu: alia
absolutio non est necessaria. Sc̄do
sic. Si vero remouet impedimētuz
per cōstitutionē reuocatoriā: tunc
dic vt. s. de imu. eccle. Quoniā. li. 6
Idau. super predicto. c. idem. Idau.
sic dicit. q̄ si reuocatoriā vltima vult
7 dicit cōstitutionē quā reuocat ful
minatoriā excoīcatōis p̄ infecta ha
beri: Tunc ligati per illas nō egent
absolutione. Si autē tantū reuocat
tunc sic ligati egent absolutōe. Si
dibus. l. 4. vel citeriori canonica for
tius vniū. de re. spo. litteras. Ma
trimonialiter per hanc litterā videf
q̄ coactus ad cōtrahēdū n̄ incurrat
hanc penam: 7 de absoluta coactiōe
certum est: de conditionali hō licet
tali qui cadere debuerat in cōstātez
virum videtur ligari p̄ decretalem
Sacris. extra de his que vi. me. vel
cā. si. Sed cum non sit matrimonij
deficiente sensu: de equitate videf
talis non ligari: facit de sen. ex. Si
gnificauit. Jo. an. Idem Idau. Cō
trahere: Secus si sponsalia tantum
cōtrahat nisi sequat copula: que cuz
inducat p̄sumptam volūtatem ma
trimonij. de spon. c. Is q̄. indicet et
penam. Ratio p̄dicti est: quia istud
cum sit penale est restringēdū: vt sic
vba non extendantur: maxime ad
minus delictum. de re. iu. in penis.
li. 6. Et negari non potest: q̄ aliud

est matrimonium: Aliud sponsalia.
Idau. 7 Jo. an. Religiosos. per p
fessionem tacitam: vel exp̄ssam reli
gioni approbate obligatos in genē
vel in specie. extra de regula. Non
solum. li. 6. Jo. an. et Idau. Et mo
niales. Sed non ne de monialibus
satis intelligebat. s. vbi ponit penaz
cum eis contrahentibus: cum ex p̄ti
cipatione ipse ligentur eadez pena.
de senten. exco. Insuper. Bndeo. licz
monialis: cum ex p̄ticipatione esset
excoīcata: cum contraheret cū sciēte
non tamen quando contraheret cū
ignorante: quia ille non ligaret: vt
ergo mōialis nullo casu euitet penā
hoc addit: vel dic q̄ tunc p̄ticipans
cum criminoso est excoīcat⁹ cū
p̄ticipat post latam sententiam: vt
in. c. Si concubine. de senten. exco.
Sed hec non p̄ticipat post: sed in
adū pro quo ligatur. ergo zc. Vel
dic q̄ licet p̄ticipans in crimine cri
minoso sit excoīcat⁹: non tamē
p̄ticipans in adū illo pro quo alē
ligatur. als sup̄flue adderet hec lra:
qm̄ non distinguit: an monialis cō
trahat cum sciēte vel ignorāte: cuz
ex parte eius nō possit p̄tēdi igno
rantia. Ifacit de sen. ex. Contingit.
p̄mo. Vbi p̄ticipans in adū p̄ quo
alter excoīcat⁹ est: excoīcari mādāt
Idau. et de hoc vltimo p̄dicto habes
s. in excoīcatōe prima. Sacris
scilicet s̄dyaconatu. et. s. Idau. Cō
trahentes. non repetit sciēter quia
in tali p̄prio facto non cadit p̄babi
lis ignorantia in illis religiosis: vel
clericis: vbi hō esset ignorātia p̄ba
bilis: vt in ordiato in sacris i amētia

*Nota quando. Causa aliquis excoimat fr ppa sibi
absolutio in reformatur alio modo in deurgat de
bened lps nup et har dnt*

vel dormitiōe: vel .j. pubertatē. puto
q̄ nō esset loc⁹ huic pene. Jo. an. et
idē dicit q̄ a tali snia excois p epūm
pōt absolui: addēs q̄ n̄ sufficit satiffa
ctio in h̄: nisi etiā sequat absolutio.

Eōt cōicātes cū excoicat. noiatiz
scient in crimine criminolo.

Cap. 27.

q *U*i noiatiz excoicato scient
cōicat in crimie criminolo
ei cōsiliū impēdēdo auxiliū
vel fauorē cum ratōne dānati crimi
nis videat in eū delinquere: qui dā
navit ab eo: vel eius supiore: merito
delicti erit absolutio req̄rēda. Et ita
.j. q̄ quis eniz: tūc nō iudicis: s̄ iur.
snia excoicato cōicās sit ligat⁹: quia
tū cōditor canonis eius absolutiōez
sibi spālī nō retinuit: eo ipso videt
cessisse facultatē aliis relaxādi. et. j.
Uez si difficile sit ex aliq̄ iusta cā q̄
ad ipm excoicatozē absoluedus acce
dat concedimus indulgentiam: vt
p̄stita iuxta formā ecclēsie cautione:
q̄ excoicatois mādato parebit a suo
absoluator epō vel sacerdote p̄prio.
Inno. 2.º. de sen. ex. Nup. Cōsiliū
nō tenet q̄s de cōsilio: nisi ille aliē nō
fuisse factur⁹: vel nisi fuisset cōsiliū
fraudulētū. Glo. s̄ Pe. de anch. dic
q̄ cōclusio est de dōz q̄ impēdens
cōsiliū delinquētī in crimine p̄ quo
est excoicat⁹ incurrit excoicatozē: siue
essz factur⁹ als: siue nō: q̄a p̄cipat i
crie. Abb. dicit h̄ certū: si cōsiliū datū
est directe ad crimen q̄d excoicatozē
inducit: puta ad clericū & berādū: nō
sic si daret cōsiliū in facto p̄ quo ex
coicatio nō erat: vel auxiliū contra
offēdētē. Inno. Auxiliū. Intelligit

de directa p̄cipatōe: secus de indi
recta. Ut si q̄s excoicat⁹ est: q̄a fecit
guerram contra ecclēsiā vel clericū
postea ego illi guerram facio: tu cōt
me iuuas illū: auxiliū illi impendēs:
quia per hoc melius guerram faciet
excoicat⁹: tu nō es excoicat⁹: q̄a non
hoc intendis. Ifatetur etiam hosti.
q̄ oīs auxiliū vassalli excoicati in
uccare potest p̄pter fidelitatis debi
tum q̄d remanet. Inno. etiam dice
bat q̄ licet tibi contra inimicū tuū
inuocare auxiliū excoicati p̄p̄
guerrā: ita q̄ sibi etiā in sua guerra
auxiliū prestes. q̄d tamen ihostiē.
reprehendit. Jo. an. Ifauorez. in lau
datione facti. Abbas dicit fauorem
impendi facit. Absolutio. Dicit hic
glo. Talis ligatur sentētia hominis
non canonis. Sed Idet. de ancha.
dicit q̄ dicunt doctores q̄ ista ē sen
tentia iuris: que tamen trahit execu
tionem a sentētia iudicis scz cū quis
p̄cipat in crimine criminolo p̄pter
q̄d excoicat⁹ est ille ab homine. Est
tamen & cum q̄ vbi epūs absoluit a
sentētia iuris: non ab ista absoluet:
vt littera dicit: s̄ absoluet ab excoica
toze: vñ remanet 9º q̄ p̄cipans in
crie criminolo incurrit excoicationē
siue ex territoriū excoicatis: siue int
siue sint s̄diti: siue nō q̄a iuris aucto
ritate ligantur. etiam si p̄mulgans
cōmunicaret: quia non sua: sed iuris
auctoritate ligat. glo. Obiecta facile
tollunt: quia totū opatur dispositio
quia sentētia hominis extendit ad
alios: hoc ex recolletis. Sub eo. idē
dicunt Inno. et Jo. an. scz q̄ ē snia
ista canonis. Cōcessisse videt. Alias

*Uiz q̄m
p̄prio: s̄ dicit*

*absolutio
a causis
et p̄prio*

istud habeas p regula in omni sententia excoicatiois lata a canone: q̄a potest ordinarius absoluerē nisi per papā fuerit absolutio reservata. In aliis autem sententiis secus. Et per h̄ inferas q̄ si p̄t a qualibet sententia canonis ḡnalter lata potius potēit absolutio a sententia excoicatiois lata p cōstitutionē synodalem spālez: vñ si s̄bditi ep̄i bononiēsis incurrūt sententiā per constitutionē. Nūtiū. ep̄i Nūtiū veniēs bononiā poterit absolui ab excoicatioe ab ep̄o Bononi. Jo. de lig. Excipit tñ De. de ancha ab hac regula. s̄. dictū casū. Si difficile. B. l. p̄ nimia d̄statiā vel piculū mortis. Jo. an. 7 De. de anch. Cautione iuramenti. Jo. an.

Excoicatio ē faciēs aliq̄ infici p assassinos vel mādātes. Ca. 28.

I Latuim? vt q̄cūq̄ p̄nceps plat? seu quis alia p̄sōa ecclesiastica vel seclari. quēpiā xpianoz p p̄dēos assassinos infici fecit vel mādauit: q̄q̄ ex h̄ foritā n̄ seq̄t: aut eos receptauit: vel defē sauerit: vel occultauit excois sniam 7 depositōis a dignitate ordine honore officio 7 b̄nficio incurrant ipso fco. Inno. 4. ex de homi. p hūani li. 6. Idelat. etiā ep̄s. decretalis. n. q̄a piculosum. de sen. ex. li. 6. nō eximit eos a sen. excoica. Jo. an. Assassinos. hoc ē pessimū gen? hominū: et p̄nt vici a scindo scidis: q̄a abscondūt aiaz d̄ corpe iux velle 7 mādātū d̄ n̄i sui t̄libz xpiani: 7 cū d̄ his simpliciē expmat: ad alios hōicidas n̄ extēdes q̄d isto caplo rtinet i his p̄is vi. 25 Qualis. Archi. Nādauerit. Si mā

dauit. q̄ cogitatō stetit i finib? suis: et iō n̄ miz si p̄uif. al? sec? de pe. vi. i. Cogitatiois. 7 p̄nto q̄ ē si reuocauit mādātū rcintēg: q̄ nihilomin? incurrat penā cū ex solo mādato iā p̄ ligat? essz: 7 ad h̄ fac q̄d statiz seq̄tur. Jo. an. Receptauit: patēter vt distat a sequēti. l. Occultauit: 7 isti receptatores tāq̄ aggressores tenēf. E. d̄ his q̄ latro. ocul. l. i. 7. 2. Archi Excoicatiois. occidēdo ip̄z celādo v̄l occulte rceptādo. Archi. excois. ex q̄ papa sibi n̄ refuat absolōez. Credo q̄ ordiari? possit absolue. ex d̄ se. ex. Nup. Jo. an. 7 nō q̄ i sū. p̄sa. sic v̄l assassini fuerūt: 7 forte adhuc s̄ q̄dā infideles q̄ ex q̄busdā fallis opionib? q̄b? fuerūt enutriti d̄ facili mittebāt ad occidēdū quēcūq̄ xpianoz n̄ curātes si ob h̄ occidēdi eēt isti v̄l quoz pestē statuit Inno. 4. istā d̄cretale.

Excoicatio ē pcurātes q̄ v̄suatores se itromittāt d̄ aliis q̄ de m̄ifesti. iniuriis sciēt. Cap. 29.

d Ecernim? vt si v̄suatores d̄ aliis q̄ d̄ m̄ifesti. iniuriis 7 violētis sciēt se itromile rint: seu ad alia q̄ iuridicialē indaginē exigūt suā extēderint ptātem: eo ipso p unū ānū ab officio sint suspēsi Idars. Ro que hoc fieri pcurauerit sniaz excois incurrat: a q̄ n̄ possit absolui: nisi ei quez sic fatigauit idebite p̄mo satisfaciāt intēgliē de expē. ex de offi. dele. hac cōdē. li. 6. Sciēt. Si i grātia esset iuris vel crassa: vel affectata: idē essz infra de re. iu. i grātia. li. 6. Jo. an. Indaginē. Inq̄sitōz officio 7 a beneficio: quod est ci? seque la. 22. vi. Ideter hec. Suspensi.

6. m. d. al

Conf. m. d. 2

Ecce q̄tū spāle in cōseruatore qđ n̄
est in delegato: q̄a dato qđ delegat⁹
intromittat se de eo qđ nō ē sue iu-
risdictōis: n̄ p̄p̄i h̄ locū hēt p̄ea: q̄a n̄
inueniē exp̄sa in eo. Jo. an. De ex-
pensis: ad idē de imuni. ec. Qm̄. in
fi. li. 6. Dicit Pe. de ancha. qđ cōser-
uator ē iuder dat⁹ ad tuēdū aliquos
cōtē māifestas iniurias oēs: v̄l certas
iudiciali nō vtēs indagine. Et dicit
Jo. an. qđ sol⁹ papa pōt d̄arthos cō-
seruatores. Ip̄sop̄ aut cōseruatorūz
iurisdicō et ptās depēdet a forma
litteraz: et latior ē forma adiūda p⁹
ostōez. Statuimus. de off. 7 po. iū.
dele. li. 6. Et ostēdit. fi. Attendat qđ
tenor litteraz sicut p̄uilegiop̄. Jtez
fm̄ De. de ācha. tales p̄nt excōicare
p̄ h̄mōi notoriis. Jtē nō qđ conser-
uatores esse nō possūt: nisi sint epi 7
eoz supiores. Abbates: vel qđ i cathe-
dralib⁹ ecclesiis: vel collegiis obti-
nent p̄sonatus vel dignitates: Nec
aliqs pōt esse cōseruator sui cōseruatoris
nec aliqs pōt habere cōseruatōrē eū qđ
ē s̄b ei⁹ iurisdicōis dñio: vel astricō
ecclesiastico vel tpali: excepti. regib⁹:
7 reginis: ext̄ d̄ officio delegati. hac
cōstōe. li. 6. Jtē cōseruatores nō possūt
cōmittē vices suas: excepti. citatiōib⁹
7 sniaz denūtiatiōib⁹ n̄ al̄ eis p̄ l̄ras
cōmittēt 7 tē cōmittē p̄nt. j. loca i q̄b⁹
fuerint deputati: 7 p̄lōis supi⁹ dicti.
Jtez n̄ p̄nt p̄cedē cōtē aliquos extra
ciuitates: vel dyoc. q̄bus fuerunt de-
putati: nec p̄nt aliquos citare vltra
vnā dietā a fine illaz dyoc. extra d̄
officio dele. hac cōstōe. li. 6. Jtē si cō-
seruatores intromittūt se de aliis q̄z
de iniuriis manifesti. n̄ solū incurrūt

penā suspēsiōis: vt dictū ē: s̄ et ipi p̄-
cessus n̄ valēt: q̄a excedūt fines mā-
dati. et de rescri. Cū dilecta. Et si ci-
tauit aliquē iniuriatōrē tāq̄ p̄ noto-
ria offēsa: 7 eū ob contumaciā excōica-
uit: Si cōstat l̄z iniuria sit facta non
fuisse manifestā: nō est excōicat⁹ fm̄
Jnno. Jtē expirat officiū cōseruatoris
morte cōcedētis quo ad negocia in-
cepta: 7 hoc nisi aliud exprimeret in
l̄ris ei⁹: vt i. d. c. i. Jtē sciēdū ēz Jnn.
qđ l̄z cōseruatores n̄ h̄nt iudicialē ida-
ginē in notoriis: tñ bñ p̄nt: q̄a om̄ia
illa sine q̄b⁹ eoz iurisdicō nō possz
explicari itelligūt eis esse cōcessa. vñ
p̄nt citare 7 cōtūaces punire: ext̄ de
offi. dele. De causis. Jtē si maleficiū
est notoriū aliis nō indiget qđ super
hoc q̄rat p̄batōes 7 cogat testes. 2.
q. i. Jn p̄mil. Jtē q̄a i notoriis aliqs
ordo est necessari⁹. Jtē si re⁹ cōfitef
factū 7 dicat qđ v̄sus est iure suo: 7 h̄
calū admittet p̄bationē: aliē enim n̄
possz implere iurisdicōz sibi cōmissā
similit opz qđ p̄cedat ad inq̄sitiōnē
qñ factū ē notoriū: s̄ nescit q̄s fecerit
Jtē ad repellēdū iuriā pōt inuocār
brachii seclare sicut alij iudices. Jtē
si reus qđ fuerat cōdenat⁹ cōpareat. j.
annū: 7 dicat se velle satisfacē. Cog-
scet cōseruator de q̄titate dāni. hec
Jnno. Jtez si reus negat maleficiū:
7 actor velit p̄bare esse notoriū con-
seruator cognosceret: alias inutile essz
suū officiū: q̄a quilibet possz negare
Similit si reus fatef maleficiū: sed
dicit non esse notorium: quia p̄ eius
confessionem factum fuit notoriūz.
extra de cohabita. cleri. 7 muli. Cle-
stra.

Excoicatio cōtra doctores ⁊ magistros docentes aut in suis scholis ad docendū retinētes leges vel physicam religiosos habitu dimisso.

Cap. 40.

d Doctores siue magistri qui religiosos hitu suo dimisso leges vel physicā audiētes scient docere: aut in scholis suis p̄sū p̄serint retinere simili. Et ipso sint snia excoicatiois inodati. ext. ne cle. vel mo. Statutum. li. 6°. Dimisso. Quid si nō dimiserint habitū: dicit q̄ tūc nō sunt excoicati doctores: q̄a hec pena nō est ampliāda. ex. de re. in. In penis. li. 6°. Dic contra: quia coicat in crimine: ⁊ si eadem: et non minori excoicatōe ligat. extra. e. Si cubine. et in hoc potest dici venire potius ad declaratōez veteris iuris q̄ noui: casum ponit Jo. an. Sciēt. vbi incederet in habitu nō haberet locū ignorantia. Sed vbi incederet sine habitu: tē pbabilis poterit ignorare. Jo. an. Retinere. Nō officiūz doctoris: scholarē de scholis expellē posse. et p id q̄ dicit retinere: dicas q̄ l3 doctor sciat monachū habētez domū iuxta scholas lectoris: i domo p̄pria audire excoicat? n̄ est. q̄ dicit de re. in. Locupletari. li. 6°. Quid si monach? talis nō vult exire scholas videt p hāc lram q̄ licite idē potest expelli: ad hoc ex. de se. ex. c. Ueniēs Et hoc maxime si ha esset opio: q̄ excoicatus nō gaudet p̄uilegio canonis. q̄ nō est hūz fm Jo. et Ber. q̄ nōnt. i. 7. q. 4. Si q̄s deiceps. Quid si non potest expelli. Exeat doctor scholas ad instar eius q̄ dicimus:

cuz excoicat? intrat ecclesiā. vt nō. ii. q. 2. Sicut apostoli. Jo. an. Similit̄ q̄ coicauit in crimine: vt dixi. Et q̄a conditor canonis sibi non reseruat absolutionē: aliis indulgisse videt: et facit ad hoc q̄d nōf. s. c. Sup spec. Jo. an.

Excoicatio contra magistros ⁊ scholares ciuitatis bononie: q̄ sup educēdis alioz hospitii in lesionez vel in p̄iudiciū habitantiūz audet hospitem cōuenire ante tēpus cōductionis elapsū.

Cap. 41.

c Constitutionē factā ab ep̄o portuēsi apostolice sedis legato: ⁊ a p̄dicto tusculano postmodūz cōfirmatam. videlicz vt nullus magistrorū: siue scholariū sup cōducēdis alioz hospitii in lesionez ⁊ in p̄iudiciū hitatiū audeat hospitem cōuenire: nisi prius constiterit tēpus cōductōis elapsū: vel in q̄lini: in hoc suū fauorē p̄stauerint ⁊ cōsensum cū idē portuēsis s̄b excoicatōe hoc p̄hibuerit: ⁊ alē s̄b pena anathemati. idē decreuerit obseruādum. Itatē esse decernim? et auctoritate apostolica confirmam?. Statuētē. vt a te frat̄ epe: ⁊ tuo quolibz successore: hec singulis annis in cōmuni audiētia magistrorū ac scholarium recitetur. Cle. 2°. extra de lo. ⁊ vdu. Ex l̄pto Constitutionē. Et sic nō q̄ legatus in sua prouincia potest facere constitutionem: etiam sub p̄petuo anathemate. supra de offi. dele. c. ultimo. Confirmatam idest approbatam et innouataz: quia solus supior confirmat: vt extra de offi. le. Studuisti.

2007 lego

Benoni

Scholarium. soli g magistri 7 schola-
res phibet aduere hospitium scholarium
pp̄t potentes ista p̄stō emanauit
Et p hac lraz videt q̄ scriptores q̄ n̄
sūt scholares: s̄ vrozati nō ligat hac
cōstitutio: cū de illis nō fiat mētio.
Lau. dixit hac penā extēdi ad eos q̄
gaudent p̄uilegio scholastico: large
sūpto scholarium vocabulo et gratia
scholarium ibi sūt: vūmō ibi n̄ sint me-
retrices: nec obiciās q̄ pena nō dēt
extēdi: q̄a 7 pene hodie quoq̄ apliā
tur. ar. ad hoc. ext̄ de v̄b. sig. Cū in
ptib⁹. Laur. et cū eo r̄cordat Inno.
S3 nō credo q̄ ad scriptores vrozato-
res extēdat hec cōstitutio: licet sint
p̄pterea scholares: eadē rōe extēde-
rent ad cartarios 7 r̄atores cartarū
Ber. Cōuenire. i. alloq̄: vel de habi-
tatioe tractari: glo. Interl. Sub ex-
cōcatōe iam lata. glo. interl. Et nō
q̄ Inno. Hoff. Alb. 7 De. de p̄sio
dicūt q̄ ista cōstitutio 7 excōcatio ē
localis: 7 h3 locū solū bononie. et h̄
etiā magis plac3 Jo. an. Sed host.
dicūt esse ḡnālē: nā q̄a fauorabilis ē:
dicūt eā extēdendā: sed cōiter nō tñc
opinio eius.

Excōcatio cōtra mittētes nūtiū
vel scripturā cardinali alicui: vel se-
creto loquētes eis: vū. s. sūt in r̄clauī
p̄ electione pape. Cap. 42.

n Ulli fas sit ipsis cardinalib⁹
vel illorū alicui nūtiū mittē
vel scripturā: q̄ d̄o r̄fecēt
scripturā vel nūtiū: mittēdo. aut auz
aliquo isoz secrete loquendo: ipso
facto sniaz excōis incurrat. extra de
elec. Ubi piculū. li. 6. Cardinalibus
sc3 inclusis in r̄clauī p̄ electione siēda

sūmi pōtificis: Secrete loquēdo: nisi
q̄ de volūate omnium cardinalium in
ibi p̄ntiū p̄ his tñ: que ad electiois
instatiā negociū p̄tinet vocaret: vt
dicūt. s. in textu: sicut puta aduocati
vel iuris p̄iti: vel religiosi: vel tabel-
lides incurrat: canō iste est late snie:
Sed ordinari⁹ absolūē poterit exq̄
papa sibi nō reseruauit. Jo. an.

Excōcatio cōtra dños 7 rectores
ciuitatis vbi sit electio pape: si non
seruat ea que debet fm̄ p̄stōez illam
vbi piculū circa ipsam electionem.

Cap. 42.

p Retera adūtiēdo sanxim⁹
vt dñs aliq̄ rectores 7 offi-
ciales ciuitatis illius: in qua
romani pōtificis electio fuerit cele-
brāda auctoritate nostra 7 eiusdem
approbatōe cōcilij p̄tate sibi tradita:
p̄missa omnia 7 singula plene ac
inuiolabiliter sū fraude et dolo aliq̄
faciat obseruari: nec cardinales vlē
q̄ p̄mittit aggrauari p̄sumāt. Sup
his autem taliter obseruādīs statim
audito sūmi pōtificis obitu: coram
clero 7 p̄plo vniuerso ciuitatis ipsi⁹:
ad hoc spāliter cōuocādis: p̄stet cor-
palit iuramētū: q̄ si p̄missa diligēte
non seruauerint: aut fraudez in eis:
vel circa ea cōmiserint: cuiuscūq̄ sint
p̄minentie 7 status: omni cessante
p̄uilegio: eo ipso sniaz excōis incurrat
7 p̄petuo sint infames. ext̄ de elec.
Ubi piculū. li. 6. Celebrāda. fm̄ vi-
stindionē sup̄i factā. Jo. an. P̄resu-
mant: quia tunc essent ep̄cōcati: siē
in se defendendo moduz excedens
q̄ dicit vt sup̄ de resti. spolia. Oliz.
Et nō casū in quo layc⁹ auctoritate

In electione
pape

canonis prate habet in clericū conē
illud. 96. vi. Bñ qdem. Jo. an. Co
missa. s. que dicta sūt supra de indu
sione cardinaliū fienda in conclau:
7 administratione necessariorū cuz
certa regula 7 modo: qui ponit in
textu ipsius capituli.

Excōicatio dē assumētes officiūz
senatorū seu regiminis vrbis Rome
sine licētia pape: et pape referuat ab
solutio. Cap. 44.

n Ullus Impator seu Rex
Romanoz: aut alius Im
perator: vel Rex: princeps:
marchio: Dux comes: aut Baro. vel
qcuq; alteri nobilis peminētie: po
tentie: seu ptatis 7 excellentie: seu vi
gnitatis existat. Israf fili? vel nepos
eoz ad tps: vel in ppetuū: seu quis
alius vlē ānuale spaciū: quouis mō
colore vel cā p se: vel p aliā psonam:
quolibet sūmittēdā in Senatōre ca
pitaneū patriciū aut redorez: vel ad
eiūsdē vrbis regimē seu officiū noiet
eligat seu alie etiaz assumat absq; li
centia sedis apostolice spālī: p ipsius
sedis litteras cōcessionez licētie hui?
spālī expmētes. Qd si secus factum
fuerit. Nominatōz assūptōz electōz
h?mōi decernim? esse nullas. Uez
etiam nominati electi: 7 assumpti: si
h?mōi electiōi noiatōi seu assūptiōi
cōsenserint: aut de ipsis quolibet in
tromiserint: intēdētes et obediētes
eisdē: 7 in hoc vātel ipsis noiatorib?
electorib? assūptorib?: aut nominatis
electis vel assūptis auxiliū consiliūz
vel fauorē publice vrl occulte cūq;
aditōis extiterint: eo ipso sententiaz
excōis incurrāt. Et exēptores quoq;

seu violatores pdiatorū ab h?mōi
sua excōis: pter qd in mort. articulo
absolui nō possūt: nisi p romanū pō
tificē: vel de eius petita: 7 obtenta li
centia spālī: nō obstātib? aliqb? pui
legijs. ex de elec. s. iudamēta.

Excōicatio dē ipediētes visitatōz
monialiū fiendā p suos supiores: post
mōitionē tū. Cap. 45.

f 3 qd visitatores ipsos mo
nialiū i pmissis ipedire pū
plerit: seu aliq? pmissoz: n
admoniti desistāt ipso facto sētētiāz
excōicatiōis se nouerint incururos:
pūilegiū 7 statuti. s. uetudinib? qd?
cūq; i vtrū n valituris. zc. ex de sta.
mo. attēdētes. In de. visitatores. de
visitatozib? loqē mōialiu: q debent
singlis ānis visitare monasteria: ita
q ordinarj debēt visitā mōasteria n
exēpta 7 exēpta: et illa q n recoḡscūt
supiore nisi papā. s. monasteria nō ex
pta. q. s. s. ordinū exēptoz. vt camal
dulēsiū: cisterciēsiū: mēdicatiū hnt ui
sitare plati eoz: q i visitatiōe h?mōi
debēt inqre 7 vidē de vestitu: ne sit
vanitas in eis. De clauā: d vtrūtia
de cetis n fiedis 7 h?mōi: 7 vrellere
eas ad fligidez suādā rmediis opor
tunis. Qd totū pōt ēhi ex ipso textu
decre. Jpos ordinarios visitātes au
doritāte aplica: vel xpria: vel supio
rel ipoz mōasterioz. Jo. an. Impe
dire. p hāc lraz puto q nēce sit ipedi
mētū pcedē 7 admōitōz seqad s vt
locus sit pene huic: hoc dico qā vidi
quādoq; prelatos scribētes monia
libus q parent se certa die ad recipi
endū visitationē eozū: et in eisdē lris
faciunt mentionēz q null? ipediat.

Talis. n. admonitio fieri oꝝ vt desi
stāt ab illato impedimēto: vt locus
sit huic pene. facit qđ scripsi de ꝛces.
pben. Eū nostris. glo. 2. Sed nūqđ
illato impedimēto fiet monitio no
minatim: an sufficit gñalis p eo. p
et cōtra facit. eē de vita 7 ho. de. c. i.
Jo. an. Ipso facto. Est g̃ iste casus
quo sufficit monitio 7 absoluet ordi
nari: ex q̃ papa sibi n̄ r̄suat. Jo. an.

Excōicatio cōtra fingētes fraudu
lent casū p quē iudex ad aliquā ma
liorem p testimonio mittat vel va
dat.

Cap. 46.

q Uī fingit fraudulēt aliquē
casū p quē aliq̃s iudex mit
tat ad aliquā mulierē p te
stimonio: vñ ipse iudex fraudulēt va
dēs: excōicat: ē. eē d̄ iudi. 4. Mulieres
li. 6.

Cap. 47.

Excōicatio cōtra ingerētes se ad
hñdū curā alicui⁹ populi alteri⁹ lin
gue sñ lūia dyocelani illi⁹ populi.

q Uādoq; vna ciuitas vñ oīo
cesis h3 populos diuersarū
linguarū hñtes s̄b vna fide
varios rit⁹ vel modos. Tūc pōtiset
loci si vrgēs necessitas fuēit p̄sulem
natōib⁹ illis r̄formē q̃ diuina illis offi
cia celebret et ecclesiastica sacramēta
ministrēt instruēdo eos p̄t 7 exēplo
sibi vicariū cōstituē pōt in p̄dictis: q̃
sibi p oia sit obediēs 7 s̄biect⁹. Si q̃s
āt aliē se ingerit ip̄o iure ē excōicat⁹
de offi. i. u. or. Qm̄ in plerisq;

Excōicatio d̄ eū q̃ se gerit p papa
cū n̄ ē elect⁹ a duab⁹ p̄tib⁹ cardinaliū
7 seq̄ces eius.

Cap. 48.

f Latuim⁹ vt si forte inimi
co hoīe sup̄semināte zinza

niam inter cardinales de s̄stituēdo
sūmo pōtifice nō poterit esse plena
cōcordia: et duab⁹ p̄tib⁹ cōcordatib⁹
tertia ps ꝛcordare noluerit: aut sibi
aliā p̄sūperit nominare: ille absq;
vlla exceptōe ab vniuersali ecclesia
pontifex habeat roman⁹ q̃ a duab⁹
p̄tib⁹ elect⁹ fuit 7 recept⁹. Si q̃s autē
de tertie p̄tis nominatōe r̄susus: q̃a
de rōe nō potest esse sibi nomen ep̄i
vñ pauerit: rā ip̄e q̃ ē eū recepit ex
cōicatōi s̄biaceat. et. j. p̄terea si a pau
ciōib⁹ q̃ a duab⁹ p̄tib⁹ aliq̃s elect⁹
fuēit ad ap̄lat⁹ officiū: n̄ maior ꝛcor
dia int̄cesserit: nullaten⁹ a sumatur:
7 p̄dictē pene s̄biaceat si humilē no
luerit abstinē. eē d̄ elec. 13. Exceptōe
Et sic nulla exceptio pōt sibi oppōi:
nisi de heresi. 40. di. Si papa. Als
eniz q̃ntūq; p̄tise ipse papa scribat:
legitima exceptio est admittēda. eē
de officio dele. ex pte. 7. 3. d̄ rescrip.
Si qñ. Ber. Inno. 7 hosti. dixerūt
q̃ papa de heresi accusari possit: et n̄
exāpi. et hoc tenet Archi. e. ti. c. vbi.
li. 6. Partibus. In quid ille qui eli
gitur computabit inter duas p̄tes.
Vides q̃ sic extra de elect. Cum in
iure. 7. c. Cumana. Tamen cū dicit
in decretali de duab⁹ partib⁹ aliqñ
obseruant cardinales: aliqñ nō: per
spālia eorū statuta. Ber. in aliis ele
ctiōibus valet: qđ sit a maiori parte
capituli: dū tamē seruēt vnā de for
mis. eē. e. Quia p̄p̄. Itē nō q̃ n̄ ē
ius papat⁹ ei acq̄sitū in h̄mōi rece
ptōe: siue sit ad osculū: siue sit ad obe
dientiam: siue ad incathedratiōem:
Naz eo ip̄so q̃ elect⁹ est ex sua au
dorit̄ate papatum recipere potest.

Lau. Dum. n. eligi scilicet a duab⁹
ptibus confirmatur: et statim habet
liberā et plenā administratiōem. 23.
vi. In nomine dñi. Hec Ber.

Excōicatio cōtra assumētes statū
seu vitā bechinaz et bizochoz nō p
batū: et p̄latos fouētes talem statū.

Cap. 49.

I Alra Romana ac venera
bilis ecclesia cui fauēte dño
l3 imeriti p̄sident: sicut reli
giōsa et pia vora benigno fanōre p
seāmur sic sup̄sticiosos conat⁹ in so
lertū hominū detestat. vicz. ne sub
ouina pelle gregē dñicū truculentia
Lupi rapaces inuadant: sub pietatis
imagīne vtrius heretice prauitati. ob
repat: et s̄ p̄textu ouerlatōis āgelice
i cauti. mētib⁹ malign⁹ spūs illudat
cui⁹ rei ḡtia sacris canonib⁹ ē infeli
ciū: ne aliq̄s nouū ordinē aut religi
onē inueniat: v̄l hīcū nouē religiōis
assumat. Sz q̄cūq̄ ad religiōz vēire
voluēt ingrediat vñā de religiōib⁹
approbatis. Nō nulli tamē p̄phane
multitudinis viri q̄ vulgarit̄ fraticelli
seu fratres d̄ paupe vitā: aut bizochi
siue bighini: v̄l aliis noib⁹ nūcupāt
in ptib⁹ Italiē: necnō insule Cīcilie:
comitatu puincie narbonēsis: et tho
losane ciuitatibus et puinciis aliisq̄
diuersis citraq̄ marinis: et v̄lq̄ ma
rinis ptibus cōtra dictos canones:
habitū nouē religiōis assumē. Con
gregatiōes et cūctacula facē: et sup̄io
res sibiip̄s eligere: quos ministros
seu custodes: siue guardiāos: aut no
minib⁹ aliis appellāt. Plurimos ad
eorz sedā recipe: loca ēt de nouo cō
struere: seu cōstruā recipe: in q̄bus

habitāt in cōi publice mēdicātes q̄si
eorz sedā ecclesia foret: et vñā de reli
giōib⁹ approbatis per se temeritate
dānabili p̄sumpserūt: et p̄sumūt etiā
in cessanti. Et vt ipsoz error v̄itas:
et impietas religio reputet: plurimi
eorz regulā frat̄z minoz et ordinez
quez sanctus Ifranciscus instituit se
p̄fiteri: et ad litterā se conseruare cō
fingunt: q̄q̄ in obediētia generalis
v̄l puincialiū ministroz ipsi⁹ ordinis
nō morēt. Pretendētes se a sancte
mēorie Celestino papa 5° p̄decessor
nostro hui⁹ status seu vite p̄uilegiū
habuisse: qd̄ tamē etiam si oñderēt
nō valeret Cū bōe memorie Boni.
papa. 8° p̄de. n̄r ex certis causis rōa
bilib⁹: omnia ab ipso Cele. p̄d. n. cō
cessa: que pee ipsū Bonifa. nō cōtin
geret approbari viribus penitus ena
cuauerit: dictūq̄ p̄uilegiū vite nō in
ueniat per eūdem Bonifaciū appro
batū. Quidā aut eoz dictū habitū:
et viuendi ritū a quibūsdā episcopis
seu eoz sup̄iorib⁹: vel aliis ecclesiāri
prelatis concedere licuit cōt̄ formaz
concilij generalis. Nō nulli etiā ex
ipsis asserētes se esse de tertio ordie
beati Ifrancisci p̄nīe cū voto: p̄dictū
statū et ritū eoz s̄ velamine talis
nominis satta gūt paliare: cū tamē
in regula ipsius tertij ordinis talis
viuendi ritus nullaten⁹ sit cōcessus
Et quia in errozū baratraz facili
ter ruūt: qui conceptus p̄p̄ios patrum
diffinitionib⁹ anteponūt. Ipsozūq̄
q̄ plurimi sicut fide digna relatōne
p̄cepim⁹ a v̄itate catholice fidei de
uīates ecclesiastica sacra despiciūt: et
errores alios studēt multiplici scīare

Cū itaq; taliū vānāda temeritas in
 eiusdē fidei detrimētū fidelīū scāda-
 lum: p̄facti minoz ⁊ alioz ordinuz
 obp̄obzū: ⁊ in suaz: ⁊ in alioz mul-
 toz aīaz p̄nide redūcare nōcunt.
 Nos sedā ritū ⁊ statū h̄mōi nō ob-
 stātib⁹ p̄missis eoz excusatiōib⁹ q̄s
 frivolas r̄putam⁹: ⁊ q̄cqd p̄ eos cōit
 vel dīnissim s̄b religiōis cōuēt⁹ colle-
 gij: seu cōgregatiōis noīe vel colore
 attēptatū existit vel extitit: de fratrū
 n̄roz cōcilio anctē apostolica nulli⁹
 fuisse vel esse decernim⁹ firmitatis.
 Et q̄ten⁹ de facto p̄cesserūt: de cōsi-
 lio ⁊ auctoritate p̄missa reuocamus
 oīo ac p̄petue p̄hibitōi s̄biciamus: et
 ab ecclesia dei penit⁹ abolem⁹ eisdē
 p̄sonis: ⁊ aliis q̄buscūq; s̄b p̄ea excōis
 q̄ in eas: si secus fecerint incurrere
 volum⁹ ipso facto. Inūgētes exp̄sse
 ne statū assūptū siue sedam ⁊ ritum
 h̄mōi ab ipsis sedentē vltēri⁹ v̄l ip̄z
 de nono assumē quoquō p̄sumant.
 Ep̄os quoq; ⁊ eoz sup̄iores: ⁊ etiaz
 alios plātos quoscūq; q̄ p̄didi: p̄fōis
 vel aliis ritū viuēdi: et hitū supradēz
 p̄ter sp̄alis apostolice sedis auctē cō-
 cesserint p̄dē excōis iuri. decernim⁹
 s̄biacere. Dignuz est. n. adulterinas
 plātatiōes q̄s nō p̄r celestis plātavit:
 s̄ hūane auctoritatis audacia plātāt
 ap̄lici culminis censura diuellat: nec
 patiat in agro d̄nicio puerse congre-
 gatōis vepres excrescē. Cui p̄p̄uz ē
 diuina op̄itulāte gr̄a vtutes serere:
 ac vitia radicit⁹ extirpare. nulli q̄ zc
 Datum Avinionī. 2. kal. Januarij.
 Anno. 2. Jo. 22. Ifran. de zam. in
 Ele. Cū de q̄busdā. de reli. oo. Alle-
 gat istā etiagātez. ⁊ etiam. I Dau. vi

absolute
 mustis as h̄o
 b̄do absolute.

cētes q̄ hic reprobat stat⁹ quorūdā
 qui vulgarit appellātur fraticelli seu
 fratres de paup̄e vita: aut Bizochi:
 aut bechinni: seu aliis noib⁹ assumē
 tū noue religionis habitū sup̄iores
 sibi eligentiū: cōgregatiōes et cōuēti-
 cula facientiū: nō obstātē q̄ ordinem
 seu institutionē ordinis a cert. dicāt
 ep̄is habuisse. Cū talis viuēdi mod⁹
 nullaten⁹ sit cessus. I Per hoc dicit
 I Pau. q̄ ibi ē reprobat status bechi-
 nalis: q̄a videt q̄dā noua religio p̄
 auctoritatē sedis apostolice instituta.
 Ex hoc infert q̄ etiaz si renūtiarent
 p̄p̄is: nō ex hoc erūt approbate nec
 religiose: ex quo n̄ h̄nt regulā a sede
 apostolica approbatā. de voto. c. i. li.
 .6. Dicit. n. idē Ifran. q̄ i domo sua
 p̄nt mulieres agētes p̄niaz vti quib⁹
 habitu voluerint. I Per s̄. n. q̄ v̄tūf
 habitu ⁊ simili ad bechinas: nō sunt
 bechine: ex quo nō cōgregāt cū eis.
 Un̄ n̄ ē piculū aliqd in hoc casu.

Excōicatio cōtra eos q̄ absoluti
 p̄pter aliquē casuz mortis ab eo qui
 alias nō poterat: si cessante impedi-
 mēto nō se p̄nter ei qui legitime po-
 terat absoluē. Cap. 50.

e Os qui a snia canonis vel
 hōis: cū ad illū a quo alias
 de iure fuerāt absoluendi
 nequeūt p̄pter iminētē mortis arti-
 culū: aut aliud impedimētū legitimuz
 p̄ absolōnis b̄nficio habere recursū
 ab alio absolnāt. Si cessātē postea
 piculo: vel impedimēto h̄mōi se illi
 a quo his cessātib⁹ absolui debebāt
 q̄cito cōmode poterūt cōtemp̄sint
 p̄ntare mādatur ipsi⁹ sup̄ quo illi p̄
 q̄b⁹ excōicati erāt humilē recepturi

et satisfactori put iusticia suadebit:
 decernim⁹ eadez sniaz reincidente ipso
 iure. ex de sen. ex. Eos. li. 6. Idez ita
 tuim⁹ d⁹ his q⁹ b⁹ cu a sede aplica: vel
 a legatis ipsi⁹ absoloiis b⁹ficiu a q⁹ b⁹
 nis s⁹etatis cosequut⁹ iniugit⁹ vt ordi
 narioz suoz: vel alioz quozlibet
 suscepturi p⁹iaz ab eisde se cospedui
 repntet⁹ 7 passis iniuria: seu his q⁹ b⁹
 p⁹pe h⁹ obligati existit satisfacionez
 exhibeat ppetete si h⁹ cu p⁹mu comode
 poterit no curauerint adimplere: vbi
 s. Canonis. ibic Jo. an. d⁹numeat
 22. casus excois: quos trahit ex li. 6.
 q⁹ oes suprapositi sut: excepti. duob⁹:
 q⁹. j. ponut. Et excepti. q⁹tuor. s. sniaz
 seu excoicatione illa que est cot⁹ ffe
 dericu Impatoze. extra de sen. 7 re.
 indi. Apostolice. et illa q⁹ e de religi.
 do. c. i. Et duas q⁹ ponunt in. c. i. de
 scismaticis. Et sut cotra Jacobuz et
 p⁹pe. de coluna cardinales: 7 contra
 tenetes eos p cardinalib⁹: 7 fouen
 tes scisma iductu p eos: Que q⁹tuor
 snie: ideo hic no sut posite: qa no vi
 debat expedire vl utile. p⁹pe. de ach.
 sup hoc. c. Eos. plura nobilia ponit:
 7 omisso p⁹mo s⁹dit. 2° no q⁹ q⁹q⁹
 q⁹s non pot absolui ab eo: a quo de
 iure fuerat absoluendus. Sed quis e
 ille cui hoc de iure copetit. Dic quia
 a snia canonis ille absoluit: cui cano
 reservauit. Als. i. si nemini resuauit
 absoluit ordinari. Si ho est s⁹etia
 hominis ille q⁹ ptulit debet absolue
 Sed in eius defectu vel negligetia
 si est delegat⁹ adit delegans: si est
 ordinari⁹ adit supior: hoc pbat de
 officio dele. Idrudentia. 7 de officio
 iu. ordi. Ad repmeda. 3° no q⁹ p⁹pe

iustu impedimetu potest q⁹s absolui
 ab alio q⁹ ab eo a quo de iure fueat
 absoluendus. Immines aut piculuz
 mortis dicit iustu impedimetu etia
 si imineat alit q⁹ ppter infirmitatez
 puta timet hoste capitali: vel est ob
 sessus: vel in manib⁹ p⁹donis: vel ty
 rani: vel nauigatur⁹ est nauigia pi
 culosa: vel patit naufragiu: vel itur⁹
 est p loca piculosa. ff. de do. ca. mor.
 .l. 3. Istos 7 alios casus: vide ext. e.
 Qd de his. ibic p⁹pe. Inno. ho sup
 decretali. q⁹uis de sen. exco. declarat
 quosda casus in q⁹b⁹ absoluend⁹ per
 sede aplicam regulari⁹ p violentia
 manu iniecoe: absolui pot in p⁹dicti
 casibus citra sede apostolica: taliter
 aut absoluit⁹ tenet cessate dicto cau
 se pntare sedi apostolice. p⁹rim⁹ e si
 incidit in infirmitate: etia ex qua n
 iminet piculuz mortis: vt podagra:
 vel quartana febris. 2° est inimicitia
 que timet in via. 3° est inopia: vt si
 ita paup est q⁹ no possit h⁹re exp⁹as
 itineris: na no est sibi p⁹cienduz: vt
 mendicer. Quarta senilis etas: seu
 mebroz destitutiob⁹ impedit⁹. Si
 .n. senescit: lz forti. videat ad s⁹cedu
 labori: tamen quia piculosu est absol
 uef. It⁹ si teneret in vinculis. Ray.
 etia in su. dicit q⁹ de his qui magne
 potetie sut: 7 ita delicati 7 debilitati
 q⁹ labori eadi ad curia nequeut s⁹sti
 nere: papa est consulendus intimatis
 sibi circustatis facti 7 p⁹sone. 7 iuxta
 ipsius consiliu est agedu. Dicit ibi glo.
 q⁹ h⁹ est intelligedu: q⁹n nequeut ire
 de facili: q⁹d ad arbitriu boni viri est
 referedu. Si aut omnino non pnt
 papa irreposito pnt absolui: sic nouit
 d

Causa in q⁹ b⁹
 absoluenda p⁹pe
 p⁹pe ab alio
 absoluit⁹ per
 p⁹pe p⁹pe

Allanus in. c. Mulieres. Et qrit hic
 Dan. d. ach. Utrū ista absolō q pōt
 fieri ppter iustū impedimentū ab alio
 q ab eo q debet hēat locū in excōi
 cati. alia rōe q p inictōz manuū. et
 Inno. qdē dīc q hz locū solū in ex
 cōicat. ppter manuū inictōez: s. si als
 sit excōicat⁹ a iudice vel a iure: l. ab
 solui possit in mortis articulo. ar. s.
 e. A nobis. 2°. Tñ in casib⁹ q ponit
 s. c. Quāuis. de qb⁹ dictū est: nō hz
 locū: s. tñ ab excōicatore: uel alio: ad
 quē spectat absoluēdi sūt. Et ita nōt
 Et ipsū allegat Jo. an. in Nouella.
 in. c. Quāuis. Sed hic dīc idēz Jo.
 q iste tex. fac cōtra istā opinionē dū
 dicit. Ab alio absoluat. 7. s. in pn. c.
 h⁹: gñalit dīxit ab hoīe vel a iure. et
 sic de alia excōicatōe q illa q p ma
 nuū inictōe infligit. Locūz hēt ista
 absolutio ab alio ppter iustū impe
 dimētū pueniēs ex multis causis: vt
 .c. Ea nolūt. 7. c. q̄uis. 7. c. Qd de
 his. 4° nō q absolut⁹ ab excōicatōe
 ex cā ab alio q ab eo a quo debuissz
 cessante cā illa tñt facē id qd primo
 tñbat. s. cōpere coraz suo iudice. Et
 aduerte ad quē finē dz compre ad
 hūc. s. vt mādātū suscipiat n̄ vt apli⁹
 absoluat. et nō q ille q absoluit ab
 excōicatōe dz satisfacē qd intelligit
 iuxta ppias facultates. Et per hoc
 infert Archi. facultates ecclēsie quas
 ad vsum hēt ad hoc nō teneri. 16. q
 6. s. vltimo. Pro hoc facit cle. s. solē
 tes. de heretici. 5° nō q hic dīcitur
 cū cōmode pōt ire ad eū: a q⁹ suēat
 absoluēd⁹: q̄lis sumi debeat h⁹ hūz
 cōmode. vide qd nōt in cle. Si q̄s
 suadēte. de pe. glo. anpenulti. ibi. Jo

an. sup. vbo. cōmode potēit: dīc idē
 de sen. ex. De cetero. Dicit ibi decre
 talis: q̄citi⁹ oportuitatē hūerit. Qd
 exponit ibi Hosti. i. cessāte ipedimēto
 7 aliq⁹ modico tpe indulto quo sibi
 de necessariis valeat puidē. Et p h
 pz q nō credit circa hoc absolute. s.
 iudex hēbit hoc arbitrari. als ipe ab
 solut⁹ a friuolis excusatōib⁹ frigoris
 caloris 7 his similib⁹ cōstitutōez elu
 deret: facit de do. 7. contra. Tñ olim
 Nec obstat q d occulta re 7 anime
 piculo querit 7 sit sibi credendū: de
 hōici. Significasti. 2°. Ifateor id hū
 in foro pñiali. de spon. Iua. 2°. quo
 ad vinculū occulto cōtrahēduz. Uñ
 exq⁹ snia hēt de mora: scire se debet
 excōicatū. Iudex tñ euz nō denūcia
 bit: nisi p̄us eo vocato p cōiecturas
 viderit illū morosū cognitōe sup h⁹
 pmissa sumaria. l. e. p in fi. hec Jo.
 an. Archi. vero sup. c. Cupientes. de
 elec. li. 6. tradās hoc vbo. Cōmode
 dicit inf cetera q iudex inspecta q̄li
 tate psonaz viaz 7 tēpoz arbitriū
 quō cōmode possit fieri: et dietas ma
 iores vel minores. ff. de vbo. oblig.
 Continuis. s. 2. Considerādo dietas
 vulgares quas hōies facē cōsueuerūt
 fm id qd dictū est. s. e. li. de rescrip.
 Statutū. Si autē dīctē vulgares nō
 appareant ipse iudex referat se ad le
 gales. vicz cōputādo. 20. miliaria. p
 diēta. Et si facta vna cōputatōe sup
 sit tñ vnū miliare p illo dabit vnā
 integrā diēta vt nōt. 2. q. 6. s. p̄opē
 in glo. Qd si fuerit lōga viaz distā
 tia: equū est in septimana vnū diēz
 p quiete dari. Nam mēsis dat ad
 pādū se. 20. vbo diēz ad expectādūz.

ppter iustū
 impedimentū

Intra
 quatuor
 menses
 legalis

Comode

Et hoc pbat littera ista. Comode. No. n. possz comode venire per. 20 vel. 20. dietas continue: absqz alia intermedia quiete. Ad hoc. 63. vi. ciz. lōge. Debet iudex arbitrari benigne tēp^r inneris: ad hoc ēē de offi. dele. Cōsultit. Et pputabūf diete a loco a quo iter arripuit sū fraude. Sufficit. n. fm hac lraz q non sit in negligentia vel fraude. 6° nō in. 6. Idē ibi: qbusuis aliis sentētiis. Qd papa et legatus absoluūt a qbuscuqz sentētiis excoīcatōis. Qd Jo. mo. intelligit de sentētiis iuris non hoīs. Itā vt dicit papa 7 legat^r non solū absoluūt ab illis de stilo curie: s; etiā mittūt: nisi in casu quo delegat^r nō possz absolue: vel mortuus essz: nec alius successit in delegatōe. Idem putat quando successor bñ succedit in delegatōe: s; nō est spēs de festina pmissione. Putet etiā Jo. mo. in p^rdictis casib⁹ delegatorū: si absolut^r nō peat nō reīncidat ipso iure: nisi i eo q apparet vitiata. hec oīa cessāt si late recipias litterā: vt vbi sonat hic: 7 in pñ. h^o capituli. qd ē loq̄tur gñaliter de vtrūqz expmit. Et h^o tēt Jo. an. l. q in qbuscuqz sentētiis iuri. 7 hominis locū habeat qd hic dicit q reīcidat ipso iure: nisi pareat: 7 cōpareat post absolutōez: vt hic dicit. Itē nō q Archi. exponēs vbu3. Cōtemperit: dicit q contēnere dicitur hoc ipso: q iusta cā cessante se nō p^rsentat illi a quo fuerat absoluēdus: vt nō ē. 2. q. 7. Metropolitānū. Idē Jo. an. Itē ponit Jpe. de ancha. cū qd teneat se psonaliter p^rsentare sēp p absolutiōe obtinēda cessāte impe

dimento. Accessus ad absolutorem vtz talē absolutōez qd pōt petere p pcuratorem. Et hosti. dicit q non Sed Inno. dicit q si iusta cā sbeft: potest peti absolutio p pcuratorem etiam in absentia. Archi. etiā in isto. c. mittit ad notata p specu. in ti. de pcur. § i. Et ibi dicit q pcurator cōstituit^r spāliter p petēda absolutōe sufficit: 7 ita seruat curia. vt ibi dicit Ad hoc facit q qd se repñtat: aut in psoa p^rpia: aut p pcuratorē idoneū di. 18. Epūs. Et dicit De. de ancha. q a snia intēdidi 7 suspēsiōis pōt peti absolutio p pcuratorē: qā nec solēnitatē forme: nec absolutiōez desiderat. Et in hoc oēs cōcordant. Item dicit Archi. 7 Jpe. de pal. q patz ex pñcipio h^o capituli q p mortis piculum: vel aliud impedimētū qd cūqz ab alio qd ab eo ad qnē de iure absolutio p^rinet excoīcatus absolui non debet: si haberi potest ad illuz recursus: vel ipsius copia. Idem dicit in directorio iuris. li. 2. ti. 4°. l. de absolutiōe ab excoīcatōe iuris. Et sōdīc ibi q qñ aliqd istoz nō pōt fieri: tūc absolui debet 7 potest: 7 semp epūs est req̄rendus si potest haberi: aliter sufficit simplex sacerdos: vt notauit Inno. extra. e. c. in sup. Et est iniūgēdu3 ei q cessante impedimēto tpali se illi q sup hoc potest repñtabit: sed vbi est ppetuū impedimētū nō est hoc illi iniūgēdu3 fm archi. Ifallit hoc in casibus in qb⁹ null⁹ absolue potest: nisi in mortis articulo: vt in falsariis litteraz pape: et i sequētib⁹ hostiliē cardinalem. Et iniuriose vel temere epūm vel bānientem. Et in

d 2

Caso in qbus
pcurator a pcuratore
soli a pcuratore
soli a pcuratore
soli a pcuratore

religiosis vel clericis secularibus indu-
centibus ad vendendum eligere sepulturam. et
Donum in eodem libro quodam alij casus
in quibus solū in articulo mortis. sicuti
etiam expressse hoc habes in sententiis p-
cessus annualis quod fit in curia per papam:
ut habes infra.

Excōicatio contra clericos loca-
tes domos manifestis vñariis alie-
nigenis seu exercitibus. Cap. xi.

Lerici qui manifestis vñariis
alienigenis aut aliis non oriundis
de terris ipsorum ad exercendum
seuus: vel seuus exercere volentibus do-
mos locant vel alio titulo quocumque co-
cedunt sunt excōicati. nisi sint patri-
arche archiepiscopi: vel episcopi: qui plati non
excōicatōem sed suspensionem ipso facto
incurrunt. Et si per maiorem hoc sustine-
rint terre ipsorum quod dicitur in eis iudem
vñarij morantur: extunc ecclesiastico
sbiaceant interdicto. ex de vñur. vñariū
li. 6. Ubi dicit Jo. an. in glo. quod ma-
nifesti vñarij dicunt illi de quibus noto-
riū est de iure. Ut quia confessi: vel co-
denati vel de facto: ut quia habent opis
evidentiā: que nulla possit tergiversa-
tione celare: ut quia tenent altare suum
patum. Item secundum de. de pñsio sunt
manifesti vñarij qui per iudicis publica-
tionem vel clarā pñationem: vel quorum
pñatio est in evidenti et manifesto:
ut quia et si non exercent palatium et notorie
vñuras: tñ per modicā causā examinatōez
erunt manifesti: ut quia apparent libri
suorum rōnū: ut notat Archie. in. c. quod quod. e-
ti. vel cum corā sacerdote et testibus pu-
blice fatentur se esse vñarios manifestos
et ostendunt libros rōnū: fama etiam cum
adminiculis in hoc sufficeret: ita tñt

ffederic⁹ de senis in illis suis. Itē
secundum Jo. an. et Lapum. ex unico actu
potest dici vñurari⁹ manifest⁹: si ille
pōt pñare. Item pōt episcopus statuere
modum quo quis censetur vñurari⁹ ma-
nifestus: cum possit ius cōe fortificare
per penā: ut notat Inno. Itē si testator
mandat in testamēto restitui omnes
vñas per eum extortas non expressis pñis
notis quibus extorsit: nec expresso quātū ex-
torsit: ex hoc non dicitur vñari⁹: quia con-
fessio illa nil operatur: ex quo quantitas non
expressa. Item an fuerit manifestus
pōt recipi pñatio post mortem vñarij
Ihec de. de pñsio. Itē dicit Jo. an.
in glo. quod si locas ignorat ipsius esse
vñariū: pñabilis ignorantia excusat
eum. Ex quo autem scit debz eū expellē.
glo. sup. h. titulus. puta pñoris co-
modati et h. mōt. Et idēz si sine vñlo
titulo illū ibi esse pñmittit. Sed si ven-
dit vel donat non videtur locū habere
constitutio secundum Buil. dicit idem esse
in hoc casu.

Excōicatio cōtra impediētes seq-
strationem factā per ordinariū sup aliq⁹
bñficio ex eo quod vna snia diffinita ē
lata contra possessores apud sedem
apostolicā. Cap. sz.

d Iffinimus ut si vna cōtra
possessorem diffinitiva sentētia
sup bñficio apud sedē dñta
eat applicā in petitorio vel possessorio
pñulgata: bñficiū ipm a possessore
huiusmodi: vñ tamē triēnio pacifice
aīnea possessus ab eo non fuerit per loci
ordinariū apō aliquā idoneā pñonā
sequestret. et. Si quis autem seqstratōez
h⁹ modi impedire: vel fruct⁹ seqstratos
quodquod pñumpit occupare: excōis

120
Loran domos
vñurarij

vñurarij
manifesti

fructus

sententiā iuratur ipso facto: a qua nisi impedimento prius amoto et occupatis per eum fructibus restituti. nullatenus absoluat: et nihilominus si fuerit de litigantibus cadit a iure suo: nec obstat si de nullitate sententie opponatur. extra de sequestra. c. i. In cle. Una sola. multo fortius si plures Jo. an. Contra possessorem. Si ergo contra petitorum per possessorem fertur sententia non fit sequestratio. Item si inter duos vel plures petitores fertur sententia per unum contra reliquum vel reliquos non fit sequestratio Item si fertur contra possessorem: non tamen per petitorum et forsitan ad prout ageretur: non est locus sequestrationi. Jo. an. Diffinitiva. In interlocutoria. non habet locum sequestratio. Est autem interlocutoria que inter principium et finem causae fertur super his que incident et emergunt. Diffinitiva vero principalis quoniam diffinit: de quo satis in spe. de sententia. Jo. an. Super beneficio ecclesiastico. Si ergo inter petitorum beneficii et possessorem esset quod aliquod principalis: vel realis diffinitiva non esset locus per petitorum constitutioni. Jo. an. Promulgata: per auditores curie a quorum sententiis appellatur. Jo. an. Beneficiu. Non quia non fructus tamen si est beneficiu sequestratur. Jo. an. etiam si illud beneficiu sit dignitas vel persona: vel cura habet aiaz: ut dicitur in ipsa Cle. Trienio. Ista duo rationes ne fiat sequestratio. scilicet quod pacifice sit possessu et trienio non inchoato: si consummato tertio anno. Jo. an. Ordinariu. non distinguit an ad illud spectet institutio: nec ne restitutio. Non sufficit cautio de restituendo: et si fructus non extant ipsorum estimatoz. Jo. an. Nullatenus

per istud videtur quod absolutio contra hec non teneat: cui concordat et de sepul. c. i. In contrarium videtur quia hec forma sit a iure data non ab homine. Facit quod scriptum per Boss. de resti. spo. c. ult. Vide quid dicat. j. de iure patronat. c. i. Ibi videtur quod tenet talis absolutio: licet sit puniendus qui sic absoluit. Remittit etiam ad notata. de se. ex. Venerabilibus. s. ubi sunt. li. 6. Et ibi dicitur quod tenet iniusta absolutio: dummodo habeat super hoc iurisdictionem. Sicut etiam tenet iniusta excoicatio. ii. q. 3. c. i. quia par ius voluit esse omnis soluendi et ligandi. de pe. vi. i. xbum.

Excoicatio contra clericos et religiosos qui inducunt aliquem ad iuramentum vel vouendum vel promittendum ut sepulturam eligant apud ecclesias eorum: vel electam non mutant pape reservat.

Cap. 52.

[Ane temerarios violatores constituis illi qui que religionis vel clericis secularibus prohibet: ne aliquos ad vouendum iuramentum: vel fidei imposita: seu alias promittendum inducant ut sepulturam apud eorum ecclesias eligant: vel iam electam ulterius non mutant: simile sententiarum pena in omni constitutio contra in suo perdurante robore incurrere volumus ipso facto a qua ab alio quam a sede apostolica: propter quod in mortis articulo nullatenus absoluedos. Nullis priuilegiis aut statutis cuiuscunque tenoris existant in contrarium super his valituri. ex de pe. Cupientes. in cle. Constitonis habet constitutio habet de sepul. c. i. li. 6. Sententia. scilicet excoicatio: de qua dixit ultimo et illa. s. vocant sententiarum si pene. Contenta. Punit illa constitutio

eligētes sic sepulturā ex voto iuramē
to: et h'is: vt quō ad sepulturā iestati
decedāt. Itē punit alliciētes p'diā.
mōis. l. p. votū v' iuramētū 7 h' mōi:
q' si eos sepelierint restituē tenētur
corpa si petūt: 7 oia que pueniūt ad
eos rōe sepulture. j. io. dies. al' ipoz
ecclesie vbi sep'ti fuerūt: et eoz cimi
teria sūt inf'dēa Jo. an. Absoluēdos
hic respic' hūc vltimū casū tm sic se
patū ab aliis: nā ab excōicatōib' aliis
q' ponūt in p'dēa de. absoluūt ordi
narij: ab hoc autē papa. Inō tñ q' ex
hoc nō tollit qn aliq's p'prio motu
possit vouē: vel iurare in aliq' loco
eligē sepulturā. Et q' fecerit debeat
obfuar: dūmō n̄ inducat ad h' p' p'
dictos 7 modis p'dictis. Itē si cleric'
vel religiosus filio vel suasioe indu
cat aliq' ad eligēdū sepulturā in ec
clesia sua: n̄ tñ ad vouēdū v' iurādū
vel alias p'mittē. hic n̄ v' q' icidat
in canonē: cū sic dicat textus.

Excōicatio cōtra religiosos excū
tes claustrz ad audiēdum leges: vel
physicā: et conē hūtes dignitatez: 7
oēs sacerdotes. Ca. 54.

Contra religiosas p'fōas exe
cutes ad audiēdū leges: vel
physicā. Alex. p'd. nr. oliz sta
tuit i cilio turonēsi: vt nisi. j. duozū
mēsiū spaciū redierit ad claustrz sint
excōicati ab oib' cuitē: et i nulla cā
si patrocinū p'stat voluerint audiā
Reuersi autē in choro mēsa caplo: et
cētis vltimi fratz existāt 7 nisi forte
ex misericordia sedis apostolice: totū
spē p'motōis amittāt. Utrū q'a nō
nulli ex talib' p'p' quozdā opiones
diuersas excusatōes aliq's assumebāt

Nos volētes vt de cetero ipō factō
finaz excōicatōis incurrāt districte p'
cipiēdo mādām' q'ten' taz a dyoce
sanis 7 capitulis ipoz q' a ceteris. ep'is
in quoz dyocelib' 7 h' mōi studēt:
tales excōicati: et p'diā. penīs obno
xij publice nūcient: q'a hō theologie
studiū cupim' āplari zē. Ad archy
diaconos. Decān. p'lebanos. p're
positos cātores 7 alios clericos p'so
nat' hūtes: necnō p'sbyteros: nisi ab
his. j. spaciū p'scriptū defiterint hoc
extēdi volum': 7 appellōe postpōitā
firmis obfuar. i. hono. z'. extē ne de.
vel mo. sup specula. pe. de p'fio sup
ista decretali sup specula. sic ait. Sci
endū q' ē triplex p'hibitio p'sonaruz
quo ad audiēdū leges vel physicā.
Quidā. n. p'hibēt rōe p'fessōis. q'dā
rōe ordinis. q'dā rōe b'nificij. Quātuz
ad p'mos. i. de p'fessis exp'sse vel ta
cite: p' q' n̄ pnt exire claustruz ad le
gēdā vel audiēdū leges vel physicā
vt hic. 7 et cō. Inō magno. Cōtra sa
ciēs si monit' nō rediūt. j. duos mē
ses ad claustrz excōicat ipso iure: vt
hic. Sz dubitat a quo tpe incipiat
h' tps duozū mēsiū. Blo. dicit q' a die
publicatōis cōtōis. Alij dicūt q' a die
exq' exiūt claustrz. Et hec est opinio
Inno. goff. 7 Vincen. 7 addit vin.
q' p'putat istud tps ab exitu mōaste
rii. l. hac d' cā. Tertiū dicūt q' a die a
q' icipit audir legē vel physicā: q'd ē
h'us. hosti. 7 Archy. dicūt q' ē si au
diat semel. j. duos mēses ē excōicat'
si Eoff. 7 vinc. dixerūt expectādū cē
finē duozū mēsiū anq' incurrāt penā
Et Jo. an. credit hāc opionē eē h'az
Et etiā doctor tali religioso scienter

Leges et
p'fessio
audient b'n
mōdōs

pticipās. s. i. docēdo ē excōicā^o: et si ipse religiosus hitū nō dimittat: et h^o q^o ad leges vel physicā: et etiā si d^o li cētia sui plati leges vel physicaz audiāt f3 Archi. et Lapū. q̄a decretales. n̄ magno. et sup spe. ulla distinde loquūt. Quo ad scōs. i. rōe ordinis p̄hibēt audire leges et physicā sacer dotes tñ: vt. c. sup specula. Cōstituti sūt i aliis ordinib^o ab h^o mōi: vt. c. cū ex eo. de elec. li. 6°. Quo ad tertios i. rōe bñficij p̄hibēt audire h^o modi sciētias cōstituti in dignitate curata vel nō curata vt hic. Si autē habeat ecclesiā prochialem: et nō ē sacerdos: nō p̄hibēt audire h^o mōi sciētias: nisi talis ecclesia sibi se hēat capellas. Itē religiosus egrediēs mōasterium ad audiēdū sciētias non p̄hibitas: vt theologia et ius canonicū si h^o facit sine licētia sui plati excōicatiōz incurrit. Idē si cū licētia vadit: s. hituz nō potat: et doctor q̄ sciēt h^o mōi p̄cipat talē docēdo vel retinēdo i scho lis pari līa ligat f3 Lapū. Abbas aut nō exēpt^o si vult ire ad studia cōcessa epūs illi^o dyoc. hēbit cōsiliū illi^o mōasterij seu cōuēt^o. Et si vilius fuerit expedire poterit līiaz dare tñ si sine līia epī vadit n̄ vī ligari pēa excōis f3 archi. Exēptel. s. d. claustris suis statuit. s. e. ti. Non magnope. Adēsiū a tpe līie h^o cōstōis siue publicatiōis cōnumerādet: nisi destiterint ipō sfo līiaz excōis icurrūt. Et d̄ba ista q̄ hic ponūt vsq; ad Clez. q̄a sūt cōcilij turonēsis. s. eo. nō magnope. Ber. Audianē. tāq; ipō iure excōicati alias etiā monachi et canonicū regulares ab aduocatiōe spelliūt

i6. q. i. Alia est. Nisi p vtilitate eccle sie sue abbate nihilomin^o impante. Ber. Admittāt. Nō q̄ abbates vel epī cū talibus dispēsare nō pūt. Ar. de ex. de sen. ex. Cū illoz. in fi. S3 hoc ad terrore alioz et cautelā statutu fuit: vel quo ad dignitates intelligit hoc: illō quo ad honores. Ber. Denis. s. q̄ p̄moueri nō pūt sine di spēsatione apostolice sedis: et aliis su pius positis. Descriptū duoz men siū cōputādū a tpe publicatiōis hui^o cōstōis: q̄a añ publicatiōez n̄ tenet. ar. s. de consti. c. z. Ex quo enim cōstitutio publice p̄mulgata est et publicata quilibet tenet ad eius obser uantiā post duos menses. In autē. Ut facit noue cōstitutiōes circa p̄ncipium. colla. 5. i6. di. Qd̄ dicitis. s. non ante. zz. q. 4. Dicit sarra. Sed cum ista cōstitutio iam p̄mulgata publicata sit iadiu: null^o hēt excusa tiōē. Sed nunq̄d epī possint tales absoluerē. Credo q̄ sic: quia cōditor istius cōstitutiōis non retinuit sibi absolutiōez quo. s. ad excōicationem. Ber. Extendi scilicet p̄dictas penas de quibus supius facta est mētiō. s. q̄ sint excōicati zc. Et ita videtur q̄ isti spem p̄motionis amittant: nisi cum eis per sedem apostolicā fuerit dispensatuz: sicut dicit. s. de monachis. Inducit quāsdā allegatiōes in contrarium. Et tandem concludit: dicens. Turi^o est dicere q̄ incurrāt omnes p̄dictas penas: cum littera hoc exp̄sse dicat: oñ dicit hoc extēdi et cetera. et sup. vbi dicit. P̄dictis penis obnoxij. et cetera. Ber. Nota qd̄ dicit Archy. super isto. c. q̄ tales d 4

audiētes fm Inno. et Hoff. habent
duos menses anteq̃ ligēt per id qđ
habēt in pcedenti. c. Super. in fi. et
ista etiā fuit ibi sentētia Uincē. qui
dicit qđ isti duo menses incipent in
exitu ipsius monasterij. Sed hosti.
etiā dicit qđ si semel audiat ligat.
Et littera sequens multū fauet sine
hostiē. Et rñde ad illā lraz. Nisi ab
his zē. qđ ibi nō respicit religiosos: s̃
seculares tātū clericos psonat hñtes
Et nō fm hosti. qđ sol⁹ papa dispē
sat cū irregularib⁹ exercitiis ad au
diendū leges vel physicas vt pmo
ueat. hoc etiā pbat in spec. de leg.
§ Nāc dicendū. Huil. ⁊ Hoff. Ite
nō qđ dicit Inno. qđ si in claustris
audiant siue legāt mōachi nō ligāt
ipsa constōe. Sed dicit cū hosti. esse
hūm istud quo ad hba ipsius: mēs
tamē eius refragat oio: vñ nō sine
misterio pōit hec littera indistincti.
Docere intelligo vbicūq̃. Nā effē
videt fuisse cā repulsiua p̃dicte cōsti
tutionis finalis. Inō qđ tales sciētie
religiosis nō igrūnt: cū eis exercitiū
eaz infēdicat. Et hec cā nūq̃ cessare
potest: q̃ nec eius effē. ext de pe.
⁊ remi. Cū infirmitas. Archi. Idez
De. de p̃sio. qui et scribit. Dicebat
Jo. sup decretali. Inō magnope. qđ
si religiosus exiit claustruz sibi ipsi le
gens vel studēs in legib⁹ ligat hac
pena. Sz ⁊ p̃fessus accedēs ad p̃nci
pium: vel repetitionē locij incipiētis
in legib⁹ cā honoris dicit Jo. idē qđ
ligat quo ad hba: qā cōstō hec p̃bi
bet auditū ex mēte nō ligat. Inō ē
qđ istud qđ infēdicat clericis. s̃. noiat.
in p̃dicte decretali. sup specula. in fi.

Audire scz leges vel physicas decla
rat per Bonifaciū non extendi ad
eos qui obtinent prochiales ecclesias
rōne h⁹ modi ecclesiaruz: nisi eodem
ecclesie fuerint plebaie s̃ se capellas
habentes in qbus instituant clerici
p̃petuō nequētes ab ipsis abiq̃ cā
rōabili amouēi. extra ne cle. vñ mo.
Statutū. li. 6°. Ubi dicit Jo. an. qđ
ideo dicit rōne ecclesiaruz: qā si habe
rent dispensatiue: vñ alio modo p̃lo
natum cum illis ecclesiis bene tenē
constitutōe vnde si essent p̃sbyteri
tenent: non rōne ecclesie: s̃ ordinis:
vt. s̃. dicit. Item qđ dicit Capellas.
Idem videtur tenēdum: et tutius si
vnicam habet capellam: non obstat
ar. a h̃bis. scz p̃lis numeri: quia nō
dicit hic: nisi fuerit plebania habens
capellas s̃ dicit in plurali plebanias
habentes capellas: et pluralitatez ca
pellaruz ad pluralitatē plebaniaruz
referam. ar. s̃. de p̃uilegiis. Ut p̃ui
legia. Et qđ dicit ab ipsis intellige
plebanis vel capellis. Et meli⁹ Jo.
an.

Excōicatio contra religiosos pro
fessos si dimittūt habitū temerarie:
vel si accedunt ad studia litterarum
sine licentia suozū p̃latorum.

Cap. 55.

i Inhibem⁹ ne de cēso aliq̃s
quācūq̃ religiōez tacite vel
exp̃sse p̃fessus in scholis: vel
alibi temē hitū religiōis sue dimittat
nec accedat ad quīs studia lraz nisi
a suo p̃lato. vel cū cōsilio sui cōuētus:
vel maioris p̃tis eiusdez sibi eūdi ad
studij līia p̃mit⁹ cressā. Si q̃s hoz
temerari⁹ violator extiterit excōnis

incurrat iniaz ipo facto. ex ne cle. vel
mo. Ut picalosa. li. 6. Religionem
quacūq; dū tñ approbatā. s. d. voto
.c. i. li. 6. Jo. an. Exp̄sse. In casu isto
non est differētia int̄ tacitā ⁊ exp̄ssā
Jo. an. p̄fessus. In dō p̄fessū n̄ posse
redire ad seculū. qđ dic vt de regū.
Cōsulti. Jo. an. Temē. ex cā. n. licet
habituꝝ trāssormare si iusta sit. puta
timor vt. s. d. vita ⁊ hone. cle. clerici.
Jo. an. habitum supioꝝ. Jo. an. in
nouel. vñ ⁊ idē ex de re. i. li. 6. sup
regula vltima in nouel. dicit qđ hec
regula. s. certū est zc. facit ad qōnez
disputatā. hic p̄ oīm Guido. de peē
lata: de mōacho qđ bñ fert bituꝝ mo
nachalē ē cooptū bitu clericali qđ sit
apostatata: qđ videt̄ hodie approbatū
p̄ de. de vi. ⁊ hone. cle. Qm̄ in p̄mo
z° cū iste religiosus iustā cāz trāssor
matōis sui habit⁹ non alleget: indu
bitanē dico ipsū esse apostatā. Di
mittat. Adeo habit⁹ est āner⁹ ossib⁹
mōachoz qđ in quocūq; loco cōsistē
tes: siue in lecto dēscēntes cōstanter
eo vti debēt: vt habet. zo. q. i. vidua
⁊. zz. di Sādimonialis. vbi dicit qđ
eo habitu semp vti dēt. Sz n̄ videt̄
qđ illud sēp sit ita amare intelligēdū
vt plōa p̄ma facie sonare vñ. zi. q. 4.
Sine ornatu. ibi. Extra domos. zc
Dic qđ illd loq̄ de clerici. secularib⁹:
qđ nō ita sūt astridi: vt monachi. Qđ
si in scholis: vel alibi dimiserint sine
cā mōachi habitū suū: licz postea ad
male dimissum habitum reuertāt:
etiā si postea sint: vel efficiant̄ bone
fame non poterūt eligi in abbates.
ar. i. q. 7. Si q̄s omnez. Et h⁹ modū
inie fuit Lau. et Jac. de al. et p̄de. qđ

dixerūt qđ nō solū talis ē ineligibilis
sed electus deiceretur. Archi. Non
puto qđ mōachus in cella sua dimitt
tens habitum: vel dū balnēū intrat
in occulto: vel iacēs sūū habitu liget
hac cōstōne. Al̄s pauci inuenirētur
non ligati: sed qñ exibet se d̄spectib⁹
hominū sine habitu i habitu laycali
vel clerici secularis sine iusta cā tunc
ligatur Jo. an. in nouel. Quāuis vt
dictum est deberet semper ex bone
state religionis deferre habitū: non
tamen videtur qđ incurrat excomu
nicationez in stando sine eo ex aliq̄
causa rationabili. Puta vt dormiē
do melius quiescat: vt induendo sa
cras vestes non appareat gibus: vt
querat pulices: vt se balneet: ⁊ apti⁹
seindat aliqđ lignum ⁊ h⁹ modū. qā
sic non videtur temerarie dimittere
Tamen etiā in huiusmodi conue
nientius esset non dimitte. Si aut̄
dimittat: vel habitum transformet:
vt faciat aliquod malum. Ut scilicet
fornicetur ⁊ huiusmodi. Non est ou
bium qđ est excomunicat⁹ fm̄ p̄det.
de pall. in 4°. Si etiā dimitteret
volens transire ad aliam religionē
vt sic citius reciperetur etiā incide
ret in sententiam. Dicit etiā p̄det.
de pal. in 4°. qđ iocosa leuitate ad
horā: vt currat: vel lapidem p̄iciat:
deponit habitum non incidit in sen
tentiam. Qđ non est x̄simile papā
in minutis tamen laqueā posuisse.
hec ille. Quāuis. Ihoc dicit vt comp̄
hendat etiā studiū theologie: siue
iuris canonici ⁊ huiusmodi. Rō esse
potest: qā monachus debz suo clau
stro esse dētus. vt. i. 6. q. i. Qui de.

de habitu
religiosorum

Religiosi
ad in
in
a
sol
p

Et ei a canone precipit vt in claustr
more vt. e. q. Iur. Na mortuus dr
eē mūdo. Dicit tñ Jo. an. q theolo
giā 7 decre. legē pñt: qā sūt scie pie
tati. 27. vi. Si q̄s grāmaticā. archi.
p̄clato. i. abbati vel alio q̄ t3 vicez
abbati. q̄ p̄pe dr suus p̄lat⁹. s. nūqd
potēt eps dare talē lñiaz. s. eūdi ad
scholas. Inō credo nisi intueat cōse
sus abbatis vt hic. ar. iz. q. i. Nō vi
catis. 3tē nūqd extēdat p̄ea ista ad
abbatē. Multa iduc Archi. ad p̄ban
q̄ cadat i penā. Tādē oīc q̄ i licētia
abbati. obtinēda noie p̄lati vī eps cō
tineri. Et tūc si abbas voluerit ire ad
studia l̄raz. eē suū monasteriū hēbit
cōsiliū cōuēt⁹ illi⁹ mōasterij: 7 si visū
fuerit poterit lñiaz iptiri. Sz obitare
vī illd relatiū sui qd seq̄ qd videt
respicē immediatū p̄latū ipsi⁹ mōaste
rij: 7 sic n̄ ep̄z. 7 b3 h̄ pōt dici q̄ q̄nūl
abbas male faciat si vadat p̄ lñiaz
ep̄i ad quis studia l̄raz: n̄ tñ vī liga
ri hac p̄ea p̄tōis cū sit p̄eal 7 i frigi
cōsuevit maḡ q̄ latari. Archi. 7 qd
i si. dr d lñia ep̄i: vī h̄re locū in mōa
sterio n̄ exēpto ab ei⁹ iurisdicōe. lñia
7 tē pōt oia sine q̄b⁹ i studio omode
eē n̄ pōt: qd oīc vt nō. 2. q. 7. Cū pa
storis. Jo. an. 7 s̄dit Archi. q̄ si ma
tuū cēbit tñbit mōasteriū vsq̄ ad p
babilē modū: n̄ actū fuissz: q̄ aliū p
mōacho sūpt⁹ inuenirz: vt p̄p̄quis
vel ali⁹. Si aut obligaret libros vel
res alias p̄ scholari vel alio n̄ valet
obligatō: qā mōach⁹ suus ē mōaste
rij. vi. 54. Multos. 3dē si fidē iussit
p̄ aliq⁹ qā. s. n̄ tñc Archi. thozū. qā
.s. apostatavit oimittēdo hitū: vī qā
accedit ad studia sine licētia. Jo. an

Ipslo facto. Spāle ē i religioso apo
stata: qā al̄s n̄ essz apostata excōica
tus: s. excōicad⁹ v3 qd nōt. Jo. an. et
Der. 22. vi. Si q̄s ex clerici. Jo. an.
Excōicatio cōtra religiosos oēs q̄
sine lñia p̄chialis dāt sacramenta
eucharistie. Cap. 56.

r Eligiosi q̄ clerici. aut laycis
sacmētū vñcōnis extreme
vel eucharistie ministrare:
matrimonii solēnizare: nō hita sup
his p̄chialis p̄byteri lñia spālūant
q̄ excōicati a canone: p̄ q̄ a casib⁹
iure exp̄ssis: vel p̄ p̄uilegia sedis apo
stolice cōcessa eis dē. vel a sētētis per
statuta synodalia: vel p̄uincialia p̄
mulgatis. seu vt h̄bis eozū vtamur
a pena 7 a culpa absolue: q̄q̄ p̄lum
plerint excōis lñiaz iaurat ipso scq̄:
a q̄ dūtarat a sede apostolica absol
uēdi. Et paulo post. Nullo religio
sis eis sup hoc exēptōis: vel alio p̄ui
legio suffragate. Et in si. Sane illis
religiosis q̄b⁹ ē ab apostolica sede cō
cessū: vt familiarib⁹ suis domesticis.
aut paupib⁹ i hospitalib⁹ suis degē
tib⁹ sacra possint ecclesiastica mini
strare. In nullū volum⁹ ex p̄missis p̄ui
diciū q⁹ ad h̄ gñari. eē d̄ p̄ui. reli. In
cle. Religiosi. Pau. Religiosi in sex
cāib⁹ sūt excōicati. Et cū hic loquat
gñaliter omnes religiosos op̄bēdit
etiā populū h̄ntes. Clericos at̄ secu
lares n̄ op̄bēdit: et si i his excederēt.
Eucharistie. pau. Inō oīc viaticū: vñ
p3 q̄ loc⁹ ē pene: siue def̄ in morte:
siue i vita def̄. Inō ob. 50. vi. penitē
tes. i si. qd̄ itelligo: vt i morte oibus
def̄ viaticū p̄ illos q̄. s. h̄ p̄nt. p̄ntia at̄
tpe necessitatis a quolibz sumi pōt.

Quēis an h̄ de. hēat locū i q̄buscūq̄
religiōis. Soluit Lau. q̄ sic. dūmō
sint religiōis approbare. Idē Lopus
alias. n. n̄ s̄t religiōis. ne i ag. i de. de
sta. mo. 7 ca. re. ifrā. de zā. Itē p̄phē
dit istō vocabulū. Religiōis. ēt noui
tios f̄z Lap. vtz p̄phēdāt hic religi
osi ouersi vel mōiales. Sūt diuerse
opiones p̄ 7 dē: 7 v̄q̄ pōt sustineri
Lau. et pe. de ach. d̄ mōialib⁹ tenēt
q̄ n̄ Lau. q̄ sic. ifrā. d̄ zā. Itē dicit
Lap. q̄ religiōis ministrātes sc̄ra n̄
solū clerici. secularib⁹: s̄ ēt regularib⁹
sūn l̄nia: 7 p̄cipue alii⁹ religiōis icidūt
i h̄ac penā: 7 h̄ ē tuti⁹ q̄. s. c̄rū. So
lēnizār. Jo. an. 7 pau. i. solēnif b̄ndi
cē: 7 d̄ hac b̄ndictōe b̄. zo. q. 5. c. i. et
4. se. Et dicit zen. q̄ i h̄bo. solēnizare
p̄phēdit̄ ois solēnitas q̄ obfuaē iux
ritū regiōis d̄ spōia. c. i. siue fiat solē
nis b̄ndictō siue dicat missa sp̄lil p̄
p̄hētib⁹. nō hita. Jo. an. f̄ nūqd cre
der religiōis p̄ochiāo dicēti se h̄ere
talē l̄niaz v̄ q̄ sic p̄ id qd nō. de pe.
di. 6. Placuit: q̄a n̄ ē p̄sumēd⁹ ime
mor sue salut. i. q. 7. Sanxim⁹. Et
pōit ibi ipe Jo. duas obfātias: 7 ipe
soluit. Parochialis. Jo. an. Idē s̄
q⁹ ad seculares mercenarios. et his
similib⁹ itelligo p̄sbytez i c⁹ p̄ochia
ibitāt. fac qd nō. de pe. di. 6. placuit
De h̄ scripsi d̄ pe. 7 re. c. Om̄s. sup̄ h̄
Sacerdotes 7 host. ēdat i lū. d̄ pro.
7 vlt. h̄. Quis itelligat p̄ochian⁹.
f̄z ifrā. d̄ zā. dicit q̄ statiz cū q̄ vadit
ad bitādū i certa p̄ochia: itelligit̄ ibi
fac⁹ p̄ochian⁹: n̄ accesserit cā recrea
tōis: vel ob aliā cāz epalē statiz reuer
sur⁹ ad p̄pā p̄ochiā: q̄a tūc sec⁹ de
sepul. Is q̄. li. 6. p̄sbyteri. Jo. an.

Idūto sufficē l̄niaz p̄ochiāi q̄ adhuc
p̄sbyē n̄ ēputa q̄a ē. 7. anū: vel dispē
satū ē cū ipo f̄z formā d̄cretalis. Cū
ex eo. d̄ elec. li. 6. vel ex p̄ochiali col
legiato. e. ti. Statuim⁹. Ut 7 sufficē
l̄nia vicarij gerēt. curā p̄ modū d̄cre
talis p̄dce. Cū ex eo. Idūto ēt p⁹ f̄z
a p̄is excusari illū q̄ h⁹ fec̄ de aucte
dyocelani. fac d̄ pe. 7 re. c. z. li. 6. nā
dyocel. ē p̄ochialis ei⁹: et h⁹ fori⁹ q̄n
vacat p̄ochialis ecclesia: s̄ q̄n nō va
cat an̄ factū p̄sulo abstine. et ex l̄nia
epi vel archip̄sbyti ciuitati. h⁹ n̄ f̄iēi l̄z
ab aliis r̄cipi possint. pau. ēt dicit q̄ l̄z
h̄ h̄a sint. s. q̄ sufficiat l̄nia p̄dictoz
tuti⁹ ē a l̄ra n̄ r̄cedē. 7 addit pau. h̄ac
ostōez n̄ h̄re locū i illis q̄ p̄dca sacra
recipiūt a certa p̄sona rōe c̄suetudis
p̄uilegio: vel alio quouis m̄. s. d̄ r̄li.
do. Quia r̄tingit i si. exēplū. ex d̄ sta.
mo. 7 ca. re. Ne i agro. s̄ lane. in de
hec p̄cedūt f̄z ifrā. de zā. nisi aliud
h̄ret c̄suetudo. Inā vt dicit pau. si cer
ta ēēt c̄suetudo a q̄b⁹ recipēt h̄ sacra
n̄ ē loc⁹ h̄ac pene. d̄ re. do. Quia cō
tingit. in de. Que cōcessio sacm̄toz
tūc n̄ p̄petit rōe p̄ochie: c⁹ fauore h⁹
videt̄ statutū. Sp̄ali. Suffic q̄ pro
chiano det̄ licētia facta specificatiōe
sacm̄eti: puta de eucharistia: vel alio
l̄z nō exp̄mat̄ nomē religiōis. Item
sufficit q̄ det̄ religiōis licētia facta
specificatiōe sacramētoz: l̄z p̄ochiāi
n̄ exp̄mat̄. ar. d̄ tpe. or. c. i. Jo. an. ēt
dicit q̄ credit p̄ talem specificatiōē
factam euitetur pena. Et addit q̄
de sacramento baptismi 7 penitētie
n̄ itelligit̄ p̄dicta p̄ea: q̄a h̄ic n̄ exp̄
mūt̄. Idēz Pau. d̄ canone. Jo. an.
Quotiescūq̄. Archieps v̄l sacerdos

ant dicit
p̄ochian⁹

possit absolue de se. ex. in sup. De ex
 coicatu. a canone an pcedat quo ad
 oēs. Soluit Lau. q sic siue sit religi
 osus eiusde ordinis: siue alteri: siue
 sint clerici: siue layci: siue mulieres.
 Ifran. de zamb. Et intelligūt Laur.
 7 Lapus de excoicatioe maiori n de
 minori. Absoluētes excoicatos p sta
 tuta legatorū. zen. tenz q iudāt. Si
 aut religiosi absoluāt a lnia hōis: q
 nō pnt nō hz locū pena: cū istud nō
 expmā: Idē Ifau. 7 zen. 7 Lau. et
 ex h inferē q in excoicatis p sētētia
 pape nō est loc⁹ huic de. qd t3 Lau.
 qd si voluisset de h intelligi expmā
 Ifran. de zā. Sētētus. Jo. an. puto
 q oēs lniaz excois icludat suspēsiōis
 vel infidit c⁹ necessaria sit absolutō
 Quēq. Jo. an. ē religiosū: vñ lotiū
 nihil. n. excipit qui dicit qd aūq. de
 ma. 7 obe. Solite. in fi. Incurrant.
 Querit hic Jo. an. 7 Ifau. qd iuris
 de recipiētib⁹ talē absolōez: vel talia
 sacramēta: an sint ligati eadē sētētia
 rōe picipatōis. Et Ifau. qdē remit
 tit ad id qd dicit de cōsā. 7 affi. Eos
 in de. Ibi aut sic dicit in quodā fili
 cāu: tūc picipās in crie criolo est ex
 coicat⁹: cū picipat p⁹ lata lniaz. vt i
 .2. si cōubine. Sz hic n picipat p⁹ h
 in adu p quo ligatur. glo. vel dic q
 hz participans in crimine criminolo
 sit excoicat⁹: nō tñ participās i adu
 illo p quo alē ligat. Hec ibi. Jo. an
 mittit ad id qd dicit de lnia ex. Cō
 tūgit pmo. Idē Ifra. de zam. scz. q
 illud d picipatōe in crie hz locū qñ
 picipat post adu dānatū: non in
 ipso adu. Querit idē Ifra de zam.
 Utz religiosus ignorans penā: de

qua hic: Et als hō sancte vite si mi
 nistret eucharistiā sine licentia pro
 chialis presbyteri: non tamen in cō
 tēptum ipsius incidat in penam. Et
 videtur q sic: quia ignorantia iuris
 non excusat regula. Ignorantia. li.
 6⁹. Contrariū consului. Dicit idem
 Ifran. per hanc litterā in vbo pūp
 serint: que nōt dolum 7 temeritatē
 ministrantis. Sicut enim miles ar
 mate militie excusatur ab ignorātia
 iuris. E. de in. et fa. igno. l. i. Ita et
 hunc possumus excusare: 7 hoc pci
 pue in foro pñali: in quo credendū
 est asserenti hoc ignorasse. Quia tñ
 in hoc forte aliqui cōtradicerēt q eo
 ipso est psumptio: q fecit cōtra hāc
 Cle. Tutius est q petatur absolutio
 Utamur Jo. an. Ifau. Concor. de
 hēti. accusat⁹. Gille. li. 6. papa tñ oēs
 delicti penam vere contriti dimitte
 potest. Ifacit de se. di. 4. Baptismi
 Uicem: 7 hanc cōcedit cruce signa
 tis i voto ultramarino. vt nō. host
 de iudeis 7 sarra. Ad liberandaz. et
 in āno centenario: vt patet etiaz in
 extrauaganti Boni. V3 antiquorū
 Concessum. Idem videtur si cōsue
 tudine hoc obtineat. ar. extta de re.
 do. Quia cōtingit. Et Jo. an. dicit
 p hoc videtur esse idem. scilicet de
 cōsuetudine. 7 videtur declinare ad
 aliā ptez: vel saltem dubiā relinque
 Apostolica generali pūlegio: circa
 hoc. scilicet totum orbem respiciens
 solus papa concedit. Spāle tamen
 quo ad suam dyocesiū concederet
 episcopus ex causa qd dicit de relig.
 do. Dicit etiam Laurentius. Ut
 allegat Idet. de ancha. q presbyter

prochialis q̄tūcūq̄ simplex cura sit ei cōmissa in adiutoriu ipsi cure poterit assumere sibi ad tēpus p̄sbyterz religiosum: vel aliū sine cuiusq̄ sup̄ioris lītā qui ipsum iunet forsitan in q̄dragesima: ad audiēdum s̄ditos suos in confessione ⁊ dādū eucharistiā in pasca: vel missis celebrandis: seu aliis. Ut hic. Ite ille. Et dato q̄ medicantes nō debeant audire sine licētia p̄latorz suoz: tñ si audirent ⁊ ministrarēt sac̄mēta: cū licētia horū illi essent absoluti: nec ipi incurrerēt excoīcatōz: lz peccarēt extra articulū necessitatis.

Contra religiosos: q̄ dicunt aliq̄ vt retrahāt homines a solutōe decimarz.

Cap. 57.

Illos ēt religiosos q̄ aliqua vt audiētēs a decimarz ecclesie suis debitarz solue retrahāt i s̄mōib⁹ suis vel alibi p̄ferre p̄sumūt excoīs s̄uie s̄biacē decernim⁹ ipo fco de pe. Cūpiētēs. In de. Illos religiosos q̄ i s̄mōib⁹ suis vel alibi p̄ferūt aliq̄ vt retrahāt a solōne decimarū excoīcat. 3o. an. ⁊ Idau. Medicātes ⁊ nō medicātes cludit: clericos autē seculares nō cōphēdit: nec laycos artat hec pena: et cōcordat ex de sen. ex. c. .i. Retrahāt. Idau. vt hēat locū p̄ea de qua seq̄ duo requirūt. Idmū q̄ talia dicant vt aliquos retrahant a solutōe decimarū debitarz ecclesiis: q̄ si sec⁹ si dicerēt alia intētiōe: vel si debite nō essēt ecclesiis s̄ aliis quocūq̄ m̄. Scdm ē q̄ audiētēs sint obligati ad solutōz decimarz: vñ si talia p̄fererēt audiētib⁹ nō obligati. cessat pena constitutionis.

Excoīcatio cōt religiosos oēs nō fuātes infēdictū a papa positū vel ordinariis qñ sciūt matricē eccliaz illō seruare.

Cap. 58.

Religiosi oēs tā exēpti q̄ nō exēpti cūq̄ ordinis ⁊ cōditōis existāt: cū viderint ⁊ sciuerint cathedralē vel matricem: seu prochiale loci ecclesiā fuare infēdictū q̄dūz pōitū auctoritate sedis aplice vel ordinariorū debēt et ipi fuare: nō obstatib⁹ q̄buscūq̄ appellōib⁹ aīea ēt ad eadē sedē vel aliuz: vel alios infēcti. ⁊ aliis obiectōib⁹ q̄buscūq̄: alioq̄n nō fuātes excoīcatōez incurrūt ipso facto: idē etiā infēcti: et cessatiōibus a diuinis iudiciis p̄ puincialiū cōsilioz statuta vel ipoz auctoritate volum⁹ obfuare. idē i gñalib⁹ cessatōib⁹ a diuinis ciuitatū terraz ⁊ aliorū locorū q̄s alī ex s̄uetudie: vel alias capla collegia vel quēt⁹ seculariū vel regulariū sibi vēdicāt ecclesiāz. Idē itelligim⁹ obfuādū nō obstatib⁹ p̄uilegiis excessis eis quētib⁹ statutis ⁊ s̄uetudinib⁹ q̄busq̄ q̄ cōt p̄missa: religiosi ipsi i nullo volum⁹ suffragari ex d̄ se. ex. Ex frequētib⁹. In de. Ordinariis. Lraz aduerte. Idau. q̄a vt sit loc⁹ huic pene requirēt q̄ infēdictū sit positū auctoritate pape. Q. d̄ itelligo esse si fiet p̄ eius delegatū. de p̄ben. Si apostolice. li. 6. Vel q̄ sit positū a iure cōt: vel p̄ ordinariū vel cōliuz puinciale. Vel q̄ p̄ ipm vel aliū ad quē spectat fiat cessatio a diuinis: p̄ q̄d videt q̄ hoc nō hēat locū i infēctio positō a singulari p̄soa: que s̄ possz ex spali s̄uetudie: cū talis nō faciat auctē apostolica: nec sit ordinarius.

*Religiosi oēs
sciūt matricē
eccliaz illō
seruare.*

*Contra solos
religiosos*

*Religiosi non
solus decimas*

Idē videt in interdīto posito p dele
gatū ordinarij: qā n̄ videt tūc pōitū
p ordinariū. Religiosi. quicūq. Jo.
an. Hōdicātes vel nō: 7 p hoc pz q
clericos seculares nō seruātes inēdi
ctum vel cessationē quā seruat ma
trix ecclesia nō ligat hec constitutio
Matricē. Idau. i. baptīmalē vī loci
maiorē: que ideo dicitur matricē: quia
regenēat p baptīsmū: et sic cathedra
lis in ciuitate: et matricē in alio loco:
que ad hoc equipantur: et merito: qā
als hec pena non haberet locū: nisi
in interdīto ciuitati. Nec curo utrū
matricē ecclesia sit religiosi s̄biecta:
quo ad reliqua tēporalia vel spūalia
vel nō sit s̄biecta. Qd si in loco non
sit cathedralis vel matricē aliqua ec
clesia: quia forte est in alio loco: vel
ibi sunt plures equalit̄ suis prochia
nis baptisma 7 alia sacra ministran
tes. Distinguedū: qā si oēs ille fuat:
loc⁹ est huic pene. Si hō aliq fuat:
alique nō: tūc n̄ ē loc⁹ pene: sic facit
si in tali loco nō esset ecclesia religio
soz. Dicit aut̄ hec ecclesia cathedra
lis vel matricē ecclesia muroz abitu
cōphēsa: ex quo si in ecclesia celebrat
cōtinue ianuīs aptis zc. siue p platū
siue p capz totū: vel ptē: siue p alios
clericos ecclesie: nō ē loc⁹ huic pene.
Idēz Jo. an. Et addit Idau. Puto
tam q si in matrice ecclesia celebrat
ab aliqb⁹ ext̄neis inuiti. plat. 7 capi
tulis: q nihilomin⁹ sit loc⁹ ibi pene
Idē etiā dicit q inēdicta metropoli
tana ecclesia n̄ itelligit inēdicta ma
trix ecclesia. Idē si inēdicta puincia:
vel vna opod. in aliqb⁹ ciuitatib⁹ vī
castris matricē ecclesia fuat inēdictū

p. d. an. 2. 3.
soluuntur Denas

in aliqb⁹ n̄. Dicit q i loc. qb⁹ fuat
loc⁹ ē penei aliis nō. Scuerint. Jo
an. alio sensu q p vīū de q⁹ pmissit:
pbabilis q igrates talez obfūatiā n̄
ligat ad penā. Videt. pau. si vidēdo
in cathedrali 7 matricē ecclesia cele
brari ianuīs clausis 7 voce submissa
excoicatis 7 interdīctis exclusis. Ob
seruare. Jo. an. ar. a contrario sensu
cessat ibi illius argumenti: cōtrariū
rept̄ in iure vt scripti de elec. Idubli
cato super vltima glo. Itē cōtrariū
non est eadē disciplina: vbi mens 7
hba resistunt. de hbo. signi. c. si. Ex
cessus ergo clericoz matricis eccle
sie nō dabit religiosi materiaz delin
quendi: intelligo autez illos seruare
quādo abstinēt animo obseruandi.
Appellationib⁹. Jo. an. Non dicit
q pcedens appellatio non vitiet in
terdictum ne corrigat. de appel. Ad
hec. Sed dicit q quis inēdictuz sit
nullum ppter pcedentē appellatōez
vel aliam cām: ex quo tamē matricē
ecclesia illud seruat. Religiosi violā
tes sunt excoīunicati. Subiacere.
Jo. an. 7 Idau. Si inia inēdicti vere
ligat: 7 matricē ecclesia non illā fuat
Religiosi n̄ fuates n̄ ligat hac pēa:
si aliis q hnt de excessib⁹ platoy. c.
vlt. 7 de pui. Auctoritate. li. 6.

Excoicatio cōtra religiosos q auz
omiserint cōsciētā facē sibi cōfiteb⁹
de decimis soluēdis p̄dicat postea.

Cap. 59.

Religiosi q sciēt postposue
runt cōfiteb⁹ cōsciētā
facere de decimis soluēdis
ab offi⁹ p̄dicatōis: tādū maneat ipō
facto suspēsi: donec cōfiteb⁹ ipsi.

Si hoc ipm sibi dicendi comode facultate huerint consuetudinem fecerint ex inde excusationis incursum suum ipso facto si predicare presumpserint predicta negligentia ut permittit non purgata ad religiosos tamen monasteriorum vel ecclesiarum decimas percipientium volumus si extendi ex de percipientes in cle. Scierint. Idau. Sec. si ignorat seu per obliuionem Et hoc intellige si ipsi confessores a prelatibus ecclesiarum fuerint requisiti super hoc ut faciant consuetudinem sibi confitebuntur de decimis dandis. Idau. et Idem. de arch. Suspensi Jo. an. in non noua spem suspensionis: ubi ponit de multiplici specie suspensionis. Comode. Pau. quod incommoditas excusat a precepto. Concord. ext. et. i. c. i. ad idem. 22. q. 2. faciat. Idem. non tamen hic comoditas excusat: unde non tamen eos sequi qui non sunt in loco. Vel si sunt: ubi non possunt sine magna vagatione: vel sine alia incommoditate. durate quod comoditate durat suspensio donec de soluedis decimis consuetudinem fecerint quia facta vel incommoditate superueniente cessat suspensio. In negligentia. Idau. in non hic casum quod veniens eorum suspensionem a certo officio est excusatus si autem irregulari si postea celebrat sic de clerici. ex. In postulationis. In percipientium. Jo. an. Soli. non percipientes solent in his delinquere. Dicendi. Jo. an. non contraria contrariis purgari. de here. c. 2. li. 6. Peccatum quod tacendi: unde cedit purgat. 43. di. Sit rector.

Cum monachos et canonicos regulares qui non habentes administrationem curiarum principum intrant ut danificent monasterium vel prelatum eorum.

Cap. 60.

b De edito perpetuo prohibemur ne monachi aut regulares canonici administrationem aliquam non habentes ad curias principum absque speciali prelatorum suorum littera se conferant: quod si se conferre presumpserint ut danum aliquod inferant suis prelatibus aut monasterio excusationis suam eos incurere volumus ipso facto: prelatorum districtione nihilominus inuigilantes ut ipsos ad predictarum curiarum accessum et aliis quibuscumque vagationibus et discursum diligenter compescant: aut super hoc non preces easdem seuerius corrigere non omittant. ex de sta. mo. in re in agro. in cle. Canonici. De hac ergo parte non dubitamus quod liget monachos et non negligens Jo. an. in non habentes. Illos. non qui habent administrationem quoniam per ipsarum administrationem casus illuc ire oportet: quos persequi possunt: non sint perpetui. de iudi. Cum operati. Jo. an. Curias principum. Ibi non Jo. an. Et ponit duodecim abusiones claustrum secundum Ugonez. Et duodecim abusiones secum secundum Cipianum. Ibi vide si vis. Speciali. ergo generalis: puta quod possit se quo voluerit absentare non sufficit Jo. an. Ipso facto. Ad hanc excusationem contrahenda duo necessaria videlicet scilicet quod intrauerit curiam et quod causa danificandi monasterium vel prelatum: litterarum habere vel non habere: non puto potest radum: cum hoc non reputat. Ibi est etiam quod de licentia prelati intrans curiam: si ad hoc intrat excusatus est Ex solo ergo exitu claustrum ob hanc causam non ligatur. Item ex quo intrauit ob hanc causam: licet danum non intulerit: siue quia non potuit: siue quia penituit ligatus. Simile de homine per humanum. li. 6. Jo. an.

Excōicatio cōtra monachos te-
nētes arma infra septa monasterij
sine licentia abbatis.

Cap. 61.

p Refate quoq; snie mona-
chos. j. septa mōasterij sine
licētia abbatuz suozū arma
tenentes decernim⁹ sbiacē. extra de
sta. mo. Inne in agro. In de. Mon-
chos nō repetit ⁊ canonicos regla-
res: vñ videt q; licz snie. f. excōis. de
qua. s. dixerat arcē in cāu pcedēti:
nō tñ in isto. Sz cū loquet gñaliter
videt includē oēs monachos albos
⁊ nigros: etiā si vocēt iuxta vulgare
fratres. ar. de pac. cū pdē. vbi vocāt
monachi ⁊ fratres. Idau. Septa. i.
clausura dicta a sepio sepi: vt ē clau-
strū refectoriū vel dormitoriū ⁊ cetera
officine ad vsū mōachoz deputate
iz. q. i. Necessaria. idē videt d atrio
iz. q. i. Nulla. ⁊ d orto. ⁊ area positi.
iuxta ecclesiā de cēsi. c. i. Idau. infra
p intra. Et p3 p hoc q; extra tenēs
scz arma non incurrit hanc penam
Arma. in cōi significatōe cōphēdūt
tela. Sed dicūt arma stricte quib⁹
desēdimur: tela q; impugnam⁹. l.
Cornelia. de homi. Si pfodiēs. Sz
vt ibi notat armoz appellatione: et
fustes ⁊ lapides cōphēdit: ⁊ omne
q; archu vel manu mittit. Inō tam
puto auctore sic latissime intellexisse
Jo. an. Idau. vñ dicit q; armoz ap-
pellatio significat nō solum scutos
gladios ⁊ galeas: s; fustes ⁊ lapides
⁊ telū q; appellatur id q; ab archu
mittit vel manu: ⁊ sic videtur istud
intelligi de armis militarib⁹: nō cle-
ricoz que sunt lachryme. zz. q. vlt.

.c. i. Et addit. Sed nūqd appellatō
armoz ita late sumit hic puto q; sic
si teneant ad vsū pugne. Alias si in
camera: vel infra septa monachus
beat lapides ad aliū vsū: vel gladiū
antiq; ad quoquinaz: vel ad aliud
simile. Inō credo q; sit de mēte talia
phibere. alias sic. Quid. n. si iuxta
fenestrā sup ianuā habet accerū la-
piduz ad impugnādū: vel offēdēdū
venietes: certe tūc includit. Idem
dico d archu ferro ligno ⁊ filib⁹: vñ
opz vidē si ex forma m̄ ⁊ aliis circū
statiis ea tenēt vt arma offēdibilia:
seu dēdibilia aut alia vresibilia: cles
riedure nō sunt necessarie in notis
⁊ maiorib⁹ armis: vt lāceis gladiis
loricis scutis balistis ⁊ h⁹ mōi. Idau
Tenētes. Veniens de foris ad clau-
strū cum armis nō animo tenendis:
nec tenet ex delictatōe nō videtur li-
gari: q; vñ. Tenētes. intelligit cū
effēdu. Jo. ⁊ Idau. Sine lūia. Intel-
ligo petita ⁊ obtenta. Pau.

Excōicatio cōtra mēdicantes qui
sine licētia pape recipiūt noua loca:
ad habitādū vel mutāt vel alienant
iā recepta.

Cap. 62.

t Ralsgressores ostōis: que
religiosis mēdicantib⁹ do-
mos ad habitādū d nouo
vel loca quecūq; recipi: seu recepta
huculq; mutare: vel ea transferre in
alios cuiusvis alienationis titulo: et
quocūq; excōicatōis snie decernim⁹
sbiacere. Cōstōis. Jo. an. Cōstōis
Bonī. que hēt de excessib⁹ platonuz
in. c. vno. li. 6. Ibi dicit idē Jo. in p
ma glo. Talis cōstitutio. hoc dicit q;
mēdicātes nō pūt acq;re noua loca

ad habitādū: vel antiqua alienare ⁊
mutarē absq; spālī licentia pape que
de hac phibitōe faciat mētionē in
acq̄rētib; tñ loca p heremitica vita
ducēda cessat phibitio. Idē in scda
q̄ incipit. Mēdicātes. Hī dicūt mē
dicātes q̄b; vidū tribuit incerta mē
dicātes. Et q̄ reddit⁹ aut possessiōes
ex regula vel p̄stōnib; hīe nō possūt
ex eo. li. 6. d. reli. do. c. vno. Quo ad
casū vī in oib; mēdicātib; idez ius.
Dicit Iſau. q̄ si dom⁹ coznat cui⁹
tñ solū cōtinue remanet i dñio ipoz
mēdicātū: l; de nouo reedificet nō
incurrit excōicatiōz. Sec⁹ aut si loc⁹
etia; nō dirupt⁹ deserit esse de ipoz
dñio ⁊ habitatiōe: ⁊ postea nouo iur
illud acq̄rāt: q̄a tūc incurrit. Et nō
q̄ ecclīas oratōia ⁊ alia edificia frēs
p̄dicatores vsib; suis p̄nt construere
⁊ edificare in locis. s. eis concessis: ⁊
q̄ plati cōtra edificātes ⁊ p̄struētes
Iniaz excōis inferre nō p̄nt. Alexan.
Itē nulli de ordinib; paup̄tatis licet
oratoriū vel ecclīā cōstruere: seu cō
struētā recipe iuxta ecclīas predica
toz: ⁊ oratoriā eoz. j. spaciū centuz
q̄draginta canap; ⁊ si secus factum
fuerit dirimat. Clemens. Quia ple
riq;. Itē frēs p̄dicatores in mutatiōi
bus locoz p̄nt secū deferre oēs edifi
cioz mām: exceptis ecclīis dedica
tis liberos calices paramēta: et alia
bōa nostra: ⁊ edificia reliā cū solo:
⁊ aliis p̄ter ecclīas vēdē. Et p̄ciuz
in eoz vtilitatez cōuertē: nō obstāte
quocūq; p̄latoz cōdictiōe. Boni.
Virtute.

Excōicatio contra religiosos fo
uētes biginos ⁊ biginas i illo statu

Cap. 63.

I Acro approbāte cōcilio ppe
tuo phibēdum duxim⁹: ⁊ a
dei ecclīa penit⁹ abolēduz;
eisdē et aliis mulierib; q̄buscūq; sub
pena excōis quā in strariū faciētes
incurrē volum⁹ ipso facto iniūgen
tes exp̄sse ne statum h⁹ mōi dudum
forte ab ipsis assumptum quoquomō
sedentē vltēr⁹: vel ipsuz aliq̄ten⁹ de
nouo assumāt. P̄dictis hō religi
osis p quos eedē mulieres in h⁹ mōi
statu fouere bichinali ad ipsuz susci
piendū induti dicūt s̄b simili excōis
pena quā eo ipso si secus egerint se
nouerint incurfuros. Distinct⁹ inhi
bemus ne mulieres aliquas p̄dictū
statū vt p̄mittit duduz assumptum
sedantes: vel ipm de nouo assumē
tes quoquomō admittant p̄bentes
sup hoc auxiliū cōsiliū vel fauorez. ex
de re. do. c. i. in de. Vides q̄ hec cō
stitutio sororez minoz q̄ dicūt tertij
ordinis nō includat: cū ille p̄mittat
obediētiā: ⁊ hēant regulā: nō p̄pe
quo ad tria s̄balia: s̄ quēdā modum
vivēdi p sedē apostolicā approbatū
q̄d mihi cōstat. et facit ex de sen. ex.
Cū ex eo. Secundus ordo. s. minoz.
⁊ soroz; sancte clare que p̄fitentur
s̄balia: s̄ differūt a p̄mo. q̄a habent
p̄p̄iū in cōi: q̄d nō hz ordo fratrum
minoz. Jo. an. Ihe autēz becbine q̄
hic ip̄robāt: nec obediētiā p̄mittūt
nec regulā aliquā approbatā p̄fitēt
⁊ opiniones catholice fidei strarias
introducūt vt dicūt. s. in textu hui⁹
de. S; nec ē sorores de p̄nia beati
dñici includit hec cōstitutio. Cū ille
p̄mittat obediētiā et regulā habeāt

Regina

Sorores
minoz

s̄c̄ clare

Sorores s̄c̄
Dominę

a sede aplice approbatā qđ mibi cō-
stat. Item hic nō p̄hibēt mulieres
fideles que p̄missa cōtinētia: vel nō
p̄missa p̄ntiaz agē volūt 7 in humili-
tatis spū dño hūire: vt dicit in fi. h.
cle. ifran. de zāb. in lectura. sup illa
clemētina querit in quodlibet eorū
q̄ hic numerāt. viz an valeat pro-
missio obediētie vel r̄nūtiatio p̄poz
aut p̄fessio regle approbate sufficiat
ad hoc vt bechine nō tenerētur. Et
dicit qđ nō q̄tū ad p̄ma duo: etiā si
religiose: nisi p̄fiteat regulā a sede
apostolica approbatam de voto. c.
vnico. li. 6. Si tñ hrent regulā vel
vitā p papā approbatā: hoc sufficerz
etiā sine renūtiatōe p̄p̄i: vt de sororib⁹
tertij ordinis minoz dicit glo.
quā hic habes. s. Et idem Pau. qui
allegat exuagatē. Jo 22. Sāda
romana. Et hanc habes. j. Et dicit
idem qđ religiosi p̄cipātes cū tlib⁹
bechinis etiā nō in crimine sūt excōi-
cati fm̄ idau. Sed Lau. 7 zenze. 7
Mathe. itelligūt hoc de p̄cipātib⁹
in crimine 7 criminosis. i. de fouēti-
bus eas in bechinatu: vel inducētib⁹
ad hoc suscipiēdū. 7 q̄aus huic excōi-
cationi esset locus p. c. in sup. Etiā si
hic nō exp̄meret: tñ ideo hic exp̄ssit
de excōicatōe: q̄a solet pl⁹ timeri zc.
22. vi. q̄q̄. Vel seruādo p̄orez intel-
lectū dic qđ littera dicit Ullo modo
etiā si fauor non p̄stet directe s̄ indi-
recte: adhuc locus est huic pene: qđ
secus esset in. c. in sup. Et si dicemus
qđ eo ipso qđ religiosi easdē admittūt
ad aliquā cōionē tollerādo eas in h̄
statu dicūt fauere 7 si nō dāt fauorē
directe: 7 sic incidūt in excōicationē.

Layci nō p̄cipātes cū talibus in
crimine criminosis nō est dubiū qđ
incidūt p. c. in sup. Sed p̄cipātes
alio modo vel fauētes indirecte nō
incidūt per ar. a cōtrario. quia Ele.
loq̄t de religiosis. Lau. 7 zen. 7 idē
dicit zen. de episcopo.

Excōicatō cōtra fratres minores
admittentes illos de tertio habitu
beati ifrancisci. ad diuina tempore
interdicti. Cap. 64.

d Istridi⁹ inhibem⁹ fratrib⁹
minozib⁹: vt d ceto aliquā
vel aliquē ex fratribus: vel
sorozib⁹ de tertio ordine quez beat⁹
ifranciscus instituit: 7 etiā si sup hoc
hi vel illi p̄uilegiis q̄buscūq̄ muniti
extiterint ad diuina in suis ecclesiis
tēporie nterdicti quoquomō admittant
qđ si fecerint eo ipso se nouerit
sbiacere excōis snie. ex de sen. ex. Cū
ex eo. In de. Minorib⁹. Alios nō li-
gat hec cōstitutio. Jo. an. Ibi vel illi
hi fratres minores. vel illi. scz fratres
7 sorores tertij ordinis. Et est mira-
bile: q̄a eo cāu in aliis ecclesiis recipi
pūt si p̄uilegium est gñale. Jo. an.
Quis ecclesiis. p̄per hoc abbi qđ etiā
supra p̄misit. Dico qđ si in alienis ec-
clesiis hoc facerent cessat hec pena.
possz tñ hic locuz habē alia pena ex-
cōicatōis. Jo. an. Admittant. nisi in
q̄tum illis 7 aliis p̄mittit fm̄ decre-
talē vltimā. e. ti. li. 6. Jo. an. Subia-
cere. Ab hac snia nō pūt absolui nisi
p romanū pōtificē: vel satisfactiōe p̄-
missa p locoꝝ ep̄os vt dicit in fi. h.
cle. Querit a doctozib⁹ vtrū isti de
tertio ordine beati ifrancisci gaudeāt
p̄uilegio clericali p̄ficali: de q. i. 7. q. 4.

de fratrib⁹
ordib⁹ ifrancisci
et dicit

Gauens
m. 20

Si quis suadete. Vel fori. de quo. 2
q. i. c. i. Et Jo. cal. in quodā suo con-
silio tenet qd nullo horū gaudeat. iz
.q. i. Duo sūt. Nō. n. sunt clerici nec
religiosi idest religati religiōi stricte
sumpto vocabulo. i. obligati ad tria
vota: vñ fm Ifran. de zam. possunt
cōtrahere matrimoniū et vti cōtēdo
g. zē. Idē t3 Lau. zen. ho 7 Euido.
tenent qd gaudent pūilegio clericali
psonali. i. qd inuitēs man⁹ violētās i
eos ē excōicat⁹: qā sūt psonē ecclesia
stice. Lapus et Bar. pl⁹ dicit. sc3 qd
gaudent tales pūilegio fori seu reali
.i. qd nō debēt ueniri sū iudice secu-
lari: nec cūz laycis soluere collectas.
Dicit tamē idē Bar. istud vltimum
pūisū nō seruari: qā cōueniūt sū iudice
seculari. Allegāt ista p. de. de ancha.
7 Ifran. de zam. sup hac Ele. Cū at
frēs 7 sorores de tertio ordie beati
ōnīci hēat regulā approbatā s3 illū
modū viuēdi ab ecclesia p Boni. si-
cuti 7 isti: imo sūt in hoc magi pūi-
legiati illis: quia tpe infdicti admitti
pnt ad diuina frat3. Nō uideo qre
non debeant gaudere simili pūiue-
gio sicut 7 illi.

Excōicatio contra oēs facientes
aliqđ padū vel pmissionē tpaliū
p aliqua gratia vl iusticia obtinēda
in curia romana: 7 cōtra dātes 7 re-
cipiētes ex dicta pmissiōe vel pacto
7 pape referuat absolutio.

Cap. 65.

Excōicam⁹ 7 anathematiza-
mus ex pte dei oīpotentis
pātis 7 filiū 7 spūs sanctū: au-
tōritate quoq3 apostolorū p Petri et
p Pauli: 7 nostra omnes clericos re-

ligiosos 7 laycos vtriusq3 sexus siue
sint familiares curie: siue alij vñcūq3
q aliqđ padū fecerint: seu aliqđ ma-
gnū: vel pūi pmisserint: vel pmissi-
onē receperint. Aut ex pacto aut pro-
missione occulta vel manifesta sub
gñalib⁹: 7 plenarie nō expressis: siue
sū spālīb⁹ 7 expsis aptis vbis qđqd
dederint vel receperint magnum vel
pūi vel pmissionē de quacūq3 re
aut vtilitate ppter hoc cōsequenda
fecerint vel receperint p aliq iusticia:
siue gratia p se: vel p alio: in causis
iudiciis seu alīs litteris aplicis. Et q
buscūq3 modis apud sedē apostolicā
obtinēda. Et hāc sniaz ad pmitten-
tes dantes acceptātes et accipiētes
duxim⁹ extēdēdaz. Decernim⁹ etiaz
vt nullus hanc incurres sniaz excōis
p pēditis vel aliquo pēdictorū absq3
spālī mādato nostro absolōis bñfi-
ciū valeat obtinē: nisi forte ad nos
accessū habē nō posset nisi in mort.
articulo cōstitut⁹ nec etiā ad absolōis
grām admittat⁹: nisi pūs qđtū prius
dederit vel recepit integralit paupī
bus largiat⁹. Iusticiā ho siue gratiā
sic obtētā nulli⁹ pūius esse momēti
volum⁹ eāq3 carē statim⁹ effectū 7
roboze firmitatis. S3 7 sciēt vtētes
illis simili snia excōis astringim⁹: vt
suātes nobis absolutōez eoz cūz p-
missis in omnib⁹ ad penas similes
obligam⁹. Jo. an. In lectura super
decretali de symonia. Inemo. Istaz
allegat sic dicens: bodie q recipit vel
facit pmissionē de aliq re recipiēda
p gratia impetrāda vel iusticia con-
sequēda i curia romana ē excōicat⁹
ipso iure p exnagantē Boni. que sic

Cum facit pa-
da p obliuēda
qda vt supra

incipit. Excommunicam⁹. Item in li-
bro q^o dicit^r directoriuz iuris allegat^r
7 ponit. Excoicam⁹. h^o moi exuagā-
tis. Anto. de but. eaz allegat 7 dicit
eā durare. Sed Jo. d. lig. in lectura
sup. d. c^o. Nemo. de symo. dicit fm
Jo. cardi. fuisse hāc exuagātez. De.
de pal. in. 4°. dicit q^o dicit fuisse istā
exuagātē. Boni. reuocataz. p. Cle. 5.
Quid aut^r hoz vius sit: nescio.

Excoicatio vtra exenterantes et
scindentes corpus defundi p^o ossib⁹
eius transferendis: et est papalis.

Cap. 66.

m Andat^r vt nullus cuiuscūq^o
defundi corpis exenterare:
vel in frustra cōcidē: sen de-
quodquere vel incidē: aut ossa de car-
nibus euellē psumat: vt ossa ei⁹ ad
ptes alias deferat^r: q^o tūcūq^o defū⁹
ibi eligeret sepultura. Si aut^r simplr
aut ad tps ibi decesserit: vel illi vici
no loco ecclesie sepulture tradat^r: ita
q^o demuz incinerato corpe: tunc ad
loca vbi sepulturā elegerit deportet^r
7 sepeliet in eis. Si q^os antez etia⁹ si
pontificali dignitate pfulgeat con-
trafecit: ipso facto est excoicat⁹ cui⁹
absolutio referuat^r pape: nisi i mort.
articulo. Hoc in quadam decretali
Bonifa. 2. que incipit. Detestādūz.
Audiui a p^oris q^o si q^os incideret cor-
pus defundi ad supstitutionē faciēdā
q^ouis grauius peccaret q^o si faceret
hoc ad transferēdū ppter sepulturā
non tamen incideret in sniam: quia
pene nō sunt extēdēde vltra p^oprios
casus. de pe. vi. i. 5. pene.

Excoicatio contra ordinatos sy-
moniaci 7 p^o ordinātes. Ca. 67.

m Ulte vtra symoniaca prau-
tatē abolite sunt p^ostōes q^ob⁹
morbus ille nō potuit extir-
pari: volētē de cetero vt possumus
puidere. Sacro approbante cōcilio
declaram⁹ q^o ordinati symōiace ab
executōe suoz ordinū sint eo ipso su-
spensi. Elediones aut postulatōnes
cōfirmatiōes: et queuis prouisiōnes
symoniace ecclesiāz monasteriorū
7 dignitatū psonatū officiorū et
bñficiōz quorūcūq^o deinceps facte:
nulle sint ipō iure. Nullū p illas ius
cuiq^o acq^orat^r: nec p^omoti cōfirmati:
ac p^ouisti faciunt suos fructus: sed ad
illoz restitutōez tāq^o inique teneat^r
ablatoz p^ociētes. Statuim⁹ insup
q^o dantes 7 recipientes ipso facto se-
tētiā excōis incurrāt etiā si pōtificali
aut cardinalat⁹ pfulgeat dignitate
Martinus. 5°. in cōcilio constā.

Excoicatio cōtra oēs symōiacos
7 pape referuatur absolutio.

Cap. 68.

i In nouam⁹ ac de nouo cōfir-
mam⁹ oēs excōis suspēsiōis
ac p^ouatiōis 7 inēdicti snias:
7 alias penas 7 censuras dudum a
sūmis pontificib⁹ in symōiacos la-
tas 7 promulgatas: quas ipso facto
incurrere volum⁹ omnē occultū: v^o
manifestū symōiacū vbiq^o symo-
niam cōmisit cuiuscūq^o stat⁹ p^oditōis
gradus p^ominentie: vel dignitatis
existat: etiam si cardinalis epāl: vel
aliā quis ecclesiastica vel temporalis:
etiā maxime pfulgeat dignitate: v^o
tarūq^o sniaz excōis suspēsiōis p^oua-
tōis 7 interditi aliarūq^o censurarū
7 penaz absolutōez siue relaxatiōez

de excoicatio
2. de excoicatio

Excoicatio
symoniaci
in hunc modum

nobis et successoribus nostris propter quod in articulo mortis spiritualiter reservamus? In non obstantibus quibuscunque omissionibus indulgentiis et facultatibus absolventibus de casibus nobis et successoribus nostris reservatis. spiritualiter cuiuscunque et cuiuscunque gradus status conditionis: vel dignitatis. existat sub quacunque et quorum generaliter vel spiritualiter factis aut faciendis concessis vel in posterum concedendis: quod ommissiones et facultates huiusmodi: quantum ad detestabile crimen symonie: et penas inde sequentes renouamus: cassasque haberi volumus: nisi spiritualiter absolventibus: et a peccato symonie in commisionibus et facultatibus predictis expressam faciamus mentionem. Martinus. 5. in extrauaganti. que incipit. Danabile scelus. Facta. Martinus pontificatus sui anno secundo.

Excoꝛcatio contra non reuelantes symoniam quam nouerunt et est papalis

Cap. 69.

I Tatuimus et precipimus ut omnes cuiuscunque status ordinis conditionis peminentie vel dignitatis. existant qui sciuerint aliquam post hac commisisse symoniam infra duos dies naturales postquam ad sui noticiam deductus fuerit teneat si prius fuerit in romana curia nobis vel apostolice sedis camerario: aut sua vice gerenti: et tunc in unum vel duorum testium presentia reuelare sub eiusdem excoꝛcatis suspensiois aliisq; reclusionibus et penis quibus ut preterit ipse adoretur symonie esse volumus inodatum quas dicta non reuelas ut predictum seu teges symoniam tanquam eiusdem fautor sceleris incurrat ipso facto cuius absolutioem nobis et successoribus nostris spiritualiter

reservamus. Decernentes ex nunc irritum et inane: si secus super his a quoque quis auctoritate scienter: vel ignoranter contigerit attemptari. Martinus. 5. in extrauaganti predicta que vacat.

Excoꝛcatio contra recipientes aliquod temporale: vel dantes pro ingressu monasteriorum: et pape reservat absolutio.

Cap. 70

V Niuersis et singulis abbatibus et prioribus et decanis prepositis. et magistris: necnon abbatissis priorissis: et aliis personis quous nomine nuncupentur et eorum officia libere inhibemus: ut a personis: tam maribus quam mulieribus religionem ingredi uolentibus eorum ecclesias monasteria prioratus domos seu loca in earundem personarum receptionem: aut ante vel post: nulla quocunque pastus prandia: siue cenas pecunias iocalia: aut res alias etiam ad ecclesiasticum: quis uilum primum deputata seu deputanda de cetero directe uel indirecte petere aut exigere quouis modo presumant sed eas potius cum omnimoda caritate recipiant: ac in uictu et vestitu sicut alias personas ecclesiarum suarum monasteriorum prioratum domorum aliorumque locorum sincera caritate prestant: Illa duntaxat que ipse persone ingredientem pure ac sponte et plena libertate omniq; passionem cessante dare vel offerre ecclesiis prioratibus monasteriis domibus et locis huiusmodi uoluerint: cum gratiarum actione licite reputari. Nos enim eos qui secus egerint si singulares persone sint: tam dantes quam recipientes huiusmodi excoꝛcatis

c. 7

*p. ingressu
monasterii dant
et in p. 70*

*con. no. 26.
vel. 7. 6. 10
m. 10*

vinctulo innodam⁹. Si & capitula
sive cōuentus fuerint: suspēsiōis sen
tentiis eo facto decernim⁹ sibi acere.
Ad q^{uod} p^{ro} q^{uod} in mort. articulo absolui
nequeat absq^{ue} sedis apostolice līa
spāli. Urbanus s^{en}. in extrauaganti
que incipit Sane. seu. In in vinca.
Audiui a fidedignis q^{uod} iste Marti
nus s^{en}. habuit dicere q^{uod} volebat q^{uod}
incurrerent moniales p^{ro} huiusmodi
datis que sūt p^{ro} ingressu monaste
rioz censuram aliquā ecclesiasticā:
7 p^{ro}pue excoīcatōez.

Excoīcatio contra impugnantes
litteras electi in papam ante suā co
ronationē 7 canonicē electi.

Cap. 71.

q Uicūq^{ue} impugnāt litteras
electi in papā: aut etiā aūq^{ue}
corone: aut p^{ro} ipsā electōez
canonicē factam sibi ius sit acq^{ue}situ
papatus. Et ex ipsa electione cano
nica confirmatus sit: 7 exercē possit
officiū suū ante coronationem: vt
.22. di. In nomine dñi. Talis ipso
facto est excoīcatus: vt in extrauaganti
bñdicti. ii. q^{ue} incipit. Nō q^{ue}a. nō nulli.

Contra glosantes seu exponētes
Elemētīnam illaz. Exini de padiso
in scholis suis.

Cap. 72.

g Losantes seu exponētes in
scholis aliis q^{ue} littera dicat
Ele. illam. Exini de padiso

Ubi exponit regula beati Ifrāscī:
sunt excoīmunicati per quādā exua
gantem I Nicolai: vnde illa clemen.
lola repit inglosata: Sed illa exua
gans fuit suspēsa quo ad aliā exco
municationē p^{ro} aliam extrauagantē

Jo. 22. cuius exemplar vidi. Et hoc
etiā vidit Ifran. de zamb.

Excoīcatio contra ingredientes
monasteria monialiu ordinis p^{ro}dica
torum.

Cap. 73.

i Intrantes monasteria mo
nialium ordinis p^{ro}dicatorū
sive seculares: sive p^{ro} sone et
elestiafice sint in casu non concesso:
a cōstitutōibus eaz: vel sine licētia
magistri ordinis: aut alteri⁹ ab ipso
magistro bñtis sup hoc ptātez: sunt
ipso facto excoīcati a qua nō possūt
absolui p^{ro}ter q^{uod} in articulo mortis:
nisi a papa vel magistro ordinis: vl
ab alio habente sup hoc auctoritatē
spālem ab aliquo p^{ro}dictoz: 7 ista sen
tentia est lata per papaz in bulla or
dinis quam vidi.

Contra ingredientes monasteria
monialium or. minorum.

Cap. 74.

i Intrantes monasteria sādē
Clare: seu monialiu ordinis
minorū in casib^{us} nō cōcessis
in regula ipsaz: vel sine licētia eozū
qui dare possūt: sūt ipso facto excoī
cati: et pape absolutio reseruaf: sive
gñali ipsius ordinis. Nō tamē q^{uod} in
locis vbi tales sentētie nūq^{ue}: vel q^{ue}si
nuper sunt pmulgate: si q^{ue}s intraret
talīa monasteria nesciens talē sniaz
7 nō cā male faciendi: puto q^{uod} nō in
cideret in talē sniaz: cū ignorātia
quasi inuincibili laboret. Et hoc p^{ro}tr
trahi ex vīdis Anto. de bu. sup & bo
Excoīcamus. Et vīdis Ibo. Sed
si intrat lay⁹: vel alia p^{ro}sona ad ma
le faciēduz tūc q^{ue}uis ignoraret sniaz
7 etiā haberz iustā cāz ignorātie nō

Impugnans
monasteria
monialium
ordinis

Impugnans
litteras electi

Excoīcatio
contra

Excoīcatio
de padiso

excusat fm 3pe. de pal.

Excōicatio contra facientes libellos famosos: vel cātilenas vel rithmos in detractiōe ordinis predicatorū et minorum: et est papalis.

Cap. 75.

9 Uicūq; libellos famosos in vulgari vel litterali fmone necnō cantilenas: vel rithmos edere vel dictare aut publicare psumpserint in infamiā et detractōis status ordinis fratrum predicatorum et minorum sunt excōicati: a qua excōicatione non possunt absolui: nisi psonaliter sedi aplice se pntent. Alex. in priuilegio. Ex alto. Et in alio. Non sine multa.

Contra pdicātes docētes et defēdentes q; pdicatores et minores nō sunt in statu pfectionis.

9 Uicūq; pdicare docere vel defensare psumūt q; pdicatores et minores nō sint in statu pfectōis: et q; non liceat eis de elemosinis viuere: et q; nō liceat eis pdicare: vel confessiōes audire de licentia sūmi pōtificis et aliorum patorum inferiorum et rectorum ecclesiarum aut sacerdotum prochialis cōsensu minime requisito sunt excōicati: a qua sentētia nō possunt absolui: nisi psonaliter sedi apostolice se presentent. Alex. vt. s. Et in alio. Nō sine multa.

Quicūq; psumunt in locis pditionum violētiam vānabilē exercere sūt excōmunicati.

9 Uicūq; psumūt in locis nris violentiā vānabilē exercere: eo ipso excōicatōis incurrūt: a qua sentētia absolui nequeūt: nisi

p sedē apostolicā: vel p cōseruatores nostro ordini deputatos. Cle. In q; buldam locis. Et Alex.

Excōicatio contra retinētes apostatas pditionum in monasterijs suis nisi eos.

9 Uicūq; in monasterijs vel ecclesijs suis detinēt apostatas ordinis pditionum: nisi eos eiecerint postq; eis p fratres nostros ne eos detineāt fuerit penuntiatum sunt excōicati. Boni. in pn^o, Virtute.

Itē frēs minores q; psumunt recipere fratres ordinis nostri pfectos sine licentia sūmi pōtificis faciēte expressa de indulto h^o mōi mētionē: vel nisi prius pōpulo suo licētia petita fuerit et obtēta sūt excōicati. Cle. Ad maiores. Quo vos. De heremitanis.

Idē de heremitanis. Alex. Ad heremitas. Ueltram. Itē magistri retores artistarum et scholares studij piensensis q; excludē molitū publice vel occulte frēs pdicatores vel minores a cōsortio vniuersalis studij piensensis sūt ipso facto excōicati a qua excōicatione absolui nequeūt: nisi psonaliter sedi aplice se pntent. Alex. Ex alto.

Excōicatio in fauore medicātiū de trāsserēdis frīb^o: et est papalis.

11 Ullus religiosus de ordinibus medicātiū quorūcūq; cuiuscūq; status conditiōis vel religionis existat: quocūq; et quālibet cūq; possit v^l debeat virtute cuiuscūq; licentie ac indulti apostolici seu penitentie pape legatorum et nūtiarum sedis prediēte curaz gerenti. vel alia quauis auctoritate: adenus etiā per

*Can. sancti libellos
famosos qd fecit*

obseruare apostolice

*medicātiū in
pope ad al.
ob ordinem p
in carthusiā
in p...*

bullas aplicas facultatuz quorūvis
 tā legatorū 7 nuntiorū sedis prefate
 necnō 7 p̄uarie h̄mōi p̄ tpe curam
 gerentis q̄ aliorū quorūcūq; s̄b q̄uis
 aucte aut pr̄ate maxie d̄ trāsserēdis
 fratrib⁹: aut aliqb⁹ p̄sertim ordinuz
 mendicantiū p̄fessoribus in genere
 vel in specie ab ordinib⁹ h̄mōi mē
 dicantiū ad monasticos ordines v̄l
 s̄b quacūq; r̄boz d̄ceptiōe appareāt
 admitti: aut recepti p̄ aliquos etiaꝫ
 sup̄iores ordinis seu monasterij aut
 loci monastici: seu als in monachuz
 vel fratrem alicui⁹ ex ordinib⁹ mo-
 nasticis: tam sancti Benediā q̄ ci-
 steriensis Camalduensis valis v̄m-
 brose canonicorū regularium sancti
 Augustini: vel aliis expressis vel nō
 exp̄lis: ordine cartusienfuz d̄utaxat
 excepto s̄b pena excoīcatōis: in quaz
 tam recipientes q̄ recepti ipso facto
 incurrant: 7 a tali excoīcatione non
 possint absolui citra sedē apostolicā
 p̄ter q̄ in mortis articulo: 7 nihilo-
 minus aliter facta nō tenēt 7 nulli⁹
 existāt efficacie vel momenti. Ex cō-
 cilio constantienfī s̄b Martino 5°.

Excoīcationes plures que conti-
 nent in processu qui sit ānuatim in
 curia in cena dñi: et pape reservatur
 absolutio.

Cap. 74.

m Artinus ep̄s seruus seruorū
 dei: ad p̄petuā rei memorā
 excoīcam⁹ et anathematiza-
 mus ex p̄te dei oipotētis p̄ris: et filij
 7 sp̄s sancti. Auctoritate quoq; bea-
 torū Petri 7 Pauli apostolorū eius
 ac nostra omnes hereticos gazaros

Idatarios pauperes de lugduno:
 Arnaldistas Sponistas passagios
 Uidesistas Uistas Ifraticellos: et
 quoslibet alios hereticos: quocunq;
 nomine censeant: ac omnes fauto-
 res receptatores 7 defēsores eorūde
 Item excoīcamus 7 anathematiza-
 mus omnes qui in terris suis noua
 pedagia imponunt. Item excoīcam⁹
 7 anathematizam⁹ omnes falsarios
 bulle seu litteraz apostolicaz suppli-
 cationem gratiam et iusticiāz conti-
 nentium: per sūmum pontificē: vel
 vicedancarium: seu gerentes vices
 vel officium vice cāclarij sancte Ro-
 mane ecclesie de mandato eiusdem
 sūmi pontificis: aut gerentis officiū
 p̄didit signātes supplicatōes eadē
 Item excoīcam⁹ 7 anathematizam⁹
 piratas 7 latrūculos marinos: 7 re-
 ceptatōes eorū: 7 illos q̄ equos arma
 ferrum lignamina 7 alia prohibita:
 deferunt sarracenis: q̄bus xp̄ianos
 impugnant. Item excoīcam⁹ 7 ana-
 thematizam⁹ impediētes: seu in-
 uadentes viūalia seu alia ad vsum
 Romane curie necessaria adducen-
 tes vel ne ad curiam ipsaz adducāt
 vel deferāt impediētes: seu pturbā-
 tes: 7 qui talia defendūt vel faciunt
 cuiuscūq; fuerint ordinis p̄minētie
 cōditōis vel stat⁹: etiā si p̄tificiali re-
 gali reginali: aut q̄uis alia ecclesiasti-
 ca vel mundana fulgeat dignitate.
 Item excoīcam⁹ 7 anathematizam⁹
 oēs illos q̄ ad sedē aplicā venientes
 7 recedētes ab eadē: necnō illos qui
 iurisdicōez ordinariā vel delegataꝫ
 aliquā nō hātes in eadē curia morā-
 tes temeritate p̄pria capiūt spoliāt

et detinēt: aut ex pposito deliberato
 verberare mutilare: vel interficere
 psumūt: et q̄ talia fieri faciūt: seu mā
 dāt. Item excoīcam⁹ et anathematiza
 mus oēs et singulos cuiuscūq; status
 g̃dus peminētie aut oditionis existāt
 etiā si pōtificiali regali reginali: aut
 quis alia ecclesiastica vel mūdana p
 fulgeāt dignitate cōtē formā et esse
 dū snie g̃nālis p̃tatiōis cōlij: p quā
 vānate memorie Petrus de luna q̄
 olim b̃ndict⁹. 3. a nō nullis in ei⁹
 obediētia dicebat iudicat⁹ scismatici
 cus et hereticus: et ab ecclesia dei p̃ci
 sus omniū iure qd̄ in papatu h̃re p
 tēdebat oīq; dignitate et honore ec
 clesiastico p̃uat⁹ fuit: ac post et cōtra
 inhibitionē eiusdeꝝ cōlij et h̃modi
 sniaz ac ṽditi Petri obitū in infideli
 tate et errore ipsi⁹ petri nāc p̃sistēdo
 aut alias quōlꝫ credētes: aut fanātes
 publice vel occulte: ac ēt scismaticis
 et diuturnū in eodē cōilio et ap̃d vni
 versalē ecclesiā: et p ratibitōe g̃nālis
 cōlij ṽdite snie et cōtumacōe p̃cessū
 desupbitōꝝ s̃blatū et extindū cōtinu
 are cōnātes: necnō oēs et singulos in
 vitū eiusdē p̃de. succedētes eorūq; re
 ceptores vel receptatores et fautores
 cuiuscūq; stat⁹ nobilitat. excellentie
 vel cōditionis existāt: ēt si pōtificiali re
 gali reginali: aut alia quīc ecclesiasti
 ca vel seculari sint p̃dicti dignitate:
 ac cōfetiētes et p̃tates eisdē i p̃misso
 errore quōcūq; et quicūq; auxiliū et
 cōsiliū vel fauorē: ēt eos q̄ sciēnt p oia
 terras et loca eorū ṽditi s̃bicta p̃sa
 tis scismatici. et p̃cipue i castro pani
 scole et tireseñ. opoc. ex̃itib⁹. Allos
 ēt q̄ ipsi⁹ vidēstis et ṽsistis quēcūq;

viūalia aut p̃sidia publice vel occul
 te p se vel p suos s̃bditos afferri faciāt
 vel pmittāt pib⁹ excoīs et anathema
 tis vinculis in eadē: ipsosq; oēs et
 singulos declarā et cōtinuatores vel
 fautores scismatici. et h̃ēis: atq; omni
 b̃nficio dignitate et honore ecclesia
 stico ac mūdano denūtiā⁹ fuisse et
 eē p̃uatos. Item excoīcam⁹ et anathe
 matizam⁹ oēs illos q̄ p se: vel p aliū
 seu alias quicūq; p̃sonal ecclesiasticas
 vel seculares ad romanā curiaz sup
 eaz causis et negociis recurrentes:
 illasq; in eadē curia p̃sequentes aut
 p̃curatōis negociorū g̃estores aduo
 catos vel p̃motores ipsorū: vel etiā
 auditores seu iudices sup ṽditi⁹ cāis
 seu negociis deputatos occasione
 causaz seu negociorū h̃mōi h̃berāt
 mutilant vel occidūt: aut bonis spo
 liāt cuiuscūq; peminētie dignitatis
 ordinis oditionis: aut stat⁹ fuerint: ēt
 si pontificali Regali Reginali: vel
 quāvis alia p̃fulgeat dignitate.
Item excoīcam⁹ et anathema
 tizamus omnes mutliantes vulne
 rantes et interficientes: seu capiētes
 et detinētes: seu dep̃dantes romipe
 tas et peregrinos ad Ierusalem cā
 peregrinatōis et deuotionis accedē
 tes: et in ea morantes et recedentes
 ab ipsa: Et in his ṽantes cōsiliū
 auxiliū vel fauorem eorūq; bona
 confiscamus. Item excoīcam⁹
 et anathematizam⁹ omnes illos q̄
 per se vel per aliū: seu alios d̃irecte
 vel indirec̃te sub quocūq; titulo: vel
 colore occupāt detinēt vel hostiliter
 discurrūt seu inuadūt: aut occupare
 detinē vel discurrē hostili⁹ p̃sumūt

in totū seu in ptem Almam urbem
Regna Sicilie. Trinacie. Insulas
Sardinie. corsice. terras circa Ifarū
Patrimonium beati petri in Tuscia.
Ducatu Spoletanū. Comitatu Ve-
naulini. Sabine. Marche. Anthon.
Assise. trabarie. Romandiole. atq;
maritime puincias: ac terras spalis
commissiois: et Annulfoz: ciuitates q;
nras Bononiēse. Ferrariēse. Bñue-
tanā. Perulinā. Auinionē. Ciuitatē
castelli. Tudertinā: et alias ciuitates
terras et loca: vel iura ad ipsā ecclesiā
spectantia et ptenētia: et adherentes et
fautores: et defēsores eoz: seu in his
vates eisde auxiliū aliu vel fauorez
nō obstantib; qbuscūq; pūilegiis et
indulgentiis: ac litter. apostolici. gñā-
lib; vel spalib; eis vel eoz alicui alii
vel aliqb; cuiuscūq; ordinis ordiois
dignitatis et peminētie fuerint: et si
vt pmitit pōtifficali regali reginali
seu quis alia ecclesiastica: vel mūdana
pfulgeat dignitate a pēdita sede s;
quis forma vel tenore cōcessis q; ex-
cōicari anathematizari nō possint p
lras aplicas nō facientes plenam et
expssam: ac de vbo ad vbum de in-
dulto huiusmodi: ac ordinib; locis:
nominib; ppiis cognominib; et di-
gnitatib; eozūde mentionē: necnō
pluetudinib; obſuatiis scripti. et nō
scripti: ac aliis ptrariis qbuscūq; p q;
de huiusmōi nros pcessus ac inias
quomin; includant in eis se inuare
valeant et tueri: et q; quo ad hō pssus
tollim; et oio reuocam;: de qb; qdē
lētētis: null; p aliū q; p romanū pō-
tifficē: nisi dūtarat in mortis articlo
cōstituit; absolui possit. In nec etiā tūc

nisi de stando sande matris ecclesie
mandatis satisfactione: vel sufficiēti
cautione prestita. Illos autem cui;
cunq; fuerint peminētie dignitati.
ordinis conditionis aut status: etiā
si pontificali: vel alia quauis digni-
tate peditos qui contra tenorē pre-
sentium: talibus vel eozū alicui: seu
aliquibus beneficiū absolutiois im-
pendere de facto psumperint excō-
municatiois et anathematis sentētia
innodam;: eisq; predicatiois lēctiois
administratiois sacramentoz et au-
diendi confessiones officia interdi-
cimus. Predicētes aptis trasgresso-
ribus et contēptoribus suprascriptis
nos grauius contra eos spūaliter:
aut tēporaliter put expedire cōgno-
uerimus pcessuros. Ut autē hōmōi
nostri pcessus ad cōmunē omnium
noticiā deducant; cartas siue mē-
branas pcessus continētes: eisdē
basilice sandi Petri de vrbe: necnō
sacri palatii apostolici: vbi in pntiaz
moram trahimus valuis seu hostijs
ac liminibus faciemus affigi: seu ap-
pendi: que pcessus ipsos suo quasi
sonoro pconio et patulo indicio pu-
blicabunt: vt hi qui pcessus hōmōi
contingant q; ad ipsos peruenerit:
nulla possint exculatione pretēdere:
vel ignorantiam allegare: cum non
sit vtilimile quo ad ipsos remanere
incognitum qd; taz patienter publi-
catur. Nulli ergo omnino hominū
liceat hanc paginam nostre excōica-
tionis: Anathematis: declaratiois
cassationis irritationis annullatiois
euacuatiois intēdicti et ostōis infringē
vel ei ausu temerario contrahire.

Si q̄s autēz hoc attēptare p̄lūperit
indignationem omnipotētis dei: et
beatorū Petri ⁊ Pauli apostolorū
eius se nouerit incursum. Datum
Romē. zc.

Nota quid sit dignitas p̄sonat⁹:
⁊ officium ⁊ eorū differētiā.

¶ Via in isto ⁊ in aliis prece
dētibus capitulis sit mētio
de dignitate: vel p̄sonat⁹:
vel officio. Ideo ad declaratōz horū
vocabulorū put sumūf a canonistis
Nō q̄ dicit archi. super. c. i. in. 6. de
consuetu. sic. Dignitas ecclesiastica
cognoscit plurib⁹ modis. Primus
est cū q̄s hēat administratōez rerū
ecclēie cū iurisdicōe. di. 89. Uolum⁹
⁊ c. dyaconū. Secundus mod⁹ est
q̄n hz nomē dignitatis ⁊ plationez
sue prerogatiuā in ecclesia sua tam in
choro q̄ in capitulo: s̄ nō hēt admi
nistratōē rez vel iurisdicōez sicut
in archidiaconatu p̄mensi. Terti⁹
modus est q̄n ex consuetudine ecclesie
hēt aliq̄s i dignitate: q̄a si consuetudo
in ecclesia est p dignitate v̄z h̄i di.
iz. Consuetudo. Personat⁹ ho cognoscit
q̄n q̄s hz prerogatiuā in choro i caplo
in opatōib⁹ in p̄cessionib⁹ in votis
vandis ⁊ similib⁹ pl⁹ q̄ alij canonici
sui ordinis: ⁊ nō t̄m q̄tū illi q̄ sūt in
dignitatibus cōstituti q̄ in p̄dictis p
rogatiuis p̄ferūt eisdē: p̄nt h̄ colligi
ex p̄dictis decretis. de elec. Dudū. et
de p̄b. De multa. Officiū autē aliq̄n
pōit p dignitate ⁊ p̄sonatu: sicut p̄z
ex eo qd hēt d̄ p̄bē. Ad hec. Itēz illi
q̄ h̄nt ptatē secularē viciūf h̄e offm̄.
Itēz h̄i q̄b⁹ om̄issa est disp̄satio. Itēz
tabelliōat⁹. Itēz ministeriū ⁊ obsequiū

Itē ad⁹ corrigēti. ⁊ aliis multi. mōis
Cognoscit etiā offm̄ q̄n q̄s hz on⁹
āneruz sine honore ⁊ prerogatiua ho
noris sic iudici pcuratores castaldi
d̄ h̄i s̄ilb⁹ hēt. i. q. z. Saluator. Itē
vicedñs q̄ hēt ep̄atuz disponē: viciūf
h̄e offm̄. Si autē hz iurisdicōez euz
administratōe satis pōt vici q̄ sit di
gnitas vt camerari⁹ pape. 3o cog
scit officiū p consuetudinē ecclesie sicut
vidū est de dignitate. vñ q̄n illi de
ecclesia h̄nt illud de consuetudine pro
officio simplici: ⁊ nō p dignitate v̄f
p̄sonatu: Dico t̄m q̄ q̄cūq̄ hz digni
tatē hēt p̄sonat⁹: s̄ nō cōuertit⁹: p̄so
nat⁹ ho viciūf curat⁹ alicui⁹ ecclesie
prochialis: ⁊ tales nō sūt in digni
tate aliqua. i. q. z. Questū. sec⁹ autē i
archyppsbyteri. p̄positis decanis pro
chialiū ecclesiarū: de q̄b⁹ h̄. 50. di. in
capite. Nā illos vico in dignitatib⁹
cōstitutos: et istud nomē p̄sonat⁹ est
sz vulgare Anglie. In puincia dñe
pores in terra laboris abbates. ibec
Archi. Quia nimis. ⁊ si bonum sit.
De. de anch. sup Ele. Si dignitatē
de p̄bē. sic dicit. Quid sit dignitas.
Euil. dicit q̄ ē qdā p̄minētia: quo
ad for cōtentiosū in ecclesia gradū
tenēs: q̄ q̄n p̄sonat⁹ ab honorificē
tia in q̄ pōit p̄sonā: q̄n offm̄ ab ip̄o
officio qd exercez denoiat. ex d̄ cōsti.
Cū accessissent: Quāq̄ assumūt sua
ap̄ia ⁊ sp̄alia noia. Ut hoc nomen
custodia. Succentoria. Decanatus
Prepositura ⁊ similia. A noie at nō
debemus ista iudicare: s̄ ex effcū q̄
colligit ex adib⁹ ⁊ exercitio in q̄bus
oblat⁹: ⁊ ex talibus indicat⁹: vtrum sit
dignitas: vel ne. extra de ab. signi.

*Dignitas
p̄sonat⁹
offm̄*

*Dignitas
p̄sonat⁹*

Intelligentia cuius ibi notis: et sufficit
ad hoc quod sit censenda dignitas etiam
si in modicis causis iurisdictione ha-
beat: sicut habet in predicta ecclesia
archiepiscopi. Nam excoicant suspen-
dunt et absoluunt. Et sic propter talem
gradum dicunt habere dignitatem:
et sic sunt exclusi a pena capituli. licet
canon. de elec. c. Statutum. li. 6.
Si autem nullam iurisdictionem habent
sed tantum visitant: et postea ipsi re-
ferunt episcopo sicut testes synoda-
les: de quibus. 25. q. 6. Episcopus. Tunc
censent habere simplex officium et
non dignitatem secundum Huil. et Lau.
Sciendum quod his diebus reuocata
a quibusdam divulgata fuit quedam
exurgas que dicit emanasse a Jo.
22. in qua erat lata sententia excois
in mulieres capillos alienos deferre
cuius absolutio pape reservabatur
que quesita in registro inueniri non
potuit: et si repta fuisset: puto ipsam
non ligasse: quia habuerant mulie-
res iustam causam ignorantie: cum no-
tificata huic generationi non fuerit.
Ifluxerunt autem centum anni: vel circa a
tempore predicti Jo. nec huiusmodi quoque possi-
tina docere non potest ratione naturalis. Sed etiam
Eugenius quartus qui nunc regit ecclesiam
voluit et declaravit non tenere illam sententiam
et bene quia hoc esset laqueum iniicere non
posset salutem animarum que in periculo
eius videretur secundum Jo. et Tho. 27. q. 1.
Viduas.

De causa materiali excommunicationis
Cap. 75.

¶ Via de singulis excoicationibus
quod habent iurisdictionem tractatum
est satis plene respectu operis.

¶ Jo. residuum huius materiae. scilicet de excoicatione:
breuissime expediam: et quia predicta pertinet
ad causas quod si male excois: id ad ipsam quod si
causam male pertinetia ponatur. Et exinde
de causa formalis: et de efficiendi et finali:
et cum his de quibusdam ad predicta sequen-
tibus. ¶ Non quod excoicatio maior fieri non
debet ab homine nisi pro peccato mortali secundum
Tho. et per in. 4. di. 19. Et quia in dāni-
ficando aliquem et corporalis: siue in rebus
temporalibus aliis mortaliter peccat. Jo. pro
dāno temporalis est potestatem quod excoicari. si quia
excoicatio est grauissima penarum: id non debet
infligi et pro mortali: nisi cum fuerit co-
tumax. Tho. hoc autem utiatur secundum Ray.
triplex inuenitur. ¶ Prima in non veniendo
ad iudicium postquam fuerit vocatus vel
admittitur per iudicem tribus edictis. vel uno
pro omnibus: quia tenetur: vel veniendo si ma-
liciose se occultando: vel impediendo: ne
possit ad eum citatio puenire. et ut lit.
non ostendit. Quoniam. Secunda est quod citatur ad
iudicium venit: si non vult stare iuri: vel
alio anno finita causa examinatorum utiatur
et illiatur. recedit. ii. q. 3. Tertium. Tertia
est quod offensa eius est manifesta ut iussus a
iudice non vult emendari. et de abb. sig.
Ex parte. Idem Boss. Et non quod idem.
de pal. in 4. di. 18. quod cum excoicatio
non sit infligenda: nisi pro mortali.
quia ille solus iudicio ecclesie est per-
dendus qui iudicio dei creditur preci-
sus: cum sententia iuris non sit iniur-
ta: potest homo formare conscientiam
suam quod ubi non peccat mortaliter:
nunquam incurrit sententiam iuris. Et
quia iniuria dicitur esse quod non iure
sit. Ideo non debet ubi iura nascun-
tur inde nasci iniurie occasio. Et.
Unde vi. lege. Ademerint.

colonia
hupta fuit

malitiosus
rapellat
alios de
finitus

De magis pluribus
quodam sequitur

Unde cū sit iniuriōsa excoīcatō que fertur sine mortali: nō est snia iuris vbi non est mortale. Excoīcari pōt q̄s p̄ inuasiōe: vel retentiōe rerum ecclesiasticarū. de resti. spo. Disānis. iuxta nōta ibi per Inno. Excoīcare potest platus p̄ iniuriā sibi facta. 22 q. 4. Bulisari. Excoīcare potest ordinarius pro defēsa fratris sui. de sen. ex. Dilecto. li. 6. Excoīcari quis potest p̄pter negligētiā. de cōsētra. vi. i. inemo. 30. de ligna. Excoīcari potest dñs p̄pter contumaciā serui vel p̄curatoris. vt lite non conte. c. i. 7 de dolo 7 contu. c. 2. 7 cū modi ficatōe ibi nō. 30. de lig. Excoīcatō facta in gñe valet cā exp̄ssa: 7 p̄pter contumaciā capituli excoīcāt singlī de capitulo culpabiles. de se. ex. Ro mana. li. 6. Excoīs snia trib⁹ mōis dicit iniusta. l. Ex cā. Ex aio. 7 ex ordine. Ex cā q̄dem vel quia nulla p̄tendit in snia: vel si p̄tendit & nō est. vel si & sit non est sufficiens: et rōabilis: vt ex eo. Sacro. 2. dicitur iniusta ex aio: qñ. l. 7 si cā exp̄matur & a rōabilis: nō tñ ex zelo iusticie: s̄ indignatōis inuidie vel odiij ab excoīcatore pmulga. ii. q. 3. Illa. Et ex de sen. ex. Cū medicinalis. li. 6. Ideo tutū cōsiliū est q̄ si q̄s offēdit nō p̄ se s̄ p̄ aliū q̄ caritative moueat sniaz pmulget. Vel si p̄ se vult facē hoc ad minus non s̄faciat hoc dum mouet. Si p̄mittat motuz forte cohericū aliq̄tūlū residere. 3. ex ordine dicit iniusta: qñ 7 si & cā et rōabilis p̄tendat: 7 p̄ferēs caritative moueat: attamē non p̄cessit admonitō competens: vel non fuit facta coraz

personis idoneis. extra. eo. Sacro. Admonitiōe cōpetentē intelligas ad arbitrium iudicis: siue trinā: siue vnam p̄ omnib⁹: maxime in notoriis Pe. 7 Ray. Modus autē 7 forma que debet seruari hodie in inferendo excoīcationem habes in se. c. Quāuis autem p̄ferēs sniaz excoīs iniustā quocūq̄ p̄dictorū modorū 7 uiter peccet: et diuersimode p̄uiat in iure: tamen talis sententia tenet: 7 ligat q̄tum ad ecclesiam militatē nisi sit lata a iudice: qui nō habebat sup̄ illo canonicam iurisdicitiōe: vel alia de causa esset nulla fm Rayn. vñ quando nulla sit talis sententia vide in se. s̄. Excoīcaciōis snia ipso iure nulla est in nouē casibus. Prim⁹ est si ille q̄ tulit eā nō habet de hoc p̄tatem. vt q̄a non erat eius iudex. ii. q. 3. Sententia. Vel erat excoīcatus 7 h⁹ mōi. 24. q. i. Audi uimus. Similiter 7 h̄ Ray. Intrusus 7 suspensus 7 a iurisdicitiōe alien⁹ excoīcare non potest. iz. q. 2. Alienationes. Si tamen crimen taliz esset occultum tolleranda esset eoz snia: licet nulla: q̄diu crimen eorum est occultum: 7 ab ecclesia tollerant illi ar. 8. q. 4. Nōne. Dicit autem intrusus qui nō fuit electus a maiori pte eligentiā. De suspēso aut dicit beat⁹ Tho. in 4. esse duz: qñ est suspēsus a iurisdicitiōe: vel ab ordine et iurisdicitiōe: sec⁹ si ab ordine tm. 2. est qñ est lata snia post appellōez legitimā: similis etiā si platus dicat: excoīco te si appellas: vel p̄paraueris te ad appellādū. Talis sentētia nō t̄z cū q̄libz oppressus possit appellare h̄z hosti.

Excoīcaciō nulla
iure non tenet

Excoīcaciō nulla
iure non tenet

Excoīcaciō nulla
iure non tenet
aut ex q̄ debet iudicari
iure non tenet

Si autē dicat iudex: excoīco te si hēs
res furtiuas tenz excoīcatio si hēs
res illas nec suspēdit p appellationē
Si tñ occultū est furtū: ecclesia te nō
vitabit: q̄a nō indicat de occultis. 22.
di. erubescāt. Terti⁹ ē qñ continet
intollerabile errozē. ex. e. p. tuas. 7 in
hoc et in pcedēti casu ille q̄ eos ppo
nit: etiā si nō petat absolōez v3 audiri
vt in. v. c. p. tuas. Sed si ad cautelā
petat absolōez nō debz denegari
quāuis aduersari⁹ vel excoīcator se
opponat: nisi dicat cū excoīcatū pro
manifesta offensa: q̄a tē dabit sic vi
cēti termin⁹. 8. diez: et si pbauēit nō
absoluet nisi p̄stet emēdam: vel det
cautionē de p̄cedo iuri. Si offensa
dubia p̄pōat: s̄ tñ p̄cedēte p̄batione
p̄ma. s̄ illi⁹ q̄ sic fuēit excoīcat⁹ debz
euitari i illis oib⁹: que vt actor in iu
diciis attēptauerit: ex iudiciū v3 in
officiis postulatōib⁹ electōib⁹ 7 aliis
legitimis actib⁹ v3 admitti: ex. eo. l3
li. 6. q̄ si appellōez sup hoc nō fuerit
p̄secut⁹: vt debuit. j. tēpus statutū a
iure v3 a iudice 7 ipe fuerit excoīcat⁹
noīatiz 7 exp̄sse elapso dicto tpe v3
denūtiari: et taz in iudicialib⁹ q̄ ext
iudicialib⁹ actibus remoueri: donec
ipsi⁹ snie docuerit nullitatē. ex. eo. l3
li. 6. Quart⁹ casus est qñ aliq̄s ex
coīcāret illos q̄ excoīcatōis p̄ciparēt
nō in cric: s̄ in locutōe: 7 aliis casibus
q̄b⁹ incurrit minor excoīcatio. Inaz
talīs snia nō valet: nisi p̄missa trina
admonitōe: vel vna p trib⁹: vel nisi
exp̄māc noīatiū ipsi admonēdi. ex
eo. Statutū. 7. c. Cōstōnez. li. 6.
Quint⁹ est qñ plati intēdicerēt suis
s̄bditis: ne exponāt suis supioribus:

aut legat. se. ap. aut inq̄sitōib⁹ statū
eccliay suaz: siue mōasterioz: 7 v3 s̄
ferrēt sniaz excoīs. ex d̄ offi. in. or. q̄a
pluriq̄. li. 6. 7 nō q̄ntū ad tertiū casū
q̄ itollerabilis error ē s̄ 3 Ray. cū sic
dic iudex: excoīco te: q̄a credis i deū
v3 q̄a nō fornicari. vel q̄a obedis plati.
tuis 7 h̄i. li. q. 3. Si is q̄ p̄est. Jdez
De. goff. 7 host. in sū. q̄ addūt ē q̄
intollerabilis error dicit p̄t q̄d3 pec
catū mortale. Jdē cū exp̄sse dē ius p
nūtiat. vt. 2. q. 6. s̄ diffinitū. Jdez
tñ hosti. in glo. sup. c. p. tuas. dicit q̄
snia nihilomin⁹ t3 qñ p̄nūtiat cōn
ius: nisi ille error in snia exp̄māc vel
nō fuēit appellōe suspēsa. S3 si error ē
i s̄co: vt cū dicit: excoīco te p̄ tale
peccatū cōmissū: q̄d t3 snia s̄uil. et
dic q̄ si plati dicat excoīco te: q̄a fe
cisti furtū: cū tñ nō feceris: t3 snia: vt
ii. q. 3. c. i. q̄a nō ē error itollerabilis
exp̄sius: naz talis cā si falsa sit: est tñ
possibilis: et q̄uis quo ad deum nō
sit ligat⁹: s̄ quo ad ecclesiā: peccaret
mortalit̄ si tēnerz. ex. eo. JDer tuas
Et iō cōsulēdū ē tali s̄ 3 Ray. vt s̄b̄ti
neat excoīcatōez patiēter humiliter:
7 deuote. s̄. se nō ingerēdo diuinis:
aut cōioni fidelit̄: offerēs se ad cano
nicā satisfactiōe: si in aliq̄ offende
rit: 7 instanter petat absolōez. Jdē
Tho. Jnno. 7 Ber. Item dicit De.
de p̄sio q̄ si superior p̄cipit mihi
aliquid iniustū: nō tñ mortale: puta
q̄ dem sibi lib̄ū meum non teneor
illi parere. Si tamen excoīmunicet
ligor cōsulens tamen mihi vt illius
iniusto mādato nō pareā: nō ligat⁹:
q̄a nō p̄cipat in crimine. Jo. an. ex
de sen. ex. p̄senti. li. 6. super verbo.

Ad cautelā. ponit oēs p̄dictos cāus
 ⁊ addit etiā istos q̄tuor. Prim⁹ cū
 q̄s excōicat a delegato cōtra delegā
 tis itētionē. de p̄ben. c. vlt. Secūd⁹
 si ferat a violāte infiditū hois. et d
 ex. pre. Tanta. Tert⁹ vbiq̄q̄ p̄lat⁹
 s̄ditū suū excōicat cōtra tenorē p̄ui
 legi sui. de p̄ui. cū capella. Quart⁹
 si ferat a delegato impet̄to ab excōi
 cato in casu nō p̄misso. li. 6. de offi.
 iu. or. Pleriq̄. Isti tñ casus additi
 vident cōp̄bendi s̄ p̄mo. Dicit etiā
 De. de pal. in 4. q̄ qñ sapientibus
 notū est sniam esse nullā: q̄nis ap̄d
 vulgus nesciat: p̄t hō nō seruare cā
 in occulto si i publico. Dicit etiā serua
 re quousq̄ scādālū rōnabiliter sedauē
 rit: vt sicut aliq̄s publice excōicat et
 publice denūtiat: ita ex aduerso ip̄e
 publicet cāz q̄re snia nō valet: puta
 appellatōez: vel alias iustā cām quo
 factō āplius nō est scādālū pusilloz
 s̄ p̄hisorz: ⁊ ideo est cōtēnēdū.

De cā formalī: siue de mō faciēdi
 excōicationē. Cap. 76.

f. Q̄ma at excōis: seu mod⁹
 q̄s sit tēnēd⁹. Si de snia ca
 nonis querit hic. fm host.
 hec p̄fert eo ip̄o q̄ aliq̄s in factum
 vānatū p̄ canones s̄ p̄ea excōis inci
 dit. De snia excōis q̄ p̄fert ab hoie
 i sūma cōfessorz. li. 2. eo. ti. q. 68. d̄r
 q̄ p̄suevit fieri sic snia excōis. Prop̄
 talē vel talē cām excōico te: vel talē
 vel excōicam? i scripti. h. mōi. ḡ istis
 v̄bis vel cōpollētib⁹ d̄z vti excōicās
 ar. ad hoc. 2. q. 6. §. diffinitiuā. Uñ
 ray. dicit nō approbo sniaz quorūdāz
 simpliciu sacerdotū dicentiu. Denū
 tiam? talē excōicatu: ⁊ tñ nūq̄ excōi

cauerūt eū: ⁊ l3 talis enitādus sit ab
 illis q̄bus sit denūtiatio: q̄a ip̄oz n̄
 est indicare vtz sit excōicat⁹: nec ne.
 Tamē si de hoc agat eē formā iudi
 cij nō reputabit excōicat⁹ p̄ h. modi
 v̄ba: nisi alias p̄bet excōicat⁹. Et s̄
 satis tradit. ext. de sen. ex. Cū Medi
 cinalis. li. 6. Nō q̄ est ali⁹ mod⁹
 excōnis. qñ scz p̄sona ignoratur que
 furtū vel aliud maleficiū fecit: ⁊ tūc
 sit excōicatio in gñali s̄b hac forma.
 Quicūq̄ fecerit furtū nisi restituat:
 vel q̄ aliquid scit nisi reuelat. ⁊ talez
 terminū p̄ p̄mo 2. ⁊ 3. edicto dat.
 ip̄o facto sit excōicatus: vel aliquid
 simile. extra eo. A nobis. Et nota q̄
 qui aliquid scit de mā p̄pter quam
 lata est snia excōis modo p̄dicto s̄z
 hosti. non tñt reuelare vānū passō
 sed p̄lato ecclesie. 25. q. 6. Ep̄us in
 synodo. Sed nec ip̄i p̄lato debet
 reuelare publice si sol⁹ reuelator scit
 ⁊ probare non p̄t. 2. q. 7. Pleriq̄
 Sed secrete cū p̄latus habeat cor
 rigere criminosos. ar. 22. q. 5. Hoc
 videtur. P̄mo igitur sciendū q̄
 cum snia excōicationis aliqñ sit lata
 a iure: aliqñ a iudice: siue ab homie:
 vt dictum est supra. Dicit guil. sniaz
 esse v̄l fieri a iure cū ab eo qui potest
 cōstitūz facē: vel gñalē: vt papa: vel p̄
 ticularē vt legat⁹ archyep̄s ep̄s vel
 cōcilū p̄uinciale aio iuris statuendi
 constituitur aliquid in perpetuū: et
 generaliter in omnes s̄ditos suos
 ⁊ statutum illud roboratur per sen
 tentiā excōmunicationis i futuros
 t̄nsgressores illi⁹ statuti. s. v̄bi ḡtia.
 Excōicam⁹ oēs hereticos: et q̄ exer
 cebūt v̄sas: vel tale aliqd cōmittēt.

Guil.
 ep̄us

Sētētia ho iudicis vel hois dī ēē q̄
p̄ferē p̄ contumacia vel offēsa p̄-
terita v̄l futura nō tū intētoe cōtōis
faciēde ḡnālis aut p̄petue . Sed vt
alicui p̄ticulari p̄sone: vel p̄sonis ad
vitam eorū: vel vt alicui negotio cō-
sulat ad tēpus. sicut si dicat. Excōi-
camus oēs illos qui vsq; ad hoc: vel
vsq; ad illud tps cōcabūt: vel faciēt
guerrā: vel illos q̄ inspēlabūt tales
moniales de turpitudine 7 h̄mōi. Et
nō q̄ v̄z p̄mitti excōicatio trina ad
monitio vel vna p̄ tribus: als̄ iniusta
est: 7 iudex suspēsus est ab ingressu
ecclesie. et. e. Sācro. Et debz habere
tēporz cōueniētia interualla: nisi facti
necessitas aliē suaserit. Et debz fieri
in scriptis cōtētibz cām excōis. Et
excōicator exēplū scripture huiusmōi
tenet excōicato tradē. 7 mēlez si sup
hoc fuerit rēfūsus: als̄ excōicator est
suspēsus: etiā a diuinis p̄ mensem: q̄
q̄dez si exēq̄t irregularis efficiē: nec
nisi p̄ papā cū eo poterit dispensari.
et. eo. Cū medicinalis. li. 6°. S̄z he
pene nō tāgūt epos: cū n̄ fiat spālis
mētio de eis sic opterz. Inhilomin⁹
tū 7 si illa nō seruēt excōicatio ligat.
Jo. tū de lignano in tractatu de cō-
suetudine ecclesiastica dicit q̄ ē attēdēdū:
q̄ l̄z contumacia sit cā imediata p̄pter
quā fert̄ maior excōicatio ab homie
Ipsa tū contumacia aliqui habz ortuz
a crimie. i. a spāli inhibitiōe criminis
facta ab hoie. Et tūc nō est op⁹ mo-
nitōe sup emēdationē criminis tam
cōmissi vt incidat: imo statiz incidit
vt cū monet supior aliquē vt nō for-
niceē cū tali: als̄ ipm excōicat si cō-
trafaciat excōicatus est. Et excōicari

pōt sine alia admonitiōe sup emēda-
tione criminis. Et rō. nā iste de cō-
tumax est. aliqui cōtumacia hēt ortū
a crie iā cōmissio: vt cū cōmissit quis
crimē sup quo erat admonit⁹ ne cō-
mitteret: 7 sic nec lata nec cōminata
snia est in cōtrafaciētem: et tunc est
opus monitione si contingat: et si
cōtumax fuerit poterit excōicari.
Inō q̄ vbi dicit̄ s̄b pena excōis n̄ h̄z
vim sentētie s̄ cōminatōis. vt. E. Cō-
minatōes epistolas. l. vnica. 7 nō ēē
de sagi. Arrez. Sed Guido dicit q̄
si iudex dicat p̄cipio tibi s̄b inēmina-
tione excōis: vel sub pena excōis ne
ordines furtiue suscipias. Inō es ex-
cōicat⁹ facies cōtrariū s̄ excōicatus.
S̄z si fert̄ sniaz s̄b cōditōe: vt excōica-
mus omnes q̄ furtiue ordines susci-
piunt: tunc es excōicat⁹. Ugo. dicit
q̄ si aliqd̄ mandat̄ s̄b inēminatōe
anathematis: tūc est cōminatio. Si
madat̄ s̄b pēa excōis: vel distictōne
excōicatiois: tūc si est mandatū hois
statim ligat si hoc intendit: cui in s̄
credēdū est fm Ug. 7 hosti. q̄a est
snia lata. Si est madatū iuris: tunc
cōtrafaciens non statiz ligat. zo. di.
Per totū. Et hoc ideo quia mitius
agit cum lege q̄ cū ministro legis.
ff. de arbi. Si cū dies. hosti. dicit q̄
si iudex facit canonē late snie dicēs.
Quicūq; furtū fecerit sit excōicat⁹: 7
postea dicit s̄b anathemate phibeō
ne q̄s furtū faciat: tunc cōtrafaciens
est excōicat⁹. et de loca. c. i. alias hoc
abbū. Sub anathemate vel simile cō-
minatorū est. ff. Cōminationes epi-
stolas in rubro 7 in nigro. Nisi per
hec abba inferēs intenderet proferre

propter sub
pena excoicatio

monitio
nisi p̄
monitio

sententiā q̄ p̄ cūstātiās intentionē
suā exp̄sit p̄bari potest. Itec hosti.
ex̄ de consan. c. i. vñ iudices qñ vo
lunt ferre sniam sic scribāt. Precipi
mus s̄b pena excōis vobis ex nūc q̄
put ex tunc: et ex tunc q̄ put ex nūc
in vos ferim⁹. In dō etiā q̄ tūz iudex
dicit excōico vel simile semp̄ intelli
git de maiori excōicatōe. ex̄ eo. Si
quē. Sola autē s̄luctudo absq̄ snia
vel cōstōe n̄ reddit aliquē excōicatū:
q̄a ille non est modus inferendi sen
tentiā excōis s̄z Euil. Item si iudex
vel platus dicat: habeo te p̄ excōica
to si intēdat p̄ hoc p̄ferēs excōicare
tenet excōicatio: q̄a s̄ba intentioni
defuiūt: et nō ecōuerso. 22. q. 5. Hu
mane. et sermo rei nō sermoni res ē
s̄biecta. ex̄ de s̄bo. si. Intelligentia.
In dō. n. in talib⁹ q̄uis s̄ba exigāt est
p̄scripta certa forma s̄boz sicut in
sacramento baptismi et eucharistie.
Concor. hosti. dicens in sū. Nō fa
cio vim vtz dicat iudex: excōico te:
vel scias te excōicatū: vel te excōicatū
cognosce: vel hēas te p̄ excōicato: vñ
reputes te excōicatū: vel alia quecūz
vñtū volūtatez et cōsensū iudicis de
p̄nti exp̄māt: sicut et alis similit̄ dicit̄
ex̄ de spō. Si inter viz. S̄z volūtas
iudicis spūalis oio p̄ lege seruāda ē
ai. q. 3. Audi. q̄uis iniuste: Et h̄ vbi
ille intēdat p̄ talia s̄ba excōicare: vt
dictū est. Qd̄ si dubitat de intētiōe
in dubio eligenda est via tutior: vt
reputet se excōicatū esse s̄m hosti. et
Euil. et sic querat absolutōem. Si
iudex dicat excōmūico vñū de istis
duob⁹. credit Euil. illū eē excōicatū
de quo iudex intellerit. Si autēz

sciri non pōt: aut si vaga fuerit eius
intentio. neuter est vitādus vt excōi
cat⁹. Itē dicit q̄ si iudex dicat excōico
te: et absoluo te: si siml̄ vtrūq̄ voluit
nihil egit: si autē vnū post alterum
vtrūq̄ egit. In dō et cū snia excōis lata
est s̄b cōditōe nō ligat añq̄ extat cō
ditio s̄m hosti. ex̄. e. ad nobis. Et si
pēdēte cōditōe appellet tenz appella
tio. S̄z si pure ferē snia n̄ releuat p̄
appellatōez: trāfferē tñ cognitio cāe
in supiorē. ex̄ de sen. ex. p. tuas. Et si
pēdēte cōditōe desinat eē ei⁹ s̄bit⁹
tenz snia nisi appellet ex̄ d̄ foro ope.
c. penul. s̄m hosti. et Inno. Itēz si
iudex p̄cipiat alicui d̄bitori q̄ soluat
et certū t̄minū alioq̄n sit excōicatus
dicunt hosti. et Inno. q̄ creditor n̄
pōt terminū plōngare q̄tū ad sen
tentiā excōis. s̄. enitādā: nisi et iudex
cōsentiat plōgatiōi. Et tunc si adue
niente 2º termino nō soluerit iteruz
est excōicat⁹ q̄a termin⁹ vt plōgat⁹
cū accessoriis: si tñ p̄l in p̄mo t̄mino
reputat sibi vt satisfactū: cessat tota
excōicatio. Itē nō q̄ si his q̄ sniam
gñalem pmulganit excōis moriat̄
vel a platiōe amoneat: ille qui facit
postea extra talē sniaz nō ē excōicat⁹
nisi diffiniendo illud statuerit. ff. de
offi. p. l. i. Vel nisi a successore exp̄sse
cōfirmet. ex̄ de loca. c. i. s̄m hostiē.
Excōicari pōt q̄s et p̄ litteras excōi
cato ignorāte si hoc exp̄sit excōicās
s̄ non puniē inf̄medio tpe si se inge
rat cōioni fidelit̄. Jo. de lig. Suffic
q̄ snia excōnis vel interditi sit lata
publice ad hoc vt teneat q̄s ad ob̄
uatiā eius. ex̄ de cleri. ex. mi. Illud.
Excōicatio dicit̄ p̄petua: q̄a nullum

inf. ad h. p.

non p̄p̄t
q̄m gñale

quod
quod

tps cōtinet diffinitū intelligit tamē
donec expiret.

De cā efficiēti: siue de eo q̄ potest
vel nō pōt excōicare. Ca. 79.

e Excōicatōis cā efficiens est.

Qui pōt excōicare. Sciēdū
igit q̄ excōicatōez ferre pūt
in alios: nō solū epī 7 sapiores: s̄ etiā
plati p̄ncipales collegiatay eccliarū
inferiores epīs. vt abbates etiā non
Dñdici dūmō fuerint cōfirmati. ex
de symo. Sicut tuis. Et p̄iores pūt
excōicare singulos de collegio: alie-
nos etiā si in eos aliquo iure spālī
hēant iurisdicōne. de offi. or. Cum
ab ecclīaz. 7 ex de ma. 7 obe. Cuz
in ecclīis. Archydiacon⁹ ē videt
q̄ possit excōicare: nō sit pōr. ar. 25
vi. p̄fectis. nisi cōsuetudo sit in cō-
trariū. Sacerdotes ho prochieles
excōicare n̄ pūt nisi aliquo spālī iure
iurisdicōis cōpetat. z. q. i. inemo
Uel nisi vbi esset cōsuetudo: que dat
iurisdicōnē. 9. q. 3. Cōquest⁹. I. ho.
Alb. Boff. 30. de lig. qui 30. in tra-
ctatu de cēlara ecclīastica dicit sic.
Potestas excōicādi p̄cedēs ex p̄tate
clauū siue fori p̄ncipalis cōpetit sacer-
doti nō alio: 7 p̄tate exerceat semp cū
p̄posit⁹ est curie: nisi sit cōtraria con-
suetudo vel supioris inhibitiō. Ifacul-
tas aut excōicādi p̄cedēs ex iurisdic-
tione spālī cōpetit platis habētib⁹
ordinariā iurisdicōnez a iure cōi vel
p̄uilegio: vel cōsuetudine spālī: vt dicit
Inno. Ad hoc aut q̄ talis facultas
cōpetat requirit q̄ sit clericus vel reli-
giosus 7 elect⁹ p̄ vniuersitatē ecclīasti-
cam 7 q̄ ad dignitatē p̄ncipalē: alis
nō hēt ordinariā: nisi cōsuetudo vel

p̄uilegiū concedat. Cōpetit etiā hoc
hūi iurisdicōnez spūalē a plato ecclē-
siastico: vt delegato. Cōpetit etiā
hūi ordinariā nō p̄ncipalit: vt vica-
rio ordinarij: hēc ille. Solus epūs. i.
nō inferior excōicat cū solēnitare de
qua habet. ii. q. 3. Debēt. Excōicare
pōt metropolitan⁹ suffraganeū suū
cū sit ei⁹ ordinar⁹. vi. iz. De his. 30. d
lig. Excōicare pōt 7 suspendē p̄pter
cūctiā extā ep̄s in iudicio sū cōfessu
capli. d offi. dele. Ex lris. In perpetuo
autē p̄pter crimen suspendere nō pōt
sine cōsensu capli: nisi aliud sibi cōpe-
tat aliq⁹ iure spālī. 15. q. 7. Episcop⁹
nullus. 30. de lig. Excōicare potest
caplm vel pōr sede vacante cū succe-
dat cum iurisdicōalib⁹. de maio. 7
obe. Cū olim. 30. de lig. Excōicare
nō potest q̄s seip̄s. z. q. 3. Si is qui.
Excōicare nō pōt fm iūsti. q̄ viola-
uit interdīdū. Excōicare non potest
mulier plati cū careat clauib⁹: d pe.
7 re. In noua q̄dā. Excōicatio lata per
delegatū ex sibi cōmissa nō valet. z.
q. 3. cā. 30. de lig. Et nō fm Ric.
in 4⁹ q̄ si iudex delegat⁹ post reuo-
cationē cōmissiōis sibi facte excōicat
aliquē anteq̄ reuocatio cōmissiōis
potuerit ad eū puenire tenz snia: q̄a
adhuc remanet penes eūz p̄tās sibi
cōmissa. ex de p̄u. Auditis in glo.
Aliqui tamē p̄babiliter dicētēs distin-
gunt sic. Quia aut ille q̄ reuocat cō-
missiōz intēdit et exp̄mit q̄ sit irritū
7 inane q̄qd ex tūc p̄ delegatū fue-
rit attēptatū. aut nō. Si p̄mo mō si
tenet sētētia lata postea a delegato.
Si nō: remanebit snia. hēc ille. Ex
cōicationis sententiā ab alieno epō

plebani

lata ratificari nō potest p ppiū ep̄z
q̄a ab initio nulla fuit fm̄ Inno. et
Bar. bi. Excoicare nō pōt laicus et
suspendere: nisi ex delegatōe pape
tunc enim potest. di. 22. § verum.
Excoicare non potest ep̄s ex̄ suaz
dyoc. et alij plati extra territorii sue
iurisdictionis fm̄ hosti. quia cū nō
sit quis excoicandas sine cāe cogni-
tione. ii. q. 3. Nemo. Et p̄ n̄s loc⁹
regrit vbi possit sedere p̄ tribunali
Episcopus autem ex̄stēs in aliena
dyocesi non pōt sedere p̄ tribunali
nec disponere aliqd̄ contentiose iur-
isd̄ctōis. 9. q. 2. Ep̄m. nisi de con-
sensu illius ad cui⁹ territorii se tran-
stulit. Ep̄i tñ expulsi possūt exercere
iurisd̄ctōez in aliqua dyocesi. s. circa
sbditos suos qui sic possunt absolue-
re et excoicare: vt de foro spe. Quāuis
In cle. zi. di. Deniq̄. Quidā tamen
dicunt q̄ extra suam dyoc. etiā pōt
ep̄s excoicare. ar. 9. q. 2. Archyep̄s
forte qd̄ concedi potest de notoriis
quia nec illa regrit cāe examinatōz
9. q. 3. §. fi. in sū. cōfessōz. li. 2. ti. 22.
q. 53. Excoicare non potest platus
eos in quib⁹ habet iurisd̄ctōez tp̄alē
tñ fm̄ hosti. ex̄ de offi. or. Dilectus
Et hoc nisi habeat istud ex p̄uilegio
sp̄ali: vel ex consuetudine que etiam
dat iurisd̄ctionē. Excoicatio lata p̄
eum qui cōi opinione nō credebat
excoicatus tñ erat n̄ t3. q. 7. §. tria
in glo. Inā neq̄ excoicat⁹ nec scisma-
ticus neq̄ intrusus neq̄ suspensus a
iurisd̄ctione. Sec⁹ si solū ab officio.
nec violans interd̄ctū excoicare pōt
vt dictum est. s̄.

Quis nō pōt excoicari.

Nota q̄ excoicari nō pōt mortuus.
Inā mortuus nō est homo. de sum.
tri. et si. ca. c. i. Excoicari. n. a canone
nō potest: quia h⁹ mōi excoicatio nō
ferē nisi p̄pter crimen. Et mortuus
delinquere non potest: a iudice etiā
excoicari nō potest. Nā talis sētētia
regrit monitionē p̄cedētē: mortuus
eniz moneri nō potest: nec otumax
cōstitui. In q̄busdā tamen casibus
sp̄alib⁹ mortuus excoicat⁹: et hoc ad
terrore: et potius rōe p̄cedētis vincit
q̄ p̄ntis: p̄pter qd̄ sit negatio sepul-
ture cōionis orōnis et h⁹ modi: vt in
decedēte in crimine heresis: et in no-
torio crimine. Jo. de lig. Excoicari
nō pōt iudeus vel pagan⁹: q̄a null⁹
pōt pdere qd̄ nō hēt: nec re: nec spe.
qd̄ hūm est de cōione intrinseca sc̄e
mentoz: extra quas sunt iudei et pa-
gani: circa quā de his qui foris sunt
nihil ad nos. 2. q. i. Multi. Sed de
cōione extrinseca fidelīū i q̄tuz aialia
ciuilia et socialia: vtpote in cōmertijs
et alijs actibus hūanis: q̄uis directe
a tali cōione excludi non possint: ita
q̄ exclusio terminet in eos: q̄a n̄ sūt
sbditi p̄ indirectū tñ possunt. s. in cōdi-
cendo fidelib⁹ cōionē talīuz. Jo. de
ligna. Excoicatōez incurrē non pōt
papa: nisi p̄ heresim: de qua iudicari
pōt et deponi. di. 40. Si papa. Alis
excoicari nō potest: nec ab homine:
cū sit sup̄ior omnib⁹. di. zi. Inferior
Nec a canone q̄a solut⁹ ē a canone
q̄uis fm̄ canones debeat viuē: nec
etiam minori p̄cipādo cū excoicat⁹.
extra de sen. ex. Nulli. in glo. S3 ex-
coicatōe que sepat a deo p̄pter mor-
tale bñ pōt excoicari: imo quia sine
f z

mortuus

Judei
pagan

papa

cōpatione creat? est maior: sine cōpa
 tione a deo longi? sepat. Jo. d lig.
 Excoīcatōis snia lata p statutu epi.
 nō ligat nec ipse: nec metropolitan?
 eius xtrafaciēdo intra territoriu sui
 suffraganei. s. Lau. 7 Jo. an. 7 Jo. d
 cal. 7 Pau. 7 hosti. q in sū. sua dicit
 certe certius est tenēdū: nec supiores
 nec pferētē sniaz fulminatoriā ligā
 zi. vi. inferior. Idem Tho. in. 4. Cō
 trariū tenet Ihug. 7 Archi. 7 Pe. de
 bel. Jo. dō de lig. circa hoc sic dicit
 in cōatu de cēlura ecclesiastica. Ego
 cōsideraui circa xcordiā hāz opinio
 num: et pondero largā differētiā
 hanc. s. an epūs vt epūs et archyepūs
 vt archyepūs incidat in statu fulmi
 natoriū. An epi 7 archyepi vt puati
 7 an qlibet incidat in ipm. In pmo
 cāu crederē neminē ligari: in 2° cāu
 vtrūz ligari. Subitio exēpla. Dispo
 nit statutu q qlibet exercēs iurisdī
 cionē in tali loco vel tēpore sit excō
 municat?: vel qlibz celebrās sit excōi
 catus. Epūs vt epūs: 7 archyepūs vt
 archyepūs iurisdīcionē exercēs non
 sunt ligati: vel epūs vt epūs pōtīficali
 celebrat: vel archyepūs in pfato loco
 phibito nō sunt excōicati. Exēpluz
 2° disponit statutu q qlibet furtum
 cōmittens: vel ad azardū ludēs: vel
 qd simile faciēs sit excōicat?. Epūs cō
 mittit furtuz vel ludit: 7 archyepūs
 idē cū hoc faciant vt puati ligant?: 7
 sic possz haberi opinionū concordia
 Sz qā plures docto. 7 solēniores te
 nent simplici pnam opinionē: ipsa
 videt magis tenēda. vi. iq. in cano
 nicis. Excōicari nō pōt sūdit? existēs
 etra territoriu sui supiores ab eo rōe

domicilij vel delidī: vel cōtra d? fm
 Inno. de foro cōpe. c. si. et hostiē. et
 Pau. de aleaza. Jo. dō in. c. Si epūs
 .ii. q. z. in pma glo. tenet cōtrariū p
 capla. Si epūs. 7. c. Si qd pbyf. 50.
 vi. Idē Jo. de lig. dices q iudex ci
 tare potest sūditū extra territoriu ci
 tatiōe artatiua. De offi. or. romana.
 li. 6. g. 7 ctumax cōstituti: 7 sic excōi
 cari. Excōicatōis snia lata p statutu
 epi vel alteri? ordinarij non ligat sū
 ditū alteri? plati veniētē contra ipz
 statutu et territoriu iurisdīcōis ipsi?
 Sed si bba statutu dicerēt q qūqz
 facit tale quid in territorio: vel extra
 territoriu sit excōicat?. Sic tenz Jo.
 de lig. allegās ad hoc. c. vt animaz
 de consti. li. 6. Nec obstat illa cōditō
 etiā extra territoriu: qā ius dicit exē
 territoriu q nō licet. Excōicari non
 possunt nec suspendi: nec interdici
 fratres ordinis pdicatoz ab epīs vl
 aliis platis ecclesie: nisi sup hoc hēret
 spalem licetiā 7 auctoritatez pape: q
 faceret mentionē de ipso ordine: et
 si ferent snias cōtra eos irrite sunt et
 inanes: 7 hoc ex pūilegio cōcesso or
 dini qd incipit. Meritis. qd ē alexan
 dri. Et i pūilegio. Nimis iniq. Itē
 cogi n pnt dicti frēs vt eozū cōtōib?
 sūdiant. i. epōz ex pūilegio Boni.
 Virtute. Excōicat? n ē sūdit? faciēs
 cōtra statutu infringēs excōicatiōez
 in loco exēpto intra territoriu ipsi?
 statuentis. Jo. de lig. q remittit ad
 dicta in pcedenti. s. 7 allegat etiā. c.
 luminoso. i8. q. z. vbi dicit p textuz
 Greg. q epūs nō debet exercē aliqd
 pātis in monasterio. 7 glo. ibidem
 dicit q loqē de exēptis. hāc opionē

no. 426
 ag. 6. p. 1. 7

v. d. 1. 6
 p. 2. 1. 4

sub. d. 1. 6
 in loco de
 sumptu

sub. d. 1. 6
 in loco de

tenet Jo. an. 7 Jo. cal. et Jo. cardi.
 q̄ oēs disputādo dicūt q̄ s̄dit^o de.
 linquens intra dyocl. s̄ in loco exē.
 pto nō ligat statuto ep̄i infligentis
 excōicatōz: puta ep̄s statuit q̄ in gre.
 diens monasteriū sue dyocl. sit excōi.
 catul: intrat q̄s mōasteriū monialiū
 exēptaz: n̄ incidit talis vigore vici
 statuti. Archy. 7 Ise. de senis dispu.
 tādo tenent cōtrariū. Ipe. de anch.
 in lectura super sexto. de consti. Ut
 aliaz. li. 6. recitat vtrāq̄ opinionē: 7
 sic cōcludit. Ego plene istoz dñorū
 rōes refero in. c. Ipostulasti. de so.
 ppe. 7 reduco eos ad cōcordiam sic.
 Aut platus loci exēpti ex forma p̄ui
 legij exēptōis h̄z iurisdictionē ep̄alez
 in loco suo exēpto. Et sic h̄a ē opio
 Jo. de cal. 7 sequaciū. Aut nō habet
 iurisdictionē ep̄alez: 7 sic h̄a est opio
 Archy. 7 alias rōnez h̄mōi ibi vidē
 potes. Inō etiaz fm Laud. q̄ s̄diti
 religiosi ex septa loci in quo vegūt:
 7 ex eoz clausurā suoz platoz s̄uis
 ligant: 7 eis obedire tenēt. Lot. n.
 mūdus ē eis p territorio: q̄a vbiq̄z
 est psona s̄bieda: vel poti^o religata:
 illic se extendit ptās eorū fm Vinc.
 J Excōis snia ferēda nō est: vbi multi
 tudo est in crimine: et piculū timerz
 scismatis vel scādali. vi. 50. Ut cōsti.
 tueret. 23. q. 4. Ipa pietas. Veritas
 tñ iusticie ppter scādālū postponēda
 nō est: q̄d sane intellige vt. scz detur
 iniqua snia. Jo. de lig. Excōicari nō
 pōt collegiū vel cōitas. c. Romana.
 de sen. ex. li. 6. Qd si fiat: l̄z q̄daz vi.
 cant q̄ tenet. Alii tñ dicunt et meli^o
 fm Ricar. in. 4°. q̄ nō tenet. Et bñ
 pñt excōicari singuli de collegio fm

Hostien. puta s̄b his h̄bis. Excōico
 p̄p̄ositū decanuz: et oēs alios de
 tali collegio nec debet excōicari vn^o
 p peccato alteri^o. 24. q. 3. Si hēs.
 Si tamē fieret tenet. 2. q. 3. Snia.

Quis possit excōicari.

Excōicari pōt Impator vel p̄nceps
 ab ep̄o suo. 2. q. 7. Cū balaam. Ex
 cōicanē regulariter post monitionē
 Impator: 7 rex soluz p notorijs. vi.
 63. Valentinianus. Jo. d. lig. Excōi.
 cari pōt iqrās 7 absens: et si moniat
 anteq̄ scierit liber est quo ad deuz
 q̄tū. s. ad sniaz absolui tñ p^o mortez
 debet si apparuerint signa cōtritōis
 illius ppter q̄d est excōicat^o. 2. q. 3.
 Nemo. Jo. de lig. Excōicari potest
 similē archyep̄s a s̄bdito delegato:
 si est ptās sibi a supiore cōcessa. 2. q.
 6. Si ep̄s. de de. non resl. Ex tue.
 Jo. de lig. Excōicari pōt raptor s̄ui
 monitōe pmissa si rapina est mani.
 festa: 7 si p̄ns ē: 7 statiz nō restituat:
 si abūs. j. tēpus p̄fixū. ext. de sen. ex.
 Romana. li. 6°. Excōicadi etiā sunt
 post mortē quoz scripta continent
 heresim. Qd intellige nisi ipsa ex se
 s̄bm̄issent cōcediōi 7 determinatōi
 ecclesie: vt fecit Abbas Joachim. ex
 de sū. tri. 7 si. ca. Dānam^o: et etiaz q̄
 hereticos heredes instituit. 24. q. 2.
 Sane. Alii tāq̄ carnes putride sūt
 a cōione fidelium resecādi. 24. q. 3.
 IResecāde. q̄d itelligēdū ē d̄ peccatis
 manifestis. 2. q. i. Adulti. Et nisi p^o
 monitōez se correxerint. 45. vi. Sed
 illud. Excōicandi sunt qui iussa apo.
 stolice sedis nō custodiūt: 7 precipue
 ex cōtēptu. vi. 18. Nulli. Dicūt enim
 violatores canonū blasphematores

Impator
rex
p̄nceps

Ignorant

archyep̄s

raptores

p̄ mortē

No p̄p̄
m̄l̄ do
7 h̄m̄

p̄ mortē
manifestis

blasphem

non pluribus
reprehensibilis
non obediens
canonem

multa dāna
et reuerentia
et obediens

spūs sancti. 25. q. i. Violatores. Ex-
coicari potest q̄s pluriēs: et p̄ eandēz
cām h̄z 30. an. Ifaciēs cōtra canonē
fulmiatorū excōis ex ignorātia ipsi⁹
puta exigit q̄s pedagīa a clericis iḡ,
rans excōicatōez sup̄ h̄mōi: nō excu-
lat q̄n liget snia. ex de re. iū. Ignor-
rantia. li. 6. Qd̄ est h̄a de canone
vniuersalis ecclesie. Sentētiis aut̄ p̄
statuta ordinariōz latīs nō ligant̄
ignorātes: nisi iḡrātia fuerit crassa:
aut supina. ex de cōsti. Ut animarū
li. 6. Et dicit Idet. de ancha. sup. d.
et q̄ crassa et supina ignorantia est
q̄n q̄s ignorat qd̄ publice factūz est
in ciuitate. vt di. 28. in p̄n. Vel non
intelligere qd̄ oēs intelligūt: hec. n.
ē lata culpa: hec ille. Et hoc intellige
nisi fuerit impedit⁹ vt nō possz scire
puta q̄ infirm⁹ vel incarcerat⁹: et h̄o
nō ab alijs audiuit.

De cā finali excōis: et de effectib⁹
sue de nouementis excōicationis.

Cap. 80.

Causa finalis excōis ē: vt excō-
municat⁹ delictūz suū recoḡ-
scat et ad deū redeat: Imi-
tat̄ enīz in h̄mōi snia ecclesia dei iū-
diciū fm̄ Tho. in 4. di. 18. Qui pec-
catores p̄ diuersa flagella castigat:
vt eos ad bonūz trahat: et ipsos sibi
relinquit: vt auxiliis s̄trahis quib⁹
ad mala p̄pediebāt suā infirmitatē
recognoscāt et humiles ad deū rede-
ant: h̄ ecclesia excōicat aliquos sepādo
eos a cōione fidelīū vt erubescant: et
suffragiis et alijs spūalib⁹ p̄uati p̄ hu-
militatē seipsos recognoscentes ad
p̄niam redeant. Un̄ excōicatio me-
dicinalis dicit̄. ex de sen. ex. Cū me-

dicinalis. li. 6. Est enīz quedāz non
pena culpa. Pene aut̄ sūt medicine
fm̄ p̄m. Et dicit Aug. q̄ nulla est
maior pena in ecclesia excōicatione.
24. q. 2. Corripiat̄. Ex hac aut̄ excōi-
catiōe cōsequit̄ multa dāna spūalia
et tēporalia. Primo q̄de p̄uatur
excōicatus sacramētis ecclesie nō. n.
ē susceptibilis alic⁹ sacramēti sic ligat⁹
3. q. 4. Engeltrudā. 2. p̄uat̄ suffra-
giis ecclesie p̄pter qd̄ incurrit triplex
incōmodū fm̄ tria que q̄s cōsequit̄
ex suffragiis ecclesie h̄z magis sniaz
in 4. di. 10. et Tho. ibidē. Valent
enīz suffragia ecclesie ad augmētūz
gratie eis q̄ h̄nt: vel ad merēdū eis:
q̄ nō h̄nt: et q̄ntū ad hoc: dicit magis
sniaz q̄ grā dei p̄ excōicatōez s̄tra-
hiē. Valēt 2. ad p̄dicationē dei ha-
bedā: q̄ntū ad h̄o dicit magister q̄ p̄
excōicatōez p̄dicio dei ei s̄trahit̄ et
sibi ipsi relinquit̄: nō tñ ita q̄ oīo a p̄ui-
dētia dei excludat̄: h̄ ab illa p̄dicoe
q̄ filios ecclesie spāliori mō custodit.
Valēt 3. ad defēdēdū ab hostib⁹: et
q̄ntū ad h̄o dicit magister: q̄ diabolo
maior ptās seuiēdi dāt i ipz corpālī
et spūalī. de h̄o et. ii. q. 2. Nihil. sicut
dicit Aug. Nihil sic v̄z formidare
xpianus h̄o: q̄z separi a corpore xpī. Si
n. sepat̄ a corpore xpī nō est mēbrū
chasti si non est membrum eius nō
vegetat̄ spū ei⁹. Si tamē q̄s iniuste
excōicat̄ et humiliē suat excōicatōez
humilitatī meritū recōpēsāt excōis
dānū h̄z tho. ibidē. Ricar. aut̄ in 4.
dicit q̄ excōicat⁹ ex iniusta cā nō ex-
cludit̄ p̄pter hoc a suffragiis ecclesie
q̄a nec ecclesia h̄ intēdit. 11. q. 2. Et si
S̄z etiā excōicat⁹ p̄ iusta cā si penit̄z

excoicatio
est pena

et diligentissime procurat absolutiōez
patus facere qđ in se est ex tūc valēt
libi orōnes ecclesie: vñ nō stat obsti-
natus in sua excoīcatōe: q̄uis aliq̄
modo p̄sint ei orōnes ecclesie lōge
tamē minus q̄ aliis nō excoīcatis.
In p̄mitina ecclesia quādo oportebat
p̄ signa ad fidem homines inui-
tare: p̄ excoīcatōez sequebat̄ ali⁹ esse
dus. s. manifesta veratio corporalis
diaboli: vt in p̄ma. Ad Cor. 5. Nūc
aut̄ inuisibili⁹ et sp̄nali⁹ sathane tra-
dit̄ modo p̄dicto. Uñ Aug. 11. q. 3.
Dis xpian⁹ dilectissimi. q̄ excoīcat̄ a
sacerdotib⁹ sathane tradi dicit̄: quō
s. q̄a ex̄ ecclesiā est diabol⁹ sicut in
ecclesia est xp̄s: ac p̄ hoc q̄s diabolo
tradi dicit̄: qui ab vnione ecclesie re-
mouet̄: vñ illos quos ap̄ls tūc Sa-
thane esse t̄ditos p̄dicat̄ excoīcatos
a se esse demōstrat. 2.º excoīcat⁹ non
potest cū aliis interesse diuinis: vel
cū aliis in ecclesia orare: alias morta-
liter peccat: nec etiā l̄ circa ecclesiā
extra sic xpe stare q̄ audiat diuina
p̄. et remi. Qđ in te. nō tñ p̄hibet
ab ingressu ecclesie: vñ ibi nō au-
diat diuina: vel cū aliis oret ibi. Jo.
de lig. Idotest et interesse p̄dicatiōi.
S3 et alias ad offm̄ dicēdū. i. horas
canonicas: ad q̄s est obligat⁹ tenet
nihilomin⁹ dicē: si solus et sine dñs
vobiscū. 4.º excoīcatio iusta excludit
a regno celoꝝ. 24. q. 1. Quisq̄. S3
iniuste lata si cōtēnat a regno exclu-
dit. 1. q. 2. Nemo. Ubi Glosso. sic
ait. In eo p̄tēnat vincula ecclesiastica
q̄a nō est hō q̄ ligat̄: s. xp̄s: q̄ p̄tatem
hāc dedit et dignos fecit homines
tanti honoris. Nam talis mortalit̄

peccat fm̄ doc. 5.º excoīcat⁹ excludit
a p̄cipatōe cum aliis fidelib⁹ in lo-
quēdo salutādo comedēdo et h̄mōi
11. q. 3. Sicut. Exciptiū tñ quedam
p̄sonē cum quib⁹ p̄cipare potest vt
dicit̄. 7. ti. se. 6.º si excoīcat⁹ ingerat
se officiis ali⁹ ordinis vtens sc̄iēter.
Si est clericus effici⁹ irregularis. ex
de clericis excoīcati. mini. apostolice
nec potest dispensari nisi p̄ papaz. et
de sen. et re. iudi. De cetero Si tamē
baptizaret in cā necessitati. vt vetula
et sine solēnitāte nō ē irregularis s3
Huic. 3. De. de pal. in 4.º. vi. 18. pleni⁹
et p̄fecti⁹ ponit hoc qui dicit q̄ excoī-
catus si celebrat: vel ordines recipit:
sit irregulari. et hoc h̄u est: nisi p̄ba-
bilis ignorātia excuset. de cle. ex. mi.
apostolice. Et hoc siue suscipiat ordi-
nem sac̄z: siue nō sac̄z: q̄a nō distin-
gūt. ex. e. Cū illoꝝ. Et licz ibi nō di-
stinguat̄ inter errorem iuris: et facti
quo ad incuriōnē irregularitatis. Si
tñ error facti esset p̄babilis excusatz
cū q̄uius sit celebrare excoīcatū q̄ or-
dinari: vñ p̄babilis ignorātia p̄nuat
ab irregularitate celebratē pari rōne
ordinatū. Si aut̄ est ignorātia non
p̄babilis Abbas dispēsat: si talis. scz
est claustralis. Si hō secularis sol⁹
papa vt ibidē. Et q̄uis aliqui restrin-
gant illū casū ad excoīcatū xpe inie-
ctiōnē tñ quacūq̄ de cā sit q̄s excoī-
cat⁹: videt̄ eadē rōe q̄ abbas possit
dispensare. Si hō ex̄s excoīcat⁹ nō
celebrat̄: s. in suo officio exequens se
ingerit diuinis effici⁹ irregulari. ita
q̄ non nisi per papam dispensat̄. 11.
q. 3. c. penult. Uñ sacerdos solēnit̄
baptizans: aut̄ etiam in foro sc̄iētie

Insuperat
q̄ p̄uoc

Similiter
indiat

penit̄ p̄p̄uoc
penit̄ p̄p̄uoc

absolendo: siue palā: siue occulte v^t
quocūq; cōtrahit irregularitātē. sec^o
si baptizaret in necessitate vt vetula
Et similiter excōicat^o si puate dicat
epām: vel etiā solēniter siue mani-
pulo: tñ vbi est cōsuetudo q^d fiat per
nō ordinatū. Item si adum minoz
ordinū etiā solēniter exercent cū hoc
etiā p nō ordinatū licite fieri possit nō
incurrit. Si autē sacerdos solēniter
officiar^z ecclesiā in matutinis vespis
vel aliis horis incurreret: Secus si
psalmodiādo cū aliis: qd etiā faciūt
layci. Itē si epūs tulit sniam excōis
in celebrantē in aliq capella siue lnia
sua: celebrās in pma vice non efficiūt
irregularis: si excōicat^o: scda aut vice
ibi vel alibi celebrādo efficiūt irregu-
laris. Sed si capella essz simpliciter
interdicta: tūc ibi celebrās pma vice
efficiūt irregularis. Ille ho q publice
excōicatū admittit ad diuina: est ei
interdict^o ecclesie ingressus. s. ad ce-
lebrādū: vel etiā officiādū: nō est irre-
gularis: nisi postq^d admisit talez ad
diuina se ingerat diuinis āte purga-
tionē h^o mōi excessus: de quo ex de
sen. ex. 3s q. li. 6. hec iDe. Et nō qd
dicit IRic. in 4°. di. 18. circa eādem
mām. Qd si ille q ordinat in excōi-
catione scit se esse excōicatum ppter
iniedionē manū in clericū siue inie-
dio sit enormis: siue non: siue hoc sit
ante ingressū religiōis: siue post: sup
tali irregularitate p platū suū dispē-
sari nō pōt: an ordine tñ pdicatoz et
mioz p pūlegiū. Virtute aspiciuos
pnt ordinatos in excōicatōe vel in su-
spensione vel in dicto platū eoz sup
tali irregularitate dispēlare: etiam si

cōtrissent āte ingressū religiōis: nisi
casus excōicatōis fuisset enormis: ita
q^d essz absolutio pape reservata. Itē
qd dicit de ignorātia: dicit IRic. q^d i
foro cōsciētie credit cuilibet dicēti se
habuisse iuris vel facti ignorātiā in
h^o mōi qñ fuit ordinat^o: si in foro cō-
tentionis secus. Septimo excōicatus
nō potest recipi ad religionē: nisi p^o
absoluat h^o IRay. Si tñ fuerit rece-
ptus t^z receptio: similiter etiā pfectio
excōicati tenet. Ifrēs aut pdicatores
ex spāli pūlegio possūt absolūe secu-
lares ingredi volētes ipsū ordinem
nisi essz casus pape refuat^o. Octauo
excōicat^o eligē nō pōt nec eligi: vt nō
ex de app. Cōstitut^o. Et si sec^o factū
fuerit: talis electio ipso iure nulla ē.
ex de iue. Cū dilect^o. 7. q. 1. i. Nos
in hoie vbi ēt dicit glo. q^d si q eligūt
cū excōicato vitia^t electio. Itē quia
dicit regla iur. li. 6. Infamib^o nō pa-
teat porte dignitatz: si cū excōicati
maiori sint infames: vt p. 3. q. 1. In
fames. vbi dicit in tex. Excōicatos g^o
zē. qd ēt t^z Bal. Et intelligit de ex-
cōicatōe notoria. Et dicit iDe. de pal.
hoc esse hū nō soluz de dignitate ec-
clesiastica regulari vel seculari: si etiā
laycali: vñ in regē vel Impatorē nō
pōt eligi. d. elec. iDer venerabilē: sūl^r
nō pōt sferre bñficiū: d. excels. pla. tāta
iNono excōicat^o nullū bñficiū ecclia-
sticū acq^{re} pōt. ex de cle. ex. mi. iDo-
stulastis. 7. de bñficiis iā hitis dū est
in mora petēdi absolōez nil pcept.
ex de app. Pastoralis. Sec^o si nō est i
mora: de concel. p. Quia diuersitatē
Jo. de lig. Et dicit pe. de pal. in 4°.
q^d si qs ē iniuste excōicatus: vel facit

no in pte
in religioz

no eliget
ut eliget

admittit
quodam
ad pma
publuc

syn. 14 ad
facit

excōicatus
ordinatus

no refert
vna

no facit
fuit fuit

posse suū de ipetrādo absolōz ab in
iusta excoīcatōe in foro sciētie, facit
fruct⁹ suos: ⁊ in foro exteriori dicit cū
eo dispēsari: ⁊ p simplici dispēsatiōez
secū facta: ē in tpe i q⁹ in mora erat
pōt fruct⁹ pēpē: sec⁹ at si tpe electōis
vel cōfirmatōis vel collatiōis erat ex
coīcat⁹: qā tū nullū ius fuēat acq̄sitū
ppter qd nō sufficit dispēsatiō: s̄ re q̄
rit noua collatō: vñ si est bñficiū pri
nēs ad collatōez epī: vel simplici: vñ
p tūc rōe delicti: qā p̄tulit excoīcato
nō sufficit ei⁹ dispēsatiō: s̄ dispēsatiō
pape: vel alteri⁹ q̄ pōt pferre ex certa
sciētia facta sufficit ⁊ hēc p nona col
latōe absolōis: absolūt⁹ aut nō ex h⁹
facit fruct⁹ suos medio tpe pceptos
nisi cū eo fuēit spālī dispēsatum: vel
iniuste fuissz excoīcat⁹: vel nō fuisset
in mora petendi. hec ille. **Decimo ex**
coīcat⁹ ē ab officio et bñfī suspēsus.
vñ nec ligare pōt: nec absolūē. 24. q.
i. Audiuim⁹. Nec pōt bñficiū pferre
ex de excess. p. Tanta. Quādiu tolle
rat valet qd fit ab eo: vt si puideret
alicui ecclesie: vel cōfirmaret alicui⁹
electionem. ar. 8. q. 4. Non ne. nisi
forte esset notorium. Dicit Ricar. in
4⁹. di. 18. qd si omnes adus legitimi
quos aliq̄ exercent: dum eorū excoī
catio latet essent irriti ⁊ inanes iudi
candi postq̄ eorum excoīcatio esset
detecta: Adulci de statu suo essent
incerti: quia aliqui sunt prelati: ha
bentes plura beneficia ecclesiastica
q̄ a latē excoīcato fuerūt absolūti:
⁊ sic dura videret hec sententia. Et
ideo alioz inia: mitior et rōabilior q̄
dicit, qd in tali casu eorū absolōes: et
bñficiorū collationes tenent quāuis

eorū excoīcatio postea fuerit detecta
extra de excep. Exceptionez in glo.
ar. de iur. pa. Cōsultatōib⁹. Undeci
mus excoīcatō est interdictus
omnis adus legitimus. Unde nec
iudicare potest: nec accusare: nec te
stificari. i. q. 3. Ad mensaz. s̄. Euidē
ter. Et si vnus de iudicibus ferētib⁹
sententiā sit excoīcat⁹ nō valet
sententia: si simul cū excoīcato pñū
tiāt. Jo. d. lig. Et dicit Idet. de pal.
in 4⁹. hoc esse dūm. si est excoīcatus
publice. de sen. ⁊ re. iudi. Ad p̄bādū
quia facta ⁊ iudicata p occulte excoī
catum valent. Unde ⁊ in spūalibus
non valet qd fit ab excoīcatō. de
appel. Constitutus. Et tñ q̄diu
tollerant p̄lati: et sunt occulte excoī
cati valet qd fit ab eis. 8. q. 4. Non
ne. vñ si cōtulit bñficiū: vel cōfirma
uerit electōez t̄z: ⁊ similiter si absoluit i
foro cōsciētie. hec ille cū quo concor.
Ric. vt in s̄ p̄cedēti. Cōstōes etiā: ⁊
sine facte vel late ab eo: vel de man
dato ei⁹ irritē sunt ipso iure: ⁊ nūq̄
valebūt. ex de imu. ecc. Aduerl⁹ Jo.
de lig. tñ dicit qd valet iudiciū corā
iudice excoīcato hitū: nisi sit publice
excoīcat⁹. Duodecim⁹ excoīcat⁹ nōn
pōt cōstitui pcurator. ex d. pba. post
cessiōez. nec ē pōt cōstitui pcuratorē
qn imo si q̄ cōitas aliq̄ pcuratores
cōstituit ⁊ ipe excoīcat⁹ in cōstitutes
fuit ⁊ rector vel p̄ncipalis ⁊ exp̄sus
vñ ei⁹ aucte fact⁹ ē pcurator: vñ si ipa
cōitas sciēdo ip̄z talē vna cū eo pcur
atorē fecissz nō valet. ex de pcur. c. si.
Si tñ excoīcat⁹ sit reus bñ pōt in iu
dicio se dēfendē: ⁊ ad hoc pcuratorē
constituere ex de iudi. Intellexim⁹.

ab anteq
legitimis

Supra qd
nō offēd
et bñficiū

in p̄p̄m

excoīcat⁹
p̄d p̄d
fundat

*pro absolt
in iura fidelitatis*

*debetur in h
solus in dolo
opponere
no impetrat
hanc*

*no ordinat
in ordinat
no sepellit*

*sepultus
exhumatus*

Sec^o aut si sit rector: vel si reus con-
niat: vel reconueniat. et de pba. post
cessionē. Terminusdecim^o excoicatio
absoluit a iuramento fidelitatis. is. q.
6. Nos sanctor. et. c. Juratos. Jo.
de lig. Un si qs debz alicui in certo
termino et interiz ipse creditor excoi-
cat fm Bar. bz. et Jo. de lig. no dz
debitor ei solvere: un pauerat in ex-
coicatione. Sed vt dicit Jo. an. depo-
nat debitū in ede sacra vt postea cre-
ditori absoluto def. Jo. tñ et hugo
dicūt cōtrariū. s. q dz solvere. Quar-
tusdecimus excoicat^o matrimoniu
cōtrahere nō pōt cōtractū tñ t3. Jo.
de lig. Si tñ pēbit t3: lz peccet mor-
talit^r reddē et debitū dz: exigē etiā n
puto esse mortale. Itē excoicat^o non
pōt ordiare nec ordinari quo ad exe-
cutionē: etiā si ignoret vñ ordiati ab
epo excoicato etiā ignorat indigent
dispensatōe quo ad executiōz ordinis
de eo qui renū. c. vl. Silr q excoicat^o
publice: siue ignoret ius: siue factum
ordinat^o n̄ suscipit executionē. de se.
ex. Cū illoz. Item Jpe. de pal. in 4°.
dicit etiā idē Jpe. q epūs occulte ex-
coicat^o nō min^o ofert ordinando q
public^o: qā utrobiz caratē nō exe-
cutionē: lz in alio cāu dispēset facilr
ppf pbabilē ignoratiā. Nō sic autē
in sacramēto pñie qā. s. occulte excoi-
cat^o absoluit et t3 absolutio. Et ratio
diuersitatis h3 cū ē: quia cā vniuoca
coicat formā suā fm modū quē hēt
et qā in cōferēdis ordinib^o se h3 eps
vt cā quodāmō vniuoca nō potest
cōferre executiōez qñ eā nō h3: sed in
collatōe pñie se h3 sacerdos vt equo
cū instrū in cōferēdo grāz etiā si nō

*habet et spalia
ad iuramentum*

habet: et ideo valet absolutio. 22.

Quintusdecim^o excoicat^o nō potest
administrare spūalia vel tpalia valz
tñ cōtract^o fact^o p eū noie ecclesie: vt
noie pprio. Jo. dz lig. Subditi tenēt
ei obedire: donec p ecclesiā sit tolle-
ratū. 8. q. 4. In nō ne. alij dē Jo. dz lig.
Sextusdecim^o nō valēt lre impēte
p excoicatiū: nec astrigi pōt qs pacto
tacito vel expreso cōicare excoicato
nisi in casib^o a iure pmissis: nec post
absolutiōez vti potest litteris pēdere
excoicatione impetratis post liti. ot.
Opponi pōt exceptio excoicatiōis re-
pullo excoimūicato ab agēdo: currit
cōt eū pscriptio si est in mora petēdi
absolutiōez: nec dabit^r restitutio exco-
municato si pscriptuz sit. Jo. de lig.
Decimusseptim^o excoicat^o sic de-
cens: non debet in ecclesia vel loco
sacro sepeliri: nec potest p eo obla-
tio suscipi: nec publica oratio pro eo
fieri: sicut nec pro ipso viuo: nisi appa-
ruerint in eo ante mortem signa cō-
tritionis: quia tunc absoluetur post
mortem: et omnia p̄dicta poterunt
fieri pro eo. 24. q. 2. Sane. Secreta
tñ orōne orari pōt p excoicatis fm
Jpe. de pūio. Decimus octauus ca-
daver excoicati n̄ fac locū religiosuz:
vt cadaver fidelis n̄ excoicati h3 Jo.
de lig. Sepult^o in cimiterio si discerni
pōt dz exhumari. Cōcludat^r g. Cū ex-
coicatō iferat tot dāna merito dicit
Aug. Inibit sic dz formidare xpian^o
sic sepai a corpe xpi. si q̄ at i eā icidit
q̄citi^o q̄rat absolōez de q̄ m̄ agēdū.

De absolōe a maiori excoicatione
quomodo fieri debet: et a quo.

Cap. 81.

a Absoluē pōt ab excoīcatione
maiori lata a iure regulari
ep̄s suos sēditos: et exēpti p̄
lati sibi sēditos: n̄ papa sibi refuasset
absolōz ei⁹. ex. d. lē. ex. in sup. vel capl̄z
seu ille ad quē ep̄alis iurisdīctō p̄tinz
sede vacāte. ex. d. ma. et obe. c. z. li. 6.
Et idē d. snia iur̄l. de snia dō hoīs n̄
pōt absolui q̄s: nisi a ferēte ipsaz vel
successore ei⁹ vbi ille essz mortuus vl
amot⁹. i. l. q. z. Si ep̄s. Uel a supiore
ei⁹: si tñ h̄ret oēz iurisdīctōz et plenā
prātē sup ip̄z excoīcatū sic et ipe d. tu
lit: sic si sacerdos p̄ochialis ex cōsue
tudie loci excoīcat p̄ochianū suū: q̄
uis n̄ debeat ep̄m absolūē illuz sacer
dote irredh̄ito: tñ potest: et si absoluit
absolūt⁹ ē. Et sic si absoluit puincia
lis ordīs mēdicatū: quē ligauit p̄or
cōuētual: sec⁹ at si absolūēt archiep̄s
quē excoīcauit suffragane⁹ ei⁹: n̄ ciz
l̄s pōt: nisi in cāu vt si fuerit appellatū
ad eū: et tē pōt: vocatis tñ p̄ib⁹ et co
gnito de appellōe: als n̄ valz absolō
ex de app. Romana. li. 6. vel in arti
culo mortis: tūc. n. q̄lz a quolz sacer
dote pōt absolui a q̄cūqz snia excoīs
ēt refuata pape: cū modificatōne tñ
quā hēs. s. in. i. c. h⁹ op̄il. Ep̄s ex suā
dyocl. absolūē n̄ pōt ab his q̄ req̄rūt
cāe cognitōez: q̄a nec ibi pōt sedē p̄
tribūali. 9. q. z. Ep̄z. Nec ē legatus
ex terminos sue legatōis. Ep̄i tñ ex
p̄ulsi p̄nt exercere suā iurisdīctōez in
aliēa dioec̄si. Si papa mādāt alicui
q̄ aliquē excoīcet omittere ei cāe co
gnitōez potēit et illuz absolūē. vi. zi.
Inferior. Sz si mādāt ei tñ q̄ excoī
cet cū ipe diffiniēt negociū n̄ potēit
Cū p̄ papā cōfirmat aliqz snia excoīs

lata p̄ inferiorē: si l̄s simplr sit: et sine
cāe cognitōe potēit ipe inferior d. tu
lit sniaz absolūē: si dō fuisset cōfirma
ta ex certa scia: et q̄h cū cāe cognitōe
n̄ potēit absolui suū mādātō pape n̄
essz certū p̄ falli suggestiōz fuisse ipe
tratā. ex de confir. vti. vel inuti. c. z.
Absolutio ab excoīcatōne ex falsa cā
ēz Inno. et host. n̄ t̄z q̄a iudex n̄ intē
dit sic absolūē: puta si absoluend⁹ di
cat se satisfecisse: vel iniuriā remissaz:
cū non sit hum: alias absolutio: siue
iusta: siue iniusta tenet quo ad ecclē
siaz militantē. ar. extra de re. in. Dis
et vi. 50. ponderet. Absolui quīl pōt
ab ep̄o illius dyocesis in qua morat⁹
a sententia canonis quā incurrit in
alia dyocesi: siue canō sit de iure cōi
siue de iure synodali: nisi pape refer
uet calus. Sed a sentētia hoīs non
potest absolui nisi ab excoīcatore vel
eius successore in officio: vel supiore.
Ricardus in quarto. Et hoc nisi in
articulo mortis: vel si sit iusto impe
dimento detētus: ne possit in breui
accedere ad excoīcatorē: tunc
enim potest absolui cum iniunctiōe
vt se presentet q̄ntius cōmode pote
rit ei qui debz absoluc̄re sublato im
pedimēto. Uide de hoc supra. c. 50.
Absolui potest quis inuitus ab excoī
catorē: sicut et inuit⁹ excoīcatur:
imo manēte contumacia pōt quis
districte remittē excoīcatōem iuste
latam si videat salutē eius expedire.
Tho. in 4. vi. i8. Sed Ric. in 4.
vi. e. cōcedit hoc de snia hoīs: sed de
snia iur̄l. dicit q̄ absolui n̄ pōt inuit⁹
allegat. 24. q. z. Nec quisquam. ar.
ad hoc ex de offi. dele. Cū cōtingat.

2. 6. pōt
absolūē

nota

Absolui dicitur excōicari q̄ offert se ad iu-
 sticiā nō obstatē appellōe ptis aduer-
 se: debet tñ recipi añ absolutōez suffi-
 ciens cautio ab eo q̄ iuri parebit. ex
 de appel. Qua frōte. Si excōicatus
 dicat cāz excōis fuisse dubiā v̄ nullā
 vel falsā: 7 petit absolui ad cautelaz
 absoluet cū iuratoria cautioe: nisi ex-
 cōicator: vel is p quo lata est sētētia
 .j. 8. dies pbauerit de cā. ex. e. d. se.
 ex. Solet. li. 6°. Excōicator cōgēs
 erroze sue excōis dicitur reuocare siue ab-
 soluē nō obstatē appellōe aduersarij
 Sz si dubitat de errore pōt absolue
 recepta cautioe q̄ iuri pareat. ex de
 se. ex. Sacro. Ligat plurib⁹ sētētis
 vel vna ex diuersis causis: si vult
 absolui debet expmē omnē sētētiā
 7 cāz: et sic vna absolutio sufficiet ad
 plures excōicatōes tollēdas: als nō
 tenet absolutio: q̄a p surreptioez est
 obtēta. ex de sen. ex. officij. Cū quis
 dubitet se esse excōicatu: si sup h⁹ hz
 cōsciētiā scrupulosā nimis: deponat
 eā ad consiliū boni viri quā si nollit
 vel nō possit eā deponē: vel habeat
 ad hoc pbabilez opinionez: faciat se
 absolui ad cautelaz. extra de sen. ex.
 Inquisitioni. Absolutio autē ab ex-
 cōmunicatiōe fm Euil. est duplex.
 Una ptinēs ad forz cōtētiōis: 7 hec
 mitti potest clericis nō sacerdotib⁹
 imo etiā fm ihug. 7 laycis ex dele-
 gatione pape tñ. Alia est que ptinz
 ad forz penitētiā: que fit cum orōe
 7 psalmo. extra de sen. ex. A nobis.
 in fi. Et hec nec debet nec potest cō-
 mitti nisi sacerdotib⁹: nisi forte a pa-
 pa hoc fiat. Sz idē de pūio 7 Jo.
 vident pfectius circa hoc dicere. Di-

cunt enī sup vīda decretali q̄ q̄libz
 supior etiam non sacerdos qui habz
 prātem excōicandi: habet 7 prātem
 absoluēdi: q̄tū ad restituēdū cōioni
 hominū: 7 reddēdū illum habile ad
 actus legitimos. Sed q̄tū ad tol-
 lendū culpā criminis: vel cōtumacie
 contracte: requiritur absolutio sacer-
 dotis. hec p̄dicti. In absolutōe at
ipla a maiori excōicatiōe quoz ob-
uāda sūt hz host. in li. Idmū est
 vt excōicatus in omni cāu atēqz ab-
 soluat iuret stare mādatis ecclesie: 7
 q̄uis hostiē. dixerit hoc esse de sba
 absolōis: cōtrariū tamē tñ. vnde si
 omittat: qd fieri nō debet: valet ni-
 hilominus absolutio extra eo. Cum
 desideres. Boss. Ber. 7 Euil. Et idē
 etiaz si iuret p̄dictus pere mandato
 ipsius qui suscipit iuramentum. De
 pueris autem an debeant iurare re-
 linquit arbitrio epi. Et dicit Ricar.
 in 4°. q̄ aliqui dicunt q̄ p leui inie-
 ctione non debet exigi iuramentuz
 ppter piculum piurij. Alij q̄ hoc est
 obseruādū in absolutōe cuiuscūqz: q̄
 incidit in canonem. Ihec Ricar. Sz
 ihug. dicit q̄ debz exigi p honorēdis
 criminib⁹: vt incendiariis fractozib⁹
 7 huiusmōi. Nō tamē p q̄busz alijs
 mortalib⁹ q̄ que lata est inia. 7 istd
 v̄ satis equū. Secūdu ē vt si excōi-
cat⁹ ē p notoria offēsa i aliquē n̄ ab-
soluat: nisi p̄us sufficiēs emēda p̄stet
p otuācia at 7 p offēsa dubia suffic
iuratoria cautio. ex d. Ab. sig. Ex pte
 .s. vbi nulle expēse petūt: s vbi expē-
 se vel satisfactō vāni peterēt n̄ debz
 absolui: nisi p̄us satisfaciat si potest.
 Si autē emēdā p̄stare nō pot debz

In absolutioe
 q̄tū obstatē
 ab ipso nō

Solent
 absolui
 in iuris

Causa

absolui recepta ab eo idonea cautioe
 q̄ satisfaciatur si ad pinguiorē fortunā
 puenerit: ⁊ dicit idonea pignratina:
 vel fideiussoria: ex d̄ solu. Edoard⁹.
 Et illa si p̄stare nō potest saltē p̄stet
 iuratoriā. Absolutio autē neganda
 non est. 26. q. 6. Si p̄sbyr. Talis q̄
 ad petitionē aduersarij tenet cedere
 bonis: vt dicit Huil. vez ⁊ si istd̄ f̄z
 nō seruet tenz tñ absolutio: si peccat
 q̄ sic absoluit fm̄ Huil. Tertium qd̄
 seruari debet est vt absoluat p̄ euz q̄
 talit̄ iniaz vel supiorē suū vel aliū cui
 cōmiserit: cū psalmo orōe: ⁊ h̄berib⁹
 psalmo. l. Miserere. v̄l alio p̄niali f̄z
 Huil. orōe. v3. Deus cui p̄p̄iū est mi
 sereri. 2c. Et vbi in ipsa orōe dicit cō
 fuerit. Quē delictoz cathena ostringit.
 loco b⁹ mōi dicit. Et hunc quez
 cathena excoīcatōis cōstringit. Pre
 mittit autē post psalmū cū Gloria.
 Ikyriel. X̄p̄l. Ikyriel. Pater nr̄. ⁊.
 Et ne. ⁊. Sz libera. ⁊. Saluū fac
 ⁊. Inihil p̄fi. ⁊. Esto. e. ⁊. Domie
 exaudi. Dñs vobi. 2c. Idost at̄ ipsaz
 orōnē p̄dictā. De⁹ cui p̄p̄iūz. dicit dñ
 ē. Auerte oī potēt. dei et beatorz apo
 stolorz. Petri ⁊ Pauli. ⁊ ecclesie sue
 sande ⁊ nr̄a. l. mihi cōmissa absoluo
 te a tali inia: vel ab excoīcatōe quaz
 incurristi p̄pter talē ⁊ talē cām: et re
 stituo te cōioni et p̄ticipatōi ecclesie:
 et oīuz fidelī ⁊ ecclesiastīcl. sac̄mēt. l.
 ex. e. A nobis. Uerberabit aut̄ absol
 uens excoīcatū h̄gis vel corrigiis nu
 das h̄ntē scapulas: oū dicit: oīa p̄dīa
 ista fiēt. Ista tñ s̄ ad bñ cē ⁊ n̄ d̄ s̄ba
 absolōis. Quartū ē vt postmodū ab
 soluēl faciat illa mādāta iusta ⁊ rōa
 bilia: als appellat̄ possz ex d̄ pac. c. fi.

Erit autē mādātū rōabile ei factū si
 ip̄o excoīcato iniūgit p̄ncipalit̄ q̄ dē
 illū canonē nūq̄ veniat: vt incēdia
 rio q̄ nō incēdat. Percutiētī clericū
 q̄ n̄ pcutiat ⁊ similia. 22. q. vl. Pessi
 mā. Alū ē req̄rit cautio q̄ de ceto
 talia nūq̄ faciat. ex d̄ sen. ex. Brauē.
 Si at̄ apparet inia iniusta nullū mā
 datū fac̄ absoluto. Et nō q̄ p̄p̄iū vio
 lētiā manuū inieciōz in clericūz reli
 giosū solz fieri satisfactio pecuniaria
 q̄ applicat̄ mōsterio si pcut⁹ ē religi
 olus: si ē cleric⁹ secl̄aris sibi applica
 ret: n̄ in v̄tūelia ecclesie effz pcutus:
 q̄a tē ecclesie cū ipsa possit agē adōe
 iniuriāz f̄z q̄ gos. et host. dicit. De
 fūd⁹ at̄ excoīcat⁹ ⁊ sepult⁹ in loco sa
 cro cū absoluit̄ n̄ exhuat̄: s̄ sepulchz
 ei⁹ h̄berat̄: vt fit cō viros. ex d̄ sē. ex.
 A nobis. Reglar̄. at̄ cū h̄berat̄ regu
 larē: vel alias icidit in iniaz excoīs a
 iure platā: nec apostolice sedi refua
 tā absoluet̄ a suo plato si tñ pcutissz
 regularēz alteri⁹ religiōis: tē Abbas
 vel plat⁹ pcuti h̄berabit ip̄z absolue
 dū qd̄ erit loco satisfactōis s̄ iuramē
 tū recipiet ⁊ absoluet̄ p̄p̄i⁹ Abbas.
 Cōueniētī tñ fit totū p̄ vnum ex cō
 missiōe alii⁹. ex d̄ offi. or. c. fi. Si aut̄
 pcutit clericū secularēz absoluet̄ per
 ep̄z. ex d̄ sē. ex. Religioso. li. 6. in cāu
 at̄ q̄ regulari. excoīcat⁹ n̄ h̄ret platū
 q̄ effz sacerdos: vel si effz defūd⁹ ip̄e
 plat⁹ vel excoīcat⁹ ad dyocesanū est
 recurren f̄z host. qd̄ gn̄l. itelligit tā
 d̄ exēptl. q̄ d̄ n̄ exēptl. Et nō q̄ quīs
 absolō ab excoīcatōe regularit̄ deat
 fieri cū p̄dicto in declarato in supiori
 s̄. quādo cōmode potest. Tamē ⁊ si
 nō seruet̄ p̄dicta forma ē sine causa

De p̄p̄iū
 J. B. B. B.

Galfridus
 p̄p̄iū
 L. B.

De p̄p̄iū
 p̄p̄iū
 L. B.

nō absol
tō qd dicit

magr ordinis
p dicitur

nō gualis
nō p hō abso-6

rōabili ipsā dimittēdo simplicī mō:
nudo verbo pōt fieri ipsa absolutio
Ut si dicat solū. Absoluo te ab excō
municatōe: vel rebñdico te: vel qd cūq;
aliud tale intendēs p illud absolue.
ex. de re. iu. Omnis res. vi. 50. pō
deret. Et hoc s̄m Ray. Guil. Jo. et
fere oēs doc. l. 3. hosti. dicat strariū:
vnde et beatus Tho. in tractatu de
forma absolōis: dicit qd absolutō ab
excōicātōe nō ē sacramētālī s̄ magl
p̄ns iudiciariā iurisdicōez. Et ideo
ipsa s̄ba hñt efficacīā ab intentione
dicentis: vnde nō refert quibuscūq;
s̄bis vtrā ad expmēdū suā intētōez
Similiter et Ric. in 4°. dicit qd suffi
ciunt s̄ba quēcūq; significātia remo
tionē excōicatiōis. Idē in s̄ba dicit
Anto. de butri. et Det. de pulio. Et
addūt qd cū excōicatio ferat p pecca
to mortali: ideo talis indiget absolu
tione sacerdotali et sacramētālī rōe
peccati: q̄libz. n. tñt cōfiteri de omni
mortali s̄ ante hāc absolōez sacerdo
talē sacramētālē admittitur ad p̄fici
patōnē fidelū: s̄ nō eucharistie: nisi
confessus de illo peccato mortali.
Itē nō qd si s̄ facto q̄s absoluit aliq̄
ab excōicātōe de qua nō pōt. cū po
stea aduertit debet si pōt certificare
eū de errore suo. s. declarādo quō eū
nō potuit absolue et cōsulere qd impe
trat absolutiōez: et interim habere se
ad illū: ac si nō absoluisset. Guil. Itē
nō qd si ep̄s cōmittit alicui absolōez
ab omni excōicātōe: nō ppter h^o po
tēt absolue illū excōicātū ab eo cui⁹
absolutōz nō cōmisisset in spālī: forte
q̄a erat excōicatus ppter damnum
illatum ep̄o: vel aliqd h^o mōi. exē de

re. iu. in gñali. li. 6. Itē nō qd absolō
nō debet fieri s̄ conditione: puta si
satisfecit: naz taliter absolut⁹ nō est
simpliciter absolutus. extra de re. iu.
Adus. li. 6°. Magister ordinis p̄di
catorū et puinciales: et conuentuales
et eorū vicarij in puinciis cōuētibus
et locis sibi cōmissis p̄dictis fratrib⁹
constitutis ibidē: necnon et aliis fra
tribus eiusdem ordinis: interdū ad
eos declinātibus vnde cūq; absolōe
indigentibus: siue p̄sūq; intrauerint
ordinem siue post in casibus excelle
rint quibus sententiam excōicatiōis
incurrerint absolutiōis bñficiū valeāt
imptiri: nisi adeo esset enormis ex
cessus qd merito eēt apostolica sedes
consulenda. Alex. et Greg. et Boni.
in priuilegio. Virtute cōspicuos. qd
dicitur mare magnum. Idē dī p̄
lati possunt a suis cōfessorib⁹ illas
absolutiōes ab excōicātōe et dispensa
tione sup irregularitatibus recipere
quas ipsi possunt suis s̄ditis imptiri
Boni. in p̄dicto priuilegio Virtute.
Itē magister ordinis et puincialis
p̄ores et cōuētuales et eorū vicarij eos
q̄ ordinē nostrū ingredi volūt absol
uere possunt s̄m formam canonicā
a sententia excōicatiōis interdicti et
suspensionis a iure vel a iudice gñā
liter pmulgatis: et sic eos recipere in
fratres. Si etiam post susceptūz ba
bitum recolnerint se fuisse talib⁹ sen
tentiis innodatos possunt eis abso
lutiōis bñficiū imptiri: nisi adeo
enormis esset excessus eorum et cetera
Boni. Virtute.

De minor excōicātōe Titul⁹. 2°.
Cap. 82.

1 **Secunda spes excommunicationis**
 dicitur minor excommunicatio
 hec autem incurritur participando
 cum excommunicatis maiori in casu non cessante.
Ubi Fabianus papa. Sicut apostoli
 statuerunt dicentes: cum excommunicati. cōmuni-
 cationem non esse. 2°. ii. q. 3. glo. Paulus statuit
 cum. v. 3. dicitur. i. corinthios. 5. Si quis frat-
 er. i. fidelis nominatur auarus. 2°. i. per
 suasionem propter aliquod vitium excommunicatur.
 Excommunicationem enim appellantur nota-
 tionem: ut exponit Augustinus. 2. q. i. Multi
 et secundum apostolum ibi. cum hoc. i. excom-
 municato nec cibum sumere sed debet. 30.
 etiam euangelista dicit in secunda cano-
 nica. c. unico. Si quis non affert hanc
 doctrinam. sed fidei recte: nolite eum
 recipere in domo: nec ei dixeritis. aue-
 re. Et loquitur de hereticis qui sunt ex-
 communicati: quod et ipse ostendit exemplo: ut
 per. 24. q. i. Omnis. Ad idem ysidorus
 ait. Cum excommunicato neque orare: neque
 loqui nisi que ad eandem excommunicationem
 pertinent: neque velle licet. Si quis palam
 aut abscondite cum eo fuerit locutus: cōmuni-
 cationem cum eo statim excommunicationis contrahet
 penam. ii. q. 3. Cum excommunicato. glo. sta-
 titur: est quod canon late iniecit. quod incurrit
 minorem excommunicationem talis: et sic est ibi
 similitudo seu cōmunitas in genere. Ad idem
 facit precedens et sequens. Pro horum maiori
 declaratione est sciendum quod quadrupliciter
 quis potest participare cum excommunicatis.
 Primo quidem in eodem crimine propter
 quod quis est excommunicatus. scilicet quando ei
 auxilium consilium vel fauorem: et per tale
 participationem incidit in eandem sententiam
 ut declaratum est. 3°. 2° in crimine
 mortali participando: si non illo propter quod
 est excommunicatus et propter tale participatio-

mortali peccat: sed non incurrit ma-
 iorem excommunicationem: sed minorem. 3°
 participat cum excommunicato in diuinis: et
 per talem participationem peccat mor-
 taliter: quando scienter hoc agit: et
 si ius ignoret: et precipue si est talis
 conditionis quod scire potuit et debuit
 huiusmodi participationis prohibitionem: 7°
 tamen est excommunicatus maiori sed mi-
 nori: nec est irregularis. de sen. ex. 3°
 qui. li. 6°. sed vicinus irregularitati.
 Nam ei est interdictum ingressus ecclesie
 si vicarius admittit ad diuina officia pu-
 blice excommunicatos seu ecclesiastica sacra-
 menta: aut ad sepulturam: donec de
 transgressione huiusmodi satisfecerint cō-
 petenter ad arbitrium eius cuius sententiam cō-
 templit. et dicitur per. epistolam. li. 6. Et si post
 quod eis est interdictum ingressus ecclesie
 ingerat se diuinis in suo officio: sicut
 prius irregularis efficitur. Et sic videtur
 intelligendum de clericis secularibus et
 regularibus. 8° et si sepelitur et publice
 excommunicatus esset excommunicatus ut. 5. dictum
 est. Si autem talis participatio fieret
 per metum: ut quia tyrannus cogit
 per metum mortis sacerdotem cele-
 brare. Et si culpa attenuetur per talem
 metum: non tamen simpliciter excu-
 sat: sed hostien. Guil. et hug. dicitur
 qui cadit in constantem virum excu-
 saret tamen in huiusmodi. Quarto parti-
 cipatio fit cum excommunicatis non in crimine
 sed in aliis actibus humane conuersa-
 tionis: ut loquendo comedendo sa-
 lutando: et huiusmodi in casu non cessante
 et per hoc efficitur excommunicatus minor. et
 si pertinaciter et contra prohibitionem su-
 perioris cōmunicet in predictis minoribus est
 excommunicatus et possit excommunicari maiori.

Hanc ad opus
 per 7° simpliciter

etiā i altez ppe matrimoniu illicite
cōtradū: 7 tūc neuter potest cū alio
pticipare: aut excōicatio est lata ppe
aliud delictū: 7 tūc i pticipatiōe quo
ad redditiōē debiti vterq̄ excusat.
In aliis vō excusat mulier pticipā
do cū viro excōicato: sed nō excusat
vir pticipādo cū vxore excōicata: ex
eo qd cū sit caput eius debet eā cogē
vt se faciat absolue. ar. 7. q. i. Sicut.
Ibec Ray. 7 Hof. Si aut vir vocatz
excōicatu ad mensaz credit Buil. qd
non possit vxor comedere cum viro
suo ad illā mensam: si bene in eadez
domo in alia mensa ita remota: qd
possit dici qd nō comedat simul. Et
de bonis quidē cōib⁹: aut de his que
daret nomie mariti sui excōicati nō
debet accipi elemosinalit: nisi. scz. in
necessitate: si de bonis ppiis si dat:
vel si ei cōcessū fuisset a marito excōi
cato: vt de bonis cōibus det potest
accipi. Idē de familia excōicati quo
ad elemosinas dandas. 2° excusat
humilitas sūbdōis vel scrutuli. Et
pmo quidem filij qui sunt in patria
ptate: vel etiā emācipati qui sunt cō
mensales patris: 7 ab eo recipiūt ne
cessaria excusant pticipādo cū patre
excōicato: dūmō nō in crimine. Alij
autēz filij nō excusant fm Buil. 2°
excusant monachi: pticipando cum
abbate excōicato fm Buil. qui sunt
quasi de familia eius. 3° excusant
clici pticipādo cū suo epō excōicato:
illi. s. qd sūt ei⁹ officio oductiue depu
tati: sicut 7 alij sūuētes. alij vō clerici
nō. qz. vi. i. Xrat⁹. fm ihost. 4° ex
cusant sui 7 ancille. s. sūuētes oductis.
5° excusant rustici seruētes: 7 alij sū

iedī qd nō sunt adeo curiales: vt cor
cōsilio scelera ppetrent. 11 q. 3. Qm
multos. Cū distindōe tū fm Buil.
q̄a si tales plone añ excōicatōez dñi
seu patroni obligauerūt se seruituti:
7 seruitiū intrauerūt. Postea sciunt
de excōicatiōe nō tenent discēdē. Si
aut post excōicatōez intrauerunt ser
uitiū si tūc ignorauerūt excōicatiōē
nō tenent discēdere: sed si sciuerunt
tenent discēdere: nisi necessitas eos
cōpulisset qd fierent de familia eius.
Et qd dicit de rusticis intellige qui
colunt terras dñoz suoz. Et hoc
etiā extendit fm Buil. ad illos qui
dicūt. Mediatorij qd ppter culturam
recipiunt certā portiōē fructuū. nā
eis pnt cōicare q̄tū oporteret ppter
culturā 7 h⁹ mōi rōnē. Idem intelli
gendū est de nutricib⁹ et similib⁹ qd
si a dño recederēt nō haberēt vnde
vinerent. ar. et. e. Si vō. Ibi etiā in
pdicta decretali excusant: qd cū excōi
catis nautis cōueniūt de trāsferēdo
cōtra sarracenos. 6° excusant p̄res
7 dñi pticipādo cū suis filiis: aut ser
uis excōicatis: nō quidē simpliciter bz
Tho. in 4°. vi. is. Sz in his in q̄b⁹
sunt obligati: q̄a sicut inferiores obli
gant ad obsequiū supiorz: ita supiores
ad puidentiā inferioz. Ray. tamē
7 Buil. 7 Hof. 7 host. dicūt qd tuti⁹
est tenere qd nō excusant tales: quia
tenebant eos corrigere. 7. q. i. De
filia. qd videt vñ quādo ex defectu
ipsoz: q̄a. s. nō coxeterūt inciderunt
in sniaz: vel pmanent in ea. Sz vbi
p eos nō stetit: 7 instant vt querant
absolutōez: bz locū qd dicit Tho. 7°
fm ihost. seruis mercenariis possūt

cōmunicare p̄ductores eoz: vbi sine magno incōmodo eos vitare non possūt. Et idē de locis hūtib' aliqd cōe. als autē nō possūt cōicare. Con cordat Ber. 3° armiger vel seruiēs militi fm Buil. excusat cōicando ei nō autē cōmunicando cū excōicatis cū quib' dñs suus cōicat. 9° vasalli cum teneat reddere tributa p̄sōis suis dñs excōicatis nō peccat cum eis cōicādo: l3 soluant in p̄p̄ia p̄sōa fm Buil. nōuit tñ hugo de h^o mōi vasallis: qui cū sint absoluti ab obse quio fidelitatis: q̄diu eoz dñs est excōicat' debent ab eo abstinē. i5. q. 6. Inos sanctor. 14° excusat h^o mōi p̄cipatiōz res ignorata vt dicit h. i. ignorātia facti p̄babilis f3 Buil. ext de cle. ex. mini. Aplice. S3 igno rantia iuris nō excusat: nisi illos q̄b' ius l3 ignorare. Ut sunt pueri nōdū doli capaces. Dicit autē ignorare q̄s factū: vt quia nō cōstat ei: q̄ ille fecit tale quid. puta q̄ clericū h̄berauerit q̄a nec ipse vidit: nec est fama ita pu blica q̄ oio debeat credi. Nam si ab aduersario audiuit vel leui fama: nō debet sibi de hoc formare p̄scientiaz. ii. q. 3. Non solō. Si hō est publica fama: vel audic a fidedignis q̄ ali quis sit publice excōicat': vel q̄a no torie aliqd fecit p̄pter qd incidit in excōicatiōem debet euitare et inq̄rē vitatē si nō plene scit: et interim euz vitare: 7 in occulto 7 in publico: do nec fuerit certificat' fm Ray. Item si audiui aliquē excōicatu3 publicari p̄sūus quē postea inuenio Bononie l3 qdā dixerint q̄ o3 euitari vbiq̄z Tñ fm Buil. potest benigni' dici. s.

q̄ si possunt facere p̄bare excōicatōz puta p̄ testez vel infra teneoz vitare als nō: nisi in illa dyocesi. Itē si au diui aliquem excōicari: vel vidi inci dere in factū vānatū p̄ excōicatōem 7 exinde non vidi euz nisi post anū f3 Buil. Si ille est talis homo q̄ cre dit esse timoratus: 7 qui tūc fuabat excōicatōez nō modo fuat: possū di cere eū absolutū. Si hō nō est talis debeo euitare. Si occultū ē occulte. 6. q. 2. Si tñ. 7. c. le. Si manifestuz publice: nisi mihi constet de absolōe Itē si plat' vel sacerdos dicat mihi q̄ vidit prochiānū suū aliqd faciētez p̄pter qd incidit in excōicatōez: nō ē autē istud publicū: siue credā: siue nō credam illud nō teneoz euitare illūz Euitare. l. q̄tuz ad euitatōez mioris excōis. Et multo minus vitare non teneoz si dicat mihi alius fm Buil. Si tñ plat' vel eps dicerz mihi: vel alius de suo s̄dito q̄ est excōicat': denūtiādo mihi sniaz 7 casus ē talis de quo sol3 fieri excōicatō: debeo cre dere 7 illū vitare. Si atē dicat omni locutōe nō teneoz. Itēz si audiui ab epō excōicato de sua excōicatōe: 7 h̄ in p̄fessōe f3 Buil. nō teneoz vitare Idem ihosti. Si hō ext confessiōez fm oēs doc. debeo euz vitare: sed in occulto solum: nisi sit publice excōi catus. Item si scio habitu aliquē esse excōicatu: actu autē hoc nō aduerto: 7 sic ei cōico s̄bito f3 Buil. nō incido in excōicatōez: nec pecco. Itē si dubi tat de excōicatōe aliquoz: 7 dubita tio talis p̄ccat sniaz iudicij: puta q̄a nōdū est declaratū p̄ iudicū p̄sensuz non sunt vitandi. Si post cōcordēz

*Ignorantia
facti*

iudiciū defīnatōem adhuc ābiguū
st: standū est magis snie iudiciū: et
illi sunt vitandi fm Tho. in quoliz.

Quinto excusat necessitas taz excōi-
cati q̄ p̄cipantis: vnde pegrini via-
tores et similes in necessitate consti-
tuti licite p̄nt recipe ab excōicatis h̄z
Inno. et Ihosti. ii. q. 3. Qm̄ multos.
Similiter excōicatis pōt aliqd dari
cā hūanitatē fm Bui. in cōsuetudinē
qn̄. s. indigent nec est expectanda vl-
tima necessitas. Et si excōicatus pe-
tat hospitii nō tenet expectare q̄ sit
ab omnib⁹ aliis repulsus: intelligit̄
tñ q̄ ad necessaria vite. sec⁹ si peterz
alia vtēilia: vt fossoriū vel securiz: et
h⁹ mōi. Itē si q̄s vocat a iudicib⁹ ex-
cōicatis s̄b quoz iurisdictione est: vt
stet iuri: videt̄ esse casus necessitatis
Et similiter si coraz eis veniūt iniu-
riatores suos: fm Bui.

In q̄bus cābus cōicādo cū excōi-
catis incurrat minor excōicatio.

Cap. 82.

Extra p̄dictos cāus p̄hibet̄
in iure. ii. q. 3. cū excōicato:
et c. sequētib⁹ p̄cipare cum
excōicatis in his que in isto vsu con-
tinent̄. Os. orare. vale. cōio. mensa
negat̄. als̄ minor excōicatio incurrit̄
Primo q̄dē nō debet p̄cipare cuz
excōicatis maiori in locutōe. vbi nō
fm Bui. q̄ familiaritas: vel pudor
vel scandali timor nō excusat partici-
pantē cū talibus in locutōe: vel als̄ i
casu nō cōcesso. Itēz nō l̄z l̄ras excōi-
cati recipe: vel ei mittere nūcios: vel
l̄ras: nisi in casu in quo liceret ei loq̄
fm Bui. et Ithug. Itē si q̄s munus re-
cepit ab eo sciēt: q̄uis nō debuerit

recipe: tñ nō tenet reddē: s̄ dz ex cō
filio paupib⁹ erogare: vel excōicato
remittat ad sui ruborē fm Bui. 2⁹
nō dz q̄s p̄cipare in salutādo: alias
q̄ salutat excōicatōz minorē incurrit
idē si resalutat salutātē: et si assurgat
vel reuerētia eribeat quis excōicato:
aut inclinet se salutanti: aut moueat
labia quasi resalutās: cū tñ nil dicat
fm Bui. nō incurrit excōicatiōez: cū
pene restringende sint. de pe. vi. i. s̄.
pene. Itē cū ei scribit̄ nō est salutād⁹
s̄ loco salutatōis dicēdū sp̄m cōsili
sanioris. Si aut salutat pōt r̄ndere.
Deus emendet vos et h⁹ mōi. 3⁹ p̄
hibet̄ orare cū excōicatis: vñ si excōi-
catus intrat ecclesiā: et ibi se firmat:
aliq̄ tenet̄ exire vel p̄curare q̄ exeat:
si manifestū est eū esse excōicatu: fm
Ray. ii. q. 3. Sicut apostoli. Si hō
est occultu: tūc illi qui sciunt eribunt
secrete et caute: ita q̄ nō sequat̄ ma-
nifestatio eius si p̄nt. alias nō eribūt
6. q. 2. Si tñ. Occulte excōicat⁹ oc-
culte debet moneri vt exeat. Si aut
excōicat⁹ est in ecclesia nō cā orandi
s̄ p̄ alio negotio: n̄ video q̄re i eadē
ecclesia orare nō possim: vt ait Inn.
Circa officiū hō misse nō fm Ray.
q̄ si excōicat⁹ intrat ecclesiā iā missa
incepta: si occulta ē ei⁹ excōicatio nō
debet sacerdos dimittē missa. 7. q.
i. i. Nihil. Si hō ē manifesta moneat
eū publice vt exeat. Si hō nō vult
exire nec cōmode pōt facē expellit̄: et
sacerdos nōdū inchoauit canonem
debet dimittē. ar. 24. q. i. Om̄s qui.
Si hō p̄sq̄ ille ecclesiāz intret: ve
p̄sq̄ sacerdos eū videret iā canonē
inchoauit debet sacerdos p̄cedē in

g 2

J- saluado

J- orant

una offa
J- offa
J- lorum

officio simul cū eo q̄ assistit ei tñ. alij
 .n. oēs debēt exire si excōicat⁹ n̄ exit
 ipse de quo cōf̄ sciūt: ita tñ q̄ finito
 canone et sumpto sacramēto anteq̄
 dicat postcōiō moneat illū q̄ exeat
 de consc. vi. z. Relatū. Ec̄cor. host.
 7 Hoff. q̄ si nō vult exire pōt sacer-
 dos eū eicere: etiā si cleric⁹ sit: 7 si nō
 potest eici in sacristia rediens dicat
 orōnem 7 postcōiōnē que restabāt.
 Itē fm Tho. in 4.º vi. 18. Pro excōi-
 catis orari pōt: q̄uis nō int̄ orōnes
 que p̄ mēbris ecclesie fiunt: et tamē
 fructū nō p̄cipiūt q̄dū in excōicatioe
 manēt: s̄ orat̄ vt def̄ spūs p̄ue eis:
 vel ab excōicatioe absoluat̄. 4.º phī-
 bes p̄cipare cū excōicato in mensa:
 sed si hospitat⁹ sum in domo aliqua
 ad mensaz: 7 supueniat 7 ingerat se
 excōicat⁹ h̄z Sui. si est publice excōi-
 cat⁹ surgere teneor n̄ obstat̄ cūq̄
 scādalo. Si h̄o est excōicat⁹ occulte
 7 nō possū sine ei⁹ nō. nō teneor sur-
 gere. Itē supueniēte publice excōica-
 to nō teneor exire de domo: imo ē
 7 si scirem aliquē publice excōicatu⁹
 receptū esse in aliqua domo possū
 ibi hospitari: si tāte capacitati sit loc⁹
 q̄ possim ei⁹ cōiōnē vitare. nā h̄z mi
 hi cū excōicato i eadē camera come-
 dere: s̄ nō in eadē mēsa. Similit̄ nec
 in eodē lecto iacē. Qd̄ si veniā inui-
 tat⁹ ad aliq̄d festū vel cōiuiū: 7 iue-
 nio ibi aliq̄ publice excōicatu⁹ teneor
 recedere: nec debeo ibi epulari liz se-
 deat ad aliā mensā: q̄a oēs tales cō-
 ueniētes ad festū: vel cōiuiū simul
 inuicē cōicare dīcēdi sūt h̄z Sui. Itē
 si q̄s amico suo excōicato veniēti co-
 medere ad domū suā dimittit ei

domū 7 clauēs uel pmittat eum co-
 medere sepatim in domo sua: si hoc
 faciat in fraudē: ut sic eū n̄ offēdat
 sed fauorē eius acquirat incurrit mi-
 norē excōicationē. Si autē facit q̄a
 timet ne forte ille vim inferat: non
 incurrit. Itē si facit hoc causa huma-
 nitatis: quia si putat eum indigere
 hospitio uel alimēto: 7 de hoc facit
 protestationē nō incurrit. Guil. 5.º
 prohibetur cū excōicatis haberi cōiō
 .s. in aliis etiā adibus humane con-
 uersionis: 7 p̄cipue actib⁹ legitimis
 Uñ nō debet quis facere aliquem
 traditū cū excōicatis: tenet tñ cōf̄
 inuitus cū talibus: si ipse tradens n̄
 obligat se ad cōicandū cū excōicatis
 vt si q̄s uēdat 7 tradat rē excōicato:
 7 statim p̄ciū recipiat. Si h̄o obligat
 se ad cōicandū cū excōicato in casu
 nō cōf̄: nō tenet tradit⁹: vt si pro-
 mittat: uel etiā iurat q̄ vendat ei ali-
 quid uel locabit: 7 hoc fm Rai. Sz
 Inno. dicit q̄ omnes tradit⁹ inuiti
 cū excōicato etiā sciēter 7 durate ex-
 cōicatione tenēt: 7 ex ip̄is agit cōf̄
 excōicatu. Sed ipse excōicat⁹ agere
 nō poterit pro tali traditū: nisi post
 absolutionē: qd̄ h̄i⁹ v̄. 3d̄ gui. Itē
 cū quis iurat soluere alicui in certo
 termino: 7 interim ille excōicat⁹ fm
 Rai. nō deberet sibi solui: dū stat in
 excōicatione: s̄ deponi illud debitū i
 ede sacra. Inno. tñ dicit. Cōsulim⁹
 tali q̄ det. Nā 7 seruicius tenet ser-
 uire excōunicato ut pmitt. ii. q. 3.
 Quoniā multos. 7 hoc uidet̄ h̄ius.
 Item si quis recipiat mutuū ab ex-
 cōicato: uel adducit aliquid ab eo pro
 precio reddendo tēpore excōicatiois

In romo
monet

In mesa

Exorto debet
hui denegat

ipſū p̄ciū vel mutuū q̄ ad ciuile obli-
gationē ex qua actio nascitur et p̄t
peti nō reddiē nisi post ei⁹ absoluti-
onē obligat tamē ei q̄ ad nālē ob-
ligationē. hostiē. Item si p̄sbyter
locauit opas suas alicui dñō dñ ip̄e
dñs eēt excoīcat⁹. nō valuit locatio:
Sec⁹ si ate. s. nō poterit ei seruire in
diuinis i excoīcatōe pmanēti. hosti.
Itē si q̄s vēdat vel emat a huietū ex-
coīcato noīe excoīcati n̄ ē p̄hēdū cū
eo sic nec cū excoīcato. Duil. j. i. nō q̄
ille q̄ icidit i excoīcatōē q̄uis opolue-
rit cū aduersario vel satisfecerit de i-
uria et etiā si vadat p̄ absolutiōe vel
etiā si nūdū sit denūtiat⁹ cūz tñ māi-
festū sit de ei⁹ excoīcatōe d̄z euitari
quousq̄ sit absolut⁹ ex eo. cū deside-
res. fm Ray. imo etiā si iurassz stare
mādato ep̄i añ absolutiōnez: tā ep̄i-
scopus q̄ alij ei coīcantes incurrunt
minorē excoīcationē: Etiā si fuit ab
ip̄o ep̄o excoīcat⁹. Non enī p̄t ipse
coīcare tali: nec dare lecēnā alicui cō-
municādi q̄n icidat i minoz excoīca-
tionē ex eo. nup. xi. q. iij. excoīcatos.
Der hoc autez q̄ papa salutat aliq̄
vel p̄cipat nō intelligit absolue vt in
ele. d̄ sen. excō. sūm⁹. Excoīcatio autē
minoz et a iure et ab hoīe ferē. a iur p̄o
q̄dem p̄p̄ p̄cipationē cū excoīcatōis
maiori vt dictū est. 2⁹. p̄ sacrilegio
xviij. q. iij. miroz 3⁹. p̄ notoria for-
nicatiōe p̄cipue clericis ex. de cobita-
cle. et mu. v̄ra. 4⁹. p̄ symonia etiaz
occulta in ordine suscepto ex. d̄ sym.
tanta. s. hodie iurrit maior excoīca-
tio et pape refuat absolutio. vt hēs
ē. Quinto cūz q̄s recipit ecclesiā de
manu layci et sic cam tenz xvi. q. vii.

si q̄s deinceps. i. Sexto fm quoidā
cū i bello iusto exercz artē balustraz
otra xpianos ex d̄ sagit. artē. 7⁹.
i. disidētib⁹ paupū op̄sib⁹ māifesti.
raptorib⁹ publici. vsurarijs: et meretri-
cib⁹ q̄ large dicūt excoīcati in q̄tuz
oblatiōes eoz ad altare nō recipiūt
8⁹. in illis quibus negat ecclesiastica
sepultura et q̄ moriē i torneamēto q̄a
p̄uat eccle. sepultura etiā si p̄itaci it
Et idem p̄t dici de eo q̄ non s̄it
semel in āno vt d̄ ex. de pe. et re. ois.
Nono. in quolibz notorio peccatore
vi. 64. illud et de p̄fē. vi. 2. p̄ v̄lētū
one. Ab hoīe autē fieri p̄t minor ex-
coīcatio ut ep̄o et q̄l3 inferiori iudice
ecclesiastico ex. de off. or. Cū ab eccle-
siāz: et h⁹ siue p̄ p̄uācia v. q. ij. p̄nti.
Siue p̄ aliis culpis. Itē siue simpli-
cū vt de pe. di. i. in actione. Siue ad
tēpus. di. lxxvi. c. tanta.

De effectu excoīcationis minoris

e
It autē effect⁹ p̄ncipalis excoī-
catis minoris q̄a talis re-
mouet a p̄cipatiōe sacmē-
toz: et si se imisceat peccat mortaliē
nō tñ iurrit irregularitatē: etiā si ce-
lebrat peccat. etiā cōferrēdo sacmēta
s̄ ab eo collata nō carent vtutl. effici
nec p̄hibet eligē: nec ea q̄ rōne iuris
vidiōis sibi op̄etāt exercē: si talis tñ
sciēt elect⁹ fuerit ei⁹ electio erit irri-
tāda ex. d̄ cli. ex. mi. si celebrat. Talis
etiā fm guy. ē sepat⁹ ab osculo pact.
q̄d d̄at i missa q̄d ē q̄i loco cōionis:
nō autē horis dicēdis cū alijs Inn.
tez q̄ excoīcat⁹ minori sacmēta cōfere-
do peccat s̄ s̄bditi non p̄hibent a re-
ceptiōe licet ip̄e cōferrēdo se maculet.
Hosti. dicit q̄ cōferrēdo nō p̄tipat q̄a

nō v̄t leu-
nā q̄tū

nā ē q̄ abso-
lutiō p̄p̄o
ad adfari

Excoīcatio minor
a iure et ab hoīe
nec p̄t nō
mad-6

q̄stus
p̄p̄o

nō fert ad suā vtilitatē s̄ aliorū. v̄
n. p̄cipare p̄tē capere: et sic v̄ p̄phēdi
vtilitas ipsi p̄cipātis. 3o. de lign.
v̄ tenē in plurib⁹ locis q̄ excoīcatio
minor: sepe a p̄cipatōe passiua t̄m
sac̄mētoz. s. q̄ talis nō p̄t recipere sa
cramēta aū absolutōez. Cū eo. 2o. 2o.
De. de pal. in 4o. di. 18. Dic. n. q̄ mi
nor excoīcatio excludit a p̄cipatōe
sac̄mētoz n̄ a p̄cipatōe diuinoz: vñ
q̄qd alij dicāt licite p̄t missā audir
et osculū pacis accipere: et ecclesiā offi
ciare: vñ t̄ nullū sacramētū p̄cipiat
nec matrimoniū nec aliud nisi pus
absolut⁹. et q̄d gūl. dic. de osculo pa
cis. R. q̄ iō osculatio pacis et panis
bñdicti datio successerūt loco cōiōis
vt indigni n̄ admitterēt ad ista.

De absolōe a minori excoīcatōe.

a Absolutio aū ab ipsa excoīca
tōe minori fieri p̄t a p̄prio
sacerdote. ex. e. Inup. Et v̄
p̄p̄i⁹ sacerdos q̄ illuz p̄t absolue a
peccati. q̄cūqz sit. Ab aliēo aū q̄ illū
s. n̄ p̄t audir n̄ p̄t absolui s̄z host.
et Tho. et alios. Si ē ipse sacerdos
p̄p̄i⁹ s̄z excoīcat⁹ excoīcatōe miōri
p̄t nihilomin⁹ absolue talē. ex. eo.
Duob⁹. Excoīcat⁹ aū maiōri si se ige
rat cōiōi aliorū peccat s̄z Ray. et si
in cōtēptū h⁹ facēt mortaliē: v̄ q̄ et
alios excoīcatos vitare s̄m host. nec
p̄stōez stātie factā: d̄ q̄ bñ. j. tollit
q̄n ipse excoīcat⁹ debeat se s̄strahē a
cōiōe fidelij in diuinis et ex. Et nō
s̄z De. de pu. ex. de sen. ex. sup. c. In
q̄stōis. q̄ si p̄lat⁹ p̄cipit s̄dito q̄ ce
lebrat excoīcato p̄nte quez s̄dit⁹ scit
excoīcatū. Idrelat⁹ h̄o mādās: et alij
si de ei⁹ excoīcatōe ignorāt. s. s̄dit⁹

in h̄ ipse p̄bit plato et sic celebrabit:
p̄testari v̄z t̄ celebrās illi quē excoī
catū scit q̄ n̄ intēdit cū illo celebrare
s̄ cū aliis excoīcat. Idē dic. q̄ cū scio
aliquē excoīcatū quē nitar teneo: et
in publico n̄ teneo: illi cōicare ēt ad
mādātū ecclesie: s̄ p̄t⁹ debeo pati
excoīcatōez. Si h̄o p̄ certo nescio: s̄
p̄babit credo. In tali cāu p̄ me solū
illi n̄ cōicabo: s̄ ad petitoz alij⁹ nitar
nō teneo. Ino diligēt q̄z s̄z iura
cōia excoīcati etiaz nō denūtiati de
berēt euitari ut vidū est: t̄n p̄stitu
tione factā stantie istud extat mo
dificatū. et in concilio basilienli anteq̄
scisum foret renouata fuit: v̄z q̄ fide
les nō teneāt tales euitare i diuinis
et ex. nisi fuerint publicati vel denū
tiati: excepto casu d̄ iniectōe manuū
in p̄sonas ecclīasticas notoria. Et
idē d̄ aliis cēsuris ecclīasticis. Tenor
ipsi⁹ constitutionis est iste.

Constitutio Martini. v. sup. non
euitādis excoīcatis: n̄ publice denū
tiatis.

i Nup. ad euitādū scādala:
et mltā picula que scietis
timoratis t̄ngē possunt
v̄ oib⁹ xp̄i fidelib⁹: tenore p̄ntiū mis
cordiē indulgē: q̄ nemo deinceps
a cōiōe alicui⁹ sacramētoz admi
stratione vel receptione: aut aliis q̄
buscuqz diuinis intus vel ex: p̄tertu
cuiuscuqz s̄nie v̄l cēse ecclīastice a iur
vel ab hoie gñalif promulgata t̄eaf
abstinē vel aliquē vitare: aut intēdēz
ecclīasticū obfuare: cēsurā vel s̄nia
h⁹ modi fuerit in vel cōn p̄sonā: vel
collegiū vniuersitatē ecclīe cōitatez
vel locū certum vel certam a iudice

*Excoīcatio
in diuinis*

*Bulla de
v̄tutib⁹ q̄
in publicis*

*Quia
iudicium*

publicata vel denūtiata spālīe ⁊ ex-
pssa cōsōib⁹ apostolicis et aliis in cō-
trariū faciētib⁹ n̄ obstātib⁹ q̄buscūq;
Saluo si quē p sacrilega manuū in
iectiōe in clericū sniaz latā a canone:
adeo notorie cōstitit icidisse: qđ sēm
nō possit aliq̄ ēgiuerlatōe celari: nec
aliq̄ suffragio excusari. nā a canone
illi⁹ l3 denūtiat⁹ n̄ fuerit volum⁹ ab-
stineri in cōcanonicas sctiōes. In cō-
cilio cōstātiēsi s̄b Martinio v°. Qđ de
cretū vt dēz ē fuit approbatū itēz in
cilio basilienēsi: ⁊ p Eugeniū tē papā
vt asseruit in dñs Julian⁹: qđ ibi ole-
gat⁹ fuit: ⁊ tē ali⁹. Pōt dubitari vtz
papa possit dispēsare ⁊ sniaz dare qđ
qđs p̄cipet cū excoīcat. maior i diuī
nil ⁊ cū. ⁊ vt qđ n̄: qđ vt cōf̄ dñs n̄ pōt
dispēsare papa i doctria apostolorz:
⁊ rō ē: qđ s̄ doctria vt p̄tinē ad ius
diuinū: i qđ s̄ oēs papa dispēsare n̄
pōt. s̄b at ē dō doctria apostolorz. s̄.
n̄ cōicare cū excoīcat. vt. ii. q. 3. Sic.
⁊ p3 i p̄ma ad cor. 5. ⁊ 30. i scōa ca.
e. vnico. g. zē. In cōtrū ē qđ ecclesia i
h̄i ordiatōib⁹ qđ p̄tinēt ad salutē aia-
rū errare n̄ pōt: cū regat a spū sctō
vt h̄i dñs. 8. Qui cōcepta. s̄ ecclesia per
s̄ didū decretū isup cēssit talē sniaz
et papa ēt frequē dat h̄i sniam ad
tollēda scādala qđ multū debēt canēi
vt dñs. 50. vt cōstituit: qđ pōt: ⁊ sic cōf̄
tñē. Ad ar. Rñē. s̄z I dñs. i 4°. Qđ n̄
oia qđ sūt in doctria apostolorz: seu
epistolis eorū: p̄tinēt ad ius diuinūz
put pprie ⁊ stricte sumit: s̄ p his qđ
p̄tinēt ad fide ⁊ s̄bz sctm̄toz ⁊ mo-
ralia ad salutē nccia in qđ papa di-
spēsare n̄ pōt: s̄ sol⁹ de: s̄ qđ sūt in
epistolis apostolorz p̄tinētia ad rñe

unde infra. h̄i
de regulis
non s̄bz
falsu xpi

⁊ decētia xpiane religiōis: qđ sūt pure
ordiatōes apostolorz n̄ dei seu diuī
iuri: ⁊ in h̄i cū ecclesia nūc hēat illā
ptatē quā tē: qđ papa succedit p̄pet⁹
qđ p̄fuit in h̄i oib⁹ apostolis. 30 pōt
tollē vel suspēdē ordiatōes cū vidēt
expedire sic ⁊ dispēsare cū bigamo vt
34. di. lētor. qđ ē cōf̄ textū apostoli
i. ad thimo. 2. vbi dñs bigamū n̄ p-
mouēdū. Et nō qđ qđā dicebāt istaz
cōtōez fuisse in cōcilio p̄positā: s̄ nō
acceptatā p̄cipue ab Italica natione
Alij dicebāt fuisse tpālē. s̄ p q̄nquen-
niū vsq; ad cōciliū sequēs qđ Senis
fuit celebratū. s̄ nullū hoꝝ dñs. s̄z
duo venēabiles viri famosi in vita
⁊ scia: quozū vn⁹ doctoz i theologia
Alē in iure: ⁊ eps. s̄. dñs Nicolai d̄
tinchelspal: ⁊ dñs Andreas qđ fuerūt
p̄ntes i cōcilio cōstātiēsi: vbi fca fuit
dicta cōtō. Et p̄m⁹ fuit vn⁹ de ele-
ctorib⁹ pape. Retulerūt ipsā cōtōez
fuisse acceptatā ⁊ vnā de r̄cordatis
Martinū ēt de vniuersitate p̄sienēsi di-
xerūt se velle eā recipe: qđ patz ex te-
nore eius: qđ ibi dñs omnib⁹ xpi si
delib⁹. s̄z ⁊ dñs dñs Andresep̄s
Poleniēsis puinde polonie post ce-
lebratū cōciliū Senis: vbi ēt infuit
vadēs ad curiā ad visitādū papam
Martinū. 5. cū tpe putarz qđ ipa cōtō
fuisse tpālē. s̄ p q̄nquēniū: ⁊ sic iā ex-
pirassz: loquēs cū papa petiuit ab eo
vt cederz sibi ex gratia vti tali snia
siue dispēsatōez quā continebat illa
constitutio. Rndit papa vos scitis
illā esse vnā de r̄cordatis. Et cū ille
episcop⁹ diceret qđ q̄nquēnalis dixit
papa. Ego volo qđ semp duret: dñs
ēz Julian⁹ auditor camē apostolice

⁊ dñs
⁊ dñs

⁊ dñs
⁊ dñs
⁊ dñs

iure pitus et famosus in vita consul?
sup h dixit tale indultu datu n solu
germanicis: s etia omnib xpianis:
et de iure esse perpetua: qa ista e na co
stois nisi reuocet. Ino fuit aute reuo
cata s confirmata vt pz. s.

Explicit titulus secundus de excoica
tionib minorib.

Incipit titulus tertius de interdicto
ecclesiastico. Ca. 84.

q Via interdictu ecclesiasticu
bz silitudinē aliquā cuz
excoicatōe. Est. n. ipsuz
interdictu sepatio a certis
sacramēt. et omnib diuinis officiis
et ecclesiastica sepultura: vt hēri pōt
ex decretalib. et de spon. Ino ē vo
bis. et de pe. et re. Qd in te. Jo post
tractatu de excoicatōe. Inuc agef de
ipso interdicto: et pcpue bz ea que no
tauit Jo. cal. in tractatu quē fecit de
ecclesiastico interdicto: vbi mltā ponit
nota p hosti. et Inno. que nō hnt i
sumis. Cōclūsiōes seu dēfminatōes
tm pōnēdo: et opioes pērias et rōes:
at multas allegatōes circa h mōdi
ibi positas omittēdo cā breuitatis.
Primo igit sciēdū q s noie cēsure
ecclesiastice: ista tria pphēdūt. Excoi
catio. Suspendio et interdictu. et d h b.
fig. Querēti. Et excoicatio qdē et in
terdictu ad laycos et clericos pōt extē
di: s suspendio tm clericos respic cōiter
Et iō postea de ipsa tractabit suspē
sione: et demū de irregularitate. Cō
ueniūt autē pōicta tria fm hostiē. in
plurib. Prio qa sic excoicatō debz
fieri in scriptis cōtinētib cāz ipsius:
ita et snia suspēsiōis et interdicti: vt hēf
et eo. Cū medicinalis. li. 6. 2º quia

excois snie suspēsiōis et interdicti n re
leuat p sequētē appellōz s p pcedētē
3º qa ligati aliq snia de pōictis: nec
eligē nec eligi pnt. 4º qa nulli līga
tus aliq pōctaz sniaz debz celebrare
diuina als efficitur irregulari. 5º qa
tales snias v3 pcedē monitio. l. cum
ferf ab hoie. 6º qa qlibz eoz iurat
anqz absoluat nō apli cōtuenire. et
in omnib pōt fieri relaxatio ad cau
telā: nisi esset interdictu gnale pmul
gatu: qa tūc nō bz locū relaxatio ad
cautelā. et eo. Inuti. li. 6. 7º qa h i
snie debēt obsuāri p supiores. 8º qa
nulli eoz durāte snia pōt testificari
et de testi. Veniēs. 9º qa supior n
v3 ipias snias reuocare vel pnūtiā
nullas: vel de ipsis aliqd disponere:
nisi vocatis pib. 10º qa illi q p pui
legiū sunt recepti in ppios et spales
romae ecclesie: vel aplice sedis filios
lz ppe s nō esset exēpti: tm sic exēpti
nec excoicari: sic nec interdicti: nec suspē
di pnt ab alio qz a romano pōtifice:
vel legato de latē. et de h b. li. c. i. li.
6. Idē Jo. cal. excepto pmo quē nō
ponit. Differūt autē ista tria in his.
Prio qdē qa excoicatio et suspensio
pprie ferūt de singlāres psonas. Et
excoicatio qdē cōt clericos et laycos
Suspendio hō de clericos tm. Interdi
ctu aut ferf de loca ppria: vel contra
vniuersitates et collegia. Interdictu
tm ē de singularē psonā ferf: et si nō
ita pprie. 2º qa cū suspēsiō et interdicto
picipari pōt in aliis omnib excepti.
sacmētis certis et diuinis officiis: nō
aut cū excoicato vt diduz ē. s. in tra
ctatu de excoicatōe. 3º qa effectus
snie excois late n pōt suspēdi: s effēs

Interdictum
et suspensio
et excoicatio
differt

aliarū sic. 4° q̄a ep̄i n̄ incurrūt aliq̄
 sniaz excois: vel inēdicti platā ab ho
 mine vel iure: nisi specificē expmāf.
 eē de sen. ex. Quia piculosū. li. 6. qd̄
 p̄uilegiū nō h̄nt q̄rū ad excoicatioēz
 5° q̄a inēdictū ḡnale loci nō pōt ad
 cautelā relaxari. Sed bñ ab excoica
 tione 7 suspensioē ad cautelā q̄s pōt
 absolui. 6° q̄a inēdictū ḡnale in lo
 cū p̄ferri nō pōt sine snia pape sp̄ali
 p̄ debito pecuniario: s̄ bñ excoicatō
 7 suspensio. eē de appel. Preterea. hec
 Jo. cal. De ipso q̄ interdictū q̄tuor
 vidēda sūt. Primo a quo ferat. 2°
 contra quē feratur. 3° quis sit eius
 effectus. 4° quō feratur: 7 quō po
 stea tollat: vel relaxet.

De interdicto generali.

Cap. 85.

I. Cēdū q̄ p̄mo q̄ inēdictūz
 fert a iure et ab hoie et ab
 utroq̄: et q̄nq̄ inēdictū est
 ḡnale: q̄nq̄ sp̄ale. 7 q̄nq̄ ēt singulare.
 et ḡnale q̄dē dicit qd̄ fert dē regnū
 puinciā ciuitatē castz vel villā vni
 uersitatē vel collegiū 7 h^o mōi. Ge
 nerale inēdictū fert a iure in his ca
 sūb^o 7 h^o mōi. Primo si collegium
 vel vniuersitas ciuitati. vel loci cogit
 ecclesias vel ecclesiasticas personas
 soluere guidagia vl̄ pedagia: vel ab
 ipsis ecclesiis: vel ecclesiasticis p̄sonis
 exigat vel extorqueat p̄ p̄riis rebus
 quas nō cā negociatōis deferunt l̄
 ipso sunt inēdicti: de censib^o. q̄q̄.
 li. 6. Jo. cal. 7 addit tñ iste casus nō
 est receptus: nec seruat: l̄ postea san
 citū fuerit p̄dictas penas 7 alias cōt
 nō p̄ntes debere p̄ dyoc. publicari

In de. eo. ti. P̄nti. sed cōit ista op̄io
 non tenet: quia 7 si de lege dicat q̄
 confirmat cum more vtentium ap
 probat: 7 p̄pter contrariā consuetu
 dinem abrogat. di. 4. s̄ leges. Non
 sic de snia excoicationis que subito
 trahit secum suū effectūz. Ibi etiam
 dicit in illo. c. q̄q̄. Ubi fertur talis
 sententia cōtraria cōsuetudine non
 obstante. Secūdo vniuersitas que
 domos locauerit vel conductas ha
 bere pmiserit alienigenis vlurariis
 in terra sua ad exercēdum fenus de
 vlur. c. i. li. 6°. Tercio vniuersitas
 que rep̄alias contra p̄sonas ecclesi
 asticas concedit vel cessas ad illas
 extendit: nisi id reuocauerit. j. mēsez
 a tēpore concessiois vel extēsiōis. de
 iniur. 7 dā. da. Et si pignoratōes. li.
 6. Quarto est ciuitas inēdicta q̄n
 officiales talis ciuitatis in qua debz
 Romani pontificis electio celebrari
 vel rep̄sentantes ipsam ciuitatē nō
 seruauerint ea ad que tenentur per
 decretalem. Ubi piculūz. de elec. li.
 6°. Vel fraudem in eis: vel circa ea
 cōmiserint. Quinto inēdicta est
 ciuitas queuis preter urbem que cō
 sentit: dādo consilium: vel fauorez
 occidentibus vel p̄cutientibus cardi
 nales Sancte Romane ecclesie: vel
 que infra mensem delinquentes in
 huiusmodi prout enozmitas facien
 tis exegerit: 7 ei facultas affuerit nō
 punierit. de p̄n. Ifelidis. in fi. li. 6°
 Sexto inēdicta est ciuitas q̄ ep̄m
 p̄riūz iniuriōse vel temere percusse
 rit vel ceperit: vel bānuierit. vel hoc
 fieri mandauerit: Vel consilium
 in his dederit: Vel fauorem.

vel hoc facientē defensauerit sciēter.
Ut in de. de pe. Si quis suadente.
Casus alius decre. Clericis: de emu-
nitate ecclesia renouat^r ē p clemētē.
Quā. e. ti. Jo. cal. *de mltis mltis*
De interdicto spālī. *Ca. 86.*

f Deciale interdictū est cū in-
dicat aliqua ecclesia: ac etiā
cū interdicunt oēs ecclesie
vni^r ciuitatis vel puinde: q̄a et si n̄
in illis ecclesiis: tamen in aliis locis
illius ciuitatis ext^r ecclesias possēt ce-
lebrare diuina et audiri ab hominib⁹
loci ipsi⁹. Et h^o mōi interdictū spāle. f.
cōt^r aliquā ecclesiam repit in iure in
his casibus. Prim^o ppter iniuriōsū
homicidiū in eo ppetratū: vel iniu-
riōsū sanguinē alias effusū in eo.
Secūdus cū ppter effusione hūani
seminis studiose paratā ē polluta.
In his. n. duob⁹ casibus ecclesia est
ita interdicta q̄ āte reconciliatōez nō
debet in ea diuina officia celebrari.
de cōse. di. i. Si motū. 7. c. Ecclesiis
Terti^o qū ppter discordiā patronorū
epus claudit hostia ecclesie: et tollit
inde reliq̄as: 7 p̄cipit vt nullus in ea
aliq̄d sacz ministeriū celeb^r: donec
ad cōcordiā redeāt. de iure pa. c. i. 7.
2. Inō tñ pferens sniam interdicti.
Quart^o si ecclesia fuit symoniace cō-
secrata non debet in ea celebrari.
Quintus si pncipalit^r p questu non
p diuino cultu fuit consecrata. de cōse.
di. i. Si q̄s basilicā. Sext^o nō debet
in ea celebrari i. q. 4. Ecclesia. si eccle-
sia est consecrata sine licentiā epī dpo-
celani. de cōse. di. i. Precepta. Se-
ptim^o si sine reliquis vel in loco de-
serto 7 nūq̄ habitato fuit dedicata.

de cōse. di. i. Placuit. In oib⁹ tñ his
cāib⁹: q̄uis in tali ecclesia de iure ce-
lebrari nō debeat: tñ cōtrū faciētes
i. celebrātes n̄ sūt irregulares: q̄a n̄
est exp̄ssū in iure. vt de sc. ex. his qui
li. 6. Sz si eps p aliq̄ cāz de p̄dictis
spālī ecclesiā interficit tūc celebrās in
ea bñ est irregularis. Jo. cal.

De interdicto singulari. *Ca. 87.*

f Interdictū singulare est cū
interdicat alicui p̄sone singu-
lari diuina officia 7 ecclesia
stica sacramēta: vel vniuersalit^r vel p-
ticularit^r: q̄ ad aliq̄ ip̄oz sacmētōrū
vel officiorū: vt de offi. dele. Ex lris.
7 de p̄u. c. i. 7. c. Ep̄oz. li. 6. et d tpe
or. Vel nō ē. 7. c. Lras. 7 di. 50. Pla-
cuit. 7 de cor. vitia. Significauit. et
istō pōt ēt dici suspēsiō. vbi p̄mo nō
q̄ interdict^o ab aliq̄ actu respiciēte di-
uina intelligit^r interdict^o ēt ab omni
alio q̄ includit in illo: vel q̄ sine illo in-
terdicto exerceri nō pōt. ex de appel-
Solicitudine. vñ interdict^o ab officio
sacerdotali nō d̄z exercē officia: que
p̄prie op̄tūt sacerdoti. Sec^o si solū
altaris ministeriū sit ei interdictum
Et interdictus a sacerdotali officio:
non pōt exercere pontificale: q̄a pō-
tificale sine sacerdotali exerceri non
potest. de excess. pla. Ex litteris. Et
eadem ratione interdictus ne p̄mo
neatur ad inferiores ordines n̄ pōt
p̄moueri ad maiores: vel interdict^o i.
suspēsus ab exercitio inferioris ordi-
nis n̄ pōt exercere aduz supioris: q̄d sine
exercitio illi⁹ inferioris exerceri n̄ pōt
Sec^o si sñ illo exerceri pōt. Sic exē
interdict^o: vel p̄hibit^o a maiorib⁹: non
intelligit^r p̄hibit^o a minorib⁹: q̄a illo

ab officio
sacerdotali

ab altari
ministerio

no

maiori nō includit. s. pbat. 95. vi.
 Illud. 7. 13. q. 2. quæst. 2. nota q
 ep̄s suspensus vel infidit⁹ a pōtifica
 lib⁹: si exercet offm̄ sacerdotis etiā a
 pōtificialib⁹ n̄ ē irregularis: si exercet
 aliqd qd p se spectet ad offm̄ ep̄ale
 respectu cōsecrationis ep̄alis: siue cuz
 missa: vt cōsecrare ordinare: vel sine
 missa: sicut cōfirmare in frōte est ir
 regularis. 3. nō q sacerdos cui inf
 dicta sunt sacerdotalia: si cōficiat cor
 pus xp̄i sine missa est irregularis. d
 cle. ex. m. c. i. excoīcat⁹ tñ minoz ce
 lebrians sciēt: l3 peccet mortalit⁹: non
 tñ incurrit irregularitatē. Itē nō q
 a iure interdict⁹ ingressus ecclesie in
 casib⁹: de sen. ex. Sacro. 7. e. t. c. i. li.
 6. 7. e. li. de cens. Exigit. 7. i. 7. q. 4.
 Si q̄s deinceps. fm̄ cōz opinionē
 Itē q̄ celebrāt sciēt⁹: seu alias p̄ci
 pant in diuinis p̄tib⁹ publice excoī
 catis vel infidit⁹: vel illos admittūt
 ad ecclesiasticā sepulturā: eis infidit⁹
 ingressus ecclesie: donec satisfecerit
 ad arbitriū ei⁹ cui⁹ sūiā cōtēpserūt: d
 pui. ep̄oz. li. 6. Archi. tñ sup isto. c.
 dicit q̄ intelligitur de excoīcatis ab
 hoīe: uel infidit⁹: qd pbat p tex. illū
 q̄ dicit. donec satisfecerit ad arbitriū
 ei⁹ cui⁹ sūiā cōtēpserūt. S3 admittētē
 ad ecclesiasticā sepulturā sciēt⁹ sūt ex
 coīcati p decre. Eos. de qua hēs s.
 de excoīcatiōe. Si aut talis cui ē inf
 dict⁹ ingressus ecclesie ab hoīe vel a
 iure: ingerat se diuinis i ecclesia: agēs
 in offō suo sic p̄us: ē irregularis. de
 sen. ex. libis q. li. 6. S3 si ex ecclesia:
 puta sō oīo vel sō tētorio: vel in do
 mo p̄pria ingerat se diuinis nō est
 irregularis: vt ibi dī in glo. et rō ē q̄a

vidū limitatū s3 suā limitatōez dēt
 itelligi. 43. vi. Sic rector. Limitat⁹
 aut h̄ p̄a cū. f. celebrat in ecclesia: q̄
 n̄ h3 locū si ex celebrat. ar. de pe. vi. i
 p. pene. Si at talis celebrat in orato
 rio qd cōstrui n̄ pōt sūi dyocelani li
 cētia. de p̄uile. aucte. li. 6. Si stricte
 ē oratoriū ita qd si ecclesia n̄ ē irregu
 lar. S3 si celebrat i ecclesia n̄ cōsecra
 q̄ p̄p̄e dī basilica ē irregularis. satis
 ē. n. q̄ aucte pōtifi. sit dedicata. de
 se. vi. i. nemo. Itē p̄sbyto celebrāte
 missā in ecclesia: si s̄dyacon⁹ cui est
 infidit⁹ ingressus ecclesie dicit ep̄istolā
 ex ecclesia illa missa: vel dyaconus
 euāgeliū sic infidit⁹ tales. f. s̄dyaco
 n⁹ 7 dyacon⁹ puto irregulares fore
 q̄a vnū ē offm̄ qd tñ in ecclesia p̄ci
 palit celebrat cui coopat i actu sibi
 p̄phito. vi. 50. Si q̄s viduā. Presby
 tō si celebrās i ecclesia admittit sciēt
 vidū s̄dyaconū: vel dyaconū ad le
 ctionē ep̄istolę: vī euāgeliū: ex eccle
 sia ē irregularis q̄a p̄cipat crimini
 cioso. de sen. ex. sup. 7. c. Si cōcu
 bine imo vī tale p̄cipiū factū i eccle
 sia p̄ p̄rie dīa. Sed ecōuerso. Si s̄
 dyacon⁹ cui ē infidit⁹ ingressus eccle
 sie dicit ep̄istolā i ecclesia i missa quaz
 sacerdos celebrat ex ecclesiāz irregu
 laris ē: q̄a i ecclesia de et de facto id
 fecit: 7 sic i loco p̄phito. de se. ex. 73. q.
 li. 6. Et idē dicēdū ē de dyacono in
 tali cāu dicēte euāgeliū. Presbyterū
 at talē celebrātē ex ecclesia nō audeo
 dicē irregularē: q̄a l3 videat p̄cipa
 re i culpa cū ministris: tñ n̄ ē dignū
 qd p̄ncipale: vel dignū trahat ad ac
 cessoriū: vel min⁹ dignū: 7 satis ē qd
 in l3 dubio hoc nō ē exp̄ssuz in iure.

in p̄phito

sub dīa
 73. q. 4.

Inductus
 ab ingressu
 tunc celebrat

Item talis cui ē iudici⁹ ingressus ecclesie
quibus sit phibit⁹ p h a celebratione ⁊
et ab auditiōe diuioꝝ i ea hz Jo. an.
pōt tñ nō solū p ecclīā trāsire p facti.
suis fm Inno. h etia pōt in ecclesia
orare i tpe i q⁹ vīna nō celebrant in
ecclesia. i. q. i. q. studēt iſi. Jo. caldari.
De infdicto qd fit ab homine.

Cap. 88.

i Item ab hōie pōt fieri inter
dic⁹ et gnāle et spāle ⁊ singu
lare ⁊ p delegatū ⁊ ſubdelegatū d offi
dele. ſane. Qd ē planūz ſi in lris de
legati. ē clauſula cōiuncta. ſ. iudiciōes
p cōſam eccleſiaſticaꝝ cōpeſſendo de
ver. ſigni. querēt. Item ſi ſimplr va
tus ē ſine vīda clauſula tūc enī mā
rie vbi hoc ē expſſū i iure hāc penaz
poterit ipone: de offi. dele. de cāis.
Item pferē p ordinariū. Ep̄m cōt eos
q ſūt ſue iuriſdictiōis tñ n debz ſuſpē
dē ſeu iudicē clericos vel eoz eccle
ſias ppetuo vel ad longū tēpus niſi
de cōſu capituli: ⁊ hoc maxie qñ p
cedit ex offi. ſuo: ſi rēgulariē ⁊ de iure
⁊ d cōiunctudine ſinia paſtoris ſolius
tenēda ē ⁊ timēda ij. q. iij. c. i. Item
elect⁹ cōfirmat⁹ nō cōſecr⁹ iudicē
pōt qd hoc ē iuriſdictiōis ex de elec.
trāmiſſam Item q iſerioꝝ p̄lat⁹ hīs
iuriſdictiōez ordinariā iudicē pōt ſibi
ſūditos ex de cōſue. Cū iter vol. ⁊ de
offi. ordi. Cū ab eccleſiaz: vbi nōt q
⁊ qñ iſeriores ab Ep̄is habeāt ordi
nariā iuriſdictiōē. Item ſede vacāte
capitulū pōt iudicē ex de maio. et
obe. c. bis q. Item p mulierē etiā pla
tā nō pōt pferri iudiciū: vt poſſam
Abbatīſſā: qd hoc p̄tinz ad poteſtatē
clauī: de pe. ⁊ re. ſ. noua.

Et qd quos poſſit ferri ſinia interdicti.

Cap. 89.

q Uatū ad fm pncipale. ſ. cōt
quē ſerat iudiciū. Sciēdū q
p̄mulgat ⁊ p̄mulgari pōt cōt ma
res ⁊ ſeias: clericos. laycol: ſi religioſos
p̄uatos p̄latos: ⁊ rectores: nobiles ⁊
plebeos: cuiuſcūq ſit etat. fm q ſūt
capaces penaz: Et etiā collegia et
vniuerſitates: cōt eccleſias villas ca
ſtra ciuitates ⁊ regna. ⁊ dīc. Jo. cal.
q pferēs ſinia iudicē ⁊ ſupioꝝ ei⁹ ſi
violat ſinia ipaz credit eſſe irregula
res qd hac irregularitate ligat a ca
none. de ſen. ex. bis q li. vi. de cōſti.
. c. i. ⁊ vlt. Item ſi pferens ſinia non
ſuat iudiciū: ſorte nō malediceret q
ali⁹ nō tenēt ſuare. ar. de re. petitiſ.
de pui. ſ. illa decretalis loq̄t: Cū bis
p q. i. ad cui⁹ q̄relā. ⁊ in cui⁹ fauorē
latū eſt id nō ſuat: qd non ē ad caſū
aliū extendēdū: cū videat p modū p
uilegiū licz corpore iuris clauſi ema
naſſe. Quot aut iuris p̄uilegia cāis
ſuos nō excedāt patz de pui. ſane. et
ſi ſint corpore iuris clauſa. Et ibi nōt
hoſti. Ex qb⁹ ſeq̄tur q pferens iud
iciū celebrant in eccleſia ab eo inter
dictū eſt irregularis: Et p cōſequēs
aliū non excuſant: li: enī mala ſupio
rum trabunt frequēter a ſubditis
in exemplum: de no. opis. nū. Cum
ex iniuncto: non tamen p hui⁹ mōi
ſūditi excuſantur a pena iuris xvi. q.
. i. in canonibus. Item ſi proferens
iudiciū nō ſuando iudiciū ab eo
poſitū i aliquo loco: p hoc nō itēdit
illud ſilaxare: ita q ip̄e pferēs hoc v.
Tūc nec ſūditi: nec ip̄e pferēs eēnt
irregulares. Sublato enī pncipali

(Delegatus)
p̄tōdile

p̄tōdile

p̄tōdile

p̄tōdile

Capitulum

cessant omnia accessoria. Cū igitur relaxatio loci interdicti non habet certam formam: satis fuit quod proferens dicit: quod intendebat relaxare. Sed ubi proferens hoc non dicit: licet in mente gerat relaxare: tamen putare ipsum et alios non seruantes esse irregulares: Quia sic abaliter lata fuit sententia interdicti: ita abbo debet fieri relaxatio. de re. iur. c. i. Hoc uerum: preterquam in papa qui non subiacet legibus. ff. de le. princeps. ubi si in mente gerit interdictum relaxare: licet abba non exprimat: postea ibi celebrantes non essent irregulares: si tamen hoc ignoraret: et celebrant credentes durare interdictum: grauiter peccat: et si non sint irregulares. Jo. Cal. Item si interdictum aliqua ecclesiam: nec in capella eius poterit celebrari: nec in cimiterio poterit quis sepeliri: si ipsa capella et cimiterium sint ecclesie diuita: aliter secus. ex eo. Si ciuitas. li. 6. Item si ecclesia spalius interdicta: quibus honesti sit ibi non baptizare: nisi incommoditas aliud suadeat: extrarium tamen faciens: credit Jo. Cal. quod non incurrat irregularitatem: quia a quouis interdicto hoc est exceptum. de spon. in de nobis. Idem de criminate. Item in ecclesia spalius interdicta non possunt celebrari diuina: saluata forma decreti. Alma. 6. Addicim. de sen. ex. li. 6. Ratio est: quia dicta de re talis Alma. loquitur cum locus interdictus fuerit: et tale appellatur generale interdictum. de pe. et re. Quod in te. siue commune quod idem sonat. bene ad hoc facit de sen. ex. pnti. li. 6. Item spale interdictum seu positum in aliqua ecclesia: quibus archi. dicat non posse relaxari ad cautelam si dicat nullam: Jo. tamen mol. dicit contrarium

quod fatet Jo. an. videri sibi diuersus: Et etiam placet Jo. Cal. quia de re. pnti. de sententia ex. li. 6. loquitur de generali interdicto quod si non possit relaxari ad cautelam. Secus igitur de spali. 25. vi. Qual. Et idem in particulari vel singulari interdicto. s. persone. Item et si pro pecuniario debito non possit fieri interdictum in locum siue generale: potest tamen fieri spale: siue contra ecclesias: aliquam uel aliquas pro dicta causa. Item cum imponitur in aliqua ecclesia cessatio a diuinis: seruata forma decreti. de of. ordi. irrefragabili. Si quis ibi celebrat: non est irregulari. Et ratio quia talis cessatio imposita non est contra sententiam interdicti. Sed si imponatur cessatio a diuinis generalis. s. in loco ab eo qui potest: tunc habet effectum interdicti: et de hac debet intelligi glo. in no. Non est nobis. in decretalibus. de spoliis. Item Jo. an. Et hoc placet: quod probatur etiam ex cle. ex frequentibus. de sen. ex. que equipat generales cessationes iudicatas ab eo qui potest: generalibus interdictis in locum autem spales. s. certarum ecclesiarum. Jo. Cal. Item si interdictum uel promulgetur interdictum in coram: populum ciues incolas uel vniuersitatem. s. si predictis appellationibus: uel aliqd ipsorum: intelligitur istud generale interdictum. de sen. ex. Alma. 6. illis. li. 6. et quia cum interdicto loco propter delictum populi uel ciuium: singulares persone loci intelliguntur generaliter interdictae: ut sic dicatur generale interdictum: ut in decretis. cum in peib. de abbo. sig. Eodem modo non istud uel dictum generale imo et fortius: quia predictum interdictum si per idem dicitur generale: quia vniuersitatem uel populum loci complectitur: et per quod vniuersum quodque tale et illud magis. di. 18. c. i. Jo. Cal.

relaxatio ad
munda no

2o debito pro
munda

cessatio a
diuina

baptizari
potest
excommunicatus

Quia

Itē qñ infēdicē cler^o alic^o loci nō ex
h^o intelligit^r popul^o illi^o loci infēdic^o
q̄a hec sūt diuersa: ⁊ ecōuerso. ex^o de
sen. ex. Si snia. li. 6. Intelligo autēz
appellōe clerī cōtineri nō solū pmo
tos ad ordines: s̄ etiā religiosos cō
uersos ⁊ cōuersas: q̄ ita sūt ad ecclīā
trāslati: q̄ de populo pprie dīci nō
pnt. iz. q. i. Duo sūt. Jo. cal. Itē cūz
interdicē popul^o alicui^o terre sin
gulares p̄sone illius populi: cūz sint
interdicte: nec in illa terra: nec alibi
poterūt admitti ad diuina vel eccle
siastica sacramēta nisi in cāib^o a iure
explis. ex^o de sen. ex. Si snia. li. 6. Itē
cū infēdicē terra alicui^o dñi intelligit^r
de ea que ē sua quo ad dñiuz iuridi
ctionale: ⁊ multo forti^o si terra illius
dñi esset simplicit^r et absolute p̄pria.
Itē intelligit^r d terra quā ab alio t3
in feudū vel emphyteosiz: q̄a in illis
casibus ad eum spectat vtile dñium
Item intelligit^r de terra que p̄tinet
ad ipm dñm rōe dotis vxoris: quia
marit^o cōstātē matrimonio est dñs
dotis vxoris. Itē intelligit^r de terra
sibi pignozata si p̄ferens dixit. In
terdicto terram quā talis tener. sec^o
si dixit interdicto terraz suaz. Jo. an.
Item si talis dñs cui^o terra interdi
cē habz terrā in diuersis puinciis:
vel diuersis locis. Si h3 eā p p̄te: et
p diuio: oēs ille p̄tes sibiacēt infē
dicto: si si p indiuisio: sec^o ne innocēs
puniat. ar. i. q. 4. § vlt. Si autē po
stea dñs acq̄rat nouā terrā talis ēra
nō sibiacēt infēdicto: nisi latoz sētērie
explisisset vel intēderet tā de ea quā
hēbat: q̄ de ea quā habitur^o effz. Si
autē vēdit terrā infēdictā: vel p̄dit eaz

100-19

42

1- fund

2nd July

pyramata

nō ppter h^o tollit interdiciū: cū on^o
rei transeat cū ipsa: de decimis. Da
storialis. Nec. n. iste ē mod^o tollēdi
inēdictū. qđ o3 relaxari p iudicē: qui
tñ cessante fraude: et cā interdici se
facilē exiebat. Jo. cal. Item si iēdicti
popul^o: vel vniuersitas collegiūz ve
cōe alicui^o loci: nō intelligit per hoc
loc^o ille interdici^o fm Jo. an. sup. c.
Si snia. e. ti. li. 6. qā aliud est inēdiz
loci: aliud vniuersitati. vel collegi^o: đ
vñ. c. i. li. 6. Poterit g celebrari alta
voce in illo loco vt pñs inēdictis tñ
exclusis: qā hoc nō est phibitū: s̄ licz
dictū h^o mōi. f. Jo. an. pcedat đ iure
scripto: tamē p̄tare videt occasione
piculi. Audient. n. voces publice ce
lebratiū ab inēdictis: 7 p h^o vilipēdet
censura ecclēsie. vñ cōsulēdū est3 cle
ricis vt tali inēdicto durāte abstine
rent a publica celebratione. Jo. cal.
Itē si aliq^o de vniuersitate inēdicta
se trāferret ad alium locūz primo di
misso. Si est spālit inēdictus aut de
populo interdici^o: ita g fuit i culpa
ppter quā latū fuit inēdictū quōcūz
se transferat remanet inēdictus. de
sen. ex. Alma. s. illis. li. 6. Si hō nō
fuit culpabilis: 7 ex toto desinit esse
de populo interdici^o: credo cessare
interdiciū circa eūz: quia in eo cessat
cā efficiens 7 cōseruans: ergo 7 esse
dus. 6i. di. neophit^o. Jo. cal. Item
si existens de populo nō interdici^o:
fact^o ē postea de populo: vel vniuer
sitate interdici^o. Credo q ex tunc li
gatus est: sicut 7 aliq cūz mēbz factū
sit illius corporis: 7 sic debet eodem
iure censori. di. iz. c. i. Johānes cal.
Itē si extis đ populo interdici^o vel

vniuersitate si bñat simpliciter: et nō
 ad tēpus cessat interdictū circa eum
 q̄a non censet apli de vniuersitate
 vel populo: s; cōfirmat vel relegat
 bñ pmanet interdictus: q̄a adhuc cē
 set de corpore vniuersitatis Jo. cal.
Item si talis de populo vel vniuersi
tate interdictis si ingrediat mōaste
rium post p̄fessionem indubitanter
poterit ordinari: q̄a definit esse de
 populo totaliter: s; ante p̄fessionez
 tutū est cōsiliū q̄ non ordinat. i. tali
 interdicto durare. Si tñ fuerit ordi
 nat puto illā tenē. ar. de sen. ex. Re
 ligioso. li. 6. Jo. cal. Itē de absētib
tpe late inie interdicti: vel in vniuer
 sitate vel populo: et de p̄ntib nō cō
 sentientibus s; contradicētib aliorū
 culpe ppter quā latū est interdictuz
 an ligent. dicit Jo. an. in decre. Si
 snia. e. ti. li. 6. Qd qdam religiosi te
 nēt tales nō ligari: etiā quo ad eccle
 siam: quia absens et ignorās ex ma
 leficio nō obligat. is. q. i. Aliquos. et
 c. Non est. Et q̄a pena suos dz tenē
 auctores. de pe. di. i. Nemo. S; dīc
 ipe q̄ isti nō pōderāt: q̄ pena infēditi
 etiā puniūt q̄ nō peccauerūt. d. spō.
 Non est vobis. Uñ tenet ipse abien
 tes et tradicētes ligari quod pbat
 decre. Si snia. ifatef tñ illos infēdites
 quo ad vcz. Et hoc placet Jo. cal.
Itē si talis absens ē de alia ciuitate:
 vel p̄lo s; ḡtiose recept⁹ fūit i ciuez
 v̄l p̄larē p̄li infēditi: vt faciūt veneti
 et forte ibi nūq̄ bitauit: credo q̄ cūz
 tali populo infēdico talis intelligat
 infēditi. Itē bitātes in ciuitate non
 ciues: nec de populo illi: planū ē q̄
 nō includūt infēdico illi vniuersitat.

vel populi: vt in cle. Si snia. Si tñ
 ēt loc⁹ esset infēditi in eo nō possent
 audire diuina: s; ex locū illū. Jo. cal.
Itē si infēditi loc⁹ s; appellōe regni
p̄uicie ciuitat. castri vel ville s; burbia
et cōtinētia edificia loci illius infēditi
intelligūt. de se. ex. Si ciuitas. li. 6. et
si oīa s; burbia et cōtinētia edificia in
nullo erāt s; bicta dco loco infēditi:
 vel vniuersitati. Si tñ p̄ferēs infēdi
 tū hēat iurisdictiōez spūalē in dīctis
 s; burbiis. Si aut nō hēt iurisdictiōez
 s; de iure scripto nō videāt infēditi
 oīa s; burbia: tñ pōderata rōe decreta.
 Si ciuitas. posset dici q̄a ēt tē intelli
 gūt infēditi nō ab hoīes: s; a iure. ex de
 se. ex. 12up. Intelligūt autē s; burbia
 burgi ex et p̄pe ciuitatē in q̄b dom⁹
 sūt origines: vel dīct s; burbia p q̄ iter
 ē redū. Cōtinētia hō edificia dīct
 dom⁹ ex burgū sepate et nō origines v̄l
 cōtinētia edificia s; q̄ sūt p̄pe ciuitatē
 vel locū infēditi infēditi s; burbia. Itē in
dco loco s; appellōe ciuitat. castri
ville: vel h; nō s; infēditi ciues illi ci
uitat. seu hoīes illi castri vel ville: cū
p̄diti loc⁹ ē infēditi p̄p̄ delēm dñi
vel alic⁹ singulari. p̄p̄e vñ et si i illo
loco infēdico: alibi tñ poterūt audire
diuina. et si tales p̄p̄e sūt culpabiles
et dederint cāz infēdico. e. ti. Alma. 6.
Illis. Tales. n. s; infēditi vbiq; et idē
etiā ē si infēditi sūt latū p̄p̄ delictuz
populi vel ciuiū vel vniuersitat. ip̄i
loci. de sen. ex. Si snia. li. 6. Jo. cal.
Itē ciues bitātes cōtinuo ex ciuitatē
et s; burbia et cōtinētia edificia infēdico
populo vel ciuib⁹ ciuitat. intelligūt et
ip̄i infēditi ēt vbiq; bitēt exq̄ ponūt
ciues v̄l d vniuersitate infēditi. Jo. cal.

suburbia

Item nobiles et marchiones comites
et barones et homines in tali ci-
uitate si sunt de populo interdicto:
vel de dicta vniuersitate quod patet ex
eo quod sbeunt onera: et habent honores:
sicut alij ligantur inia interdicti. Et idem
si per privilegium esset exempti ab one-
ribus: secus autem si essent sui iuris: vel
ex consuetudine: vel ex privilegio im-
pialitate quod dicitur vniuersitati tamquam de
eius corpore in nullo participaret. Jo. cal.

De effectu interdicti. scilicet quod sit
seruandum: et a quibus diuinis cessandum

Cap. 90.

¶ **Q**uanti ad tertium principale. i.
effectum interdicti. Sciendum
primo quod in loco supposito et
ecclesiastico interdicto secundum antiquum iura
nulla permittuntur ecclesiastica officia
celebrari vel audiri. extra de pe. et re.
Quod in re. et de spon. Non est vobis.
nisi semel in ebdomada celebrari causa
conficiendi corpus christi. de sen. ex. per-
mittimus. Sed per noua iura illud re-
stat moderatum. extra de sen. ex. Alma.
li. 6. Per istum. scilicet modum. v. quod sin-
gulis diebus in tali loco debeant seu
possint in ecclesiis siue monasteriis
misse: et alia officia celebrari sicut prius
est cum his quatuor conditionibus. scilicet si missa
voce ianuus clausis non pulsatis ca-
panis excoicatur. et interdictis exclusis
vnde per quodlibet horum quatuor per se: si non
seruetur aliis tribus obseruatibus violatur
interdictum: et est irregularis ibi sic ce-
lebrans: vel aliquid agens aliquius or-
dinis: ut in officio suo: puta si pulsatur.
capanis celebrat: vel etiam si alta voce
tam et homines: secundum hosti. et Jo. an. et
Jo. cal. qui addit sic: et licet hec vira

videantur: tamen sufficit ita scriptum
esse. i. q. vi. In memoria. Item si clericus
in loco interdicto facit tam altare predi-
ctorum aliis celebrantibus: puta sonat can-
panas: vel aperit ianuas ecclesie et homines
Credo ipsi irregularem quia participat
in crimine criminoso. de sen. ex. Insuper
Secus si facit altare predicatorum ut cele-
brantur divina: que tamen non celebrantur
de facto: cum irregularitas requirat actum
perfectum. i. q. i. c. si. Item si clericus scit
interdictum loci: quod tamen non pu-
blicum est per denuntiationem: si illud non
seruat est irregularis secundum Archy. ar.
de re. iur. Sum. li. 6. Et hoc dicitur: nisi
istud esset occultum. 6. q. 2. Si tantum.
Nec obstat de pa. de se. ex. Quia licet
in seruando interdicto quod seruat ma-
trix ecclesia loca religiosa se debeant
conformari. Non sequitur quod ubi matrix
non seruat: quia non est ei denuntiatur: alij
qui sciunt non debeant obseruare:
ut ibi non est: quia secundum hoc idem infertur
etiam si esset publicum et matrix ecclesia
non seruaret quod est absurdum. Dicit tamen
Jo. an. quod expediret per actionem prouidei
clericos non teneri ad obseruantiam
interdictorum prelatorum a iure: nisi primo
fieret ipsorum declaratio per id quod habetur
de cens. Quamquam. li. 6. Et in de. pnti.
c. ti. Item non quod dicta moderatio in-
dicti et effectus interdicti non habet locum
in interdicto populi seu vniuersitatis.
non expresso loco in sententia interdicti: quibus
non et illud dicitur in dictum generale: tam
decre. Alma. cum sua moderacione lo-
quitur de interdicto generali loci: ut ciui-
tatis castri ville regni et homines. Item
layci qui non sunt interdicti non possunt
admitti ad divina que celebrantur

dicta moderatōe in loco interdicto:
nisi sint sup hoc spāliter pūlegiati.

De clericis vō exncis: seu alibi bñfi-
ciatis: an possint admitti in ecclesia
sita in loco interdicto ad celebrādū
vel cōcelebrādū. Archi. tenet q non
Jo. an. dicit q hoc duz est: 7 qui ni-
mis emungit zc. 7 sic videt tenē cō-
trariū. Qd cōtrariū Jo. cal. probat
p multas rōes. Et idē dicēdū videt
p multas rōes. Et idē dicēdū videt
de religiosis. Item tam canonici q
clerici ecclesiarū in qbus distributōes
cotidiane tribuūt illis qui intersūt
hous: si nō veniūt amittūt eas: sicut
amitterent si nō esset interdictum.
Item misse non cōuēuales s pecu-
liares celebrare possunt tpe inēdicti:
in ecclesiis cōuēualib⁹ suata mode-
ramine pēdicta. Item si in tali ecclesia
deficiūt oēs pter vnū. Jo. an. post
hostiē. dicit q ille poterit celebrare
cum familiari. Archi. dicit q nō au-
det hoc tenere. Sed p mūm placet.
Fateor tamē q in pūlegio cōuētus
de celebrādo tpe inēdicti nō includūt
familiares cōuēt⁹. S3 in casu pēdco
ille solus adherere poterit familiarē
sen seruitorē vigore pmissiōis. s. Adi-
rimus. necessitate ad hoc cogēte. Jo.
cal. Si tamē alicui psonē singulari
sit cōcessuz: vt tpe inēdicti possit cele-
brare: vel audire diuina in voce sub
missa: tunc familiares eius ad audi-
endū cum illo: 7 ad celebrādū sibi
admittūt: nisi esset talis cuius culpa
uolo vel fraude sit lata snia inēdicti
vel ad dictā culpā dedissz auxiliū cō-
silium vel fauorē. de pū. licet. li. 6.
Item p vīdū. c. Alma. de sen. ex. li.
6. extat alia moderatio circa itēdm

v3 q in festiuitatib⁹ solū s Natinitati.
Resurrectōis Pentecost. 7 Assum-
ptionis beate Marie. Itē nō q pēdi-
ctis quatuor solēnitatib⁹ de qb⁹ hēt
in. v. c. Alma. addita ē solēnitas cor-
poris xpi p euagātē Martini anti.
in q interrūpiē inēdictū: siue suspēdi
videt. Ut in qtuor pēdictis cāpane
pullent: 7 iannīs aptis alta voce vi-
uina celebrent in locis interdictis.
cōitatis exclusis s interdictis admittis
ita tamē q illi ppter quos platū est
interdictū altari nō appropinquent:
nō obstātib⁹ qbuscūq pūlegiis que
reuocant: quia sufficē v3 omnib⁹ q
celebret vē dictum est. **Ubi** primo
nō q illud qd vīdū est de vīdis se-
stiuitatib⁹ intelligi debz de vna die
tm p qualibz festiuitate: vñ 7 doc.
querūt qn incipiat talis dies: 7 qntū
ad pncipiū dei concor. quasi omnes
s. q incipit in vespis vigiliē: s qntū
ad finem sunt variē opiones. Et ar-
chy. tenet q terminet in cōpletorio
festiuitatis inclusiue: qd in bñficiis ē
larga inēptatio faciēda. Jo. an. tenz
in vīda decre. Alma. glo. āte penul-
timā q terminet in vespis ipsi⁹ festi-
7 sic excludit cōpletoriū: que opinio
etiam placet Jo. cal. Itē nōndū q
in pēdictis festiuitatib⁹ non pōt licite
dari corpus xpi in loco inēdicto: nisi
sicut 7 aliis dieb⁹. s. in firmis decedē-
tibus. de sen. ex. Rūso. Un 7 qd vī-
in canone de conse. di. 2. Et si non
frequētius: 7 de pe. 7 re. Omnis. s. q
fideles debent cōicare in pascate na-
tale 7 pētecostes. Intelligēdū est in-
terdicto 7 alia phibitione cessātib⁹.
Et idem dicēdū de extrema vīdōe

et Alma

Interdictum

In festo

Supra dictum

vna die

celebrat pbr

corpus

vna die

scz qd nō est vāda istis dieb⁹ Archi.
 7 Jo. an. Itē 7 si in dictis festiuita-
 tibus honestus 7 iusti sit saltē q̄tū
 ad p̄cipalē missā que in ipa ecclesia
 celebrat de ipso p̄prio festo dicē: q̄a
 id est inductū in honore illaz solēni-
 tatū: 7 ideo de eis celebrādū. de ose.
 vi. i. Et hoc attendēdū est 7 de cele.
 missa. c. z. Idest tamē 7 alia missa
 dici q̄ de ipso festo. Itē in dictis fe-
 stiuitatibus credo qd p̄nt aqua solē-
 niter b̄ndicti: 7 aspsio fieri: Panes et
 fructus b̄ndicti: 7 laycis etiā infideli.
 ministrari: q̄a ista de se nō p̄hibent
 tēpore interdicti: et ipsorū b̄ndictio ē
 officiū diuinū: qd ḡnālī in p̄dictis
 festiuitatib⁹ p̄mittit. Jo. cal. Itē in
 festo assumptōis v̄ginis Marie sep̄
 tpe interdicti nuptie p̄nt solēnē b̄n-
 dici: qd aliis dieb⁹ tpe infideli non
 potest fieri fm̄ ihostiē. Et hoc ideo:
 q̄a talis b̄ndictio p̄tinet ad diuinū
 officiū: qd illa die p̄mittit solēniter
 celebrari. De aliis trib⁹ festiuitatib⁹
 nō opz querere: q̄a in ipsis festiuita-
 tiāus p̄hibet celebrari in omni loco
 7 ab omnib⁹ fidelib⁹. 22. q. 4. Non
 opz. Jo. cal. Itē in dictis festiuitati-
 bus p̄nt v̄gines et altaria cōsecrari
 vel benedicti: 7 calices 7 pamenta: et
 abbates 7 abbatissē: q̄a h̄mōi b̄ndi-
 ctiones nō sūt sacra p̄prie: s̄ orōnes:
 7 certa officia. Jo. cal. Itē dictis die-
 bus festiuis in loco infideli vtrum
 possint admitti ad ecclesiasticā sepul-
 turā. Jo. an. dicit qd putat qd nō: licz
 multoties fuerit in vtrariū obfuarū
 7 subdit post pauca. Jo. cal. Scio qd
 videret temerariū resistē opinioni
 v̄ni mei 7 patris mei: maxime qd nō

viderim p̄ aliquem cōtrariū scriptū
 Attamē mea pusilla intelligēcia iu-
 dicat in dictis festiuitatib⁹ nō obstāte
 interdicto posse publice et solēniter
 mortuos sepeliri: vbi aliū nō obstat
 puta q̄a nō est spāliter aut noiatiū
 interdictus: aut q̄a fuit in culpa: vel
 ad h̄ dedit cōsiliū auxiliū vel fauorē
 p̄pter qd latū est infideliū. Donec
 ad dicēdū qd p̄ ḡnālē interdictū p̄hi-
 bet ecclesiastica sep̄tura: q̄a ipsa acce-
 dit ad officiū diuinū. Inā cuz officio
 diuino debet ferri funus ad ecclesiā:
 vt h̄et. 12. q. 2. Qui diuina. S3 offm̄
 diuinū p̄mittit his diebus solēniter
 celebrari. Jo. cal. Qui multa induc
 pro 7 cōtra circa istam m̄ā. Itē tpe
 infideli 7 si p̄hibita sit administratō
 sacramētorū: illud tñ h3 multas exce-
 ptōes. Inā p̄mo excipit baptismum
 nō solū puulorū: s̄ etiā adultorū. ex
 eo. Qm̄. li. 6. Itē excipit cōfirmatio
 ex eo. Rnsō. Item excipit p̄nia non
 tñ morietū s̄ etiā viuorū et sanorū
 v̄mō nō fuerint excoicati: qui non
 possūt admitti nisi in morte: 7 exce-
 ptis illis p̄pter quorū culpā: vel volū-
 lata est snia interdicti: vel p̄buerunt
 auxiliū cōsiliū vel fauorē: si nō primo
 satisfecerint: vel de satisfaciendo de-
 derint idoneā cautionē: aut si hoc n̄
 p̄nt: nisi iurauerint qd cū potuerunt
 satisfaciēt: 7 ad satisfaciendū faciēdaz
 p̄ illos q̄ tenēt dabūt cōsiliū auxiliū
 7 p̄ posse laborabūt. Nec p̄t aliq̄d
 p̄dictorū fieri dz relaxatio interdicti
 ex eo. Alma. li. 6. Itē 7 cathecism⁹ q̄
 p̄cedit baptismū pot fieri: q̄a p̄misso
 baptismō intelligūt p̄missa omnia
 p̄ que puenit ad illud: 7 sine quibus

aqua
 b̄ndicta
 fructus
 p̄mentis

p̄nt
 b̄ndicti

Admissa tpe
 interdicti

baptis-
 mus

v̄gines
 altaria b̄ndicta
 calices 7 pamenta

sepultura

cathecismus

p̄nt dū

De p̄prietate v̄ni dei p̄missa
 de p̄prietate p̄prietate h̄mōi
 cōtrariū q̄a p̄hibet

expediri non debet. h^o m^oi autem est
 cathecismus. de conse. vi. 4. An bap-
 tismū. Itē p^omittit p^ofectio crismati.
 in die cene q^o v^orendū ē in baptismo
 et confirmatōe. et eo. R^oiso. Itē p^o-
 mittit eucharistia dari decedētib^o
 de pe. et re. Q^o d^o in te. Nec etiā debz
 alicui penitenti denegari. 50. vi. Pe-
 nitentes. Sanis etiā dānatis ad
 mortē dari potest tpe interdicti: q^oa
 censens tunc esse in articulo mortis
 30. cal. Sed laycis et clericis nō in-
 dictis: sed in loco interdicto positis:
 an possit dari eucharistia p^oter q^o in
 mortis articulo dubiū est: excepti. tñ
 p^ob^obyteris missa celebrātib^o cū forma
 seruata decre. Alma. Celebrātes eiz
 tenens sumē corpus xpi. de cose. vi.
 2. Cōpim^o. De aliis q^o dicit 30. cal.
Trepidō ferre sniaz cū videriz gñā
liter religiosos suis fratrib^o et sorori-
bus vel monialib^o: quaz curā gerūt
 tpe interdicti indifferē cōcedere eu-
 charistie sacramēta s^o quo iure faciāt
 ipsi discernāt: cū cōtrariū videat de
 iure scripto. In edictis. n. p^omissoriz
 certoz casuū q^od rōe nō inuēit exp^ose
 p^omissū s^obiacet regule p^ohibitue. 2. q.
 4. Cōsuluit. Et est exp^ossū. in de. de
 ab. sig. Exiui. s. i. Porro. Cū q^o sit per
 missū tēpore inēdicti spālī corpus xpi
 in q^otū dicit viaticū. i. in q^otū datur
 decedētib^o q^o zc. Et addit Idēz 30.
 q^o cū portat eucharistia ad infirmū
 tunc credit q^o debeat portari cū pul-
 satione cāpanelle et lumine p^ocedēte
 et aliis cōsuetis: q^oa cū aliqd p^omittit
 ubi aliud nō apparet intelligit fore
 p^omissū s^om q^o ius disponit illd fieri:
 et vsus obfuar. ar. ad hoc. 4. vi. Erit

autem. et iz. vi. Illa. Sed de porta-
 tione luminis disponit ius. de cele.
 miss. Sane. De pullatōe aut campa-
 nelle habet gñalis cōsuetudo q^o zc.
 Poterit autē dari tale viaticū infir-
 mo in pñtia altariū et veniētū vt p^o-
 missio intelligat s^o cōditōem status
 p^oioe infirme. 4i. vi. Quisq^o. de mu-
 lierib^o q^o p^ognatib^o et ptui appropin-
 quātib^o: an tpe interdicti possit dari
 eucharistia. videt 30. an. vicē q^o nō
 nisi aliud piculum imineat in eis. rō
 est quia tales nō p^oprie possunt dici
 decedētes ex appropinq^otōe ad ptuz:
 s^o nō nisi decedētib^o concedit eucha-
 ristia in tali tpe. s. interdicti eadē rōe
 Idem p^o omnia putat 30. cal. de in-
 trātib^o mare vel belluz cāpestre: vel
 obfessis: et facit q^od nō. de officio or-
 dinarij pastoralis. 2. R^oiso. in glosa.
Extrema vñdio vñdio incūdāter est
p^ohibita tēpore interdicti: sed an cle-
ricis vel religiosis marib^o vel scinis
non interdictis sed d^o loco interdco
et q^o suauerit inēdictū: an possit con-
ferri extrema vñdio a q^obusdā dubi-
taf. Dñs et pater meus et iusticie cul-
tor. In decre. Q^o d^o in te. et de pe. et
re. dicit q^o nō: q^od tñ multi male ad-
uertunt. 30. cal. Matrimoniu vñdio i
dicto tpe p^omittit: q^oa cōtrahi potest
quocūq^o tempore p^o legitimū cōsensū
viri et mulier. etiā si cōtrahētes esset
interdicti s^om Inno. in 2. et p^o infide-
les et p^o excoīcatos cōtrahi potest sed
solēnis bñdictio nuptiaz tūc fieri nō
potest s^om Hosti. etiā si alter tātū
vir. s. vel mulier essz inēdict^o in loco
nō interdicto fieret 30. cal. De sacra-
mento ordinis sciendum q^o nullus
 h z

h^o m^oi autem
 c^o m^oi autem

p^o m^oi autem
 d^o m^oi autem

mare
 belluz

Extrema
 vñdio
 vñdio

m^o m^oi autem

extrema
 vñdio
 vñdio

De ordinibz

ordo offerri potest in loco interdicto clericis et laicis: et rō est: q̄a phibēt ibi ecclesiastica sacram̄ta ministrari: exceptis q̄busdā casibz: de quibz iste nō est. vt in decre. de spō. Nō est vobis. Si autē p̄plus est inēdict⁹ cū p̄p̄ hoc nō sit clerus inēdict⁹: poterunt clerici illius loci ex illū locū inēdictū ad ordines supiores p̄moueri ab eo tñ q̄ hoc de iure possit. Itē si locus tñ est inēdict⁹: l̄z ibi null⁹ valeat ordinari: laici tñ qui nō fuerūt culpabiles inēdicti p̄pter qd̄ latū est inēdict⁹ et locū inēdictū poterūt ordiari nisi p̄p̄ delēz vniuersitati. lata fuisset inia inēdicti in loco: q̄a tūc null⁹ de dicta vniuersitate posset ordiari. Jo. cal. Itē tpe gñalis inēdicti denegat laicis ecclesiastica sepultura: etiāz si p̄nīaz egerint fm̄ Inno. ex de pe. et re. Qd̄ in te. Itē est q̄a inēdicti sunt tales etiā si peccatores nō sint. i7. q. 4. Miror. Sz illi inēdicti q̄ tūc ab solutū ab aliq̄ excoīcatōe remanent tñ adhuc inēdicti: donec soluat inēdictū. Et si in morietibz inēdicti. apparuerint signa p̄nīe et postmodū fuerit solutū inēdictū tūc taliū corpora erunt apud ecclesiā trāsserēda. ar. ex de sen. ex. Cum illoz. Et si apud ecclesiā stāte adhuc inēdicto sepulsi fuerit nō erūt postmodū exhumādi Cū ad eū statū venerit res a quo incipere potuit. et p̄ h̄mōi inēdictis. s. cū penituerint l̄z mortuaria recipere ac p̄ eis orādū est. z. q. 2. Quicunqz Et si nō penituerit: nec p̄ eis orādū est: nec mortuaria recipiēda. 88. di. e. si. Clerici et oī q̄ in tali gñalitate non sunt inēdicti non negat ecclesiastica

Sepultura
laicorum

In sepulchro
laicorum

Sepultura
laicorum

sepultura: ita tñ q̄ fiat sine pullatōe cāpanaz et cessante omni solēnitate ex eo. ti. Qd̄ in te. Et qd̄ ibi dicitur cū silentio nō videt hoc intelligēdū de silentio officij funeralis: q̄a cū cōcedat qd̄ mar⁹ est. s. dicere missaz et hora s̄bmissē: et officio funerali cōcedi videt. Itē qñ aliqua ecclesia est singularit̄ interdicta: si q̄dem est inēdicta p̄pter delictūz clericoz tñ: vel q̄a violata fuit: tunc prochiani p̄nt i alia ecclesia nō inēdicta eligere sepulturā et audire diuina: si sit inēdicta in penam populi: etiā si multi ex eis nō deliquerūt: sed forte vniuersitas vel magna ps: vel forte q̄a deliquit oīs: et in hoc puniē: tunc prochiani nō possūt in alia ecclesia etiā nō inēdicta eligere sepulturā nisi forte ex p̄uilegio Inno. Item sic tpe inēdicti in ecclesia non sunt laici sepeliendi: ita nec in eius cimiterio: de p̄uile. vt p̄uilegia. Et l̄z Steph. dicat q̄ sufficit q̄ sit loc⁹ ad sepulturā deputat⁹: l̄z nō sit bñdict⁹ vt dicat cimiteriū. tamē Jo. an. dicit q̄ est loc⁹ ad vsū cimiterij p̄ ep̄m bñdict⁹. de cōse. vi. i. Memo. Jo. etiā cal. dicit q̄ nō sufficit q̄ locus sit ad sepulturā deputatus: nisi auctoritate ep̄i fuit ad sepulcrā deputat⁹. Et hoc opz fateri q̄tū ad penam excoīs que ponit p̄ cle. eos Item laici nō interdicti nō possunt in cimiterio sito in loco interdicto cū clericoz officio s̄b silentio cessantibz solēnitatibz aliis sepeliri. Itē est q̄a ex gratia id cōcedit clericis: q̄ aliis intelligit denegatū. Jo. cal. Item p̄uilegiat⁹ p̄ decre. Alma. sup auditione diuinor. et p̄ceptōe sac̄mētōrū

sine mentione de auditione diuinorum
puto quod ex hoc possit admitti ad ec-
clesiasticam sepulturam: quous de ipsa non
fiat mentio. Sed si privilegium esset con-
cessum super auditione diuinorum non
facta mentione de precepto sacramen-
torum satis videtur dubium: tamen placet
quod per illud privilegium sit concessa ecclesia-
stica sepultura per regulam cui conciamus
imo 24. q. 2. Sane. Cessantibus tamen
solennitatibus: ut dicitur de clericis. 30.
cal. Item sepeliendo ex ecclesia et cimi-
terium interdictam personam: vel non in-
terdictam: si in loco interdicto cum offi-
cio diuino clerici illud officium celebrantes
sunt irregulares. Sed sine officio di-
uino bene possunt interditi ex ecclesia
et cimiterium sepeliri: nec enim debet
corpora eorum remanere inhumata. 30. cal.
De pena non seruantis interdictum.

Pena autem non seruantis in-
terdictum si clericus est: Est
ista secundum Hostiensem. quia sciens ce-
lebrans in loco interdicto vnicuique sit
irregularis efficitur: et suspensus est. ex
de. ex. mi. Postulastis. § Illi. et
ex eo. 3. qui. li. 6. Vnde non potest benefi-
cia conferre. ex de concess. preben. qua
diuersitatem. Idem Bernardus et Innocentius.
Item talis non potest eligi nec eligere
ut in. d. c. 3. qui. et extra de consue.
Dilectus. Item nec potest postulari
ex de postu. c. i. Item qui non seruat
interdictum remouendus est ab officio
ex de cle. ex. mi. Postulastis. Si autem
talis sit religiosus et ad nullum ordinem
ordinetur: et si irregularitate non incurrat
quia non est expressum in iure. Ina decret.
3. qui. agit de sola irregularitate que
preedit de celebratione diuinorum: vel

executione ordinum: poterit tamen aliter
puniri: ut recludi in artiori monaste-
rio ad penam pagendam: et ideo videtur
dicendum de moniali non seruante in-
terdictum: quilibet tamen horum. scilicet religiosus et
religiosa si non habet ordinem si violat
interdictum sunt ineligibiles ad iure et
passive: nam et si non habent ordinem clerica-
lem ratione tamen ipsorum status habent officium
celebrandi diuina secundum adiutores ipsorum.
Vnde violando interdictum illam penam in-
currerent cuius sint capaces. ad hoc ob-
biga. Debitum. 30. cal. Durus vero
laycus violans interdictum quous irre-
gularitate non incurrat: vel suspensio
secundum Innocentium. grauius tamen peccat et
puniendus est pena arbitraria per eccle-
siasticum iudicem: cum tale peccatum sit
ecclesiasticum: de sen. ex. Grauis. i. de.
Item omnis qui sciens celebrat in loco
interdicto sine personis interdictis a iure
vel a iudice: vel recipiens publice in-
dictos ad diuina officia vel sacramenta
vel sepulturam etiam si non sit irregularis.
est interdictus ab ingressu ecclesie:
ex de puile. Episcoporum. li. 6. Et si in ea se
ingerit in officio suo sit irregularis.
ex eo. 3. qui. li. 6. Item quod per omnibus
predictis in ultimo. §. sit interdictum in-
gressus ecclesie per decre. ex de priuileg.
Episcoporum. li. 6. Est tamen differentia inter eos
Ina celebrans in loco interdicto est
irregularis. Admittens vero ad sepul-
turam notatim interdictos: vel publi-
ce excoicatos est excoicatus. In clem.
Eos. de sepul. Et etiam qui tpe interdicti
sepeliunt defunctos in cimiteriis vel ec-
clesiis in cibus non concessis: ut per in
ea. clem. Aliis vero de quibus ibi sit
mentio interdicti solum ingressus

b 3

celebrans
in loco inter-
dicto

celebrans
admittens
sepulturam

ecclesie mō p̄dīto. Dicit aut agere
vel ingerere se in officio suo sicut p̄
7 p̄ oīs violare inf̄dictū: cū. f. vīc so-
lētū horas canonicas diurnas: vel
nocturnas vel missā: vel aliud offm̄
qđ ei cōpetit rōe alicui⁹ ordinis quē
h3. z. q. 2. Ep̄s. Et idē nōuit Inno
7 alij post eum de excess. pla. c. fi.
Psalmista inf̄dict⁹ vel nō inf̄dictus
ē in loco inf̄dicto si celebrat. i. si solē
niter agit in officio suo. vtz fiat per
hoc irregularis. Sic r̄ndz Jo. cal. h3
theolo. talis nō est irregularis: quia
psalmistat⁹ fm̄ eos nō est ordo: s̄ ēz
canonistas qui tenēt psalmistatum
esse ordinē. zi. vi. Cleros. Et tali or-
dini cōpetit cātare. s. in choro psalmi-
zando lectiōes 7 Rnsoria legendo
ideo talis h̄modi agendo efficitur
irregularis. Et addit qđ qđā dicunt
7 placet Inno. qđ si cōsuetudo est in
ecclesia qđ sūa distīctōe ordinis q̄qz
legat epistolaz vel portet cereos: vel
faciat qđqd aliud ptinens ad aliqd
officiū nō erit irregularis is qui illō
officiū facit. Et s̄dit Jo. cal. qđ illa
distīctio nō tollit qđ de iure talia
cōpetāt rōe alicui⁹ ordinis. Un̄ ber.
7 Jo. an. 7 alij in decre. Cū medici-
nalis. de sen. exco. li. 6. vīcūt talē eē
irregularē. Ihosti. etiā 7 Spec. putāt
hūcē p̄mā tonsurā tātz si canter in
officio suo eē irregularē. zz. vi. psal-
mista. Sed si q̄s facit ea que nō sūt
alicui ordini vel officio deputata: vt
si in matutinis legit lectiōes: vel can-
tet Rnsoria. dicunt host. 7 Bail. nō
esse irregularē. In bñdictione aque
bñdīctōe contrahit irregularitas fm̄
Inno. qđ est ānexa ordini h̄modi

bñdīctio. de conse. di. 3. in quā. qñ. i.
inf̄dict⁹ clericus hoc ageret s̄ si nō ē
ipse interdict⁹ ex eo qđ facit talē bñ-
dictionē aque in loco inf̄dicto fuata
moderatōe qđ tradit de aliis officiis
nō incurrit irregularitatez. In qua at
bñdīctā nō v3 aspgi laicis loci inter-
dicti a sacerdote: 7 h̄ p̄terq̄ in q̄tuor
festiuitatib⁹ de q̄bus agit in decre.
Alma. Si tñ aspgeret putat Jo. cal.
qđ nō esset irregularis: qđ hoc nō est
in iure cautū. Ider bñdictionē autez
mensē etiā ab interdicto clerico non
contrahit irregularitas: qđ nulli est
ordini deputata. Al bñdīctiōe etiā
quā cōsueuerūt p̄ores v̄l ep̄i itinerādo
obuiatib⁹ cis in sua dyoc. dixerunt
qđā tutū eē in loco inf̄dicto abstinē
si tñ cōtrafaciant nō erūt irreglares
Qđ putat Jo. cal. eē hū de simplici
bñdīctōe: secus de solēni ad quā pre-
mittit. Sūt nomē dñi bñdīctuz: vel
aliqd aliud h̄mōi. Talis. n. bñdīctō
cōpetit ep̄o rōe ordinis. q̄s. vi. Ecce
De bñdīctōe at calicis vel pamētoz
vel corporaliū vel candelaz in festo
purificatiōis: vel cinēz in die cineris
vel oliuaz in festo palmaruz. Dicit
Jo. cal. posse n̄ fieri a clericis inf̄dicti.
vel nō interdictis in loco interdicto
nisi fuata moderatōe que tradit de
officiis diuinis in decre. Alma. e. ti.
li. 6. Et idē dicit tenēdū d̄ faciētib⁹
officiū p̄ baptismo in sabbato s̄cdo
vel p̄ confectiōe crismatis in cena
dñi: vel p̄ āniuersario defūdi. Bene-
dictio etiā p̄re 7 baculi pegrinoz a
sacerdote dicit Bail. qđ videt esse cō-
cessa cū nō sit p̄hibita. Itē de purifi-
cātiōe post p̄n̄ dicit Jo. cal. qđ n̄ p̄t

horas
canonicas

psalmista

benedictio
mōdi

benedictio
7 mōdi

ep̄s
mōdi

ep̄s
mōdi
mōdi
mōdi
mōdi
mōdi

ep̄s
mōdi

benedictio
mōdi
mōdi
mōdi

mulier post ptū introduci in ecclesiā
in loco iſedco p sacerdotē cū psalmis
7 orōib⁹ 7 solēni introductōe: alſ in
currerz irregularitatē: q̄a illō ē offm
diuinū ordinū clericali opetēs: s̄ sine
officio facta solū cōfessioe vt moris ē
poterit mulier intrare p se gr̄as agē
do. Itē si cleric⁹ iſedcū vel nō iſedi-
cū s̄ in loco iſedco si excōicat aliquez
vel absoluit excōicatū fm Inno. nō
est irregularis q̄a h⁹ modi non sunt
ordinis s̄ iurisdicōis. 2. q. i. Inemo.
Et de excōicatōe nō est dubiū q̄ idē
dicēdū est de absolucioe: de pe. vi. i.
Verbū. Tū absolōis solēnia exhibē
sicut est dicē cū stola psalmū 7 orōez
vel in ecclesiā introducē excōicatuz:
q̄a hoc ē ordinis 7 officij h⁹ mōi faciēs
est irregularis fm Inno. 7 Specu.
Officiū aut cōmēdationis aiaz dece
dētū iux morē credit Jo. cal. q̄ fieri
possit loco 7 tpe iſedcū: q̄a istō offm
videt q̄ si anetū ad absolōez que fit
in pnia: vñ sicut cōcedit tūc pnia ita
7 istud. Itē in loco iſedcū et iſedcū
dis 7 excōicatis pōt p̄dicari & b̄um
dei. et de sen. ex. Rūso. Et pōt etiā
iſedcū fieri cōfessio gñalis in fine p̄
dicatōnis. Pōt etiā cāpana pulsari
ppter hoc: q̄a cum dicta pulsatio sit
signū 7 p̄bulū ad p̄missi: vt habet
gñalis cōsuetudo intelligit 7 ipa pul-
satio pmissa. Jo. cal. Pro missis & o.
et horis canonicis dicēdis nullo m̄
debēt pulsari cāpane tpe iſedcū. Alſ
curreret irregularitas: excepti. q̄tuor
festiuitatib⁹: de q̄b⁹. s̄. etiā si cāpane
ipse esset ex ecclesiā: 7 p̄cul ab ea nō
l3 p̄ p̄dictis pulsare: alſ fieret fraus
legi. i. 4. q. 3. p̄cleriq̄. Nec etiā p̄uas

cāpanella l3 pulsare tpe iſedcū p
diuinis officiis celebrādis: ut faciūt
religiosi mēdicatē. Inā p̄hibitō pul-
satōis cāpanarū tpe iſedcū vtiq̄ et
minores cāpanellas includit: cuz de
facto son⁹ audiat ex muros 7 iſedcū
latis p̄cul. Unde tales sibi caueāt: 7
sufficiat eis q̄ aliquo signo: puta ta-
bula possint cōuenire ad diuina eorū
si pulsare cāpanas tpe iſedcū p ho-
ris notificādis: puta etia sexta nona
7 h⁹ mōi nō credo illicitū laycis hac
de cā cāpanas suas sonare. S3 cle-
ricis nō credo hoc licē: l3 de facto ce-
lebrent diuina: tū ex quo dicto tēpore
solēt diuina celebrare: presumēt & si
militer q̄ p celebratiōe diuinorū sona-
rent. 28. di. De syraculane. Fateor
tū ppter hoc tū ipsos nō incurrere
irregularitatē. Jo. cal. Pulsare autē
cāpanā p aue maria: vt fieri solz lau-
dabilē de sero: et etiam de mane: in
q̄baldā locis tpe iſedcū nō inducit
irregularitatē: q̄a illa salutatō & ginis
gloriose nō ē offm ordini deputatū:
pulsare 7 cāpanas p ostēsiōe s̄raruz
aliq̄z: vel in aduētū alic⁹ p̄lati 7 h⁹
tpe iſedcū: nec laycis nec clericis p̄-
hibet. Jo. cal. Consuluit et q̄ itinerā
tes p loca iſedcū: si sūt duo vel p̄les
q̄ nō dicāt horas canonicas in via:
q̄a ex quo ab alijs audiri p̄nt: dicē ipe
q̄ nō audz dicē q̄ s̄ facē possint sū
violatōe iſedcū. Sec⁹ si esset vnus
sol⁹: q̄a ita s̄missē dicē possz q̄ n̄ au-
diret. Itē dicūt Inno. et Abbas q̄
nō credūt irregularitatez incurrere
clericū iſedcū ppter h⁹ q̄ iſedcū diuinis
et si cātāt cū alijs diuinō nō celebret
nec aliqd agat vt i officio suo peccat
b 4

absolutio
ab excoicatis

Jo. an. m. m.

p̄dico
cōfessio
gñalis
p̄bulū
h⁹ mōi
cāpanas

p̄cul

clericus
iſedcū
cāpanas

tñ. Jo. at cal. dic sibi placē dēz host.
 7 ipec. l. q si talis se igerat vñis au
 diēdo ex qdā simplici deuotōe ū pte
 nēdo n̄ ē irregulari. 7 sic pcedit vñm
 Jnn. Sz si h̄ facit tēnēdo 7 faciēdo
 celebrari vñia siue auctē pbedo: siue
 coopādo: tē irregularitatē incurrit. Itē
 layci violātes infiditū 7 si n̄ incurrat
 irregularitatē: quāt tñ peccāt: vt dēz
 ē h̄z Jnnō. 7 vt vñ mortalit̄ si sciēt h̄
 faciūt: qā dē obñiaz ecclesie agūt. Si.
 di. Si q. Sz exerceat officia q n̄ sūt
 alit̄ ordis tpe infiditū: vt aduocādo
 docēdo 7 h̄i n̄ peccāt. Itē n̄ phibēt
 layci tpe infiditū dicē letanias vñ lau
 des suas: vt faciūt fratarie. Itē n̄ p
 hibēt orare in ecclesia ēē tpa celebra
 tōis diuinorū h̄z Guil. 7. Non. Itē si
 sacerdos p̄babiliter credit q aliq inf
 diti sūt i ecclesia h̄z Guil. d. monē in
 gñali q exeat: als n̄ tñt vitare eos
 maxie publice: donec ostet de snia.
 Itē si sacerdos recipiat sciēt hoiez
 infiditū: h̄ ipe peccet 7 penas incurrat:
 vt. s. dēz ē. Alij tñ n̄ tenēt exire fm
 Guil. nec peccāt audiēdo vñia. Itē
 i vñis officiis sūt vitādi oēs illi qui
 p̄prio noie vñ alia certa circūlocutōe
 p sniaz designāt infiditū qui 7 dicūt
 noiatiz infiditū. Itē vitādi sūt tāq no
 miaz infiditū oēs illi dē qb̄ ostat q
 infiditū sūt: vt si ciuitas vel castz inf
 dicit. Si h̄o infiditū fautores: siue
 p̄cipātes in crīe n̄ dicūt noiatiz in
 terdicē: s̄ tñ i gñe: vñ tales n̄ tñt q̄s
 vitare quousqz p iudicē specificēt: et
 denunciēt: nisi forte eorū p̄cipatio
 esset multū notoria: ita q inficiatōni
 n̄ sit loc⁹ ēē de coha. de. et mu. Luan
 nos. Jnnō. 7 host. 7 Ber.

De forma seu modo ponēdi in
 dictum. Cap. q̄i.

Vltimo vidēdū ē de forma
 qua fert infiditū: 7 quō etiā
 relaxet: vbi sciēduz fm Jo.
 cal. q cū ab hoie p̄fert 7 p̄tētūciā
 ē necessaria mōitio p̄cedēs et forma
 q tradit de sen. ex. c. i. li. 6. Et sic in
 telligit ēē illd. c. d app. Rep̄: ēsibilis
 Sz si p̄tētūciā fert n̄ ē necessaria
 mōitio. 5. q. 4. In loco. sic intellige
 nōta p Jnnō. 7 alios. de app. Ad h̄
 Cū h̄o a iure p̄fert p̄tētūciā: siue
 vñia siue mōitio sit: siue sit spāle
 infiditū. s. dē ecclesia: vel dē p̄sonam
 singularē: qd sup̄ vñia ē infiditū
 singulare siue sit infiditū gñale loci. s.
 vt ciuitati. castri vel ville vel vniuersi
 tatis populi. Qd̄z. n. h̄oz dē gñale
 Sub hac at forma h̄boz p̄fert. nos
 p̄tētūciā tāz ecclesia vel terrā talē s̄
 ponim⁹ infiditū. ēē de h̄. si. Cū in p
 tīb⁹. 7 addit ēē cōit: ecclesiastico: ad
 dīaz infiditū legalis. Idōt ēē snia inf
 diti ad volūtātē iudicis dēfmiari:
 puta vt infiditū missā cū cantū: vel
 horas vel sepulturas 7 h̄mōi. Idōt
 etiā iudex ab infiditū eripe et s̄bre
 quos vult 7 qñ vult: puta qdō dñs
 terre est ibi p̄ns 7 h̄mōi. ex de spō.
 Idōt est vobis. Ad hoc aut vt obligz
 snia infiditū: sufficit eā publice p̄mul
 gari: nec postea necesse est eaz lingu
 loz aurib⁹ inculcare. di. i. 6. Qd̄ dicit
 tis. Sufficit etiā cū quis scit nūcios
 suos maxie metropolitanā ecclesiaz
 recepisse sniaz 7 cōfuare. ēē d postu.
 c. i. Item nō fm Jnnō. 7 hosti. q
 qñ locus: vel ecclesia interdicit talis
 snia suspēdi potest: et cū suspēsa est

l. m.

ex. m.

ex. m.

legale

judicij qñ
vult dñs

judicij qñ
vult dñs

potest celebrari. ex d. pui. vt privilegia
Sz si est interdicta psona siue suspēsa:
 qñ hoc est factū p culpa ipsi⁹ suspēsi
 vel interdicti nō posset de lāia alic⁹
 celebrare: nec interdictū vel suspēsiō
 suspendi. Sed cū hoc est factū ppter
 culpā alteri⁹: tunc pōt dici sicut 7 de
 interdicto loci. l. q. talis snia potest
 suspendi p epm: sicut 7 tolli. Item
 appellari pōt. 7 tps suspēsiōis interdicti
 a suspēsa sententia: sicut 7 a cōditiōali
 ext de appel. Preterea. Et idem de
 sen. suspē. sec⁹ in snia excōis. Itē snia
 interdicti 7 suspēsiōis nullo rōbo su
 spēdiūt vel totaliter relaxāt cū iura
 mēto tñ ex eo. Alia. li. 6°. Itē p⁹ qñ
 snia interdicti p aliquos inferiores p
 latos rōabiliter est lata. Maiores nō
 debēt eā relaxare sine cōgrua satisfā
 ctōe: 7 cū vicia illi⁹ q tulit. ex de offi.
 ordi. Cū ab ecclesiāz. Si rōo irrōna
 biliter sit lata: v3 q tulit sine difficul
 tate relaxare: sen supior ad quē recur
 rit ex eo. Cū medicinalis. li. 6. Itē
 archiep̄s nō pōt relaxare interdictū
 vel excōicatōez vel suspēsiōez latas
 ab officialib⁹ archidiaconoz: sen alijs
 iurisdicōez hñcibus sūditis suffraga
 neoz ipis q tulerūt omisiss ex eo.
 Romana. li. 6. Itē cū qñ interdicto
 vel excōicatōe astricti⁹ offert se ad iu
 sticiā eoz p qñ sniaz accepit. Iudex
 eū ne sic decedat absolūe potēit et si
 aduersa ps appellet ne absoluat: dēt
 tñ añ absolōez recipi ab eo sufficiens
 cautio q in pñcia romani pōtificis
 apud quē appellat si voluēt appella
 tor: vel corā iudice cui cāz delegauēit
 iuri pebit. Et idē de his q dicūt se in
 iuste interdictos. Itē h3 30. an. tēpore

gñalis interdicti si is ppter cui⁹ culpā
 latū est interdictū satisfacc vult collec
 iterdictū. Si rōo culpabilis fuit tāqñ
 consiliari⁹ vel auxiliari⁹ l3 accipiat cau
 tio 7 iniūgat pñia nō relaxabit inter
 dictū. Qd si ppter ei⁹ culpā latū est:
 ipse qdē puniē ē ei⁹ satisfactio nō req
 rit. Itē nō q ea q oca sūt in pcedēti
 bus de mā iterdicti q. l. ad obfūadū
 iterdictū ne cōfaciēdo icurraat peccatū
 7 irregularitas: locū habēt 7 rōa sūt
 fm q habet in corpore iuris sed per
 extrauagātē. Martini qñti. q incipit
 Insuper ad euitandū. Non tñt qñ
 obfūare interdictū ecclesiasticū a iur
 vel ab homine gñaliter pmulgatur
 nisi talis snia fuerit cōtra psonā. Col
 legiū vniuersitatē ecclesiā cōitatē vel
 locū certū a iudice publicata vel de
 nūciata spāliter 7 expse: 7 ipsā extra
 uagātē hēs. s. in fi. de ex. m. l. vlt.

De privilegijs frat̄z p̄dicatorum 7
 minorū quo ad interdictū.

f. Fratres ordinis p̄dicatorū
 7 minores tempore gñalis
 interdicti terre possūt vbiq
 in oib⁹ ecclesijs suis vel alijs clauis
 ianuis interdictis 7 excōicatis exclu
 sis nō pulsatis campanis et sōmissa
 voce celebrare diuina et recipere eccle
 siastica sacramenta exceptis tribus
 calibus. Dimus est si cām dederūt
 interdicto. Secundus si cōtingat
 eos spāliter interdicti. Tertius est si
 ecclesia illa vbi volunt celebrare est
 interdicta. Bonif. Virtute. Qd tpe
 interdicti possūt ad diuina recipere
 pueros suis seruicijs deputatos: et

et negotiorum suorum procuratores et operarios qui suis in locis eorum operibus continue insisterint: nisi in duobus casibus. scilicet si ipsi cum interdicto dederint. 2° est si contingat eos spiritualiter excommunicari vel interdicti. Boni. Virtute. Qui tempore strictissimi interdicti conueniunt quilibet ipsius ordinis quotidie unam missam dicere: et audire potest. Et quilibet sacerdos ordinis unam missam celebrare valeat cum duobus aut tribus tantum ministris: expulsis primo omnibus qui non sunt de ordine suo. Clemens. Meritis vestre religionis. Quod quando in ciuitatibus vel locis alias ubi habitare contingit interdictum poni et prohiberi omnia ecclesiastica sacramenta: excepto puulorum baptismate et penitentis mortificationem non obstantibus quibuscumque privilegiis religionis quibuscumque ab apostolica sede concessis. Nihilominus tempore talis interdicti possunt confiteri peccata sua et ab episcopis absolui: et tempore consuetis iuxta morem ordinis sui sacre communionis et venerationis extreme recipere sacramenta et diuina officia celebrare simul ianuam clausam non pulsatis campanis et voce submissa: excommunicati et interdicti: ac omnibus personis que non sunt de ordine suo exclusis: non obstantibus prohibitis hominibus: seu aliquibus litteris a sede apostolica impetratis vel impetrandis: que de ordine suo in hac indulgentia spiritualium non fecerint mentionem. honor. Meritis vestre. Quod omnes in interdicti suspensionis et excommunicationis et ipsos late per quoscumque prelatos et indulta privilegiorum suorum sunt ipso facto irrita et inanes. Si autem et alios late fuerint occasione sui tunc penitus irritade. Alex. Meritis vestre. et nimis iniunctum. Quod a nullo legato nisi a latere

nec subdelegato possunt suspendi interdicti vel excommunicari: nisi in eorum litteris de ordine suo mentio habeatur spiritualis Clemens. Exigentibus. Quod magister ordinis et eius vicarius in toto ordine et prebendes et parochiales et conuenticuales et eorum vicarii in suis terris possunt fratres dicti ordinis constitutos in terris predictis: vel ad eos declinantes vnicuique absolvere a sententiis excommunicationis suspensionis et interdicti a iure: vel ab homine generaliter promulgatis: vel si in locis suppositis ecclesiastico interdicto preiuberint celebrare diuina. Bonifacius. Virtute. Inno. Item autem hec dicant de predicto ordine tamen credo maiores eiusdem gaudere privilegiis: excepto eo quod nunc sequitur. Item viri et mulieres de Italia habentes habitum et regulam ordinis que dicunt de priua beati officii possunt licite audire diuina et recipere ecclesiastica sacramenta tempore interdicti: nisi cum dederint interdictum. hon. Congruum estimantes.

De suspensione titulus quartus.

Cap. 92.

Quia nomine ecclesie ecclesiastice reprehendit non solum excommunicatio sed etiam suspensio et interdictum et de verbo. sig. Querenti. Suspensio etiam aliquando dicitur excommunicatio ut patet. i. q. i. Repunt. Ideo post tractatum de excommunicatione et interdicto sequitur de suspensione Et quia secundum Guil. Duran. Omnis irregularis est suspensus. Et iterum quia irregularitas est quedam inhabilitas ad ordinum receptionem: et officiorum ecclesiasticorum etiam receptorum executionem simpliciter: et ex toto ex aliquo impedimento proveniens ex institutione ecclesie habens robur

de p. m. l. m.
ad d. d. m.

In regl. a. m. l. m.
d. m. l. m.
l. m. l. m.

Suspensio hoc est inhabilitas ad ordinem vel officiorum executionem ex aliquo impedimento. Et sic suspensio videtur solam tangere clericos. Quia tamen layci suspēduntur ab aliquo actu vel officio aduocandi in certo casu. Irregularitas hoc et clericos et laycos. Vnde tamen culpa non est sed pena: que quidem suspensio contingit multipliciter. Aliquando quidem simpliciter et ex toto ab omni. scilicet officio ordinis. Aliquando ab uno ordine et non ab alio. Aliquando simpliciter. Aliquando ad certum tempus. Aliquando non ab ordine: sed ab aliquo alio ut ingressu ecclesie: et actu predicationis et huiusmodi: de quibus omnibus agitur. Et non secundum Quil. et Alla. quod tripliciter quis dicitur suspensus. Uno modo quo ad se tantum. quia. scilicet non est prohibitus abstinere ab officio: et hoc per iniuriam canonis vel hominis. Et sic quilibet existeret in mortali: vel etiam in minorum excommunicatione dicitur suspensus: quia debet abstinere a celebratione et executione ordinis: aliter peccat mortaliter quod in mortali exercet solenniter actum ordinis sui: vel cum minorum excommunicatione recipit aliquod sacramentum. di. 40. Multi. et. i. q. i. Sacerdotes. Si tamen celebrat vel exequitur ordinem non efficitur irregularis: nec tenetur subire tale vitare. vel quantumcunque alius si sciret peccatum eius. di. 28. c. vi. et de coha. cle. et mu. Uestra. Et quis habet Thoma. in 4. non debeat inducere quos talem ad dicendum missam vel alias exequendum officia sua: unde. scilicet est certum de malicia sua et obstinatione. Si tamen non potest alius habere excusatur capiendum sacramenta a tali: precipue cum est superior eius seu proximalis. imo est secundum Idem. de pal. si possit alius habere non

videtur peccare accipiendo ab eo: quia utique iure suo et malo illi et bonum suum. i. q. i. Si fuerit. Sicut etiam licet fidelibus uti iuramento facto ab infideli per falsos deos: ut dicit Aug. 22. q. i. Mouet. 2. modo dicitur quod suspensus quod ad alios non quo ad se. Et hoc satis large dicitur. Et sic clericus peregrinus de suspensus: quia permittitur ex deuotione celebrare in occulto non in publico: per cuius declarationem non secundum Ray. quod huiusmodi clerici peregrini ignoti non admittuntur ad publice celebrandum populo: nisi cum quandoque sigillis episcoporum. vi. 68. c. i. Et hoc si sigilla sint ignota. Alias sufficeret sigillum episcopi sui. vi. 51. primat. et multo magis apostolice sedis mandatum. ro. at huiusmodi est huiusmodi. quia in publica celebratione possit cum mouere inanis gloria: vel cupiditas: non autem in puato et secreto. Item quia in publico coram multis possit accidere. si non ordinaris celebrare: a secreto autem solus periculum celebrat. Cum illis est. 5. sigillis non esset credendum habet Jo. non esset aliquis non. Item habet Inno. nec est quandoque sigillis credi debet si ex receptione huiusmodi peregrinorum clericorum fieri preiudicium alicui et damnum. Viator tamen peregrinus et transiens tamen non oportet ita subtiliter exaiare de sigillis huiusmodi. 42. vi. Quiescam. Item si amiserit tales litteras: et per duos testes possit probare ordinationem suam et conuersionem potest admitti. ex eo. Tue. Item si non existant testes de ordinatione sua: quia longum tempus est si constat quod semper gessit se ut presbyter admitti potest ex de presbytero non baptizato. 2. Item habet host. ad hoc ut tales suscipi debeant in executione ordinis si sunt contra tamen hanc clausulam: vel simile quod datur ad de ordinem promouimus. vi. 22. i. noie

Suspensio clericorum

clericus peregrinus

Suspensio de iure

Et hec vocat lre comēdatie seu testimoniales. ex e. Tue. Tñ si sic suspēsus celebrat etia in publico non est irregularis. 2° mō dicit suspēsus ppe quo ad se: et quo ad alios: qñ. s. p sniam canonis: vel hōis est suspēsus ab officiis suis: et talis tenet abstinere ab officio: etiā post tritūōnē et cōfessōz quousq; sit relaxata suspēso p eum qui potest: als suspēsus a divinis vel officio vel celebratōne et h^o mōi: si cōtrafaciat peccat mortali: et efficit irregularis hz Inno. de se. et re. iii. Cuz eterni. li. 6. et ii. q. 2. Si q̄s ep̄s. et fm Inno. et Guil. talis ē et ecclesiā si dicat horas officiando pplm sicut in exercitu efficit irreglaris: secus si non officiādo dicat cum vno vel duobus.

Caplm secundū de suspēsiōe i quā incurrit p symoniam.

Cap. 92.

p Resequēdo de suspēsiōe.
Nota q̄ pluribus ex cāis et modis incurrit suspēsiō q^o s. ad se et alios. Et pmo qdē p vitiū symonie: ē cū distindōe. Scias q̄ q̄ oēs q̄ symoniace ordinant: etiam si vitiū symōie sit occultū ipso iure sūt suspēsi: quo ad se et quo ad alios: et n̄ solū ab ordine quē symoniace susceperunt: s; etiā hz Henri. et Inno. ab actib^o oīum alioz ordinū: et secundū Inno. ē in tpalib^o: vñ et p̄dit administratōez. i. q. i. Rep̄nt. ex de sym. Tanta. vi. Si. Eos. Deberent etiam puniri depōitōe et infamia si de crie cōstaret. is. q. 2. Sane. Nec pōt cum tali dispēlari nisi p papā. i. q. i. Erga Qui ē et faciliē n̄ dispēlat qñ cōmissa

est symonia ex pte ordinatoris et ordinati. Si vō ē cōmissa ex pte ordinati. tñ: puta cōsanguineo ordinati vāte aliqd ordinatori ipso ordinato ignorante: tūc pōt nō ipse ep̄s dispensare ppter turpitudinē suā s; successor ei⁹ in epatu vel ali⁹ ordinari⁹ ei⁹ si vicz h̄ret domiciliū vel bñficiū in epatu illi⁹. et multo magis papa. i. q. i. Si q̄s neg. et c. Erga. et hoc hz Inno. host. ray. et gof. Itē si symōia est cōmissa tñ ex pte ordinati nō ordināti. puta vāte ordiato vicario ep̄i aliqd ppter h̄. Si talis n̄ ministrat pōt ep̄s dispēlare in ordinib^o rite an̄ suscepti. Nō at in illo quē symōiace suscepit. nec ē q̄ recipiat alios an̄ dispēlatōz et in h̄ papa dispēlabit. s; si talis ministrassz p^o ordine symōiace susceptū ē et an̄ suscepti. n̄ potēit ep̄s dispēlar Qui vō recipit bñficiū cū cura v^l dignitate p symoniā etiā si occulta sit idē iurē hz goff. sic et d̄ illo q̄ recipit ordinē symōiace: vt d̄ ē q̄a. s. ē ipso iure suspēsus: et q^o ad alios: et n̄ solū ab actib^o oīuz ordinū: s; et ab administratōe tpali hz Inno. et i tali bñfi^o vel dignitate sol^o papa dispēlat p̄cipue qñ scietib^o bñficiat. est cōmissa. Nō tñ hz Guil. q̄ cū pene n̄ sint extēdēde: et ille q̄ symōiace suscepit aliq̄ ordinē sit suspēsus q^o ad ea q̄ sūt ordīs n̄ tñ ē suspēsus q^o ad ea q̄ sūt iurisdīctōis vñ si alias hz iurisdīctōz et nūc hz: et pōt suspēdē excoīcat et ab excoīcatione absolvere et h^o mōi. Qui aut recipit beneficiū simplex symoniace fm Ray. est suspēsus quo ad se et alios et ab actib^o oīuz ordinū et ab administratōe tpaliū si symōia ē notoria

ordinab
Beneficiū

Inā si ē occulta nō est ipso iure suspē
 sus ē suspēdēd⁹. i. q. i. c. i. et sequētib⁹
 Tho. et Hosti. Et si qdē cōmissa est
 symonia ignorāte ipso bñficiato pōt
 ep̄s dispensare cū eo in tali bñficio
 postq̄ pure et simpliciter ei rñtiauēit
 eū eo. De symoniace ac ēt q̄ possit mi
 nistrare i ordinib⁹ añ et post bñficiū
 susceptis. Et hoc intellige si etiā ep̄s
 ignoraret: nā si sciēt cōtulissz n̄ ip̄e
 ē supior possēt dispēlare. ar. i. q. i. c. i.
 tho. ray. et Guil. Si hō symonia ē cō
 missa bñficiatib⁹ sciētib⁹ sol⁹ papa di
 spēlat nō ali⁹: nec in illo bñficio: nec
 in alio s̄m Guil. Tan. et Host. Qui
 hō cōfert ordinē v^l bñficiū symoniace
 vel etiā q̄ est mediator symonie s̄m
 Ray. Si est notoria symonia ipso
 iure est suspensus etiā quo ad alios.
 et e. Accusatur. 22. di. 5. Uex. et sol⁹.
 papa dispensat. Si hō est occulta n̄
 est suspēsus quo ad alios. ar. et eo. et
 si qdēs. 7. c. Ueniēs. Idē dicif in di
 rectorio iuris li. 2. ti. 16. i. q̄ ep̄s pōt
 dispēlare in minorib⁹ spēb⁹ symoniē:
 et p̄dictis. Et allegat Hoff. et Hosti.
 Nec obstat. i. q. i. Erga. q̄a loq̄t in
 dignitate: et sic etiā loq̄t decre. ad
 nobis. et de symo. Et idēz dicās de
 tonsura et minorib⁹ ordinib⁹: q̄a solū
 in maiorib⁹ ordinib⁹ dispēlatō pape
 reseruat. vt nōt Hoff. et Hosti. h̄ ibi
 Si hō cōmittit symonia in aliis: vt
 circa ereq̄as desūctoꝝ in cōsecratioē
 cimiterij et vasoz sacroz in veditioē
 crismatis in bñdictōib⁹ nubētūz: et
 h̄ mōi. In omnib⁹ his pōt Ep̄s di
 spensare: q̄a nō est phibitū. ar. et de
 sen. ex. Insuper. s̄m Ray. et Guil. qd̄
 videt intelligēdū qn̄ b̄ mōi symonia

est manifesta. Inā occulta non indu
 cit irregularitatē in huiusmōi. Qui
 ordinat aliquēz: vel p̄sentat ad ordi
 nandū qui p̄misit vel iurauit nil pe
 tere de illa ecclesia ad cuius titulū or
 dinat. Ip̄se quidē ordinator triēnio
 est suspensus a collatōe ordinū: et
 p̄ntator ab executōe ordinū suoz. et
 de symo. Si quis. Et etiā ip̄se or
 dinatus indiget pape dispensatōne
 s̄m Ray. Ihec autem que dicta sunt
 de symonia quo ad dispēlatōēz ha
 sunt s̄m ea que hñc in corp̄e iuris et
 nōta p̄ doc. ac etiā excoicatio lata est
 cōtra eos de qua habet. s̄. e. contra
 symoniacos. ibi vide. De symonia
 autē q̄tū ad peccatum: et q̄uz ad re
 stitutōēz fructūz bñficij symoniace
 recepti et dispensatōēz symoniace pe
 cunie hēs. s̄. scda pte. ti. i. fol. 57. x
 Caplm̄ tertiū de suspēsiōe quaz
 incurrit p̄ notoriā fornicationē.

Cap. 94.

Notorius fornicator est ipso
 iure suspensus. 81. di. Si q̄.
 et di. 22. Preter hec. Pro
 cui⁹ declaratione nō p̄mo q̄ dupl̄
 dicif notorium s̄m Tho. et Ray. scz
 Notoriū iuris est vt cū quis cōfitef
 in iudicio vel cōuincif de crimine.
 Notoriū facti est cū crimē ita p̄p̄o ē
 manifestū q̄ nulla potest tergiver
 satione celari. Quocūq̄ aut istozum
 modoz sit notoria fornicatio clerici
 est suspēsus q^o ad se: et q^o ad alios s̄z
 Tho. Ray. Ber. Inno. et Hostien. et
 alios. 2° nō q̄ n̄ solū sacerdos ē in
 quocūq̄ ordie cōstitut⁹ et in minorib⁹
 ex notoria fornicatōe est suspēsus ab
 cib⁹ adib⁹ ordinū s̄z Inno. ip̄o iur.

fornicator
 notorius

notorius
 facti

Quod notat Archi. di. 22. §. Ad hoc quod
 pbat etiam p. c. i. Ministri. di. 81. in fi. 7
 7 et d. coha. cle. 7 mu. Ura. Et tam
 diu stat suspensus: quod diu pseuerat in
 vitio. Et interim si exerceat officia sua
 etiam semel tamen efficiat irregulari. et indi
 get dispensatione pape h3 Inno. 7 hos.
 ut no. Archi. 7 Anto. de bu. vñ etiam
 si cessaret a vitio 7 añ dispensationez
 vitii officio suo semper peccabit morta
 lit: quis noua irregularitatem non co
 trahat. Si autem cum esset suspensus non
 est executus officia sua: indiget nihilo
 minus absolutioe a suspensione: quia
 poterit facere episcopus h3 Inno. 3.
 non quod talis debeat curari in missa 7 aliis
 officiis diuinis di. 22. Nullus. 7. c.
 Idem hec. Sed in h3 variat opinio
 doctorum. Nam aliqui dicunt quod debeat curari
 in diuinis post admonitionem ei scilicet
 si se non correxerit h3 hug. 7 Lau.
 Que admonitio a quocumque fieri potest
 h3 hug. h3 h3 Lau. de fieri ab episcopo:
 quod videtur huius: 7 pbat per. c. Si quis
 pbat. 81. di. Sed aliorum opinio contraria est
 7 solennior doctorum: quibus Archi. di.
 cat eam duram: quod statim debent curari
 añ quacumque admonitione: quia ius suspensio
 nis dat eos etiam quo ad alios: 7 h3 tenet
 Tho. Ray. Bon. Guil. Inno. host.
 Jo. cal. 7 Anto. de bu. A talibus ergo h3
 ea que habent in corpore iuris non est missa au
 dienda nec sacramenta sumenda: nisi bap
 tismus 7 eucharistia in extrema necessi
 tate. ut dicitur di. 22. §. Uer. S3 bñ co
 cedunt Ray. et Guil. quod beneficiis pvari
 non debent: nisi post monitionem factam a p
 lato si se non correxerint. Nam tunc etiam
 beneficiis debent spoliari 7 in perpetuum
 deponi. 4º non quod in ecclesia id iuxta

*Episcopus in
 suis ordi
 bus debeat*

*de magistro
 episcopus de
 ordi. l. 2. n.*

suspensionem contra ista duo vitia magis quam
 de alia h3 Lau. quia facilius plati 7 cleri
 libent in hec. l. fornicatores 7 symoniaci
 quam alia. Ut sic videntes se vitari saltem
 decencia temporalis respiciant. di. 22. §. vii.
 Vera tamen sunt sacra eorum. 5º non quod
 h3 decretum istud factum in concilio con
 stantiensi. Insup ad euic. de quod h3
 s. de minori excoicatione. c. fi. si de te
 nent fideles vitare sacramenta comu
 binatorum aut diuina eorum: nisi postquam
 fuerint per plures denuntiati publice quod
 euitentur.

Capitulum quartum de pluribus suspensio
 nibus propter diuersas causas.

Cap. 95.

I. ¶ Ut 7 alij casus in quibus quis
 incurrit suspensionem vel sim
 pliciter: vel h3 quid. i. quia p
 uat collatione vel executione alicuius
 ordinis vel ministerij per aliquod tempus
 Et primo episcopus qui ordinat alienum clericum
 sine licentia sui episcopi vel superioris scientem
 seu affectata ignorantia per annum est sus
 pensus a collatione ordinum: 7 interim
 clerici sui absque eius licentia possunt a
 vicinis episcopis ordines recipere. extra de
 temp. or. l. 6. Per quam decre.
 loquebat opinio dicentium quod ordinari
 poterat alienum sub specie ratihabi
 tionis 7 intelligitur superior in hoc
 casu episcopus de cuius dyocesi iste
 qui vult ordinari est oriundus: vel in
 cuius dyocesi officium ecclesiasticum
 habet: vel ubi habet domicilium: licet
 alibi natus fuerit. Inferiores autem
 prelati: siue Religiosi: Siue alij non
 possunt dare licentiam: nisi haberent
 a sede apostolica qualiter possint sub
 ditos quo voluerint facere ordinari.

Itē nō pōt talē licētiā dare officialis
epi: s̄ epo in remotis agente vicari⁹
eius gñalis in spūalibus vel sede va
cante caplm: seu is ad quem tūc ad
ministratio spūaliū ptineat pūt lñā
dare. Religiosi quoq; a suis prelati.
etiā in nō exēptis pōratib⁹ deputati
pōres ⁊ eoz socij pūt a locoz dyce
sanis q̄diu ibi morantē licite ordiari
l3 non sint de eoz dyocesib⁹ oriūdi
hec omnia de tēp. oz. Cū null⁹. li. 6.
Predicatores autē ⁊ minores i hoc
sūt pūilegiati a sede apostolica: vt. s.
valeāt a q̄buscūq; epis suos s̄bditos
facē ordinari. Ipsi autē sic ordinati. s.
ab aliēo epo sine licētiā p̄p̄ij h3 ray.
p̄uant ab executōe ordinis recepti: s̄
potest cū eis epūs dispensare in hac
suspēsiōe. q. q. z. Ugdunēsis. exē
de temp. oz. Qd̄ trāslatōez. Ep̄s vel
quis aliū cōferēs tonsurā clericalē
infanti: nisi forte religionē intraret:
vel illitterato vel homini alicne dio
cesis sine licētiā vel coniugato: nisi
volenti religionē intrare: aut ad sa
cros ordines p̄moueri. qñ. s. de iure
pōt est suspēsus p̄ ānū a collatione
tonsure tm̄. extra de temp. oz. Null⁹
li. 6°. Patriarche archiep̄i ep̄i locan
tes vel alio titulo cōcedētes aliquaz
domū v̄ariis alienigenis ad fenus
exercēdū ipso facto suspēsiōz icurrūt
ex de v̄f. q̄z. li. 6. Et similē si p̄mit
tunt q̄ v̄farij alienigene. s. nō oriūdi
de iminis ipsoz locoz publice v̄faz
exercētes vel exercē v̄lētēs hūt do
mos cōductas: seu aliē bitēt in terris
suis. i. eoz iurisdīcōi s̄bditis: si infra
tres mēses oēs tales de ipsis nō ex
pellūt terris. Iferētes s̄niam excōis ✓

de aliquē vel aliquos: nisi p̄mittunt
trinā admōitōez vel vnā p̄ trib⁹ sūt
suspēsi p̄ mēse ab ingressu ecclesie. ex
eo. Sacro. Itē dz h̄re talis monitio
tp̄z cōueniētiā intualia: nisi faci ne
cellitas aliē suaserit. Et dz fieri i scri
ptis cōtinētib⁹ cāz excōicatiois. als ex
cōicator est suspēsus n̄ solū ab ingressu
ecclesie: s̄ et a diuinis p̄ mēse: q̄ qdē si
exeq̄t irreglari. efficiē: nec n̄ p̄ papaz
cū eo poterit dispēlari. ex eo. Cū me
dicinalis. li. 6°. Sed hec penē nō tā
gūt ep̄os ⁊ supiores: cū n̄ fiat sp̄alis
mētio de eis. extra de sen. ex. Quia
piculosū. li. 6. Ultramōtani ordiati
ab epis Italie. nisi hēant licētiāz a
papa vel epo vbi sunt oriūdi: vel in
cui⁹ dyocesi sūt b̄nficiati ⁊ p̄ patētes
ipsi⁹ ep̄i l̄ras cōtinētes cāz rōabilem:
q̄a ip̄os nollit vel nō possit ordiare
sūt ipso facto suspēsi abiq; spe dispen
satiois. ex de temp. oz. Sepe. li. 6°.
Et ordinātes h̄mōi debēt cōdigne
puniri. vt in. d. c. Sepe / qui recipiūt
aliquē ex ordinib⁹ sacris ab epo qui
renūtiāuit loco ⁊ dignitati: si sciēter
hoc agunt: vel ignorātia crassa ⁊ su
pina: nō recipiūt ordinis executōem
vnde sunt suspēsi: nec cū eis potest
dispensari nisi p̄ papā. ex de ordi. ab
eo qui re. epi. c. vnico. Si ignorāter
non tamen ignorātia crassa potest
cū eis ep̄s dispensare: s̄ recipiētes ab
eis ordines minores sine lñā p̄p̄ij
ep̄i: q̄uis deberēt dep̄ci. q. q. z. ep̄m
Itē pōt ep̄s in ordine tollerare dī
spēlatiōez. Ep̄i autē renūtiātes loco
tm̄ ⁊ nō dignitati possūt oēs ordines
cōferre: sicut p̄us si fuerunt rogati a
pp̄io epo loci: als n̄: vt dictū est. s̄.

amb dgt
lūq̄ sum
ordinati
dum ali

Religiosi

p̄dicatores
et minores

ubi notat

de b̄nficia

Reman
Ep̄i

locum do
mū v̄fari
q̄z

ordinati
minores

sum̄ f̄er̄
sum̄ m̄ores

ordinari
a symoniacis

Item ordinari a symoniacis in ordine
suscepto quicunque occulto: vel etiam in
dignitate: aut a symoniacis notorio
in collatione ordinum: vel in collatione
aut receptione aut mediacione beneficiorum
non recipiunt ordinis executionem
sed sunt ipso iure suspensi. i. q. i. Si quis
a symoniacis: quis in sua ordinatione
nulla sit commissa symonia: et hoc in
decretatione symonie. Item est quod tales
cum sint privati executione ordinum: quod non
habent dare non possunt. i. q. 7. Daybertus
Ulex est tamen quod ordinati a talibus ex
ignorantia facti excusantur a peccato
et in ipsa tali ordinatione: et in executione
ordinum sic preceptorum abstinere tamen debent
cum sciunt quousque cum eis dispensent: et per
papam. i. q. i. Si quis. In glo. Ex ignorantia
autem iuris hoc faciendo non excusantur.
Ubi secundum Thome. scilicet de scilicet de. q.
100. Nullo modo quis debet recipere ordines
ab his quos scit esse tales nec tenere
in hoc modo suis prelati obedire: quantum
potest debet permittit se excommunicari sed gressum.
In obedientia a peccato non excusantur
2. q. 3. Quid ergo. Patiēdo autem iniustam
excommunicationem meretur. 24. q. 3. Non dā-
namur. Item ordinati ab heretico
et schismatico vel excommunicato: vel depo-
sito non recipiunt ordinis executionem: cum
omnes hi priventur omnium ordinum exe-
cutione: et nemo dat quod non habet.
i. q. i. Gratia. Non tamen secundum Thome. Item.
et Ray. et Host. quod omnes tales ordi-
natores hos conferunt ordines quantum
ad characterem: sicut et omnia alia de co-
ficiunt seu conferunt sacramenta. ex-
cepta penitus quo ad manifeste excom-
unicatos: scilicet de occultis: quia absolunt
secundum Ricard. et Item. de pal. dummodo

ordinari
ab hereticis
schismaticis
excommunicatis
depositis

non recipiunt
ordinem
quia ipse

servant predictam formam ecclesie. i. q. i.
Deus declaravit. de secreta. di. 4. Non
in vobis. Item peccant tamen mortaliter
dantes quod suscipientes ab eis quicunque
sacramenta scienter: nisi baptismus in
extrema necessitate. Ignorantia autem
facti probabilis excusat tales a peccato
in ipsorum ordinum receptione et eorum de-
fectione: dum ea laborant. Cum
autem sufficienter hoc sciunt debent ab-
stinere quousque dispensent: circa quam
dispensationem dicit Hostiensis. quod in episcopatu
solus papa dispensat. extra de elec. quod
diligentia. In aliis vero ordinibus quantum
ad eos qui scienter a talibus recipiunt
ordines: vel etiam ex ignorantia crassa
et supina solus papa dispensat. imo
et Ray. et Host. si fuerunt ordinati
a tali qui recepit ultimam manum ipsi
tione. i. episcopale consecratorum ex ecclesiam
nunc tollant. 9. q. i. Ordinationes.
Si vero ex ignorantia non supina secundum
Hostiensis. per discretum prelatum cum talibus po-
terit dispensari. extra de ordi. ab eo qui
ordi. ren. c. i. et 2. Sed et Ray. et Gof.
si ordinati sunt ab eo qui recepit ulti-
mam manus impositorem in ecclesia
i. atque efficere hereticum schismaticum
vel excommunicatum: ut tunc est quando ordinat
sive ordinati sciebant sive ignorabant
tollerant ex dispensatione ministrare
in officiis susceptis. Ad superiores vero
non debent promoveri: nisi magna
necessitas esset. Et idem videtur dicere
Hostiensis. de interdico et suspensio a divinis
i. quod non fert executionem. 9. q. i. c. i. et
sequentibus. Item quod aliquem ordinem sacrum
recipiunt extra statuta tempore ordinationis
sunt suspensi: nec debent permitti in su-
sceptis ordinibus ministrare: quis

caracterem receperint. et de tēp. ordi.
 .c.2. Epūs tamen imposita eis pūa
 cōpetenti sōstinere poterit vt postea
 in susceptis ordinibus ministrēt. et
 de temp. ordi. Consultatōi. ibec fm
 Inno. Ber. 7 Bul. qui addit qd sec⁹
 de ordinibus suscipiendis: et si ante
 dispēlatōz talis ministravit in ordie
 suscepto. Dicunt qdam qd nō potest
 Epūs dispensare: hūc est qd possit
 dispensare: vt. 9. q. 2. Lugdunensis.
 Nisi forte interdicta fuisz sibi execu
 tio 7 postea administrassz. Promo
 tus p saltū. i. aliquo ordine pmissō
 ad supiorem ascēdēdo: qūis caracte
 rem recipiat: tñ suspensus est ab exe
 cutione ipsius ordinis sic recepti. vi.
 52. Solitudo. et de clerico. p salt.
 p. mot. c. i. Et si nō malitia s ex ig
 rantia vel negligētia hoc egit: qūis
 de rigore depōi deberet: tñ ex dispē
 satione epī ad ordinē ptermisū po
 terit pmoueri. Si autēz scienter per
 saltum est p. mot. et in ordine sic su
 scepto sine dispensatiōe ministravit
 post receptiōez admissi: adhuc pōt p
 Epū dispensari: sed qd vltius non
 ascendat nisi p papam. Ray. Ihost.
 7 Bul. Recipiētēs eodē die miores
 ordines cuz sōdyaconatu: vel duos
 sacros ordines simul: siue ordiatoze
 sciente: siue ignorante sunt suspensi
 ab ordinibus sic receptis: et deponi
 deberent. 77. vi. Subdyacon⁹. et
 de eo qui oz. fur. re. Innotuit. Ipū
 tamen p. mitti misericordie in mino
 ribus tñ ministrare. Et si intrat reli
 gionem 7 vita morezq exigāt eorūz
 Abbas si voluerit poterit dispēlare
 i aliis ordinib⁹: vt in. v. c. Innotuit.

Ray. 7 Ihosti. Sz si lata pus fuisset
 lnia excois contra sic recipientes: et
 nihilomin⁹ receperint: nō poterit eūz
 eis dispensari nisi p papam: vt in. v.
 .c. Innotuit. Et dicit Ihosti. qd etiaz
 papa de facili non dispēlat. Eōhē
tes matrimoniū d pnti: 7 aū carnis
copulā se facientes ad sacros ordies
pmoueri aliē qz a sacris canonibus
concedit: qūis caractere recipiat sūt
suspensi: ita qd nec etiam post mortē
uxoris poterunt in illo ordine mini
strare nec ascēdē ad alios: nec aliqđ
būficiū ecclesiasticū: vel offiū obtinē.
Et matrimoniū nihilomin⁹ sic con
tractū ppter hoc nō dissoluit: qđ in
telligit qū tales in seculo remanen
tes hoc agunt. Nā secus si religiōez
intraſſet. In exuaganti. Jo. 22. que
icipit. Antiqua. Apostate a religiōe
in apostasia suscipiētes ordines sunt
suspensi 7 irregulares. et. eo. ti. Apo
stata. nec dispēlat cū eis nisi p papā
Sed 7 aliq qui in excoicatione ordies
recipiunt similiē sūt suspensi seu irre
gulares. et de sen. ex. Cū illorūz. Et
hoc hūc nisi p. habilis ignorantia
excuset eos: 7 de hac mā plene hēs.
5. in. c. de cā finali excois. 5. 2. Cele
brantes seu p. cipatēs sciēt in. dinis
cum publice excoicatis vel infiditīs
sunt suspensi ab ingressu ecclesie. et
de pūile. Epōz. li. 6. Sed de hoc
vide plenius. 5. in ti. de interdicto. c.
2. 5. 4. 7 p totū illud. c. hēs plura pti
nentia ad mām suspēsiōis. Confu
tores non possunt se intromittē de
aliis qz de manifestis iniuriis et vio
lentiis. Qđ si de aliis que iudiciales
indaginez reqrunt se intromiserint:

recepti de
 pūile miorū

7 falsū
 pūile

apostate

q. 2. 5. 2. 5. 2.

recepti pūile
 pūile ordi

Confu

Innotuit
 7 3 7

Judices
congrui

de pfectu
ante hunc
inducit

Religiosi
an tunc
pfecti
fuerint

Religiosi
de dno

Si suspensus ab
officio a b. f. f.
suspensus sit

ord. q.
p. d. n. t. r.

Inquisitio
prohibetur

sunt suspensi p. anu ab officio. ext. de
off. le. Legatos. li. 6. Judices eccle-
siastici q. contra iusticiam in gravame
alterius ptis in iudicio qd q. faciant
p. gratia vel p. lores: puta p. pecunia
sunt suspensi p. anu ab executioe officij
7 si durante suspensione ingesserint
se diuinis efficiuntur irregulares: nec
nisi p. papam poterint liberari. ext. de
sen. et re. iu. Cum eterni. li. 6. Re-
ligiosi qui concedunt ad vitam alicui
vel ad certum tempus iura redditus
possessionu administratiois cui p. sunt
nisi duo concurrat. s. q. necessitas vel
utilitas monasterij vel p. illius
ecclesie hoc exposcat. Et q. conventus
illius ecclesie consentiat. Aut si uerum
no haberet assensus p. lat. p. inter-
ueniat: sunt ipso facto suspensi ab offi-
cio nec valet dicta concessio. Exciptur t. n.
duo casus. s. locatio 7 venditio reddi-
tuu vel fructuu ad modicu tempus. ext.
de re. eccle. no alie. c. i. In de. Utrum
autem hec suspensio intelligat ab officijs
diuinis: 7 ab officijs tpaliu admini-
stratione: puta p. lat. p. curati. cellarij.
7 h. modi. Jo. an. remittit ad nota
de deci. e. ti. In de. 7 ibi p. utraq.
opinionem et dimittit s. dubio.
Ifratres ordinis p. dicatoz p. moti
vel assumpti ad epatus vel alias p. la-
turas si p. recipiunt munus consecra-
tionis q. resignent ordini liberos: et
alia que hnt tempore sue p. motiois: eo
ipso sunt ab executioe p. tificalis mi-
nisterij suspensi. Cle. 4. in pui. Pro-
uidencia. Ifratres p. dicatores si p.
turbare p. samplerint officiu i. q. t. ois
circa hereticos per fratres minores
exercitatu: ipso facto sunt ab executioe

ordinu sacroz suspensi: nec p. t. rela-
xari suspensio talis: nisi p. sed aposto-
licam: aut p. i. q. s. i. t. o. z. cuius officium
p. turbauerunt. Et idem est de minorib.
p. turbantib. officiu i. q. s. i. t. o. i. s. p. p. dica-
tores exercitatu. Cle. 4. in p. uilegio
Ifratris altissime. Ifratres p.
dicatores 7 minores recipientes ad
p. sessionem aliquem in ordine suo ante
p. batiois anu elapsu: sunt ipso facto
a receptioe quoruz suspensi 7 p. ne
grauiori culpe puniendi. Nec etiam
per hoc ille sic p. fessus est obligatus
ordini illo. extra de regula. no solu-
li. 6. Religiosi qui vicz decimas si
p. ciunt: si scienter omittant facere
conscientia conscientib. de decimis sol-
uendis: sunt suspensi a p. dicatiois offi-
cio donec faciant eis conscientia si mode
possunt: 7 si interim p. dicauerint sunt
excoicati. extra de pe. Cupientes. in
de. Qd tamen intelligunt. Idem. de
ancha. 7 Pau. si fuerint sup hoc req.
siti. s. a p. latis. Utz cu querit. vtru
suspensus ab officio sit suspensus a b. n.
ficio. Super hoc. Jo. an. multa vident
p. 7 contra. sup de. Cupientes. extra de
pe. Concludit no dare. s. Idem. de ach.
sup eadem de. ponit distinctioez d. n.
Baspis de calde. dicens sic. Aut q. s.
suspensus est ab officio aut a b. n. ficio
aut ab utroq. Si est suspensus a b. n.
ficio: siue a iure: siue ab homine non
est suspensus ab officio. ar. c. Dilect.
de offi. ordi. i. Ro ad hoc. odium p. earu
regula in penis. de re. iu. Item q. a
officiu no est accessoriu ad b. n. ficiu
lz sit contra. Si est suspensus ab offi-
cio hoc est aut p. ditionem taxatam: t. a. t. u.
aut simpliciter. Primo casu planu e

q̄a nō est suspensus a bñficio: cū tñ
 sit suspensus ab officio: quia hoc vo-
 luit snie p̄mulgatio: quia iuris snie
 vltra intentionē p̄ferentis nō extē-
 dūt se salvo casu. Pastoralis. de ap.
 Si autē sit simpliciter suspensus ab
 officio: hoc est ab homine aut a iure
 Si a iure: aut p̄ crimē aut p̄ infamā
 aut contumaciā. Si p̄pter crimē: tunc
 puto q̄ suspensus ab officio sit suspen-
 sus a bñficio: vt. c. eos. r. c. Si quis
 sacerdoti. vi. si. Si autē p̄pter infa-
 miam: vel contumaciā sit suspensus
 ab officio: nō est suspensus a bñficio:
 vt. c. Presby. si a plebe. z. q. 4. Si
 aut ab homine est suspensus ab offi-
 ciō si hoc est p̄pter crimē graue: tūc est
 suspensus et a bñficio. Si aut p̄pter
 crimē leue: vel etiā p̄pter infamiam
 vel contumaciā nō est suspensus a bñ-
 ficio: vt in iurib⁹ allegatis. Si autē
 est suspensus ab vtroq̄. Aut hoc est
 p̄ viciōnē r: planū est: aut p̄ viciōnē
 vel: r tunc puto opinionē Hoff. h̄az
 scz q̄ talis snia nō valet p̄p̄ incerti-
 tudinē. l. z. c. de sen. que sine certa
 q̄titate. ibi ille. Inno. autē dicit sim-
 pliciter q̄ suspensus ab officio r̄atuz
 nō d̄z p̄cipe fruā bñficioz: super. c.
 Pastoralis. de appel. Sz host. hoc
 intelligit q̄n est suspensus p̄ q̄ui cā:
 secus p̄ leui vel infamia: r nō est cō-
 tumax. Et nō fm hosti. q̄ suspensus
 a p̄tificialib⁹ si celebrat i p̄tificialib⁹
 nō erit irregulari. Rō est q̄a p̄tifica-
 lia nō sūt de s̄ba celebratōnis: nec de
 bem⁹ aliquē irregularē iudicare nisi
 iueniat exp̄ssū. ar. de pe. di. i. p̄pene
 Itē si suspensus a p̄ticipatōe sac̄m̄toz
 de q̄ suspensioe h̄es. is. di. Si q̄s aut.

r. c. si. r. c. Placuit. di. 58. d. si. ext. de
 elec. Oñs. r de his q̄ si. a ma. p. ca.
 .c. i. Si celebrat nō est irregularis.
 Talia. n. nō sunt ordinis: cū r layci
 p̄cipient sacramenti. hosti. r Inno.
 Clerici qui scienter eligūt ad ep̄atuz
 indignū. l. cōtra illā formā que h̄et
 ex de elec. Cū in cōdis: sūt p̄ triēniū
 suspensi a bñficio in. v. c. Et dicit glo.
 habitis r habendis. Eligentes autē
 siue electio facta sit cōcorditer siue in
 discordia: si. j. octo dies ex quo pote-
 runt cōmode ipsā electōē electis dī-
 stulerint p̄ntare. Qui culpabiles in
 hoc fuerint a p̄secutione electōis sūt
 exclusi r suspensi p̄ triēniū a bñficiis
 que obtinēt in illa ecclesia ad que si-
 .j. illud tēpus temere vel colorate se
 imiscuerint illi p̄petuo sūt p̄uati. ex
 de elec. Cypriētes. li. 6. Copromissari-
 rius si sciēter eligit indignuz est ipso
 facto p̄ triēniū suspensus a beneficiis
 ecclesiasticis: hec tñ suspensio n̄ t̄git
 ep̄os: nec intelligit nisi in electiōib⁹
 ep̄oz r supiorz: secus de electiōib⁹ in
 ferioz. ex de elec. Si copromissarius
 li. 6. Religiosi grauātes vel fraudā-
 tes ecclesias circa decimas eis debi-
 tas si req̄siti p̄ illos quoz interest n̄
 desistunt. j. mēse: vel de usurpatis:
 vel detentis. j. duos mēses n̄ fecerit
 emēdā: suspēsi sunt ab officiis admi-
 nistratōis r bñficiis: r talia n̄ h̄ntes
 sunt excoīcati. ex de deci. c. i. In cle.
 Et dicit Jo. an. in glo. se credere q̄
 sufficiat iudicis declaratio sup̄ satisfi-
 ctione: nec q̄ sit necessaria alia abso-
 lutio quo ad suspensioē: s̄ quo ad
 excoīcatōē bñ req̄ritur absolutio.
 Doctor vel magister qui doctorat

eligens
 ep̄m indi-
 gū

copromissarius

religiosi
 fraudantes
 decimas

p̄p̄
 malibus

a p̄p̄
 nec satis

Doctorum

amb. put
absolutio
a suspensio

a vox

ordo superior
inferior

legit
futura

ab officio
suspende
pt qm q
no aut

abbatissa

Superior app
no prohibet
suspendere

absolutio
futura a suspensio

no de
p. d. m. b.
7. 67

aliquem: nisi prius erigat iuramentum a
doctorado quod non expedit pro suo do-
ctoratu vel summa trium milium turonensium
argenteorum est suspensus per sex menses
a collatione doctoratus. ex de magi. cum
sit. i. de. In capitulo ecclesie cathedralis
vel collegiate est suspensus a voce electionis
et alius qui non habet ad minimum ordinem
sacerdotum: et si habet beneficium cui ane-
xus est ordo: nisi. i. an. faciat se promo-
uere ad tale ordinem quem requirit
beneficium legitimum impedimento cessante
ex de eta. et q. li. ut bi. qui in de. Qui pro-
hibiti sunt audire leges et phycas: de qui
bi. h. s. i. ti. de exco. vel exco. cat. o. z.
sunt suspensi ab officiis suis: ibi vide.
Ultio non quod suspensus potest ab officiis
qui exco. care: quod autem possit exco. care
h. s. v. n. layc. vel mulier cui non pos-
sint exco. care: nisi ex commissione speciali
pape. vi. 22. §. Uex. In glo. in d. p. n. t.
et suspensus. Idem tamen abbatissa habet in
suspensus a beneficiis clericos ecclesiarum sibi
subditas: si habet ex consuetudine huius non autem
ab officio. Item non quod sic exco. catio sic et
suspensio persequente appellatorem minime
suspendit: suspensio dico ab officio vel in-
gressu ecclesie lata. ex de se. ex. 3. s. q.
li. 6. Item non quod absolutio a suspensio
officii simpliciter vel dinis fieri debet ista
forma vel sim. Ego absolvo te a vin-
culo suspensiois quam incurristi propter tale
causam: et restituo te executori ordinum vel
officiorum tuorum. In nomine patris etc. In
qua suspensio pertinet ad foris exteriorum:
nec recipit definitam formam necessariam
relaxationis. Id quod dicitur dicat et quod
vobis utat his qui valet absolue a tali
vinculo si intendit absolue: de absolutio
sic dicitur. s. de absolue ab exco. catio

De absolutio

Et quoniam quis possit absolue a suspensioe
Circa hoc idem in de. Monasteriorum. d.
reb. ecc. non alie. sic dicitur. ubi papa potest
penam suspensiois vel interdictionis propter con-
mationem canonem dedito: puto quod inferior
possit absolue. ex de se. ex. si sup. nisi
ipse papa sibi refuset absolue: vel al-
teri expressse defunctate potest. Et hoc tenet
Uin. hug. goff. Inno. Ber. et Jo. in
glo. 2. q. i. Si inimicus. et i. 7. q. 4. Si
quis deinceps. Et hosti. Idem iudicium est
si ostendit inferioris approbat et confir-
mat: de statu. Ex frequentibus. Idem
n. si opus confirmare quod dedit inia: v. n.
potest quilibet suffraganeus relaxare: cui non
sit maioris efficacie quam ius coe. Sic
intelligit. c. Traue. ex de p. b. Et hoc
nisi alteri refuset absolutio. Si vero
penam suspensiois et hoc ipsoque penam iniam. i.
ab homine tunc ligas vobis absolue non infe-
rior. ex de offi. or. Cum ab ecclesiarum
saluo canonem decre. Pastoral. e. ti. 3. de
et Guil. in spe. Si vero suspensio sit propter
tua qui habet vim penationis: ut non Uin. d.
trans. c. 2. Et Guil. in Spec. ti. 2. §.
Nunc ostendendum non habet locum absolutio: si
necessaria est dispensatio contra collationem
Et tunc est videndum tale sit crimen in quo
possit Episcopus dispensare et beat conferre
vel non: in primo canonem potest episcopus dispen-
sare et dedit: puta beneficium vel officium
executoris ordinum quo ad dispensationem
In canonem 2. non poterit. 44. di. Multi.
et de suspensioe qui potest in. v. c. Mona-
steriorum. Dicit idem idem. Non puto
hanc de sui natura operari penationem: aliter papa
expressis hoc. ar. de deci. Ad audientiam.
v. n. credo eam posse per ordinem relaxari
roem premissa si si non relaxet durabit propter
tuo. io. q. 2. perpetua. Non quod sententia

oēs suspēsiōis late p quoscūq̃ platos
 dē frēs p̃dicatores dē indulta p̃uile-
 giōz suoz: sūt ipso facto irritē 7 ina-
 nes. Alex. Merit. ṽris. Et si dē alios
 occasiōe ipoz fratrū late fuerint sūt
 ēt irritē 7 inanes. Alex. Nimis iniq̃
 Itē magi ordis 7 singuli p̃ores 7 p̃-
 uiciales rētuales 7 eoz vicarij In
 locis: 7 uētib⁹ sibi cōmissis srib⁹ sibi
 s̃dit. necnō 7 alijs srib⁹ eiusdē ordis
 inēdū ad eos declinatib⁹: vnde cūq̃
 p̃nt imp̃iri b̃ficiū absolōis a suspē-
 sione excoīcatōe 7 inēdictō q̃s snias
 incurrissent in ipso ordine: vel ante
 ingressū ei⁹: ac ēt laycos q̃ ordinem
 ipm ingredi vellent: nisi adeo essz ex-
 cessus enormis: vt merito essz sedes
 apostolica cōsulēda. Boni. 7 Alexā.
 Virtute. Itē p̃didi plati p̃nt dispen-
 satōez obtinē a suis p̃fessorib⁹ 7 ab-
 solōez sup suspēsiōe 7 irregularitate:
 quā cōtissēt ex eo q̃ p̃uissēt snias
 excoīs suspēsiōis 7 inēdicti sū scripti.
 ex incautela. Clemēs. Exigentib⁹.
 Uides tñ eē oīa talis int suspēsiōez
 depositōez 7 deēdatōz stricte sumē
 do ipos finios: nā large frequēt ac-
 cipit in iure vnuz p̃ alio: vt vi. 46.
 Cleric⁹ p̃mo. Suspēsiō ṽr ip̃ortare
 p̃uatōez executiōis legitie ordis: vel
 officij ecclesiastici simplici⁹: vel ad tē-
 pus 7 cū spe dispēlatiōis: q̃ q̃nz a iur-
 q̃nz a iudice iserē. Depositiō ip̃ortat
 p̃uatōez executiōis legitie officioz et
 b̃ficiōz ecclesiasticorū possessionis
 simplici⁹: 7 ex toto absq̃ spe restōis
 rerēto tñ p̃uilegio clericali: q̃a uēiri
 n̄ p̃t in iudicio seculari: nec capi nec
 puniri a laycl. 7 sit p̃ sniaz hōis cōis:
 nec p̃t iserri h̄ pena ab iseriori ep̃o

q̃ hoc agē p̃t erga p̃p̃iū s̃ditū assi-
 stente sibi canonico numēo ep̃oz si
 ē in sacris. alias suffic p̃pria snia ep̃i
 sine alioz p̃ntia. Deposit⁹ at 7 deē-
 dat⁹ restitui n̄ p̃t ad officia sua: nisi
 p̃ dispēlatōez pape. Itē vbi in iur dī.
 suspēdat vel deponat vel degrades
 cōminatio est snie ferēde n̄ lata snia:
 vt 25. vi. Ep̃s. Deēdatiō vlē penaz
 depositiōis h̄ addit: q̃a p̃uat⁹ p̃uile-
 clericali omni cū certa solēnitare: ca-
 radant ei auferri n̄ p̃t: nec a q̃cūq̃
 creatura: q̃uis Jo. an. videat ponē
 cōtriū. s. q̃ possit ei auferri. Ez tho.
 in 4. 7 Jo. in glo. vi. 50. Accedēs.
 Inn. tenēt q̃ nō. De in 7 forma de
ēdatiōis habes in. c. Deēdatiō. et d
pe. li. 6. Et in sū. p̃fana. Nō tñ q̃ n̄
ois deēdat⁹ est ēdēd⁹ curie seculari
h̄ solū in trib⁹ cāib⁹. Idm⁹ i crie be-
relis. et de h̄ti. Ad abolendā. 7 hoc
nisi ad p̃uiaz incontinenti redire vo-
luerit: h̄ si relabit nō pl⁹ p̃c̃ ei. 2⁹ i
falsificatōe l̄raz pape: et de crie falsi
ad falsarioz. 3⁹ cū q̃s depōit p̃p̃e
calūniā quā suo ep̃o itulit. z. q. i. Si
q̃s sacerdotū. Un cū in curia roma-
na his t̃pib⁹ q̃dā sacerdos in f̃easiz
sacristā sancti Petri sacerdotē: vt sic
posz rape bōa sacristie. rehsito cōis
p̃itoz sup hoc cluserūt: q̃ n̄ oz p̃p̃e
h̄ tradi curie seculari ad occidendū
h̄ iura: h̄ poni in carcerez vel caueā
in p̃petuū ibi s̃stētādo pane dolori.
7 aq̃ agustie. Ip̃apa tñ Martin⁹ de
plenitudie ptatis illū deēdatū fecit
tradi curie seculari: 7 sic fuit mortu⁹.
Idōt. n. nihilomin⁹ q̃s p̃ solū Ep̃m
suū deēgradari uocat. abbatibus: et
alijs religiosis et platis: et l̄atis sue

de p̃p̃e dat⁹
 et q̃uātoz

Deēdat⁹
 Absolut⁹
 p̃t p̃larū
 fine

Suspēsiō
 dicit⁹ deposit⁹
 deēdat⁹

oyoc. qñ sacerdos: vel ali' in sacris
fuerit curie seculari p hñi tradēd' 7
de g'dād' sic ei videbit expedire eē d
hñi. Qm. li. 6. hec at de g'datio: quz
qs p'p' hñi vel aliō ē tēdēd' curie se
culari sic fienda est pñte pñte. Dicit
de g'dās illi vt in forz suū recipiat de
gradatū: o3 tñ itcedē p eo q n mo
riat. eē de hñ. sig. inuimus.

De irregularitate titulus qñtis.

Cap. 96.

i Irregularitas sic diffinit a
spec. Qd est nō. seu impedi
mētū canonicū ex facto: seu
defectu pueniēs: q qs phibet ad ec
clesiasticos ordies pmoueri: 7 i eisdē
ministrare. Et irregularitas cōhibet
multis mōis 7 cāis. Et ad scienduz
qñ qs est irregulari. ex indebita cele
bratōe vel executōe ordinū. Jo. cald.
pōit talē distinctōez. Celebrās autē
vtēs officio ordis: aut ē fēia: aut ma
scul'. Et si est mulier siue layca: siue
religiosa nō sit irregulari. qā cū n sit
capax ordis clericalis nō cadit in ea
irregularitas p quā qs impedit or
dinari vel ordinis offm celebrare: su
miē h rō ex. c. Debitū. de biga. 7. 22
. q. 5. h imago. Si g mlier excōicata
vel intēdicta: vel in loco intēdicto: vel
idebite tradet officia sua sacra: temē
agit 7 puniri o3. ex d pe. 7 re. in noua
Nō tñ est irregulari. Si aut est vir:
aut est furiosus: aut sane mētis. Et si
furiosus p'p' quācūq3 celebratōez nō
efficit irregularis nec peccat. Idē d
in fante clerico. Si furiosus. de hñi.
Si est sane mētis. Tūc talis aut est
cleric' aut laycus. Et si layc' est 7 cū
solēni apparatu alic' ordis celebrant

.l. eēquēdo actū alic' ordis: siue con
uersus sit alicui' religiōis: siue secu
laris: 7 hoc sit rigozosuz: videt q sit
irregularis. de cle. nō or. mi. c. i. Nec
cū tali vt valeat promoueri alius q3
papa pōt dispēsar: sicut 7 cū ordiato
7 suspēso celebrāte ali' q3 papa n vi
spēsat: g idē est in isto calu. in dō tñ q
h' videt intelligēdū de ordinib' sa
cris: 7 in solēni apparatu. in 3. 7 offi
cia miorz ordinū h3 7 ho. in 4. licite
7 alios voc. pñt exerceri: et ab his q
nō sūt ordiati in illis. Si aut h agit
sine solēni apparatu: talis n efficitur
irregularis. Si aut est cleric'. Tunc
aut celebrat in ordine quē nō habet
aut in eo quē h3. Et si pmo cāu hoc
agēs i ordinib' sacris est irregulari.
De sōdyaconatu aut dicit Guil. q si
est in minorib' tūc pōt cātare eplaz:
vūmō sñ solēnitare. Et addit Inn.
q est licitū qñ deest sōdyacon' 7 tūc
etiā cātet sine ornamētis sōdyaconi
S3 solēnis apparat' sōdy. videtur
esse manipul'. Dicit. n. p. de pal. i
4. q tunicellā 7 etiā nō sōdyacono
portare: qā nō est ei p'p'ia vestis: sic
manipul' quē nullus inferior sōdy
acono portare o3. hec p. de. Un si tal'
cantet eplaz quz tunicella sine mani
pulo: n tñ porrigēdo calicē dyacono
vel sacerdoti: qd est p'p'iu offm eius
7 pncipalis ad' ordinis talis. et vbi
est cōsuetudo q ē i miorib' stitut'
cantent epistolā illo mō: n vī irregu
laris: secus aut vbi cū manipulo: vel
porrigēdo calicē: vel vbi nō est mos
q cātet nisi sōdyaconi. De ordinib'
supiorib' nō est qd: qā sine dubio in
currit irregularitas. Si ho clericus

ex deb. t. ale
b. m. et ex
d. m. sup. p. r.
m. t.

aparatū
sōdyaconi.

furiosus

laycus

celebrat in ordine quē hz tūc aut est
 excōicat? maior: vel celebrat: seu offi-
 ciū exercet in loco infēdico ab hoie:
 vel a iure: aut est suspēsus. Si pmo
 modo: tunc in vtroq; casu efficit ir-
 regularis 7 idispēabilis: nisi p papā
 de sen. ex. 7s q. li. 6. Dicit tñ Guil.
 q; in minorib; cōstitut; ministrādo
 seu exercēdo officiū suū etiā cū solēni-
 tate cū est excōicat? nō efficit irregu-
 laris: q̄a illa duo capitula. Si q̄s ep̄s
 pmo. 7 2°. ii. q. 3. Non loquūtur de
 eis. Et pene sūt restringēde: scilicet de
 sūdyacono. Sz sine solēnitate legen-
 do epistolā sūdyacon? dyacon? vel
 p̄sbyter excōicat? credūt q̄dā q; non
 incurrāt irregularitatē. Si at cleric?
 est suspēsus sumēdo stricte suspēsiōz
 .i. quō ad se 7 quo ad alios. Nā q̄ ē
 suspēsus quo ad se tm̄: puta p̄p̄ mor-
 tale q̄dūq; vel p̄p̄ minore excōica-
 tōez vel p̄pter iniūdiōez a cōfessore
 talis celebrās nullā incurrit irregu-
 laritatē: vt dictū est. Si h̄ suspēsus q^o
 ad se 7 alios: aut ē suspēsus a canonē
 aut ab hoie si at ab hoie seu a iudice
 tūc aut iḡrauit iḡrātia pbabili: 7 tē
 n̄ efficit irregulari. aut iḡrātia crassa
 7 supina: 7 tūc ē irregulari. et multo
 magis si sciuit se suspēsum: 7 h̄ quocūq;
 sit suspēsus simpliciē siue ad tempus
 determinatū: siue nō determinatū: et
 si rōne defect? vel infamie puto talē
 durāte suspēsiōe celebrātē ēē irregu-
 larē nec posse dispēlari secū: nisi per
 papā: ad hoc. ii. q. 3. Si q̄s p̄sbyt. d
 sen. ex. 7. Dedicalis. li. 6. Si nō est
 suspēsus a canone. Tūc aut ratiōe
 criminis: aut rōne defectus: aut rōe
 infamie vel scādali. Si pmo modo

tunc aut simpliciē est suspēsus: 7 sic
 celebrādo est irregularis. 2 q. 3. Si
 quis ep̄s: aut est suspēsus ad tēpus
 Et tunc aut ad tempus determinatū
 7 sic interiz celebrādo est irregulari.
 aut ad tempus indeterminatū. et tūc
 aut cū cōditōe donec peniteat. Aut
 cum conditione donec satisfaciāt: vt
 di. vi. Si qui sine. 7. c. se. et de coha.
 cle. 7 muli. Sicut. 7 in de. de deci.
 in. c. i. Cū similib; Et tunc h̄ q̄dāz
 contra dicant: puta si sic suspēsus aī
 obligationē celebret est irregularis:
 q̄a in hoc factum iudicis est necessa-
 rium vt habeat p̄ absoluto: vt dixi
 de eta. 7 quali. Cū bone. Et sic cūz
 factum hominis sit necessariūz seq̄
 q; quo ad suspēsiōē dei canō aliqd
 addit: vt in dicta decre. Sicut de co
 habi. cle. 7 muli. Si nō est suspēsus
 cum conditione donec peniteat: vt
 .s. de elec. Osius. 7 tūc equū ē tenē
 q; interim celebrando nō efficit irre-
 gularis: q̄a talis suspēsus videt esse
 dei: ad quam nihil addit canon nec
 vt habeat p̄ sblata aliqd factūz indi-
 cis est necessariū. Et ideo dicēdū est
 de ea: vt de suspensione dei tātū. Si
 2° mō sit suspēsus a canone. i. rōne
 defectus. Tunc aut rōne defect? or-
 dinis: aut rōne alterius defect?. Et si
 rōne defect? ordinis vt clericus per
 saltum p̄motus q̄tum ad ordinem
 omīssum: in quo si exercet officium
 aīq; recipiat est irregularis: sed cele-
 brando in ordine ad quēz est p̄ saltū
 p̄mot? quē habet nō est irregulari.
 di. 52. Sollicitudo. Si rōne alterius
 defectus vt bigam? illegitim? corpe
 viciat? ordinat? ante etatē legitimā

h̄c m̄

7 suspēsus

nō defici-
 endū

7 saltū
 p̄motū

7 p̄motū
 7 saltū
 p̄motū
 7 saltū

vel a non suo epō: hoc casu cōcordāt
 oēs q̄ celebrando nō est irregularis
 q̄a hoc nō est exp̄ssū in iure. Et quia
 qñ curia mādāt cū iam ordinatis in
 lapradictis defectibus dispensari nil
 videt̄ de irregularitate. vi. 56. Apo-
 stolica. 1. c. Enomanēsem. Stilus
 autēz curie est attēdēdus. de tri. fal.
 q̄ graui. Nec obstat q̄ ordinatio iā
 facta ante legitimam etatē: vel a nō
 suo epō fuerit cū peccator: q̄a p̄ncipa-
 lis cā p̄pter quam diximus tales su-
 spensos est defect⁹ nō peccatū. q̄ rōe
 defectus nō criminis talis d̄z cēleri
 suspensus. Et hac rōe puto q̄ l̄z irre-
 gularis ex celebratiōe diuinorū sit suspē-
 sus a canone p̄pter hanc irregulari-
 tatē. Si tamen al̄s non est suspēsus
 a iure v̄l ab homie: puta q̄a absolut⁹
 est ab excoīcatōe ⁊ suspensiōe: sed nō
 est secū dispensatū sup irregularitatez
 vel nō suspensus contrahit irregula-
 ritatem quia hoc non est exp̄ssum in
 iure. Si tertio modo est suspensus a
 canone. sc̄z rōne scādali vel infamie
 tunc celebrando non est irregularis
 de cle. pegri. c. i. Sed bñ faciunt alij
 abstinēdo p̄pter infamiā que est cōi-
 illum: vel vt scandalum euitet. Et p
 hoc sequit̄ fm̄ Inno. q̄ illi quorum
 crimina sunt uotoria qui etiam post
 p̄uam p̄hibent celebrare p̄pter scā-
 daluz ⁊ infamiam: vt de coha. de. ⁊
 mu. c. fi. Sed si ante absolutōez cele-
 brant non incurrūt nouā irregulari-
 tatem. Ex allegatiōe quā facit videt̄
 intelligē de notorio fornicatore: qd̄
 pium est tenere. Et qd̄ nōt in. c. i. de
 sen. ex. li. 6. intelligit̄ de notorio for-
 nicatore ante penitentiam celebrāte

ne videatur sibiipsi contrarius: tame-
 de rigore sola penitentia non tollit
 suspensionez canonis in notorio for-
 nicatore: vt videt̄ exp̄ssum. 50. vi.
 Peruenit. quia requiritur factuz iu-
 dicis: vt supra dictum est. de suspēso
 a canone donec satisficiat. Sed ab
 solutione facta a sentētia canonis a
 qua potest in hoc casu ep̄s absoluē
 q̄a conditor canonis sibi nō reserua-
 uit. Si penitet remanente irregula-
 ritate quam contraxit huiusmōi for-
 nicator notorius ex celebratiōe diui-
 norū: de qua nondū est dispensatus
 ex noua celebratiōe nouaz irregulari-
 tatez nō incurrit. Dicit. n. ipse Inno.
 q̄ talis celebrat̄ a nōq̄ peniteat efficit̄
 irregularis indispelabilis nisi p̄ papā
 sed a nōq̄ secū dispenset̄ celebrādo ē
 penitens. i. dimissa concubina nō cō-
 trahit nouā irregularitatē. Et forte
 talis fuit intentio Inno. hic. Et oia
 hec nōnt p̄ Anto. de bu. sup decre.
 de cle. excoī. mi. Si celebrat̄: s̄ abreui-
 ata aliquantulū sunt: ⁊ mutato aliq̄l̄
 ordine addit̄. solū tribus locis: vt p̄z
 videt̄. breuib⁹. Tho. pe. de pal. ⁊ guil.
 Inō tñ q̄ ex p̄cedētib⁹ videt̄ q̄ ordia-
 tus an legitimā etatē sit ip̄so iure su-
 spēsus ab executōe ordinis sic recepti
 s̄ solēnes doc. cōi tenēt strariū. v3.
 in su. Ray. guil. in glo. ei⁹. Archi. in
 rosa. vi. 77. Ber. ex de cle. p̄ sal. p. c.
 i. Anto. de bu. ex de tēp. or. vel n̄ est
 p̄pos. Idan. de allaza. ⁊ Ifrā. zam.
 sup de. Gñalem. de eta. ⁊ q̄li. hi oēs
 dicūt q̄ talis nō ē ip̄so iure suspēsus
 s̄ suspēdēt⁹: ⁊ inēdicēda ē ei executō
 ordinis recepti ante legitimā etatez
 vsq̄ ad etatē legitimā. Et si postq̄

filius nunc
 attendendū

hanc
 fondali
 infamie

ordinat⁹
 ante etate

fuerit ei interdicta executio a iudice suo: vltus fuerit ordine tali ante legitimā etatē erit irregularis. Si autē nō fuerit ei interdicta: et sic videtur ordine ante legitimā etatē recepto nō est irregularis: vt dictum est. Idem etiam audiui a quibusdā patris.

De irregularitate ppter homicidiū vel mutilationē.

Cap. 97.

Contrahit et irregularitas ppter homicidiū vel mutilationē mēbri. Pro cuius declaratiōe nō qd cū homicidiū vel mutilatio mēbri fieri cōtingat mēte solum. vbo. et opere. Si solus mente fiat nūq̄ inducit irregularitatem quia lex p̄motōis factū requirit. is. q. i. c. vlt. imo etiā si quis vibret gladium animo occidendi: et tamen nō sequitur effectus mortis vel mutilatiōis non incurrit irregularitatem: etiam si vulneraret: et certū sit qd non est mors secuta vel amissio membri: nec directe nec indirecte. Qd p̄terea dico qd si vulneratus ppter impitiam medici vel ppter defectum custodie. q̄a scz non cauet sibi a noxiis mortuus est vulnerans est irregularis fm L. au. extra de homici. p̄ Petrus. Qd dictū allegat p̄ De. de ancha. Nam et si vulneratum ad mortem non idū actum lero mortē vel alio modo homicida reputor dicit idem. Illi autem qui interficiunt vindicta sanguinis seu mortis et nō pstant cōsiliū vel auctoritatē nō sunt irregulares fm Inn. et Guil. etiam si appeterent mortem illius. Item qui videt aliquē occidi et dele-

ctat: et posset etiam sine sui periculo liberare: si vellz: quis pessime faciat non tamē est irregularis. Sicut nec etiam medicus qui dimittit infirmū mori nollens mederi: et viues qd mittit pauperem fame mori. is. q. i. Si quis non iratus.

Tripliter contrahit irregularitas vbo.

Verbo autem contrahit irregularitas tripliter. scilicet mandato defensione et consilio. Mandato quidem quando quis mandat aliquē occidi vel mutilari: et sequitur effectus. 50. di. Si quis viduā. Si tamen reuocasset mandatum et expisset: et si nulla fideiōe prohibuit fieri anteq̄ sequeretur effectus non est irregularis. fm Inno. extra de sy. Sicut tuis. Sz et si quis mandat aliquē vberari inhibens expresse ne occidat vel mutilz est irregularis. mandator sicut et executor: q̄a mandando in culpa fuit. extra eo. Is qui. li. 6. Item ep̄s vel alius p̄lat⁹ qd hēt iurisdictionem t̄palem debet cōstituere iudicem seculare qui audiat causas p̄cipue sanguinis. et illi potest et debz precipere qd faciat vnicuiq̄ iusticiam. Si autem talis iudex interrogat eū in speciali quid agendum in tali qui scilicet meret penam sanguinis potest Rendere: consule peritos. Et caueat ne per suam responsionem directaz vel indirecta ille intelligat qd dicit cū sanguine p̄uere sz ray. nā si ex hac rāsiōe reocadēt vel mutilāet eēt irreglari. Idem etiā p̄lat⁹ talis delegare alicui etiam sp̄ali sup aliquo maleficio vt hōi

medicus

Platy munit
et iudicem
ad mortem

de placit quoru
lan 9 mteptorib

Indy

assessor
testis
scriptor

mag
scriba

invenire
benedictum
solare rube

princip

cidio: et hoc in iurisdictione sua omissio
ut in qua sita iusticia exequat: et si
cui committat iusticia exequat: et si occi-
dat non propterea ille placitum est irregulari.
extra ne de. vel mo. Epus. li. 6. Item
non solum iudex in causa sanguinis: ubi
sequitur effectus est irregularis: quous si
recta intentione et debito processu faciat
iuste agat et meritoze. di. si. aliquot
si etiam assessor testis notarius scribens
sententiam: vel proferens eam: vel scribens
attestaciones vel leges: omni publicans:
vel scribens vel dictas litteras per vidita
sanguinis. Quod hi irregulares sunt:
quia cooperant in mandato sine f. Ray.
di. 50. Si quis. et ex ne de. vel mo. sen-
tentia. Sed si in huiusmodi sententia non est secutus
effectus f. Ray. Quous sint irregulares
Epus potest super hoc dispensare. Item
ceps autem qui legem condit: cuius legis
auctoritate homines sunt traditi morti
non efficitur propter hoc irregularis: ut
dicunt quidam: et bene quia incerta persona
non advertit. Ita non Archidiaconus. 22. q. 5
Officia.

homicidium abbo defensionis
tripliciter committitur.

homicidium abbo defensionis
committitur tripliciter. Uno modo
quia defecit causa sanguinis. i.
mutilationis vel mortis aduocatio: et
hoc siue aduocet per actorem: siue per reum
Cum actor obliget ad penam talionis: quia
agendo per reum agit contra actorem. Unde si
sequitur effectus est irregularis. Quotumque iuste
aduocet id dispensabilis: nisi per papam: si
non sequitur effectus per episcopum f. Ray. potest
dispensari. 2o modo est cum quis dissuadet his
qui valebant defendere occisum ne defen-
dant: et hoc facit corrupta intentione ut ille

moriat. Nam si pater vel mater vel alius
consanguineus seu amicus rebit filium
vel amicum suum volente alium a morte li-
berare: quia timeret ne ipse ibi adiuvando
occidat non est irregularis. 3o modo cum
plati vel alij clerici ad defensionem rez
suarum ponunt quereles de malefactoribus
suis: seu quod eos damnificauerunt penes
iudicem secularem et emenda petant sibi
fieri et prouideri ne talia presumant contra
eos. Si ex huiusmodi querelis iudex mortem
inferat exigente iusticia. Non sunt irre-
gulares videlicet clerici si prelati sunt ex
pisse quod pena sanguinis non intendunt
ex eo. ti. Prelatis. li. 6. Item licet est per
latis ecclesiasticis ob defensionem rerum ec-
clesie vel fidei innuocare contra violentos
brachium seculare: et hostari tales non
quod ut occidat vulneret vel mutilet
quia hoc est directe ad homicidium prouocare
sed ut ecclesiam prius fidei defendat liberet et
terram ab infidelibus occupatam ad christum
reducant et super hoc ecclesia facit magnas
remissiones: et si hic inde aliquis occidat
non tamen est plati imputandum: imo peccat: non
contra tales se opponet. ex de homicidio. Postu-
lasti. 7. 22. q. 3. Maximianus. et. q. 8.
Igitur. 7. c. hortatu. 7. c. Scire.

homicidium abbo consultationis tri-
pliciter committitur.

homicidium abbo consultationis com-
mittitur tripliciter. Ratione. scilicet.
pensionis et approbationis. Ratione
scilicet quod de: puta querenti: an liceat occidere
paganum vel iudici malefactorum: respondeat
quod licet per pedes probabiliter ipse respondens quod
rogatus velit facere f. Ray. alium eius irregularis.
di. 50. si quis. Secus autem de ratione generalis
cognitionis vel opinionis: et ex quo non cre-
dit aliquis inde indicandum vel occidendum.

Defendens

Dicit archy. 22. q. 8. p. pessima 3. Quid si iudex laycus interroget clericum quod agendum de aliquo qui de iure esset peca sanguinis puniendus: potest clericus respondere: hoc non pertinet ad me: consulatis pitos Et caueat sibi clericus: ne propter suam rationem directam vel indirectam intelligat iudex quod de sanguine puniri debet. Ray. dicit tamen quod dicitur quod potest dicere quod puniat eum si quod ius dicitur de omni non exprimat quod puniat eum ad sanguinem: vel ad mortem: ut non hug. vi. 2. Dis. Si ipse archy. sup. c. Dis. dicit istud dictum. si hug. potest intelligi esse verum: quoniam crimine non imminet esse puniendum: alioquin si ex consilio suo. si ratio. siue generali siue speciali sequitur propter quod homicidium irregularis est si hosti. ex de homici. Sicut dignum. Approbatione ut cum audit aliquos velle facere homicidium: siue nomine suo: siue alterius: et ipse approbat: vel cum tractat a pluribus de morte alicuius in consilio: et ipse cum alijs assensit: et ex hoc sequitur homicidium: secundum autem si prohibet. Si si quis consulit: ut occidat: et ante factum reuocat consilium. Si firmiter credit quod illa reuocatio non sufficeret ad impediendum homicidium si non indicat ei quod est occidendum ut sibi caueat est irregularis. Si autem sola reuocatione firmiter credit sufficere: non erit irregularis: ex quo reuocauit consilium. i. q. 4. Quia consulatus secundum Innocentium. Persuasio consilij si quis persuadet alicui quod exponat se periculo pro iure suo vel pro patria: si sit eum similiter mortis: et mors sequatur irregularis est secundum Innocentium. et hosti. Secus si consulens hoc non estimabat. 22. q. 3. Pro membris. Sed si quis suadet alicui quod indubitanter se morti expo-

nat pro christo et ecclesia non erit irregularis licet sequatur mors secundum Innocentium. et hosti. Item si volenti fugere inimicos propter timorem mortis: Consultit quis quod remaneat et procurabit pacem: et sic remanens occisus est secundum Hostiensem. si non habuit probabilem causam credendi quod illi non immineret periculum irregularis est. Secus si habuit probabilem causam hoc credendi: puta quia inimici eius erant adeo ei coniuncti quod merito potuit presumere quod posset eos cohibere. Item si quis consuluit non homicidium quidem sed aliquid. Unde secuta est homicidium secundum Innocentium. distinguendum est: quia si simile potuit estimare quod inde sequeretur mors irregularis est: ut si iussit iactu machine vel baliste: vel quod eat ad capiendum castrem: quod si posset de facili capi suam mortem hominum: et sic mors est secuta. Si vero non potuit estimari: nec erat simile quod sequeretur mors: tunc si consulit super re illicita est irregularis. si sequitur mors ex eo. Corinebat. Et idem si mandat. Secus autem si consuluit re licita. Et eodem modo distinguere: si is cui consulit non occidit sed occidit. Item si consulit ut infirmus moriatur ut citius moriatur: si ex tali transgressioe citius morietur: consulens est irregularis: et qui hoc facit secundum Hostiensem. Item si quis clamat latrones latrones si hoc facit propter timorem corporis sui non timet ne aliquid velint eum occidere: non est irregularis: quia non intendit mortem alicuius sed sui liberacionem pro qua licet implorare auxilium secundum Innocentium. si si non propter hoc facit: et intelligere poterat: quia ex clamore: vel aliquid actu suo: homicidium sequi poterat irregularis est. Idem hosti.

et contra

ut statim
infirmitas

clamat latrones
latrones

os domi
246 ci

Judicis
malitiae

casuale

defectio
passiva

non
fugit

Judicis
fugit

non
fugit

Itē si cū dī latro capt⁹: et dicit aliq⁹
claudite ei os ne clamer: et lat⁹ occi
dat. Credit Duil. q⁹ q̄ illud dicit sit
irregulari. q̄a iuvit ducētes dādo cō
filiū. Et eodē mō si q̄rētibus malefa
ctorē idicavit eū: nisi forte iḡrauit q⁹
ignorare rōabili potuit: nesciens q⁹
ad mortē quereret.

De homicidio circa factū et tripli
citer cōmittit.

h. Homicidiū factū cōmittit tripli
vz nēcitate casualitate et volū
tate. Homicidiū nēcitate ē duplex: q̄a
aut nēcitas ē ievitabilis: aut evitabilis
Si q̄s igit occidat vel mutilat ex ne
cessitate ievitabili. i. ita artat⁹ vel an
gulat⁹: q̄a nec fugē nec clamare nec
aliē se pōt iuvare nisi occidat vel mu
tilat nō ē talis irregularis. Et dī hōi.
Si furiosus. in cle. q̄a vnicuiq⁹ vim
vi repellē l3 cū moderamine culpate
tutele. di. i. Jus nāle. S3 si h̄ facerz
ad defensionē pētū suoz vel sociorū
n̄ evaderet irregularitatē h3 Jo. an.
i addi. sup. Spe. Idēz si p̄ defensione
reuz suaz. Itē si fugē possz h̄ fugiēti
piculū potēat iminē: puta casure: vel
velotiois cursus inimici insequētis
q̄ audacior fact⁹ p̄p̄t fugā pōssē fa
cili fugiētē a tergo vulnerare: et i trā
pstrare et occidē: dīc zenzel. vt allat
De. de ach. sup. c. Si furiosus: q⁹ p̄
babilis dīci pōt: q⁹ talis n̄ fugiēs p̄p̄t
p̄dca: nec aliē evadē potēs: si occidit
n̄ ē irregulari. h̄ et infās et furiosus oc
cidēs quocūq⁹ nō ē irregulari. vt dīc
illa decre. et dīc De. de ach. q⁹ idē ē
de maiori septēnio: si n̄ ē doli capax
i5. q. i. Illud. Sec⁹ si ē doli capax. si
q̄t ē nēcitas evitabilis: puta q̄a aliter

evadē pōt: vel q̄a potuit recedere de
loco vbi expectabat inimicos ei⁹ vē
turos: tē efficit irregulari: nec ad ma
iores ordies ascēdz: imo nec in sulce
ptl. n̄ ex magna dispēlatiōe p̄mittat
mistrare: et quis zenzel. dicat si fugi
endo fuga erat sibi vituperosa: et ad
veder⁹ et si n̄ ad piculū p̄fōe: et p̄p̄t h̄
n̄ fugit et occidit: talis evadit irregu
laritatē. De. de anch. n̄ credit h̄ hūz
J. q⁹ talis evitet irregularitatē. et h̄
vī magis hū. Homicidiū casuale ad
sciēdū q̄n iduc irregularitatem: nō vi
stinationē: aut q̄s dat opā rei illicite
aut licite. Si licite: tē duplici. Quia
aut adhibet oēz diligētia quā debet
aut n̄. In p̄mo igit cāu dādo. i. opā
rei illicite dato q⁹ p̄t oēz volūtātē ei⁹
supueniat homicidiū: vel mutilatio ex
ope ei⁹ ē irregulari. vñ si clerico exer
citatiōe vel venatiōe iaculū mittit: et
cāu hoiez occidit ē irregularis q̄a ta
lia opa debēt ab eo penit⁹ eē aliena
50. di. Clerico. Similiter si ludo ipe
git lapidē et aliq⁹: et ille volēs decli
nare ipegit i aliū lapidē et mortuus ē
p̄ictor ē irregulari. q̄a lud⁹ noxius
erat. et idē i similib⁹. In 2⁹ cāu. i. cu3
adhibz oēz diligētia dādo opā rei li
cite: nullam culpā: vel irregularitatē
incurrit si cōtingat ide homicidiū: puta
repabat domū posuit signa atē eā et
clamavit anteq̄ p̄icēt tpe cōgruēti
p̄ transeuntibus: vel incidit arborez
et cecidit in p̄tē contra cōem estima
tionez zc. Cēs. n. casus fortuiti pui
deri nō p̄nt. extra e. Jo. et. c. Quidā
Unde et si ceruus vel equus vel aial
aliud alic⁹ aliquez occidit n̄ ē irregu
lari. dñs ei⁹ dū malitiā: vel culpā in:

morte nō hūerit. vi. 50. ibi q̄ arborē
 In 3° cān. l. vbi n̄ adhibet debita di
 ligētiā ē in ope licito icurrit irregu
 laritātē: vñ h̄z hostiē. p̄sbyr̄ q̄ mittit
 puez ad aquādū equū monēs vt ca
 ueat de flumie: 7 tñ s̄mersus ē: iudi
 cat eū culpabilē: sic et dyacon⁹ q̄ nō
 remouet falcē qua accind⁹ erat: cuz
 sciret ludi cōsuetudinē. ex de homi.
 Cōtinēbat. Et sacerdos q̄ nō remo
 uet cultellū a corrigia: cū qua s̄bera
 bat famulū. ex d̄ homi. Ad audiētiā
 Itē si cleric⁹ capit furē 7 tradit eum
 iudici: et hoc vt faciat ei restituē res
 suas ablatas q̄s alias hēre n̄ potēat
 si nō h̄z intētoez corruptā. l. vt inten
 dat mortē furis ipse capiēs: 7 sup h^o
 etiā faciēs p̄testatōez q̄ nō intendit
 vindictā sanguinis: s̄ suū hēre: et nō
 hēt cām suspicādi q̄ hoc cōtingē po
 terat si sequat mors illi⁹ capti furis
 nō erit irregulari. Secus āt si aliq̄d
 eoz defuerit: puta q̄a poterat aliter
 rehabere sua: vel nō fecit p̄testatōez
 7 h^o mōi. ex de homi. Suscipimus.
 Itē si cleric⁹ scribat q̄ aliq̄s capiat 7
 ex illa captōe seq̄t mors vel trūcatō
 ei⁹ ip̄o tñ ignorat: et factū 7 cāz h̄z
 hostiē. videt irregularis: q̄a debuit
 suspicari hoc posse euenire. Itē si q̄s
 incidit vel flobotomat aliq̄uē causā
 medicine: 7 iñ seq̄t mors: h̄z Buil. si
 incisor erat pit⁹ artis: 7 adhibuit de
 bitā diligētiā n̄ tñ ē i aliq^o. Similiē
 si icidēd⁹ n̄ habuit cōuetā dispōitōez
 mēbroz. vel neruoz. vel venaruz: et
 p̄t incisionē moriē: n̄ tñ ē i aliq^o inci
 sor h̄z Inno. si i h^o n̄ errauit p̄t suā
 inexplētā: nec irregulari. ē: poti⁹ eiz
 cān q̄ culpa in h^o mōi p̄sumit mors

accidē. 23. q. 5. De occidēdis. Sec⁹
 aut vbi p̄t ipitiā accidissz: vel p̄pter
 negligētiā. Itē qñ dubitat medicus
 in aliq^o: potius d̄z dimittē q̄ incidē
 h̄z hosti. 7 Inno. Idhyci: 7 cyrugia
 si erāt piti iū arte: 7 nil d̄ cōtingētib⁹
 omiserūt: 7 h̄nt sup hoc p̄babilez cō
 scientiā nō p̄hibēt a p̄motōe: q̄uis
 mortui sint infirmi quos curauerūt
 Sec⁹ aut qñ sūt impiti vel negligē
 tes circa ifirmos: et ex h^o p̄babilit̄
 credūt vel dubitāt ifirmos mortuos
 vel mēbris dep̄ditos: q̄a sunt irregu
 lares. ex d̄ eta. 7 q̄li. Ad aures. Et ē
 cōsiliū Inno. 7 goff. q̄ q̄ volūt p̄mo
 ueri abstineāt a p̄actica medicine: 7
 p̄cipue 7 a cyrugia que adustionē 7
 incisionē req̄rit: q̄a in nullo d̄z vaci
 lare cōsciētiā p̄mouēdi. vi. 23. lapci
 Itē custodiētes ifirmū vel fuitores
 ei⁹ q̄ vocauerūt minutores: vel p̄ore
 rerūt ei vinū vel aquā: vel nō h̄nt cu
 stodierūt. vñ ille ex frenesi se p̄ieat:
 7 h^o mōi: 7 mortuus ē: h̄z Buil. In
 oib⁹ his vbi bōa fide fiat n̄ d̄z d̄ facili
 q̄s h̄re cōsciaz scrupulosā: nisi sit culpa
 lata: 7 negligētiā dissoluta: puta si
 custof infirmi frenetici vel furiosi vi
 misit eum vt iret in plateā ad luden
 dum: vel alias dat opam rei illicite:
 aut ex nimia crapula vel ebrietate ui
 gilare non potuit: maxime cum de
 putatas esset ad custodiam infirmi
 Nam si certuz est q̄ inde ex hac cul
 pa mors secuta est: Talis erit irregu
 laris: alias n̄. Si h̄z cōsciaz scrupulo
 sam deponat ad cōsiliū boni viri.
 Homicidū ope 7 volūtate spōtanea
 si q̄s omittit: siue veneno siue gladio
 siue quocūq̄: et siñ peccato iduē irre

modi

congrui

clericus
fuit cap.
subcapitulum
infirmifrenetici
et furiosiquodam
modohomicidium
voluntarium

gularitate: et talis non solum vix promoueri
 et si promouetur et in perpetuum vix deponitur. et de
 hominibus. Sic dignum. et. 50. di. Si quis ui
 duatur si sufficiat sarracenuz vel paga
 num. di. 50. Clericorum. Et cum tali nunquam di
 spensat in ordine vel officio. di. 50. Si vero
 et si sit occultus ministrare in ordine
 suo non potest. et de tempore. or. c. vi. Potest tamen
 cum tali dispensari in beneficio. et de cle.
 pug. in duel. c. 2. nec excusat sen eui
 tat irregularitatem si sit factus ex precepto in
 iudicio. ut satellites: quis non peccet obe
 diendo: si iusta causa est. 22. q. 5. Cum mi
 les obediens. Si autem non euitat irregulari
 tatem quam iuris ignari zelo fidei: et propter
 indulgentiam hanc quam datur afferentibus li
 gna ad obustionem hereticorum attulerunt
 ligna ad cremandum hereticos: si illa ma
 illata lignorum coopata est ad obustionem
 et mortem hereticorum hoc quod si illa ma
 non est coopata: puta quia iam mortui erant:
 quando ligna attulerunt: vel antequam apprehen
 derent ignis in illa materia non sunt irregulares
 Si autem de hoc dubitatur melius est tenere cer
 tum: et se reputare ut irregularem. et de
 tempore. or. Ad amos. Item de clericis qui cum
 alijs erant ad maganellum. vnde creditur
 aliquis probabiliter mortuus: quia hoc quod
 melius est tenere certum: ut videtur. et. ar. de pe
 ni. 2. Si quis. Item qui petit mulierem pre
 gnantem: vel dat ei aliquid ut faciat ab
 ortum: si ex hoc percussio: vel rei datione
 illa aborti: si iam erat formatus conceptus
 est irregularis. secundum si non dum erat formatum
 puerperum. Quod si dubitatur utrum ex percus
 sione vel rei suspensione secutus fuerit abortus
 vel ex alia causa: vel utrum esset puerperum
 formatum vel non. Si probabiliter dubitatur
 vix a promouendo et ministerio abstinere: ne
 periculo se amittat: et multo magis si

hoc oio credit. Si autem hoc temerariam
 opinionem deponat eam. Guil. Item si
 quis aliquid dicit vel facit unde acceleret
 alicui mors: esto quod alias oio esset mo
 riturus efficiet irregularis. si hoc est certum:
 puta voluit infirmum ut citius moriatur
 Dicit decapitando ut ponat caput in
 cipo. et ex hoc citius potest. Dicit aliquis
 satelliti ut aptet manariam: ne plures
 habeat recipe idus: et sic et hoc modum.
 ar. di. 50. Si quis videtur. Item qui associatur
 homicidam ut si opus defendat: quis
 nil aliud faciunt sunt irregulares si
 sequitur mors vel mutilatio. Quinimo
 si dissuaserit et pro illi homicida ut non
 faceret: et tamen oio volente facere associa
 uerunt. extra de cle. pu. in duel. hereticus
 Unde omnes illi de familia rectoris qui
 vadunt ad associandum malefactorem
 cum oues ad mortem: siue pedestres:
 siue equestres: cum vadunt pro defen
 sione si oporteret uti sunt irregulares
 Qui etiam trahit ad cordam vel aliam
 torturam reum: et ex hoc facit et occidit est
 irregularis. Qui etiam acuit vel portat
 manariam cum quis est decapitandus vel mu
 tuat vel portat scalas vel funes pro
 aliquo suspendendo. similiter quia aliquis horum
 dat causam propinquam morti alii. di. 50.
 Si quis videtur. secundum de eo qui fecit scalas
 vel funes vel gladium non ad mortem ideo
 redam: sed ad omnes usus: et cum postea ali
 quis utitur ipsis ad occidendum. 22. q. 5. de
 occidendis. Qui etiam se mutilat ex ipa
 timentia: vel etiam si facit zelo castitatis
 sibi virilium amputando est irregula
 ris. di. 55. Si quis partem. Item
 dicit archiepiscopus. 15. q. 1. Si quis clericus
 aio irato vadit ad occidendum aliquem
 puta propter iniuriam receptam et reperiens

non in yz d
 sed bene de
 spensat

apparet
 hominibus

apparet
 ad subiectos
 hominibus

habet
 ad subiectos

de scala fons
 ad mortem

de abortu
 et puerperis
 et pueris

cum se
 mutilat

mortem
 multum

ipz mortuū ab alijs vt satisfaciāt aio
suo amputat cadauē caput: quāuis
videri possit irreglaris: q̄a lex pmo
tionis factū req̄rit: vt dicit hoc. c. et
ppter intentionē cū ope s̄secuto. cē
de biga. Nup. qđ etiam tenz Jo. in
glo. de pe. di. i. Periculose. tñ fm qđ
cōiter tenēt doe. nō est irregularis:
q̄a homo mortuus nō est homo: et
hec est v̄itas. als sequeret qđ omnes
medici qđ faciāt nothomiā essēt irre
gulares: qđ non est v̄u: nec rep̄itur
ista irreglaritas posita: nec pene sūt
restringende. Archy.

**Itē de homicidio et mutilatione
que contingit in bellis: et ei⁹ irregu
laritate.**

E homicidio vel mutilatiōe
que cōtingit in bellis quō v̄
qñ bellatores efficiant irregulares.
Quātū qđē ad clericos. Jo. cald. in
addi. addita Jo. an. in nouella. exē
de homi. p̄dictio. Sic distinguit.
Cleric⁹ aut vti armis incōtinēti re
pellēdo vim vi: et cū debito modera
mine. Aut aliter. Si pmo mō etiā si
occidet vel mutilet nō est irreglaris
cū. s̄ facit ad sui defēsiōē. di. i. Jus
nāle. Si aliter facit. Tūc aut s̄ agit
de l̄ia pape: aut p̄prio motu. Si d
l̄ia pape: s̄ duro qđ in bello iusto vti
possit armis defēnsibilib⁹: naz inter
alia qđ fac bellū iustū est auctas pape
vel p̄ncipis: et tūc si occiderit vel mu
tilat nō est irregulari. erq⁹ papa dedit
sibi l̄ia: nā cū irregularitas sit p̄ea
p̄stōes canonicas introducta exq⁹
papa potuit dare l̄iam clerico et au
ctoritatē vtendi armis q̄buscūqz etiā
sū metu irregularitatē. oādo h⁹ mōi

l̄ia: videt qđ abstulit ab eo icursiōz
irregularitatē. qđ pōt: q̄a cūz volūta
rio hōicida pōt dispēlare. de p̄se. di.
i. c. i. qñ s̄ papa exp̄mēt v̄u v̄r. alias
sec⁹. Si p̄prio motu clericus vti ar
mis: tunc aut in bello iniusto: aut in
bello iusto. Si in bello iniusto: tunc
planū ē: qđ nō ē sibi licitū: siue suis fa
uorē p̄stet: siue tiorēz iūctiet aduerla
riis. Et si ibi aliqđ sūt occisi vel muti
lati irregularis est. zz. q. 8. c. i. 7. 2. si
in bello iusto: puta p̄ defēsiōē p̄rie
vel alioz. zz. q. 3. s̄ fortitudo. Et tūc
pōtēt infesse ēt cū armis defēsiōis
nō tñ d̄z pugnare s̄ hortari pōtēt vt
zz. q. 8. Ut p̄dē. Et oīb⁹ incēdē.
z6. di. c. fi. 7. zz. q. 8. si. Et petro di
cū ē: cōuerte gladiū tuū in locū suū.
di. 5. si. S3 cū armis offēnsibilib⁹ nō
d̄z ibi ēē nisi ea intētōē vt se defēdat
nō vt pugnet ipediēte ordie p̄fessiōis
zz. q. 8. Clerici. Et si in tali bello est
aliqđ occisus vel mutilat⁹ ab ip̄o de
rico est irregularis. Si aut ip̄e nemi
nē occidēt vel mutilauerit nō est irre
gularis: s3 qđ ab alijs occisus sit: vel
mutilat⁹. Ad tollēdū tñ duplicitatē.
ābiguū: ad cautelā h̄ cau pōt sibi im
poni p̄ia: et sic itelligat de clerico p
cussore p̄tū: vt ibi nō ē in vlt. glo. 7
s̄ credo v̄u qđqd nō. in spe. ti. 2. Si
āt in tali bello cleric⁹ vulnēauit aliqđ
s̄ nō occidit vel mutilauit distingue.
Aut talis vulnēat⁹ occis⁹ fuit postea
ab alijs: et tūc s̄distingue: q̄a aut ha
buit aimū occidēdi v̄it⁹ cleric⁹ qui
vulnēauit: et sic est irregulari. e. ti. Si
gnificasti. 2⁹ ibi. 7 si p̄cussor volūtātē
zē. zz. q. vl. c. fi. aut nō hūit aimū occi
dēdi. Et istud etiam s̄distingue.

*per dispensat
in homicidio
voluntario*

*cleric⁹ vti
armis*

no

Quia aut vulnus ipsius clerici potest
discerni ab aliis vulnerib⁹: et tūc nō
est irregularis: si vulnus nō est mor-
tale vt. eo. ti. Significasti. Aut non
potest discerni: et tūc ppter dubiū ir-
regularis iudicaf vt in eodem dī. su.
Qd si discerni. Res autē suas non
videt lictum armis defendere cum
aliōz offēsiōe. eo. ti. Suscepimus.
hec omnia Jo. cal. h in pncipio sūt
aliq̄tulū abrenūata. IN tñ q̄ ex hoc
q̄ papa dat licētiā clericis q̄ intēnt
bello. nō tamē videt ex hoc licere
clericis vt armis: nisi ad se defendēdū
nō aut ad occidendū aggrediendo:
nec etiā paganū: sed tamen possunt
interesse ad ordandū alios. 22. q. 8.
omni. 1. c. se. Qd si occiderēt vī mu-
tilarēt etiā in bello iusto sūt irregu-
lares vt dicit Jo. de lign. Dicūt etiā
hosti. 1. Jnn. q̄ pnt clamare: capite
1 pugnate: sed nō occidite. Itē dicit
host. q̄ in bello iusto potest clericus
dare licentiā pugnādi ante cōfictūz
nō autē in bello iniusto. Item dicit
Ray. in sūma. q̄ vbi plēs repiuntur
in pugna in qua sunt aliq̄ interfecti
1 mutilati: 1 nescit a q̄bus: q̄tūz ad
irregularitatē oēs censent irregula-
res. Et q̄ sunt ex pte iniuriātūz: 1 q̄
sunt ex pte recipientū si illi erant cle-
rici: 1 sic illicite mouerūt arma. vi. si
Si q̄s post baptisma. Sed Archy.
dicit. 22. q. vlti. c. si. q̄ istud vidūm
Ray. q̄dam intelligūt quādo clerici
erant in culpa: 1 hoc apparz ex dī. bis
cū dicit mouerunt arma. q̄si
voluntarie 1 sine necessitate. Nam si
defenderēt se vī socios necessario: 13
aliq̄s a defensorib⁹ sic interfectus ex

alia pte. Reliqui nō interfecissent: nec
interfectores inuassent nō esset irre-
gularis: 13 volūtate occidēdi hūerint
quia lex p̄motōis factū requirit. 15. q.
1. Si q̄s. 1. c. vlt. Ipse tñ archy. vi
stinguit inter repellētē 1 inferrētē
vim: vt repellens ex dispensatōe p-
moneat 1 tolleret in susceptis: dūz
tamē constet eum nō p̄cussisse iserēs
sec⁹ q̄a in culpa ē. ar. 16. q. 3. Porro.
IN etiā Archy. vi. 26. q̄ fm Jnnō
1 host. Si q̄s p̄cussit aliq̄ in iusto
bello si nō sit mortuus inde vel ne-
minem suis ictibus occidat vel mu-
tilet nō efficit irregularis: etiā si aliq̄
feriant vel occidant fm hosti. dūm
n̄ puocauerit eos. eo. t. Significasti
Addunt etiā Jnnō. 1 Ber. q̄ si aio
occidendi p̄cussit aliq̄: 13 nō letaliē
sed aliq̄ postea occidunt est irreglari.
q̄a auxilium morti p̄bet. Item si cle-
ricus cōmodet balistaz in bello: siue
iusto siue iniusto: et ex hoc sequatur
mors est irregularis: q̄a prestat cām
p̄pinq̄a morti. vi. 50. Si q̄s viduā
Item fm Enil. de mutuāte gladiū
vel ensez in bello ipso. Dicit ēt Lan.
vt allegat. Afrā. de zam. in de. vnica
de homi. q̄ illos q̄ detrudāt hoies i
carcerem ita artum 1 aspū q̄ incar-
cerati nō viuūt vltra sex vel octo mē-
ses p̄t artationē carceris reputat ex
ponētes tales ad hoc homicidas et
irregulares: hec enīz pena est magis
afflictina q̄ si ponerēt in patibulo.
Et hoc est cōtra platos q̄ detrudūt
clericos in gabbia: vbi dīsimile ē q̄
1. 7. paucos dies moriuntur. Afran. de
zamb. 1 henri. hec aut irregularitas
homicidij quocūq̄ 1 quotienscūq̄

defensio
et si sunt

lucy p̄t

concedat
balistam
et aduē

de plurib⁹
1 pugna

de viciis
et sic

Baptista
et si
regulati

sit cōtracta añ baptismū p baptismū
delet. vi. si. Si q̄s post baptismū. h̄z
Jnn. goff. 7 guil. Sz post baptismū
p solū papā dispēlat: qđ etiā n̄ facile
fac. vi. 50. (Diroz. Idē p totū de mu-
tilatōe mēbr̄. De homicidio quo ad
peccatū 7 penā hēs in scđa pre.

De irregularitate circa bigamiaz
Cap. 98.

i Irregularitatē etiā inducit
bigamia: que p̄bit multis
mōis. Primo qđ cū quis
successiue 7 diuersis t̄pibus h̄z duas
vxoꝝ 7 vtrāq; cognoscit. 2i. q. i. apiāt
Si at alterā n̄ cognouisset: puta qđ añ
cōsumationē matrimonij defūda eēt
nō est irregularis. h̄z Tho. in 4. vi. 24.
Iz magister iniarū aliē dicat: h̄ n̄ tñf
in hoc opinio eī. 2o cū q̄s diuersis
t̄pib⁹ h̄z duas vxoꝝ: vnāz de iure:
aliā de facto: puta cōtrahit cū cōsan-
guinea 7 vtrāq; cognoscit: hic enim
censet bigam⁹ p̄p̄t̄ intētiōis affectū
cū ope s̄blecuto. ex de biga. Nup. 3o
qñ plēs hēret eodē t̄pe: vnā de iure:
aliāz de facto: 7 vtrāq; cognoscit: puta
cōtrahit m̄rimonio cū vna: et cōsumato
cōtrahit etiā cū alia: vel cū cōtrahit cū
duab⁹ de facto: puta cū cōsanguineis:
7 cognoscit eas: vt in. v. c. Nup. eo. ti.
4o cū cōtrahit cū vidua ab alio viro co-
gnita sec⁹ si fuisset relicta h̄go. 22. vi.
Seriatiz. 5o qñ cōtrahit cū corrupta ab
alio 7 cognoscit eaz: 7 si siue sciuerit
illā corruptā: siue ignorauit. vi. 24. cū
rādū. Sz si ipse sol⁹ deflorasset 7 po-
stea cōtheret cū ea nō censet bigam⁹
vi. 26. Accuti⁹. ar. ex q̄ si legi. tāta
6o qñ vxoꝝ p̄p̄ia cognoscit: siue sciēt:
siue ignorat postq; cognita est ab alio

vi. 24. Si cui⁹. 7. c. se. q̄ etiam si vir
accusaret vxoꝝ de adulterio: 7 pen-
dēte accusatōe ad p̄ceptū ecclesie vir
debitū redderet adultere irregularis
est: qđ bigam⁹ h̄z Tho. ray. et hosti.
7o cū q̄s duxit vxoꝝ vilē mulierem
puta ancillā vel ioculatricē: vel aliq; ex
illis que publici. spectaculis māci-
pant l̄z h̄ginē: repellit ab ordie. vi.
24. Si q̄s viduā. 8o cū q̄s in sacris
cōstitut⁹: vel post p̄fessiōē i religiōe
cōtrahit cū corrupta. ex e. A nobis. IRō
aut p̄ncipalis: quia bigam⁹ p̄hibet
p̄mouēi est defect⁹ sacmētī: qđ ē i eo:
qđ. s. cōiūctio coniugalis facta p̄ eū: non
pōt significare illā spūalē cōiūctōē xpī
7 ecclesie qđ est vn⁹ spōlus cū ecclesia qđ
est vna spōsa: nā cū diuisit carnem
suā in plures vxoꝝ: nō est vn⁹ vni⁹
vi. 26. Accuti⁹. Cōiūctio autē forni-
caria nō significat illā cōiūctiōē xpī
7 ecclesie: s̄ tñ cōiūctio cōiugalis: et
ideo qđ nō cōtrahit: s̄ fornicat⁹ est cū
multis nō censet irregularis. hec autē
irregularitas nō tollit p baptismū:
sicut irregularitas homicidij. IRō est
qđ cōtrahit ex matrimonio: 7 bap-
tismū nō soluit matrimonium. vi. 26.
Deinde. Vñ qđ h̄uit vnā vxoꝝ ante
baptismū: 7 aliā post baptismū: vel
ābas āte baptismū irregularis est: et
bigam⁹ est. vi. 26. Accuti⁹. Exiit
aut bigam⁹ omni p̄uilegio clericali:
7 addit foro seculari nō obstatē con-
suetudine: 7 eis s̄b pena excois inhi-
bitū est ferre tōlarā. ex. e. Alēcatōis.
li. 6. Sol⁹ at papa dispēlat cū biga-
mis: nō eps s̄m Tho. 7 Jo. an. ex. e.
i. v. c. Quidā at dixerūt qđ nec papa
pōt: qđ dīra doctrinā aplī. Sz dicūt

unde p̄t̄ folio R
xxv

h̄ano

h̄ano
n̄ tollit

nō tollit
7 baptiz

carit om̄
p̄t̄ folio R

h̄ano
p̄t̄

Lho. 1 pe. q papa nō pōt dispēfare
in doctrina apłoz qñtū ad ea q sunt
de iure nālī: 1 ea que sūt de nccitate
saēmētoz 1 fidei: s in alijs potest cū
beāt eadē ptātē ecclesia nunc sicut et
tūc. Qd aut obici possz decretalis.
et eo. Inup. Soluit Lho. dicens q
eadē difficultatē esse in dispēfado cū
eo q pōt cū pluribus de facto: sicut
si extraxissz de iure vult papa ibi ostē
dere: 1 ideo nō decē dispēfare: et nō
qn possit dispēfare. Vel et viciē non
posse dispēfare: qā nō consuevit: 1 si
possit. Si diffusi⁹ vis vidē de biga
mia: bēs in sū. cōfess. li. 2. ti. 2. p. totū.

De irregularitate ppter illegitima
tionē.

Cap. 99.

I Regularitatē etiā inducit
illegitimatio. Rō ar quare
tales phibēt a p̄motōne ē
fm Ray. i. dīo qā tales reputat uī
les p̄sonē: dignitas aut clericat⁹ vili
bus p̄sonis vari nō cōuenit. 2° etiā
ad detestatōez p̄ni sceleris: nec ē iū
ueniēs vni puniri p̄ alio: vt filiū p
peccato patris pena tñ tpali: et nali
aut nūq: vt. i. q. 4. Idē totū. 3° qā
tales iolēt esse imitatores p̄ni sceler.
1 intēpati moris. 56. di. Si gens. et
in glo. sūmaria in p̄n. di. Et quāuis
aliqñ repiāt h⁹ iuri valde industrii:
1 btuosi 1 ex hoc reddant magz lau
dabiles. di. 56. Inūq. tam iura adap
tant fm ea que in pluribus accidūt
In dignitatib⁹ tamē secularib⁹ cles
nō semp repellūt. ff. de cur. l. Spuri
illegitimi. Et fm iura hēditare non
pūt qd statutū ē in fauorē m̄rimoni
Et vt dicit De. de ancha. Si fieret
in aliq ciuitate statutū q illegitimi

possent hēditare nō valēt: 1 esset dē
bonos mores 1 nutritiū luxurie tñ
q^o ad deū 1 btutū opa nil nocet ille
gitimatio si in se bon⁹ sit: vt diffi
lēs. di. 6. Ināci. cū. 4. c. sequēti.
Dicūt aut illegitim⁹ q nō est nat⁹ de
legitimo m̄rimonio: vel qd reputa
bat illegitimū fm Ray. ex q si. sint
le. Cū inter. Un si vir 1 mulier dēre
runt in facie ecclesie bōa fide creden
tes se legitime copulatos: cū tñ non
essent: puta ppter ipedimētū cōsangu
nitatis: vel etiā si alī eoz tñ hoc cre
debat. scz legitimā copulatōez: puta
qā cōtraxit cū eo quez nesciebat hēre
aliā vxorē: talis reputat legitim⁹: et
vtriqz pēni succedit. ex e. Ex tenore
secus si clādestine cōtraxisset: qā videt⁹
fuisse ignorātia affectata. Et multo
magis si cōtraxissent publice sciētes
ipedimētū ābo. ex de clan. despo. cū
inhibitiō. Et fm Lho. 1 pe. 3te dū
qs igrat se illegitimū cū sit hz hosti.
pbabilis ignorātia excusat eū. ar. Et
de testa. l. i. Un durante tali igrātia
nō peccat faciēdo se pmoueri: vel he
reditatē adeūdo: s cū sit sufficienter
q̄uis alijs occultū essz: 1 dispēfatiōe
indiget quo ad ordinē 1 dignitatez
1 hēditatē dimittē d3. Qñ pater et
nesciebat illū. scē illegitimuz. vtz ac
in hac mā debeat fili⁹ credē matri.
Dicūt hosti. p̄ma facie credēdū ē. ar.
ex de p̄ba. Afferte. S3 tñ n cogitur
ad h. s. credere. Et de testa. l. Ineqz p
fessio. Qualitas aut m̄ris 1 cōuersio
ei⁹ cū alijs circūstātijs pl⁹ vel minus
videt⁹ q habeant inducē talem filiū
ad credendum.

Triplici⁹ qs legitimat.

I Legitimas autem quod tripliciter
 Duo modo persequens matrimonium
 puta cum quod dicitur cum illa ex qua
 ante matrimonium habuit filios: et si ille vel
 illa antequam sumeret tale in coniugio per se cum
 alio diceretur quod postea moreretur. Et hoc est
 quando si illa tunc poterat illi esse uxor quam dicitur
 ea habuit filios: quod. scilicet. vel quod solutus erat.
 unde natus de adultio vel incestu per istum
 modum legitimi non possunt. et. e. Cōstitutus
 Et hec legitimatio valet ut succedere
 possit in omnibus bonis presentibus. In autem. quod
 moris efficiat legi. §. Quia. col. 8. valet
 et ad habendum dignitatem et ordines. 2º
 modo per spalem indulgentiam pape. ext. e. per
 venerabile. et hoc legitimatio valet ad
 hoc ut talis valeat promoueri ad omnes or-
 dines et dignitates ecclesiasticas ubique
 terrarum: valet et ad successiones bonorum
 presentium: et ad omnes ad legitimis seculares
 in terris ecclesie subiecti. tpali. Si autem
 fiat per episcopum legitimatio valebit ad hoc ut
 maiores ordines suscipere possit: et beneficii
 cum sine cura ubicunque et ad successiones
 bonorum et ad legitimis seculares in fratribus
 ecclesie subiecti. tpali. et et in alijs fratribus
 quod ad ea per quod non fieri alteri iudicium
 et multo magis ad hoc valet legitimatio
 facta per papam. si in his per quod fit alii iudi-
 cium: puta quod succedant ab intestato
 non valet legitimatio: nec per papam: nec per
 episcopum in terris que tpali ei non subsistunt
 vel subsistunt. Ite hoc in anno. et Ber. super
 decre. Per venerabile. 2º in legiti-
 mas quod per leges seculares secundum. scilicet. mo-
 dos in eis traditos quod reduci possunt ad
 tres. Idem est si per filium nalem offerat
 curie Imperatoris efficiatque curialis.
 in autem. quod moris efficiat nalis legi. §.
 Si quod igitur. col. 8. Idem si offerat eum

curie civitati. de qua vel de cuius vico sit
 oriundus: insti. de nup. §. vi. 2º modus
 est si per decedens in testamento filium nalem
 noiet legitimum heredem: et ipse postea
 offerat testam. principem: vel si per in istro
 per publicam manum confecto: vel propria
 manu scripto cum subscriptione trium testium
 eum filium noiet: nec adiecerit nalem. In
 autem. ut liceat. ma. et au. §. Ad hoc. 2º
 modus est si nullo filio legitimo exite
 ipse nalis filius se ipsum offert curie: ut
 in autem. quod moris. eff. legi. §. i. hec
 legitimatio per leges facta valet ad secu-
 laria et tpalia quo ad successiones et di-
 gnitatem in terris tamen subiecti. tpali legi-
 timatōis: et in alijs ubi non fuerit alii
 iudicium ad ordinem vel dignitatem ec-
 clesie non se extendit. Inno. et Ber.

In quod et quod dispensetur illegitimus
 Dispensatur autem illegitimus. Uno modo
 per ingressum religionis approbate
 et hoc quo ad omnes ordines: ut di. 56.
 c. i. §. Ray. et glo. sumaria. Sed ad pre-
 latos reputatur: poratum etiam in ipsa reli-
 gione: vel alias dignitates sui dispensa-
 tionis talis promoueri non potest. ut in. d.
 c. i. Et non quod magister ordinis predicatorum
 potest dispensare cum trecentis fratribus
 ordinis sui: super defectu natalium ut pos-
 sint ad omnes ordines et poratum ordinis pro-
 moueri: nisi fuerint percreati ex incestu
 vel adultio vel regularibus. Alex. de
 uotois. §. ex alio privilegio. §. 30. 22. potest
 dispensare in illo numero cum omnibus geni-
 tis de soluto et soluta: et si essent pres-
 eorum sacerdotes: ut. §. promoueat ad
 ordines et poratum suorum. Deuotois.
 2º dispensatur siue dispensari potest per episcopum
 et hoc ad ordines maiores tamen: et ad benefi-
 cium sine cura quod autem ad alia dispensari

nō pōt. 2° sit dispēlatio p papā: 1° h^o
nō solū q^o ad ordies: s^{ed} et q^o ad oēs
dignitates vel pōat^{us} eē e. Is q. li. 6.
Dispēlatio at alii sit circa tales mior
vt. s. ordinē et instituāt in ecclesiis
alijs a pīna: vico si sūt filij pībyli. als
hō in qbuscūq ecclesiis. ar. ex eo. ti.
pītiū. alii maior vt. s. instituāt i pīna
aliq^o tū medio: eē e. Ex tūmissa. alii
maxia vt in pīna nullo medio. Et
nō q^o cuz dispēlat illegitim^{us} a papa
quo ad ordines 1° bñficiū ecclīasticū
nō pōt h^o intelligit q^o possit pmonēi
ad pōatū vel rectoriā: ad quā p ele
ctionē accedi puenit. eē de pbe. c. ul.
s^{ed} bñ ad ecclesiā prochiālē poterit p
moueri. Itē si a papa obtinuit dispē
latōez illegitim^{us}: et postea ipeūit q^o
vno aut plura bñficia cū cura possit
hēre: tacuit at pīdū defectū: nō valz
h^o scda grā. eē e. Si is q. li. 6. Itē nō
q^o filij sacerdotū quos ipsi susceperunt
de legitia vxore an sacz ordinē. fm
Ray. 1° alios pmonēi pnt ad oēs or
dines 1° dignitates: cū legitimi sint
nisi in illa ecclesia in q pīes eoz ime
diate fuerūt plati vel canonici: vbi nō
pnt canonizari vel pmonēi eē e. Ad
hec. Hoff. et dīc q^o cū pī hñt pōatū
ad vicariā ppetuā i aliq ecclesia: fili^{us}
immediate ipz vel ipsā hñt nō pōt. eē e.
Qm. Itē si pī hñt pōatū fili^{us} nō pōt
habē vicariā: nec ecōuerso eē e. Mi
chael. q^o si fili^{us} succedat pī dispēlati
ue: s^{ed} frāt isti^{us} bñ potēit succedē fratri
vt pōit i host. qā i h^o nō succedit patri
immediate: s^{ed} s^{ed} si pī hñt ipsā ec
clesiā de facto porro ad nepotes hec
phibitō nō extēd: s^{ed} h^o ray. gos. 1° bo.
Ordinati hō in sacris. s. sōdyaconatu

1°. s. si suscipiāt filios ex vxorib^{us} cum
q^o an ordiatōez cōterāt. Tales filij
illegitimi sūt si vxores pfererunt q^o
viri ordiarēt: vel scētes nō cōdixerūt.
22. di. Seriatiz. S^{ed} si ordiati sūt iui
tis vxorib^{us} 1° i grātib^{us} legitimi cōfē
1° nō indigēt dispēlatōe: aliq tū viciūt
q^o indigēt et tales dispēlatōe. Exci
tū sacerdotes: qā licite vtūt mīmo
nio cōdo an susceptōz sacmētoz: nā
in sacris cōhē nō pnt: nec licuit a tpe
aploz. Itē filij quos gñant de vxori
bus suis: vñ s^{ed} i sacris legitimi sūt: et
idē iudiciū sic de alijs legitimis.

De corpore viciatis.

i Reglarē corpe viciat^{us}. i. mu
tilat^{us} vel debilitat^{us} i mēbus
talis phibet: aut pīe iūitātē
ad offm exequēdū: aut pīe deformatē
ad scādālū alioz tollēdū. Pro
cui^{us} declaratōe nō distindūz. aut q^o
ē mutilat^{us} vel puat^{us} mēbro magno
1° mīfesto q. s. inducit nōbilē defor
mitatē vt puatio nasi 1° h^o modū: vel
inabilitatē ad exequēdū offm: vt pu
tio man^{us} 1° h^o mōi. 1° tūc qūz de cā
sit mutilat^{us} vel puat^{us} iusta vel iūsta
nāli vel accidētali ipedit a pmotiōe
1° deiciē pmo^{us} cū tū defectū. Si at
erat iā pmo^{us} qñ supuenit defect^{us} nō
nō pīe hoc reddit^{us} numis deformatis
pōt ereq illa officia: ad que nō ipedit
pīe illū defectū. Puta si fact^{us} sacer
dos amisit vīlū mīfā celebrare nō po
terit: vel als ministrare in altari sed
poterit audire cōfessiōez 1° pīdicare: a
bñficio eē nō remouebit^{us} si sñ culpa
sua incidit in defectū: qā nō dz addi
afflictō afflictō. 7. q. i. Eū paussio. va
bit tū ei coadiutor si tale bñficiū est

Dispensatio
a papa

filij
sacerdotum
de legitia
uxore

Ray.

cui ipse deservire nō possit. ex de de.
 egro. c. 2. Aut q̄s mutilat est vel p̄
 uat^r mēbro puo vel occulto: 7 tūc s̄b
 distingue: q̄a aut sponte 7 sine iusta
 cā: vt ex indignatōe vel iparietia vel
 supbia: aut ex iniusta cā vel inuit^r. si
 p̄mo mō tūc indistincte in quociq̄
 mēbro: siue a se: siue ab alio repellit^r
 a p̄motōe: 7 deic̄t iā p̄motus: etiā
 si putasset se obsequiū p̄stare deo se
 castrādo. ex e. Significauit. 7. c. Ex
 pte. vi. 55. Qui p̄tem. 7. c. se. Et fm̄
 Inno. Idē ē est si nō totū mēbrum
 amisit: s̄ p̄tē mēbrū q̄ deformitatem
 ḡnaret: vñ scādālū est. 7. c. i. Uel
 inhabilē reddēt ad offm̄ erequendū
 ex e. Thomas. Sec^o si alijs vel ēt si
 dētē sibi excuteret. Si aut ex iusta cā
 7 spōte puta p̄pter piculum lepre ne
 totū corp^o inficeret fecit sibi āputari
 mēbz oculū vt virilia vel māifestū
 puū vt digitū nō nēcūz. Iad signūz
 crucis faciendū: vel ipsemet h^o sibi fec̄
 cū est bñ p̄tus in cyrugia: talis nec
 repellit^r a p̄motōe: neq̄ deic̄t p̄mo
 tus: idē iudiciū si inuit^r puta: si ab ini
 micis castrat^r: vel ēt sic nat^r: vel ēt
 a cāu in tale qd incidit: dādo opam
 rei licite puta volādo lignū abscidit
 sibi p̄tez minimi digitū. In oib^o h^oi
 nō repellit^r: nec ē nēcūz h̄z Iho. 7 gl.
 vi. 55. Si q̄s abscidit. q̄ talis castra
 r^o testiculos secū portet ficos: vt dī
 cūt vulgares. S̄z si dādo opam rei
 illicite a talū amisit mēbz: talis re
 pellit^r a p̄motōe: s̄ si mēbz vel pars
 mēbrū est que ḡnaret modicā defor
 mitatē: talis ex misericordia tollerat i
 suscepti. s. p̄ dispelationē ep̄i. Iher ex
 vicijs Ray. Euil. Inno. 7 Bern. et

trahit^r ex. vi. 55. Si q̄s abscedit. et
 in alijs capitulis. ex e. Significauit.
Quātū ad qdā p̄ticularia: 7 defmia
 ta cōpū vitia. nō q̄ claudū admittit
 cōsuetudo: nisi talis sit q̄ sine baculo
 ad altare stare n̄ possit ar. d. se. vi. i.
 i. Null^r. 7. vi. 45. Disciplina. Cecitas
 vni^r oculi tātū repellit^r a p̄motōe
 h̄z Archi. qd pbat p. c. Si euāgelica
 vi. 55. Sibolus n̄ repellit^r a p̄motōe
 nisi sit nimia deformitas: vel debili
 tas. h̄s sex digitos in pede indubi
 tanter p̄mouet: 7 etiā fm̄ hostiē. si
 hēat in manu: vel si habeat digitos
 coniūctos: vñmō ex his nō sit ipedi
 mentū in vsu mēbrū. ff. de edili. edic.
 .l. Ite offili^r. Ueprolus p̄plo celebrat^r
 n̄ debet p̄p̄ scādālū: s̄ si nō sit nimis
 deformis nō est phibēd^r p̄uatim ce
 lebrare: vel etiā leprosis nō at sanis.
Unū oio nō bibens ad sacerdotiūz
 p̄moueri nō debz: nec pōt: cū samē
 oporteat sāguinē xp̄i celebratē q̄ ē s̄b
 spē vini. z. q. 7. 3p̄i apostoli. Macu
 laz h̄s in oculo nō repellit^r a p̄mo
 tiōe: nisi nimia inducat deformitatē
 qd cōsiderare ē in arbitrio p̄lati. exē
 de cor. vitiati. Cum de tua. Sed ibi
 suffraganeoz cōsiliū req̄ri mādāt: et
 qd sibi visū fūit exequat^r metropoli
 tan^r. vbi nōnt Un. 7 Ber. q̄ s̄m cō
 silio illoz sup macula nil dīponere
 oz. alias nō valet. Sed Ihosti. hoc n̄
 approbat: q̄uis. n. cōsiliūz archiep̄m
 instruat: 7 ipso requisito nil expediri
 debeat: nō tñ h̄z nēcitate ep̄us ipsuz
 sequi: vt nōi s̄uenit ex de elec. Cū i
 veteri. 50. vi. Studeat. Tu dicas q̄
 cū apostolic^o in p̄dicta de re. mādēt
 p̄cedi cū cōs^o suffraganeoz: si absq̄
 k z

claudy

centus

Sibolus

Leprosus

Sex digitos

Leprosus

non bibens

vini

Macula oculi

Leprosus

cōsilio ipsoꝝ pcedat nō valebit. vt i
p̄dicta decre. Eū in veteri. Si autēz
requirō ipsoꝝ cōsilio h̄mōi cōsiliū
ipsoꝝ n̄ sequat̄ bñ valebit. ex d̄ arbi.
Cū oliz. Sz sec⁹ dici potest q̄ dicē
in mādato. De cōsilio suffraganeoꝝ
zē. Uidef. n. tūc papa artare metro
politānū: vel aliūz cui scribit vt seq̄
cōditōez ⁊ industriā p̄sone siue p̄so
naz. et multo maḡ si dicerz in mā
dato vt nō faciat sine cōsilio talis vel
taliū: hec oia de macula nōt Archy.
di. 49. hic ⁊ eniz. sup. h̄bo. albuginē
h̄is in oculo. De furiosis lunaticis. ca
ductis ⁊ demōiacis. dicit Suil. ⁊ glo
di. 22. sup. c. Cōiter. q̄ null⁹ taliū p
moueri d̄z ē postq̄ fuerint liberati.
Si aut̄ sūt iā p̄moti: tūc aut̄ sūt oio
ex toto liberati a p̄dictis passioibus:
aut nō. Et in p̄mo cāu poterūt exc̄q̄
offm̄ suū. Quāto autēz tpe expectari
debeat ad p̄bādū: vtrūz tales sint li
berati: ⁊ qualis: q̄uis di. 22. c. Cōit.
dicat q̄ p̄ anū ⁊ alibi dicat q̄ p. 20.
dies. 6. q. 2. c. si. Tūc dici pōt q̄ est ar
bitrariū tps p̄batōis pensatis condi
tōibus morbi ⁊ p̄sone. Si h̄o n̄ oio
ex toto sūt liberati: tūc aut̄ frequēter
aliq̄ dictaz passionū verat eos: Aut
raro. Et si q̄dē frequēti oio debent
cessare ab offi⁹ misse. 7. q. 2. In lris
Si raro. Tūc aut̄ cū spume iactiōe ⁊
vocs cōfusiōe: ⁊ sic debēt abstinere.
aut raro: ⁊ sine h̄mōi spumatōne ⁊
cōfusione vocis: ⁊ tunc nō p̄hibent̄
ab officio misse dū tñ hēant iuxta se
aliū sacerdotēz. vt si ille cadat vel
deficiat iste suppleat 7. q. 1. Illd. q̄dā
tñ hoc nō admittūt d̄ demōiacis di
centes q̄ oio opz eos esse liberos.

De irregularitatib⁹ variis. ⁊ p̄mo
de heresi. Cap. 100.

I Unt ⁊ quedā alie irregula
ritates que q̄a nō ita cōiter
cōtingūt breuif expediem⁹
in singulis. Unā tāgendo in isto
caplo. Capitulu⁹ p̄mū est heresis
ex qua post vulnus sanatū. i. eius di
missionē adhuc remanet cicatrix. i.
irregularitas: vt dicit. i. q. 1. Uentū.
Unde p̄hibet a p̄motōne ⁊ dicit
p̄motus. Si aut̄ reuertāt ad fidei
vritatem post abiuratōez heresis re
cipiunt de iure cōi ad laycā cōiōnez
postq̄ fuerint recōiliati. i. q. 7. Day
bertū. Et circa eos sūt q̄druplex vi
spensatio. Qñq̄ quidem sēmplena
vt. i. solum recipiant in ordinib⁹ aū
hec omnia susceptis. i. q. 1. Si q̄s he
retice. Qñq̄ plena vt possint sacer
dotes fieri. i. q. 7. Cōueniētib⁹. Qñq̄
plenior vt. i. possint eē epi. iz. di. nos
cōsuetudinē. Qñq̄ plenissima: vt se
p̄moueri possint ad supiores digni
tates. 22. q. 4. Ipsa pietas. De hēsi
q̄tum aū excōicatōem habes. s. ti. i.
De ipsa q̄tum ad peccatū habes in
secunda pte.

De irregularitate solēnis p̄niē.

I Olēnis p̄niā induc irregu
laritatē. di. 50. Ex peniten
tibus. Ihec p̄niā fieri debet
cum illa solēnitate que habet di. 50
In capite. Et imponit tñ ab Ep̄o:
vel ab alio de ei⁹ mādato: nec impo
nit clerico nisi deposito: ⁊ quia hec
hodie non est in vlu: ideo breuissime
tangam de ea. IRō aut̄ quare impe
dit p̄mouendum est: quia non sunt
digni suscipe vasa sacramentoꝝ qui

furosi
lunatici
cadunt
demōiaci

vudu fuerit vasa vicioz di. 50. Illud
 idō. n. impōit talis pnia: nisi p crie
 vulgatissimo 7 enormi q̄ totaz ciui
 tatem cōmouet. Scda rō est ppter
 scādalum populi qui scit crimē eorū
 di. 50. d̄ his 70. Tertia rō est timor
 ne itez labant qui timor de consue
 tudine p̄stina surgit. di. 61. In sacer
 dotibus. Quarta rō est: quia n̄ hēz
 frontē rephendēdi alios. di. 25. ¶ Pri
 mū Ray. 7 Tho. in 4. Idō est autē
 cum bis in minob⁹ p̄p̄t nēcitatez:
 vel vtilitatē ecclesie dispensari. di. 50
 Idacuit: 7 hoc p̄ ep̄m: ex quo nō est
 ei p̄hibitū. Publica at̄ pnia n̄ induc
 irregularitatē. hec. n. iniungi pōt h̄z
 Ray. et p̄ cōfessorē. et est cū intūgic
 alicui vt vadat p̄ mūdū pegrinādo:
 cū baculo cubitali 7 scapulari.

De irregularitate dilationis bap
 tismi.

¶ Ilatō baptismi vsqz ad egri
 tudinē: quez tūc suscipit tiorē
 mort. inducit irregularitatē
 di. 50. Si q̄s. IRō hui⁹ est: q̄a nō plu
 mi⁹ ve x̄rit⁹: 7 ut p̄ hāc penā hoies
 inducerēt nō negligē p̄p̄iā salutez:
 nec tollit ista irregularitas per bap
 tismuz: q̄a baptism⁹ ita dilat⁹ induc
 eā. Idē autē nō opat̄ x̄rios effect⁹ eē
 de baptis. Maiores. Sec⁹ ē de illo q̄
 distulit cōionē vsqz ad talē egritudi
 nez: q̄a hic n̄ repellit ab ordie di. 50.
 De his 70. Idō tū talis q̄ distulit sic
 baptismū in duob⁹ casibus admitti
 Idūm⁹ est si post baptismū fides et
 vita ei⁹ p̄babilis apparuerit. Scds
 si raritas clericorū h̄ erigēt. di. 57. si
 quis.

De irregularitate
 circa iterationē sacramenti.

i Iterata susceptio sacmētōrū
 imp̄mēt. carācterem vt bap
 tismi cōfirmatiōis: 7 ordinū
 inducit irregularitatē. di. 50. Confir
 mandū. de conse. di. 4. Qui bis. et
 di. 5. Didū. i. q. i. Qd̄ q̄dā. Et si sciēt
 rebaptizati sunt vel confirmati: vel
 reordinati: vel etiā ignorāter: s̄ post
 scitum ratū habuerunt absqz dispen
 satione pape pmoueri nō p̄nt: secus
 si ignorāter vt infātes vel vt coacti.
 Absolute. n. p̄nt h⁹ mōi pmoueri de
 iure: s̄ fm̄ alios qd̄ tutius est dicē cū
 dispensatōe. de cōse. di. 4. Eos. vbi
 autē q̄s p̄babiliter dubitat d̄ susceptōe
 h⁹ mōi sacmētōz: 7 nō leuiter 7 teme
 rarie: 7 ppter hoc suscipit aliquēz di
 ctōz sacmētōz facta p̄us diligenti
 inq̄sitione sup̄ hoc ad inueniēduz v̄i
 tatem: 7 nō inuenta suscipit: nō p̄pte
 rea efficit̄ irregulari. q̄uis alias susce
 pisset: q̄a nō putat̄ iteratū qd̄ nescit
 esse factū di. 68. ¶ Presbyti quos. Et
 debet dici in forma cū dubitat. Si
 nō es baptizatus: Ego baptizo te. zc.
 Si nō es confirmatus. IRō h⁹ est
 ppter iniuriā factam sacmētis que ē
 in hoc qd̄ sacmētū: qd̄ nō est iterādū
 p̄p̄t effectū indēbilē carācter. literat̄.

De irregularitate circa curiales.

c Curialis etiā cēset vt irregu
 laris 7 p̄hibet ordinari: nisi
 sit absolut⁹ a curia. di. 51. c. i
 7 se. Et dicē curialis hic fm̄ Ray.
 large ois q̄ q̄cūqz cōditōe obligatus
 semp̄ est curie alicui⁹ ptātis publice
 h̄ns honestū officiū vel inhonestum
 vt iudices aduocati milites histriōes
 7 huiusmōi. IRō h⁹ p̄hibitōis est: tū
 q̄a tales q̄nqz repetit⁹: 7 inde ecclesia

k 4

Indareb
 aduocati
 milites
 histriōes

perurbat: tū q̄a p̄sumit extra eos q̄ n̄
cāu deuotōis trāseūt ad clericatuz: s̄
vt fugiāt rōcinia dñoz suoz. vi. 53
Legē. Qui at̄ ex p̄dictis aliq̄d mini
steriū p̄buerūt in cā sanguinis: etiā
absoluti a curia p̄mouēi nō p̄t. 46
vi. Clericus. Similit̄ si in turpi 7 in
honesto officio vt hystriōes de cōse.
vi. 2. Pro dilectōie. Obligat⁹ alteri
ad rōcinia pōt q̄s esse tripliciē. p̄mo
si est obligat⁹ reipub. 7 si q̄d ē obli
gat⁹ ad hoc ex administratiōe quaz
gessit p̄moueri nō v3 aū redditam
rōez. vi. 51. p̄terea. Sed si als est
debitor reipub. nō p̄hibet. Et d̄ epi.
7 de. Quisq̄s. 2º si ē obligat⁹ alicui
p̄sōe seculari nō misabili: q̄a. i. gessit
administratōz ei⁹ vt tutor pcurator
7 curator. Et talis p̄moueri nō pōt
nisi finito officio administratōis. zi
q. 2. c. i. Infinita aut̄ administratiōe si
adhuc sit obligat⁹ ad rōcinū 7 mo
uet ei q̄d d̄ dolo p̄mouēi n̄ pōt at̄e
decilaz litē. vi. 81. Tantis. Deb3 tam
taxari tēpus. j. q̄d q̄d decidat. Silr
etiā si questio ei nō moueret: 7 ma
nifestū sit ei teneri de dolo v3 ep̄s
ex officio suo repellē enī: sicut quēlibz
criminolū seu infamez. 6. q. i. Infā
mes: als nō p̄hibet ordiari. 3º si ē
obligat⁹ ex administratiōe p̄ p̄sona
misabili seculari: vt viduis cecis pau
pibus pupillis 7 h̄mōi vel p̄sona ec
clesiastica: et talis nō impedit a p̄mo
tōe: si aliud nō impedit: vt si estz ma
nifest⁹ volus in administratiōe: vel
aliq̄d aliud: q̄a ad adiunādū tales ois
tñt vi. 86. puenit. 7. i. 6. q. i. mōachi.

De irregularitate circa iherma
froditos.

b Ermafrodit⁹ est irregularis
7 d̄ h̄mōi ille q̄ p̄cipat d̄
vtroq̄ sexu. i. masculio 7 fe
minino. hic repellit a p̄motōe p̄p̄
deformitatē 7 mōstruositatē. ar. vi.
36. Illiteratos. Talis si magi h̄git
i sexu masculinū q̄ femineum: quis
ordinari nō debeat: nec ordinat⁹ mi
nistrare: tñ suscipit caracterē. Sed si
magi h̄gat in sexu femineuz: q̄ ma
sculinū vel etiā si equalit̄ p̄cipat de
vtroq̄ nō est susceptiū caracter. fm
Buil. Et multo magi femina nō ē
ordinis susceptiua. Dicit̄ aut̄ mulier
p̄bytera. vi. 22. Idelbyf. Non quia
h̄eat ordinē sacerdotij: sed quia vxor
sacerdotis 7 dyacōissa: q̄a videt omī
liam euangelij.

De irregularitate seruoz.

Erms de quocūq̄ genere
huoz ordinari non v3: nisi
p̄us cōsecut⁹ est plenā liber
tatē. vi. 54. c. i. 7. 2. 3. Irō h̄mōi
est: q̄a clericalis dignitas: 7 uilis ui
litas. ex de ser. nō or. De huoz. in fi.
Si at̄ hu⁹ fecit se p̄moueri nesciēte
dño: vel sciēte 7 cōdicēte: si ordiat⁹
fuerit in miorib⁹ reduciē in fuitatez
vt p̄us. 54. vi. Nulli. Si ordinatus
fuerit ad s̄bdyaconatū vel dyacōatū
v3 q̄ det aliū loco sui: vel p̄curet re
dēptionē sui p̄ aliq̄ p̄sonā. vi. 54. ex
antiq̄s. ex de ser. nō or. Miramur. si
sit in sacerdotē p̄mot⁹ remanz q̄dē
in ordie suo reddito peculio: si q̄d h3
dño: 7 si n̄ h3 v3 p̄curare redēptōez
suā: q̄ si nō pōt tñt dño suo i fuitijs
tñ xūciētib⁹ sacerdotio: vt officiādo
ei i missa hois 7 h̄mōi. vi. 54. Ifre
quēl. Qd̄ si noll3 desuīre. deponēd⁹

obligat⁹
ad rōcinia
dñi suoz

p̄sōe. tñ
dñi suoz

est. Tēpus at̄. j. qđ dñs suus pōt eū
repetē: est tps vni⁹ āni a tpe noticie
h⁹mōi. i. 7. q. 2. Si qđ incognit⁹. Si
hō suus p̄mot⁹ est sciēte dño: 7 nō
dēdicēte: eo ipso ingenuus sit. vi. 54.
Si suus. Et h̄ hū est ad quēcūq; or
dinez fuit p̄mot⁹ h̄z Jnno. 7 goff.
7 Ray. Inō qđ suus ecclesie liberat⁹
ad h̄ tñt etiā si nō fuissz exp̄sum in
sui māumissioe: vt n̄ iniuriē ecclesie
nec aculet eā: nec testificē cōi eaz.
vi. 54. Qui ex famulis: alias reuoca
tur in fuitutē. iz. q. 2. Dyaconi. 7 h̄z
quosdā etiā ad opas hōestas: vt i. d
c. Dyaconi. Inō tñ tñt ecclesie huire
p̄petuo in officio clericali: nisi in ma
numissioe fuissz exp̄sum: 7 in ordiatōe
eē e. Eo libētius: h̄ suo p̄uate p̄fōe li
berato vt p̄moueā nō pōt sibi dñs
retinē aliqđ opas in q̄b⁹ teneat. vi.
54. c. i. Nisi sp̄uales. qđ exp̄mi d̄z: si
hoc vult patron⁹ in manumissione
sui: 7 postea in ordiatōe declarari h̄z
hoff. Et sic p̄motus si nollit in h̄i
dehuire nō reuocabit in fuitutem: h̄
deq̄dabit si est fact⁹ sacerdos h̄z ray
7 Hoff. 7 Jnno. Item nō qđ cū su⁹
ordiat⁹ restituit dño suo non licebit
dño man⁹ violētās iniicere in eum:
als incideret in canonē h̄z Jnn. nec
illi suo cōthē m̄rimoniū: si ē i sacris
p̄pter votū ānēxi ordini clericali. eē
de cōuers. coniug. Quidā. alias p̄ui
legis clericali⁹ nō gaudebit. eē de
cle. ciu. Johānes.

De irregularitatib⁹ ex enozmib⁹
7 mediocrib⁹ criminib⁹ cōtradis.

v Ultimo crimē mediocre et
notorium inducit irregula
ritatē p̄ cuius declaratiōe

omissis opinionib⁹ antiquoz circa
istam materiam. Nota distinctiōez
quam fecit Ray. in lū. v3 Criminū.
Aliud enorme. Aliud mediocre. aliud
leue. Crimen enorme in hoc loco di
cit homicidiū 7 symonia aliqua. Et
etiam h̄m Hoff. heresis. Q̄libz at̄
hōz: siue occultū siue māifestum sit
impedit p̄mouēdū: 7 deicit p̄motū
etiam post penitētiā. Et de heresi et
homicidio dictum est. s. Ac etiaz de
symonia. Crimen leue dicit hic illd
mortale: qđ de se nō inducit depōsi
tionē: nisi ex cōtumacia post admōi
tionem vt ebrietas: ludul alee. vi. 35
.c. i. Strepitus in synodo. 5. q. 4. in
loco. Elus carniū in dieb⁹ phibitōis
cōfectā eucharistiā non assumere
7 h⁹ modi. Et ista talia siue occulta:
siue manifesta: nec impediunt p̄mo
uendum: nec deiciunt iam p̄motuz
extra de cobabi. cleri. 7 mu. Ueltra.
Crimen mediocre dicitur hic. Ut
adulterium furtum fraudulentia: sa
crilegium periurium falsuz testimo
nium: 7 similia. Hec autem si sunt
occulta non impediunt p̄mouēdū:
nec deiciunt p̄motū: nec indigent
dispēlatiōe: sed sufficit p̄nā sacramē
talis. eē de temp. or. Ex tenore. 7. c.
Quēstium. Si sunt manifesta: Et
tunc aut sunt manifesta per p̄p̄iam
confessionem delinquentis extra iu
diciūz factam. Et sic non faciūt irre
gularem talem: q̄uis ille si clericus
est debez suspēdi ab offi⁹ 7 bñfi⁹ eē
de excess. prela. Quā sit graue. Aut
sunt manifesta per famam deficiēte
accusatore vel legitima probatione:
7 sic non inducunt irregularitatem

enorme
mediocre
leue

De ordi-
p. d. m. t. v.

g. m. m. l. v.

tr. m. m. l. v.

Idcirco tñ canonica tali indicēda
ē qua p̄stita absoluet: 7 si in ea dese-
rerit de p̄oef. ex d̄ adul. Significasti
aut sūt manifesta p̄ inia7 vel conui-
ctō7 vel c̄fessio7 metu p̄batōis factā
7 sic iducūt irregularitatē: 7 idē sic no-
torū p̄ euidētiā s̄ci q̄ nulla pōt ēgi-
uerlatōe celari: cui? .i. testis ē p̄plus 7
iustitiatōis n̄ ē loc⁹. ex d̄ tēp. or. c. q̄sitiū
Idcirco tñ in h̄i mediocrib⁹ nōiis de
iure vel de s̄co p̄ ep̄z dispēlari in tali
irregularitate s̄z Inno. in gl. sup. c. ex
tenore. 7 de his oib⁹ diffuse hēs i s̄u.
c̄fess. li. 2. ti. 29. q. 3.

De irregularitate circa infames.

i Infames ēt oēs: tā de iur q̄
de s̄co repellūt a p̄mōtione
dignitatū 7 ordinū. vi. si. q̄
aliqu⁹. ex d̄ re. iur. Infamib⁹. li. 6. fm
Ray. Et d̄ infamis d̄ s̄co ille c⁹ ap̄d
bonos 7 ḡues ḡuata ē opio sup̄ aliqu⁹
erie. Infamis h̄o d̄ iur ē quē i⁹ pōit
ē infamē: vt q̄ iudic⁹ ē de furto: vel q̄
pugnat i arēā cū bestia d̄etata p̄ lu-
cro 7 h̄i. Alia plura potes vidē de
infamib⁹. 2. q. 7. s̄. Porro. i. tex. 7 glo.
Repellit ēt infamis s̄z iura a p̄curā-
dō iudicādo accusādo testificādo po-
stulādo. 7 nō q̄ q̄uis c̄suetū sit 7 cō-
uētus ab irregularitatib⁹ cū irregulari-
bus h̄bis dispēlare p̄ eū q̄ pōt s̄b tali
forma vel simili. Ego dispēlo tecū i
tali irregularitate quā c̄xisti p̄pter
talē cāz: vel si c̄xisses: qñ de h̄ d̄nbi-
tas: tñ si ep̄s ordiat aliqu⁹ irregularē:
intēdēs eū dispēlare p̄ h̄ d̄ s̄co dispē-
lat: q̄uis n̄ v̄lus fūit illis h̄bis: dūm
possit in tali cāu dispēlare. Et idē de
plati. q̄ mittit ad ordinādū aliquē ir-
regularē quē ex aucte sibi c̄missa po-

terāt dispēlare: q̄a. .i. intēdūt dispēlaf-
liz nō dixerint illa h̄ba: mittēdo de
facto dispēlāt s̄z doc. et nō q̄ archy-
ep̄s 7 ep̄s pōt in sua dyoc. fr̄es ordi-
nis p̄dicatoz absolue 7 in irregulari-
tātib⁹ dispēlare qñ fuerint ab eis
req̄siti: siue inciderint añq̄ intraret
ordinē siue post: nisi adeo essz enor-
mis excess⁹: q̄ merito essz sedes apo-
stolica cōsulenda. Greg. Quia xui.
Itē q̄ magi ordis p̄uincialis: 7 po-
res cōuēntuales 7 eoz vicarij in p̄uin-
ciis 7 cōuentib⁹ 7 locis sibi c̄missis
fr̄es n̄ros oēs ibidē cōstitutos: et ad
eos v̄nicq̄ declinatēs p̄nt dispēlare
sup̄ irregularitate quā c̄c̄rissēt si ex-
c̄c̄catōe vel suspēsiōe inodati diuina
celebrassēt vel locis s̄bpositis ecclesia-
stico infēdicto. Itē ab irregularitate
quā contraxissent recipiēs ordinez
sic ligati. Bonifa. Virtute. Itē om̄s
p̄dicti plati ordis p̄dicatoz a suis cō-
fessioib⁹ p̄nt recipe dispēlatōz sup̄ p̄-
dictis irregularitatib⁹ si eas c̄xissēt
in q̄b⁹. .i. valēt ipsi dispēlare. Clemēs
Exigentib⁹. Idē puto de fratribus
minoribus q̄a cōiter dicit q̄ sumus
pares in p̄uilegiis. De aliis sentētiis
habes in locis suis.

De penis in genere titulus sext⁹.
Cap. ioi.

q Via de penis q̄buldaz. .i. ec-
clesiasticis nūc v̄lq̄ actū est
.i. exc̄c̄catōis. iterd̄icti suspē-
sionis 7 irregularitātū. nūc
breuissime de penis in genē aliquid
tractetur. Et p̄ fundamento huius
materie sumatur regula iur. que d̄i-
cit. Sine culpa nisi s̄b sit causa nō est
aliquis puniendus. ex d̄ re. iur. li. 6.

Quē regula locū hz: 7 in iudi° poli
7 in iudicio fori: 7 cūz pena sit multi
plex vt. j. dicet. In iudicio qdē poli
siue dei pena spūali: que spūaliter tā
git animā: siue sit stradio gētie siue
sit pena dāni. i. pūatōis glorie: siue
sit pena sensus. i. extruciāōis ignis
infernalis: nunq̄ pūit aliquis sine
culpa sua vel cōfēda q̄tū ad origialē
vel cōmissa q̄tū ad actuale peccatūz.
Uñ qd̄ dicit Exodi. 20. Ego dñs
zelotes visitās peccata patz in filios
vsq̄ ad tertiā 7 quartā gētiā. In
telligit de imitatorib⁹ p̄noz scelez
vt exponit Oratian⁹. i. q. 4. §. quib⁹
Etia dat 7 alias expositōes ad dictā
auēte: alius autē penīs d̄būcūz pūit
q̄s in iudicio dei: nō solū p culpa sua
cōmissa vel cōmittēda: vt. s. enitē: s̄
et 7 p culpa alteri⁹: n̄ tñ sine cā 7 in
stissima: 7 si nobis ignota. vñ Aug.
22. q. 4. De tiris 7 synodiis sic ait.
Et si rōnē facti p̄fūditatē iudiciorū
dei penetrare nō possum⁹: hūtamē
scim⁹ esse hū qd̄ dixit: 7 iustūz eē qd̄
fecit. hinc 7 Greg. in moralibus. Si
iusta deo placē scim⁹: pati autē nulla
nisi que deo placuerint possum⁹: iu
sta sūt q̄ patimur cōda 7 valde iustū
ē si de iusta passiōe murmuremur.

Quinq̄ de causis deus flagellat
hominē in presenti vita.

q. Unq̄ at de cāis de⁹ hoiez
flagellat in vita p̄nti siue pe
nas infert: vt pōit maḡ in
4. Iniaz. di. 15. Idio v3. vel vt de⁹
glificet: dū. s. seq̄t miraculose remo
tio pene siue flagelli. exēplū de ceto
nato Jo. 9. d. Lazaro suscitato. Jo.
3. 2. vt meritiū accumulet p exerci

tiū patientie: ac etiā hūus latēs aliis
māifestet exēpla i Job. c. i. 7 thobie.
2. 2. vt hū⁹ hūet p hūilitatez fla
gelloz exēplū de paulo. q̄ d se dicit. 2
ad cor. 12. Ne magnitudo reuelatio
num extollat me. zc. Qui stimulus
h3 Remi. fuit qdā infirmitas corpa
lis. 4. vt etna dānatio inchoet: vt
sc3 hūc eq̄lū oñdat qd in inferno pa
tiet. exēplū in herode actū. 12. An
thioco 2. Machabe. 9. 5. vt hō pu
rifice: vel p expulsionē culpe: cūz sc3
ex flagellis pterit. exēplū de Maria
sorore Aaron Numeri. 12. a lepra in
fecta. Et 3srahelitis pstratū in deserto
h3 hiero. 22. q. 4. Quid ergo. Uel
ad satisfactiōē pene: exemplum in
Dauid qui post remissiōē adulteri
cōmissi quo ad culpā in penam fuit
expulsus de regno: vt p3 in 2. regū.
qd̄ nōt Greg. de pe. di. i. Si p̄c̄m
Dauid. Possēt etiam dici omnem
penam quam patimur pcedē culpa
nostra saltiz originali cū q̄ nascimur
q̄a ipm est cā omniū penalitatū. ar.
di. 5. Ad eius.

Idem q̄s a deo tripl̄r n̄ solūz p
culpa sua: s̄ et p culpa alteri⁹.
p Unic̄ et q̄s a deo i vita p̄nti
nō solū p culpa sua: s̄ etiā p
culpa alteri⁹: et h̄ tripl̄ci rōe
h3 Tho. 2a. 2e. q. 108. Idio qdē qñ
vn⁹ hō tpalit ē res alt̄i⁹: 7 ita i penā
ei⁹: 7 ip̄e pūit sic filij h3 cor⁹ sūt qdaz
res p̄ris 7 hui 7 aialia res dñoz: 7 sic
filij qñz pūiūt p p̄tib⁹: sic nat⁹ ex
adulēio dauid mortu⁹ fuit: q̄citi⁹ et
aialia amalechitaz iusta s̄ i fici q̄uif
7 i h̄ sit rō mystica vt h̄. i. q. 4. §. puu
los. 2. i q̄tū p̄c̄z vni⁹ d̄riuat i altez

judicij
poli. chn
culpa
fuit p̄nti

pena
culpa
alteri⁹

pena a deo
triplici rōe

de p̄nti
fuit p̄nti

filij patris
subdit dicitur

propter similitudinem
dimissa

propter similitudinem
patris

propter similitudinem
parentis

no

De culpa
et aliis

Culpa
et aliis
variis
et aliis

non
nisi
voluntaria

Et hoc vel p imitatioz sicut filij imi-
tat peccata patris: et serui peccata dñorū:
vt audacius peccent. vel p modum
meriti sicut peccata sūditorū merēt
peccatorē platum sū illud Job. 24.
Regnare fac ipocritā ppē peccata ppli
vel ppē aliqñ dñsū siue simulatōz sic
infēdū bōi puniūt cū malis: q̄a corūz
mala n̄ redarguūt: vt dicit Aug⁹. i. pō
de ciui. dei. 3. ad 2mēdādū vnitatē
hūane societati. ex q̄ vn⁹ hō debz p
aliō solici⁹ esse ne peccet: et ad dete-
stationē peccati: dñ. i. pēa vni⁹ redū-
dat i oēs: q̄si oēs sint vnū corp⁹: exē-
plū de peccō. 1. cor. 12. 7. 3. tē vt
dicit Gratian⁹. 22. q. 5. 5. vlt. Alii de⁹
punit malos ppē legitiaz ptatē gerē-
tes ex mādato suo et sic cū mēito pu-
niētiuz: sic punit peccā cananeoz p
pplz suoz. Alii punit et si p ppos suo
iusū excitatos: nō tñ intēdētes deo
obsequiū sue satisfaccē cupiditatē: et iō
cū sui dānatōe sic punit pplm suū
p alienigenas. Quacūq̄ at de cā q̄s
punit si nō sūstinet patiēt pēas: sē ei
flagella nō ad satisfactōz: s̄ ad vindi-
catōz tñ. i. punitōz: iux illd deuto.
22. Ignis. scz pene tpalis succēsus ē
in furore meo. i. in pñitiōe: et ardebit
vsq̄ ad inferni nouissima. i. vidēta
hic icipiet: et ardebit vsq̄ ad extremā
dānatōz: vt expōit Aug⁹. de pe. vi.
4. 5. Audozitates. Sz si patiēt ferāt
ipā flagella: et sit patiēs in statu grē:
hñt locū satisfactōis. vt dicit Tho. i. 4.
ēt si q̄s puniret a iudice ppē malefi-
ciū omillū: et s̄ plus et min⁹ s̄z deu-
tionē patiētis et q̄litatez cris. Mors
āt nālis et si sit vltimū terribiliū n̄ tñ
est satisfactōia: q̄a p nā inoleuit in

penā origialis peccati: s̄ mors violenta
ēt si q̄s eā meruit ē satisfactōia si pa-
tient sūstineat et in grā. Tho. in 4.º.
Sciēd ē q̄ peccā dimissa a deo nūq̄
redēt p legē culpā: nec q̄ ad cōpa-
nec quo ad penā vt q̄daz dixerunt:
nec etiā in aliq̄ gñe peccā s̄z opioez
quorūdā: q̄ s̄ dixerūt ppē peccz sequē
odij vel apostasie: vel xēpt⁹ ofensiois
vel plenitudis pñie. vñ alius s̄z eos.
Ifrēs odit apostata sit spnit q̄ fateri
Denituisse piget pñina culpa reddie
Que opiones ponūt de pe. vi. 4. in
tex. et glo. sūmaria: s̄ reuertit tantū
q̄tū ad quēdā gñatōis affcē s̄z tho.
in 4. vi. 22. Ex eo v3 q̄ sequēs peccz
post remissioez pcedētū h3 q̄dā de-
formitatē ingitūdis ppē bñficiū p-
ceptū remissiois: vñ gñi⁹ reddie ipz
peccm: q̄ si est sine tali deformitate
ingitūdis: n̄ tñ q̄ talis aggrauatō ex
illa circūstātia faciat peccz illd dignū
tāta pena q̄ta erāt oia dimissa. et sic
p istū modū aggrauatōis dicitur pec-
cata dimissa redire: vt vidēt sonare
auctēs sactoz plures: q̄ hñt de pe.
vi. 4. in pñ. In foro hūano siue secu-
lari siue ecclēastico p culpa tñ mē-
tali nūq̄ inferē pēa. vñ dicit lex cano-
nizata. de pe. vi. i. Cogitatōis penaz
nemo patiat. cū. i. ē cōtēta cogitatio
fminis suis. Occultoz. n. cognitōz
et iudex est deus. vi. 22. Erubescant
Culpa at extior variat q̄drupliciter:
q̄a aut cōsult in facto vt furta et ce-
des: aut i dco vt cōiuria et inique ad-
uocatōes. aut in scripto vt falsa iſtra
aut famosi libelli. aut in cōsilio sicut
cōiurationes: vel cū quis ē pñius cū
latronibus: et suadet vel fauet eis.

Et hec quatuor genera culparum consideranda sunt. 7. modis siue circumstantiis. scilicet ex causa. ex persona ex loco. ex tempore ex facti. qualitate ex facti quantitate. et ex eventu. Primo ex causa sicut vbera quod sunt illata a magistro vel pete ipunita sunt quia videtur facta emendationis animo et causa cum fiat per iram ab exco certe puniuntur. 2. consideranda est persona et illius qui fecit et eius qui passus est. aliter. n. puniuntur huius quod liberi aliter quod de omni vel pete: quod de exco aliter quod contra constitutum in dignitate siue rectoris quod de contra puniuntur. Pertinet et ad hanc considerationem de persona etas facientis et patientis iniuria. 3. considerandum est locus: nam indez ad si fieri in quolibet loco non sacro erit furtum et non capite puniendum si in ecclesia erit sacri legum et capite puniendum. 4. considerandum est tempus: nam propter tempus solent discerni emendatores a fugitiuis: et tempus discernit effractoris: vel fure diurnum a nocturno. Et nocturnum quod acrius puniuntur. 5. consideranda est qualitas facti per quas furta manifesta atrocius puniuntur quod non manifesta et crassatura: quod est violentia illata latronibus quod non rixa que est contra filium alcatio: per hoc est discernit expilatio quod est subtrahio reze hereditarium an quod hereditas adeat a furto et petulancia que sit per quadam luxuriam distinctum a violentia. 6. consideranda est quantitas facti per quam discernit abigens. id est quod gregem rapit a fure quod vnum suum rapuit. 7. considerat euenus. id est si res habuit effectum ut si aliquid est demens nix est ad contra alium et res habuit effectum odendabilem. Si non habuit effectum non odendabilem nisi in dubidam atrocibus: que ad aliquem actum extrinsecum procedunt: ut si quis occidendi causa

cum tello percussit: vel si quis attemptauerit rapere moniales per matrimonio: et alia huiusmodi: hec omnia habent de pe. vi. i. circa principium. Pena autem que infligitur in foro iudiciali siue humano est sub triplici genere. Primum genus est pena spiritualis: et hoc est quadruplex excepta ultia solam que inferretur in foro ecclesiastico. Et prima est increpatio. vi. 90. Multa cuit. Que est quasi pabulum ad sequentes. Iher et locum habere potest in foro seculari. Secunda est censura ecclesiastica. id est excoicatio interdictum et suspensio. ex de v. sig. Querenti. Et pena excois nunquam puniendus est vnus per peccato alterius ut expresse dicit Aug. 24. q. 3. Si huiusmodi nec inferenda est talis pena: nisi pro culpa sua vel presumpta siue probata. pena autem suspensiois vel interdicti puniuntur sepe quod sunt culpa sua. Nam interdicti ciuitas per peccato omni et suspensio clericorum ab officio propter amissionem visus vel lepro. Tertia est pena depositiois vel degradationis. vi. 50. Si episcopus. quia non ipso est per crie proprio et nobili. et ubi per contumacia ipso est: per talis vbi suspensio postmodum cessante contumacia excoicari: deinde depositio. 22. q. 4. forte ubi autem inferretur depositio per crie: et si cor rigibilis apparz post hanc penam non excoicatur. Quarta pena est infamia qua puniuntur quod sunt culpa sua: nam et facti viri alii de seculo infamant quod de permittit ad eorum humilitatem ne extollantur ex laude exhibitae: aliam vltimam eorum merita ut dicit Breg. 6. q. i. Sunt plurimi. Si in iudicio humano hac non puniuntur nisi per culpa sua ut. 6. q. i. Infames. vel aliter ut in crimine lese maiestatis. 6. q. i. Si quis cum militibus. Sed genus pene est pena corporalis. Et hec est multiplex.

*Penā in pccatū
et modo consideranda*

*pena in foro
iudiciali
spirituali*

increpatio

censura canonica

*depositio
degradationis*

infamia

*pena corporalis
multiplex*

*Colū etia pccatū penā corporali
delatoris v. q. vi. delatoris*

Prima qdē incarcerationis vel abstinētie
sive ieiunij q̄ solēt infligi incarcerationi.
p̄ eoz sceleribus in vtroq; foro. De
hac pōt intelligi illud. c. Si q̄s cōtri
stat. vi. qo. 7. 27. q. i. Si hō esset.
Secūda ē pēa ab̄ratiōis q̄ ēt i vtroq;
foro inferē: s̄ n̄ p̄ peccato p̄prio vt
25. vi. q. Salomō hō. 7. 22. q. 5. Cir
cūcliones. Tertia est trūcatōis mē
broz. Quarta est mort. Et hac pu
blii pēa nō vtiē iudiciū ecclesiasticū
Dicitū est. n. i Petro. Tōuerē gladiū
tuū in vagina. Nath. 26. imo eccle
sia v̄z intēdē etiā p̄ eis ne occidat
modēate tñ. 22. q. 5. Reos s̄a guinis
In iudi^o aut̄ seculari nūq; v̄z inferri
pēa mutilatiōis vel occisiōis sūi culpa
p̄pria om̄issa s̄z tho. scda scde. q. 108
Nec ēt talē pōt inferre reo q̄cūq; in
dex vel rector: s̄ h̄is merū 7 iustū
impiū ex se vel ex delegatiōe. Quia
est pēa exiliū q̄ vtiē v̄tq; for^o vi. 100.
In ea synodo. Exiliū at̄ h̄ pōt ēē tri
plex. Unū ex incerto loco: vt aīz q̄s
detrudit in mōasteriū. ex de adult.
p̄peruēit. Aliud a certo loco q̄n. s. p̄
bibet stare in loco certo. 2. q. i. In p̄
mis. Tertiū ab omni loco vt cū iudi
ciē q̄bulda penitētib^o ne morētur in
aliq^o loco vlē vnū vel duos dies de
pe. vi. 6. Sacerdos. Pēa at̄ fuit uti.
impōit 7 p̄ leges 7 canones in cert.
casib^o. Tertiū gen^o pene ē s̄be tpalis
vel dignitati. 7 hec ēt inferē in foro
ecclesiastico 7 seculari 7 alij sūi culpa
p̄pria. Inā p̄p̄ crimē lese maiestatis
amittūt filiū hēditatē p̄naz 7 illegiti
mi honorib^o p̄nat̄ ecclesiastici. 7 secu
larib^o. Et q̄nq; qdē isert̄ h̄ pēa alicui
simplicit̄. s. publicatiōis vel cōfiscatiōis

omniū bonoz sic in hēticis vi. 8. q^o
iure. 7 vi. 62. Adrian^o. aliqñ inferē
i certa pte: vel q̄titate p̄ iūria illata
p̄sone vel loco. i 7. q. 4. Si q̄s contu
mar. 7. c. Si q̄s in atrio. Que tñ q̄
ritas arbitrio iudici. reliquēda ē. alij
hō p̄ satisfactiōe illati dāni imponit
vt p̄ furto vel rapia 7 h^o mōi. Et nō
fm̄ Buil. q̄ cū pēa cōuētiōis de cōi
cōsensu p̄tū apponit loco interestē
peti pōt sine impedimēto q̄tūz ē intēē
cui om̄issa ē. ff. de ac. epti. 7 p̄dia. Si
hō appōat pēa p̄ cōuētiōis peti pōt i
totū. ff. de colla. bo. l. 2. Si at̄ appo
nat̄ in fraudē v̄faz: n̄ pōt peti. ex d
emp. 7 ven. Ad n̄raz. Cōcordat̄ oēs
Ber. ex de arbi. in glo. sup. c. Dilecti
Et idē exp̄sse dicit Inno. ex de pe. i
glo. c. Suā. 7 addit idē credim^o q̄ ēt
h̄ pēa intēē excedat: licite tota petiē.
Satis ēt v̄r i host. in glo. ibidē xcor
dari spālī de pena iudiciali. 7 addit
Si aliq^o p̄tū d̄ adimplēdo v̄dō ar
bitroz fecit qd̄ potuit h̄ tñ paup̄tate
vel ipotētia p̄ssa totū iplē nō potuit
l̄z mero iure teneat̄ ad penā isolidū
tñ de b̄nignitate canonica. nihil est
vlē q̄ int̄st̄ exigēda. Sic itelligat̄ ex
de pe. Suā. Cōuētiōis at̄ ex iudiciū
facta peti pōt q̄tū itēst̄z n̄lī appōat̄
in fraudē. Itē in p̄dicta ita n̄ l̄z clerici.
emūgē crudelē. Idē ēt hostiē. in sū.
sua dīc q̄ religiosi p̄nt petē penā ab
eo q̄ n̄ fuit arbitriū: siue i pecūia cō
sistat: siue in alio: vt. i. q. 7. Quotiēs
Pena etiā a iure p̄missa peti potest
iz. q. 2. Ep̄s. qui mancipium. Itēz
iudicialē petē possūt. Cōuētiōis at̄
peti pōt: que succedit loco itere: s̄ n̄
cā auaritiē. gos. 7 Ber. simplr̄ viciūt

liberatus
pēna

pēna
— iustit

pēna
— iustit
pēna
— iustit
pēna
— iustit

pēna iudi
nalis

exiliū
triplex

pēna cōuētiōis
pēna
— iustit

pēna
— iustit
pēna
— iustit

pēna
— iustit
pēna
— iustit

q^o p^one ecclesiastice p^ot erigē penās:
tā a iure inductas q^o conuētionales.

Pena aut soluta vt dicit host. in sū.

no stabit cōtract^o: siue snia arbitrii: n̄

in cōpromissio vidū sit q^o pēa soluta

remaneat snia rata. Et d^o trāfac. l. cū

pponas. Idē Ber. Itē h^o Buil. taz

vñi q^o milites et ecclesiastice p^ode re

tinere p^ot illas penas q^os leuat h^oz cō

suetudinē legitimā et statuta regiōis

nec peccant q^on in hac pte s^obet cā: et

seruat iuris ordo: et fit non p^ot cupi

ditatē: s^o p^opter zelū iusticie. Nec ob.

q^o pēa excedat dānū q^oa h^o mōi pene

nō solū p^opter interesse statute sūt: s^oz

et p^ot crimina puniēda. Sunt tñ tē

pāde pēlatis circūstātū: s^o et securi

essz h^o mōi excessus emēdas in pios

vlus erogare. Itēz cū reus meretur

mortē: et iudex ex iusta cā nō infert

ei ad vtilitatē rei publice h^os sup h^o

auctēz. Si cōmutat illā penā in pecu

niariā nō ex avaritiā: s^o ex iusticia nō

peccat. Et vt dicit hosti. Si oia bōa

sua erigerz nō videt nimis q^oa vt d^or

Job. p^omo. Cūda que h^oz hō dabit p

aia sua. i. vita. Et si q^os p^ot maleficiū

pecūia muldat^o nō possit soluē: pōt

ei cōmutari in corpālē incarcerationēz

.i. vel h^oberatōez. i. q. 6. Si res. ad

pēas at legū posital cōt^o tñsgressores

n̄ tñt ipe tñsgressor nisi postq^o fuerit

adiudicate. i. postq^o re^o fuerit p sniaz

iudici. cōdēnat^o: vt dicit Ray. et tho.

scōda scōde. S^oz sufficit q^o p^ostet emēdā

rei ablata v^ol iniurie facte ad arbitriū

bōi viri. S^onalit^o at iudices pūire p^ot

suos s^oditos iux^o qualitātē culpaz et

null^o ali^o. i. q. 6. c. i. Inā iurisdic^oio

sine cōbertōe nulla est. de offi. dele.

i^o Datoralis. Scias tñ q^o penas ma

iores vt deponē quo ad forum eccle

siasticū: vel decapitare q^o ad forūz le

cularē: nō p^ot iudicē nisi maiores: q^o

etiā dicit^o hēre mez impū: vt Ep^o i

ecclesiasticis. di. 25. i^o Derlectis. et crie

pbato: vt dicit hostiē. Si certa pēa

repi^o in iure illa infligēda ē nō mol

lior neq^o durior: Alioq^on infamis fit

iudex: nisi h^o facēt. i. in remittendo:

vel dimittēdo penā: cū vidz expēdī

rei publice et scādali tollēdū et h^oi. et

ipse sup hoc hēet plenā p^oatē: et vbi

essz alteri facta iniuria passul iniuriā

vellet remittē: vt dicit Tho. scōda scōde

q. 67. Dostz et augē penā aliq^on ad

terrore alioz q^o p^ont sunt ad culpam

q^oa multi. crassantib^o op^o ē ex^o. ff. de

pe. l. Offert. Q^od si p^oles pene taxate

sunt: tñc arbitrio iudicis relinquit^o:

et v^o illā inēponē que magis timef^o:

et vt lit. nō cōt. Qm frequē. Si hō

certa pena statuta nō ē: sed iudici cō

mitti^o debet eq^oate seruata semp in

humanioze ptem declinare. et d^o de

trāfac. Ex pte. In penis. n. bñignior

est interpretatio faciēda. ex de regu.

iur. li. 6. Et maxime mitigare debz:

cū cā s^obet: puta quia nō ex pposito:

sed casu culpa cōmissa est: vel ppter

etatem: et huiusmodi.

Septem sunt casus qui excusant

hominem a culpa.

e T nō h^om Ray. q^o septē sūt

q^o excusant a culpa: Primū

est mentis alienatio: que a

lienatio tripliciter contingit. scz. vel

p stuporez: et sic videt Aug. excusare

Loth. qui voluit filias pstituire vt

hospites liberaret. di. i. 4. Quod ait.

p^ona soluta
resoluit^o q^ontum

contra
p^ona

reposit^o p^o
in no p^ona

p^ona g^o m^ork
p^ona p^ona

p^ona no p^ona

ignof^o
a culpa

alienat^o
mentis

furor
christus

coano

decepto

simul po
mit qd v
ponit

culpa
in pto

responsa

utab

casu

Uel p furorem. is. q. i. Aliquos. vel
pebrietate. vt. is. q. i. Inebriauerunt
Et itelligas si ex toto tales sint me-
tis alienati: als nō excusarent a toto
s a tātō. Sed est coactio que si fuit
absoluta excusat a toto. si oditōnata
excusat a tanto. vi. 50. Presbyteros.
Tertius est deceptio vt si forte aliq̃s
dolo alteri decept⁹ fecit p errorem
pbabilē aliqd: vl omisit. 24. q. 2. in
lectum. Hec tamen fallit in his que
nō licet ignorare vt que sunt contra
fidem: vel exp̃ssa dei p̃cepta. is. q. i.
Si cupis. Quartū est multitudo in
simili peccato: s hoc nō excusat a pec-
cato nec a pena diuini iudicij. vnde
Aug⁹. Nā p̃pterea nō minus arde-
bunt: quia cum multis ardebunt. 2.
q. i. Multū. Sz reuelat hoc ad penā
aliqualiē. Nāz correctio aliā omittit
cū multitudo ē in scelere ad vitādū
scādālū scismati. vel grauis mali. vi.
44. Cōmēlatōes. 7 vi. 50. Ut cōsti-
tuere. Similiter 7 consuetudo fm
Inno. excusat qñq̃ sz a pena tpali.
vi. 4. Deniq̃. Sed non a culpa 7 a
pena eternali: imo auget culpam. ex
de consue. c. vlt. Quintum est etas
7 hec excusat a toto sicut infans: vel
puer nō voli capax. is. q. i. Illud re-
latum. Qñq̃ non a toto excusat. vt
si est voli capax. ex de delic. pue. c. i.
Alie ho etates fm earū varietatem
attenuāt 7 grauant peccata 7 p̃as.
ar. 86. vi. Tanta. Sextum est casus
Et si contingat dando operam rei
licite: 7 adhibendo omnē diligētiā
debitā excusat a toto. ex de homici.
Johānes. Sed si dabat opam rei
licite vel non adhibuit omnē debitā

diligentiam: dando opam etiā rei
licite excusat a tanto. vi. 50. Clerico
Septimum est iocatio siue ludus: 7
si ludus notius est: vel etiā honest⁹:
sed non cum debita diligentia excu-
sat a tanto. is. q. i. Illud relatum. et
nō q̃ postq̃ quis semel punitus est:
pro aliquo crimine sz ray. nō debet
aliqua pena ei infligi: quia non iudi-
cabit deus bis in id ipsuz. Naum. 1.
c. Et nemo debet duplici stritione
cōteri. ex de iudi. At si. Multoties
tamen pro eadem culpa imponitur
multiplex pena simul in eodē iudi-
cāz tunc omnes ille pene accipiūt
p aliqua vna que per se sufficiens nō
fuisse. Sed in diuersis iudiciis non
licet bis in id ipsuz iudicare: vt vidū
est: nisi forte cresceret cōtumacia: ex
vt lit. non conti. Quoniam frequēt.
Sic 7 diuina clementia peccata di-
missa in ultionem venire nō patit.
22. q. 4. Si illic. De penis q̃ inferūt
a iudicib⁹: habes etiā infra in tertia
pte. ti. de iudicijs. Amen 7 gloria
tributo.

Explicit tractatus de
censuris.

Excoicatio contra iniiciētes manus
violentas in personas ecclesiasticas
Capitulū p̄mum. carta.i.

Quindecim casus in quibus iniiciēs
man⁹ in personas ecclesiasticas: nō
est excoicatus. c.2.

Sedecim casus in quibus excoicatus
p̄ iniectionem manū violentā in p̄-
sonas ecclesiasticas pōt absolui citra
papam. c.4.

Que dicatur enormis iniuria circa
h̄mōi iniectionē manū: q̄s possit
ab ea absoluerē. c.5.

Excoicatio cōt̄ insecutores cardina-
liū pape resuata. Cap.2. c.6.

Excoicatio contra bāniētes epos: et
ad hoc operam dantes: pape refer-
uat. Cap.3. c.6.

Excoicatio contra omnes hēticos:
et pape reseruaf absolō. Ca.4. c.7.

Excoicatio contra fautores recepta-
tores hereticorū pape reseruatur ab-
solutio. Cap.5. c.8.

Excoicatio contra sepelientes here-
ticos et fautores credētes: et recepta-
tores eorū. Cap.6. c.8.

Excoicatio contra rectores impediē-
tes vel non iuvantes epos et inq̄sro-
res in inq̄sitiōe hereticorū vel creden-
tium eis et fautorū et receptorum.
Cap.7. c.9.

Excoicatio contra inq̄sitores male:
et contra conscientia exercentes tale
officiū contra quosdam: et pape re-
servaf absolutio. Cap.8. c.9.

Excoicatio cōt̄ inq̄sitores et commissa-
rios eorū illicite extorqnētes pecūiā
sō p̄textu inq̄sitiōis. Ca.9. c.10.

Excoicatio contra eos qui intuntur
ordinationib⁹: vel alienationib⁹ de

rebus ecclesiasticis factis a scismaticis
vel etiam bñficiis. Cap.10. c.10.
Excoicatio contra eos qui nō tenēt
romanā ecclesiā esse capitalē: vel nō
posse condere canones: vel nō eē ei
obediēdā. Cap.11. c.11.

Excoicatio cōt̄ incendiarios ecclesiarū
vel locorū pioꝝ: et si fuerit denūtiat⁹:
pape reseruaf absolō. Ca.12. c.11.
Excoicatio cōt̄ effractoꝝ locorū sa-
croꝝ pape reseruaf absolō post denū-
tiationē. Cap.12. c.11.

Excoicatio contra falsarios litterarū
apostolicarū: et pape reseruaf absolō
Cap.14. c.12.

Excoicatio cōt̄ vtētes sciēter litteris
papalibus falsis. Cap.15. c.12.

Excoicatio contra capientes litteras
papales seu bullas in curia: non de
manibus pape vel deputati ad hoc.
Cap.16. c.12.

Excoicatio contra corrigētes aliqd
in litteris papalib⁹: et pape reseruaf
absolutio. Cap.17. c.12.

Excoicatio contra facientes statuta
contra ecclesiasticā libertatē: et refer-
uari ea facientes: et scriptores eorū: et
officiales indicātes h̄z ea. Ca.18. c.12.

Excoicatio contra oēs dños phibē-
tes s̄bditos ne faciāt obsequia corpalia
plōis ecclesiasticis. Ca.19. c.14.

Excoicatio contra usurpātes patro-
natū de nouo in locis piis: vel usur-
pantes bona vacantium ecclesiarū.
Cap.20. c.14.

Excoicatio cōt̄ opellētes platos et p̄-
sōas ecclesiasticas ad s̄mittendū eccle-
sias v̄l ecclesiastica bōa eis. C.21. c.15.

Excoicatio contra concedentes rep̄-
salas et vtentes in clericos: et bona

clericor. Cap. 22. .c. 15.
 Excoicatio contra grauantes psoas
 ecclesiasticas in se vel suis: ppter qd
 noluerunt eligere eos pro quib⁹ ro
 gati erant. Cap. 23. .c. 15.
 Excoicatio contra impediētes pso
 nas ne litigēt in foro ecclesiastico in
 causis: in qbus ex iure vel consuetudie
 vel ex impetratis a curia pōt in tali
 iudicio exigi. Cap. 24. .c. 15.
 Excoicatio contra dños ⁊ officiales
 dantes licētia grauandi clericos vel
 suos sanguineos ppter iniurias latas
 cōtra eos. Cap. 25. .c. 16.
 Excoicatio contra facientes exigere
 ⁊ exigentes a clericis ⁊ religiosi: ⁊ p
 sonis ecclesiasticis. Cap. 26. .c. 16.
 Excoicatio cōtra imponētes talias
 ⁊ exactiones clericis et ecclesiasticis
 psonis. Cap. 27. .c. 17.
 Excoicatio contra extorquētes per
 vim vel metū a censur. ecclesiasticis
 absolutōez. Cap. 28. .c. 18.
 Excoicatio contra cogentes diuina
 officia celebrari in loco interdicto: et
 cōtra excoicatos vel interdictos eno
 cantes ad diuina: ⁊ cōtra admōitos
 nō exēuntes. Cap. 29. .c. 18.
 Excoicatio contra facientes statuta
 q̄ vlure soluāt: vel solute n̄ restituāt
 ⁊ indicātes h̄z ea. Cap. 30. .c. 19.
 Excoicatio cōtra portantes phibita
 sarracenis vel mittentes: vel de por
 tib⁹ extrahi pmittētes. Ca. 31. c. 19.
 Excoicatio cōtra enītes ad sepulchrū
 sine līia: ⁊ est papalis. Ca. 32. c. 20.
 Excoicatio contra pyratas ⁊ expoli
 antes euntes ad curia: ⁊ redeuntes
 ⁊ naufragiū facientes zc. ⁊ pape re
 seruaf. Cap. 33. .c. 20.

Excoicatio contra clericos spōte pti
 cipantes ⁊ scienter cum excoicatis a
 papa in diuinis: ⁊ pape reseruaf abso
 lutio. Cap. 34. .c. 20.
 Excoicatio contra sepelientes infdī
 dos tempore interdicti: ⁊ cōtra sepe
 lientes excoicatos a iure vel v̄arios
 manifestos. Cap. 35. .c. 20.
 Excoicatio contra cōtrahētes ma
 trimoniū scienter in gradibus phi
 bitis: vel cum monialibus: ⁊ contra
 religiosos et moniales p̄fessos: vel
 ordinatos in sacris contrahētes.
 Cap. 36. .c. 22.
 Excoicatio contra cōcantes cum ex
 coicatis nominatim scienter in crimine
 criminoso. Cap. 37. .c. 22.
 Excoicatio contra facientes aliquē
 interfici p assassinos: vel etiā mādān
 tes. Cap. 38. .c. 24.
 Excoicatio contra pcurantes q̄ cō
 seruatores non se intromittant de
 aliis q̄ de manifestis iniuriis scient
 Cap. 39. .c. 24.
 Excoicatio contra doctores ⁊ magi
 stros docētes: aut in scholis suis ad
 docendū retinētes leges vel phycā
 religiosos bitu dimisso. Ca. 40. c. 25.
 Contra magistros ⁊ scholares qui
 super cōducendis alioz hospitib⁹ in
 lesionem vel p̄iudiciū habitantiū au
 dent hospitem uenire ante tēp⁹ cō
 ditionis elapsū. Cap. 41. .c. 25.
 Excoicatio contra mittentes nūciū
 vel scripturaz cardinali alicui: vel se
 creto loquētes eis: vñ. s. sūt in dclau
 p̄electōe pape. Cap. 42. .c. 25.
 Excoicatio contra dños ⁊ rectores
 ciuitatis: vbi sit electio pape si nō ser
 uant ea que debent fm cōstitutōem

illam ubi piculum circa ipsā electōez
 Cap. 43. carta. 25.
 Excōicatio contra assumētes officiū
 senatoris seu regiminis vrbis: sine li
 centia pape: 7 pape reseruāt absolō.
 Cap. 44. c. 26.
 Excōicatio contra impediētes visita
 tionē mōialū siēdā p suos supiores
 post monitōez tamē. Ca. 45. c. 26
 Excōicatio contra fingētes fraudu
 lenter calum p quem iudex ad aliq
 mulierem p testimonio mittit: vel
 vadit. Cap. 46. c. 26
 Excōicatio contra ingerentes se ad
 habendū curam alicuius populi al
 terius lingue sine licētia oyocefani
 illius populi. Cap. 47. c. 26
 Excōicatio contra eū qui se gerit p
 papa cum non est electus a duabus
 ptibus cardinalium: 7 sequaces ei.
 Cap. 48. c. 26.
 Excōicatio cōtra assumētes statum
 seu vitam bechinaz: 7 bizochoz nō
 approbatū 7 platos fouentes talem
 statum. Cap. 49. c. 27.
 Excōicatio cōtra eos qui absoluti ppē
 aliqd calum mortis ab eo qui alias
 non poterat si cessante impedimēto
 non se pntet ei qui legitime potēat
 absoluerē. Cap. 50. c. 27.
 Excōicatio contra clericos locātes
 domos manifestis vbaris alienige
 nis senus exercētib. Cap. 51. c. 29.
 Excōicatio contra impediētes seq
 strationē factā p ordinariū sup aliq
 bñficio ex eo q vna snia diffinitia ē
 lata contra pcessū apud sedē aposto
 licā. Cap. 52. c. 29.
 Excōicatio contra clericos 7 religio
 sos qui inducūt aliqū ad iurandū

vel vouēdū vel pmittendū: vt sepul
 turam eligant apud ecclesias eorū:
 vel electā non mutent pape reseruāt
 Cap. 53. c. 30
 Excōicatio contra religiosos exeun
 tes claustrū ad audiendū leges vel
 phycam: et contrahentes dignitatē
 7 oīes sacerdotes. Ca. 54. c. 30
 Excōicatio cōtra religiosos pfessos
 si dimittūt habitūz temerarie: vel si
 accedunt ad studia sine licētia suoz
 platoz. Cap. 55. c. 31
 Excōicatio cōtra religiosos omnes
 qui sine licentia prochialis dāt sacra
 menta eucharistie. Ca. 56. c. 32.
 Excōicatio contra religiosos qui in
 pdicatōibus vel alibi dicunt aliquez
 ad retrahēdū homines a solutione
 decimarū. Cap. 57. c. 34
 Excōicatio cōtra religiosos oēs nō
 seruantes interdictū a papa positū
 vel ordinariū quādo sciūt matrīez
 ecclesiam illud suare. Ca. 58. c. 24
 Contra religiosos qui cū omiserint
 conscientia facere sibi confitentibus
 de decimis soluendis pdicāt postea
 Cap. 59. c. 24
 Excōicatio contra monachos 7 ca
 nonicos regulares: qui nō habētes
 administratiōē curias pncipum in
 trant: vt dānscent monasteriū: vel
 platum eius. Cap. 60. c. 25.
 Excōicatio contra monachos tenē
 tes arma. j. septa monasterij sine li
 centia abbatum. Cap. 61. c. 25.
 Excōicatio contra mendicātes: qui
 sine licentia pape recipiūt noua loca
 ad habitandū vel mutāt vel alienāt
 iam recepta. Cap. 62. c. 25.
 Excōicatio cōtra religiosos fouētes

bechinis vel bechinis in illo statu.
Cap. 63. c. 26.

Excoicatio contra fratres minores
admittentes illos de tertio habitu
beati Ifrancisci ad diuina tēpore in-
didi. Cap. 64. c. 26

Excoicatio contra facientes aliquez
padū vel pmissione tēpaliū p aliqua
gratia vel iusticia obtinēda in curia
romana: et contra vantes et recipiē-
tes ex dicta pmissione vel pado: et
pape reseruaf absolutio. C. 65. c. 27.

Excoicatio contra exēterātes et scin-
dentes corpus defundi p ossib⁹ ei⁹
transferrēdis: et pape reseruaf abso-
lutio. Cap. 66. c. 27.

Excoicatio contra ordinatos symo-
niace: et de ordinātes. C. 67. c. 27.

Excoicatio contra omnes symonia-
cos: et pape reseruatur absolutio.

Cap. 68. c. 27

Excoicatio contra non reuelātes sy-
moniam quam nouerunt: et est pa-
palis. Cap. 69. c. 28.

Excoicatio contra recipientes aliq^o
tpale: vel vantes p ingressu mona-
sterioz: et pape reseruatur absolutio
Cap. 70. c. 28.

Excoicatio contra impugnātes lras
electi pape ante suam coronationez
Cap. 71. c. 28.

Excoicatio contra glosantes seu ex-
ponentes Elemen. illaz. Exini de
padiso in scholis suis. C. 72. c. 28.

Excoicatio contra ingredientiētes mo-
nasteria mōialiū ordinis p̄dicatoz
Cap. 73. c. 28.

Excoicatio contra ingrediētes mo-
nasteria monialiū ordinis minoruz
Cap. 74. c. 28

Excoicatio contra facientes libellos
famosos vel cātilenales: vel rithimos
in detractione ordinis p̄dicatoz et
minoruz: et pape reseruatur absolutio
Cap. 75. c. 29

Contra p̄dicantes docentes et defē-
dentes q̄ p̄dicatores et minores nō
sint in statu p̄fectiōis: et q̄ nō liceat
eis p̄dicare zc. c. 29.

Quicunqz presumunt in locis p̄dica-
toz violentiam vānabilez exercere:
sunt excoicati. c. 29

Excoicatio contra retinētes aposta-
tas p̄dicatoz in mōasteriis suis: nisi
eos zc. c. 29

Excoicatio in fauorem mendicātiū
de transferendis fratribus: et est pa-
palis. c. 29

Excoicatiōes papales que continēt
in p̄cessu qui sit ānuatiz in curia in
cena dñi. Cap. 76. c. 29.

De cā mālī excoicationis maioris.
Cap. 77. c. 41.

De cā formali excoicationis.
Cap. 78. c. 42

De cā efficienti siue de eo qui potest
vel nō pōt excoicare. C. 79. c. 44.

De eo q̄ nō pōt excoicari. c. 45

De eo q̄ pōt excoicari. c. 46

De cā finali excoicatiōis: et de effecti-
bus siue nocumētis. C. 80. c. 46.

De absolutōe u maiori excoicatione
quomodo fieri debeat: et a quo.

Cap. 81. c. 49

Titul⁹ secundus de minori excoicatiōe
Cap. 82. c. 51.

In quibus casibus cōicando euz ex-
coicatis incurritur minor excoicatio
Cap. 83. c. 52

Constitutio Martini q̄nti super non

euitadis excoicatis 27. c.54
 De interdicto ecclesiastico. C.84. c.55
 De interdicto in gñali. C.85. c.56.
 De interdicto in spali. C.86. c.56.
 De interdicto singlari. C.87. c.56.
 De interdicto qd fit ab homine.
 Cap.88. c.57
 Contra quos possit fieri snia interdicti
 Cap.89. c.57
 De effectu interdicti. s. quò sit suadū
 7a qb? diuinis cessant. C.90. c.59
 De forma seu mō ponēdi interdictuz
 Cap.91. c.63
 De puilegiis fratrz p̄dicatoz 7 mi
 noz: quo ad interdictum. c.64.
 De suspensione. Cap.92. c.64
 De suspēsiōe in qua incurrit p symo
 niam. Cap.93. c.65
 De suspēsiōe in qua incurrit p no
 toriā fornicatoez. Ca.94. c.66.
 De plurib? suspensionib? p̄p̄t diuer
 sas causas. Ca.95. c.66.
 De irregularitate. Cap.96. c.70.
 De irregularitate ppter homicidiuz
 Cap.97. c.72.
 De irregularitate bigamie. Cap.
 98. c.76
 De irregularitate ex illegitimatōe
 Ca.99. c.76
 De irregularitate heresis cū aliis ir
 regularitatib? variis. Ca.100. c.78.
 De penis in gñe. Ca.101. c.80.

Explicit Tabula super. I. de cen
 suris ecclesiasticis. Rendi patris 7 do
 mini domini Ifratris Antonini ar
 chiepiscopi Florentini de ordine p̄
 dicatoz. A N E N.

I Andissim? 7 in christo pater:
 7 oñs noster. o. I Paul? diuina
 prudentia papa secūdus: qui p̄dem
 sup plenariis remissiōib? que semel
 in vita 7 in articulo mortis cōcedūt
 formam 7 normā iusticie: ne passim
 sine exceptione quorūcūq; criminuz
 p̄liuiores reddant eliuiores hoies
 ad peccandū p regulā in cancellaria
 apostolica publicatam statuit 7 ordi
 nauit: q in qbuscūq; cōcessiōibus et
 facultatib? absoluēdi casus infrascri
 pti tāq; spalius sedis apostolice refer
 uati semp intelligerent excepti. vicz
 offēse ecclesiastice: libertas: violatōis
 interdicti ab eadem sede impōiti: cri
 minis heresis: cōspiratōis in psonaz
 aut statum Romani pontificis: siue
 cuiusuis offense inobedientie siue re
 bellionis eiusde; pontificis vel sedis
 apostolice p̄ftrictidij offense plis in
 Ep̄m seu alium platum inuasiōibus
 dep̄datōibus: vel occupatōis aut de
 uastatōis terrarum romane ecclesie
 mediate vel imediate s̄biectarum: ac
 etiā inuasiōis romipetarum: seu
 quorūcūq; alioz Romam venietū
 p̄hibitionis deuolutionis causaruz
 ad dictam curiaz. Delatōis armoz
 7 alioz p̄hibitoz ad ptes infidelū
 Impositōis nouoz onez realiū vel
 p̄sonalium ecclesiis vel ecclesiasticis
 psonis. Symonie sup ordinibus vel
 bñficiis exequendis in eadem curia
 contradē: 7 gñaliter in casibus con
 tentis in bulla que consuevit in die
 cene domini per p̄decessores suos
 romanos pontifices publicari. Cōsi
 derans q plerūq; contingit suā. S.
 b? modi facultates: 7 confessionalia

In iulianis
 graph m?

et tam oraculo viue vocis concedere
nunc preterito confessionis huiusmodi
vel penitentes vel confessores in su-
prescriptis casibus fallant vel fallat
Statuit et decreuit sue intentionis
fuisse et esse per quascumque confessiones
et facultates per suam. S. tam scripto
quam verbo factas: aut in posterum faciendas
nemini licere irritos dictis casibus
absolvere sine speciali sue. S. licentia.
Quinimo concessionem et indulta pre-
dicta quod ad casus exceptos huiusmodi nulli
penitus suffragari. I. S. A. N. E.

In alienationibus rerum ecclesiarum

per Aulus seruus seruatorum dei ad per-
petuam rei memoriam: Cum
omnibus iudiciis sit rectitudo iusticie
et conscientie puritas obseruanda id
multo magis in commissiōibus aliena-
tionum rerum ecclesiasticarum conuenit
obseruari: in quibus de christi patri
monio et dispensatione pauperum: non
de proprio cuiuscumque peculio agitur aut
tractatur. Quapropter oportet ut in
examinandis huiusmodi alienationum
casibus que a sede apostolica in forma
si in euidentem utilitatem cedant one-
ratis ecclesiasticorum iudicium conscientie
delegatur: nihil fauor usurpet: nihil
timor extorqueat: nulla expectatio per
nostram iusticiam conscientieque subuertat.
Admonemus igitur: et sub interminatione
diuini iudicii omnibus commissariis et
delegatis huiusmodi districte precipimus
ut diligenter et caute attendant casus
in litteris apostolicis per supplicationes
expressas: illasque sollicito examinēt atque
discutiant: testes et probationes super nar-
ratorum veritate recipiant: et solum deum

per oculos habentes omni timore aut fa-
uore deposito ecclesiarum indēnitatibus
consultant: nec in lesionem aut in detri-
mentum eorum decretum quolibet in-
ponant. Si quis autem commissarius: aut
delegatus conscientie sue perditus in
grauamen aut detrimentum ecclesie:
per gratiam timorem: vel sordes alie-
nationi consenserit: aut decretum vel
auctoritatem interposuerit. Inferior
quidem episcopo iniam excois incurrat.
Episcopus vero aut superior ab executione offi-
cij per annum nouerit se suspensum ad esti-
mationem detrimenti ecclesie illati
nihilominus condēnamur: sciturus quod si
suspensione durante dānabit se in-
gesserit in diuinis: irregularitatis la-
queo se inuoluet a quo nisi per sumum
pontificem poterit liberari. Is vero qui
dolo vel fraude: aut scienter in detri-
mentum ecclesiarum alienationem fieri per-
curauerit: aut per sordes vel impudicicias
alienationis decretum extorserit: si se
iniam excois incurrat: qua nisi per
romanum pontificem possit absolui.
Ad restitutionem nihilominus rerum
alienatarum cum fructibus quicquid de
premissis constiterit condēnamus. Uo-
lumus autem quod delegati et commissa-
rii predicti de penis costis nostre spe-
cifice moneantur: et in abusumque legis
omissionum huiusmodi hoc statutum nostrum
inserant. Nulli ergo hominum etc.

Data Rome. Anno incarnationis
dominice. 1465. quinto Idus Maii
pontificatus nostri anno primo.

In ordinandis

p Jus seruus seruoz dei zc.

Auctoritate apostolica presenti
constitutioe perpetuo valitura statuim⁹
et ordinamus: qd omnes et singuli q
absq; dispensatione canonica aut le
gitima licentia siue extra tempora a
iure statuta: siue ante etate legitimā
vel absq; dimissionis litteris: et ultra
montani a citramontanis: pter qd si
in hoc ultimo casu per camerā apo
stolicam iuxta ipsius stiluz ordinati
fuerint ad aliquem ex sacris ordini
bus se fecerint pmoueri a suoz or
dinum executione ipso iure suspensi
sint. Et si huiusmodi suspensione du
rante in eisdē ordinibus ministrare
presumpserint eo ipso irregularitatem
incurrant: pter qd ultra alias penas
in tales generaliter a iure inflictas:
bñficiis ecclesiasticis possint a iure p
uari. Volumus autem qd presens
nostra constitutio in romana curia
existens post quindecim dies absen
tes vero Italicos post duos: Alios
vero et ultramontanos post sex mē
ses ab ipsius inaudientia contradi
ctorum: et cancellaria apostolica pu
blicatione affixione ligare incipiat.
Nulli q zc.

Data Rome. Anno incarnatōis
dominice. 1461. 15. kal. Decembris.
pontificatus nostri anno quarto.

Ex pcessu ānuali in curia.

¶ Os ipsam hanc absolutionem
nobis tantum et successoribus
nostris: Romanis pontificib⁹ refer

uamus: articulo mortis cōtinetur ex
cepto: in quo etiam satisfactioez et
cautionē canonicam ab eis volum⁹
esse exigendaz. Simili etiā sentētia
excomunicationis inodantes sacer
dotes illos: etz seculares qd cuiusvis
ordinis regulares qui sic excoīcatos
et anathematizatos: Etiam in ipso
mortis articulo cōstitutos: aliter qd
vt prefertur absoluerint eisq; pēdica
tionem lectionem administrationē
sacramentoz: auditionēq; p̄fessionū
interdicimus per presentes.

Item ex ipso processu.

i Tem excomunicamus et ana
thematizamus omnes viola
tores ecclesiastice libertatis: et illos p
fertim qui contra sacroz canonum
instituta ecclesius et ecclesiasticis. p̄sōis
sine licentia spālī Romani pōtificis
collektas vel alia onera: aut queuis
grauamia realia vel p̄sonalia impo
nunt vel exigūt: aut imponi vel eri
gi faciunt vel procurant.

i Tem excoīcam⁹ et anathema
tizamus omnes illos qui in
terrīs suis noua pedagīa imponūt:
vel phibita exigunt.

Bulla contra symoniacos.

Confirmat

p Dulus ep̄s seruus seruoz
dei. Ad ppetuaz rei memo
riam. Cuz detestabile scel⁹
symoniace prauitatis: tā diuinarum
q sacroz canonū auctas abhorreat

*De sandob
absoluit in
mortis articulo
pauitatis*

atq; dānet. illos considerantes q̄
plures penarū grauitas q̄ dei timor
arcere solet a voluntate peccandi ac
sūmis desideriis affectantes: vt hoc
pestiferū vitium: non ex vsu solum:
sed ex mentibus hominū saltē ppter
penarū metū penitus euellat: p̄de
cessorū nostrorū. Romanorū ponti
ficum vestigiis inherentes: ac etiam
omnes ⁊ singulos excommunicationis su
spensionis p̄uatiōis interdicti s̄nias
cēsuras ⁊ penas vudum a romanis
pontificibus p̄dictis ⁊ p̄ talibus re
putatis contra symoniacos quolibz
latis: ⁊ quos illos cuiuscūq; status
gradus ordinis p̄ditionis: vel p̄mi
nentie fuerit: etiam si cardinalatus:
patriarchali ep̄ali regali reginali: v̄l
alia quauis ecclesiastica: seu mūdāna
dignitatibus p̄fulgeant: et eorum
quēlibet: tam manifestū q̄ occultū
ipso facto incurrere volumus: confir
mantes ⁊ innouātes apostolica au
toritate declaramus. q̄ omnes illi
q̄ symoniace ordinati fuerint a suorū
sint ordinum executione suspensi: p
electiones ⁊ postulationes confir
mationes. prouisiones: seu quasuis
alias dispositiones quas symoniaca
contigerit labefieri: ⁊ que virib⁹ oīo
careant in ecclesiis mōasterijs digni
tatib⁹ p̄sonatib⁹ officiis ecclesiasticis
⁊ quibuluis beneficiis: aut aliq⁹ eorū
cuiq; ius nullatenus acquiratur nec
inde faciat aliquis fructus suos: sed
ad illos omnium que p̄cepit restitu
tionē s̄b anime sue piculo sit astrict⁹.
Statuētes preterea q̄ vniuersi ⁊ sin
guli etiaꝫ p̄missis dignitatib⁹ p̄dicti
qui quomolibet dādo vel recipiēdo

symoniam cōmiserint aut q̄ illa fiat
mediatores steterit seu p̄curauerint
s̄niam excom̄is incurrant: a qua nisi
a Romano Pontifice pro tempore
existente nō possint absolui: p̄ter q̄
in mortis articulo constituti: ⁊ vt h⁹
modi labis contagio frequētius re
primatur omnib⁹ ⁊ singulis ecclesia
sticis secularibusq; p̄sonis cuiuscūq;
dignitatis status gradus ordinis:
vel conditiōis fuerint in v̄tute s̄cte
obedientie districtius iniungim⁹ vt
eos omnes quos symoniam h⁹ mōi
omississe vel procurasse: aut in ea me
diatores esse sciuerint: pontifici p̄di
cto: vel cui idem pontifex duxerit cō
mittendum per se vel alios reuelare
q̄totius non omittant. Idio reue
latione h⁹ modi: etiam si complices
fuerint non solum veniam a nobis:
sed etiam gratiam consecuturi. Si
eorum indicio participes tāti crimi
nis valeant coarceri. Qd si non fe
cerint absolui non valeant: donec p̄
dicta reuelant: ⁊ complices h⁹ modi
detecti arctius punient. Nulli ergo
omnino hominū liceat hanc pagi
nam nostre confirmationis innoua
tionis declarationis ⁊ voluntati. in
fringere: vel ei ausu temerario con
traire. Si quis autem hoc attētare
p̄sumperit indignationē oīpotētis
dei ⁊ beatorū p̄ Petri ⁊ Pauli ap̄lorū
eius se noverit incursum.

Datū Rome apud sandū Petrum
Anno incarnationis dñice. 1464.
Nono kal. decēbris: p̄tificationis nr̄i.
anno p̄mo: publicata die. 20. Nouē
bris anno predicto.

Bulla de casibus reservatis.

Paulus epūs servus servorū
dei ad futuram rei memo-
riaz. Et si dñici gregi saluti
semp intenti singulis cū humilitate
poscentibus ea benigne cedere stu-
deamus: per que peccatorum molle
deposita salus ipsa succedat: et hosti.
hūani generis servitute ereptas aias
lucī faciam⁹ altissimo qui nobis ea
sua bonitate cōmisit. Id tamen ppē
siori studio p̄cauendū esse censē⁹
ne cuiusvis indulgentie remissionis
vel facultatis obtentu christi fideles
p̄liuiores ad illicita in posterum cō-
mittenda reddant: aut facilitas ve-
nie eis peccandi tribuat incentiuum
Ihac itaq; cōsideratione habita olim
emanauit a nobis cōstitutio tenoris
s̄bsequētis. viz. Sanctissim⁹ in xpo
pater: ⁊ dñs noster dñs Paulus vi-
rina puidencia papa secundus: qui
p̄dem sup plenariis remissioib⁹ que
semel in vita ⁊ semel in mortis arti-
culo concedunt formam et normaz
instituit: ne passim sine exceptioe quo-
rūcūq; criminum p̄liuiores redde-
rentur homines ad peccandum p
regulam in cācellaria apostolica pu-
blicatam statuit et ordinauit q̄ in q̄
buscūq; concessionibus ⁊ facultatib⁹
absoluendi casus infra scripti: tāquā
spāles sedi apostolice reservati semp
intelligerentur: excepti. viz. offense
ecclesiastice libertatis violationis in
terdicti ab eadem sede impositi cri-
minum heresis conspirationis in p
sonam aut statum I Romani p̄pon-

tificis: seu cuiusvis offense inobediētie
seu rebellionis eiusdem p̄tificis vel
sedis apostolice s̄bptericiidij offense
psonalis in ep̄m seu alium p̄latum.
Inuasionis dep̄datōis occupatiōis
aut deuastatiōis terrarū Romane
ecclesie mediate vel immediate s̄bicta
rum: ac etiam inuasiōis romipetarū
seu quorūcūq; aliorū ad romanaz ci-
riam venientium p̄hibitionis deu-
lutionis causaz ad vidam curiā dī-
lationis armorū ⁊ aliorū p̄hibitionū
ad p̄tes in fidelū impositōis nonorū
onerum realium: vel p̄sonaliū eccle-
siis vel ecclesiasticis p̄sonis. Symōie
sup ordinibus vel beneficiis assequē-
dis in eadem curia vel extra p̄trade
⁊ q̄ualiter in casib⁹ p̄tentis in bulla
que conuenit in die cene domini p
p̄decessores suos romanos p̄tifices
publicari. Considerans q̄ plerūq;
contingit suam sanctitatem h̄mōi
facultates ⁊ confessionalia: tam p̄e-
sentibus q̄ absentibus etiaz oraculo
viue vocis concedere: ne p̄textu con-
cessionis h̄mōi vel penitentes vel
confessores in sup̄ascriptis casibus
fallant et fallant statuit ⁊ decreuit
sue intentionis fuisse ⁊ esse p̄ q̄scūq;
concessionēs ⁊ facultates per suā sa-
ctitatem: taz scripto q̄ verbo factas
⁊ in posterum faciendas nemini li-
cere irretitos dictis casibus absoluē
sine spāli: seu sanctitatis licentia: q̄n-
imo concessionē: ⁊ indulta p̄dicta
quo ad casus ex̄ceptos huiusmodi
nulli penitus suffragari: vt autē ipsa
constitutio que dudum scilicet q̄nto
kal. aprilis. Anno ab incarnatione
dñi nri ihu xpi. i. 466. pontificatus

Ep̄m
⁊ p̄latū
p̄b̄l̄m
ep̄m
p̄m
⁊ om̄es

⁊ om̄es
⁊ om̄es
⁊ om̄es
⁊ om̄es
⁊ om̄es
⁊ om̄es

De
⁊ Bulla
⁊ om̄es

nostri anno secundo publicata fuit
eiusdem christi fidelibus pleni⁹ inno
tescat: nullusq; illius ignorantiam p
tendere valeat in futurum p⁹sentib⁹
inseri fecimus: vt ad maiorē omniū
perueniat nationem. Nulli q̄ oio
hominum liceat hanc paginam no
stroꝝum statuti ordinationis et de
creti infringere: vel ei ausu temerario
contraire. Si quis adtem hoc attē
ptare p̄sumperit indignationē om
nipotentis dei ⁊ beatorum Petri ⁊
Pauli apostolorum eius: se nouerit
incursum.

Datum Rome apud Sanduz p̄e
trū. Anno incarnationis dominice
1469. Quinto Nonas Martij. pon
tificatus nostri anno quinto.

¶ finis.

In
mar
Sam
Anto
fratru

b

Die se
ecclē
nente
p red
deo p
beati
⁊ si. c
tiani
in sta
sed h
bati
fuerit
p3 E
catu
cati
dei. s
teris
non
sed
diti
fuit
glor
pau
Do
esse
Ca

Incipit titulus de sponsalibus et
matrimonio: extractus de tertia pte
Sūme Venerabilis patris Ifratris
Antonini Archiepi Iflorētini ordiis
fratrum p̄dicatōrum.

b **E**tatus es: et bene
tibi erit: vxor tua
sicut vitis abun-
dans in lateribus
domus tue. I fili
tui sicut nouelle
oliuari. psal. 127.

Dic sacrosanctū conciliū vniuersalis
ecclesie: non solum h̄gines et conti-
nentes. i. vidue: sed etiam coniugati
p̄ rectam fidem et bonā opationem
deo placentes ad eternam merentē
beatitudinē puenire. extra de sū. tri.
et si. ca. c. i. Ifuerunt q̄dam dicti Tra-
tiani et Martiani: qui dixerūt hoies
in statu coniugali non posse saluari
sed hi ab ecclesia pro hereticis repro-
bati et condēnati sunt. Cū enī deus
fuerit auctor et institutor coniugii: vt
p̄3 Gen. 2. Dicere coniugium esse pec-
catum est asserere deum auctore pec-
cati: sed hoc est magna blasphemia
dei. Omnes pene sanctissimi viri ve-
teris testamenti fuerunt coniugati:
non solū Adam p̄mus pater noster
sed et Enoch: qui translatus est in pa-
disum terrestrem. Inoe qui p̄seruat⁹
fuit in diluuiō. Illi tres Patriarche
gloriosi: Habraam Isaac et Jacob.
Pudētissim⁹ et sanctissim⁹ Ioseph
Moyses ille legis dator: qui deuz p̄
essentiaz videre meruit in hac vita.
Cantor spirit⁹ sancti David p̄pheta

Ezechias qui solē redire fecit in celo:
io. lineis. Optimus ille Iohyas. De-
niq; et ipsa dñi mater Maria despo-
sata fuit Ioseph: sed non p̄ hominē:
s̄ ope spūs sancti grauidata. (Matth.
i. Qd̄ enim in ea natū est de spiritu
sancto est: semp virgo p̄manens: vt
sicut p̄ma ruine cā fuit hūani gñis
mulier Eua coniugata: et tunc h̄go
sic et mulier esset cā nostre redēptōis
et vite Maria desponsata semper et
h̄go. Sic et filius eius dñus noster
interesse voluit nuptiis facti. in cana
Galilee: vt habet Ioh. 2. easq; mira-
culo p̄mo conuersiōis aque in vinū
consecrauit: ex hoc approbans. Ipse
tamen qd̄ p̄fectissimū est in genere
castitatis elegit non cōiugium: s̄ h̄go
semp p̄manens. Et Iohāne Euan-
gelistam cui⁹ dicit ille nuptie fuisse
ad hoc puerit: vt nōdū cōsūmato
matrimonio h̄ginitatem in eū ser-
uaret. Ita enim decet cōiugium bonū
et licitū declarare: qd̄ semp h̄ginitas
et viduitas vt melius preferat. vnde
Aug⁹. In nuptiaz bonū: semp quidez
bonuz est: qd̄ bonū semp in populo
dei fuit: et aliqñ fuit legis obsequiuz
nūc est infirmitatis remedium. In
q̄busdam h̄o humanitatis solatiuz
Ifilioz quippe p̄creatiōi opaz vare:
non canino more p̄ vsum p̄miscuū
feminariū: sed honesto ordine coniu-
gali: nunc est in homine p̄bandus
affectus: etiā ipsuz tamē laudabili⁹
transcendit et vincit celestia cogitās
animus christian⁹. S̄z quoniā sicut
ait dñs: non omnes capiunt h̄bum
hoc: qui potest cape capiat. Que se
non continet nubat: que non cepit

deliberet q̄ egressa est p̄fueret: nulla
aduersario deſ occasio: nulla christo
ſſirabat oblatio. hec ille. 27. q. i. nu
ptiaz. Non solum autem hunc. ſc3
ſtatū coniugale eſſe bonum de ſe
7 puenire ad beatitudinē: ſed etia3 7
qualiter ſit tenendus talis ſtatus vt
ducatur ad vitam oſtendit pſal. in p̄di
ctis verbis. Beatus es zc. Ubi tria
notabimus. p̄mo p̄mū vltimātū
ad qd̄ q̄libet anxiat. ibi. Beatus es:
7 bene tibi erit. 2o cōiugū imactatū
cui illud reſeruat. ibi. Uxor tua ſicut
vitis abundans zc. 3o effectu3 deri
uatum: in quem iſtud ordinatur. ibi
ſſilij tui ſicut nouelle oliuaz zc.

Quantū ad p̄mū certū eſt q̄
vltimum p̄mū hominis eſt beati
tudo 7 omnis cura mortaliū zc. ad
vnum beatitudinis finem nititur p
uenire inquit Boetius in li. de phi
loſophica conſolatione: 7 certe bene
tibi erit. ibi.

Quāta enīz ibi felicitas: vbi nullū
bonum deerit: nullum malū aderit:
erit deus omnia. ſ. bona in omnib?
ait Aug. in vlt. c. de ci. dei. Beat? ḡ
nunc es ſpe: 7 bene tibi erit ibi in re
ſeruādo ea que ſequūt opa vtuola.
Circa iſtud autē beatitudinis p̄mū
conſiderat tripliciter matrimoniū
ſpūale figuratū per carnale. p̄mū
eſt coniugū anagogicū ad qd̄ ter
minat. Secūdu eſt coniugū allego
ricū: per qd̄ ipſi p̄curat. Tertium
eſt coniugū tropoloicū p qd̄ p̄mū
adipiſcit.

Coniugū naturale cōſiſtit in cō
iunctione duaz pſonarū animo p̄n
cipali in amore coniugali indiuiſibili:

7 iſtud eſt coniugū anagogicū. ſ. ce
leſte modo ſpūaliſſimo 7 puriſſimo.
Ibi enīz in ſuperna patria anima cō
iungit deo cum intellectu clare ipm
cognoſcendo: 7 affectu ardentiſſimo
euz diligendo inſeparabilē: vñ ſeatur
ſūma fruitio 7 maximū gaudiū: qd̄
vincit omnē mundi delectationem.
De multis ſandis legimus q̄ rapti
non quidem ad claram dei viſionē
ſed ad aliquā altiorē cognitiōē diuī
noz ita abſorti ſunt in gaudiū et cō
ſolationem q̄ non ſentiebant aliq̄
penale qd̄ corpori infligebat: nec cu
rabant de cibo 7 potu 7 h^o mōi: ſed
omnia mundi ſatidiebant: vt latēz
multo magi in cor hominis nō aſcē
dit inenſum illud gaudiū et p̄mūz
qd̄ anima recipit: 7 poſtea corpus ex
coniūctōe p̄fecta intelled? 7 affect?
cum deo in patria. De quo cōiugio
gaudent angeli om̄s: et ſandī amici
ſponſe. vñ dicat Apoc. 19. Gaudea
mus 7 exultemus 7 demus gloriāz
ei: quoniā venerunt nuptie Agni. ſ.
chriſti cum qualibet anima beata.
In veteri teſtamēto nōdū venerat:
7 ideo nulla anima deo fruebat ſed
xpo mortuo 7 aſcendente aperiente
ianuaz Apoc. 19. Beati qui ad cenā
nuptiarū agni vocati ſunt: que figu
rate ſunt p nuptias Aſſueri Regis:
cum ſibi deſponſauit Heſter pulcher
rimam: que interpretat humilis. Nō
enim niſi p humilitatē ad eū puenit
Heſter. 2o. Deſponſatio q̄dem hui?
coniugij ſupnalis fit hic in preſenti
ſeclo in baptiſmo vel p̄nā p caritatē
vñ Apo. 2. corinth. 11. Deſpōdi enīz
vos vni viro. Et hoc vtiq̄ frāgi pōt

In m̄o
tua ḡſda

Coniugium
anagogicum
allegoricum
tropologicum

Coniugium
naturale
anagogicum

sicut spōsalitiū carnale. nā p peccatū mortale frangit: sed p penitentiam reintegrat. Unde Jere. 2. dicit. Si dimiserit vir uxorem suam zc: s̄ consumat in gloria: nec ibi frāgi pōt.

Secundū coniugiū. scz allegoricū per qd puenit ad pdium celeste: est inter christū 7 ecclesiaz celebratū. qñ vicz dei filius nostraz assumpsit humanitatem: cum vbum caro factuz est: 7 habitauit in nobis. Jo. pmo. Istud matrimoniū fuit inicituz in patriarchis 7 pphetis: vnde 7 Olee pmissit dicens. Desponsabo te mihi in fide. Ratificatū in incarnatōe: in quo mediator fuit archangelus Gabriel: 7 quasi notarius exigens cōfessū hginis p natura humana: qd vt fecit dicens. Ifiat mihi fm vbum tuum sbito dei vbum vnitū est nostre humanitati insolubiliter: ita vt nunq̄ alter alterum dimiserit: neq̄ vbum humanitatem: neq̄ humanitas dei vbum: nec etiam in morte. Qd 7 si figuratū fuit in matrimōio Rebette: que p procuratōē Habrae Eliezer de sponsata est Isaac: qui christū significat postq̄ exp̄ssit consensum suum. Gen. 24. Nec alteram vnq̄ cognouit: sed eaz valde dilexit. Cōfirmatū fuit in cruce: vnde ibi clamauit. Cōsummatum est: quia ibi ostensa est plenissime dilectio eius: et sacramenta que ex ea habent virtutem perfecte vnita est ecclesia: vnde 7 filij nascūt ecclesie. vnde Apo. Hoc autēz dico scz cōiugiū naturale magnū in xpo 7 ecclesia sacramētū. Ad cui⁹ cōiugij nuptias omnes vocant vt pabolice habet (Matth. 22. de Rege qui fecit

nuptias filio suo 7 vocauit multos.

Tertiū cōiugiz est tropologicū seu morale: 7 hoc siue dicat esse in appetitum rōnalem: seu spūz vt virū 7 sensualitatē vt uxorez que frequēt cōtrariant adinuitē: quia vt dicitur ad Gal. 5. Caro concupiscit aduersus spūm: sicut mulier cōtrariat viro v3 tamē sensualitas sibi viro 7 spūi h3 illud Gen. 2. Sub viri pte eris: et ipse dñabit tui. De hoc magister in 2o hiaz. Vel etiam matrimoniū morale dicit inter intellectū 7 sapiētiam: sumēdo sapiētia p ha noticia cum rectitudine vite: prout sumunt Stoici 7 etia sacra scripta in libris sapientialib⁹ frequenter. vñ sap. 7o. dicit sapiens. Hanc amauit 7 exq̄siuit sapiētia a iuuentute mea 7 quesui eam mihi sponsaz assumere: 7 amator factus sum forme illius. Ex hac gñant filij bonorū opum q̄plures. Et figurat p desponsationē Rachel factā Jacob: que erat hgo pulcherrima 7 aspectu venusto: 7 hoc ad sōtem aquarū: q̄a maxime ad ledionē sacraz scripturaz. Gen. 29. Potest etiam adaptari ad religionē quālibz vt dicat vxor 7 ingressus ei⁹ marit⁹ aut etiā ad quālibz ecclesiā: cui⁹ spōsus dicit p̄lat⁹ que alteri viro. i. prelato adherē non pōt nisi eo mortuo p aliquē modū: nec ipse alteri eccleie adherē nō potest sine debita licētia. Et vt dicit ex de transac. c. De ceto. n̄ humana ptate: s̄ diuina spūale cōiugium dissoluit. ibi vide. Omnia hec coniugia designat cōiugiū nāle s̄ vltimū. i. inter animum 7 vtutem quibet debet in se repire: 7 sic beatus

es: et bene tibi erit.

Quātū ad secundū. s. de cōiugio
nālī seu carnali quale eē debet inuit
Idē. cum dicit. Uxor tua zē. Dicit
Apo. ad hebre. iz. ihonozabiles nu
ptie in omnib⁹ et thoms imaculat⁹
fornicatores antez et adulteros iudi
cabit deus quasi uocat. Tunc status
coniugalis est in honore corāz deo:
et hominib⁹: quādo thor⁹ imaculat⁹
est. i. quando fidem alter alteri fuit
uitando adulteria: et alias corrupte
las quas de⁹ iudicat ad mortē etnā
vnde dicit. vxor tua: ut sit tibi sol: et
tu ei et econuerso. Sed vtz sapienti
conueniat sumere vxorem: etiam a
phīs disputat⁹ est: et q̄uis melius
sit extra cōiugū esse si caste uiuatur:
tamen si nupserit h̄go nō peccat ait
Apo. i. corinth. 7. vir vel mulier: et
melius est nubē q̄ vri: ait idē Apo.
Et est cōpatio abusua: q̄a nubē nō
est malum sed vri sequendo illicitas
corruptelas malū et dānabile est. sit
q̄ tibi vxor: s. vxor tua sicut vitis zē.
vbi tria notant circa matrimoniū
carnale ad hoc ut h̄catus sis: et bene
tibi erit.

Primū ut ab impedimēt. m̄rimonij
vīq̄ p̄sca sit libera. ibi. Uxor.
Secundū ut anima viri sit timida
dei. ibi. Tua.

Tertiū ut mulieris vita sit bonorū
fecunda. ibi. Sicut vitis zē.

Quātū ad p̄mū ut aliqua sit tibi
vxor: vel aliq̄s sit tibi vir: oportet q̄
sit libera ab impedimentis que ori
munt matrimoniū: et tunc erit vxor
tua. Nā si aliq̄d de ipsis haberet nō
esset vxor tua sed cōcubina: et ista im-

pedimenta sunt. iz. que in his h̄sib⁹
continent. viz. Error conditio votū
cognatio crimē. Cultus disparitas
ordo ligamen honestas. Si sis affi
nis: si forte cohire nequibis. h̄ec so
cianda vetant cōnubia: facta retāt
h̄ec diffuse tractant a theologiā et
canonistis h̄m doctrināz Magistri
sniāz. in 4. et Gratiani in decretis
Sed omīssis his impedimētis: quia
de his. j. plene habet. Loco hui⁹ ui
deatur sequens questio.

Utrū sapienti ducenda sit vxor.
ihieronym⁹. 2. li. cōtra Iovinianū
dicit hanc questionē motā in libro
quem fecit Theophrast⁹ aureolus de
nuptiis: qui fuit discipul⁹ aristotelis
designatus ab eo in mortē p̄cipuus
sup omnes alios discipulos suos: ad
quem ut prudentiorē et sapientiorē
defuncto aristotele uolauit achade
mia. h̄ic igit in dicta questioe cum
dissimulasset: si pulchra esset mulier:
si bene moderata: si honestis pen
tibus nata: si ipse sanus et diues sic
sapientem aliquādo matrimonium
inire debere statim intulit. h̄ec raro
vniuersa in nuptiis cōcordant. nō
est igitur vxor ducenda sapienti.
Primū igitur impediri studia phie
nec posse quēq̄ liberis et vxori p̄ter
inferuire. Multaq̄ esse que matrōarū
vīb⁹ necessaria sunt p̄tiose vestes:
aurū gēme sūptus ancille varia sup
peller ledice et exedra dāurata: dein
p totas noctes garule questioes. illa
ornatio procedit in publicū: h̄ec ho
norat ab omnib⁹: ego in conuentu
feminarum misella despicio. Quid
aspiciebas vicinam. Quid cū acilla

loquebaris. De foro veniens: quid
attulisti. Nō amicum habere possum?
nō sodalem: alterius amorē sui odium
suspiciat. Si odiosissimus pceptor in
qualibet urbium ferat: nec vxores re-
linquere: nec cū sarcina ire possum?
pauperz alere difficile est: diuitē ferre
tormentū. Adde q̄ nulla est vxoris
electio: si qualiscūq; venerit habēda:
si iracunda: si fatua: si deformis: si lu-
pba: si fessida: q̄d cūq; ē post nuptias
discimus. Equus asin⁹ bos canis et
vilissima mancipia pbanē pas: et sic
emunt. Sola vxor nō ostendit: ne
ante displiceat q̄ doceat. Si domuz
totam ei cōmiseris seruenduz est ei:
si qd tuo arbitrio reseruaueris fidez
sibi non adhiberi putabit: et in odium
vteat et iurgia: et nisi cito consuleris
anus venena pabit. Aurifices et insti-
tores gemarū sericarūq; vestiz si in-
tromiseris piculū pudicie est: si phibueris
suspitiōis iniuria. Verū quid
pdest diligens custodia: Cum vxor
impudica seruari non possit pudica
non debeat. Infida enim custos ca-
stitatis est necessitas. Et illa pudica
he est dicenda: cui licuit peccare: sed
noluit. Pulchra cito adamat: feda
facile rapiscit: difficile est custodire
q̄d plures amāt: molestū est possidē
q̄d nemo dignat habē. Minori tñ
miseria deformis habet: q̄ formosa
seruet. Nihil enim tutuz est: in quo
totius populi vota suspirant. Qd si
ppter dispensatiōē dom⁹ et languorē
solatia et fugam solitudinis ducant
vxores: multo melius seruus fidelis
dispensat. auctoritati dñi obediens et
eius dispensatiōi obtempas q̄ vxor

que in eo se extimat vnam si cōtra
viri faciat voluntatez. i. qd ei placet:
non qd iubet. Affidere aut egrotati
magis possunt amici et amacule bñ
fidiis obligati: q̄ illa que nobis im-
putat lachrymas suas: et hereditatē
spe vendat illum: inde et solitudinē
iactans languentis animū despatōe
conturbet. Qd si ipsa lāguerit egro-
tandum est et nūq; ex eius lectulo re-
cedenduz: aut si bona fuerit vxor et
suavis: que tū rara est: cū pturiēte oz
gemi: et cū picitante torqueri. sapiēs
aut nūq; solus esse potest: habz secuz
omnes qui sunt: quicūq; fuerit boni
et animū libez quocūq; vult trāstere
Quodq; corpe nō potest: cogitaciōe
plectit. Et si hominū copia defuerit
loquit cum deo: nūq; min⁹ erit sol⁹
q̄ cum solus fuerit. Porro liberorū
cū vxorem ducere: vt vel nomen no-
strum non intreat vel vt habeam⁹
pñdia senectutis: et vt certis vtamur
heredibus stolidissimū est. Quid. n.
ad nos recedētes e mūdo ptinet. si
nomine nostro alius non vocet: cū
et filiis statim vocabalū patris non
referat: et innumerabiles sint qui eodē
nomine nūcupent. Aut que auxilia
sunt senectutis: nutrire domi illum
qui ant prior te forte moriatur aut p-
uersissimis morib⁹ sit instrūd⁹. Aut
certe cum ad maturā etatē puerit
tarde ei mori videaris. Et concludit
Hieronym⁹. hec et h⁹ mōi Theofra-
st⁹ differens: que chřstianorū non
suffūdat quorū cōuersatio est in celis
Qd autem viduz est. i. qd nō doceat
vxor a sapiente ppter pñdicas causas
intelligendū est si caste viuat. Nam

alias vt dicit Apo. i. corinth. 7. Melius est nubere q̃m vti. id est cadere in damnabiles corruptelas.

Quantū ad secundū. s. qualis debz esse maritus hoc potest elici ex hoc q̃ dicit vrox tua. i. tui. et refert h̃ ad illud qd̃ dixerat in p̃n. illius psal. scz Beati omnes qui timent dñm: qui ambulant in viis eius. Labores manuum tuarū quia manducabis zc. sequit vrox tua. i. vrox tui: qui es de numero eorū qui timent dñm zc. in quibus h̃bis notant tria que debet esse in bono marito.

Primo vt in interiorib⁹ sit timorofus ibi. Beati oēs q̃ timent dñm. Secūdo vt in opib⁹ sit h̃tuofus ibi. qui ambulant in viis eius.

Tertio vt in laboribus sit studiosus ibi. Labores manuarū tuarū quia manducabis.

Quantū ad p̃mum certum est q̃ scriptura sacra beatum asserit q̃ deū timet. p̃uerb. 28. Beatus vir q̃ semp est pauid⁹. Nā vt dicit ecc. i. Timor dñi expellit peccatū. Per hoc enim q̃ quis timet iudicia dei et penas in p̃nti vel in futuro peccatis reſuatas p̃niam agit de peccato ne incidat in eas. psal. A iudiciis enīz tuis timui. Ex hoc etia3 q̃ quis timet nō pdere gratiam et amicitia dei que nō pdit nisi p̃ peccatū abstinz se ab illo ne cōmittat. p̃uerb. 15. Per timorem dñi omnes declinant a malo: et dñ cōsiderat q̃s q̃ deus inspicit opera eius semp timet ne inueniat in eis piger et negligens. eccle. 7°. Qui deum timet nihil negligit. Debet g̃ vir h̃ere istum timorē dñi: et cum eo nuptias

et coniugiū exercere. Vñ et de s̃cto Iuene Ithobia et vrox sua Sarra scribit. Ithobie. 9°. Qd̃ nuptiaz cōuiuium cum timore dñi exercebant. Et ad hoc instruit euz angel⁹ Raphael dicens. Accipe h̃ginē. s. sarra cum timore dñi amore filioz magi q̃ libidine ductul. Itho. 6. Declaras sibi q̃ iō. 7. alios maritos quos illa h̃go Sarra habuerat suffocati sunt a diabolo: cum accesserunt ad eam: quia non cū timore dñi s̃ vt libidini solum vacarent: sicut equus et mul⁹ quibus non est intellectus. Intēdebant exercere coniugiū. Et in his h̃z prātē demō semp quo ad occidēdū animam. Aliqñ etia3 quo ad corp⁹ nocendi p̃ maleficia: et ad inordinatos. Omnis adulter est in vroxem suam amator ardētor inquit Sert⁹ p̃hs. 22. q. 4. c. Digo.

Secundo debet esse in opib⁹ h̃tuofus: et p̃ hoc ambulat in viis dñi. Uie. n. quibus itur ad dñm. sūt opa h̃tutū. s. castitatis caritatis eq̃tatis: et h̃mōi. Ambulet g̃ marit⁹ per vias castitatis coniugalis suando illud. Itho. 4°. Attende tibi ab omni fornicatione: et p̃ter vroxem tuā nunq̃ patiari crimen scire. Anteq̃ sumas vroxem ab omni actu carnali necesse est te abstinere: alias fornicationem incurres: que est soluti cum soluta: et inde mortale peccatum et vānatōez eternam non euades: neq̃ fornicatores regnū dei cōsequēt. i. corint. 6. Qd̃ multi fatui non credunt: sed hereticus esset qui hoc p̃tinacit affir marz. s. fornicationē nō esse mortale peccatū. Postq̃ autē accepisti vroxē

maritus

2

maritus

Deus timor

Deus timor

capitulum

ambula p viam castitatis cōiugalīs
seruando illi fidez mente ⁊ corpore:
nō accedēdo ad alias: q̄a adulteriū
esset ⁊ crimen graue: ⁊ oīa diuinū
sacramētū. Mirabile ē q̄ viri oīo vo-
lunt vxores esse castas: nec ad alium
aspicere virum: ⁊ q̄ inhoneſte eſſēt
ad maximā sibi iniuriā aſcribunt: et
merito: q̄a inducit sibi talis maximā
recediam ⁊ obprobriū. Nā mulier
adultera eſt obprobriū toti⁹ p̄tele:
detestabilis ⁊ abhominabilis corā
deo ⁊ toto mūdo: digna igne tpali
⁊ eterno. Sed ipſis videt sibi licere
omnē inhonestatē exercere: nullam
fidem seruantes vxoribus. Et certe
cū viri cōiter excellāt in vigore rōis
mulieres non minus peccant: s̄ q̄ viri
adulteri. s. q̄ mulieres adultere
⁊ ita digni sunt igne eterno: et p ex
cōicationē puniendi ab ecclesia: cum
ad iudiciū adducunt viri adulteri
sicut ⁊ adultere: ⁊ multo magis sodo-
mite ⁊ incestuosi non contenti vxo-
ribus suis cremandi igne tēporali:
⁊ ab omnibus detestandi. ambrosi⁹
Nemo sibi blādiat de legib⁹ hōiū
q̄a qd non licet mulieri: nō licz viro
32. q. 4. Nemo. Licet. n. leges ſeclī
non puniant ita maritos cū soluti.
se miscntes sicut adulteras muliēs
tamē lex dei ⁊ ecclesie equalit⁹ ⁊ eter-
nalit⁹ punit. Ambulet 2⁹ vir p viā
caritatis vt diligat vxorem: nō solū
s̄m carnem: sed magis s̄m spūz put
admonet Apo⁹. dicēs. Viri diligite
vxores vestras sicut xp̄s dilexit eccle-
siam sponsam suam. dilexit itaqz nō
vt eſſet pulchra corpore: s̄ virtute et
mente: admonens ⁊ corrigens eam

frequenter. Cū q̄ ppendit vir vxorē
eſſe vanā: se pupurifſa et ceruſa lini-
entem debet eam rephendere. Si
audit eam nimis loquentē: ⁊ verba
irōabilia loquentē: vt faciunt: ⁊ p-
cipue cū sunt irate rephēdat: vt egit
ſandus Job vxorem suam dicēs ei
Quasi vna de ſtultis mulieribus lo-
cuta es. Job p̄mo. ⁊ sic d̄ aliis vitijs
Ambulet etiam vir in viis dñi. s. eq̄-
tatis ⁊ iusticie vt. s. habeat eam: nō
vt ancillam: q̄a de pedib⁹ eius non
eſt formata: nec vt dñam suā: quia
nec de capite: s̄ vt ſociā ⁊ ſororē: nā
d̄ ei⁹ medio. i. de costa pectoris Ade
ē formata Eua. Gen. 2⁹. Provideat
q̄ decenter s̄m ſtatuz ſui in neceſſa-
rijs vidus ⁊ veſtit⁹ ⁊ familie. Est. n.
caro d̄ carne ſua: vt ait Adā. Nemo
autem carnem ſuam odio habuit: s̄
nutrit ⁊ fouet eam ait Apo⁹. Non
eam ſine culpa h̄bis exaſpet: aut de-
ſpiciat: aut h̄bis maledicis ⁊ tume-
liſis afficiat: vel inhonestis. Et licz
in gubernando domū vir ſit ſupior
tamen in debito cōiugali ſūt eq̄les.
.i. corint. 7. vir vxori debitū reddat
⁊ vxor viro: ſalua tamē ſemp omni
honeſtate: ⁊ excluſis beſtialitatibus
hominum.

Tertio vir debz eſſe ſtudioſus in
labore. Homo. n. naſcit⁹ ad laborem
Job. 5. Et p̄mo marito fuit dictum
In ſudore vult⁹ tui. ve. pa. tuo. gen.
3⁹. ⁊ hoc eſt qd ſbdit pſal. Labores
ma. tu. q̄a man. i. ex labore tuo p̄ci-
rabis tibi ad māducandū ⁊ familie
tue. Debet q̄ vir aliqd exercitiū cor-
porale facere licitū vnde lucre⁹ p
vita ſua: nō tamen ſumat exercitiū

conſiderat
vixit dñm

laborioſus

conuolans

vnde vsuras exerceat vel fraudes vt
mendacia: q̄a potius erit furtum q̄
lucy. ait Apo. Qui furabat iā apl⁹
non furef: magis autez laboret ma-
nibus suis: vt habeat vnde tribuat
necessitatē patienti. Cum ḡ audierit
mulier que maritū querit virū talez
secure illum accipiat: q̄a q̄ete viuet: 7
bene sibi erit.

Quātū ad terciū secunde ptis p̄n-
cipalis. s. qualis debet esse vxor nōf
cū dicif. vxor tua sicut. ui. ha. in. la.
do. tue. s. erit vxor. Vñ sciēdū est q̄
vxor vt dicif in catholicon dicif q̄
vnior: quia antiquit⁹ puelle nuben-
tes inūgebāt suauit⁹ 7 odorifera vn-
dione. Vñdō designat lenitatem.
Odor bonā samā: que debet esse in
vxore. Debet enim esse mitis 7 lenis
solans viz in afflictionibus suis: 7
bone fame. 7 ad h̄ vt sit bona vxor
7 bñ tibi sit ex ea: opz q̄ habeat tres
conditiones.

Primo vt habeat in morib⁹ humili-
tatē 7 sic erit vitis.

Secundo vt habeat in adib⁹ bonis
fecunditatē: 7 sic erit abundans.

Tertio vt habeat in egressib⁹ rarita-
tē: 7 sic erit in laterib⁹ dom⁹ tue.

Assimilatur bona vxor viti. dicif
n. sicut vitis. per hūilitatē: quia sicut
vitis ex se tēdit ad terrā: nec ascēdit
sicut alie arbores: nisi trahat violēt
in pergulis: vel in arborib⁹: sed ex se
curuat ad terrā plusq̄ alie arbores:
ita vxor dz esse humilis: intelligens
se terrā esse. Sit humilis in aspectu:
vt nō erigat: cernicez: vel oculos sup
hoies. humilis in vestitu: vt nō por-
tet vestes cū longa cauda: 7 varios

ornat⁹. vñ apostol⁹. i. ad Thimo. z.
Ornātes se nō in tortis crinib⁹ nec i
ueste p̄ciola auri 7 argenti 7 mar-
garitis: s̄ in sobrietate: cooperiēdo s̄
solū collū 7 ped⁹: s̄ 7 caput. In affa-
tu: vt. s. loquat⁹ paz nō cōtēnendo: 7
h̄bis superbis marito rīdendo: qñ
est irat⁹: s̄ se ei humiliādo. Vasti re-
gina p̄pter suā supbiā q̄a nō voluit
obedire Assuero regi marito suo qñ
misit p̄ ea: repulla est a iugio ei⁹ 7
regno: ut h̄et Hester. z. Debet ergo
vxor uiro obedire in omnib⁹ licitis
7 honestis: et eū reuereri: sic Sarra
reuerbat uiz suū Abraā uocās do-
minū: ut dicif De. in. ca. sua. i. pe.

✓ Debz z^o esse fertilis in fructib⁹: ut
sit uiril abundā: ut dicere ualeat illud
eccl. 24. Ego quasi vitis fructificauī
Et facere q̄dem fructum filiorū: et
abundare in eis hoc est in volūtate
dei. ✓ Vnde filios si habet laudet deū
si non habet oret deū: et si vult etiā
addiciat uotum: ut fecit Anna vxor
helchane: et obtinuit filiū Samuclē
p̄mo. R. p̄mo. Si non exaudiat nō
contristet: ex quo deo non placz nec
uir eam p̄pter hoc exosam habeat.
Multis filij sunt cā dānatiōis. Sed
semp fructificet: et abundans sit in
fructibus bonoz opuz: ut similis sit
illi sanctissime et nobili sp̄le de qua
ait Salomon. puer. 21. Mulierem
fortem q̄tis inueniet zc. manū suaz
misit ad fortia: et digiti eius apprehē-
derunt fulum: manum suaz aperuit
inopi et palmas suas extēdit ad pau-
peres. ✓ Mittat ḡ manum operis ad
fortia. i. ad ea que sūt difficilia et ma-
gne importantie cum expedit. sicut

Qualis
vxor sit

Qualis
laboriosa

Qualis
pauca

Qualis

fecit regina hester: que p liberatiōe
populi sui a morte: post orōnes ⁊ ie-
iunia ⁊ mortificationē ⁊ hūiliatiōez
accessit non vocata ad regē. *Assuez*
maritū suū exponēs se in hoc piculo
mortis: quia sic erat statutū qd qdūq;
ad ipm regem accederet nō vocatus
occideret: nisi Rex sbito eaz sceptro
suo tetigisset in signū clementie: ⁊ p
hoc reuocauit sentētiā illam iniuste
datam a Rege contra pplū: vt p3
in libro Hester. Sicut etiā pudētissi-
me fecit Rebecca: que opata est: vt
Jacob filius eius obtineret bñdictiōz
paternā ⁊ ius p̄mogeniture: quā co-
gnouit a deo sibi collatā ac etiā viro
suo Isaac p̄uasit vt ipm Jacob filiū
eorz mitteret in Mesopotamiā ad
tempus vt cederet locum ire fratris
sui. Gen. 27. Opata est prudenter: ⁊
Abigail portas munera magna ad
Dauid ⁊ socios ad mitigandū iram
suam contra Nabal virum suū quē
disposuerat occidere ppter vba iniu-
riosa dicta nūtiis suis. p̄mo. R. 28.
Opata est vtilit ⁊ Rachel vxor Ja-
cob recedens a patre suo Laban in-
iusto sine noticia ei⁹ ⁊ furās ei idola
sua ne idolatraret vltēius: et absco-
dens s̄ stramentis sup h̄b⁹ sedebat:
ne ea repiret pater suus tabernaculū
eius vbi manebat pquirens: ne vir
suus de furto argueret. Gen. 31. In
similibus g mittat manum opis ad
fortia sustinens potius infamiam et
mortem q̄ fidem frangat adulteriū
omittēs: vt fecit Susanna erga illos
iniquos senes. Daniel. 13. Et si vir in
firme etiam grauissime ⁊ toto tpe
vite sue: ⁊ de p̄spitate veniat ad mi-

seriam fortiter operet euz iuuando
ei deuote seruiedo cū eo incōmoda
sustinēdo: sicut fecit Anna vxor tho-
bie senioris: cum cecū factū ⁊ paupē
non derelinquēs: sed de suo labore
terendo sustentans: vt p3 Tho. 3.
Sed ⁊ digiti eius apprehēdāt fusu.
i. non dedignetur etiam humilia ⁊
vilia facere quēcūq; oportet: ⁊ quicūq;
vt nere suere coquē domū mūdare:
et h̄i. Et hoc de Octauiano et Ika-
rolo magno legi⁹ qd fecerunt filias
suas docere lanificiū: et colo se exer-
cere ne essent ociose. Et filios cū h̄z
et pōt et si diues sit ablatāre debet.
Grego⁹ reprehendit mulieres: que cū
possint nō lactant filios suos p̄prios
s̄ dant alijs ad nutriendū. di. 5. Ad
eius. Que nutrices cum frequenter
sint ebriose discole et luxuriose q̄ nu-
triunt ab eis lacte imbibunt mores
eaz. Debet demū extendere manuz
ad paupes: acere. n. elemosinā solēt
uiri dimittere hoc uxōibus suis qd
facere debent s̄m facultatē eius no-
tabiliter tñ dare nō debent sine con-
sensu uiroz suorum.

Tertio debet esse rara in discurre
do extra domuz. Unde dicit in la.
do. tu. s. sit vxor. Non debet esse in
plateis ad tripudiandum: in hostio
domus ad cōfabulādū uel murmu-
randū in fenestra ad p̄cadū s̄ in la.
do. tu. intra domum: nūc in uno la-
tere seu loco: nūc in alio. In camera
ad orādū: aliqñ in sala ad ordinādū
aliqñ in coquina ad prouidēdū et
h̄ modi. Dicit beatus Ambrosi⁹ de
beata Agnē desponsata Ioseph p-
dire extra domū nescia: nisi cum ad

pendo

Octavia
Caroli
mag

Latina

v. h. h.

bat in d. q.
m. v. e. g.

ecclesiam conueniret: et cum lex mada-
bat: sed et tunc non sola: sed cum coniuge suo
sociata ibat ad templum in festo: et cum
filio: ut habet Luc. 2. *Alultu. n. v3*
attendere ad obseruatorem bone fame
et ideo conuersatorum personarum suspectarum
viter: et accessus ad loca indebita: vel
non debito tempore. Dicit Sapiens quod
domus et diuitie a pentibus. scilicet. dantur
filiis. Uxor autem a domino preparatur:
quasi dicat gratia spiritualis dei est: ut quasi
bonam uxorem habeat. Et ideo cum
fieri debet coniugium utraque pars debet
orationes facere: et ab aliis personis bonis
procurare: ut dominus det sibi bonam socie-
tatem. Nam si malam inuenerit pur-
gatorum sustinebit: et tamen patienter
ferre oportebit: quia dissolui vel separari
non potest. Si bona societate habebis
beatus es: et bene tibi erit. unde dicitur.
Mulieres bone beatus vir. Sapiens
.n. mulier ut dicitur puer. i. 4. edificat
domum suam. i. multiplicat omnia
bona: sicut vitis abundat in la. v. t. que
latera. i. loca implet bonis. Insuper ipse
autem extructa manibus destruet. i. opi-
bus suis exterminabit familiam et stabit
sicut fecit illa Jezabel uxor Achab. *I. 12*
Regis Israel: et domum ipsa exter-
minata est. 4. Reg. 9.

Quatuor ad tertium principale. scilicet. esse
datum ad quem ordinatum est matrimo-
nium istud principale est: procreatio
filiorum: qui ad dei cultum nutrantur et hoc
est quod sancti dicunt. Filii tui. scilicet. non. oli. scilicet. erunt
pulchri moribus semper virides et tuti
bus: victoriosi in tribulationibus et terna-
tionibus. Oliua. n. pulchra et semper
viridis significat victoriam: et producit

in fructu oleum. Equidem habere filios
et filias bonos non est in potestate patris
et dei miseretur et filii se ad hoc dispo-
nent. Unde inuenimus in scripturis
optimos patres pessimos habuisse
filios. Quod quod bonus et pius fuit Eze-
chias Rex Juda: et tamen filii sceler-
atissimum Manassen. Malus fuit
Amon: sed optimus fuit filius eius Josias
Sancti fuerunt Jacob Rachel et Lea
et tamen filii aliqui fuerunt boni: ut
Joseph: aliique mali: Ut alii sui fratres
quasi omnes coniurantes. scilicet. mortem et
venditionem fratris: et sic de aliis.
Verum est et contra sic accidit quod bona
arbor bonos fructus facit: et contra
quia boni pentes sunt solliciti cum ad hoc
teneant iure diuino et humano instruere
filios in bonis. scilicet. moribus: Et semel
imbuta recens suabit odorem: testa-
torem. Si quis suorum et maxime domesticorum
curam non habet fide negauit
i. fidelitatem nalem: et est infidelis de
terior. Sicut. n. nutritum corporis
debet ei prouidere: ita et anime per bonam
doctrinam. Unde et Christo. dat istam
regulam quod quod quis vult sumere coniu-
gem bonam attendat ad pentes eius
quia si bonos nouit et simile est quod boni
instruxerunt filiam suam vel filium et
inde talis bona vel bonus sit. Et con-
uerso si pentes mali sunt et inhonesti
et filii et filie superbi et discolori: et hoc mori
ut pentes sui. Et quia filie quasi con-
uerterantur cum matribus: patrum cum
patribus: ideo ex matrum moribus potest
coniecturari de moribus filie que sibi
proponit pro coniuge. Multa medicata
dicunt in hoc mori contradiunt: et est quod
peccatum: ut pessima iunecula dicat

bona ⁊ paup iuuenis lufor ⁊ deuins
dicatur diues ⁊ bonus. Et ideo nō
omnibus omia credas: ſi quere dili-
genter non reſpiciēdo tātum ad do-
rem ſed ad mores. Filij ergo tui per
tuam iſtructionē ſint ut nouelle plā-
te oliuaz. Admone ut ſint pulchri i
exteriori cōuerſatiōe. ut nō ſint adu-
ſti carnalis luxurie operatiōe ſed ui-
rides caſtitate: ⁊ q̃a vt dicit. 28. q. i.
Sepe maloz cōſortia ad crimen in-
ducunt inocentes: q̃to magis eoſ q̃
ad vitia proni ſunt vt adoleſcentes
ideo admone de puerſatiōe honeſta
⁊ remoue eoſ ab inhoneſta. Aſſue-
ſcant fortiter ſuſtinere aduerſa incō-
moditates labores vincē tēptatiōes
et eſſe paupibus miſericordes. Sic
Thobias docuit filium ab infantia
timere deū: ⁊ abſtinere ab omni pec-
cato. Et poſtea in p̃ticulari q̃ deum
laudaret ſemp: ⁊ oraret ad deū. Cō-
ſilia ſapientiū quereret: a ſupbia ſibi
caueret: matrē honoraret: caſtitatez
ſeruaret: miſericordiā ſemp ⁊ elemo-
ſinam exhiberet: vt p̃3 Iho. 4°. Sic
pentes Sarre vxoris Thobie iunio-
ris monuerūt eā honorare ſocrū: di-
ligere maritum: gubernare familiā
⁊ irrephēſibile ſe cuſtodire. Sic pen-
tes Suſanne docuerūt eā: et erudie-
runt ſm legē Moysi in timore dñi.
Nūc autem pentes quia ignorātes
ſunt: ⁊ parum deum timētes: nec fi-
lios: nec filias ſciunt p̃ ſe erudire: et
q̃ peius eſt nec curant eoſ mittē ad
p̃dicationez: morat̃ puella in domo
nūq̃ audit vbum dei: ⁊ ſic vt beſtia
accedit ad coniugiū: ⁊ vt beſtia ſe h̃z
in coniugio.

De gubernatiōe familie: ⁊ quō ṽz
q̃s habē ſe ad vxores filios ⁊ ſeruos
⁊ econuerſo ipſi ad eoſ: habes etiā
diſſuſe in quarta pte ti. i. c. de pudē-
tia iconomica. De vitijſ hō ⁊ varijs
ſpēbus luxurie: que cōmittūt etiā a
cōiugatis: habes. ſ. in ſecūda pte ti.
de luxuria. c. De adulterio: ⁊ alijs ca-
pitulis. De caſtitate cōiugali habes
in quarta pte ti. de tēpātia. c. De ca-
ſtitate. De alijs hō que pertinent ad
matrimoniu inſiciatū cōfirmatuz: et
cōſumatū: et de peccatis que circa h̃
cōmittunt̃ hēs in ſequētibz caplis
hui⁹ ti. p̃ totum.

Caplū primū de impedimento
erroris pſone.

r Elinquet homo patrem et
matrem et adherabit vxori
ſue: Et erunt duo in carne
vna. Gen. 2°. Que ṽba reſerēs xp̃s
phēis. vt habet Mat. 19. Inſtituit
matrimoniu ut eſſet ſacramētum
eccleſie: quez ſtatū approbavit in nu-
ptijs ſe repiens: quas miraculo nobi
litauit. Et tria inſinuauit in dictis
ṽbis. Primū eſt impeditio matri-
monij que reſecat quia relinquet hō
patrē et matrē. ſ. vt nūq̃ contrahat
cum talibus. Nullo enī tēpore mū-
di licuit cum matre filiū: vel ſiliā cū
patre cōtrahere. Sed in p̃ncipio pp̃
paucitatē licuit viro cōtrahē cūz ger-
mana: et in p̃ceſſu tp̃is p̃ legez diui-
nam additi ſunt quidam gradus: et
p̃ legem canonicā alij gradus et alia
impediūta: quoz quedā impediūt
quedā etiā dirimunt: et de hiſ p̃mo
ageſ. Secundū eſt contraditio eius

Gubernatio
familie

Qualis
proles

Exor
p̃ſone

Quia
nūc

que insinuat q̄a adhibebit vxor sue
q̄d sit cōtrahēdo cū ea. Et p̄mo q̄dē
p̄ h̄ba de futuro per sponsalia. 2° p̄
h̄ba de p̄nti: et tunc adhiberet cōsēsu.
3° per copulā carnalē: tūc adhiberet
corpore: et de his s̄bsequenter ageť.

Tertium est affectio eius ad quē
ordinat: q̄a erunt duo in carne vna
idest ad illud opus. s. ad p̄creanduz
plem: que cōiter vna est: quā etiam
tenent nutrire et morib⁹ instruē: q̄d
fieri non potest sine mutua cōhabi-
tatione: et ideo de ipsoz cōiugatorū
ouerlatōe agit. s. in s̄mone p̄cedēti.

De impedimētis matrimoniij.

Impedimēta que. s. impediūt con-
trahendū matrimoniū vel dirimūt
iam cōtractū cōtinēt in h̄sibz ime-
diate supra positi. Error zc. s. s. s. s.

De impedimēto erroris.

Est ḡ p̄mum impedimētū error. si
nō q̄ ē triplex error. s. p̄sone fortune
et conditionis. Prim⁹ ḡ error di-
rimīt matrimoniū: et hoc nisi cognito
errore ratificaret vidētū matrimoniū
Cuz ḡ de essentia matrimoniij sit cō-
sensus viri et mulieris in alterutruz:
p̄ h̄ba exp̄ssus: vbi est error persone:
puta si Johānes dicat se esse p̄petz
nullus est consensus. Inaz qui errat
non consentit. ff. de iur. et fac. ignor.
l. si p̄ errorem: et errantis voluntas
nulla est. C. de iur. et facti. igno. l. cū
p̄ testm. ḡ sequit^r q̄ nō sit coniugiu
q̄ talis error p̄sone dirimat matri-
monium. Probāt Petr⁹ de palude
in 4°. dicēs sic. Error qui respicit id
q̄d est de s̄ba matrimoniij sicut sunt
p̄sone que sunt mā quo ad s̄bstatiaz
matrimoniij dirimīt matrimonium

de iure diuino quia nō potest facere
ius humanū q̄ illa in quam nō con-
sensi sit vxor mea: quia sicut non est
matrimoniu: nisi per cōsensuz: sic nō
ē matrimoniū cuz ista: nisi p̄ cōsensū
in istam. Sed si errat quis in p̄sone
intendens cum vna contrahē: et alia
sibi p̄sentat loco eius non consensit
in illam: vnde nec vxor sua est: sicut
nec Lia fuit vxor Jacob: cum illaz
p̄mo cognouit vxorio affectu: q̄a in-
tendebat ad Rachelem. Sed postq̄
cognouit Liam esse ratum habēs
et in illā vt vxorem consentiēs facta
est vxor. Sic et q̄libet errans aduer-
tens de errore potest ratificare et cō-
trahere cum qua p̄us nō intēdebat.

De impedimento erroris for-
tune.

Error autem fortune et qualitatis
puta si credit contrahere cuz diuiter:
vel h̄gine: et inuenit paup̄ez vel cor-
ruptam non excludit cōsensum: nec
p̄ h̄s dirimīt matrimoniū. Tho.
i. 4. di. 20. et. 29. q. i. s. his ita. Error
h̄o nobilitati vel dignitati. si redeūt
in errorem p̄sone impedit matrimo-
nium aliter non. Exempluz in filio
regis vel p̄mogenito: cū quo aliqua
intendit contrahere: et p̄ntat sibi ci-
uis loco p̄dicti. vnde nō tenet: sicut
econuerso de filia. Tho. in 4°. di. 20
Idem Ricar. dicēs q̄ si errat circa
s̄biedum nobilitatis nō tenet: vt cuz
q̄s intendit contrahere cū filia regis
et sibi p̄ntat loco eius filia ciuis. Sz
si errat circa nobilitatē s̄biedi tenet.
vt cum contrahit cuz p̄sone sibi nō.
quam putat regalem habere digni-
tatem: et non habz. p̄petrus de pal.

error
fortune

error
fortune
error
fortune
error
fortune

distinguit de errore persone q^o ad for-
tunā et q^olitatez: et dicit sic. q^o si error
est absolutus: quia talis error nō ca-
dit super aliqd qd sit de essentia ma-
trimonii. Ideo non impedit nec di-
rimit nec iure diuino: q^o cōcurrunt
essentialia: nec iure humano: q^o nō
inuenit statutu: vt contrahens cum
paup^e quē credit diuitem: et b^o mōi
impedire habeat. Sz si sit error con-
ditionat^o. .i. si contrahit cū cōditione
que sit honesta et possibilis ea exīte
staret: non stante nō staret: puta cō-
traho tecuz si tu es diues vt ego vel
ita vt vidum est mihi: Vel si dabis
mihi tantā dotem.

De impedimento erroris. .i. p^osoe
conditionis. Cap. 2.

¶ Secundu impedimentū est
error circa cōditionē persone
Utz. .i. uilis vel libere con-
ditionis sit circa: qd tria sūt nōnda.

Primu est q^o si error est paril con-
ditionis: vel etiam melioris q^o sua:
puta seruus contrahit cū serua: quā
putabat liberam: vel contrahit cum
libera quā putabat seruā: talis error
non dirimit matrimoniū quia non
decipit. 29. q. 2. Si q^o liber. Rayn.
Tho. i. De. Hoff. et Inno. Si tamen
mulier ignorasset fuitutem viri non
esset matrimoniū. Secudu est q^o
si liber: vel libera cōtrahit matrimo-
nium cum serua vel seruo ignorāter
et nesciens cōditionē fuitutis nulluz
est matrimoniū: nisi postq^o sciuit cō-
ditionem eius consensit in eum: vel
vbo vel facto. .i. carnaliter cōgiscēdo
29. q. 2. Si q^o ingenuus. vel nisi in
animo teneat q^o etiam cum illa con-

traheret si esset ancilla fm Ric. Si
vbo nō certitudinaliter sciuerit: sz ex
his que audiuit habuit p^oabilē op^oi-
nionem de seruitute et cognouit eā
non potest eam relinquere. Si vbo
habuit leuez et temerariā nō obstāte
q^o postea cregerit debitum si certius
sciuerit de fuitute poterit petē suaz
sepationem. Itē si talis postq^o sciuit
seruitutem eius cuz qua: vel cū quo
contrahit consentit in eum debet p^o-
ecclesiam cogi alius qui. .i. sit seruus
ad assentiendū. Si tamē anteq^o cō-
sentiret alter eoz cōtraheret cū alio
vel alia teneret istud vltimuz Huil.
host. et Ricar. in 4. di. 26. dicūt q^o
non est ibi matrimoniū: sz tenet rōe
p^omissionis facte: et ideo ecclesia com-
pellit cum illa remanere: vt denuo
contrahat matrimoniū: si v3 nōduz
contrahit cuz illa de p^onti. Tertiū
est q^o si liber vel libera scienter cōtra-
hit cuz seruo aut sua tenz matrimo-
nium. 29. q. 2. Si quis. Et in h^o casu
ples sequit^o matre de iure cōmuni
q^ontum ad cōditionē fuitutis vel liber-
tatis. ex. de nat. ex. lib. ven. c. i. h^o pe.
et Ric. in 4. di. 26. Idet. de pal. dic
in 4. hoc esse v^o de iure cōmuni
si tū sit cōsuetudo in vtrariū tenz cō-
suetudo. Jo. an. dicit q^o de consuetu-
dine potest induci q^o in h^o modi fili^o
sequat^o patrem. .i. quo ad libertatem
Et idem si esset municipalis lex: et h^o
videt^o esse in p^otibus Italie. Inā nati
ex ancillis et liberis uiris fornicarie
sunt liberi q^ontū ad honores et digni-
tatem sequunt^o patrem. De cōsuetu-
dine tamē spālī aliquaz terraz p^o-
sequit^o deterioris cōditionis p^ontem:

Cur
cond. op
p^osonē ill.
v^o 24

siue sit pater: siue mater. Si si pater
 post peractū matrimoniū se vēdide-
 rit nolente vxore: qđ facere pōt fm
 Ric. tunc ptus se hē matrem si ipsa
 est libera. Si vterq; est seruus 7 di-
 uersorū dñorū fiet diuīsiō liberorū hz
 numerum. Et si vnus est tātum ille
 penes quem remanebit recōpēsabit
 alij dño pñum iustum. Item nō
 qđ serui inuitis dñis possunt cōhere
 matrimoniū. ex de coniu. seruo. c. l.
 q̄uis dñi eorū possent tales vendē:
 qđ ex tractu matrimoniū nō amise-
 runt ius suū sup eos. Inō tñ in ptib;
 ita remotis debent mittere vel vēdē
 qđ impediāt vsus matrimoniū cum
 coniuge sua. Si autē serui de volū-
 tate dñorū cōtraxerūt: tunc non pnt
 dñi p̄cipere aliqd in p̄iudiciū reddi-
 tionis debiti. Unde magis obediēt
 iungi debitu; exigenti qđ dño aliqd
 impanti Ricar. vbi. s.

De fuitate sequenti matrimo-
 nium per hba de pñti ctdū.

Nō qđ que dicta sunt. s. videntur
 habere locum quādo fuitus illa pre-
 uenit cōtractum matrimoniū altero
 coniugium libero 7 ignorante serui-
 tutem consortis. Sciēdū igit qđ cō-
 tracto matrimonio de pñti: 7 mltro
 magis cōsumato nō potest vxor facē
 se suam alterius inscio et inuito viro
 vel ignorante iure diuino quod dicit
 Gen. 2°. Sub viri ptate eris: 7 ipse
 dñabit tui. Secus est autē iure civili
 qđ est socia 7 nō stiecta imo sui iuri.
 Un hz ius civile videt qđ se vxor pōt
 facere ancillam alterius. Theologi
 tamen dicunt oppositum. Et si qđē
 illa s̄iectio quaz ponit scriptura effz

tātū iudicialis abolita: effct p christū
 7 ius civile oppositū: s; qđ naturalis
 est 7 moralis rōni recte concordans
 repetita in nouo testamēto ideo hī?
 est qđ dicunt Theologi. Marit⁹ tñ
 potest se suū facē: sicut caput vxoris
 7 ideo sui iuris. vnde ipsa inscia 7 in-
 uita pōt se suū facere. Tenet tamen
 reddere debitu; vxori talis: 7 potest
 exigere etiā dño suo prohibente: vbi
 etiam attendēdū est qđ cū dicitur qđ
 aliq; potest se in suū dare. i. venun-
 dare se ad pñum p̄cipādūz. als do-
 natio non valeret: quia donatio ex-
 cedens q̄ngentos solidos. i. aureos
 reputat imēsa iure civili: et quaten?
 est vltra. eatenus nō est valida. Qđ
 si esset res indiuisibilis forte totum
 vitaret. C. de dona. l. Si q̄s. Sed
 libertas est res inextimabilis 7 indi-
 uisibilis: vnde dare se in seruum est
 imensa donatio 7 nō valet. Ex hoc
 autem qđ quis post matrimoniū cō-
 tractum de pñti: siue cōsumatū: siue
 nō venūdat sc: n̄ p̄iudicat matrimo-
 nio: qđ seruitus supueniēs n̄ dirimit
 ipsuz: nec per hoc vxor efficit serua:
 nec liberi eorū efficiūt serui: quia p^o
 sequit ventrē: nō ergo p̄iudicatur
 vxori etiā si taceat: qđ phibere non
 pōt: etiā si cōsentiat: quia nō cōsentit
 vt ipsa sit ancilla: s; vt ille seruus sit:
 ad quod nō sequit ipsā fieri ancillā:
 cū possit habere seruus vxorē liberā
 Inō tñ qđ vbi est cōsuetudo: qđ cōhēs
 cū seruo fiat serua valet. Inā sicut iul
 scriptū potuit inuenire nouū modū
 seruitutis: ita ius nō scriptū quod vī
 cōsuetudo: ita etiā vt mulier alit⁹ fre-
 liget eo ipso qđ cōhit in fra tali cōsue

De mō
 - 226 ✓
 v. 126.6

tudine affecta: tum quia fortis fouz
tum quia vt hum domiciliū sequit̃
viri. Sed si mulier ignoret eū seruū
aut talem cōsuetudinē nō ligaretur:
quia statuta ciuitatū nō ligant igno
rantes ea: nec cōsuetudines. de cōsti
c. i. li. 6. hec omnia Petrus de pal.
in 4°. di. 36.

Dñs nōn potest phibere co
pulā carnalē fuoz cōiugatoz
simpliciter.

De carnali copula talis coniugij. s.
fuoz vel alteri⁹ fui eoz. Inō pmo
q si dñs talis fui vel fue prohibeat
copulā vel adu⁹ coniugalē: si sine cā
phibet nō audit. Iteminez. n. audit
i. exaudit pto: sine cā: non autē pōt
matrimonij seruus phiberi a dñis
vel adus eius sine cā: nec tenent in
hoc eis obedire. Aut phibet hoc do
minus cū cā: puta qā indiget fuitio
suo: et tunc distingue: qā aut dñs cō
sensit in cōiugij et tunc etiam non
audit nec pōt etiā phibere. Aut nō
consensit: et tunc debet dñō obedire
et nō iungi: cū nō potuit se obligare:
nisi salvo iure alterius. Ubi tamen
posset vtriq; satisficere: et sibi et con
iugi de adu coniugali et dñō suo de
fuitio cōpetenti posset vtrūq; facē et
debet dñs permittē. Sed si vadit
ad loca remotiora et indigz tali fuo
tūc seruandū qd dñū est: vel vēdat
in illis ptibus vbi est coniunx si pōt.

Secūdo nō q cū qd scit se suum
esse si credat aliū vel aliā cū qua cō
trahit scire esse talem. s. suū: qui tam
sit liber: aut qā affectuose ita diligit
q etiam consentiret si sciret esse talē
excusaretur a peccato: ex quo vxorio

affectu cognoscit v^l cognoscit: als si
sciat non tenere matrimonij forni
cat quousq; aliū certiorauerit de sua
conditione: et ille nihilomin⁹ consen
tiat in eum vt coniugem: est autem
in eius ptate qui i⁹rabat hoc postq;
sciuit ratificare seu cōsummare dictum
matrimonij. Tercio nō de libeo
nesciente esse seruū vel seruā: cū quo
vel qua contrahit: et quidē qdū cre
dit coniugem libez vel liberam: licz
nollet consentire si sciret: tādū excu
sat a peccato: vt Jacob in facto Lye
ppter ignorantiam facti pbabilem
et filij erunt legitimi si sit in cōspetu
ecclesie cōtradū matrimonium.

Quarto nō q cum orit dubitatio
vel questio de tali matrimonio qd
agendum. Sciendū q est differētia
inter sciētā cōsciētā et scrupulū: circa
talem mām. Nam scientia quidem
que habet enidentia: et nō est nisi ve
roz: qm q habet de impedimento:
sue fuitutis: siue alteri⁹ impedimēti
virimentis nullo cogente nō potest
reddere aut petere debitum: qn aut
sibi pūdicet: si in ipso erat matrimo
nium ratificare: aut peccet: si in ipso
non erat matrimonij ratificare: vel
erat: sed non intendit ratificare per
hoc. Qñ dō de hoc hz cōsciētiam: et
si nō scientiam de impedimēto idest
firmam credulitatē habz de hoc im
pedimento qūis clare nō sciat ligat
sua sciētia erronea: nec refert vtrū
leui vel pbabili cā moueat: qā etiā
contra cōsciētā erroneā: nec debz
cuiusq; hominis pcepto obedire: vū
durat talis cōsciētia: quia omne
qd est contra cōsciētā edificat ad

6na
v^l p^l
scrupul

gehēnā. Sed quādo habz scrupulū
conscientie. i. quia dubi⁹ est ⁊ tunc si
ex temeraria ⁊ leui cā: vt q̄a audiuit
a paucis ⁊ leuib⁹ psonis dz deponē
qua deposita potest petere et reddē
debitum. Si autem dubitat ex p̄ba
bili cā potest reddere: quia in dubio
debet q̄s obedire plato: sicut vasall⁹
in dubio dz dñm suū iuuare. 22. q. i.
Quid culpā: sed nō debet petē: q̄a
exponeret se periculo. Aug⁹. Tene
certum ⁊ dimitte incertū. Nō petē-
do enim certum est q̄ non peccat ⁊
hec distinctio habet locum in oibus
impedimentis que similis impediūt
matrimoniu vel aduz eius: quo ad
p̄sonam que habet noticiā. hoc enīz
faciat p̄sona s̄m dictā distinctiōez:
vbi nō vult matrimoniu cōsummare:
alī sibi p̄iudicat ⁊ peccat. Sz qd
iuris: si de hoc lis pendeat in foro iu-
diciali. Dicit host. etiam si sit certus
p̄pter dubiū euentum potest reddē
⁊ petere debitū affectu coniugali co-
gnoscendo nō vt liberā nec vt acillā
sed vt cui questio stat⁹ mouet: vnde
p̄pter p̄mum nō peccat: p̄pter secūdu
nō sibi p̄iudicat: maxime si ab ecclia
vrgeat. Et magister Iniaz in 4. di.
36. dicit q̄ reddere debet si vrget:
qd etiam videt in gradib⁹ humana
lege phibit. ⁊ p̄ cōis in impedimēto
fuitutis: in quib⁹ ecclia que statuit
quādo vult destituit ⁊ dispensat: nō
autem in gradibus diuina lege phi-
bitis in q̄bus ecclia forte nihil pōt
Sed ista opinio quo ad p̄mum nō
valet: quia ecclia: quādo p̄cipit de-
bitum reddi lite pendente nō inten-
dit dispensando matrimoniū facē:

si non est. Nam si intenderet facere
matrimoniu: aut hoc esset vsq̄ ad
tempus s̄nie: ⁊ hoc nihil est quia ma-
trimoniū non potest fieri ad tēpus.
Aut simpliciter et tunc postea non
dissoluet. Si etiam hoc intenderet
non posset facere vt ille qui non est
h̄us maritus: sit ver⁹ marit⁹ contra
volūtatem suam. Unde non refert
siue questio moueat: siue non: vt de
resti. spo. litteras. Sed distinguēdū
vt. s̄. vidum est imediate. Item q̄a
viduz est. s̄. q̄a in b⁹ mōi: quādo est
dubiū debet obedire. s̄. in reddendo
debitū. Precipit. n. hoc papa in tali
dubio p̄ decre. Inq̄sitōi. extra de s̄e.
ex. Possset etiam dici q̄ circūscripto
etiam p̄cepto pape idē esset faciēduz
q̄a si aliqd est ita dubiūz q̄ vna ps ē
certa: alia dubia: an sit peccatū debz
tenere certū ⁊ dimittere incertū: q̄a
q̄ncūq̄ potest se liberare a piclo pec-
cati tenet. Un manifesta est rō q̄re
non debet petere: q̄a certuz est q̄ nō
petere est licitū. Est autem dubium
vtrq̄ petere sit peccatū: s̄. in reddēdo
non est sic: q̄a vtrūq̄ est dubiū: q̄a si
est matrimoniū negare est iniusticia
si non est matrimoniū reddere ē lu-
xuria. Sed nō est equaliter dubium
hinc ⁊ inde: q̄a p̄sumptio est pro ma-
trimonio quousq̄ cōtrariū p̄betur.
vñ reddere tenet debitum. Si autē
esset equale dubiū hinc inde: puta q̄a
si vna esset s̄nia plata pro matrimo-
nio alia contra ⁊ neutra transis̄ in
rem iudicatam: adhuc q̄a nullus dz
spoliari re sua: siue possessione: imo
spoliatus oīo est restituēd⁹ nisi p̄ba-
tiones in contrariū sint in promptu

late p̄tendū

Inde est qd debet reddere debitum: etiam si sit gradus insolabilis et indispenfabilis vt filie ⁊ patris vel filij ⁊ matris qñ petēs est in poffeffione vel cum est fpoliat⁹ abfqz audōitate iudicis. Et nō q error h⁹ mōi conditiōis impedit ex ftatuto ecclēfie: que etiam poffet ftatuere q nō dirimēt ficut poffz ftatuere q error fortune dirimeret: cum tamē nō dirimat vt vidū est. Idē. de pal. in 4°.

De impedimento voti folemnis
Cap. 3.

¶ Tertiu impedimētū ē votū. f. folēne: nō autēz fimplex. Si q̄s ḡ vel fi qua hēt profeffionez tacitam vel exp̄ffam alicui de religionib⁹ approbatis: tale votū impedit matrimoniū cōtrahendū: ⁊ dirimit cōtractū. Un cōtrahendo nullum est: ⁊ incurrit exccōicatōez. eē de confan. ⁊ affi. Eos. in de. Si autē feciffet p̄ffione in aliqua regula n̄ approbata: vel etiam in regula tertij ordinis: f. iue bizochaz. fandi Dñici: vel beati Ifrancifci: nō videt q illud habeat dirimere cōtractū: tamē cōtrahendo peccat mortalit. q̄uis autē fimplex votū q̄tūcūqz fit publicū nō dirimat matrimoniū cōfūmatū impedit tamen cōtrahēdū: ⁊ etiam cōfūmadū iam cōtractū. Unde talis cōtrahēdo peccat mortaliter: etiaz fi intenderet nō cōfūmare f religionē ingredi: quia facit cōtra iura. di. 27. Si vir. Et q̄a exponit fe piculo frangendi votum poft cōtractū adhuc remanet obligatus ad obfūmadū cūz poffit ante cōfūmatōz. Unde confūmando iterūz peccat mortalit. Ric.

in 4° di. 38.

De impedimento cognationis.

Cap. 4.

¶ Quartū impedimētūz est cognatio: ⁊ q̄a iftud est. p̄lix⁹ ceteris: ideo in vltimo referuabit: quere in ca. 14. 15. ⁊ 18.

De impedimento criminis.

Cap. 5.

¶ Quintū autem qd fequitur est crimen: vbi nota q̄ tria funt crimina que impediūt ⁊ dirimunt iam cōtractū. Prīmū ē fi qua mulier: vel ecōtra machiata fuerit in mortē vxoris alicui⁹: ⁊ ipfaz cū effectu occiderit animo hñdi virū illius in fuū: ⁊ fimilit̄ q machinatus fuerit: ⁊ cum effectu occiderit virum alicuius mulieris vt habeat eam in vxorē: tales fi cōtraxerūt funt penit⁹ fepandi: q̄a in fornicatōe funt. 21. q. 1 Si quis viuente. Et licz aliq vt Ric in 4° di. 25. hoc intelligāt cūz inter eos fuerit cōmiffum adulteriū: ouz p̄mum ftabat cōiugiū. Verior tamē est opinio Inno. ⁊ Hofti. p̄centiūz q̄ fola machinatio mortis cū effectu etiam fine adulterio dirimit ⁊ fuffic ad dirimendū. Idem etiaz fi p̄cepit vel mandauit vel cōfuluir infici eo animo vt haberet vxorem ei⁹ in fuā vel virum in fuū viz: etiam fi hoc faceret p̄pter infidelē que poftēa induceret ad fidem: ⁊ cōuerteret fecūdū Uber. ihug. ⁊ Ricar. f. ex odio: vel in bello: hoc nō habet dirimē vel impeditē matrimoniū. eē de cōuer. ad fi. Laudabilē. Et fimiliter fi q̄s vel fi qua non mandauit nec cōfuluir nec p̄cepit interfici aliquem: tamen

Crimin
impedi

videt
Crimin impedi
tuna mruj

interfectū illū habet ratum: ut beāt
in viz suū vel in suā vxorez talis ra-
tū habitio nō compāt mandato: 7 si
hoc non habet dirimē matrimoniū
sequēs. Secūdu crimen est adul-
terium: et hoc. s. quādo adulterātes
p̄stāt sibi fidē p̄mittendo vel vādo
sine iurādo q̄ cōtraherēt: 7 hoc siue
ipsa adulterina cōmixtio fuerit inter
eos ante p̄dictam p̄missionem: siue
postea dūmodo stante p̄mo matri-
monio. z. q. i. i. Relatū. Quādo autē
interuenit nuda p̄missio nō in fidē
nec iuramento firmata: sed simplex
7 adulterina cōmixtio ante vel post
vtrū hoc habeat dirimere cōtractū
postea matrimoniū sup quo fuit p̄-
missio. Ricardus. in 4. di. 35. dicit
aliquos tenere q̄ dirimat: Aliquos
tenere q̄ non dirimat 7 nullā alteri
p̄fert. Unde in hoc casu videt q̄ eēt
vñs papa consulendus vel petenda
dispensatio ad cautelaz: nec facilliter
dirimendū. Si autē adulterina po-
lutio p̄us vel postea nō interuenerit
q̄uis dederint sibi fidem de contra-
hendo: p̄ hoc nō impediē matrimo-
nium sequēs inter illos soluto p̄mo
eēt de eo. q. du. in ma. q̄. pol. p̄ adul.
c. vlt. Brauiter tamen peccauerunt
fm Ricar. Item si qua coniūgata
puta Berta se cognoscat ab aliquo p̄
mittat hac promissione fide vallata
exacta 7 recepta q̄ post mortē viri
sui ille adulter ducet in vxorem eaz:
de qua sibi consulet quedam p̄sona
ipsi berte coniūgate familiaris 7 p̄
pinqua intendēs 7 p̄babiliter credēs
q̄ consulet de ipsa Berta mortuo viro
Berte si adulteratus cū ea postea cō-

trahat cum ipsa ex eo q̄ illa cōsultit
7 sic ille p̄miserat nullū ē matrimo-
nium sed dirimēdū: quia in fraudez
factū est: 7 fraus 7 dolus nemini de-
bent patrocinari. extra de imu. eccl.
Aduersus. Secus si alia intentione
faceret. Ric. in 4. di. 35. Tertiū
crimen est quādo durāte matrimo-
nio contrahit de facto cum altera. 7
hic nō diligenter q̄ ille qui hz vxorē
7 ipsa viuente ducit aliam de facto:
aut ista sit istuz habere vxorem: aut
non. Si quādo contrahit cum ipso
scit q̄ habebat vxorem aliam non
potest cuz illo esse matrimoniū: etiā
si mortua p̄ma vxore de nouo cōtra-
hat. Et idem iuris est si nesciuit q̄
contraxit sed postea ipsa p̄ma vxore
illius adhuc viuente scit 7 p̄misit se
cognosci ab eo cū quo contraxerat.
Si hō ab initio quando contraxit
nesciuit illū habere vxorez: 7 semper
stetit in ipsa nesciētia vsq̄ ad mortē
vxoris illius sed post mortem scit est
in prāte illius ignorantis matrimo-
nium ratificare vel diuorziū petere
ita tamen q̄ post q̄ scit: 7 se cogsci
p̄misit nō potēit diuorziū petere: alis
petere poterit: si vult. eēt de eo q̄ ducit
in ma. c. i. r. c. veniens. 7 de coniug.
ser. Proposuit. 34. q. 2. Si vir go.
Et qd̄ vidū est de viro ducēte scdaz
vxorem de facto. Idēz intellige per
totū de muliere ducēte fm virum
vel maritū de facto. Si autē mortua
iā p̄ma vxore vir non cognoscat illā
secūdā adulterā carnaliter que secuz
ignoranter contraxerat: sed ipse du-
cat tertiā hz ihosti. debet manere cū
tertia: q̄uis etiam postea cognoscat

secundā: quia prima viūte cōsensu
habitus cū secunda nullus fuit: 7 sic
nō impediuit cōsensū tertie: qñ etiā
si post mortē p̄me cōguit carnaliter
secundā que fuit ignorās istum ha
buisse vxorez: 7 nunc etiā ignorans
est: et vir ipse contrahat cum tertia.
adhuc remanebit cum tertia. Idem
de muliere erga viz. Dicis autē mu
lier inscia s̄m hostien. quādo habz
iustā cām ignorandi: vt q̄a vir de re
motis veniens asserbat se nō hēre
vxorez. ex de spon. Et in apostolica
Ideo autem inscia nō mittit adul
teriū: q̄a sine dolo cōmittit. 24. q. 2
In lectū. Jo. an. in omnib⁹ p̄dictis.

De disparitate cultus.

Cap. 6.

I Extā impedimētū est cult⁹
dīspitas. i. fidei inter cōtra
hentes: vbi nō tria pūda.

Et p̄mum q̄ fidelis cōtrahens cum
iudeo vel pagano vel cathecumino
nōdū baptizato nō est hū matrimo
nium: 7 sic nullū est. 28. q. 3. s̄. et his
s̄m Tho. Alber. Ideo. Ricar. 7 Ricar.
Sponsalia autem possūt contrahi a
fidei cum infidei cū hac conditiōe
si infidelis conuertat. 28. q. i. Non
oportet. Secundū est q̄ catholico
contrahente cum p̄sona heretica ba
ptizata hūm est matrimoniū: nec vi
rimit p̄pter heresiz: q̄uis peccet sciēt
cōtrahens cū tali. Et similiter fidei
contrahēte cū fidei p̄ d̄ba de p̄nti:
q̄tūcūq̄ alter eoz efficit heretic⁹ iu
deus vel pagan⁹ non potest dirimi
matrimoniū: etiā si adhuc non erat
consummatū. Tertiū pūduz est q̄
in fidelibus cōtrahētib⁹ cū infidelib⁹

matrimoniū: q̄uis nō sit p̄fectū s̄m
p̄fectionē gratie nec ratum: tamen ē
matrimoniū in q̄tum est ordinatū
ad p̄lem s̄m p̄fectionē nature. vnde
infidelis cognoscens vxorem p̄pter
bonum p̄lis: vel vt reddat debitū:
non peccat. Tho. in 4. 7 Ric. 7 26
vi. Deinde. Possunt infideles vni⁹
ritus contrahere cū infidelib⁹ alteri⁹
ritus: puta sarraceni cū tartaris: nisi
p̄ aliq̄d ius positū phiberent: quia
tunc dīspitas cultus dirimit. Qd si
vterq̄ coniunx conuertat ad fidem
ratificat matrimoniū: 7 nō possunt
ab inuicem separari: etiā si cōtraxisset
cum cōsanguineis suis in gradibus
p̄b̄bitis lege humana. s. per statutū
ecclēsie. Sed si cōtraxissent in gra
dibus p̄b̄bitis lege diuina. Leui. 18
opz q̄ sepent. Ric. Item s̄m Jo.
an. Si pagani q̄ s̄m legē suā cū plu
ribus vxorib⁹ cōtraxerūt cōuertantē
cum vxoribus suis cūz p̄ma remane
bunt aliis exclusis. Item si habuisset
aliā vxorē quā repudiasset 7 uiuēt
si illa vellet conuerti ad fidē etiā tñē
iplam recipe 7 illā supinductā: q̄uis
cōuersam ad fidē abicere: imo etiā
si p̄ma nō vult conuerti ad fidem: 7
vult habitare cum isto sic conuerso
sine cōtumelia creatoris: 7 si h⁹ qd
ad infidelitātē inducat nō potest ille
conuersus aliam recipe. Sed h⁹ est
in ptate sua si vult cohabitare cum
ipla vel nō. Si vō alter infidelis cō
iugatorū cōuertat pōt fidelis cōuer
sus cū infidei manere s̄b spe conuer
sionis si cū in infidelitate obstinatū
nō viderit. Bene facit cōmanē: nō
tamē tenet: sed potest eā dimittere:

quo ad cohabitationē sed nō potest
 aliam ducere preter q̄ in trib⁹ casib⁹
 Primus viz si cōiunx infidelis vult
 cohabitare cum fidei. Secundus si
 vult cohabitare s; nō sine cōtumelia
 creatoris. Tercius si infidelis fidelē
 ad infidelitatez ptrahere nitit. Per
 quēlibet horz casuū soluit matrimo-
 nij vinculu: etiam anteq̄ cōtrahatur
 aliud matrimōiū: 7 tñ si ate cōtractū
 matrimōiū fm ali⁹ coniunx cōuer-
 teret nō liceret illi qui pmo uersus
 est scōz matrimōiū cōtrahē uiuēte
 illa. Ricar. in 4°. Aliqui dicūt q̄ nō
 soluit p̄mū nisi contrahat scōm ad-
 ueniēte aliquo ex p̄dictis casib⁹. Idē
 De. de pal. sed clarius. dicit enim q̄
 quo ad cōuersum: cum alter nō con-
 uersus nō vult cohabitare: vel cū in-
 iuria creatoris: vel vbi piculū ē s; uer-
 sionis conuerso an soluat matrimo-
 nium est duplex opinio. Alij dicūt
 dicunt q̄ statiz soluit matrimōiū
 in quocūq; illoz triū casuū occurrēte
 q̄ si cōuertat alter ad fidem anteq̄
 p̄mus cōuersus contrahat aliud vel
 faciat votum tenet prim⁹ ipse recipe
 illum postea cōuersū. Et hoc ideo ē:
 q̄a licet vinculu sit solutu adhuc tñ
 retinet vinculu sponsaliū: sicut tenet
 cōtrahere cū illo: vel q̄a blasphemia
 creatoris: si est ppetua soluit: alis nō.
 Quando autē votū vel matrimōiū
 tollit nō videt ppetua. Alij dicūt q̄
 nō soluit m̄rimoniū illō quousq; cō-
 trahat m̄rimoniū scōm. Potest eiz
 imaginari q̄ in m̄rimonio infidelis
 nō est aliq̄ reale vinculu de mūdo
 plusq; in spōsalib⁹: cū nō sit sacmētū
 ante baptisimū: vnde ante baptisimū

utriusq; vel alteri⁹ ex statuto ecclesie
 pōt illud m̄rimoniū solui: sicut spon-
 salia multis casib⁹ soluit statuto ec-
 clesie. vnde sicut p m̄rimoniū sequēs
 soluit spōsalia p̄cedētia: sic p sequēs
 m̄rimoniū tollit p̄cedēs: nō ratū spō-
 salib⁹ opatū. hec Idē. Et in h⁹ modi
 casibus quādo. s. alter coniūgū uer-
 tit ples eoz si est in etate minori v; z
 vari fidei nō obstat q̄ indigeat ma-
 tris obsequio ad educatiōez. Si autē
 ē in p̄fecta etate sequat eū p̄tē quez
 vult Tho. in. 4. p. oia. 7 Ricar.

De impedimento violentie.

Cap. 7.

¶ Eptimū impedimētū ē ius
 .i. violētia siue met⁹: qd ex
 sui nā: siue estōe ecclesie ma-
 trimoniū excludit: q̄a excludit cōsensū
 Nō ē q̄ est triplex coactio. Quedaz
 est absoluta que fit p vim: et ista nō
 habet cōsensum animi in quez cadit
 coactio. Sed pōt esse coactio carnis
 ad aliud extrinsec. a q⁹ trahit p̄fōa
 inuita: 7 talis coactio qñ nō cōsentit
 in m̄rimonio nō efficit ita q̄ etiā ex-
 pte cogētis nō ē m̄rimoniū h; Tho.
 q̄a m̄rimoniū claudicare non pōt: si
 tñ postmodū coact⁹ cōsentiret 7 co-
 gens in suo cōsensu maneret essz ma-
 trimoniū: secus si mutaret volūtātē
 ipse cogens. Scda est cōditiōata 7
 p metu qui cadit in cōstātē viz 7 ista
 coactio etiā excludit m̄rimoniū. ext
 eo. p latū. 7 c. ad audiētā. Dicūt autē
 met⁹ cadēs in cōstātē viz q̄druplr.
 Primo. s. met⁹ mortis. 2⁹ cruciatus
 corpis. ex eo. Cū dilecti. 3⁹ met⁹ stu-
 pi. 4⁹ met⁹ fuitul. ff. e. l. nec timor.
 vñ vñ. Excurare metus hos posse

soluit
 De. de pal. sed clarius.
 dicit enim q̄

met⁹ cadēs
 7 instaur
 vñ dū qua
 duplr

puta q̃a nescis stupz siue stat? vberi.
atq; nec. *De cor. Lho. 7 alber. addē-*
do: 7 dic Ric. in 4.º. q̃ n̄ differt vtz
p̃dicta q̃tuor fiant in p̃sona n̄ra siue
liberor: siue vxoris: q̃ talis coactio
consensus p̃ talē metū m̃rimonium
impedit q̃ntū ad iudiciū dei: 7 q̃ntū
ad iudiciū ecclesie: etiā si esset cōsensus
interior in m̃rimonio: q̃uis. n. cōsen-
sus interior sufficiens cogi nō possit
tamē p̃ p̃dictū metū tā vehemēs in-
ducit q̃ multū in ipso diminiuit de
rōne volūtarij: 7 ideo nec de? nec ec-
clesia voluerūt hominē p̃ talē cōsensū
esse ligatū: 7 rō est duplex. Una est.
q̃a m̃rimoniū significat coniūctōem
xpi 7 ecclesie que fit p̃ libez amorē.
Alia est q̃a talia m̃rimonia malos
erit? bērent: q̃a qd̃ q̃s nō diligat fa-
cile cōtēpnit. 2o. q. 2. p̃sents. q̃ p̃dōt
etiā vici fm̃ aliquos q̃ ecclesia aliq̃
mō instituit: vt p̃sona modo p̃dicto
coacta sit illegitima durante p̃dicta
coactiōe ad cōtrahēdū cū illa ad quā
ducēdā cogit. Sz vtz m̃rimoniū
cōtractū p̃ cōsensū metu coactū ratifi-
cat p̃ cōsensū sequētē tacitū. R̃t. Ric.
in 4.º. q̃ m̃rimoniū cōtractū p̃ cōsensū
coactū metu cadētē in cōstātē virūz:
aut ē coactū p̃ coactōez cōsensus viri
vel mulieris: vel vtriūq; simul. Si
p̃mo mō iste qui liber est ligatus est
alē nō: si postea tacite cōsentiat 7 libē
p̃sona ligata in cōsensū p̃stino p̃sistētē
hū efficit m̃rimoniū 7 tūc vtz liga-
tus est: q̃a q̃ntū tacit? cōsensus p̃ se n̄
sufficiēt tñ suffic̃ cū exp̃siōe extiori q̃
p̃cessit. Si aut̃ p̃sona ligata resiliuit
a cōsensu atē sequētē cōsensū alteri?
tūc d̃stingue: q̃a aut cōtraxit matri-

moniū aliud: 7 tūc d̃ico q̃ illd̃ scdm̃
m̃rimoniū tenet: q̃uis peccauit cō
trahēdo si cōgruo tpe ipse nō exp̃da
uit libez cōsensū alterius tacitū aut
exp̃sū: aut nō cōtraxit aliud m̃rimo
niū: 7 tñ scdm̃ iudiciū ecclesie p̃sumet̃
in eodē cōsensū remanē: q̃a q̃ in aliq̃
semel cōsensit āpius nō poterit d̃ile
tire: 7 ali? nō negauit suū p̃muiz cō
sensū p̃ntem. ex de spon. impur. De
illis. Scdm̃ tñ iudiciū dei nō est hū
m̃rimoniū: q̃a tale nō pōt esse hū cō
sensu mutui cōsensus interioris. Si
aut̃ vtz fuit coacta: tūc ad hoc q̃ sit
hū m̃rimoniū requirit̃ nihilominus
nouus cōsensus ex vtz p̃tē: si nō
exterior exp̃siō. Ad p̃mū in oppo
sitū vbi sic se aliq̃ duo requirūt pro cā
alic? effect? n̄ causāt effectū nisi siml̃
cōiūcta. Cū autē ad causādū m̃rimo
niū requirāt cōsensus de p̃nti interior
7 eius exp̃siō exterior nō efficiēt ma
trimoniū diuim: q̃ sequēs tacitus
cōsensus cū exp̃siōe extiori q̃ p̃cessit
nō efficiūt m̃rimoniū. Et nō q̃ si mu
lier post cōsensū coactū carnalit̃ co
gnoscat̃ si habuit oportunitatē re
clamādi p̃sumit tacite consentire in
m̃rimonio q̃ si coacta fuit p̃ vim ab
solatā vel metū sufficiētē nō est m̃ri
moniuiz. Sz si nō fuit sufficiens mer?
tūc in iudicio exteriori p̃sumit p̃ ma
trimonio: si tñ hē nō cōsensit nō fuit
m̃rimoniū: etiā si hūit oportunitatē
reclamādi. p̃ De. 7 Ric. Tertia co
actio est cōditōata p̃ metum insuffi
cientē qui. l. nō cadit in cōstātēz vtz
7 ille nō excludit m̃rimoniū. ff. e. l.
neq; timorē. Nō etiā q̃ p̃ntes nō
p̃nt cogē liberos ad cōtrahēduz nec
n. 2.

gñaliē nec spaliē cū aliq: q̄a in m̄i-
monio requir̄ cōsensus marie liber:
respectu ppetue obligatōis que ibi cō-
trahit. ex de spon. Requirit. Petēs
aut nō temē iurāt p̄p̄ l̄ m̄rimonia
filioz: q̄a ex nā ipsi? p̄d̄? intelligit̄
ipsa cōditio. s. si ipsi lib̄i cōsenserint:
et ipsi p̄ntes obligāt ad inducēdūz
eos: pe. Itē si mulier q̄ allegat metu
stetit p̄ annū et dimidiū cum marito
aut ēt minorū tpe: dū tñ tñ sit q̄ iux
arbitriū bōi viri p̄sumedū sit p̄ s̄sū
nō debet postea audiri. ex d̄ spon. c.
ad id. Quil.

de impedimento ordinis.

Cap. 8.

o Et autū impedimētū ē ordo
s. sacer: vt s̄bdiaconat? et. s.
vbi nō tres conclusiōes. •

Prima est null? ex minorib? ordinib?
impedit m̄rimoniū cōtrahēdū nec vi-
rimit cōtrahēdū: nec impedit v̄sus ipsi?
m̄rimoniū si talis cōtrahat: l̄z tñ cōtrahēs
cū vnica agine cleric? in minorib? re-
tineat p̄uilegiū si vestē et tōlurā vese-
rat clericalē. ex de cle. diu. c. i. l. 6. nō
tñ retinet b̄nficiū ecclesiasticū nec re-
cipe pōt. Clerici igit in minorib? cōsti-
tuti bñ pnt cōtrahē nisi sint religiosi
et p̄fessi tacite vel exp̄sse. • Secūda cō-
clusio est q̄ ordo sacer h̄z implicitūz
votū solēne ex p̄tōe ecclesie: et ideo
exītes in sacris si cōtrahūt m̄rimoniū
nullū est. di. 22. Si q̄s. et. c. erubescāt
Ideo s̄ h̄c ē: vt nec etiāz greco cui
licitū ē uti cōtracto sit licitū in sacris
cōstituto cōtrahē h̄z 30. an. in nouel.
et Ric. in 4°. et p̄s alios. Un̄ ista ē
v̄ria inf̄ cōstitutos in sacris ecclesie oc-
cidētalīs: et cōstitutos in sacris ecclesie

orientalis: nā p̄mis nō licz vti cōtrahē-
dū āte susceptū ordinē: s̄ sc̄dis licz vti cō-
tracto āte ordinē sacroz susceptū. zi.
di. Nicēna. Qui cōtrahit in sacris est
excōicat? Qui etiā dicit q̄ cū cōtinē-
tia sit annexa ordini sacro ex statuto
ecclesie: ideo q̄a ordinat ad ip̄m licz
nō intēdat cōtinē: nec se ad cōtinētiā
obligare n̄bilomin? obligat ad cō-
tinētiā etiā in foro cōsciētie: q̄a ecclesia
bñ pōt inhabilitare ad m̄rimoniū ig-
rātē et inuitū sicut et h̄uū frigidūz et
h̄uū: et p̄ eādē rōnē. Si q̄s ante ānos
discretōis ordinet in sacris ad cōti-
nētiā obligat: etiā si in cunis ordiet
p̄supposito q̄ recipiat carātere: q̄a
obligat ex statuto ecclesie si ex voto
suo. vñ si talis cōtrahit nō tenet m̄ri-
moniū s̄ ordo dirimit ip̄m. Ihec pe.
• Tertia conclusio ē q̄ q̄uis ordo sa-
cer p̄cedēs p̄d̄tū m̄rimoniū dirimat
illō: si tñ ordo sc̄q̄t m̄rimoniū p̄d̄tū
nō dirimit ip̄m: vt in exia. 30. 22. et
si si sciēte vxore et assentiēte ordinat
in sacris tñ ad cōtinētiā v̄q̄. Ita q̄
post mortē viri nō pōt cōtrahē: intelli-
git. n. tacite cū viro p̄fessā cōtinētiā
Si aut ordinat inuita vxore ē: vel
sciēte factū et ius igrātē: ip̄o tñ sciēte
ius v̄z cogi p̄ iudicē ad ingressū reli-
giōis si nodū cōsumatū ē m̄rimoniūz
cū sic illa possit cū alio cōtrahē. si ad
hoc nō pōt: vel etiā si cōsumatū est
m̄rimoniū v̄z exut? b̄nficio clericali
restitui vxori. Et si esset ep̄s: imo et
papa h̄z glo. decre. Et hoc si mulier
sic petiit: ip̄e tñ exigē n̄ pōt debitū: s̄
reddē tñ Thō. et Pe. in 4°.

De impedimento ligaminis.

Cap. 9.

n **U**num impedimentū est li-
gamen. v. 3. qñ qñ alteri cō-
iugi est p̄ vba de p̄nti obli-
gatus. Talis. n. ea viuēte aliā recipe
nō pōt q̄tūcūq; recesserit alē et dñi
steterit: et nihil audiuit de eius vita
vel morte dñ expectare quousq; hēat
sufficiētē noticiā de morte ei⁹ vel in
gressu religiōis si nōdū erat m̄rimo-
niū cōsumatū nec ē vū q̄ qdā dicūt
q̄ sufficē expectare p̄ septēniū. Nullū
.n. tps p̄finitū est: aliis cōtrahēs cum
alio adulteriū cōmittit. ex de spō. licz
S3 nec antiquo tpe potuit fieri nisi
p̄ viuū reuelatōis instinctū: vt fuit
i patriarchis. ex d̄ diuoz. Sander⁹.
¶ Dñ tñ alē cōiugū āte carnalē copu-
lam altero inuito religiōē intrare:
et remanēs in seclō postq̄ expectauit
ingressū religiōis p̄ annū: ita. f. q̄ sit
p̄fessus: tñ remanebit liber q̄ in se-
culo remansit ad cōtrahēdū cū alio
¶ Post mortē hō alteri⁹ coniugis alē
nubē pōt: cui vult et in tpe lud⁹ sñ
pēa infamie. Qd si alligat⁹ alteri p̄
vba de p̄nti tñ: etiā absq; cōsumatōe
m̄rimoniū cōtrahit cū aliqua nulluz
est. S3 si alligat⁹ p̄mo erat p̄ vba d̄
futuro seu p̄ spōsalia: et cū scda cōtrahat
p̄ vba de p̄nti remanet cū secunda.
¶ 2º nō q̄ si mulier credit virū mōtū
et cōtrahit cū alio si hoc credit ex p̄-
babili cā p̄t ignoratiā facti excusat⁹
et filij si quos suscepit iudicabūt legi-
timi. Si tñ postea de viri morte ou-
bitet dñ qdē reddē debitū: si nō exigē
ex de secū. nup. c. Dñs. S3 si in pro-
cessu tēpōis credit p̄babili eū viuē
nec pōt debitū exigē: nec dñ reddere
p̄culo adulteriū se exponēdo. Si hō

p̄m⁹ reuertat⁹: vel alis de vita sua cō-
stiterit statim dñ recedē a secūdo: et
redire ad p̄mū. Qd si nō faciet iudi-
cabit adulter. 24. q. 2. c. Cū p̄ belicaz
et c. Cū in captiuitate. P̄m⁹ quoq;
eā recipe tñ: nisi forte illa postq̄ scd-
uit de vita p̄mi p̄misit se cognosci a
secūdo: et sic adultera fuit. Et h̄ ē mā
et cōclusio toti⁹ illi⁹ qōis. 24. q. 2.
¶ Tercio nō q̄ si vir ei⁹ ad sarracenos
iuit in exercitū et regiōe longinqua:
et nescit vtz sit viuus vel mortuus.
Uxor nō pōt cōtrahē cū alio: nisi de
morte viri recipiat certitudinē: puta
q̄a fuit in bello vbi oēs dicunt in se
cū fuisse: et signa plura apparent: vel
fuit captus ab eis: et cōis est fama q̄
fuerūt in seclō om̄s: et de eo nihil au-
diuit in cōtrariū: vel recepit lras vel
ambasciatā a fidedignis inde veniē-
tib⁹ q̄ mortuus est et h̄ mōi. ex de
spō. In p̄ntia. aut v̄similit de mōte
p̄sumat. ex. vt li. n. c. l. c. Qm̄ frequēt
¶ Sed qd si talis cōiunx cōtrahat cū
altera vel altero credēs tñ pōt viuē
cū tñ in v̄itate mortuus sit. Rº fm
guil. credo q̄ sine p̄iudicio q̄ teneat
tale m̄rimoniū: qd̄ intelligendū nisi
coniunx credēs impedimētū esse: non
intēdebat cōtrahē: nā tñc m̄rimoniū
nullū essz: q̄a si nō essz intētio cōtrahēdi:
nō ē m̄rimoniū. ex de spō. c. Tua.

De impedimēto publice hōestati
iusticia. Cap. 10.

d **E**cimū impedimētuz est pu-
blice hōestatis iusticia: q̄ f3
Tho. in 4º. est p̄pinqtas ex
spōsalib⁹ pueniēs: robur trahens ab
ecclesie institutiōe p̄t ei⁹ honestatez
¶ Nō ē p̄mo q̄ si aliq̄ contraxerūt
n 3.

Utrum

Impedimentum
religionis

p. 6. r.
honestas
ynona

spōsalia null⁹ de cōsāguinitate spōsi
 pōt hēre sponā illā in vxorē: 7 econ
 verso. ex de spon. impub. Cōtinebat
 Et durat hec p̄hibitio vsq; ad q̄tū
 gradū cōsāguineoz sūoz. ex de spō.
 Spon. 7 si etiā spōsalia fuissent
 nulla rōe cōsāguinitat. affinitat. fri
 giditytis 7 religiōis: vel alia q̄cūq;
 rōne oīa publicē honestat. iusticia
 7 est vīrīdū mīmonīū: 7 hoc nisi
 illa spōsalia fuissent nulla ex defectu
 cōsensu: puta q̄a vn⁹ eoz vel ambo
 erant infātes. extra de spon. c. i. li. 6.
 Dicit autē De. de pal. q̄ cuz dicitur
 sponsalia que sūt nulla ex defectu cō
 sensu: nō possūt cāre publicē hone
 statis iusticiā intelligēdū est de defe
 ctu cōsensu appiētis vt in pueris fu
 riosis 7 cōditōatis spōsalib⁹. Secus
 aut est de nullis p̄pter defectū cōsen
 su latētis: puta cū intēdebat decipe
 7 carnalī copulā extorquē nō cōhē
 q̄a tātm scādālū esset de isto: sic si hūz
 cōtūsser. Ecclesia aut institūes istud
 impedimētū voluit vitare scādālū 7
 q̄ spōsalia volētis decipe causent pu
 blicē honestatis iusticiāz apparet: q̄a
 ecclesia cōdēnabit ad mīmonīū cō
 trahēdū 7 cōfessor etiā talē deceptorē
 vñ cū ecclesia institueri hoc impedi
 mētū videt q̄ oīa spōsalia que ecclia
 iudicat hāc iudicat publicē honestat.
 iusticiā. hec pe. 2° nō q̄ spōsalib⁹
 a parētib⁹ factis p̄ filijs puberibus:
 vel impuberib⁹ nō oīe publicē hōe
 statis iusticia: nisi ipsi filij cōsenserint
 tacite vel exp̄sse: aut si p̄ntes erant 7
 nō cōdixerunt: vel abātes 7 postea
 sciētes ratificauerūt tacite vel exp̄sse.
 Der quēlibz. n. istoz modoz obli

gant filij: 7 oīe publicē honestat. iu
 sticia. ex de spon. impu. Si infātes.
 li. 6. 3° cū si duo infātes vel vn⁹ ma
 ior septēniū: 7 alter minor traxerūt
 spōsalia vel parentes p̄ eis: nisi facti
 maioris septēniū p̄ cohabitatoz mu
 tuā: seu alīs hōbo vel facto eozū appa
 reat p̄durare eos in eadē voluntate
 nō tenēt: cū ab initio fuerint nulla: si
 si p̄durāt in eadē volūtate cōualescūt
 7 inducūt publicē honestat. iusticiāz
 ex de spō. impu. c. i. li. 6. 3° nō q̄
 si q̄s spōsalia p̄mo cū aliq̄ contraxit:
 7 postea cū alia cōsanguinea ipsius
 p̄me idē fecit: vñ contrahē matrimo
 niū cū p̄ma: q̄a spōsalia cū secūda nō
 tenuerūt. Et si spōsalia cuz aliq̄ sunt
 facta cū cōditōe: 7 p̄dēte conditōne
 vir cū cōsanguinea ipsi⁹ cōtrahit per
 hōba de p̄nti: vñ remanē cū secūda
 q̄a spōsalib⁹ cōditōalib⁹ sicut ex non
 hñtib⁹ cōsensuz: 7 in certis nō outur
 publicē honestat. iusticia. ex de spō.
 impu. c. i. li. 6.

De impedimento affinitatis.

Cap. ii.

v. Indecimū impedimētū est
 affinitas: que fm Ray. est
 p̄ximitas p̄sōaz ex carnali
 copula pueniēs: omni carēs p̄tela:
 circa quā tria nō. Et p̄mo q̄ con
 trahit affinitas nō solū p̄ copulā cō
 iugālē: s̄ p̄ copulā fornicariā. 25. q. 2.
 Nec eā. 7 ex de eo qui cōguit vxorē
 consan. su. Discretōe ita tñ q̄ vir in
 tret claustra pudoris 7 perueniat ad
 cūsumatoz opis: alīs nō cōnberetur
 affinitas. ex de eo q̄ co. vro. cōsā. sue
 frānitati. 7. 25. q. 2. ex ordinaria. ē
 tñ diuersitas opinionū in hoc: q̄daz

dicunt q̄ ad affinitatē cōtrahendaz
sufficit q̄ vir perueniat ad emissiōez
seminis. i. intra claustrz pudoris etiā
si mulier non emittat. Sed Tho. et
Alber. dicūt q̄ requiritur q̄ vterq̄
emittat. Dicit tamen Fran. zam. q̄
si vir emittat semen extra claustrū: et
ingrediat̄ intra claustra cōtraheret
affinitas et matrimoniū cōsumatur
esset si ibi est contractus mīmoniu
pus p̄ vba de p̄nti: et inducit exēplū
de quadā in Francia que nō frātis
claustris: imo cum esset arta impre
gnata est: Sed si non est impregna
ta ecclesia iudicaret eam virginem
per aspectum. Nō q̄ archi. sup. o.
c. Exordinaria. Alber. hug. Lau.
Uin. et Inno. dicentes q̄ requiritur
ad cōtrahendā affinitatez necessarie
vtriusq̄ seminis cōmixtio. ar. 35. q.
io. i. fraternitas. Dicit etiā Inno. q̄
si mulier fuisset corrupta et non vir
adhuc non esset matrimoniū cōsu
matū inter coniuges: sed et si vir po
luit aliquam extra claustrz pudoris:
ex hoc non impedit̄ quin p̄tes illi
viri possint eam habere in vxorem:
nec etiam contrahit̄ ibi publica hōe
statis iusticia s̄m Hoff. Sed et si vir
frāgeret claustrz pudoris: et non per
ueniret ad effusionem seminis non
est cōsumatū matrimoniū: Et sic
talīs s̄m Uin. si hoc posset probare
adhuc posset ingredi religiōz inuita
vxore. hec ibi in sū. et remittit ad id
q̄ dixit. di. 56. in 2. alci. Ibi. n. allegat
p̄lm et beatū Tho. dicentes. inō est
necessaria seminis emissio in muliē
ad gñationē: cum etiam sine hoc cō
cipiat̄: sed sanguis mēstruus in gñā

tione est loco seminis. De. vero de
pal. in 4°. dicit q̄ affinitas cōtrahit̄
per carnalem copulaz quocūq̄ exer
citata licite v̄l illicite in matrimōio
vel extra: et s̄m nām et contra nām
vūmodo semē viri recipiat̄ in vase
debito q̄tūcūq̄ q̄s inuadat vel etiā
frāgat vasa pudoris: nisi in ip̄o vase
semen emittat non cōhibet affinitas
in Nec obstat. c. Juuenis. extra de sp̄o.
quia illud est de ratione certi p̄pter
sponsalia que post septēnium ille ap
probauit: Vel quia maritali affectū
attēptauit. in Nam attēptatio que fiet
maritali affectū maxime cum illa cū
qua posset matrimonium contrahi
causat affinitatez vel ratione dubij.
vnde si constaret de copula carnali
non esset credendum: nisi in foro cō
scientie q̄ nō fuisset seminis receptō
sed in foro conscientie crederet̄. Uñ
si in illo foro non crederet̄ nō fuisse
seminis receptionē nec attēptatiōez
factam maritali affectū nullū vincu
lum est contractuz: Sed ex his que
in confessione nouit non posset ip̄e
in foro exteriori procedere ad p̄c nū
tiandum matrimoniū non tenere
postq̄ esset probata carnalis copula
licet non seminis receptio quam nō
oportet probare: quia non est bene
possibile. Dicunt etiam doctores q̄
requiritur ad affinitatē causandam
seminum cōmixtio idest seminis viri
receptio ad quaz nata est sequi semi
num cōmixtio idest seminis et men
strui: quia non oportet mulierem se
minare ad cōcipienduz. Alias beata
virgo non fuisset simul et Virgo
et Mater. Similiter econuerso

line carnali copula pōt causari affi-
nitas si fiat seminis receptio sic dicūt
quidam de antechristo: quia nascet
semine transfuso per demonem per
incubum ⁊ succubum. Ihec. IDe.

Secundum est qd affinitas hoc
opatur qd omnes consanguinei vxo-
ris Petri sunt sibi affines in eodez
gradu: in quo sunt cōsanguinei vxo-
ris. Similiter omnes cōsanguinei
Petri sunt affines vxoris sue in eo-
dem gradu quo sunt sibi cōsanguinei
Et qd dicis de vxore idē intelligas
de quacūq; muliere carnaliter co-
gnita modo predicto: sed cōsanguinei
Petri non modo sunt affines con-
sanguineis vxoris sue: nec inter eos
prohibetur matrimonium. extra de
consan. ⁊ affi. Qd super his. Unde
germani possunt cōtrahere cūz dua-
bus mulieribus germanis: ⁊ pater ⁊
filius possunt contrahere cūz matre
⁊ filia eius: ⁊ relicta viri qui fuit ger-
manus vxoris mee ipsa mortua. scz
vxore mea potest mihi esse vxor.

Tertium est qd mortua persona
qua mediate fuit cōtracta affinitas:
vtputa marito vel vxore cōcubitore
vel concubina remanet affinitas: ni-
hilominus que erat ad cōsanguineos
eius: nec poterit inter eos esse matri-
moniu. 25. q. 10. I fratnitatis. Dicit
enim Petrus de pal. qd semper du-
rat affinitas: adeo qd si resurgeret fra-
ter meus qui fuerat vxoratus: quis
ipse non sit maritus amplius illius
mulieris ampli? quia matrimoniū
per mortē soluitur: Tamen mulier
illa est mihi affinis. Unde in pūa
erunt affinitates ⁊ cōsanguinitates

licet non nubant: nec nubantur: nec
vacent generatiōi. Non potest autē
contrahi matrimoniū inter affines
vlsq; ad quartum graduz affinitatis
inclusiue. extra de con. ⁊ affi. c. vlti.
⁊ si contraherēt de facto dirimēt qā
nullum est sed incestus. Olīm autēz
ponebatur aliud genus affinitatis:
⁊ alij gradus vt patet in decreti. 25.
di. qui impediēbant matrimonium
sed sunt per decretalem ablati extra
eo. Non debet. Et sic non remanet
nec primuz genus qd habet dirimē
de quo dictum est. Et nō qd qui con-
trahit sciētē in aliquo gradu affini-
tatis vlsq; ad quartum gradum est
excommunicatus. extra de consan. ⁊
affi. eos. In clemē. De hoc habes
supra in titulo de excomuni. Nota
etiam qd h̄m IDe. de pal. qui cogno-
uit cōsanguineam vxoris sue adhuc
sponse soluta sunt sponsalia: nec pōt
illam sponsaz huiusmodi habere in
vxorem obstante sibi affinitate con-
tracta: nec illam quam fornicare co-
gnouit obstāte sibi publice honesta-
tis iusticia: ⁊ hoc nisi papa dispēlate
Qui autem cognouit cōsanguineā
vxoris cum qua contraxit per verba
de presenti: sed nōdum cōsūmauit
matrimoniu: cum nō possit debitū
negare nisi intrādo religionē: videt
qd teneat ad hoc ne incestum cōmit-
tat cognoscendo affinem: Et cum
hoc valeat facere: quia nondum cō-
sūmauit. Qd si vult remanere in se-
culo necessaria erit sibi dispensatio:
etiam ad reddēdum debitum si hoc
vult sine peccato facere: ⁊ potest epi-
scopus dispensare. Qui autē cōguit

consanguineā vxoris ⁊ consumauit
matrimonium tenetur quideꝫ debi-
tum reddere sed exigere non potest
absqꝫ dispensatione: Ut dictum est:
potest per episcopum hoc dispēfari.
Metrus de pal. in quarto. di. 41. q. 1
dicit qꝫ affinitas dicitur: quia accedit
ad fines: idest ad terminos: vel con-
tradam: et ponit eandē diffinitōē
dicens. Affinitas est attinentia vel
ppinquitas personarū ex tali copula
proueniens omni carens parentela
⁊ ideo autem carnali copula licita vel
illicita: ⁊ omni dicitur carens paren-
tela per se: licz per accidēs aliter esse
possit: quia per accidens potest licite
⁊ illicite pmisceri consanguinitas cō-
sanguinitati: ⁊ affinitas affinitati: ⁊
consanguinitas affinitati: Ut patet
de incestu Loth cū filiabus. Ikaroli
magni cū sorore: ex qua genuit Ro-
lādum filium ⁊ nepotem: ipse pater
auūcul⁹: quia frater matris ut dicitur
de incestu Iude ⁊ de Thamar. Exē-
plum etiam in patre ⁊ filio: quia du-
xerunt matrem ⁊ filiam in vxores:
cū mater esset consanguinea in ter-
tio gradu patri cum dispensatione:
ex qua genuit filium ⁊ filiam: vbi li-
cite permixta est affinitas affinitati:
cōsanguinitas cōsanguinitati: et cō-
sanguinitas affinitati. Item no-
tādum est de ratiōe affinitatis. Rō-
huiusmodi ppinquitatis hinc sumit⁹
quia super cōmunicationis naturalē
fundatur amicitia naturalis. Cōmu-
nicatio autē naturalis est duobus
modis sꝫ philosophū octauo ethi.
Uno modo sꝫ carnis ppagationē
sꝫ quē modum: vnus est ab alio

ut filius a patre: vel ambo ā tertio:
ut duo fratres. Alio modo per cō-
iunctionem ordinatam a carnis pro-
pagatione: que cōiunctio est per car-
nis copulam: vel per matrimoniu:
in quo est mutua obligatio cōiugū
ad carnalem copulam ppter quod
ibideꝫ philosophus dicit qꝫ amicitia
viri ⁊ vxoris est naturalis: Et ideo
sicut per ppagationē carnis causat⁹
attinētia naturalis amicitie: que est
cōsanguinitas: ita per carnalem co-
pulam vel cōiunctionem ad hoc or-
dinatam ut est matrimoniu causat⁹
vinculum naturalis amicitie: quod
vocalur affinitas: cum homo equa-
liter se habet ad cōsanguineos vxo-
ris sue: sicut ad suos: eo qꝫ vxor ē ali-
quō modo vnum corpus cum viro
Sed quia non est simpliciter vnus
cum eo sed quasi ab extrinseco adiū-
cta: ideo quicūqꝫ attinet viro attinet
vxo: i in eodem gradu. Sed quia
ab extrinseco adiuncta: ideo attinet
ei alio genere attinētie: quia consan-
guinei viri sunt affines vxoris: Non
autem cōsanguineorum ipsius vxo-
ris. Et ecōuerso cōsanguinei vxoris
sunt affines ipsius viri: Nō autem
cōsanguineorum viri. Et hinc est qꝫ
pater et filius licite contrahūt cum
matre et filia: ⁊ duo fratres cū dua-
bus sororibus.

In quo gradu potest dispēfari.
Cap. 12

v Ultimo notandū est de di-
spensatione pape phibita:
circa hoc. Circa quod dicit

affinitate
diff.

affinitate
vno v

nam
vno

Petrus de pal. Qd si primo gradu
affinitatis ascendentium et descendentiū
sicut et consanguinitatis papa dispē
sare non potest: quia est contra ius
diuinum et naturale: quia vxoribus
parentum exhibemus reuerentiā: sicut
et parentibus nostris. Item in linea
transuersali in primo gradu prohibet
matrimonium consanguinitatis et affi
nitatis iure diuino. Unde nec papa
dispensare potest: quia etiā quodam
est contra nāz vt. s. quis contrabat cū
germana sua: vel vxore germani sui
eo mortuo. Unde etiam ante legem
Mosaycam multiplicato humano
genere ante diluuiū vel post credūf
abstinuisse a sororibus vel ab vxoribus
fratrum: nisi ad suscitandū semē fratris
pmortui: sicut et tpe legis: sicut pz in
Thamar: et filijs Jude. Non obstat
de vxoribus Ihabrae et Isaac quas vo
cauerunt sorores: quia fuerūt cōsan
guineae vel consobrinae: sicut et Ioth
qui fuit filius fratris Ihabrae: vidē ē
frater ipsius. Nec etiam papa posset
dispensare in vxore fratris mortui:
sine liberis: quia licet olim liceret tū
dispensatiue licebat: que dispensatio
siebat iure diuino: non ab homine.
Nā iure diuino cōmuniter abstine
bat ab vxore fratris sicut et a sorore:
sed in aliquo casu pmittebat. Unde
sicut papa non posset modo dispē
sare in p̄tate vxor: quous olim esset
licita: quia licita erat ex dei dispensa
tione: prohibita videt iure cōi: sic nec
in p̄posito. Item nec in scdo gradu
transuersalis superioris: vt cūz amita
et matertera quia lege diuina probi
bitum. hec iDe. Ex his aduerte di

ligenter qd cum affinitas contrahat
ita per fornicationem sicut per adū
coniugalem: ille qui cognouit aliquā
mulierem fornicarie non potest co
trahere matrimonium cum filia eius:
vel germana eius: sicut nec possz cō
trahere matrimonium cum filia vxor
is sue ex alio viro: Nec cum sorore
eius ea mortua: Et fm JDet. de pal.
papa in hoc dispensare non potest:
qui casus sepe tamen venit ad audi
entiam confessorum. Reperitur tamē
papam Martinum quintum dispē
sasse cum quodam qui contraxerat
et consumauerat matrimonium cum
quodam: cuius germanam cogno
uerat fornicarie cūz magna tamen
difficultate. et quia res erat occulta
nec ille erat aptus ad religionem: vel
ad remota eundum. Unde et scan
dalum ex diuortio si factum fuisset
erat secuturum. Prius tamen ordina
uit plures doctores theologos: et ca
nonistas super hac re habere collati
onē: vtz ipse possz in hoc dispē
sare: nec cōuenerūt in cōclusionē: ē aliqui
dixerūt qd poterat. Alij cōtrariū affir
mauerūt: et qd tenendū est certū et di
mittendū incertum fm Aug. de p̄nā.
di. 7. Si quis. et ad instar sacrilegij
ē disputare de p̄tate p̄ncipis p̄cipue
pape. i. 7. q. 4. §. Committit. 7. c. se. vbi
dicit Nicolaus papa. Nemini est d
se. ap. iudicio indicare: aut illi⁹ sniaz
retrahere pmissum vnde ppter I Ro
mane ecclesie p̄matum christi munē
beato Petro collatū ē. vbi dicit glo.
Nemini. s. qd sit inferior papa: nā ipemet
papa vel ei⁹ successor pōt serentiā suā
vel alterius pape predecessoris retra

6ma
775

dicare sententiam: vt. 25. q. 9. Sniaz.
Exemplū pz: quia qđ pri^o determinatū
fuerat p ecclesiā plāguinitatē et affi.
durare vsq; ad septimū gradum: vt
nō. Jfido. Bieg. 7 Alex. 25. q. 5. Ad
sedem. Bre. 9°. retractauit et defini
nauit nō durare nisi vsq; ad quartū
gradū. ext^o de cōsan. 7 affi. Non d3.
7 sic hodie seruat^r qđ ad cōrhendū
mīmoniu: ideo nulli cōsulēdū est: s3
oīo phibēdū pcurare dispēlatōz etiā
a papa cōtrahēdi cū tali cui^o cognit
mīez vel cōsanguinea carnaliē. S3
si post cōtradū 7 multo magis con
sūmatū tale mīmoniu obtinuit dī
spēlatōz remanēdi cū illa dimittēdū
ē negociū iudicio dei: nec cōdēnād^o.

De impotentia coeundi.

Cap. 17.

d Uodecimū ipedimētū ē ipo
tētia coeūdi: 7 ē h3 rap. vitū
aie vel corporis: vel vtriusq;
quo qđ impedit alteri carnaliter cō
misceri. Ubi nō q tres sūt ipotētie
spēs. s. nālis accidētalīs maleficialis
Et qā ista mā est turpis: et non ita
sepe cōtingunt casus eius: ideo trun
cabo: 7 ipsa plen^o pōt videri i sūmis
Prima g impotētia. s. nālis que
est in viro est frigiditas seminis: vel
frigiditas cōplexiōis: vel in dispositō
mēbz. In muliere artatio si ppetua
est talis impotētia impedit cōhēduz
7 dirimit cōiūctū. 27. q. i. c. nuptiaz.
7 ex eo. Laudabilē. Illa tamē que ē
in sene nō impedit: nā 7 senes si nāli
calore destituūt ope tamē medicōz
poterit eis aliquatū sūeniri. Et dic
De. de pal. q noie frigiditatis intel
ligit caliditas: 7 qđcūq; aliud impe

diens adū mīmonij ppetuo nō aut
si effectum gñationis impedit tū:
7 non adū: vnde 7 steriles scīter
possunt contrahē. Preterea idē pe.
de pal. dicit q ille qui scit in se vel in
alio impotentiā cocundi nō potest
inuito alio discedē ppter tale impe
dimentū: 7 imputat sibi qui talē ele
git: alias autem posset puta si incon
tinenter viueret: aut als in boneste:
vel vir cam male tractaret: vel alias
ei venenū pparasset: nō tñ sepentur
quo ad vinculum qđ de fuit: ex quo
vterq; simpliciter cōsensit: s3 quo ad
cohabitatioē: als nō possent separi:
ex quo fuit hūm mīmoniu: nisi ob
fornicatōez vel timorem mortis vel
religiōē si mīmoniu non fuit cōsū
matū. Si autē ignorabat impotētiā
etiam in seipso: vt si vir credebat nō
se eē impotētē: vel mulier nō se artā
qn ppēderūt possunt allegare ppiā
impotentia. extra de frigi. et male. c.
.i. 7. c. Cōsultatōi. Itē nō fm eūdem
De. de pal. q quādo sit sepatio ppe
frigiditatē viri. mulieri dat licentia
cōtrahendi cum alio: viro autem si
impotens est simpliciter. i. nō valēs
seminare vel valens hoc: sed non in
loco debito: si hoc est q ad omnem
seminā. Interdicit sibi simpliciē ma
trimoniū contrahere. Si autē esset
impotens respectu ist^o tantuz: puta
quia est virgo: Sed si esset corrupta
posz eā cōgscē licētiād^o ē tūc cū cor
rupta nec simplr talis phibēdus est
quia non debet effectus extendi vlē
suam cām. Dicit tñ Tho. in 4°. q si
qđ nō posset copulari cū h3 gine: s3 cū
corrupta posset medici nālī cū aliq^o

Separatio
h^o tūc

Impotentia
coeundi

no

in h3
p^o h3

nstrumento claustruz pudoris refe
 rari: nec hoc esset contra nāz: q̄a nō
 fieret ad delectatōez s̄ ad medicinā
 Itēz si mulieri arte absq̄ picu lo pōt
 s̄bueni bñficio medicine vel p futuz
 vsum viri pportōati nō impedit cō
 trahē mīmōiū. et de fri. 7 male. lre
 Si hō nō pōt sine q̄ui piculo s̄bue
 niri certe sepabit: et poterit se alteri
 copulari cui forsitan apta foret: vel
 cui? respectu s̄bueniri posset q̄ si per
 vsum scōi facta sit idonea pmo red
 det pmo: etiā si ipse p̄mus iaz cōtrixit
 cū alia quā in hoc casu dimittere d̄z
 7 ad p̄mā redire. Si aut nō facta sit
 idonea. i. cōgscibilis pmo: vel si non
 pōt sine q̄ui piculo mulieris a pmo
 cognoscā qd pōt attingē p̄t disposi
 tōez mēbroz remanebit cū secūdo.
 Sz iDe. de pal. dicit q̄ opio straria
 que melior videt est si pōt s̄bueniri
 ei sine piclo p incisiōez siue velit: siue
 nō ē impedimētū tpale: nec dirimit
 q̄a si hodie n̄ vult cras pōt velle. vñ
 volūtas que nō est ppetua nō facit
 ppetuū impedimētū. Similit̄ si per
 vsum isti hōis de quo q̄rit pōt fieri
 cōgscibilis p vsum alteri? tpale ē nec
 dirimit. Si hō nec p incisiōez nec p
 vsum ei? pōt fieri cōgscibilis ab isto: q̄
 uis possit fieri cōgscibilis p vsum alii?
 nō est sepanda ab illo secūdo: si tuz
 ea cōtrixit nec reddēda pmo: etiā si p
 aliu fuerit aptata: q̄a q̄dū est iuncta
 nō pōt alē ea vti: 7 sic illud remediū
 est impossibile de iure diuino 7 po
 sitiuo: q̄a est fornicatio 7 adulteriū
 7 si mulier est ita arta q̄ a nullo or
 dinarie sit cōgscibilis d̄z remanere
 siue spe cōiūgi: 7 viro dat lūa cum

alia strabēdi. Si at est ita arta quo
 ad aliquē: puta senex cōgscibilis aut
 p aliu: puta iuuenē licētianda est ad
 illū. Sz qñ sepata ab vno q̄a nō po
 terat cōgsci: 7 cōmixta alteri similis
 cōditōis: puta similis etatis 7 cōple
 rionis: q̄a ecclesia tunc fuit decepta
 h̄ simile est q̄ p longū vsum fuisset
 sibi aptata: tūc reddēda est pmo: q̄a
 impedimētū fuit tpale. Sec? qñ ali?
 fuit diuerse cōditōis. hec iDe. Itē si
 mulier dicat viz ipotētē p̄t defectū
 mēbri fm hosti. estz inspiciedus per
 viros honestos: sicut dicit de arta:
 q̄ aspiciēda est p matronas hōestas
 Si aut allegat excessū mēbri estz cō
 sulend? papa: nec sic dicit mulier in
 epta esse ad mīmōniū p̄t frigidi
 tatē sicut p artatiōez q̄a mulier in cō
 cubitu est patiens. Uñ ad reddēduz
 debitū viro sufficit q̄ patiat adione
 viri in nālī mēbro hoc aut eius frigi
 ditas nō impedit. Secūda impo
 tentia. i. accidētalis siue maleficio ē
 p castratiōez supueniētē p̄t qd si ta
 les oio sunt inepti ad reddēdu debi
 tum cōtrahē nō p̄nt: 7 si cōtraxerint
 diuidendi sunt: q̄a nullū est mīmō
 niū. et eo. Ad sedē. Sz si castratō cō
 tingat post matrimoniū cōtractū p
 h̄ba de p̄nti: nō pōt dirimi et durat
 mīmōniū: 7 intelligit ista castratio
 fm Ric. in 4. truncatio mēbroz ge
 nitaliū cōphēdēdo testiculos 7 h̄gā
 7 de hoc est opinio duplex. Quidaz
 n. dicit q̄ istud si supueniat mīmō
 nio cōtracto p h̄ba de p̄nti: s̄ nō cō
 sumato q̄ h̄z dirimē sic 7 ingressus
 religionis. Alij dicunt 7 cōmuni? q̄
 nō dirimit cōtractū istud supueniēs

nondū 46
 ipohema

sed solū qñ erat hoc impedimētum
anteq̃ contraheret p̃ vba de pñti.
Quidā ē dicit q̃ si remaneat ṽga
q̃ erigat: et si absallis testiculis q̃ tē
tale mīmoniu nōdū cōsumatū non
soluitur sicut dicit glo. de spadone. v
Nā talis satissat mulieri sic mulier
satissat viro: siue foluat sp̃ma: siue
nō nec requit in mīmonio q̃ sep sit
sp̃el filioz s̃ suffic q̃ seminet. In isto
g̃ caute incedēduz ē: cū maturo cō
filio: et qñ tales possent induci vt se
hērent vt frat̃ et soror caste viuētes
tuta via esset. De castrato spadōe dicit
¶ Det. q̃ si nō impediūt ab actu gñā
tōis lz ab effectu: q̃a. s. in eis ṽga eri
git et semē emittit: s̃ inualidū ad ge
nerādū ṽbē pñt. Et si nō emittūt
semen ṽtrahē nō pñt s̃z quodā: nec
cōtrahit p̃ hos affinitas. Itē q̃ non
pōt seminare in loco debito nō pōt
cōtrahē: q̃zuis et reliqua et deflozare
possit: q̃a ipotētia coeūdi ē absolute:
qñ q̃s nō pōt carnalē copulā exercē
Nō aut̃ reputat̃ in iure carnalis co
pula s̃secuta: nisi sit cōsumata p̃ semi
natōez ordinariā. et de spon. c. vlti°.

Tertia impotētia est p̃ maleficiū
circa qd̃ fm̃ Tho. in 4°. et Iho. sic
tenēdū ē q̃ si maleficiū supueiat ma
trimonio ate carnalē copulā: tunc si
maleficiū est ppetuū impedit et diri
mit mīmoniu ṽdū ita q̃ celebrato
diuortio uir poterit aliā ducē: et filii
de muliere dicit. 22. q. i. Si p̃ sortia
rias: in quo. c. dicit̃ exp̃se q̃ deo per
mittēte et diabolo opante impediri
pōt hō ne cog̃scat mulierē. et vt dicit̃
¶ De. de pal. in 4°. fit hoc multiplicē
bz. n. et hoc q̃ ē sp̃us: p̃tātē sup̃ crea

turā tpalē ad motū localē phibēdū
vel faciēduz: vñ pōt corpa impedire
ne sibi mutuo appropinquent vel di
recte vel indirecte inēponēdo se inē
eos corpe assūpto: Sic accidit spōso
q̃ despōsauerat idolū: et nihilomin⁹
contraxerat cū quadā ṽgine nec po
terat eā cognoscē p̃pter hoc. 2° mō
potest inflāmare ad actū illuz: vel re
frigerare ab actu illo: adhibendo oc
culte vtutes quas optime nouit ad
hoc validas. 3° mō turbādo imagi
natōez et fantasiā et estimatiuā qua
reddit mulierē exosam: q̃a potest in
imagine imprimē. 4° in phibēdo
directe rigozē mēbū sicut et motū lo
calē cuiuscūq̃ organī. 5° phibendo
missionē sēum ad mēbra in q̃b⁹
est vtus motiua quasi inēcludendo
vias seminis ne ad vasa gñatōis de
scendāt: vel ne ab eis recedat: vel ne
excidat vel ne emittat et mltis alijs
modis. Plus aut̃ p̃mittit deus sup̃
hunc actū p̃ quē peccatū p̃mū trahū
dicit q̃ sup̃ alios hūanos act⁹: et septi⁹
maleficiat vir q̃ mulier: et magis p̃
mittit de⁹ in peccatores q̃ iniustos
demonēs seuire: vt p̃z de maritis. et
saray vxor̃ Ithobiet: et etiā aliqñ in
iustos. Exēpluz de Job. et p̃ hoc ma
leficiati monēt facē cōfessionē in. d.
c. Si p̃ sortiaras. Iher̃ ¶ De. Ric. in
4° dicit q̃ cōis opinio tenz q̃ si cer
tum esset q̃ esset maleficiū secutum
mīmoniu ratū nō tñ cōsumatū: nō
tamen p̃ hoc dirimeret̃ vinculū ma
trimoni. In sepando aut̃ maleficia
tos similē p̃cedēdū ē sicut in sepādo
ineptos p̃pter frigiditātē excepto q̃
frigido nō vā lñia cōtrahē cū aliā.

Spado

Spado
infructu

malefici
potest

aliter
vultu

q̄a frigiditas est impedimētū vnīuer
sale s̄z maleficiato dat: q̄a maleficiū
est impedimentum particulare q̄ si
mulier illa p̄curauit maleficiū nō
potest diuortiu p̄terire: q̄a culpa sua
ad h̄ deuenit. ss. vi. Si euangelica.
Si h̄o maleficiū sit tpale n̄ dirimit
nec impedit: 7 a p̄ncipio q̄dē malefi
ciū p̄sumit tpale. S̄z postq̄ cōiuges
siml p̄ triēniū cohabitauerūt dātes
opam carnali copule si adhuc durat
impedimētū q̄a. i. se cōgscē nō potu
erant p̄sumit maleficiū esse p̄petuū
et eo. laudabilē. 7 sic sepabiē. Si autē
sepātī p̄p̄ maleficiū postq̄ alia ma
trimōia cōtēxerūt carnalit se cōgscāt
reuocādi sunt ad p̄mū m̄rimoniū:
eo q̄ s̄nia diuortij lata int̄ eos fuit p̄
errore: q̄a impedimētū iudicatū fuit
p̄petuū h̄m p̄sūptōez q̄a nō erat p̄pe
tuū h̄m rei v̄itatē. Et illud decretū
zz. q. i. Si per sortiaras nō tenetur
hec Ric. in 4°. Et nō h̄m iDe. de
pal. q̄ si maleficiū durat p̄ triēnium
iudicat p̄petuū: nō q̄dez q̄a illud nō
possit tolli: vel a deo vel etiāz opere
diaboli q̄ sanat ex h̄ q̄ torquē cessat
Exēplū i legēda beati Bartholomei
apli. S̄z q̄a nō pōt tolli ope h̄mano:
q̄a nō est ptās sup̄ terrā imo nec sup̄
celū post deū que lucifero valeat cō
pari in nālīb: nec semp̄ exorcismi li
berant: q̄n̄z q̄dē p̄p̄ peccatū: q̄n̄z at
p̄p̄ bonū hōis cui expedit nō nubē
vñ nec iPaul⁹ fuit exaudit⁹. hec pe.
Et nō q̄ si maleficiū n̄ pōt reuocari
nū p̄ aliq̄d illicitū: vt p̄ demonis an
ticiū 7 h̄mōi: etiāz si sciret sic posse
reuocari nihilomin⁹ p̄petuū impedi
mētū iudicabiē q̄a remediū nō est li

citū. Tho. pe. alber. 7 ihosti. 7 addit
host. q̄z aliq̄ remedia vana videat
tollerari q̄a pōt redūde vana vanis
nō aut̄ dicit illicitis. Scēdū est autē
h̄m pe. de pal. si maleficiati vel alias
impotētes velint cōmanē iuges 7
sunt sicut Maria 7 Iosep. Si autēz
ābo p̄clamāt 7 euidentissimis signis
impotētia p̄bari pōt nō expectat tri
ēniū: s̄ statiz sepant. Si autē nō sit
euidens opz q̄ per triēniū cōmorati
iurent ābo. Vir q̄dē q̄ studiosā opā
dedit bona fide sine fraude q̄ eā co
gnosceret: 7 nō potuit p̄ficē. Et mulier
similit q̄ p̄ eā nō stetit nec fraudem
adhibuit q̄n̄ cōgscēt a viro: s̄ n̄ fecit
sac̄mētaliē aut iurabūt q̄ credūt eos
h̄m iurasse. et de purga. ca. c. Int̄ so
licitudines. De triēnio isto in aut̄. d̄
nup. s̄ p̄ occasiōz: 7 int̄dictū m̄rimo
niū impotēti: 7 dedit potēti. zz. q. i.
Requirit. 7 ex eo. c. i. frat̄nitat. Si at
mulier dicit q̄ vir nō pōt eā cōgscē:
7 vir asserit q̄ imo standū ē viro: q̄a
caput est mulieris. zz. q. i. Si q̄s acce
pit. Et hoc nisi mulier p̄bet cōtrariū
p̄ aspectū corpis. ex̄ de spon. impu.
cōtinebat. ecōt si vir dicat se n̄ posse
cōgscere: 7 ipsa asserit cōtrariū viro
nō p̄bante ipsa absoluit. S̄z videt
q̄ q̄n̄ allegat impotētiā mulieris q̄
ipsa teneat ostēdere se inspiciendaz.
Et q̄a in eā diuortij vir 7 mulier ad
paria iudicat sic vir allegās mulierē
artā audif̄ petēs inspicia. sic ecōuerso
mulier allegās viz. eunuchizatū au
dif̄ petēs aspectū corpis: 7 idē ē si vi
cat ipotētiā ei⁹ asp̄u ei⁹ posse p̄bāi
h̄ pe. d̄ pal. q̄ si p̄ triēniū celebrato
diuortio redeat potētia se cōgscēdi:

q̄ba h̄mōi
no appetit
mulier

mulier
signat

lz de hoc sunt varie opiones: tenedū ē tñ qđ sentire videt̃ tho. in 4°. s. qđ si maleficiūz fuit vniuersale respectu cuiuslibz psonē: tñc si alteri nuperit oñdiē impedimētū nō fuisse ppetuū vñ v3 redire ad pñū. Si at̃ maleficiū fuit p̃ticulare respectu. s. sp̃alis psonē: tunc vtriqz def lñia cōtrahēdi cū alijs 7 n̄ pōt ad p̃stinū m̃rimoniū redire: cū pñū m̃rimoniū nullū fuerit: 7 scđm xum. Ihec l̃ho.

De cognatione legali.

Cap. i4.

t Ertiūdecimū impedimētūz est cognatio: qđ 4° loco in xlib⁹ supradictis ponit̃. vbi nō qđ triplex est cognatō. s. carnalis siue nālis que dicit̃ cōsanguinitas. Sp̃ualis que dicit̃ cōpatnitas et legalis qđ dicit̃ adoptio vel arrogatio quolibz harū impedit et dirimit matrimoniu3 fm̃ diuersos modos: qđ diuersos g̃dus hñt. Cognatio legalis est que fit p̃ adoptōez vel arrogatōz 7 h3 tres spēs. P̃ria est ascēdētiū 7 descēdētiū: qđ est inē p̃ez adoptatē 7 filiū siue filiā nepotē vel neptem 7 h̄mōi adoptatos: 7 hoc indistinde 7 in ppetuū impedit matrimoniu3 f3 p̃pe. de pal. Int̃ p̃ez tñ adoptatēz 7 p̃ez 7 m̃ez adoptati nulla cognatio strahit̃ f3 tho. 7 pe. Pat̃ g̃ adoptator nō pōt cōtrahē cū filia adoptiua nec etiā cū adoptiua nepte. 20. q. 2. Ita diligē. Scda spēs ē collatāliū. s. inē filiū nālē alic⁹ 7 filiū adoptiū 7 hoc impedit m̃rimoniū: qđ diū sūt in eiūsdē p̃is ptāte: ea v̄o soluta. sc3 morte p̃is v̄l emācipatōe filij nālis vel adoptiui n̄ impedit. 20. q. 3. post

susceptuz. 7 videt̃ hoc intelligēdū d̄ filijs nālīb⁹ legitimis. s. qđ n̄ pñt contrahē cū filijs 7 filiab⁹ adoptiuis patris sui. Inā adoptiuis fili⁹ cūz filia illegitima p̃is sui adoptiui cōtrahē pōt sicut nōt. bug. 20. q. 3. in pñ. idē Ihost. 3. nno. 7 Ric. Inō tñ qđ inter duas psonas adoptatas ab aliquo in filias pōt esse m̃rimoniū. sed guil. bug. 7 Ber. cū nūq̃ iuemat̃ p̃hibēi sicut etiā duo filij sp̃uales alic⁹: puta p̃ susceptōez in baptismo vel cōfirmatōe pñt cōtrahē ad inuicē: 7 sp̃uales filij cū adoptiuis. Si g̃ adoptiuis fili⁹ m̃rimoniū cōtrahē cū legitia adoptat. dicit̃ Guil. qđ quis qđā dixerit qđ n̄ soluet̃ tale m̃rimoniū tñ x̄i tenedū est qđ nōuit bug. s. qđ soluet̃ de cog. le. c. i. Et h̄ est x̄i tā de simplicit̃ adoptato: qđ. s. nō tñsit in ptāte adoptat. qđ de arrogato qđ tñsit in ptāte arrogantis. Tertia spēs ē qđ legalis affinitas inē p̃ez adoptatē 7 vxorez filij adoptiui. Similit̃ inē filiu3 adoptatiū 7 vxorē p̃is adoptatis: 7 h̄ impedit omni tpe matrimoniu3: qm̃ pat̃ adoptas nūq̃ pōt cōtrahē cū illa qđ fuit vxor filij adoptiui etiā post emācipatōez. ar. ff. de ritu nup. l. nā adoptas. 7 idē iur. videt̃ de filio adopti no respectu vxoris adoptatis.

De cognatōe nālī. i. consanguinitate.

Cap. i5.

d E cōsanguinitate qđ dicitur cognatio nāl siue carnalis ipediēs et dirimēs m̃rimoniū tria vidēda sūt. p̄o qđ sit cōsanguinitas linea 7 gradus in ea. Secūdo de computatione graduū. Tercio d̄ p̃hibitione 7 in quibus gradibus.

cognatio
legalis
carnalis
sp̃ualis
cognatio

cognatio
nāl

Quantū ad p̄mum fm̄ Idet. de
pal. in 4°. vi. 40. q. i. Conſanguini-
tas eſt vinculū p̄ſonaz ab eodē ſtipite
deſcendentū carnali p̄pagatōe con-
tractū. vbi ſciendum eſt q̄ nō debēt
dicī cōſanguinitas ſ; cōſanguineitas
ſed p̄pter meliorē ſonū dicī cōſan-
guinitas ⁊ nobis vtēdū eſt vt p̄les.
Vinculū dicī quia amici magis ſe
diligunt q̄ extranei affeetu ⁊ effectu
vnde nō bruti q̄a homo eſt animal
politicū. Ab eodem ſtipite dicī ſc; p̄-
p̄inquo. alias oēs homines eſſent
cōſanguinei: q̄a ex vno. ſ. Adāz fecit
deus hominū genus. Carnali p̄pa-
gatione: vnde nō eſt cōſanguinitas
eorū: qui p̄ creationē a deo p̄ceſſerūt
Dicī autem cōſanguinitas a cōi-
tate ſanguinis: vel a cōueniendo in
ſanguine magis q̄ in carne: q̄a ſan-
guis eſt magis materia ſeminis: nā
ſperma fm̄ medicos eſt ſanguis pu-
riſſimus. Et q̄d dictum eſt carnali p̄-
pagatione excludit Eūā a cōſanguini-
tate Ade: q̄a miraculoſa ⁊ ſup̄nali
p̄pagatione: ſed non excludit xpm̄ a
cognatōe cōſanguineorū beate Marie
quia fuit carnalis p̄pagatio ex parte
matris: ſ; nō ex pte patris. Hoc autē
vinculū ſicut ⁊ omnis amicitia fun-
dat̄ ex cōiocatione tripliā. ſ. nāe cure ⁊
discipline. Nature. quia oēs cōſan-
guinei p̄ carnis p̄pagatōez deſcēdūt
ab vno ſtipite q̄ eſt cōis eorū parēs.
Cure. q̄a cura pentū p̄redit ad filios
nō ſolū imediatos: ſ; etiā ad filios ſi-
liorū quoquot vidē poſſūt. Discipline.
q̄a p̄les ſb̄ pentū p̄rte ⁊ ſb̄iectione
eſſe debent. Secunda conclusio
eſt de linea cōſanguinitatis q̄d ſit:

⁊ quō dicat̄. Eſt autem linea ordi-
nata collectio p̄ſonaz cōſanguinitate
cōiunctaz: nec oportet addē ab eodē
ſtipite deſcēdētū: quia hoc includit̄
in cōſanguinitate. Et ē triplex linea
fm̄ triplicē habitudinē quā hnt̄ con-
ſanguinei adinuicem. Una eſt p̄n-
cipiati ad p̄ncipiū: vt filij ad patrem
aut p̄auū ⁊. ſ. ⁊ fm̄ hanc accipit̄ li-
nea aſcēdētū. Alia eſt p̄ncipij ad
p̄ncipiatū vt patris ad filiū nepotez
p̄neporē ⁊. ſ. Et fm̄ hanc accipitur
linea deſcēdētū: ſed aliter accepta fm̄ aliūz
⁊ aliū modū p̄putandi: quia ſ; vnā
ſit acceptio ab inferiori aſcendendo
fm̄ aliam ſit acceptio a ſup̄iori deſcē-
dendo. Tertia eſt habitudo eorū
qui ſunt ab vno p̄ncipio ſicut fratrū
qui ſunt ab vno patre vel matre: et
nepotū qui ſunt a duobus fratribus
vel ſororib⁹ ⁊ ſic deinceps: ⁊ fm̄ hanc
accipit̄ linea tranſuerſalis que ſb̄diui-
dit̄ in eam que eſt collateralis aſcen-
dētū in qua ſunt auūcul⁹ maſtera
⁊ patruus zc. et in eā que eſt colla-
teralis deſcēdētū in qua ſunt frater
ſoror nepos ⁊ neptis ex filio vel filia

Tertia conclusio eſt q̄d ſit gradus:
⁊ dicendū eſt q̄ grad⁹ eſt habitudo
determinate diſtātie a p̄ſona: ⁊ q̄liz
linea habet ſuos ḡdus: ⁊ linea ⁊ gra-
dus in affinitate ſunt fm̄ bitudinez
ad cōſanguinitatē: ⁊ nō aliter.

De gradib⁹ quomodo p̄putant̄.
Cap. i6.

d. E p̄putatōe graduū: ⁊ p̄ia
conclusio eſt de p̄putatōe cōi-
iuriſtarū ⁊ canonistarū: nāz
illa vñ. ⁊ cetera que ponūt̄ in littera

di. 40. 7 in decre. 35. q. 2. 4. 7. 5. nō
sunt in vfu. Cōputant autē gradus
cōsanguinitatis hoc modo: in linea
ascendētiū enim 7 descendētiū cō-
putāde sunt p̄sone medie inter illas
de q̄bus querit̄ q̄ si nulla sit media
sunt in p̄mo gradu vt filius 7 pater
ascendēdo: 7 pater filius descendēdo
Si hō sunt alie p̄sone medie cōpu-
tatis eis cum extremis: quot sunt p̄-
sone vna min⁹ tot sunt gradus h̄bi
gratia. Auus 7 nepos distant sc̄do
gradu: siue ascendēdo siue descendēdo
quia sunt tres p̄sone. s. nepos 7 auus
7 qui est in medio eorū: q̄a est pater
respectu p̄mī: 7 filius respectu sc̄di.
Remoto igit̄ vno remanent duo:
7 sic nepos et auus sunt in secundo
gradu: p̄auus 7 p̄nepos sunt in 4°
gradu: q̄a sūt p̄pinque p̄sone nume-
rāde. Rō hui⁹ est: q̄a cū gradus sit
certa distantia p̄pinq̄tatis non pōt
esse eiusdem ad seipsum: sicut nec p̄-
pinq̄tatis: 7 ideo gradus p̄supponit
semp̄ aliq̄ p̄sonaz: cui secūda addita
facit gradū: 7 p̄ eandem rōnē tertiā
addita sc̄de: 7 quarta tertiē: 7 sic sēp̄
vt sit numer⁹ gradū h̄m numerū
p̄sonaz vna excepta. Et hec compu-
tatio in linea gradū ascendētiū et
descendētiū est cōis apud oēs. In
linea hō collateralī que nō est eorū
quorū vnus descendit ab altero: sed
eorū qui descendūt a cōi p̄ncipio aliē
cōputant gradus h̄m leges aliē h̄m
canones. h̄m. n. canones cōputant̄
hoc modo. Videndū est. n. vtrum
p̄sone de quib⁹ querit̄ eq̄l̄ter distēt
a cōi stipite: aut inequalit̄. Si eq̄l̄ter
Quoto gradu quelibet eorū distet

a cōi stipite toto gradu distāt inter
se. h̄bi gratia. Sit nobis sortes cōis
pens 7 stipes. Ego nepos h̄m vnaz
lineā. Tu hō p̄nepos h̄m aliā lineā
Si querit̄ quoto gradu disto a te:
debet r̄nderi q̄ tertio: q̄a toto ḡdu
tu q̄ es remotior distas a cōi parēre
a quo ego nō disto nisi secūdo ḡdu.
Sed h̄m leges aliter cōputat̄ ḡdus
in linea trāuersali: q̄a h̄m eas duo
fratres sunt in sc̄do gradu: filij vnoꝝ
fratꝝ sūt in quarto gradu: nepotes
in 6° gradu: 7 sic duplicant̄ grad⁹:
h̄m cōputatōez legalē. s. cōputatōez
canonicā. Sed opinio canonistarū
est rōabilior: q̄a absurdū videt̄ ponē
h̄m gradū sine p̄mo: qd̄ tñ seq̄t̄ h̄m
opinionē legistarū: q̄a n̄ ē dare aliq̄
qui sit in p̄mo gradu lineē trāuersa-
lis equalis. Sed p̄mus in ea qui est
frater est in sc̄do gradu h̄m legistas
p̄m⁹ in trāuersali inferiori est in 3°:
scilicet filius fratris. Et p̄mus in
trāuersali superiori est in tertio:
vt patruus. Et ideo canoniste meli⁹
cōputāt in trāuersali: ponētes fr̄m
in p̄mo gradu filij fratris in sc̄do.
sc̄z descendēdo nepotē in 3° p̄nepotē
in 4°. abnepotē in 5°. zc̄. Ascendēdo
hō patruū in 2°: p̄patruū in 3°. ab-
patruū in 4°. zc̄. Dilatādo hō duorū
fratꝝ filios in 2°: nepotes in 3°: sicut
in Genealogia Adam per Seth et
Chayn: qui sunt in p̄mo ḡdu: et filij
eorū in 2°. Rō diuersitatis h̄m medi
cōputatōis est ista vt dicit Alexan.
papa. 35. q. 5. Ad sedem. In legib⁹
ob nihil aliud ipsa gradū mētio fa-
cta est: nisi vt hereditas vel successio
ab vna ad alteram personam inter

sum gra
29 sep

cōsanguineos deferat. In canonib⁹
 nō ob hoc pgenies cōputat⁹ vt apte
 monstret⁹ vsq; ad quotaz gñationē
 a cōsanguineoz sit nupti⁹ abstinen
 dum vt rite et canonice nuptie cele
 bant⁹ inter fideles. Itac igit⁹ de cā
 q̄a hereditates nequeūt deferri: nisi
 de vna ad aliam psonā. Idcirco cu
 rauit seculariū Impator in singulis
 psonis singulos pficere gradus: q̄a
 nō nuptie sine duabus psonis non
 valēt fieri. Ideo sacri canones duas
 psonas in vno gradu constituerunt
 hoc ibi. Qd̄ autem ibi dicit⁹: q̄a vsq;
 ad septimū gradū pdurat cōsanguini
 tas fm̄ cōputatōez canonū: in q̄b⁹
 gradibus. 7. phibet m̄rimoniū: tūc
 hūm fuit: sed hodie non durat con
 sanguinitas nisi vsq; ad quartū ḡdū
 inclusiue. Inā Bieg. 9. remouit tres
 vltimos gradus: ex eo q̄ nō poterāt
 bñ menti retineri tot gradus: 7 etiā
 erat satis difficile vsq; ad septimū
 gradū abstinere a m̄rimonijs taliz
 Unde sequebāt sepe incōuenientia
 habet hoc statutū ecclesie extra de
 consan. 7 aff. Non debet. Gradus
 autem fm̄ leges quo ad successionē
 hereditatis durant vsq; ad decimū
 gradum cōputādo modo legali: vt
 dictum est. s.

De phibitione matrimonij int̄
 consanguineos.

Cap. i. 7.

d E phibitiōe m̄rimoniij int̄
 cōsanguineos. Nō ēz Idē.
 tres cōclusiones. Prima
 q̄ cōsanguinitas de iure nālī fm̄ re
 ctam lineā ascēdētū 7 descēdētūz
 impedit matrimonij: sed pl⁹ filij cū

matre q̄ filie cum patre ppter reue
 rentiam. Propter qd̄ videtur q̄ in
 linea recta in infinitū phibeat ma
 trimonium: adeo vt si Adam hodie
 viueret non inueniret vxorē ēz legi
 stas. Idē huius q̄a maior reuerentia
 debet⁹ parentibus remotis q̄ p̄pinq̄s.
 Unde pater nō dicit⁹ dñs s̄ auū q̄
 diu viuit: 7 liz maior p̄pinq̄itas tñ
 maior reuerentia que plus attēdit.
 Nam tam filia fratris potest fm̄ le
 ges contrahi: sed non cū amita: que
 tamen nō est p̄pinq̄ior. Secūda
 conclusio est de phibitiōe iuri diuini.
 Prohibet. n. circa hoc plures p̄sone
 puta simul nālī sedere cōmōrātēs 7
 sunt. iz. que lci. i. 8. numerāt: mater
 nouerca soror neptis amita matrē
 vxor patrui nurus vxor fratris: nisi
 p̄mortui sine liberis: puigna filia pu
 gni vel puigne soror vxoris que in
 lege nature p̄mittebat⁹: vt in Lya. 7.
 Rachel coplati. Jacob. h. 7. rōez doc.
 assignant q̄a m̄rimoniūz ordinatur
 ad rep̄hēsiōē cōcupiscētie: s̄ cōcupi
 scētia nō rep̄mit⁹ sed magis auge⁹
 si inter illas p̄sonas quas conuenit
 in eadem domo cōuersari esset con
 cessa copula matrimonialis quia lex
 diuina rōabiliter phibet talē copulā
 Inā q̄a electio non est nisi possibiliū
 eo ipso q̄ cōcupiscibile sit impossibiliū
 minuit vel tollit cōcupiscētia illius:
 vnde q̄dū cohabitatiū viroz 7 mu
 liez in vna domo posset esse matri
 monij: sic tales p̄sonas p̄nōmiatas
 cōtingit cohabitare simul cōcupiscē
 tia nō haberet frenū. Sz ex quo ma
 trimoniū sit impossibile inter tales
 q̄a phibit⁹ cessat talis cōcupiscētia

legē dñi
 14. 6. 1. 1. 1.

Tertia conclusio est de phibitōe iuris positivi canonici: q̄a illa iuris ciuilis nil ad ppositū faciunt: cuꝫ circa sacramenta layci nil possūt disponē ḡ iure nouo phibitū est m̄rimoniū contrahi in quarto gradu 7. 7. In q̄nto autē 7 ultra pmissū est in linea transuersali: vt de consan. 7 aff. Inō debet. Alij gradus qui p̄us erāt sūt ablati: 7 in h̄mōi potest dispensare papa 7 nō alius quia nō est pmissus ep̄s sicut in alijs. Eius est enī dispensare in iure qui est. s. ius: vel cui commissum est a iure. Unde in gradu legis nālis lege diuina phibito sol⁹ deus dispensare potest: vel cui inspiraret: qui tamen nō legē dispēfasse cum quoquā. In Papa autem in his que sunt iuris positivi: puta in q̄rto gradu 7 tertioimo 7 in 2º q̄nq; puta collateralium equalis q̄ contrahāt dispensat: vt puta filij duoz fratrum qd̄ lege Moyfi 7 lege ciuili erat permissum. Nec est sufficiens cā dispensationis augmentatio p̄rimoniij: s. par vel concordia vel aliud h̄mōdi. In linea autem ascendētū 7 descendētū in infinitū phibent nuptie. Est tñ dubiū vtr̄ papa possit dispēfare in gradu lege diuina vel nāli phibito Et si qd̄ phibitio legis Mosayce in h̄mōi esset pure iudicialis non moralis non ligaret hodie: nisi in q̄tuz esset iure canonico reassumpta talis lex: 7 sic in omnib⁹ illis ḡdib⁹ papa possit dispensare: sed fere oēs grad⁹ lege Mosayce phibiti: vidēt phibiti iure nāli: q̄a ad omnes illas p̄sonas cohabitantes est amicitia nālis sine alio federe. Unde q̄a nā nihil facit

frustra. vbi sunt mulieres alie: ex q̄b⁹ possit fieri ḡnatō sine istis frustra fit cum istis matrimoniū: qd̄ nō est necesse: nec ppter ḡnatōez. ne ppter amicitiam. Unde pbabili⁹ est q̄ papa non potest dispensare in illis ḡdib⁹ Et fm hoc diceret q̄ ante legē scriptam erat dispensatio a deo: vt cuꝫ illis contraheret excepto p̄mo ḡdu ascendētū 7 descendētū. Un̄ Adā inspirat⁹ a deo dixit. Relinquit hō patrē 7 matrē ceteras p̄sonas uidet p̄misse: que tamen iure nāli erāt phibite: vt frater soror: in q̄bus p̄mis credendum est deum dispēfasse ppter necessitatem.

De cognatione spūali.

Cap. 18.

Tertia cognatio est spūalis. s. p̄p̄ritas: 7 puenit ex h̄ q̄ aliq̄s offert sacramēta baptismatis: vel confirmatōis: vel suscipit siue tenet illum cui tale sacramētum confertur p alioꝝ sacramētoꝝ collationē nō contrahit cognatō spūalis que hēat impedire vlt̄ dirimē matrimoniū. ex e. c. Tua. 7. c. fi. li. 6º. Jo. an. Per catholicum hō cōtrahit cognatio aliqualis: que. v3. h3 impedire h̄ nō dirimē m̄rimoniū. e. ti. c. 2. li. 6. Ista tñ cognatio habet tres lineas. Prima est inter baptizātū: et illuz q̄ ad baptismū suscipit: ac etiā vxorem eius si tūc habet 7 carnaliter cōguit Nā qñ vnus coniūgū siue maritus siue vxor tñ t3 aliquē ad baptismū cognatio spūalis etiā trāsit ad alteꝝ nō tenentē cōiūgē ipsius tenētis ad baptismū: etiam inter tales non pōt esse matrimoniū. s. inter suscipienteꝝ

cōiuges eius: si hz et suscepti. Immo
etiam dicit Tho. q. etiam cōpaternitas
transit a viro in mulierem quācūq;
carnaliter cognita: quāvis nō sit vxor
Idem sentit glo. sup. c. Si q. ex cō-
iugio. 20. q. 4. dices. q. p. fornicariū
coitum acquirat cōpaternitas: q. vna
caro efficiat. Idē t. 30. an. i. 6. Ric.
autē in 4°. di. 42. dicit q. si aliq. effi-
ciat vna caro p. fornicariā copulā
nō ppter hoc transit cōpaternitas ab
vno in aliū: q. p. re pure carnale nō
cōtrahit cognatio spūalis. Idē tenz
De. de pal. in 4°. dices q. cognatō
spūalis dicit q. a spūalib⁹ causatur.
vnde videt^r huius q. nō sic fornicarij
cōtinent sibi aditiōes sicut cōiuges: q.
in illis nō est nisi vinculū carnale ad
tēpus: hic autē spūale et carnale. vnde
sunt mag⁹ vni: vñ in cōputatōe gra-
dū pat^r et mat^r vna psona cōputat^r:
quāvis autē esse duos in carne vna eq.
liter sit in fornicatōe et cōiugio tamē
hic vbi querit^r de cognatione spūali
aliqd. debz facere vinculū spūale. hec
ille. Anto. de bu. sup. decretali. Mar-
tin⁹ d. cognatōe spūali refert vtrāq;
opinionē: sed hāc vltimaz dicit tenē
hu. et Archi. et Jo. an. e. ti. c. i. in no-
uella. li. 6. Nec obstat: dicit ipi q. co-
pula fornicaria inducit affinitatē: q.
illud in affinitate corpali: que etiam p.
illicitā copulā vt vinculū corpale ac-
quiri potest. Sec⁹ in spūali vt cōpa-
ternitas que est vinculū spūale. Uñ
absurdū est dicere q. p. fornicariū coi-
tuz cōtrahat. hec ille. Idē etiā tenz
glo. Ray. Inno. etiā vtrāq; opionē
recitat: et neutrā pferat alteri. Uñ si
q. tale inueniret matrimonii iā cō

traditū de pñti: vel cōsummatuz: ex quo
aliqui dicūt illud teneri tuta via est
vt peteret dispensatio vel declaratio
a dño papa. qd si haberi nō possz bz
regulā hostiē. que dicit q. vbi inue-
niunt cōtrarie opinionēs de aliquo
mrimonio verū teneat vel nō adbe-
rēdū ē illi q. iudicat mrimoniū tenē:
nisi cōtraria opinio fulciet canonica
auctoritate manifesta et expresse: sin-
igif eū poti⁹ dimitti debēt in suo cō-
iugio q. separi: vbi autē tales nondū
cōtraxissent cōsulēduz est eis q. absti-
nerent a cōitū h⁹ mōi. Bz bñ possz
aliquis cōtrahere cum sorore filij sui
spūalis. 20. q. 3. Illud. Itē pōt cōtē
pater cū illa quam filij ei⁹ tenuit ad
baptismū: vt nō ē p. d. c. Illud. quāvis
filius nō possit cōtrahere cū ea: quā
tenuit pater ad baptismū. Sec⁹
est inter baptizati: siue sit masculus
siue sit femina: et filios nāles suscipi-
ētis: siue sint legitimi: siue illegitimi
vñ inter eos nō potēt esse mrimoniū
Et q. cognatio spūalis nō hz g⁹duz
quāvis filij nālis Petri nō possz cōtē
cū filia spūali ipsi⁹ Idē Petri: quam. i. te-
nuit ad baptismū: vel ad cōfirmatiōz
possz tñ cōtrahē cū filia filie spūalis
ipsi⁹ Petri. ar. 20. q. 3. c. i. Item filij
duoz cōpatz siue geniti sint atē cō-
patnitatē siue postea possūt cōtrahē
ad inuicē: solū excepta illa psona per
quā cōpatnitatē est cōtrahē: que nūq;
poterit copulari alicui filioz sui pñs
spūalis. 20. q. 3. Sup. q. b⁹. hec ibi.
Tertia est in suscipiēte in baptismo:
et pētes baptizati inter quos etiā nō
pōt ēē mrimoniū. vñ mat^r baptizati
nūq; pōt esse vxor eius q. tenuit ipm

baptizati ad baptismum: quia comas est
 eius. Item non quod si quis: puta Martinus de
 voluntate uxoris sue: puta marie tenet
 vel leuat. de sacro fonte filium alium: puta
 Johes filium Martini de voluntate et
 ipsi Martinus filius Jo. neap. in quolibet.
 9. utique cohibet. ha cognatio spiritualis
 inter eos non obstante in nuptiarum consensu
 seu cohabitatio illoz: ita quod Petrus est de
 copula Martini: et Maria est de matrimonio
 alio Johis vel nolit. h. 2. r. 6. filius eius
 quia quod est ex statuto ecclesie non dependet
 ex voluntate sacerdotum statuti et statu
 tis: si ex statuto ecclesie est quod cognatio
 spiritualis teneat ab uno coniugum in alio
 consummato matrimonio: et quod spiritualitas
 acquiritur per carnalem per hoc quod leuat aliquem
 filium eius de sacro fonte. 2. c. Item posita
 causa sufficienti cognationis spiritualis oportet po
 nere cognationem spiritalem. causa est. n. ad qua
 sequitur effectus. si spiritualitas spiritualis quod coele
 stis per adu. p. vii. vni. coniugum est sufficientes
 causa alii coniugum cognationis spiritualis postquam
 matrimonium est consummatum. 2. c. Item non
 quod regulariter vni. de tenet ad baptismum
 filius Ray. non plures seu leuare de fonte:
 ut de coele. di. 4. c. non plures. Et si ne
 cessitas cogit vni. et idem potest tenere in
 baptismo et in confirmatione. Si autem
 plures tenerent. dicit Alber. in 4. q. hoc
 ponitur est permissio quod statutum: quod debeat
 approbari permissis at ratione auctoritatis que co
 trahit inter illos. hec ille. Ubi ergo duo
 aut tres ex more patrie consue sunt tenent viri
 tollerandum et sine peccato fieri. Tunc
 tamen esset hinc super hoc dispensatio ab episcopo:
 si per vult hinc plures tenentes ad bap
 tismum: ut non. hug. in decre. et cum plures
 tenent cohibet cum omnibus cognationem spiritalem
 quod impedit et dirimit matrimonium. fm

hosti. Item diligenter attende quod oportet quod te
 neat siue tagat ipse baptizandum cum ba
 ptizat: vel cum de fonte leuat a sacerdo
 te immediate si volunt esse copules: aliter
 ex eo quod extiterunt ibi solus non tagando
 et responderint per puerum: abrenuntio tunc
 non esset copules. Item de pal. In aliquibus
 .n. locis sacerdos aqua effudit bap
 tizandum: et de voluntate esse copules tenent bap
 tizandum. In alijs. n. tenet puer ipse sacer
 dos cum baptizat: quod precipue fit cum sit
 baptismus per immersionem. et tunc primo re
 cipientes baptismum de sacro fonte a sacer
 dote in panis: vel nudum sunt presbiteri
 ales: ut notat hug. in decretis. Et filii per
 procuratores non possunt cohibere copulationem
 tunc ad cognationem spiritalem: ut possit archi
 p. l. p. morte. de adop. Item Jo. an. et
 quis non rideat aliquis dum tamen teneat
 ad baptismum: vel tagat effectus per
 et cohibet cognationem spiritalem. Illi autem
 plures qui simul tenent ad baptismum non prohi
 bentur ad inuicem cohibere: ut Innocentius. ponit
 Item non quod laycus est qui baptizat aliquem
 siue in causa necessitatis siue ex: non possunt
 cohibere cum illa qua baptizauit. ex e. ne
 dum. li. 6. Item non filius Thome. quod si vir vel
 mulier baptizat vel teneat ad bap
 tismum per alium filium si hoc facit in articulo
 necessitatis seu per errorem non impeditur
 exigere debitum vel reddere ex e. Si vir.
 Si vero fecit per fraudem impeditur exigere
 et tamen reddere. et si uterque fuit in culpa:
 neuter potest exigere: exactus tamen uterque reddere
 tamen: ut dicit hosti. et addit. Melius tamen
 esset ut contineretur. Eodem autem modo si vir et
 aliquem filium uxoris sue: vel uxorem filium
 mariti sui si ex ignorantia hoc facit excusatur
 si ex malitia non potest exigere debitum. si
 vero fecit per fraudem impeditur exigere: sed

tñt reddē. Idē Ric. Credo tñ q sup
b° eps possit dispēlare. s. q° ad era-
dionē debiti: sicut de eo q coguit cō
sanguineam vxoris sue: cū quo eps
pōt dispēlare q° ad debiti eradōz: hz
De. de pal. vt hēs. s. vbi hēs de ipe-
dimēto affinitatibz vide. Itē nō q
si Johāna vxor petri tenuit ad bap-
tismū filiū berte anteqz omiscēt: siue
cōhēt mīmoniu cū ipo petro. Ipsa
mortua pōt petr° hē in vxorē ipsaz
Bertaz: et sic succēssue isto m̄ qz pōt
hē duas omēs in vxores. Sz si pe-
trus coguit Johānaz anqz tenēt ad
baptismū filiū berte: nō potēt postea
vnqz bertā hē in vxorē. Itē ille qui
t3 ad baptismū vel cōfirmatōez filiū
petri ex muliē cubina vl vxore alia
susceptū qz ex ea quā nūc hz vxorē nō
efficiē qz isti vxoris: quā nūc hz ipe
petr° et idē de filijs vxoris alie ex alio
viro genit°. Itē nō q nō baptizatus
quis aliū nō deat tenē ad baptismū
tñ si dō facto vel nēcitate t3 vel leuat
vel baptizat nō cōhit aliqz cognatōez
spūalē hz tho. pe. et Ric. et addit alb.
dīcēs q si alē iugū ē baptizat°: p eū
tñsit cogitō ad eū q nō ē baptizat°. idē
dō cōfirmatōe. Sz si baptizat° t3 filiū
nō baptizati bñ cōhit cōpūritatē. Itē
nō q nō d3 qz tenē ad baptismū vel
cōfirmatōz frēz vel sororē: qā suffic iē
tales vinculū carnale. Cū āt q dōcā
sūt de tenēte ad baptismū seu dō fore
leuātē erga susceptū vel leuātū: et pē-
tes ei° q° ad cōhēdā cogitōez spūalē
itelligas similitē dō baptismo et pētib°
ei° q° ad pēdītā cognatōz: et oia que
dōcā sūt dō baptizato qz ad tenēte et
baptizatē in cōhēdā cogitōe spūali

cū baptizato. Itelligas pīformit in
cōfirmatōe et tenēte ad cōfirmatōez
in cōhēdā cognatōz spūalē: cū cōfir-
māte et pētib° ei°. et dīc Eoff. q ista
cognatio spūalis sic legalis nō hēt ra-
mos: vñ ad plōas: cū qb° cōdē sē nō
egrediūt. Itē igit q dñqz in aliq°
istoz impedimētōz detēt° sciet cōhēt
peccat mortaliē. et in qtuor ex his ipe-
dimētis ē excōicat° sciet cōhēns: nec
talis d3 absolui: nec pōt nō cessā a tali
mīmonio sic cōdō: vel petat dispē-
latōez a papa vbi pōt et interz absti-
neat se ab vsu mīmonij sic ipediti. et
nō q in nullo. i7. impedimētōz pōt
dispēlare aliqz cū papā: s. i ipe papa
in aliqz hōz nō pōt dispēlare. s. i ipe-
dimēto ligamīnis: cū. s. aliqz ē alteri
ligat° p sba de pñti: talis. n. nō possz
cū alia cōhē ēt dispēlate papa. Itē
in impedimēto erroris plōe: et in impe-
dimēto violētie: vbi nullo m̄ ē cōfēl°
et i impedimēto coeūdi omni m̄ ex fri-
giditate nālī vel castratōe vel male-
ficio: vel alia idispositōe pueniēte qā
in h° mōi oib° nullū ē mīmoniu: iō
nō pōt facē papa vt ibi sit mīmoniu
De impedimēto coeūdi vñ dīcē. De. d
pal. q illd sit ex statuto ecclesie: qā id
nō ptinet ad sba mīmonij. et inde ē
q si sciūt alē impedimētū tale: et nihī
lomin° cōhēt ē sba mīmoniu: qd nō
esset si deessz aliqd de sba mīmonij
cū. n. pñcipalis finis mīmonij sit p-
les nō vitatō fornicatōis: si posse coire
cēt dō sba mīmonij multo magis
posse gñare: et sic senes nō possēt cōhē-
bere qd ē falsū. De impedimēto erroris
cōditōis vñ dubiū fm ihug. tñ istd ē
de statuto ecclesie. Idē dīc Pet. de

pal. s. qd est de iure positiuo qd etiā
videt sentire Ric. in 4°. di. 26. dicit
.n. q. error deterioris conditōis: 7 si n̄
tollat cōsensū in psona: tñ multū mi
nuit. Et qā rōnabile est vt deceptis
iura sbueniāt: 7 maxime qñ est dece
ptio in re graui: ideo nāli cōtate sta
tutū est psonam seruilis conditōis
illegitimā esse ad cōtēdū cūz psona
libera: qdū liberā eē credit ipe liber
cōtrahēs cūz serua: ledit. .n. enomiē
in bonis mīmonij. s. in bono plis:
qā nō bēbit eā in sua ptāte in bono
fidei: qā non poterit ita libē reddere
debitū dñō occupante suū in bono
sacramēti. i. cohabitātōis insepabilitate
qā dñs posset eā vedē. s. ille. De ipe
dimēto voti solēnis in religiōe. Tho
sa se. et Alber. tenēt qñ pōt. hugo.
cardinalis. Ric. in 4°. hosti. Inno
tenēt q pōt ex magna cā: vt ex refor
matōe regni vni⁹ 7 h⁹ mōi. Et Jo. i
lū. cōfess. dicit de facto vidisse talez
dispensatōez factā: hanc etiā opionē
.s. q. papa possit dispēfare: tenere vī
idē Tho. in 4°. di. 24. ar. 4. 7 Joh.
neap. in quolibz. dicit hāc opionē eē
pbabiliorē. In impedimēto ordinis
tenēt fere oēs q possit: qñ nō con
suevit. In impedimēto criminis absq
dubio pōt s3 Ide. de pal. 7 de ipedi
mēto spūalis vel legalis cognatiōis
pōt fm Ide. de pal. De impedimēto
etiā qd est ex publice hōestati. iusticia
certū est q possit cū sit ex cōtōe ecclie
vñ pe. d pa. sic dicit q papa pōt dispē
sare in oib⁹ qdib⁹ publice hōestatis
iusticie q sumū ē fm gēdus cōsan gui
nitatis: 7 hoc p3: qā nō est phibituz
lege nāli vel diuina. Unde posset

dispēfare q qā cōtrahēt cū spōsa vel
viroze nō cognita pīs vel fratris. Et
nō q qñ aliq cōtēbūt mīmonij de
facto: qd de iure nulluz est. si postea
obtinēat dispensatōez a papa super
impedimēto: nō ppter ea ratificaret
pdictū mīmonij quo ad deū: etiāz
si āte dispēlationē secuta erat copla
carnalis s3 op3 q. venio interueniat
mutuus cōsensu interior in alēutuz
7 si cū hoc seqt copula carnalis non
est necessaria noua expssio vboz: et
hoc in fauorē mīmonij. hoc videt
dicē Ric. in 4°. di. 40. in quodā fili
tutius tñ esset vt de nouo ipsa fieret
expssio vboz cōsēu expmētū. Dicit
etiā idē Ric. q cū carnalis vsus mu
lieris ex mīmonij sit extra ius nāle:
iō ibi locū nō h3 pscriptio: vt. s. ex h⁹
q tenuit aliquā concubinā p. 20. ānos
facta sit ei licita talis cōmixtio: s3 sēp
mortalit peccat. 3pm ē mīmonij
qā est de iure diuino 7 nāli: iō pscrī
ptio facere non potest vt valet mī
monij: qā a pncipio fuit nullum: et
econtrario: vel q efficiatur nullum:
qd a pncipio fuit vñ. ex de cōsan.
7 affi. non debet. ptiz in textu: 7 ptiz
in glo. Itē nō q s3 hosti. qñ doc.
discoz. circa impedimētū mīmonij:
vbicūqz doc. p glo. suas dicunt solui
mīmonij: s3 nō inducūt ius expssuz
cōnriū dicenti adhereas. ex de testi.
licz ex quadā. in fi. Item nō q cum
ecclesia pcpit alicui cōiugū cōbitare
cum altero: 7 ille cui pcpit sciat esse
impedimētū fm hugo. in hoc casu:
qñ ad reddēdū debitū nō tenetur
obedire: tam in cohabitōe 7 necessa
rioz exhibitione obedire debz: 7 nō

nō psona
but gmbi

De p. d. d. l.
- 6. l. m.
7 m. d.

aud. 4
impedim. h

negare ei cui se de facto copulauit.
Item nota qd qui audit impedimētū
esse inter se 7 vxorē fm Euil. Si au
dit a fide dignis 7 nō suspēdis cum
nō debeat esse negligēs sue salutis
tenetur inquirere ritatem: als esset
affēdata ignorātia que nō excusat. si
conciat p̄babilē op̄inōnē de vidēdo
alicui nō debet exigere debitū licet
reddere teneat. Sec⁹ si ita inuenirz
ritatem qd esset impedimētuz inter
eos qd haberet pzo constanti: Tunc
nec exigere nec reddē debet. Porro
qui audit tale impedimētū a viro fi
de digno: aut iurato: aut compatre
suo: aut p̄p̄io sacerdote: aut etia pu
blica fama non ita tenet credere qd
peccet mortaliter si nō credat: s̄ ve
nialiter. hec Euil.

De impedimētis nō dirimētibus
matrimoniu contradiū.

Cap. 10.

e St 7 aliud gen⁹ ipedimēti
qd ē qdē impediēs m̄rimo
niū p̄bēdū: s̄ nō dirimens
contradiū: 7 istud est multiplex. Et
p̄mo qdē cōfīd⁹ clādestin⁹ ipsi⁹ m̄ri
monij: et de m̄ri. cōfī. cōt̄ infēdictum
ecclesie. p̄per totū. Qui ḡ cōtrahunt
clandestine m̄rimoniū peccant mor
taliter: 7 tale m̄rimoniū d̄r cōtra in
terdictū ecclesie qd cōtra p̄hibitionē
ei⁹ ē: vbi nō ēz p̄e. de pal. in 4°. qd s̄
pōt esse duplici. Uno m̄ qd est cōfī
statutū ecclesie vel iuri. Ut qd trib⁹
tpib⁹ āni infēdictis: de qd in. c. se. vel
qd ē clādestina dispēlatio: phibet. n.
ne m̄rimonia fiāt clādestina: et sine
bānis. et de clan. des. Et inhibitiō.
vbi dicit qd cū d̄z sic aliqd m̄rimoniū

q. m. d. d. d.
m. d. d. d.

l. m. d. d. d.
m. d. d. d.

debēt i ecclesia bāna publica p̄ sacer
dotes p̄p̄oi: vt. j. cōpetētē t̄minuz: qd
scit impedimētū p̄ponat: et si appa
ruerit p̄babilis coniectura cōtra co
pulā futurā interdicat ex p̄sse: donec
cōstet qd fieri debeat: als si cōheret
sine bānis: vbi. s. talia suāt: aut post
p̄hibitōz extiterit impedimētū puta
qd⁹ phibit⁹: tūc filij dicēt illegitimī:
nec excusabūt p̄p̄t̄ i grātia p̄tūm: et
sacerdos qd tales cōiūctiōes inhibere
cōtempserit: vel regularis qd interessz
h⁹ mōi puniē: vt in vidēta decre. In
aliq̄b⁹ tñ locis nō sūt hec bāna: sed
solū contrahiē sponsalia solēniter 7
publice multū ante m̄rimoniū 7 in
terim potest manifestari an sit impe
dimētū. Uñ in talibus locis ratione
contrarie consuetudinis omisiōnē
bānoz nō puto esse peccatū: sed vbi
seruānt esset mortale omittē. Alio
modo dicat m̄rimoniū contra inter
dictum ecclesie: qd est contra p̄ceptū
hominis ministri iuris 7 ecclesie. Et
iste minister vel est p̄chialis sacer
dos qui potest dispensare m̄rimoniū
7 si nō iudicare. Ipse. n. hz inquirere
de impedimento 7 inhibere. Aut ē
officialis episcopi nō sacerdos qd sol⁹
b̄ndicit nubentes. Vel archidiacon⁹
aut Abbas h̄ntes hoc ex cōsuetudie
vel p̄uilegio: 7 habent iudicare: 7 si
non dispēlare si nō sunt sacerdotes.
Aut est ep̄us vel supior eo: et hic b̄t
iudicare 7 dispensare. Iudicare rōe
iurisdic̄tiōis dispensare rōne ordinis
cum cura. Cōtrahere ḡ contra p̄hi
bitionē ecclesie vel ministri est mor
tale: nisi fuerit dispensatum ab eo qd
potest: 7 si qdēz facta fuerit inhibitiō

ab inferiori papa vt epō vī p̄biali
q̄uis sit peccatū: tamē si nō est aliud
impedimentū tenet. Item si a papa
facta est simplex inhibitiō: quia non
anulat p̄pter hoc. Sed si hoc p̄bi
buerit decernens irritum et inane: si
secus factus fuerit: tunc matrimoniū
est nullus: q̄a per hoc reddit eos in
habiles. Plus est. n. reddē multos
inhabiles q̄ paucos: sed ipse p̄hibēs
m̄rimoniū per cognationē sp̄ialem
legalē vel carnalē in gradu nō p̄bi
bitō lege diuina reddit h̄mōi inha
biles. ḡ zc. h̄ pe. 1. 2° votū simplex
q̄d q̄dem impedit cōtrahēdū matri
moniū: sed non dirimit cōtractus.
di. 27. Idem Ricar. et Tho. in 4°. Talis ḡ
mortalit̄ peccat q̄ h̄ns votū simplex
castitatis contrahit: et nihilominus
adhuc tñc implē votū: si nōdus cog
nit vxorē: cū q̄ exiit p̄ v̄ba de p̄nti:
q̄a adhuc implē pōt. s. intrando reli
gionē etiā inuita vxore. et sic n̄ pōt
s̄sumare m̄rimoniū absq̄ peccato
mortalī: postq̄ v̄o cōsūmauerit: reli
gionē intrare nō pōt vxore inuita: et
tñc reddē debitū vxori petēti: siue ex
p̄sse: siue inēptatiue s̄m Tho. et Ric.
in 4°: s̄ nō licet ei petē: al̄s s̄z quosdā
vt Ric. peccat mortalit̄ quotiēs exi
git debitū: q̄a adhuc potest et debet
seruare votum q̄tum in ipso est. Et
dicit Hosti. q̄ si quis h̄ns tale votū
petat ab aliquo vtrūq̄ si contraheret
tenet m̄rimoniū: nō v̄z sibi rñdē
clare. s. q̄ teneat: ne def̄ sibi occasio
frangendi votum: sed in huiusmodi
debemus tales querētes prudēt elu
dere vt docet Origenes. di. 43. In

mandatis. Tercio sp̄salitiū factū
cum altera: nisi mutuo ptes se absol
uant: vel ex altera p̄tium sit aliqd ex
his p̄ que licite p̄nt sp̄salia frangi:
talit̄ etiā peccat mortalit̄. Quarto
tenē vel suscipe aliquē vel aliquā ad
cathecismū q̄ p̄cedit baptismū. ex. e.
per cathecismi. li. 6. Quinto q̄dā
crimina. v̄z. incestus post cōtractum
matrimoniū cū affinit̄ om̄issis. 22
q. 7. Si q̄s viduā. 7. c. Ecubuiisti. cū
s. q̄s cogit̄ sanguineā vxoris sue
vel cū cogit̄ si mulier est a consan
guineo mariti sui: p̄pter h̄mōi incestus
delinq̄ns amittit ius petēdi debitū
n̄ solū ab vxore vel viro attinēti illi:
cū q̄ om̄isit incestū: s̄ et illa vxore vel
viro mortuo si cōt̄xerit cū alia p̄sōa:
q̄d facē n̄ v̄z s̄n disp̄satiōe ep̄i ab ea
exigē nō pōt vt ex̄ de eo q̄ co. cōsan.
vro. sue. Tñsmisse. In vtroq̄ tñ cāu
reddē tñc s̄z Ric. in 4°. di. 24. Pōt
tñ ep̄s disp̄sare vt. s. talis p̄uat iure
exigēdi possit exigē absq̄ peccato s̄z
Idem. de pal. in 4°. Cogit̄ edo anteq̄
sanguineas p̄prias vel p̄mittēdo se
cognosci: q̄uis nō min⁹ peccet: imo
magis: nō tamē repitur in iure q̄ p̄
uef̄ exat̄ōe debiti: vel q̄ impediāt a
contrahendo. Ric. etiam hoc dicit
s. q̄ incest⁹ cū s̄anguineis nō ipedit
m̄rimoniū cōtrahēdū: nec p̄uat exat̄ōe
debiti: sic incest⁹ cū affinit̄. Itēz inē
fectio p̄prie vxoris. 22. q. 2. Admonē
et. c. Interfectores q̄d intelligitur: cū
occidit: vel in vindictā propter adul
terium ab ea cōmissum: Vel quia
alias eā exc̄sam habet propter aliq̄
defectum: non p̄pter hoc vt cōibat
cū alt̄a quia tñc dirimēt illd̄ seq̄ns

6 p̄salitiū

Contrahendo

In 4°

In 4°

In 4°

Leffersano
d'Amegna
for me 26
Drother

Et aliud gen^o impedimēti
tpalis: siue ad tps qd habet
ipedire: sū dirimē mūmo
niū: qd dī impedimētū feriaz: qd qdē
ipedit solā celebratōz nuptiarū: 7 bñ
dictōz nuptialē: 7 eductōz vxoris in
domū: n̄ at ipedit cētū mūmōij vel
de fūto: vel de pñti: qd sit solo cētū
p rba expñsa f3 Ray. 7. Hoff. 7 glo.
sup. c. Capellan^o. c. dī ferijs. n̄ nisi repu
gnaret huic pñe cōsuetudo. hosti. tñ
vī dīcē: qñ nec est iñt licet: sed p̄muy
cōiter tenet. Id. de pal. in 4°. dicit.

Contrahē p̄ vba de fuso n̄ ē phibitū
7 l3 fm̄ quosdā: nec ē p̄ vba d̄ p̄nti
Itē tñ vltimū n̄ v̄r q̄a iste cōn̄d̄o3
fieri clādestine: s̄ in facie ecclesie. In
facie aut̄ ecclesie nō v̄r faciēdu3: sicut
nec b̄ndictio nuptialis. s̄ ille. Credo
in h̄o stādū esse cōsuetudini ecclesie.
Sciēdū igit̄ q̄ tpibus his n̄ p̄nt nu-
ptie celebrari. v3. ab aduentu vsq3 ad
epiphaniā: neq3 includit̄ octaua epi-
phanie: cū de ip̄a nō sit exp̄ssū i iure.
Itē a septuagesima vsq3 ad octauaz
pasce inclusiue. Itē a trib3 dieb3 ate
ascēsiōis vsq3 ad octauas p̄tercostes
excludēdo tñ ipsā dominicā: que est
octaua dies 7 pent. q̄a ip̄m festū nō
h3 octauū diē. vñ in ip̄a p̄nt nuptie
celebrari. ex de ferijs. Capellan3. i. fi.
7. 23. q. 4. n̄ p̄t. 7 trib3. c. sequētib3.
Qui at̄ nuptias fac̄ his tpib3 peccat
mortalit̄: q̄a cōn̄ statutū ḡn̄ale eccle-
sie facit. ex de m̄ri. cōn̄ cōn̄. int̄ ecc. p.
totū. s̄ p̄. de pal. in 4o. di. 22. diē q̄
celebrat̄ nuptiaz est inēdicta ab ad-
uētū vsq3 ad octauā epiphanie inclu-
siue. De alijs duob3 tpib3. Cōcor. cū
supradict̄. Itē de 3o tpe. s. a triduo
aū ascēsiōis vsq3 ad octauā pent. diē
q̄ nuptie suspēdūt̄ vsq3 ad festū tri-
nitatis. ita tñ q̄ n̄ a p̄mis vesp̄is trini-
tatis lic3 cōn̄hē: s̄ a p̄ncipio nodis:
vel media nocte: vel sicut v̄l puto a
mane in antea. Et l3 sit ita de iur. s̄
tilicate: q̄a tñ cōsuetudo est optima
legū int̄ps: iō sequēda est terre cōsue-
tudo a plat. diu scita vel dissimulata
siue de celebrādō nuptias in diebus
illis extremis siue de abstinēdo. Itē
nō q̄ festa fm̄ nouā legē et veterē a
vespa vsq3 ad vesp̄ā celebrat̄: tam in

septuagesima sibi p̄p̄iū est offm̄: q̄d
abdicat cātica leticie: q̄a nō incipit a
vesp̄is: s̄ in cōpletorio qñ p̄mo inter
mittit̄ alleluia: Uñ vsq3 ad cōpleto-
riū exclusiue licet cōn̄hē. Sed officiū
aduent3 p̄p̄iū p̄fecte incipit a vesp̄is
sabbati p̄cedentis: vnde ex tñc nō l3
cōn̄hē. In dieb3 h̄o vltimis nō solū
vesp̄e: imo cōpletoriū sūt de tpe p̄ce-
denti p̄ se loquēdo lic3 p̄ accidēs sup-
uenienti maiori festo nil fiat de illo
in cōpletorio vel solū mēmorā in ue-
sp̄is: sicut ap̄d illos q̄ faciūt festū tri-
nitatis in octaua pent. p̄dit vesp̄a 7
cōpletoriū: 7 similē qñ festū celeb̄re
euēit in octaua eph̄ie 7 octaua pasce
nō tñ p̄p̄ hoc l3 in ista vesp̄a: s̄ sicut
s̄. dictū est in talib3 est cōsuetudo ser-
uāda: uñ in multi. terris: et d̄ nocte p̄
fūda in vigilia aduent3 7 septuagesi-
me nuptias faciūt: s̄ si p̄ mediā no-
ctē facerēt ess3 corruptela: q̄a media
noctē more i Romāo nox incipit: vt
d̄. ff. d̄ ferijs. l. more. Uñ sic nulla cō-
suetudo excusaret celebrare in mane
diei: sic nec p̄ mediā noctez: s̄ certū
est: q̄a cōn̄ s̄cto3 pat3 canones est.
Conhentes at̄ nuptias istis tpib3 p̄-
hibiti. debent puniri: in q̄o deliqrūt
ut. s. ad tps sepenē: s̄ si sit piculū incō-
tinētie: alia p̄nia p̄oat̄: et i ista disp̄e
sc̄. Sacerdos at̄ q̄ dedit b̄ndictiōez
puniend3 est q̄ui pena: licet arbitria
i nō at̄ esset mortale exigē talib3 tpi-
b3 ab uxore p̄us rite b̄ndicta. i De. de
pal. Item 7 si mortale sit m̄imōiū
cōsumat̄ tali tpe: tñ p̄ p̄mā copulā
ite3 coḡscendo nō peccat mortalit̄
nisi hoc faceret in cōtēptū ecclesie or-
dinātis. hec s̄ De. de pal.

*Itē p̄p̄iū p̄o
h̄o b̄ndictio*

*Itē p̄p̄iū p̄o
b̄ndictio*

De spōsalib⁹.

Cap. 21.

e Circa p̄dū m̄rimōij. In dō q̄
m̄rimōiū inīciat. p̄o. i. p̄ spō
salia siue p̄ h̄ba d̄ futuro. 2o
ratificat p̄ h̄ba d̄ p̄nti: vel alia signa
exp̄mētia d̄sensū. 3o cōsumat p̄ carna
lez copulā: 7 h̄ cōit obfuaat. In dō ē tñ
nccūz q̄ spōsalia p̄cedāt: q̄a abf̄q̄ p̄
missiōe facta de futo pōt q̄s s̄bito cō
trahē p̄ h̄ba de p̄nti. Similit̄ ē ad
essētia m̄rimōij n̄ ē necessariū q̄ se
quat̄ copla carnalis. Un̄ int̄ mariā
7 Jōsep. dicit̄ fuisse p̄fectū m̄rimōiū
q̄o. i. ad ei⁹ essētia: et si n̄ q̄o ad ei⁹ si
gnificatōez p̄pletā: cū tñ v̄sq̄ remā
lerit h̄go. 27. q. 2. s. cū g. q̄a cōxerat
p̄ h̄ba de p̄nti: fuerat. n. reuelatū vir
gini d̄marie: q̄ Jōsep nūq̄ exigeret
debitū ab ea. S̄z si exegiss̄z fūeat vi
uina auct̄e disp̄satiū vt reddē n̄ te
neref. Et vna ex cāis q̄re beata h̄go
d̄maria fuit d̄sp̄sata h̄z originē. 2. 1
q. 2. Inuēta est. vt ptus h̄ginis via
bolo celaref: q̄uis. n. 7 si corda hōi
num nō cōḡscat p̄ se et cōrpa q̄o ad
exteriora sciat: nō tñ valuit scire vt p̄
ex Jōsep: vel sine viro cōcepiss̄z: nec si
h̄go pepiss̄z: vel nō h̄go: et h̄ p̄p̄t ni
miā s̄c̄ditatē h̄ginis: q̄a n̄ p̄mitteba
tur ap̄ximare ei vel h̄ cōḡscē. Ric.
in 4o. Nō ḡ q̄ m̄rimoniū inīciat p̄
spōsalia q̄ sunt futuraz nuptiaz pro
missio. 30. q. 5. Inīates. q̄ fūit multi
plicif. aln̄. i. nuda p̄missiōe: vt cū dīc
vir: accipiā te vel ducā te in vxorem
meā 7 h̄mōi. Et illa respōdeat: acci
piam te: vel ducam in virum 7 hui⁹
modi. Aliqñ non solum p̄missiōe si
ēt appositōe iuramēt. sunt spōsalia.
Aliñ sūt datis arris spōsalit̄is. Nō

p̄nt at̄ cōbi spōsalia ex alia p̄e tātū:
nec claudicare h̄z Buil. Et si aliquis
capiat manū mulier. 7 dicat ipi mu
lieri: do tibi fidē de accipiendo te in
vxorē: 7 nihil illa r̄ndeat nec aliq⁹ m̄
se oñdat acceptā n̄ sūt spōsalia. Ille
tñ q̄ talit̄ d̄dit fidē tñ eā ducē si illa
voluēt si noluēt n̄ ē p̄pellēda. Et h̄
h̄u n̄ oñdēt aliq⁹ m̄ mulier illa acce
ptare qd̄ agebat. vnde si at̄e fidē sic
oatā tractabat de spōsalib⁹: vel m̄ri
monio int̄ eos: et ipa req̄sita sponte
manū dederit ad fidē recipiēdam: 7
h̄mōi: tūc essēt p̄dā spōsalia. Itē si
q̄s añ p̄ubertatē cōbit m̄rimoniūz p̄
h̄ba de p̄nti intelligūt eē spōsalia: et
h̄o nisi essēt p̄rimi p̄ubertati 7 malē
tia supplēt etatē: q̄a tunc ess̄z m̄rimo
niū. et de r̄spon. in. Si duo. Item
nō q̄ post septēniū p̄nt cōtrahi spō
salia de futuro. et de spō. impu. Si
infantes. li. 6. 7 ex tūc valēt. Si tam̄
alē vel abo mino: est septēnio: 7 con
trahūt spōsalia ipsi vel p̄ntes p̄ eis
nihil agit nisi postea ratificēt. Si at̄
appropinq̄rent ad tps septēniū: q̄uis
nō impleuerint septē ānos tenet spō
salia fm̄ Iho. in 4o. Hec autē appro
pinq̄tio d̄termināda est h̄z additōez
cōbētū: cū in q̄busdā tardī⁹ pueniat
intēctio seu cōplacētia nuptiaz. Iho
7 hosti. tñ exp̄sse nō hēt de iure: q̄
tēpus septēniū possit pueniri. Ille tñ
q̄ maior est septēnio si cōbit spōsalia
cū miori septēnio: s̄z n̄ tenuerint etiā
ex p̄e maioris: q̄a claudicare n̄ debēt
tñ q̄a maior iuste fidē dedit: tenetur
maior minorem exp̄tare: Si forte
velit durare in eodem proposito.
Alias peccaret p̄pter fidei mentitā:

Quart Ma
ria d̄sp̄s
fuit fuit

Sp̄salia
p̄ntiū
m̄rimōij

et tenet agere pñiam de fide mēta
Item inter abientes possūt cōtrahi
sponsalia p nūtiū vel litteras: siue
p pcuratōrē super hoc si absens hoc
sciat: vt quia misit nūtiū: vel q̄a de
conscientia sua fit: vel postea ratum
habet. **zz. q. 2. Ihonorant. Ihostien.**
Item si qui ante pubertatē cōtrahūt
mīmonii spōsi esse intelligūt. **Itez**
nō q̄ si absens misit. nūtiū vel pcur
ratores ad cōtrahendū sponsalia: po
stea reuocat: nō solū si reuocatio p
ueniat ad pcuratores anteq̄ puella
consentiat nihil agit. **ar. ex de pcur.**
In nostra. 7. c. mandato: imo etia
si reuocatio pueniat ad pcuratorem
postq̄ puella consensit: si tamē pcur
rator reuocatus fuerat anteq̄ cōsen
tiet puella nihil est adū fm **Ihosti.**
Item qui cōtraxerūt sponsalia que
tenuerunt: vt quia debita etate fue
runt contracta tenent cōtrahē ma
trimoniū siml: nec potest alter eorū
contrahere cum altera psona: si tam
contraxerint p vba de pñenti: tenet
secūdū matrimoniū. extra eo. Sicut
sed tenet agere pñiam de fide men
tita: et multo magis si pmo interue
nerit iuramentū ex eo. **Ex litteris.**
Sed quid si quis iurat alteri vnam
de filiabus suis dare in cōiūgē non
nominando aliquam determinate.
Rt hosti. dare tenet si quātūq̄ det
liberat q̄a pmissoris est electio: sicut
et in alijs pmissionib⁹. **ex de re. iuri.**
Sicut in alternatis. Et si om̄s mo
riant pter vnam ad illā dare tenet
ar. ff. de eo q̄ certo loco. l. 2. Et si vnā
ex ipsis offerat: et ille nō acceptet cui
pmissum est liberatus est pmissor

etiam a iuramento. **ff. de cōdi. inde.**
.l. cum his. Qd si vnā ex his cogno
uerit carnaliter: nullam aliam habē
poterit ppter affinitatem contractā
imo qd plus est: si cōtēplatione pce
dentis contract⁹ mīmonij cōmixtio
facta est esset matrimoniū. extra eo.
qui dux. in ma. quā po. p adul. signi
ficauit. Sed quid si quis iurat altēi
dare sibi vnam de filiabus suis: Et
determinat quam: et si illam habere
non possit promittit sibi aliam. **Rt.**
Ihosti. q̄ tenet ei dare pñiam: et ad
hoc laborare bona fide. ex de spon.
Ad audientiam. Qd si non pōt tūc
distinguendū: q̄a si prima consensit
spōsalibus expresse vel tacite: vtpura
q̄a ipsa pñente et nō cōtradiciente fue
runt contracta sponsalia: vel postea
ipsa ratificante sororez illius habere
non potest: q̄a cum pma contraxit
sponsalia ppter impedimētū pu. ho
nestatis iusticie: vt in. d. c. Ad audie
tiā. etiā si illa spōsalia pma forte ppe
osāguinitatē aliq̄ cū pria n̄ tenuisset
Si hō pma nullaten⁹ cōsensit spōsa
libus tñt ei de scda. ex de spon. Ex
litteris. Sz querit qd iuri. de penis:
q̄ aliqñ ponūt in spōsalibus. lxº fm
Ray. q̄ l3 spōsalia possint cōtrahi sū
aditōe pmissē pecūie: n̄ tñ pōt pecūia
pmissi p modū pene: et si pmissa fu
erit n̄ tenz pmissio: nec peti pōt: vt si
dicas nūi tecū dēxero dabo tibi. 100.
marchas. Nā iugia debēt eē libēa:
ex e. c. Requirit. 7. c. gēma. Idē tho.
i 4. vi. 27. Nō tñ q̄ arre sponsalitie
ab ea pte q̄ eaz pstat: ut nuptie nō se
quāt amittāt: recepte hō restituit
in duplam. C. de sponsa. l. Aris.

penit. s. p
salub. o

De pmissio. de vni
De pmissio

ar. v. r.

Quin etiam si quis vellet sponsalia firmiter alligare potest sic facere h3 hosti. l. vt det magnam q̄tate p arris: 7 stipulet eas in quadruplum quia tñ potest stipulari: 7 nō āplius 7 tunc si steterit per recipiētem quominus matrimonium sequat restituat eas in quadruplum. C. eo. l. si.

Cessat tamē pena arraz in q̄busdā casibus: vt si tempus appositū lapsū sit: tunc. n. is per quem non stetit: nubat impune. Item cessat si spōsus impeditus fuerit: dū tamen causam impedimēti nō p̄buerit. Cessat etia3 ppter cām legib⁹ interdictaz: puta si de iure matrimoniū sequi nō potest. C. eo. l. si. Inō igit q̄ si in spōsalib⁹ appositū est tēpus infra qd fieri debeat m̄rimoniu3: ille per quem non stetit impune nubit: s3 alij dāc p̄nā de fide mentita. extra eo. Sicut.

Nota q̄ in nouē casib⁹ sponsalia soluantur de iure 7 sine peccato fm Ray. ¶ P̄m⁹ si alter sponsoz trāsit ad religionē qd potest facere etiam contracto matrimonio de presenti: 7 nondū cōsumato etiā altero inuito 7 sic ille qui remanz in seculo soluit a spōsalibus: 7 etiā a m̄rimonio. ex de cōuer. diu. c. vuz. et. c. ex publico. Secūdus est qñ spōsus nō inuenit: q̄a se trāstulit in regionē lōginquaz ex de spō. De illis. 7 si in spōsalibus n̄ fuit appositus t̄min⁹ de cōhēdo tūc h3 leges p̄sens nō tñc expēdare ab̄tē: nisi p̄ biēniū: tñ iudex h3 host. poterit ab̄reuiare vel p̄longare tēp⁹ inspecta q̄litate p̄sonaz. Tertius si alter sponsoz post cōtracta spōsalia incurrat lepram vel paralesim: Vel

amittat oculū vel nasum: seu quicq̄ turpius ei eueniat. ex de cōu. lepro. c. vlt. 7 ex de iur. iur. c. quēadmodū vbi innuit q̄ etiā si iurauit nō tenet Quartus si supuenit affinitas: puta quia spōsus cognouit cōsanguineaz sponse: vel ecōuerso. 27. q. 2. Quidā Et ad hoc p̄bādū sufficit sola fama Et fm hosti. sufficit vnus testis. Quint⁹ si mutuo se absoluāt sicut q̄ societate fide inēposita cōh̄nt: 7 postea sibi remittūt eā. ex. e. ¶ Preterea. 7 hoc h3 Ray. goff. Alber. Tho. pe. 7 Ric. Sext⁹ si alē eoz fuēt fornicatus post spōsalia: in quo casu licet repellē alteri fornicatē. ex de iur. iur. Quēadmodū. 7 hoc de fornicatiōe carnali: 7 multo magi spūali. l. hēsi: vel infidelitate. ¶ Pro fornicatiōe hō nō volūtaria cōmissa: puta q̄a spōsa violēter cognita est ab alio h3 hosti. nō debet repellī sponsa. Vir etiā nō debet cogi ducere talē. S3 p fornicatione cōmissa ante spōsalia nō d3 dimitti sponsa: nisi fm hugo. si tpe despōsatois credebatur eā esse vginē: 7 postea cōstituit eaz esse cōruptam anteq̄ haberet per verba de p̄sentī. Septimus quando sponsus vel spōsa contrahit cum alio viro p̄ vba de p̄nti: vel etiā de futuro: 7 seq̄t carnalis copula: talis tamen peccat mortaliter qui fidem frangit. Si aut cōtrahit cum vna vel cu3 vno spōsalia de futuro sine interpositiōe iuramēti 7 cum secūda similiter de futuro sed cum iuramento debet remanē cum prima fm Ray. 7 hosti. 7 Ricar. in 4⁹. 22. q. 4. In malis. ¶ Peccauit tñ mortaliter contrahendo cū secūda.

Sponsalia
soluantur 9
modis

Et dicitur quod impubes qui contrahit
 sponsalia venit ad etatem adultam
 et petit absolui a vinculo sponsalium:
 et dari sibi licentiam nubendi extra de
 spo. impu. De illis. Omnes predictos
 casus ponunt Ray. et Hosti. Non
 fm Hosti. si famam habet quod inter eos
 sit aliquod impedimentum de fama do
 ceat. ext. de consan. et affi. c. 2.º. Addit
 Ric. in 4.º. predictis casibus decimum. Et
 quoddam scilicet cum sponsalibus impuenerit votum
 simplex continet. Sed vix teneat spo
 salia iuramento firmata facta per metum
 et tunc in constantem vix. Dubium est propter
 iuramentum additum. Et Ric. super hoc
 ponit opinionem duplicem. Alii. n. di
 cunt quod predicta sponsalia non tenent ipso
 iure: nec in foro exteriori: nec in foro
 conscientie: quia nec deus nec ecclesia
 tale iuramentum voluerunt esse obliga
 torium respectu eorum in quibus maxime
 requiritur libertas: de quorum numero
 est contra dictum sponsalium et in religione
 professio. is. q. i. non est. Alii vero dicunt
 quod talia sponsalia tenent et obligant con
 trahentem in foro conscientie: quibus in
 foro exteriori non reputetur obligatus
 eo quod ecclesia presumet consensum inte
 riorum non fuisse: et ratio est secundum eos: quia
 quod per iuramentum aliquod ducitur in uxorem
 si quod iuravit non implet iurat falsum
 ad quod sequitur quod mortaliter peccat. Sed
 quilibet obligatur ad evitandum mortale
 peccatum. et igitur hec ille. Tunc via est
 ut peteretur a superiori dispensatio a tali
 iuramento. De. Huil. et Hug. et non
 quod in predictis tribus casibus sponsalia
 solvantur ipso iure. scilicet quando transit ad religi
 onem alteri: et quando contrahit per abba de p
 senti cum alia. Et per fornicationem si

est notorium. In ceteris vero casibus
 solvenda sunt auctoritate episcopi. ar.
 extra de spon. ipu. Accessit. Et hosti.
 Et hoc ultimum intelligit Ric. in
 4.º. quando ipsa sponsalia sunt cele
 brata in facie ecclesie: vel coram testibus
 Nam si omnino essent occulta vel
 clandestina: etiam sine iudicio ecclesie
 possunt dissolui in dictis casibus.

Nota quod sponsalia possunt contrahi
 sex modis. Et Ric. Primo promissione
 ut cum dicit vir: accipiam te in mea
 uxorem et mulier similiter dicat. 2.º
 datis arras sponsalitiis: ut pecunia io
 calibus et huiusmodi. Et si ex defectu
 unius frangatur sponsalia sine defe
 ctu alterius. Ille qui commisit defectum
 perdit frangendo fidem arras. Si
 dedit et restituit duplicata si recepit
 3.º anuli sarratione. Aliubi tamen
 datur anulus quando contrahitur
 per verba de presenti: et tunc non sunt
 sponsalia sed perfectum matrimonium
 4.º quando promissio de contrahendo matri
 monium firmatur iuramento. 5.º quando datur
 fides ab alterutro quod pertinere videatur ad
 iuramentum. 6.º quando sunt sponsalia sub co
 ditione: ubi non quod cum sponsalia sunt sub
 conditione si conditio est honesta vel
 utilis: ut si dicat accipiam te si parentibus
 placuerit: vel si dabis centum: tunc
 tali conditio: tunc stat promissum firmum.
 Si vero conditio sit inhonesta et contra
 ria bonis matrimonij: ut accipiam te:
 si venena sterilitati. procuras: tunc non
 contrahunt sponsalia. Si autem inhonesta
 est conditio si non contraria bonis matri
 monij: ut si dicat: accipiam te si furtis
 meis desistas: tunc etiam promissio: si tollenda
 est conditio secundum Tho. et Ric. in 4.º.

Sponsalia
 sex modis
 contrahuntur

De sponsalibus in generalibus
 et modis

Sub conditione

*Non. vobis
Dignus spon-
salia*

Utz autem votum simplex im-
pediat sponsalia. Hen. Boich. sup. c.
Rursus. extra. q. de. vel mo. circa h^o
p^{mo} dat duas regulas. Quia p^{ria}
hec est q^d quoties cōtrahūt duo vin-
cula equalis potētie incōpossibilia p^{ri-}
mum p^{ri}ndicat secundo. Secunda
regula est si duo vincula dispis po-
tentie incōpossibilia cōtrahūt forti⁹
repellit minus forte: vt p^{ro}bat ecē de
spō. Si inter. Cū g^o querit an votū
simplex dissoluat spōsalia de futuro
sōdistingue: q^{ia} aut votū simplex p^{re-}
cedit spōsalia ip^{sa}: aut sequit^r. Si p^{re}cedit
votū spōsalia: tūc impedit et dirimit
etia^z spōsalia de futuro iurata: vt in
isto. c. Rursus. q^{ia} hoc cāu iuramētū
est illicitū cū iurat facere cōtra id q^o
vouerat. Uñ nō seruandū. zz. q. 4.
Inter cetera. Sic als in spōsali⁹ spō-
salia p^{ri}oria sunt hūada: vt de spon.
Sicut ex litteris. q^o est hūm etiam
si in p^{ri}mis non interuenit iuramētū
et in secūdis interuenit fm Innocē.
Hosti. Alber. et Jo. an. Aut spōsalia
p^{re}cedūt votum simplex: et tūc votū^z
nō impedit nec dirimit spōsalia. Sz
eo cāu vob^z cogi vel votū solēnizare
s. p^{ro}fitendo in religiōe: et sic essent so-
luta spōsalia: vel spōsalia p^{ro}fiteri. i. cō-
trahē matrimoniū vt ex de conuer.
coniū. Ex p^{re}ter fm Inno. et Hostien.
Adde quia hoc videt^r intelligendū^z
q^{uā} alter cōiūgū hoc petit. s. illū cogi
Nam si vellet votum implere etia^z
in seculo remanēdo. i. continē et mu-
tuo se volūtariē absoluerent ab obli-
gatione spōsaliū auctoritate ecclesie
fieri potest q^{uā}nimo cum adhuc possit
votum suū implere: etia^z si alter nō

absoluit a talibus spōsali⁹ q^{ia} potest
religiōe intrare: tenet votum quo
ad deum: et hoc votū esset forti⁹ vin-
culum q^{uā} iuramētū vel p^{ro}missio spō-
salium vt videt^r. Sed vt in decreto
iuri. dicūt fm Inno. Hosti. et Hosti.
vident^r vincula equalis potētie esse:
et ideo dicunt q^{uā} p^{ri}imum p^{ro}ualet sicut
p^{ri}ma spōsali⁹ p^{ro}ualet secūdis: et p^{ri}ma
sunt cōsumāda nō secūda sicut in spō-
salibus et voto simplici. Melius tū
esset huare votū q^{uā} spōsalia cōsumare
si hoc nō nisi p^{ro} p^{ro}fessionē in religiōe
Et q^o vidū est in p^{ri}mo casu. s. q^{uā} vo-
tum p^{re}cedens spōsalia impedit et di-
rimit. Intelligit^r quō ad deū: quia
talis nō potest licite cōtrahē: et si cō-
trahat etiam matrimoniū p^{ro} h^{ab}ita d^o
p^{ri}nti nō potest licite. ex e. Ex litteris.
cōsumare ip^{so}. Sz tenet religiōe^z
intrare. Si tamen de facto cōtrahat
tenet matrimoniū. De voto solēni
quō impedit matrimoniū vel diri-
mat vidū est. s. et de cōtracto p^{ro} h^{ab}ita
de p^{ri}nti quō possit solui etiā ibi vide
Item nō q^{uā} ille qui cōtrahit spon-
salia si vult recedere ab eis extra casus
p^{re}dictos debet moneri p^{ri}us ad obser-
uandū. ex eo. Requirit. tamen pōt
licite cogi p^{ro} censurā ecclesiasticā. ex
eo. Ex litteris. Tamē cogēdus non
est: vbi p^{ro}babilē time^r difficilis erit^r
puta vt vroziciū^z et h^{ab}it^r modi: vt in
d. c. Requirit. Peccat tamē mortalit^r
fm Tho. recedēs ab ip^{so}s: etia^z si nō
cogat^r p^{ro} ecclesiam.

De cōtractu matrimoni⁹ de p^{ri}nti
s. quō cōtrahat.

Cap. zz.

*Non. vobis
ad ubi spon-
salia*

d E contra dū matrimoniū: d
pñti. Nota qd mñmonium
ratificat: siue contrahit per
vba de pñti expñmentia mutū cōsēū
vel etiam p litteras abñtiū significā
tes mutū cōsēū: vel p alia signa
manifesta in illis qui non pñt loqui
vel audire. Requirit qd pmo 7 pñci
paliter cōsensus animi seu intentio
contrahendi ex vtraq; pte. Unde si
aliq; contrahit sponsalia: vel etiā cō
trahit per vba de pñti: non habens
intentionē contrahēdi: s; extorquēdi
carnalem copulaz: 7 sic cognoscat eā
q̄uis psumi debeat p mñmonio vt
ex de spōsalib⁹. Tua. et ita iudicaret
in foro iudiciali ecclē: etiā si de vbi
illoz contrahētū cōfiterit: cōpelleret
illum stare cum illa: cum de intētiōe
ipsius ecclē constare nō possit. vñ
nō crederet eis: etiā si ambo dicerēt
se non intendisse contrahē: q̄a q̄libz
sic posset dicere 7 dīmittere vrozem
ad placitū: 7 hoc nō nisi signis eu
dentibus appareat se illos nō inten
disse s; simulasse: tūc. n. nō iudicabit
esse mñmonii: als vbi vroz stabit:
vt dictū est: quasi vñ 7 cū intētiōe
vidē sint. In foro tñ pñti si ille qui
sic contraxit simularet: nō pposuit eā
ducere: nec vnq; cōsensit in eā non
debet ex illo facto iudicari matrimo
nium contraxisse: q̄a ex altera parte
vol⁹ affuit 7 defuit omnino cōsēus:
sine quo nequeunt efficē sedus cōiū
gale: vt in. d. c. Tua. Idē qd de. 7 tho.
Addunt etiam qd ille ex pte cui⁹ nō
ē vol⁹ excusat a peccato: s; deceptor
si vñ vult facere pñiam: necesse hz
illam sine fīctione ducere: q̄tū in eo

est vel dare sibi viz cōueniētez: vel
aliter satisfācere: tamen addit Tho.
qd ad hoc tenet si vir sit equalis con
ditionis cum illa: Nam si sit multo
melioris conditōis q̄ illa: vel si aliū
signum evidens fraudis apparuit:
potest p̄babiliter psumi qd spōsa nō
fuit decepta: sed se decipi finxerit: et
tunc nō tenet ad p̄dicta s; quosdaz
Item nota s; Ric. in 4°. qd cū q̄s
cognoscat eam cum qua contraxit
solum p vba de futuro: q̄uis sit ibi
matrimonii p̄sumptū s; iudicium
ecclē: tamen s; iudiciū dei nō est
ibi matrimonii: q̄a matrimonii s;
rei vritatem sine reali cōsensu de p
senti contrahi nō potest. Vñ si talis
contraheret p vba de pñti cum alia
cum ipsa secunda remanere debet: 7
licet ecclē iudicaret p pma: 7 co ge
ret secundā dīmittere: 7 ad primam
redire: ipse tamen qui scit factū suū
nullo mō dīz dīmittē scdā: 7 stare
cū pma: q̄a adulteriū cōitterz 7 po
tius dīz pati excōicatōez. Et hīz p̄lat⁹
ecclē non peccet in iudicando sic:
q̄a iudicare habet s; pbatōes exte
riores. Iste etiam non peccabit non
pendo s;nie: si humiliter s;stinet excōi
cationem: nec peccabit p illo tēpore
quo abstinet a diuinis 7 sacramētis
ppter talē excōicatōez.

Qd insanus vel furiosus non pōt
contrahere. et c. l. 2. s. 1. 6

Cap. 22.

q Via q̄ cōsensus animi pñ
cipaliter in matrimonio re
quirīt: hinc est qd furiosus
vel insanus dicendo vba expñmētia
cōsensum matrimoniū: nō p̄p hoc
p

nota
nobilis

no. 1. 2. 3. 4.

Exordium
p̄lat⁹ p̄t

Lunda interualla
inter sp. quibz
esset a fine et
vltima mens inter
pollatibz

Libros

absq

per pcuratorem

contrahit: q̄a. scz talis consentire nō potest. zz. q. 7. Neg furiosus. Et intelligendū est vñ est in furore. nā si habet lucida interualla: tūc cōhibē potest. Tho. 7 Ric. Item ebri⁹ si ita ebrius est q̄ nesciat qd agat nō pot contrahere: nisi qd fecit in ebrietate: postea ratum habeat. Sed si nō auferat vñs rōnis ppter ebrietatē contrahere pōt. Tho. 7 Ric. in 4°. Itē inter abātes non potest cōtrahi: nisi p litteras expmētes cōsensum: vel p pcuratōrē: qui sup hoc spāle hēat mādātum: nec potest alium sūstitue nisi ei sit spāliter cōmissam. Qui pcurator si fuerit reuocatus anteq̄ cōtrahat nō valet matrimoniū postea contractū p ipsum pcuratōrē: q̄uis ignorauerit ipsam reuocatōez. extra de pcur. pcurator. li. 6. hosti. Cū autem inter abātes mīmoniu contrahit per litteras solum. dicit Ray si illa vel ille cui mittit littere nulli expmit consensu suū: credo sine pūbicio q̄tūcūq̄ cōsentiat q̄ nō est matrimoniu: sed demum erit qñ notificauerit: siue significādo illi q̄ misit litteras siue alij dicendo.

In qua etate possit contrahi matrimonium.

Cap. 24.

i Tem ante annum. i4. masculus: 7 ante. iz. femina cōtrahere non possunt. ex de spō. impu. Iduberes. Et si ate p̄būt non est matrimoniu: s̄ crūt spōsalia nisi essent p̄ximi pubertati: et ita q̄ malitia suppleret etatē: extra de spō. impu. de illis. p̄p̄e. dicit q̄ si n̄ distet plusq̄ sex mēses: vñ malitia suppleat

etatem 7 possint carnaliter omiseri tenet mīmoniu cōtractū. ex de spō. impu. Iduberes. Rayn. tamen dicit q̄ non debz distare a pubertate vñ sex mēses: alia cōcurrāt. ar. ex de spon. impu. Cōtinebatur. qd dicunt pleriq̄ doc. vez. nisi essent carnalit copulati: tunc credo tuti⁹. Dicit Jo. in sū. confess. p mīmonio iudicādū etiam si vltra sex mēses a legitima etate distarent. ex de vel. impub. A nobis. Concor. Inno. in glo. sup. c. Cōtinebat. Sed dicit Alber. in 4°. sic. mihi videt potius de distācia in plus 7 minus: qd de finādū sit hz diuersam dispositōz mēbroz 7 saga citatis: q̄a ego vidi puellam de qua cōit phibebat q̄ erat nouez ānoz q̄ cōcepit 7 pepi: cum decimū implere inciperet. Plū dicunt etiam q̄ qdaz nascūt ita dētati lanugiosi et pilosi in gēitalibus qui citius alijs sūt apti ad coitum: 7 puto q̄ variant hec in locis calidis 7 frigidis sicut ipsa impregnatio 7 corpis incrementū. Hof. dicit q̄ p aspectum corpis 7 eius q̄litate pubertas pbari debet. 7 q̄to tpe āni determinati pueniri possunt dicit arbitrio iudicis relinquēdū: vt ipse qualitatē plone prudētiā et malitiam metiat. Nā 7 pubertas aliquā ānos āticipat 7 potētia coeūdi. ex. e Iduberes. 7. c. A nobis. Hostien. Ro dicit q̄ nūq̄ dicit potens nisi p̄bē p euidētiā q̄tūcūq̄ sit p̄ximus pubertati. Unde nō potest pueniri tps. iz. in femia. i4. in viro: nisi forte ad tres dies.

Que cōditiōes vel paditiōes impediunt matrimonium.

Vana mōy And. p̄p̄e. 7. c. 1. 7. c. 2.

Cap. 25.

E Quia fm qd requirit in ma-
trimonio contrahendo est
expfio consensus p vba: vt
p eqpollentia. Jo nota qd si in ipsa ex-
pfione vboz ponat padum vel co-
ditio contra sbam et bona mrimoni
nil agit: vt si dicat aliquis contrabo
tecum: siue accipio in meam vxorez
te: si gnationez proles eutes: vel dn
inueniam aliam digniore: vel si pro-
questu te adulterandu tradas. Itaz
pma conditio est cōtra bonū matri-
monij qd dicit ples. Secunda con-
secundū bonum matrimonij: qd di-
citur sacramētū. Tertia cōtra tertiū
bonum qd dicit fides. Ista tria. scz
prolem sacramētum et fidem ponit
Aug⁹ esse bona matrimonij. 27. q.
2. Omē. In prole intelligit vt amat
lulcipiat et religiose educet. In fide
ne cum alio seu alia omisceant. In
sacramēto vt mrimoniū postq con-
summatum fuerit nō sepetur vsq ad
mortem: licz quo ad actum possit se
pari: vel ex cōi consensu vel ppter for-
nicationem. Quādo g aliq cōditio
ponit cōtra aliq pdictoz nō tenet
mrimoniū. et de condi. app. c. si. si
contrahēs nō intēdit seruare fidem
si adulterari: nihilomin⁹ tenz si hoc
nō dicit in paduz. Similit^r intētio
plem vitandi: maxime si ducat in
padum fm ipe. excludit mrimoniū
sed intētio non educandi plem non
excludit: nec etiam de spatio prolis.
Item intētio nūq exigēdi debitum
fm Guil. non vitiat contrahū: imo
etiam intētio negandi debitum: dū
mō nō ducat in paduz. Itē intētio

ducendi aliam vxore dimissa illa cū
qua contrahit vitiat matrimonium
contractum: sed ipsa retēta tenz ma-
trimoniū. Si autē in expfioe vboz
ponatur conditio inhonestā vel im-
possibilis: nō tamen cōtra mrimoni
tenz matrimonij: et illa cōditio hēc
p nō adiecta. et de condi. app. c. vlt.

Pro maiori tamē declaratiōe eius
qd dictum est de expfione cōsensu
p exteriora. dicit ipe. in 4. di. 27. q.
non sufficit actus interior ad esse fac-
menti: sed requirit signum exterius
expfuz: et quis ista expfio conueniē-
tius fiat p vba: potest tamē fieri per
alium modum: vt p litteras abntiū
vel signa euidentia pntiū nō valētuz
loqui: vel etiam loquētiū: vt dicunt.
Idē Ibo. et Inno. dicit idē ipe. di.
29. q. in his qui sunt sui iuris requirit
cōsensu p eos expfuz. Sed in his
qui sunt iuris alieni: vt in filiafamī
litas sufficit tacitus cōsensu cū expfio-
ne eoz in quoz sunt pte vt patz
22. q. 2. honorat. Idē Ibo. et Inn.
et Guil. qui etiam ponit talē casum
seu qōnem. Sed quid si vir dicat
mulieri: accipio te in meā vxorem: et
illa nihil dicat. Rē. qd si mulier con-
sentiat animo: sed ex decūdia taceat
pmittit tamen se sbarrari. per anulū
imissionē voluntarie: vel dotari ipsa
taciturnitate et patiētia cōsensu ei⁹
expmī: et si lingua taceat: vt nō. hug
27. q. 2. c. vlt. Verba enim in matri-
monij nō sunt ita de sba sacramēti
vt in baptismo et eucaristia: s vba et
nutus et alia indicia sunt necessaria
ad hoc vt constet ecclesie de cōsensu
matrimonij. Concor. Ibo. dicens

de re mī dū hūp 2

consensu
expfuz

et filiafamī
litas sufficit tacitus cōsensu cū expfio

no

no

in hoc casu q̄ sufficit q̄ non dēdicat
Si autē nulla essent indicia de cō
sensu eius: nisi q̄ alter p̄tulit vba: n̄
credo ait Duil. p̄mēdū pro matri
monio. Ihosti. etiā dicit in sū. 7 glo.
q̄ rehrunt vba vt p̄bet cōsensus que
si deficiant sufficē debent signa etiā
in loquēte: vñ si scribat volūtātē suā
etiā sine vbis sufficit. Item nō. fm
Duil. q̄ cū quis p̄testat̄ corā plurib⁹
q̄ q̄d faciet vel dicit cū aliqua: nō
facit animo cōtrahēdi: 7 postea con
trahat cum illa: dicēs cōsentio in te:
7 h̄mōi. Si cōstat iudici iudicialiter
iudicabit p̄ m̄rimōio: q̄a recurrēdū
est ad cōem intelligētā vboz 7 inf̄
p̄ratio faciēda est contra eum qui
volum adhibuit: 7 q̄uis p̄testatōez
p̄bet: potuit tamē postea recedē ab
ea 7 volūtariē cōsentire in illā. Cōcor
Ihosti. Est autē effectus m̄rimōij cō
trahēdi p̄ vba de p̄nti inf̄ fideles mul
tipler fm Irap. In p̄mis q̄dem: q̄a
maritus nō potest dīmittere vxorē
nec vxor viz: siue efficiatur cecus vel
leprosus vel heretic⁹. 22. q. 5. Hozē
dus. Nisi t̄m cā fornicatōis: et tūc si
dīmittat maneat sine viuge: vñ reco
dies ei. 22. q. 4. Dixit. et in alio. c.º.
Potest t̄n alter eoz ante cōsūmatōz
m̄rimōij intrare religiōez alio inui
to: 7 ille q̄ remanet in seculo necesse
habet illum expectare vsq̄ ad p̄fessi
onem postea solut⁹ est. Nam si ille
reuertat̄ ad seculū āte p̄fessioez ou
rat m̄rimōiū: 7 si remanēs in seclō
cōtraxit cū aliqua p̄sona: 7 etiā cō
sūmasset m̄rimōiū cogēs illam dī
mittere 7 suscipere regressū d̄ religiōe
Si vō vxorē volētē ingredi religiōz

vel iam ingressā si nouitiā dum qua
cōtraxerat p̄ vba de p̄nti cognouit
etiā per violētā: tūc nō pōt ingredi
religiōez vel remanē si iāz intrauit
cōtra volūtatem alteri⁹ cōiugis fm
Iricar. 7 Ihost. Si autē talis polluit
vxorē eū claustrā pudoris nō ipedit
p̄ hoc ab ingressu religiōis: quia nō
cōsumauit p̄ hoc matrimonium fm
Archi. Secundus effectus est q̄a
mulier sui corp̄is p̄tātē nō habet: sed
vir: 7 ecōuerso. in p̄me ad cor. 7. vñ
nō pōt cōtinētā vouē altero inuito.
22. q. 5. Per totū. Qd̄ videt̄ intelli
gēdū q̄tū ad redditiōē debiti: sec⁹
quo ad exactionē. Itēz q̄a cōpellēd⁹
est reddere debitū vxorūz nūq̄ cōz
uerit eam: et econuerso nō obstante
affinitate supueniēte. ex̄ de eo q̄. co.
con. vñ. sue. discretōez. Ille t̄n iunx
qui est in oēs admonēd⁹ est: vt con
tineat: q̄ si nolit: tūc qui nocēs ē tūc
ei penit⁹ debitū reddē: si exigē nūq̄
debet: nisi secum dispenset. Et pōt
in hoc dispensare ep̄s fm De. d̄ pal.
q̄ si dicat alī velle ingredi religiōez
arbitrio iudicis: puta ep̄i assignabit
cōueniēs tempus. j. qd̄: aut intret re
ligiōē: aut cōsumet m̄rimōiū: als
eccōicabit: 7 in tali cāu nō obediēdo
ecclesie peccat mortalit̄: nec sufficeret
q̄ intraret aliq̄ heremitorū: vel su
meret terciū ordinis habitū predica
toz vel minoz: sed opz q̄ intret in
vnā de religiōibus approbat̄ 7
obligat̄ ad tria vota. Terti⁹
effectus est q̄ vnus cōiugū non pōt
orare sine cōsensu alterius: qd̄ intelli
git̄ de orōne tam lōga q̄ essz impe
ditur iugal̄is debiti. 22. q. 2. quos

cr. h. d. y.
m. i. d. y.
m. i. d. y.

nō p̄m. a. t.
p̄m. i. d. y.
p̄m. i. d. y.
p̄m. i. d. y.

deus. Secus de oratione solēni: vt
misse tempore a canonibus definita
de conse. di. 2. Omnis.

De matrimonio contracto
sub conditione.

Cap. 26.

d Et matrimonio contracto
sub conditione: Vel certo
modo vel causa. quando
scz teneat vel non: videndum est.

Sciendum est igitur fm Builel. qd
quēadmodū alij contractus qui nō
sunt absolute et libere possunt aliqui
esse sub conditōe. Ut dono vel ven
do tibi hoc: si feceris hoc vel illud: vel
si hoc fuerit. Item possunt esse sub
modo: vt si dicatur dono vel vendo
vt facias hoc vel illud: alioquin reuo
cetur qd donauit zc. Item possunt
esse cum appositōe cause: vt si dicat
dono vel vēdo: quia hoc est vel fuit.

Et conditio quidem fit per si: modus
per vt: causa per qd. Sic etiā mrimo
nium: quandoq absolute: quādoq
sub modo vel conditione fieri vel cō
trahi potest. Quando ergo mrimo
nium contrahitur sub certo modo:
tunc fm JDe. de pal. in quarto. Si
modus est contrarius matrimonio
vitiat contractus: vt si dico: Accipio
vel accipiam te: vt procures venena
sterilitatis et h' modi. Sed si post cō
tractus apponatur talis modus per
pactum qd tūcūq incontinenti: tunc
non vitiat matrimonium precedens:
qd tūcūq sit contra eius sdam: quia
eodem momento quo h'ba cōplēt
adeo coniungitur et perficitur: vt si
statim post matrimonij contractus

vn' dicat: volo vt procures venena
sterilitatis: al's non sit matrimonij
et alius consentit: nihil valet pactus:
et nihilominus tenet matrimonij.
Si vero modus non cōtrariet ma
trimonio: tunc aut est impossibilis
vt si dico: accipio vel accipiam te: vt
celestes missam vel celum digito tā
gas: et tunc non habetur pro nō ad
iecto: et pure et simpliciter tenet con
tractus in foro exteriori: sed in foro
conscientie non tenet: si non intēde
rit in hoc consentire. Aut modus qui
ex p'mitur est necessarius: vt si dicaz
Accipio te vt moriaris: Vel aliquid
h' modi: et tunc habetur p impleto
Aut est possibilis: et tūc si inhonestus
est: non tamen contrarius mrimonio
habetur pro non adiecto: et tenz ma
trimonium sicut in legatis: vt accipio
te vt furtum facias. Si possibilis et
honestus: tunc non suspēdit obliga
tionem: quia natura medij est vt po
sterius impleatur. Sed si ex fauore
apponentis tenetur implere alius ce
lebrato matrimonio: vt si dicatur.

Accipio te ut des. 100. nomie dotis
non anteq si ex gratia sui: ut accipiā
te cum. 10. libris ut hēas unde emas
tibi fundum. Non tenetur talis nec
ante nec postea emē. ff. de condi. l. i.
Cum h'bo in contractu, matrimonij
fiat appositio cāe: tunc fm JDet. de
pal. causa siue sit h'a: siue sit falsa pro
non adiecta habetur: et pure intelli
guntur cōtracta matrimonij et spō
salia: Ut si dicam accipio uel accipiā
te: qd pater tuus despōsauit te mibi
uel me tibi: et nolo uenire contra cō
siliū eius: etiam si illud nō sit h'uz

Adm. 61
mod. 9. vt
Causa. 1. 1. 1.

nihilominus est matrimonium vel sponsalia. Idem etiam si ponat in futuro cā: Ut accipio te: quia dabis mihi. 100. pro dote. Idem etiam est quando in tali contractu ponit demonstratio: quia siue honesta sit: siue inhonesta: siue contraria matrimonio siue non: siue de presenti: siue de futuro per se nūq̃ impedit: vel suspendit matrimonium: sed habetur pro nō adiecta: vt tibi gratia. Accipio vel accipiam filia tuā que pcurauit venena sterilitatis: vel que est sterilis: vel que est h̃go: vel quaz audiui diuitem esse: et h̃modi. Nam falsa demonstratio non viciat legatum. ff. de condi. et demon. l. falsa. nec per cōsequēs matrimonium. Sed si demonstratio ferat ad cōditionez: tunc impedit nō rōe demonstratiōis sed erroris. vt si dico accipio vel accipiam filiaz tuā liberā si quidem sciret eaz ancillam: nihilominus tenet matrimonium: si si ignorat: tunc non valeret matrimonium rōe erroris: etiam si demonstratio fuisset omīssa. Et idem est: si demonstratio refertur ad s̃bam: quia error s̃bstantie vel conditionis impedit: nō autem qualitatis. Idem si non ponatur in futuro causa: vt accipio te: quia dabis mihi. 100. pro dote. Quā autem matrimonium fit sub cōditiōe tunc distinguendum est de cōditiōe. Et p̃mo sunt quedam conditiones generales que semp debēt intelligi: vt quas ponit beatus Jacobus: Ut si deus voluerit et si vixerimus: et he nullum contractum suspendunt. Quedam h̃o sunt cōditiōes de his que in matrimonio oīo sūt necessarie

alias matrimonium impedirent: vt si es christiana: vel si nō es affinis vel cōsanguinea: et huiusmodi. Et iste etiam conditiones debent intelligi apposite: nec viciant cōtractum. Est 2° alia cōditio de futuro necessaria: sicut solē oriri cras et similia: vnde si dicatur: Contraho tecum si sol oriat cras cōtractum est matrimonium: vt Tho. ponit in quarto. di. 29. q. 2. q̃a talia futura sunt iam p̃ntia in causis suis. Est 3° cōditio cōtingens et honesta: que potest apponi et nō apponi: vt si pater meus voluerit: aut si dabis mihi centū h̃modi cōditio si apponatur suspendit matrimonium vsq̃ ad euentuz cōditiōis: nisi interiz cōsensu de p̃nti vel carnalis copula fuerit s̃bleuta eo q̃ tales vident re cessisse a cōditiōe. extra de cōdi. app. De illis. c. super eo. 1. c. 1. Der tuas. Quinto est cōditio inhonesta: si tam nō est contra s̃bam matrimonij: vt si furtum feceris: vel si hominē interfeceris: he si apponatur debēt haberi pro nō adiectis: et tenent sponsalia: siue etiam matrimonium. ext. de r̃di. app. c. si. Cum ibi nōtis. Sexta est cōditio inhonesta et contra s̃bam: et bona matrimonij: vt si dicat contraho tecum si g̃nationez prolis eūtes: q̃a hoc est contra bonum prolis: vel do nec aliam inueniam digniorē: quia hoc est contra s̃bam inseparabilitatis: vel si pro questu te adulterāda tra das: et hoc est contra bonum fidei. Unde tales cōditiōes si apponatur nihil agūt. 22. q. 4. Inter cetera. 22. q. 2. Aliquādo. 1. c. Solet queri. ext. de cōdi. app. c. ult. Si tamen talis

Ca. d. 100.
m. l. 100.

conditio postea remittat et sequatur carnalis copula per matrimonium iudicabitur quod si tamen unum coniugum ponit tale conditionem et alius contradicit vel taceat iudicabitur per matrimonium: ut in d. c. Aliquid. Pre dicta sunt supra de Ray. Tho. Inno et Hosti. Quid si quis significauit prius ab initio quod contraxit tale matrimonium sub conditione si ipsi prius placuerit: et atque prius sentiat penitus et prius sentiat: nunquid erit matrimonium. R. s. fm Guil. dicitur quod si quia non videtur quod debeat dici consensus: nisi daret quousque prius sentiat: tamen aliquis tamen ad secunda vota non appellatur siue induci ut illa ducat ex quo in eam semel sentit sub conditione que extitit ante. ex de spo. impu. De illis. Idem Hosti. et Bar. b. Quid si quis coherat sponsalia sub hac conditione si permiseris coitum. R. s. fm Guil. si conditio illa intelligatur de coitu fornicario per non adiecta non prohibetur: cum sit turpis. ex d. codi. app. c. si. et sic per matrimonium iudicatur. Et multo fortius si intelligatur de coitu legitimo et maritali. et eodem modo si dixeris: coherat tecum si unquam dixerero. Quid si dicat coherat vel accipiam vel accipio te si inueniam te virginem postea sequatur coitus nec inueniat virginem. R. s. fm Hosti. Inno. et Ber. indicandum est per matrimonium sic et proceditur. Et addit Hosti. quod licet sic iudicari oporteat in foro iudiciali propter hoc quod non potest haberi alie probationes in iudicio tamen aie non est matrimonium. ex de codi. app. De illis. et c. sup. eo. et c. p. tuas. Item et si non est quod mulier que metuit est in fraude remaneat decepta: et viro subueniat quod forsitan intedit bigamiaz vitare. Quid si dicat: Accipio te in vxorem vel dabo tibi. 100. et sequitur car-

nalis copula: nunquid presumetur per matrimonium. R. s. fm Eust. non credo quod pro matrimonio presumetur. Nam cum ille qui dicit habeat optionem quod se possit liberare vtrilibus faciendo non recolo presumptionem induci esse a iure quod intelligatur recedere ab optione per carnalem copulam.

Quid si dicat. Promitto quod nunquam deficiam tibi in vita mea: et secuta est carnalis copula. R. s. fm Guil. si non presumi per matrimonium cum sponsalia: aut matrimonium non solent prohiberi per promissiones negatiuas: nisi forte constaret quod per hoc intenderent debant sponsalia prohiberi. Quid si dicat ducam te post annum: et secuta est carnalis copula. R. s. fm Guil. Credo presumendum per matrimonium: quia propter carnalem copulam subsecuta videtur mutuasile dilatori temporis. Quid si quis coherat cum aliquo sub conditione. deinde ante euentum prohibet cum alia pure. R. s. non remanet cum secunda etiam si sit color sanguinea promissa.

De fine seu intentione matrimonij.

Cap. 27.

d E fine seu intentione que habetur in coherendo matrimonium: quia ibi potest esse meritum peccati et mortale et veniale fm varietate intentionis Circa finem igitur et intentionem matrimonij non potest de pal. in 4. d. 21. quinque conclusiones. Prima est quod duplex est finis in matrimonio: unum per se quod proprie est finis ipsius matrimonij intentus ab eo qui matrimonium instituit et ab omni recte matrimonium contrahente fm potissimum statum matrimonij per se acceptum: et iste est generatio proles. unde Adā prophetizans dixit. Adherebit vxori sue: et erunt duos in carne una. scilicet gēanda. Gen. 2. et deus benedictioem nuptialem tribuens dixit.

Crescite et multiplicamini. Alius est fi-
 nis per accidens. scilicet. quod intendit debet: et
 hic est finis non proprie ipsius matrimonij
 sed debetis et hic finis quoniam est bonus: quoniam
 malus: sic finis domus quod sit habitatio
 finis domificantis: et forte alius ut
 lucrum. Secunda conclusio est quod matrimonium
 semper est bonum: vel non est malum ex primo fine
 non secundo. Cuius finis bonus est ipse quoque
 bonum est: loquendo de fine per se non per ac-
 cidens: sicut scientie medicine et iuris scilicet
 scire bene per se: quia finis per se est bonus: ut
 sanitas corporis et iusta distributio tem-
 poraliu: licet habentes sciamus possint esse mali
 abusi eius et mala intentione. Tertia con-
 clusio est quod finis matrimonij per se meri-
 torie intendit: siue sit finis per se: et primo si
 nis eius ut est bonum plus: siue finis per se
 si non primo sed scdario intendit: ut vitatio for-
 nicationis. Nam sola generatio plus finis
 ut primo et per se: quia iste fuit finis in sua pri-
 maria institutione: et in statu inocentie
 et de isto concedunt omnes quod sine peccato
 imo cum merito potest intendi principaliter.
 Vitatio autem fornicationis: licet sit finis per
 se: non tamen primario: sed scdario: quia primo peccatum
 fuit matrimonium institutum: non solum in officio
 scilicet. generandi: sed et in remedio: dicente apostolo
 primo ad cor. 7. propter fornicationem. scilicet. vi-
 tadamus vultus vestros habere suum. et si iste
 finis scdario intendatur: certum est quod adhuc
 meritorium est non peccatum: quia nulla deor-
 dinatio est in eo. Sed si vitatio fornica-
 tionis principaliter intendatur adhuc non est
 peccatum mortale: quia nec tali fine co-
 gnoscere uxorem est mortale. sed ad cognoscen-
 dum an sit veniale distinguendum videtur
 quia aut est talis quod potest habere plene habere spem
 rationis: et tunc venialiter peccat de rationis ordi-
 ne agens sine scdario: proponens primo

finis et principalis: sicut et est peccatum cognoscere
 uxorem propter habere carnem non carnis obsequium
 ubi se crederet posse generare. Sed quod dicitur
 senex est nec potest generare: nec est spes ob-
 sequium timore fornicationis: tunc nullum
 peccatum videtur: quia alio modo non possit senex
 debere matrimonium sine peccato. Ridi-
 culum est. nam quod illi qui non sperant nec credunt
 posse generare cohabitare sola vel principaliter
 intentione generandi: cum spes vel intentio
 vel electio non sit de impossibili. Sub-
 lato. nam. sine principali: licet facit de scdario
 principali plusquam de secundo vel quarto. unde cum primo
 plene primo finis sit vitatio fornicationis
 ille potest principaliter attendi ubi plures spe-
 rat impossibilis haberi. Quarta con-
 clusio est de illis causis seu intentionibus ut
 reformatio pacis acquisitio aicitie ex
 petela vel diuitiarum ex ope pulchritudo
 et habere motum: et reformatio quidem
 pacis est honesta causa in se: si non in matri-
 monio: si primo et per se intendatur: cum matri-
 monium sit non ad hoc ordinatum principaliter:
 sicut vir cognoscens uxorem propter sanitatem
 peccat: et quod baptizatur ut sanetur: sed scdario
 potest illud intendi. non tamen esset mortale
 si principaliter illud intendit: sic nec si diui-
 tias vel pulchritudinem principaliter inte-
 deret: cum homo nolit talia nisi in licito:
 et si alius non esset conceditur matrimonium: sic
 et non peccat mortaliter cognoscens uxorem
 propter nimiam delectationem. et limites matri-
 monij. ut tamen alijs quod cum matrimonio sit
 contra sacramentum quod non potest sine peccato mor-
 tali principaliter intendi finis esse in eo:
 et per accidens totaliter omni institutioni matri-
 monij: sic si quis principaliter baptizaret
 propter sanitatem vel quantum faciendum non curas
 de gratia baptismali non esset habere sine contra-
 ctu et iniuria et irreuerentia et abusu

p. 60 p. 100
 p. 100 p. 100

p. 100 p. 100

faciendi. h. ista inia est mltū dura: q̄a multos inuoluit: 7 v̄ esse cōi illō q̄d h̄r. 3°. R. i. vbi Dauid Abisac lunamitē duxit in vxorē: vt solū calefaceret eū: 7 nō spe plis: nec timore fornicatōis: q̄a n̄ peccauit nec cognouit cā.

Diuitie si scdario intēdat vt ples meli⁹ educes: 7 onera m̄imōi meli⁹ supponeret nullū ē peccatū: 7 similis si pulchritudo sit scdario intentā ad fornicatōē vitādaz in cāu in q^o illa vitatio pōt p̄ncipalit̄ intēdi nō facit peccatū etiā veniale. Sed si scdario intēdet ad voluptatē facit peccatū veniale: 7 similis diuitie imoderate: lz scdario intēte. Quinta cōclusio est q̄ dato q̄ cōhibē p̄p̄ voluptatez p̄ncipalit̄ est peccatū mortale nō tñ cogiscē p̄p̄ voluptatē esset mortale: dūmō nō essz idē factur⁹ cū aliis: q̄a nō est ita dānabilis abusus rei cōis: sic rei sacre: sic bibēs cū apho cōi p̄p̄ voluptatē nō est in se nisi veniale: lz n̄ p h^o seq̄t q̄ portās calicē ad tabernā ad bibēdū p̄p̄ voluptatē qn peccet mortaliē: 7 h^o p̄p̄ abusū rei sacre Qui at cōhibet m̄imoniū p̄ p̄ba de p̄nti p̄p̄ sinez indebitū abutit̄ re sac̄ q̄a essentia sacri ibi cōsistit. Sz q̄ coḡ scit vxorē suā sine indebito abutit̄ re nō sacra. i. muliē: q̄a essentia sacmēti trāsit: vñ nō adeo peccat. Et est ar. ✓ q̄ si iudex pena pecūiaria punit malefactores: dū tñ essz als puniturus: licet querat pecuniam nihil cogitās de actu 7 de iusticia: duz tamen nō sit facturus iniuste: non est nisi veniale. Nam si preponeret expresse vel explicitē pecuniam: iuste non essz excusatus a mortali. Et similiter cano-

nici non aliter iturus ad ecclesiam. nisi lucretur distributionem nō peccat mortaliter: non tamen nollet eā illicite lucrari: et paratus esset ire si deus vel ecclesia preciperet. Nota q̄ beatus Tho. in quarto dicit in expositione littere loquens de Jacob qui contraxit cum Rachel que erat pulchra: vt patz in Gen. 29. q̄ decor faciei non fuit p̄ncipalis causa talis cōtractus matrimoni: sed scdaria et hoc bene potest esse sine peccato: vel etiam quandoq̄ cū peccato veniali. Si autem esset p̄ncipalis cā libidinis pulchritudo non excusaret a mortali: si effrenata libido esset. Ihec Tho. Ita scilicet q̄ ibi constitueret finem: q̄uis aliqui contrahant matrimoniū p̄pter secundarias cās quascunq̄ dictas: Non p̄ncipaliter p̄pter primā non habet istud vitare matrimonium contractū fm Ray. Sed sufficit q̄ contrahat per verba de presenti: et contrahere intendant vt. 22. q. 2. Solet. Addam⁹ sextā conditionem ex verbis ipsius Petri in quarto scilicet q̄ cōtrahere matrimoniū per verba de presenti ei que est in peccato mortali: siue viro: siue mulieri videtur esse peccatum mortale. Dicit enim Augustin⁹ q̄ sacramenta talia sunt vnicuiq̄ cū quali conscientia quis accedit ad ea. i. q. i. Cum ergo matrimonium vnū sit ex sacramentis et esse eius consistat in contractu per verba de presenti: non in copula carnali. Alias non fuisset verum matrimonium essentialiter inter Mariam et Joseph. Seq̄t q̄ cōbens in mortali peccat

canon
p̄p̄ refect

p̄p̄ dūmō

p̄p̄ m̄imōi p̄p̄

m̄imōi p̄p̄
p̄p̄ p̄p̄

*Confessio
mortalis*

*De actu
conjugali*

clandestine

mortaliter imo pe. de pal. in 4°. vi.
.7.q.2. videt^r vice q^d nō sufficiat cō
tritiō sed sit necessaria etia^z cōfessio.
Dicit. n. q^d in omni sacramēti susce
ptiōe post baptismū observādū ē h^o
ei q^d post baptismū peccavit mortali
ut nō accedat ad aliq^d sacramētū et
triti^o nisi p^us faciat cōfessioⁿē rō est
q^da sicut baptism^u ē ianua omniū sac
ramētō^rz atē quē nullū suscipi pōt vel
v^oz: ita p^uia ē scōa tabula p^o naufragiū
v^oz post naufragiū. i. mortale cō
missū post baptismū null^u ē cōtriti^o
v^oz accedē ad sac^m aliq^d nisi cōfess^o
In cōfessioe aut^{em} p^uficiat p^uia in q^utu
sacramētū: q^da sic p^u ministrū ecclesie
dat^r r^o absoluit. Idē dicit. vi. i. 7. q. 2
Addit tñ ibi in fi. q^d nō tñ mortali^{ter}
peccat suscipiēdo vel ministrādo sa
cramētū postq^u triti^o est: cū sit iam
deo coniunctus r^o penitens. Un^{de} et
confessus in p^oposito: q^d tamen nō
sufficē quo ad eucharistie susceptiōez
hādo copiam confessoris s^um Tho.
r^o omnes alios.. Septimo nota
q^d cōtrahēs mīrimonii clādestine ita
.i. q^d nō possit p^ubari peccat mortali^{ter}:
q^da p^uceptū ecclesie agit. Itē r^o q^d cō
trahit sine occulte: sine māifeste non
intēdēs cōtrahē s^u decipe ad extorq^undaz
copulā r^o h^o mōi peccat mortali^{ter}: q^da
v^uit fidiōe in sacro: r^o in dānū alteri^o
Itē r^o q^d votū simplex hēt castitatis
atēq^u dispēset. Itē r^o q^d cogit aliq^uez
cōtrahē coactiōe absoluta vel cōditiōata
In iuriā. n. ei nōbilit^{er} cūz mīrimonii
debeat eē libera s^um oia iura. Itē ex
cōicat^o exis scienter si cōtrahit matri
monii peccat mortali^{ter}.

De cōsummatiōe mīrimonii r^o actu cō

iugali. r^o ibi qñ est mortale: quando
veniale: r^o qñ nullū. Ca. 28.

p^o Ostēd^r at^{em} vidē ē de mīrimōio
q^o ad cōsponsatōez seu p^umissi
onē de futo: r^o q^o ad ratifica
tionē seu cōtritiō p^u r^oba de p^uti. i. Nunc
vidēdū ē de cōsummatiōe ei^o p^u copulaz
carnalē: r^o circa s^u p^o ponēf p^ules cāus
in q^ub^o ad^o iugalis ē mortale pecc^uz
z^o cāus in q^ub^o est veniale. z^o qñ ad^o
est meritoz^o r^o qñ indifferēs. 4° de
nuptijs r^o bñditiōe que ipm ordinarie
pcedūt. Quātū ad p^umū. pe d^o pal.
in 4°. vi. 22. q. 2. Donit nonē cāus
in q^ub^o ē peccatū mortale ad^o iuga
lis. p^um^u ē q^utu ad intētiōis inordi
nationē effrenate libidinis: qñ. i. ferē
intētiō ē limites mīrimonii: idē. i. fa
ctur^u cū q^uq^uz alia q^d sibi occurrēt v^u
cū eadē si nō essz sua vxor: ut satisfacēt
voluptati sue: vel ipi delectatōi vene
ree inherēs ut fini vltio. Itē p^uthero.
videt^r q^d sapiēs iudicio. i. s^um rōnē v^oz
diligē vxorē nō affectu. i. passiōe nō
regnet in eo imper^u voluptatis: nec
p^ucept^u ferat ad coitū. 22. q. 4. Origo
S^uz q^da ut idē p^uthero. dicit adib^o nō ha
bētib^o meremur r^o demeremur: hoc
intelligēdū ē qñ actu s^u cogitat. i. talē
inordiatōez intētiōis. r^o idē v^u dicēdū
qñ vir vxorē cognoscēs animo deli
berato ad aliā intēdit quaz carnali^{ter}
diligat: r^o simili^{ter} de vxore cū ad aliū
mētem figit. Secūd^o casus ē q^utu
ad locū in quo talis ad^o exercef. v^oz
in loco sacro. Circa hoc tñ quidā vi
cunt ut Ricar. in quarto q^d si necessi
tate guerrarū in aliquo loco sacro
vnde exigere non possint pro lon
go tempore: licet vtriq^u exigere et

reddē debituz quia nō est iniciēdus
laque⁹ aiabus ppter mūditiā loci sacri
Sed si paruo tempore tunc debent
abstinere tempore necessitatis et tri
bulationis. Nam ⁊ Noe ⁊ filij eius
⁊ pecora continuerūt tēpore diluuij.
Idē. tamen de pal. reprobāt istā vi
sindionem: ⁊ viciē simpliciter mor
tale esse ⁊ illicitum: quia ⁊ si non pōt
aliū locū habere nō debēt ppter
hoc locū sacrum polluerē: cuz hoc
non sit necessitatis: sicut ibi emittē
vrinaz. Siue ergo nō habeat aliū
locus: siue possit haberi aliū locus:
adhuc certum est qd non licet petere
sed nec reddere tenetur alteri id qd
reddi nō potest sine irreuerētia loci
sacri. Nam ppter hoc indiget recon
ciliatōe qd est ex natura facti: etiā
fm Jo. an. licet per accidens si est oc
cultū nō egeat recōciliatōe qd etiam
ponit Jo. an. ⁊ hostiē. Unde sicut
effusio sanguinis etiam si non fiat a
puato s; a iudice cui als licet locū sa
crum violat ibi facta: etiā si sanguis
nō cadit in terram: ita etiā seminis
effusio: siue ab extraneo viro: siue a
suo marito polluit locum: etiā si nō
cadat in terram. Et licz iura ātīqua
nō faciāt mētiōez nisi de pollutione
que fit per adulterium. ex de adul. c.
Significasti. Equaliter tamen iura
noua dicunt de effusioe seminis et
sanguinis. Tho. ⁊ Idē. de pal. in 4°
dicunt qd simpliciter nō tenet ciuiz
reddē debitum in loco sacro: qd nō
ita tñt in omni loco sicut omni tpe
reddē debitum. Nam tēpus violari
nō pōt sicut locus p hoc violat: s; nō
in omni alio loco nisi seruata debita

hōestate: qd nō in publico. Utz autē
veniale sit vel mortale: de hoc nihil
dicunt. 3° casus est qd ad modū:
cū. s. modus est cōtra nām. S; viciē
Tho. in 4°. in expositōe lre: qd vsus
cōiugij cōtra naturā pōt dici duplici
Uno mō cum ptermittitur debituz
vas: ⁊ hoc semper est mōtale s; oēs
doc. eo qd ples sequi nō pōt. et etiā
tota intentio nature frustratur. Un
Aug^o. 22. q. 7. Adulteriij. post aliqz
specēs luxurie nōminatas s; dicit hōz
pessimū est qd est cōtra naturam vt
si vir membro mulieris non ad hoc
cōcesso vti voluerit. Ihec ibi. Unde
nullo mō debet vxor viro in h^o mōi
assentire: Nō enim excusaret a pec
cato mortali: qd tūc qd cuz animi dī
splicentia hoc faceret: nec timor vel
sufferētia vberum vel futura incōti
nētia uiri eaz excusaret: nisi omnino
ei uolentia absoluta inferret a qua
se nō posset defendere. Sed ex hoc
posset in futurum ei debituz negare
licite. Secundus modus cōtra na
turā est quādo seruato debito uase
pretermittitur modus a natura insti
tutus qd ad situm: ut viciē in
sū. c. fess. est ut mulier iaceat in dorso
⁊ uir supergrediat super uentrē ei⁹:
et hoc mō aptior sit cōceptio. Quā
ergo receditur ab isto mō situati. di
cunt aliqui qd si seruetur modus cō
trarius. ut quia uir nubit in seminā
id est mulier supergreditur uirum qd
peccat mortali. ut Pe. de pal. iheri.
boyth. super. c. Inquisitōi. de sentē.
ex. Idem uidetur sentire Huil. in sū.
uitiorum. Assignat autem p rōe qd
talīs mod⁹ nō uenit seminis infusioi

vsq; qd nō
nam

quo ad virum: nec seminis receptio
quo ad mulierem: et sic videtur impe-
diri plis generatio intenta a natura.

Si autem alio indebito modo ser-
uato tamen debito vase vratur: Di-
stinguitur De. de pal. Quia aut hoc
facit precise causa voluptatis sine aliqua
necessitate aut rationabili causa: et tunc vi-
detur esse simplex mortale: quia non
est vxor eius: nisi quo ad adu naturales.
Aliiter enim agendo abutitur sacra-
mento coniugij. Sicut qui puerterz
vsum et ritum alterius sacramenti:
scilicet esset transgressor precepti: non
solum in essentialibus sed etiam in ac-
cidentalibus. Aut hoc fit ex causa rationa-
bili: puta propter periculum suffocatio-
nis partus propter quod timet modo de-
bito ad vxorem accedere: sed ex alia
parte accedit quod debita: seruato tamen
vasculo muliebri: nec scilicet semen
ab extra effundit non erit mortale.
Idem si faciat hoc ex alia infirmitate
humil. etiam in glo. Ray. dicit quod cum
hoc fiat propter periculum suffocatio-
nis vel egritudine: vel alia indispotio-
ne corporis potest esse sine peccato.
Quanto autem magis receditur a
naturalitate modi: tanto grauius peccat.
Sed Alber. ma. dicit in 4. quod nihil
eorum que facit vir cum vxore in actu
coniugali seruato debito vase est de
se mortale: sed potest esse signum mor-
talis concupiscentie quando ei non
sufficit modus determinatus a natura.
Sed alium modum inuenit causa dele-
tandi: cum non sit causa infirmi-
tatis vel alia causa rationabilis. Ex quibus
dictis videtur sentire quod non impeditur
generatio prolis per tales modos

indebitos seruato debito vase quod fuit
magnus philosophus. Et hanc rationem
videtur assignare qui dicunt alios
modos esse mortales scilicet impedi-
mentum prolis concipiende. Dure
ergo in tali excessu reprehendendi sunt
coniuges: et quod abstineant se: cum non
sit causa. Inducende sunt ad hoc:
etiam vxores quod viris a quibus contra
hec procedunt non consentiant in hoc modo
si tamen vel timore abortuum vel in
continentie virorum eis assentiant:
non possunt ex hoc argui de peccato
mortali: ex quo de se illud mortale non
est secundum Alber. In de intentione viri
exigentis qualitercumque non habet ipsa
iudicare: ut per hoc posset ipsa ei de-
bitum negare: nec de facili precipitan-
da est sententia de tali modo quod sit
mortale de se. Quartus est ratio
abortus tempore conceptus vel pro:
si probabiliter timetur: quia contra
caritatem est: quod quis velit deleteri
cum perniciem vite prolis. Sed pro
maiori declaratione huius: sciendum
est secundum Petz. et Ricar. in quarto.
quod tempore pignationis reddere de-
bitum non est peccatum: et reddere
debet si non est periculum abortus.
Potest etiam exigere in dicto casu
absque mortali: quia matrimonium non
solum est in officium: Sed etiam in
remedium: ut dictum est. Sed ubi
esset periculum probabile abortus non
debet exigi nec reddi. Alias est mor-
tale secundum Petz. de pal. qui etiam dicit
quod petere debitum tali tempore semper
est veniale: si tamen non sit periculum
abortus: Et maxime mulieri: quia p-
gnantes magis appetunt coitum:

fm medicos. Sed valde reprehensibile est vt homines non contineant tempore conceptus: qđ bestie faciūt. Nā elephas ad impgnatā n̄ accedit. Et plinius dicit qđ tepore cōceptus cerue: semine a maribus discedunt: donec a ptu purgēt. Et vt dicit Jo. de sancto Hemiano. in li. 5. de si militudinib⁹. Nō qđ erigēte materia q̄uis nō sit pulch⁹ viciē vel audire: vtile tñ est scire: qđ q̄uis matrix mulieris claudat post pgnatiōez: tamē ex delectatōe mouet aliqñ ⁊ apitur vt dicit Auice. ⁊ ideo iminet piculuz aborsus: qđ etiam refert Idē. d. pal. ubi. 3. Et p̄pterea Ihero. vitupat accedētem ad pgnatē. 22. q. 4. Digo Et videt magis esse piculū aborsus cō pncipiū acept⁹: qđ tūc matrix p̄p̄ delectationē apit aliqñ: ⁊ mā nōdū p̄fecte coagulata disp̄git ⁊ effundit ⁊ instante ptu est piculū ne pt⁹ suffocet. Post ptum autē dum mulier ē in puerperio erigē vel reddē debitū neutri est mōtale: nisi adhuc mulier ex ptu esset infirma: ⁊ p̄pter hoc est piculū mortis vel aggrauatōis infirmitatis fm Idē. de pal. cui satis cōcordat Ricar. in 4. d. cēs: qđ muliē si est purificata ab illis corruptōibus ⁊ cōmotōibus quē sunt in mulierib⁹ aliqñ tempore post partuz reddēdū est debitum si petat: ⁊ petere potest absq̄ peccato: q̄uis nō sit impletuz tēpus purificatiōis q̄draginta dierū. Sed ante illud tempus. s. talis imūditie abstine debz vsq̄ saltez debito cōgruitatis. Et sic intelligēdum est illud. Greg. c. Ad eius cōcubituz. di. 5. Idem Enil. Et q̄nis decēs esset

abstinere de cōi consensu ab actū cōiugali quousq̄ abstinet ab ingressu ecclesie: non est tamen necessarium imo exactus tenetur reddere: nisi ob stet infirmitas. Et q̄tū ad ingressū in ecclesiam posset mulier q̄draginta diebus expectare: vbi est talis cōsuetudo: nec tenetur interiz ad auditōz viuinoz. Idē est etiam q̄citius purgata est: et post partum intrare templum si vult ex deuotione sua absq̄ peccato. vt di. 5. Cum enira. ⁊ extra de puri. post par. c. i. Nec obstat: qđ in veteri lege mulier in ptu masculī quadraginta diebus omnino arcebatur ab accessu in templum: et per octuaginta in partu femine: vt patz in Leuitico: quia illud fuit ceremoniale: Unde non ligat nec ex eo qđ in lege hoc habetur: sed ex cōsuetudine ab ecclesia tollerata. Idē est etiam expectare q̄nquagesimū dīez si vult ne intret ecclesiam: vt dictum est. Modus autem introducendi talez mulierem in ecclesiam p sacerdotez nullus determinatus est ab ecclesia. Unde seruādus est mos patrie: et si etiā sine tali cerimonia intrarz non ex cōceptu vel ex ignorātia: vel qđ n̄ hēt copīā sacerdotis ⁊ h⁹ modi: non credo ēē peccatū saltē mortale: dz tñ suari cōsuetudo. di. 12. illa. 5. cāus est tpe mēstruoz: circa qđ distinguēdū: quia si naturalis ⁊ quasi cōtinuus sit h⁹ modi flux⁹ a quo mulier viciē emoroyla: non infidicitur petitio vel redditio debiti: quia qñ est infirmitas continua: Vel nimis diuturna: piculolum est ⁊ iugati. aliqb⁹ phibē tūc ē mulier concipere non pot fm

quosdam: et sic non timeat de prole.
Unde tunc veniale est petere cum non
speretur proles: imo nec veniale si
fiat propter evitandum fornicationem in
se vel in alio et in hoc concordat. Voto.
Sed si fluxus sit naturalis qui est semel
coster in mense secundum Ric. tunc circa hoc
sunt varie opiniones et contrarie: propter
quod dicit Paul. quod confessor in hoc modo
non debet precipitare suam: si reprehendit
et prohibet quantum potest: nec propter hoc
debet negare absolutioem nolenti ab
hoc modo abstinere exactione vel redditione
debiti in tali tempore. Item de. Bona.
Aug. dicunt quod tunc exigere scienter
est peccatum mortale: tunc quia est contra
preceptum legis. Leni. 18. tunc propter
piculam interfectionis prolis: si tunc
concupiscit: sed reddere non est mortale
Pet. de pal. plenius declarat istam
materiam dicens in 4. di. 22. Et dicit
quod non videtur mortale: tunc scienter
petere vel reddere quia dicit Jer. sup
ysa. quod tunc concipitur membris privati
ceci leprosi: ut quia penses non erubue-
runt in conclave commisceri eorum pec-
catum patenter et aperte redarguatur
in pueris. Mulier ergo si sine scandalo
virum potest se excusare debet subfugere:
alias peccat cum dolore reddendo.
Bonau. et de. sic dicunt: quod exigere
scienter est mortale. Sed hoc non vi-
detur quia est maior timor de interfe-
ctione prolis tempore menstruum quam
tempore lepre: tempore autem lepre
petere non est mortale: ergo nec tempore
menstruum: nec valde solutio eorum dicitur
tuum: quia lepra est morbus continuus
menstruum momentaneus: quia si se ex-
ponere periculo grandis leprosus esset

mortale de se ubique esset idem periculum
esset idem peccatum: et licet facere in
suo: quod non licet in alieno: dum tamen
hoc non intendatur. Et paulo post
Circa istam materiam ponit sex conclu-
siones. Prima est quod non est mortale
reddere etiam scienter ex parte mulieris.
nec per consequens ex parte viri: ex quo
certior non vult abstinere. Secunda
est quod non est peccatum petere ignoranti
infirmitatem. Tertia est quod scies in-
firmitatem: sed nescies monstrum solere
generari quod non erat futurum si sciret:
etiam non peccaret mortaliter. Quarta
est scies non generare: vel probabiliter cre-
dens: ut quia sentit: vel non fluere
tunc concipere: similiter non peccat
saltem mortaliter. Quinta est etiam
si credens quod probabiliter conceptura
sit etiam monstrum non peccat mor-
taliter sicut in leprosa in qua est ma-
ius periculum quam in menstruata na-
turaliter. Circumstantia autem que non
mutat speciem nunquam facit de veniali
mortale: circumstantia autem temporis
nunquam facit aliam speciem: unde cum hoc
non sit mortale si sit nisi propter plez:
et est idem non minus periculum in le-
prosa quam in menstruata ergo 22. Quod
autem dicitur quod hic haberet nimis
continere: puta per totam vitam. Ille
autem cuius est uxor menstruata per
paucos dies non variat speciem luxurie
quia cognoscere quandoque eam que
pitura est monstrum non differt specie
in genere moris et rationis causa qua
prohibetur ad tempus accedere: quando
est temporalis: prohibet in perpetuum
quod est perpetua: quia precepta negativa
obligant semper: et ad semper.

Unde si esset prohibitum accedere
ad pituram monstrum ad semper
obligaret. Unde potest dici qd illud
pceptum Leuitici decimo octauo.
Ad mulierem menstruam ne accedas
sit iudiciale: unde mo no ligat: vel si
de sua vxore sed de alia muliere. Co
sulendu est igit sic mulieri. Aut mu
lier scit vel pbabiliter credit viruz se
erosam habituruz audiens ab eo de
menstruo suo: et tunc no tenet reue
lare: sed reddet debitum sine peccato:
et ille ppter ignorantiam non peccat.
Aut no credit qd ppter hoc habebit
eam erosam: sed credit qd ppter hoc
non dimittet quin cognoscat eaz: et
tunc etiam non debet dicere ne euz
faciat grauius peccare: et tunc uterqz
excusat a mortali: ex hoc pot ppede
vxo: ex alijs vicibz qbus renueri no
acquieuit. Aut neutz. i. credit. s. qd ex
reuelatione menstrui: nec ppter hoc
habebit erosam: nec eam cognoscat
et tunc si credit qd adulterabit vel pe
ius faciet no debet etiam dicere sed
reddere. Aut nihil horz sed credit qd
abstineat: et tunc sibi dicat qd si audies
no acquiescat reddens non peccat: sed
petens peccat no tamen mortaliter.
Hec s. de. de pal. Sexto e quando
coniunx voluptate puenit et puocat
diuersis modis: vt manibz vel cogi
tationibus: vel vtredo calidis et ince
tuis vt possit pluries coire. Hoc tñ
no simpliciter est intelligendu: sed qñ
in talibz pparatijs ppter se delectat:
sicut si cōfricatiōibus impudicis me
bra attrahendo seqt polutio ex vas
debituz: non est dubiu qd e mortale:
qa omnis polutio eōrdinaria mor

tale peccatum est que vigilando p
curat. Idem videt si diu insistat in
h? modi modis non intendēdo ve
nire ad actum coniugalem: sed finē
in his ponere. Sed si quis cā gene
rande prolis vel vitande fornicatiōis
in se vel in socio: aut debitū reddēdi
cum als sit impotēs se prouocet elu:
vel potu calefactoruz: vel osculis vel
amplexibus quibus etiam animalia
se prouocāt vt Columbi et Urui: vel
aliquibus alijs tractibus: in quibz no
querit ppter se delectari: sed solū ad
actum illum preparari non videtur
peccatum: quia licet iuuare naturaz
corporis ad obediendū recte rationi
Item si hoc facit vt sit potēs cogscē
vxo: ppter delectationē: quaz tñ
vellet cum alia expiri tunc graui p
ueniendo delectationē: non tamen
mortaliter: quia non querit in hac
delectari puocatione: sed in actu cō
iugali: vñ videt idem spē qd de fine.
Item qui semē fundit extra ne hēat
plures filios quos nutrire no posset
rem detestabilem cum Jude filio fa
cit: et est mortale: et reducitur ad qñtū
idest contra naturam. Si autē āte
completionē actus se retrahit: nec
semen emittit eadem intētiōe non
videt mortale peccatuz: nisi forte ex
hoc mulier ad seminādū puocaret.
Sed si ppter hoc omittit cognoscē
vxo: et cōmuni consensu: nec ne
gat debituz non videt qd peccet etiā
venialiter: quia licz appetere no ples
ples habē qz possit nutrire: nec tñ
ipse debituz petere: nec aduz inchoa
tū cōsummare: nisi vxo: petere. hec
omnia s. de. excepto qd dicit Alber.

Septimus casus est cōtra actum
coniugale: qđ est mortale in negāte
debitum petenti omnino si nō hēat
cām rōabile: cum scriptuz sit in p̄ma
ad cor. 7. Vir vxoī debituz reddat:
7 vxoī viro: nolite fraudari inuicem
nisi ex consensu vt vacetis orōni. Et
assignat Idē. de pal. in 4°. di. 22. du
plicem rōnem. / Prima est qđ sicut
huus est in ptāte dñi: ita vn⁹ coniuguz
est in ptāte alteri⁹: quo ad redditōz
debiti. prime ad cor. 7°. Vir nō hēt
ptātē sui corpis s̄ mulier 7 ecōuerso
Sed seruus tenet de necessitate pre
cepti exhibē dño suo obsequiū debi
te fuitutis. ḡ zc. Scđa ratio est qđ
sicut est contra iusticiā alienū rapere
inuito dño: ita contra iusticiā est
alienum petenti nō reddē: nisi cōtra
hoc legitima exceptio hēat: s̄ p̄mu⁹
est mortale. ḡ 7 scđū. Sed corpus
vni⁹ coniugū est alteri⁹ res q̄tuz
ad actum matrimoni. ḡ qđ denegat
alteri coniugū corpus suū: q̄tum ad
actum matrimoni peccat mortalit̄:
nisi vt dictum est habeat cām legiti
mam denegandi: vt dicet. Debet ḡ
alter alteri reddere quocūq; tēpore
etiam sacro vt quadragesima solēni
tatibus: 7 h⁹ mōi quocūq; petat: siue
exp̄sse: siue inēptatiue: vt p̄ nur⁹ 7 h⁹
modi qđ non refert quocūq; qđ exp̄
mat voluntatē suam h̄bis vel factis.
ff. de legib⁹. l. de q̄bus. Et maxime
in firmiōi vasculo in hoc opatiendū
est: qđ hēcūdius est mulieri petere: 7
quacūq; intentiōe alter coniuguz pe
tat debitum: siue cā prolis: siue causa
satiande libidinis: vūmō nālīter nō
debet negare ali⁹: non bñdo cām

sufficientem excusantem nec hoc est
reddere gladiū furioso: sed magis p
uidere ne incidat in dānabiles coru
ptelas: sicut in tētonia vxoī cuiusdāz
militis negantis in vigilia pasce de
bitum: qđ continuerat tota quadra
gesima frēm ei⁹ impetiur 7 negātē
ingulauit: 7 reuerſa ad viz dixit: h⁹
tu fecisti: qđ me facere coegisti. s. nō
reddendo debitū. Alia qđam suppo
suit se iumento. Unde 7 p̄hu⁹. 7°.
ethi. dicit qđ concupiscētie venereoz
q̄busdam insanias faciūt: et hoc nisi
dissuadēdo cessare facerz ab exadōe
de consensu eius. Idem Ric. Idē. et
Tho. qui etiam dicit qđ vir nō debet
admonere nec mādare vxoī: vt nō
petat nisi ob rōabilem cām: nec pe
tentem debet auertere cuz multa in
stantia: 7 negare ppter multa picā.
Et nō qđ Aug⁹. de ancho. sup eplā
Pauli. dicit qđ triplici⁹ attingit vxoī
petere debitum a viro. Uno modo
h̄bi exp̄ssione. 2° ex signi demōstra
tiōe quādo hoc vir ppendit ex aliq
signo vel nutu. 3° ex nāe cōditione:
quando scit nām rōabiliter debē h⁹
petere: scēs tamen ipsā esse hēcūde
nāe: 7 ppter hēcūdiā nō petere. nō
solum ḡ p̄mo 7 2° casu sed etiam 3°
modo petenti debz reddē: qđ vir in
q̄tum potest debet cōnari vt faciat
vxoīem continētē taz debitū reddē
do qđ signa bñuolētie ei ostēdēdo
7 cum ea familiaritate conuersādo.
Idē de vxoīe erga viz intelligēdū
Sed qđ non ita hēcūdāt viri in h⁹:
ideo non dicūt de eis. Sed in hoc
aliqūdo offendunt vxoīes: quia ex
ira vel indignatiōe contra viros sine

rōnabili cā denegāt debitū ⁊ aliq̃ue
sō p̃textu deuotōis: vt q̃a est quadra
gesima vel solēnitas magna: vel for
te volūt cōicare in aliquo festo vene
gant debitum. Et si q̃dem faciunt
hoc rogando vel p̃suadēdo viris vt
voluntarie abstinēant laudabile est.
Si autem nō acquiescunt sed hoc oīo
volunt ⁊ scādalizant ex negatione
male possunt excusari a mōrali. Qd̃
autem dicit in p̃ncipio q̃dragētime
Egrediatur sponſus de cubili suo: et
spōsa de thalamo suo. Joel. 2°. ⁊. 23.
.q. 4. c. i. ⁊ se. q̃ in vigilijs ⁊ festiuita
tibus debent coniuges abstinere ab
actu iugali. ⁊ de conse. di. 2. c. Dis
homo. dicit q̃ p̃ tres vel q̃tuor dies
vel q̃nq̃ ante cōionem sumendam
debent coniuges abstinē. Ihec om̃ia
intelligunt de consilio reuerentie ⁊
vtrōq̃ cōsentiēte: vt dicit Bra. 23. q.
4. §. Hec autē. Et fm̃ archi. in rosa.
⁊ Tho. ⁊ Ric. in 4°. ⁊ nō de necessi
tate obedientie. Unde nō seruando
exigēs debitū nō peccat mortaliter:
s̃ venialit̃ potest peccare: nisi faceret
in cōtēptū festi vel ecclesie: quia tunc
mortale esset. Sed reddēs in nullo
peccat s̃ tenet ad hoc de necessitate
als grauit̃ peccaret. In dō. n. ecclesia
inicit laqueos animab⁹. ⁊ 7. q. i. Vi
duas. s̃ ad meliora puocat exhortā
do nō p̃cipiēdo. Cauti ḡ debēt esse
p̃dicatores ⁊ cōfessores in hac mā: ⁊
ita hortari ad castimonias q̃ nō indu
cant vnū ad iniusticiam: et alterum
ad incōtinētiā.

Quādo coniunx nō tenet reddē
debitum.

Cap. 25.

c Alus autem in q̃b⁹ cōiunx
nō tenet reddere debitum
alteri petenti nec peccat nō
reddendo: ponit De. in 4°. di. 22. c. 2.
lex. Primus est licet ipse ponat
eum in secundo loco tūz ex hoc seq̃t̃
p̃iculum persone reddenti debitum
nam nō tenet ad hoc nisi salua cō
scientia s̃biecti: sicut nā p̃mo retinet:
⁊ nutritiue ⁊ augmentatiue gratiaz
s̃biecti quam ministrat g̃natiue g̃tia
sp̃i. Imminet autē ex multo coitu
p̃iculū p̃pter qd̃ dicit p̃hus de lō. et
bre. iii. in. c. vlt. p̃pter qd̃ sp̃ma āpli⁹
emissum deficiat ⁊ senescit cito: p̃p̃
q̃d null⁹ lōgioris vite ē equo ⁊ asino
ex q̃bus est genitus. Et femelle ma
sculis si masculi sint cōiunx p̃pter qd̃
masculi pasceres breuiorē vite sunt
femelle. Si autem infirmus vel vul
neratus esset coitus sibi mortalis ēē
posset. Et idem dicit de balneis vel
a balneis aliq̃bus s̃bito reuertēti. vñ
tunc reddere non tenet. Ex isto p̃n
cipio dicunt aliq̃ p̃babiliter q̃ si vir
est fur ⁊ incorrigibilis p̃pter qd̃ vxor
cōtinne p̃clit̃at cum eo ad mortem
p̃ iusticiāz redōz q̃ potest fugere et
virum relinquere ne moriat̃ cū eo.
Secūdu casus est de impotentia:
p̃pter quem quis excusat: quia fm̃
iura impossibiliū nulla est obligatō
siue p̃pter actum p̃dāntem: qd̃ tñ
non locum habet in muliere cōiter:
siue p̃pter aliam cām. Ita tamē q̃ si
p̃pter culpam suam peccauit reddē
do se impotentē indiscreta afflictōe
uel p̃niā imputat sibi: ⁊ si p̃pter hoc
alius incidit in dānabilē corruptelaz.
S̃ multo min⁹ excusat si impotēs

est effectus ppter alias illicitas coru-
ptelas. Nec q̄ viro iniūgēda est taz
gravis p̄nia q̄ fiat impotēs ad red-
dendum debitum vxori iuuenile 7
feruēt: puta ieiunia 7 vigile que de-
sicant sp̄ma. Nam multū vigilātes
raro sp̄matizant: nec in sōno meridi-
ano: q̄ est tenuis sit resolutio: nec in
sōno solitū de lectōe: vel s̄mone sed
in p̄fundo sōno: maxime in auroa
digestione completa: hora 7 sāguis
etiam ppter ieiunia minūit. Unde
raro in q̄dragesima 7 sine cena. Re-
tulit medicus quidam viz quēdam
ad siccitatē p̄fice deductū quia post
prādium statim cōsueuerat coḡscere
vxorem. Nec etiā vxori cōsulēdū est
facere tam grādes p̄nias vt reddat
deformis suo viro: vel sit in maciez
vel in p̄niciē sue plis vel impedimē-
tum concept⁹: Nec tamen tenet vir
vti calidis vt sit potēs: sed sufficit q̄
se nō faciat impotētē. Ad hūc casum
reducit q̄cūq̄ nō potest reddi sine
peccato rōne loci vel voti p̄ter facti
de continēdo vel alia cā qua sit im-
potens vel impossibilis de iure.
Tertius casus est de fornicatē: q̄a for-
nicanti nō tenet ali⁹ debitū reddere
cum oīs pmittat ob fornicationez
dimitti. s. quo ad actū coniugij: 7 h⁹
nisi 7 ipse fornicet postea quia p̄ria
delicta pari cōp̄satione tollunt: aut
debitum petierit: 7 sic sibi reconcilia-
uerit vt dicit papa de lothario 7 tre-
bercha. Et ad istuz casum reducitur
omne peccatum vel crimen p̄p̄ qd
coniunx p̄dit ius petendi debitū: vt
puta si scienter alter baptizet: vel te-
neat ad baptisimū extra necessitatez

p̄p̄ium filium: vel tenet in cōfirma-
tione 7 h⁹ modi: quia ex quo actor p̄-
dit ius petendi: reus habet ius non
debendi: 7 negandi seu excipiendi: 7
de hoc plenius. j. Quartus casus
est in leproso: quādo. s. de hoc imin⁹
sano piculuz mortis vel similis infe-
ctionis ex redditione: nec etiā tenet
cohabitare sanus: quādo etiā ex ipsa
cohabitatione imineret piculuz tale
quo sp̄p̄ito loquūt iura. c. de viu.
lepro. c. z. Utrū autem ex redditōe
debiti 7 h⁹ modi imineat periculum
infectionis querendū esset a medici.
7 eis credendū. Dicant autē medici
q̄ uiro accedente ad leprosa iminet
ei magis piculum infectionis q̄ mu-
lieri si cognoscatur a viro leproso: et
istud non videt dubiū quando mu-
lier est infecta vltima specie lepre: que
dicitur leonina in quo casu vir nō tñt
reddē. Si h⁹ nō esset nōbilit infecta
ita q̄ nō imineat piculuz tñt reddē
7 multo magis mulier viro leproso
cum nō tñt ei imineat piculū. Leprosi
enim supueniēs nō soluit m̄rimoniū
cōtractū de p̄iti: sicut soluit sp̄salia:
nec excusat a redditione debiti: nisi
vt vidum est cum piculū imnet: nō
obstāt q̄ filius ḡnet leprosus: meli⁹
est. n. sic esse q̄ nō esse: nec ali⁹ p̄hibe-
tur vti iure suo: q̄uis alteri maluz in-
eueniat tēporale: maxime si sibi imi-
neat piculum sp̄uale: puta si inciderz
in vānabilē corruptelaz: quia leprosi
ppter interiorē calozē dicitur mltū
appetē adum illum nō tamē tenent
cohabitare in domo cuz leproso: q̄a
magl. inficeret ex diutina conuersatōe
q̄ ex una cōmixtione. S3 dz prope

domum manere s^m Alber. 7 cōem
opinionem. Hoff. tamē dicit q^d ma
nenti leproso sepatim a leprosis con
tunt sana tenet cohabitare: nō autē
si maneat cum leprosis: sed p^{ma} opi
nio p^{ba}bilior. extra de coniu. lepro.
c. 2. Quintus casus est cū habēs
impedimentum exigendi rōne voti
vel affinitatis exigit. Naz q^{uis} hās
votum simplex si cōtrabat tenet ma
trimoniū: tamen exigere non potest
debitum: sed exactus tenet reddere
7 exigendo q^{uis} Jo. an. in decre.
Rursus. extra q^d de. vel vo. videatur
quasi dicere q^d non peccet: tū s^{bdit}:
q^d q^a Tho. in 4°. tenz q^d talis peccat
mortalit^r: quia facit contra votū: euz
adhuc illud possit implere q^{ntum} est
ex pte sui. s. vt nō erigat: iō teneam^r
cum eo. Et hoc nisi dispense^r. et q^a
in voto continētie solus papa dispē
sat: ideo a papa est petenda dispensa
tio: q^{uis} aliqui vt Luit. dicit ep^m
in hoc posse dispensare. Similit^r qui
cognouit sanguineā v^{ro}ris postq^{am}
contraxit p^o h^{ba} de p^{nti} cum ea: licz
m^{rim}onium iam contrādū p^{pt} hoc
nō dirimat: tamen talis p^{hibet} ab
exactione debiti v^{ro}ris: sed nō a red
ditione: 7 si petat peccat mortaliter
quousq^{ue} secum in hoc dispense^r. Et
dicit Pe. de pal. in 4°. q^d in hoc pōt
ep^s dispensare: q^o tamē nō est clarū
de papa nō est dubium. Qui etiam
est ingressus religionem approbatā
aliquam non animo p^{bandi} sed fir
miter p^{seuerandi}: 7 postea egressus
ante p^{fe}ssionez contrabat: q^a talis
ingressus habet vim voti simplicis:
vel s^m aliquos vim voti solēnis exi

gendo debitū ab v^{ro}re peccat mor
taliter. Et si hoc habet^r vim voti so
lēnis nec etiam posset reddere absq^{ue}
mortalit^r: nisi secum dispense^r a papa
Sed de hoc. 7. ti. de religiosis. Dicit
etiam Luit. q^d in illis locis vbi cōsue
tum est q^d p^{us} adhibeatur b^{ndictio}
nuptialis ante cōsumationē m^{rimo}
nij si absq^{ue} dispensatōe hoc v^{tat}: cōiu
gio ante b^{ndictio}nez et sine iusta cā
peccat mortaliter. Sed Ric. in q^{rto}
magis declarans dicit q^d q^{uis} ad^r
coniu^{galis} sit regulariter licitus: tū
aliquo modo vel aliquo tempore p^o
accidens potest esse illicit^r: 7 h^o p^{pt}
scandaluz proximi: vt in m^{rimo}io
clandestino anteq^{ue} ecclesie inotescat
vel p^{pter} ecclesie p^{hibitionē} que ali
cubi p^{hibet} coniuges carnalit^r cōmi
sceri ante solēnitatē m^{rimo}nij: quaz
tamen solēnitatē q^{dam} dicunt ob^o
uandam: 7 contrariū p^{hiberi} respe
ctu actus petendi debiti: nō reddēdi
vñ tunc peccat^r exigēs 7 nō reddēs
7 lz ante h^o m^{rimo}i b^{ndictio}ne exigens
mortalit^r peccet: tamen postq^{ue} semel
erexit non peccabit v^{lteri} s^m quol
dam nisi nouo contēptu erigat. Et
dicit etiam Tho. in 4°. q^d si p^{osa} ad
mittat sponsum ad actum iu^{gale}z
ante b^{ndictio}ne credens euz velle
cōsumare m^{rimo}niū non peccat:
nisi appareant signa fraudis exp^{ssa}:
ut si sit conditio multuz distās p^{pt}
nobilitatem vel diuitias: tamē non
tenet reddē de necessitate. Sext^o
casus est quando alter coniugū ma
net in adulterio manifesto: tūc alius
sciens hoc certe non potest exigere:
nec reddere debitum in adulterio

pmanenti dum. s. est incorrigibilis.
Presumit autem incorrigibilis fm
Ric. quando ptnaci animo corrigi
renuit: aut quādo correctōz pmittēs
ex consuetudine relabī: alī exīgēdo
vel reddendo peccat mortaliter: q̄a
facit contra constitutōez ecclesie fm
Aug. 22. q. 1. Si q̄s vxorez. 7 in alijs
.c. Quidā tamen excipiūt istū casū
quādo. s. exigeret qui est innocēs ti-
more icōtinētie ne incurreret in ipsā
quia tunc nō peccat fm Archi. post
Petz. qd̄ etiam recitat Jo. in sn. cō.
Adulteras autē: q̄a peccādo in lege
mīmonij adu cōiugali indignuz se
reddat nō o3 exīgē nisi purgata cōpa
alias peccat. Reddere tamen tenet
exactus fm Ray.

Quādo quis non tenet dimitte
cōiugē adulterā.

Cap. 30.

¶ Irea hāc mām humanius
loquit̄ Pe. de pal. in 4° sic
dicēs. Nota q̄ sunt q̄nq̄
casus in quib⁹ innocēs nō tenet di-
mittere adulterātē cōiugē l3 possit.
Primo. s. quādo est occultam: quia
cessat rō de scādalo. 2° q̄n correctā
est: vel est spes de correctōe. 3° in
corrigibilem animo potest cōpescere
includendo 7 sic phibendo ne exeat
7 q̄ nullus intret nisi ipse. 4° q̄do
plus cobiberet saltem ppter hoc q̄
retinetur q̄ exposita que eo ipso se p
stituet. 5° quando timet sibi de in-
cōtinētia: q̄a nō tenet vir pl⁹ corrigē
vxorem q̄ dñs famuluz: sed dñs fa-
mulū vel seruū exercitātū nō tenetur
expellere: sed licite pōt ab eo debituz
seruitiū expetē: 7 tñ est min⁹ debitū

q̄ ab vxore vir. Sic q̄ cum detrimē-
to iuris sui 7 periculo nō tenetur ex-
pellere. Sed quia timef hic scādālū
7 ppter scandaluz phariseoz nō tñf
homo dimitte ius suū prius debz ex-
ponere illis qui sciūt illaz fornicariā
q̄ nō vt foueat eam in crimine: sed
magis vt eam cobibeat iuxta se reti-
net: 7 vt eam cobibeat a peccato: et
cū hoc sit dissimile: si quis ex hoc scā-
dalizet nō est scādalum pusillorū: et
cum nō potest dimitte sine periculo
suo licite potest eam retinere. Audō
res qui dicūt q̄ non licet eaz retinē:
loquūt̄ quādo nō potest sñ scādalo
vl ppter hoc q̄ retinet efficit deterioz.
vel quādo nō ppter piculum sui hoc
facit. De muliere autem dicit idēz
Pe. q̄ nō sic ipsa tenet virū dimitte
quia nō habet sic corrigere euz factō
7 dissimile est q̄ q̄n3 accedēs ad vxō-
rem tanto min⁹ accedit ad fornica-
riam: vnde cum isto casu liceat viro
adulterā retinere: multo magis ecō-
uerso 7 plus: quia cum ipsa nō hēat
corrigere virum factō: sed hbo eum
nō tenet dimitte: nisi quando nolet
eam cognoscere nisi innālī. Tūc. n.
ppter hāc innālē fornicatiōez tenet
dimittere quo ad thozuz: sic q̄ prius
pmittat se occidi q̄ q̄ cōsentiat sic se
abuti. Item ppter fornicatōz spūalē
si timet ne cohabitādo ipsā puertat
etiam quo ad domum tenet ipsam
dimitte: alī si nō timeret de hoc ius
suū petere nō phibet maxime ppter
piculū incōtinētie.

Quādo actus cōiugalis est
peccatū veniale.

1 In secundo principali vidēdi
sunt casus in quibus actus co-
iugalī est peccatū veniale:
¶ sunt sex casus hī De. de pal. in 4.
di. 21. Primus est quādo p̄dic-
aliqua deordinatio rōnis si nō tāta:
sicut in p̄dictis casibus in q̄b⁹ ē mor-
tale: puta petere tempore sacro: et si
respectus sit ad delectationē grauis
est culpa venialis: tamē si ad lubricū
et infirmitatem sue mentis culus est
consciū minus veniale: vir tamen
contingit q̄ in p̄puiis festiuitatib⁹
non sit veniale graue fm Bonanē.
Secūds est petere cā delectatōis. ¶ li-
mites tñ m̄rimoniū semp est veniale
sicut est comedere p̄pter voluptatez
Sicut. n. cibis ad salutē hominis. s.
indiuīdū necessari⁹ ē ita coit⁹ ad sa-
lutem gñis. dicit Aug⁹. Terti⁹ cum
sit cā infirmitatis vitandē: q̄a q̄uis
verūq̄ liceat seorsam appetere: nō tñ
vnum. p̄ter alteruz: quia hec cauda
non est huius vituli. Quartus q̄do
incipit petere vel reddere bona intē-
tione: postea mutet intētionē: ita q̄
nunc vellet cā delectatōis: et hoc ē
horam delectatōis seminis: quia tñc n̄
habet vsum rōnis. Quintus q̄nūq̄
aliud intēdit q̄ ad id ad q̄d ordiat^r
coniugūz. s. vel ad plem: vel ad red-
dendum debitum. Sextus est q̄do
hoc agit cā vitandē fornicatōis: licz
hac intētiōe cōtrahere non sit veni-
ale. Sz circa hoc sunt due opiones
vt idem De. de pal. dicit. Una ē q̄
petere cā vitandē fornicatōis in se: et
non in altero semper est peccatū: q̄a
omnis supabūdātia passiōis est pec-
catū: sed hic est supabūdātia passiōis

hac cā petere q̄ zc. Alij simpliciter vi-
cunt q̄ non est peccatum. Ricard⁹.
vtrāq̄ opinionē pōit in 4. et neutrā
p̄fert. Idem. de pal. vbi. s. p̄ distin-
ctionem quādam vtrāq̄ concordat
et saluat. Aut enim talis cognoscit vro-
rez cā vitandē fornicatōis in se: q̄uis
possit alio modo vitare mētē occur-
rentē: sed magis vult isto modo de-
lectabili euitare: q̄ modo nō delecta-
bili: vt domando carnem: fugiendo
confortia incōtantia et h⁹ modi: que
posset faciliter vitare: sed vult euz vo-
luptate vitare: et sic est veniale: quia
p̄fert voluptatem carnis abforbētez
rōnem: eo q̄ conseruat vsum rōnis:
et attingit ad finem. Et Aug. ponit
inter peccata venialia vti coniugio:
non debita intētiōe. di. 25. ¶ alias
ea. et sic est hāc prima opinio. Aut ille
exercet talem actum ad vitandā for-
nicationem: non quia delectabilior:
sed quia nō potest alio modo meli⁹
eam vitare: ita q̄ voluptas non mo-
uet eū sed amor vitandē fornicatōis:
quia pro tunc non potest melius ui-
tare: puta quia habz loqui in secreto
aliquādo mulieri de qua exptus est
se tēptari et h⁹ modi: et tunc nullū est
peccatum si proles non spāt: q̄a tñc
semp illa est p̄mittenda intētiō: et sic
dificatur secūda opinio: que dicit n̄
esse peccatum.

Quando actus coniugalī est
meritorius.

In tertio sūt explicādi cāus
in quibus actus coniugalī ē
meritorius: vel si nō meritū
tamen nullum peccatum. Et ponit
De. de pal. in 4. di. 22. q. 3. in p̄n^o

quatuor casus in q^b ad^o cōiugal^{is}
est meritor^o. 1° p^{ri}m^o est qⁿ q^s h^us
grat^{ia} reddit deb^{itu}: q^d ē ad^o iusti-
cie: q^a reddit q^d d^o. 2° qⁿ petit cā
p^lis g^uande: 7 ad cultū dei educan-
de t^{em}p^{or}e loco: 7 mō deb^{itu}: 7 hic ē ad^o
lat^{it}ie siue religiōis. 3° qⁿ hoc facit
ad cōseruandū cōparem suū a for-
nicatione: 7 hic est ad^o caritati. 4°
qⁿ facit cā vitāde fornicatiōis in se:
quā p^{ro}babil^{it}er credit nō ali^o vitādam
vt dictū est in 5. p^{re}cedenti: 7 v^{er} actus
pudicitie vel castitatis. qⁿ q^uo ad^o
cōiugal^{is} est indifferēs. i. nec merito-
rius nec demeritori^o: puta cū cōiunx
sine grā vno de quatuor mōis nūc
dictis exercet illam actū: q^a ois ad^o
qui est meritor^o h^uti grām ē indiffe-
rēs: nō h^uti cā: nō. n. est meritorius
p^{ro}pter carētiā grē: que est p^{ri}ncipiū
merēdi: nec demeritori^o p^{ro}pter carē-
tiā culpe in tali actū cui solū debet
pena: q^u possit esse cōiugiū sine peccō
q^uti ad actum eius p^{ro}bat Inno. vi.
26. Deinde p^{ro} hoc q^u deus instituit
7 mandauit actū cōiugij dicēs. Cre-
scite 7 multiplicamini: 7 ante lapsum
7 p^{ri}o diluuiū. Et si arguat q^u hō eru-
bescit de tali actū q^u est peccatuz: q^a
erubescētia est de turpi q^u respic^{it} cul-
pam. R^{es} q^u erubescētia nō soluz ē de
turpitudine p^{er}tinēte ad culpā s^{ed} etiā
ad ea que h^unt spēm culpe: talis autē
est actus m^{at}rimoni^o eo q^u est eiusdem
nāe in specie cū actū fornicatiōis: sed
excusat p^{ro}pter bona m^{at}rimoni^o vt di-
ces. Est. n. erubescētia nō solū de ma-
lis culpe 7 de h^uitib^{us} spēs mali sed et
d^o oibus defētib^{us} nāl^{it}ib^{us} ut egestiōe
7 b^umōi. Notādū est etiā quom^o

actus coniugal^{is} dicit^{ur} excusari a pec-
cato p^{ro}pter triplicia bona m^{at}rimoni^o:
que sunt fides p^{ro}les 7 sac^{ra}mentū. vñ Aug.
dicit. Omⁿe itaq^{ue} nuptiarū bonū fuit
in pentib^{us} xpi fides p^{ro}les 7 sac^{ra}mentū.
I^urolē cognouim^{us} omⁿem xpm. I^ufidē
q^a nullū adulteriū. Sac^{ra}mentū quia ibi
nullū diuortiū. Solū ille ibi carnalis
cōcubit^{us} nō fuit. 27. q. 2. Omⁿe. I^upro-
cui^{us} declaratiōe dicit^{ur} I^upe. de pal. i. 4.
vi. 21. q. i. q^u cuz actū humanoz sic
triplex differētia: quia q^udā sūt fm se
boni vt deum colere: honozare pen-
tes zc h^umōi. Quidā de se mali: vt
deū blasphemare p^{ro}curare 7 h^umōi.
Quidā indifferētes vt comedē leua-
re festucā de terra 7 h^umōi. Bōi ad^o
de se nō indigēt excusatiōe: q^a nō sūt
mali: nec h^unt ex se spēm mali. Q^ud. n.
est malū vel h^uz spēs mali est illd^o q^ud
indiget excusatiōe: mali ad^o de se nō
capiūt excusatiōez: q^a ex quo mali fm
se sunt excusari a malo non possunt
Restat igit^{ur} q^u actus indifferētes: q^u. i.
p^{ro}nt b^un 7 male fieri indigēt excusatiōe
cū h^unt spēm mali ex eo q^u fm spēm
nature sunt idē cū actib^{us} malis: 7 ea
que talē actū excusant sūt circūstātie
finis 7 obiecti 7 h^umōi que trāhūt
actū talē ad mediū virtutis. Sed
sciēdū est aliq^us actus est indifferens
duplicit^{er}. Uno mō p^{ro} omnimodaz
eq^{ui}litatē attrahēdi a bono 7 malo. et
tali actui nō assignā^{ur} bōa excusatiā:
sicut leuare festucā comedē 7 h^umōi
ita. n. fieri p^{ro}nt b^un sicut male. Alio
mō sic ē aliq^us ad^o indifferēs q^u q^uis
b^un 7 male fieri possit: tamē de se ten-
dit ad malū plusq^{uam} ad bonū: 7 sic re-
ctū est malū: nisi aliquo mō trahat^{ur}

ad bonū: sicut in sōno: vel dormitōe
q̄ p̄t bñ 7 male eligi: tñ q̄a in eo li-
gat libez arbitriū: ita vt nō possit
dormiēdo bñ cogitare: vel bñ velle:
hēt vetricētū bōi ānēxū rōis: vñ scōz
sōnū in se cōsideratū nō differt felix a
miso hz plm. 2°. ethi. vii. n̄ pōt iōn?
sici n̄ male nisi p̄t aliq̄d bonū recō-
pēlās illō dānū rōnis assumat: puta
q̄a p̄ sōnū hō surgit p̄dptior ad bo-
nū h̄tuel. q̄ nimia vigiliā et vsū rō-
nis p̄dit. 7 iō sōn? de se et l̄ spālē d̄
sua nā req̄rit bōa excusatiō ip̄z: puta
cōuatōez indiuidui q̄etatōez virium
nālū: fortificatiōz digestiōis 7 h̄i. 7
sic q̄ est in iugio cogitat que mūdi
sūt: 7 diuisi ē 7 in illo actu nihil pōt
intelligē: iō talis ad? indiget bōis p̄
dictis excusatiōib? a peccat. vñ h̄ero.
sup. Math. Cōnubia legitia carēt q̄-
dē peccato: nō tñ illo tpe: q̄ carnale
ad? gerūt oabie p̄ntia spūs s̄cti: et
h̄ p̄p̄a ille iudicat q̄ debuit gñatōis
obsequio. 22. q. 2. Cōnubia. Et vt dic
ibi glo. nō intelligit q̄ grā spūs s̄cti
in illo actu amittat: s̄ ad? p̄p̄andi
7 speculādi tūc infmittit: q̄a tot? hō
ibi carneus efficit. Sufficiētia autēz
hōz bonoz excusatiō sic sumit fm
pe. vbi. s̄. Cōnubia ē in offiū nāe:
7 hz h̄z bonū plis p̄ fine intēto p̄n-
cipali: q̄a nā tēdit ad cōuatōez sp̄s
q̄ nō est nisi p̄ gñatōez in corpibz.
2° m̄imōiū ē in fed? diuie et hūane
societati. vt d̄r. C. de crimi. expi. hēdi
. l. Aduerl? q̄ vxor eligit socia diuie
7 hūane dom?. 7 4°. ethi. d̄r. Ami-
citia viri 7 mulieris nālīs: 7 includit
in se bonū delectabile vtile 7 hōestū
7 sic hz bonū fidei: put fides ē facē

dēa. i. p̄missa fuare. s̄ reddēdo ēbitū
7 altēi n̄ se cōmisceri. 2° ē sacz ecclie
7 sic in eo ē bonū sacri: put sua indi-
uisibilitate significat cōmūcōez xpi et
ecclie: et q̄a illa signata fuit insepa-
bilis: 7 vsqz ad mortē ē efficit bonūz
sacri: 7 bonū q̄dē plis 7 fidei nō sēp
h̄r vel durat vsqz ad mortē: q̄a aliq̄n
n̄ gñat p̄les: 7 adulteriūz cōmittit: s̄
bonū sacri. s̄. indiuisibilitatē: q̄ ad vin-
culū durat vsqz ad mortē: 7 sic q̄dēz
illō vinculū declarat hz tres opioes
q̄a hz aliquos est pura 7 sola relatio
ad solutiō: 7 forte rōis hz alios: q̄ vin-
culū est in corpe. i. aliq̄ dispositio ad
grāz: 7 sic in p̄ma vel in scda spē q̄li-
tatis. hz h̄o alios q̄ est aliq̄d reale: s̄
s̄biedine in aia: q̄a dispositio ad grāz
q̄tā faciētē: q̄lis est dispositio sacralis
q̄ est in aia: ibi potes vidē s̄brilis mā
est. De 4°. s̄. de nuptijs in q̄b? cō-
mat m̄imoniūz: 7 vñ dicat nuptie
oñdit Ambro. i. li. d̄ p̄iarchis. dicēs
Nec illō ociosū q̄ cū venirz IRebec-
cha vidit Isaac deābūlate: 7 cū iero-
gauit quis essz: 7 cognito q̄ ille erat
cui ducēt vxor descendit: et caput suū
obnuē cepit. docēs. verēcūdiā in nu-
ptijs p̄re debē: inde. n. 7 nuptie d̄ce:
q̄ pudori. grā se puelle obnuerēt. 20.
q. 5. Nec illū. Et q̄a d̄ h̄ satis dictū ē
. s̄. in ēctatu impedimētoz ipsaz nu-
ptiaz: ideo alia hic nō ponim?.

De diuortio.

Cap. xi.

d E dissolutiōe seu diuortio
m̄imoni cōdicti p̄ h̄ba de
p̄nti quo ad vinculū: vel cō-
sūmati q̄ ad thoz. Circa q̄d vidēda
sūt tria. 1. Prīmū q̄ omne m̄imoniū
sue carnale sue spūale p̄ religionez:

seu platōz: siue ratū tū: siue cōsumatū
dissoluit p mortē nālē hz ius cōe hz
pe. de pal. in 4° di. 27. q. 3. q. a mors
oia soluit: in aut. de nup. § Deiceps
vñ p^o mortē vñ^o alē viues pōt cōhē
cū alio. IRo. 7°. Mortuo viro soluta
mulier ē a lege viri cui vult nubat tā
tū in dñō. i. legitime. Et q̄a obligatio
semel extincta nō reuiuiscit ideo si cō
iugat^o mortuus resuscitet nō ē mī^o
obligat^o. Et q̄uis in sacris. i. pmetib^o
caractere in resuscitato n̄ debeat itari
sacm: q̄a baptizat^o vel cōfirmat^o vel
ordiat^o resuscitat^o n̄ itez rebaptizat^o
vel cōfirmat^o vel ordiat^o: 7 h̄ p̄p̄e cara
cterē imp̄ssū indelibilēz: Mīmoniu^o
tū q̄a caracterē nō imp̄mit: 7 vincz
ei^o ē corpale: 7 corp^o respic̄: 7 aliq^o in
etiā sit spūale: in q̄tū ē dispositio ad
gr̄az: 7 sic vñ eē in pte intellectiua: 7
sic in corpe corrupto morte corrupc̄
potētie organice nō alie: sic sacz car
nale mīmoniu^o nō at alia sacra. La
zar^o igit^o resuscitat^o si hūi^o 7 vxorez n̄
eā recupas^o: nisi de nouo cū ea con
traheret. Sz bōa q̄ testat^o fuissz recu
passet: q̄a in donatōie eā mortis pl^o
se q̄z aliū cui donat vult h̄re. vñ itel
ligit tacita cōditio si moriat^o cū effcū
.i. pmanēs in morte. Idē si ab inte
stato: q̄a deferē nō nisi p cōiūctionez
ad morietē q̄ ē sibi mag^o vñ q̄ ali^o
Idē si filc^o ea accepit i defectu hēdū
q̄a si filc^o penti p̄pinquo reddē tñt:
multo mag^o ei resurgēt. Idari rōne
mīmoniu^o spūale dissoluit p mortē
nālēz. v3. ingressus religiōis cū obli
gatōe p̄fessōis. Inā religiosus resu
scitat^o n̄ tñt ad obfūatiā religionis:
q̄a fuit^o psonalis q̄ debet a p̄sōa rōe

p̄sōe: ut in mī^o 7 religiōe extinguit^o
morte: qd̄ ē p3 ex v̄bis p̄fessōis illa
quoz: q̄ p̄mittūt i p̄fessōe obedire
vsq3 ad mortē. et similit^o curat^o 7 ep̄s
resuscitat^o: q̄uis retineat cōsecratōez
non tñ retinet ecclesiā: nisi sibi noua
electōe vñ p̄fessōe cōferat^o: q̄a mortu^o
est sp̄s s̄e. i. ecclesie: quā hēbat. hec
De. Scdm̄ est. q̄ p mortē ciuile. i.
p̄fessōz tacitā vel exp̄ssā in religiōe
approbata dissoluit mīmoniu^o car
nale cōtū p h̄ba de p̄nti: q^o ad vin
culū: ita q̄ remanēs in seculo pōt cū
alio libē cōhē nisi ipse se aliē p vñ
obligas^o. Sz cōsumatū q^o ad thouz
.i. cohabitātōz 7 debitū qm̄ ingress^o
religiōis sit cū debiti. circūstātijs: nō
at q^o ad vinculū dissoluit vt. i. rema
nēs in seculo possit cū alio contrahē
viuētē iuge. pe. de pal. in 4° di. 27
q. 3. vbi nōt ipse q̄tuor cāus in q̄bus
licz cōiugato ingredi religiōz. Prīm^o
est qm̄ p^o mīmoniu^o cōsumatū alē cō
iugū fornicat^o: q̄a fornicatō ē inuito
alē pōt ingredi religiōez: nisi ēt ip̄e i
h̄ deliquerit: vel sibi p^o fornicatōz re
cōciliauerit. v3. exigēdo vel reddēdo
debitū. Si. n. licet discedē in seclō re
manēt i m̄to mag^o in claustro. Exē
plū in paulo simplice. Ad istū tamē
casū addūt voc. distindōez. Dicit. n.
Tho. in 4°. q̄ talis cū est de fornica
tōe cōiug^o cert^o pōt dimittē quo ad
thoz. i. negādo debitū p̄pria auctē.
Si q^o ad cohabitātōez n̄ pōt dimittē.
vñ nec i religiōz intrare: nisi ecclesie
iudicio. 7 si dimiserit v3 cogi ad reci
endū: 7 h̄ vt oīc hosti. nisi icōtinētī
vellz p̄bare fornicatōez: 7 si p̄bet. j.
8. dies nō restituet: si nō p̄bz cogēt

q̄a
mors

casti in quibz
quingenta p̄cedo.
vult alig. v3

recipe: et sic potest intelligi illud. **23. q. 2.**
Historia ecclesia. Addit. n. host. qd si est
notoria fornicatio potest dimitti etiam
propria auctoritate. et de viroz. Significasti
Ideo Inno. addit etiam Guil. qd si sit
notoriam adulterium et non moret cum adul-
tero vel adultera non potest dimitti sine in-
dicio ecclesie: qd ad cohabitatores: alias
potest dimitti: et similiter si illa vel illum
fornicatore seu adulteratore dimittit nomine
fornicatore: et si non moret cum adultero potest
dimitti et inter religionem. **2°** caus est
quoniam monachus deo et columbato de cois co-
lesu intrat religionem abo. Ille viroz
et illa moniali: et piteat sicut pluries
factum est: et tunc dissolutum est monachum qd
ad thoz et cohabitatores: non qd ad vin-
culum: unde si diabolo istigante unde eorum
egredere: non propterea potest aliter exire ad
requiritur ei: sed deo appellat ad redditum
Nec est si unde in visitando: ab alio exi-
git debitu: deo aliter reddere: ut fecit episcopus
lugdunensis nomine Benenaldus visitans
uxorem suam monialiter: ex qua suscepit filium
vocans eum latrone suum: sed peccato confesso
sancto remigio: et pnia sibi imposita
pacta. Interim sanctus remigius guber-
navit ecclesiam suam: qua eum suspenderat ab
executio officij sui: angelo autem revelante
sibi peccatum dimissum sanctus Remigius re-
stituit eum dignitati sue. **2°** caus est
quoniam alio confiteretur: et in seculo remanente
ubi non est timor incontinentie: puta qua est
multi temporis et honeste versatois et vite
alii intrat religionem: et tunc si sit summa
tunc monium qua remanet non potest cum alio
conhabere monium: quia adhuc durat
vinculum conjugale: imo nec eo mortuo
qua intelligitur cum eo continetia permittit:
sed si est timor de incontinentia remanet.

quod lat. plurimie cum est iuuenis: vel qua
levis et suspectus non deo aliter sine alio reli-
gione inter vel recipi: ut dicitur. **27. q. 2.**
Negatola. **4°** caus est quoniam monachus non co-
sumato aliter intrat sciende vel igrate uel
iuito alio quod potest in quo caus remanens in
seculo deo expectare usque ad professionem
coniugii qua ingressus est religionem hinc omnes
illa si egredere ante professionem tunc eam
recipe: et si contrisist et columassz mri
monium: qua per mortem civile. i. professionem
qua quis moritur adhibet carnalibus dissolui-
tur vinculum monium: et non plus. Sed
ut tempus probationis debeat in hoc abbre-
uiari est triplex opinio. Alii dicunt ut
Ber. in glo. et de reg. et tra. ad reli. c.
Statutum. Quod per episcopum debet taxari et
abbreviari tempus probationis propter periculum
incontinencie ei qua remanet: et ad fraudem
tollendam: qua possit intrare postquam inisset
in unum monasterium in fine anni ad aliud
et sic fraudare expectans. Alii dicunt
ut Jo. in glo. sup. **27. q. 2.** Desponsatas
quod est distinguendum: qua si de voluntate
remanet. in seculo alter intrat debet
expectare per annum nec tempus probationis est
abbreviandum. Si autem igrate uel iniute
intrat debet certum tempus presigi. i. quod per
fiteatur: nec est inconueniens tempus a iure
statutum abbreviari qua spale est in hoc
casu propter periculum incontinentie re-
manentis in seculo. Tertii dicunt ut
Host. in li. qd ex quo ius permittit tale
intrare religionem: et tempus probationis
sit inductum: non solum in fauorem
conuersi: sed etiam in fauorem religionis
ut expiantur mores conuersi. Ideo
non debet tempus illud abbreviari:
nisi appareat fraus. ut cum uret discor-
rendo de uno in aliud. Nec id est.

Potest dici qd cū hoc sit in pte sua
 ⁊ capitali facē pnt qd eis vī ⁊ ab eis
 abb: euare tps. i. anū facē pffessioz si
 caplz ⁊ ingressus volūt: ⁊ et expectare
 anū. Adedicātes tñ anū n pnt re
 cipe etiā talē ad pffessioez sine dispē
 satōe pape: als incurrerēt penā iuris
 In oibus aut casib⁹ in qbus post cō
 sūmatū mīmōiū liz intrare religioz
 lz etiā ad sacros ordies pmoueri ēt
 ad epātū. Exēplū in beato ylario q
 hñs lūiaz ab vxore fuit epūs: qñ aut
 nō liz religioez intrare multo fort⁹
 nō liz iugato ad sacros ordies pmo
 ueri: s̄ estz suspēsus ab executōe ordis
 lz carāterē suscipet. De mīrō at cōsū
 mato violēt: puta cū qd eā cū q cō
 xerat p xba de pñti volentē ingredi
 mōastēiū cō volūtātē suā eā cōglicat
 Dicit hosti. qd nō pōt ingredi cōt vo
 lūtātē viri: ⁊ si ingredēt fm De. cū
 doret viculū iugale: nec possz dissol
 ui p ingressū religiois: remanēs aut
 in seclō nō possz cū alia cōhē: ⁊ possz
 illā inuitā de mōstērio reuocare.

Quā iugat⁹ ingressus religionez
 exire tenet.

Cap. 22

Orādū ēt iugat⁹ ingressus
 religioz qñ tñt exire: et qñ n
 pōt: ⁊ qñ est liber ad exeūdū
 vel remanēdū fm De. de pal. in 4.
 di. 27. q. 3. Tñt qdē exire religionē
 ēt facta pffessioe iugat⁹ ad iugē in
 seclō remanētē qñ ipetit eū q illicite
 ingressus est: vel qā innoxio phibēte
 seu iqrāte vel cōlētēte fragili q ē su
 spect⁹ de incōtinētia vt iuuenis et la
 sciūus remanēs in seclō: qā n potuit
 in ei⁹ pūdicū vōuē: vel pffiteri casti
 tatē. Itē si licite ingressus fuit: qā d

licētia ātiq: s̄ reintoz penituit. s. ante
 emissū votū solēne in seclō remanēs
 vel religioz exiens alit repetit eū tñt
 exire. 2.º tñt nō egredi s̄ remanē: qñ
 licite emisit votū simplex vel solēne:
 vel qñ illicite ingressus ē: s̄ alit nō re
 petit eū: qā ratificādo affirmat. 3.º li
 ber est in egrediēdo: vel remanēdo:
 qñ ingressus ē religionez: nullo m̄ ē
 religioi astridus tacite vel expse: vt
 qā nec vōuit nec pffessus ē nec vxor
 eū repetit: aut si repetit fornicata est
 āte vel postea notorie. Quā xō votū
 simplex emisit ingressus nō solēnt:
 vel solēne de facto: ⁊ nō d iure: puta
 qā. 7. tps pbatōis corā eo q n potuit
 recipe ad pffessioez vxore n repetēte
 egredi nō pōt s̄ q^o ad ecclesiā potest
 marie si vōtuz pbari nō pōt: in quo
 cāu retinētes inuitū clericū sūt excō
 cari. Dico retinētes nō soluz manus
 iniciēdo in eū: s̄ etiā veste seculari ne
 gata: sine q egredi nō pōt cōmode.
 Perluasiōib⁹ tñ eū retinē pnt. ⁊ idē
 de vxore ingressa q^o ad viz nō repe
 tēt. 4.º de debito: qā egressus d reli
 gioe: qñqz nō pōt redde: nec exigere
 debitū: vt qñ illicite ē egressus post
 pffessioez: vt in casib⁹ dict. ⁊ qñ con
 iux sciēs ⁊ tacēs pmisit pffiteri: tñ
 fuitutē remisit: vt oñs cur⁹ fuus eo
 sciēte ⁊ pmittēte ordiat vel pffitetur
 Dico autēz illicite ppter votū illicite
 solēnizatiū: qdōqz ⁊ reddē et petere
 potest: vt qdō libe egressus fuit nul
 lo voto astrid⁹ religioi: sicut nouit⁹
 solut⁹ egrediens religionē contrahē
 potest matrimoniū: s̄ puto q intel
 ligat de tali nouitio q inuit aio p
 bādū nō in perpetuū ibi pmanēdi.

Nā ipse ꝑ De. tenz ꝑ talis ingressus
 .s. aio nō ꝑbandi s̄ firmit̄ ꝑseuerādi
 hēat vim voti simplicis saltē. Alij dī
 cant ꝑ etiā solēnis voti hēat vim: vñ
 nō possz cōtrahē talis vel exigē si cō
 traxerit. S̄ de hac mā vide diffule
 in titulo de religiosis. Quāq̄ vero
 egressus pōt reddē s̄ nō exigē vt qñ
 de cōsensu ipsi⁹ de cui⁹ cōtinētia est
 timor votū simplex emisit: tunc eim
 nō illi ꝑiudicauit. ⁊ nō h̄z ꝑe. vbi. s̄.
 ꝑ in casib⁹ in q̄b⁹ l̄z cōiūgi repetere
 cōsortē suū religiōez ingressū ante ꝑ
 fessionē siue post ꝑfessionē: nō l̄z tñ
 de mōasterio vi eum rape. Nec ob.
 ē de rāpto. Euz cā. q̄a narrat ꝑ ra
 puit: s̄ nō dicit ꝑ licuit. Possz enim
 vxorē vir de vico ad domū ducē q̄a
 h̄z in ea cōreditiōē: s̄ nō possz eā ꝑri
 uato quasi possidenti vi eripe: ⁊ mul
 to min⁹ de mōasterio violēt exthere
 fores frāgēdo: aut habitū violēt la
 cerādo: vel cū iniuria loci sacri eā ac
 cipiēdo: l̄z alij peccauerit eā recipiēdo
 ar. E. vñ ui. l. Si q̄s in tāta. s̄ vidē
 dū ē de regressu ad religiōez qñ tñē
 Et dicit ꝑ De. vbi. s̄. ꝑ in trib⁹ casib⁹
 Prim⁹ qñ illicite egressus est: vtpōte
 cū alio cōiūge in religiōe remanente
 ꝑ ꝑfessionē egressus est ul̄ ē in sc̄lo
 remanēte ⁊ honeste cū cōsensu eius
 ꝑfessus est. 2⁹ est qñ licite egressus
 est q̄a ad red̄fitōez vxoris sine licētia
 ei⁹ ingressus s̄ postea vxorē penitet
 de reuocatōe ⁊ ip̄a vouet. 3⁹ qñ ꝑ
 votum ad eā egressus mortua ē ip̄a
 vxor: nā tē tñē reingredi vt impleat
 votū suū. Sed si talis qui post votū
 solēne reuocatus ab vxore ad seclūz
 mortua ipsa vxore cōhibet mīmoniu

Utz teneat. ꝑ De. vbi. s̄. facit talē dī
 stinctionem: quia si inuita vxore fuit
 solēniter ꝑfessus: cum illa ꝑfessio
 q̄tum ad solēnitatem non valuerit
 ecclesia hoc ꝑhibēte: ideo talis mor
 tua vxore non potest contrahere q̄a
 habet in se uotum simplex rōne illi⁹
 ꝑfessionis ⁊ peccat mortaliter cōtē
 bendo ⁊ exigendo t̄z tñ mīmoniu
 nec potest eū tanq̄ apostatā religio
 ꝑsequi. Sed si vxore consentiente
 fuit ꝑfessus sed postea quia vxor iu
 uēcula unde ⁊ suspecta eū reuocauit
 ius noluit in hoc casu ꝑfessionem
 inhibere simplicit̄: sed solum in q̄tū
 erat ad uitā ei⁹. Uñ simplicit̄ fuit in
 ꝑiudiciū ei⁹ uotū solēne: nō in ꝑiudi
 ciū uxorū. Uñ ea mortua ē apostata
 si non redit ad mōasteriū: et si mī
 moniū contrahat cum alia nō tenet
 ut dicit gos. her. pe. 3⁹ bñ cōsiderādū
 ē: utz ꝑter ꝑdictos duos modos. s. s.
 mortē nālē ⁊ mortē ciuilē qui ē ꝑ in
 gressū religiōis. i. ꝑfessionē sit alius
 mod⁹ soluēdi mīmoniu ratū. i. cōi
 dū ꝑ ꝑba de ꝑnti q⁹ ad uinculū. ubi
 ꝑe. pōit q̄tuor cōclusiōes. Prima ē ꝑ ser
 uit⁹ supueniēs tali mīrō rato nō soluē
 ip̄m: ⁊ rō ē: quia ꝑ hoc nō morit̄ ad
 ad⁹ carnales. In 2a ⁊ pōt denuo cōhibē
 ⁊ gñaliē de ceteri. impedimētū. que diri
 mit mīmoniu ꝑ cōtū. Intelligēdū
 est ꝑ nū tale supueniēs dirimit ꝑ cō
 tractū: s̄ solūmō post cōtū: ut ꝑbi
 gñā. Cognoscēs cōsanguineā ei⁹ cū
 qua iā cōcōxit ꝑ ꝑba d̄ ꝑnti: etiā si n̄
 adhuc cōsūmauerit nō dirimit tale
 mīmoniu: qd̄ dirimēt: si ante cōtū
 ꝑ ꝑba de ꝑnti illā cognuisset ꝑt̄ affi
 nitatē. Secūda cōclusio est ꝑ talis

alij modis
 no soluitur

cōdo q̄m
 requirit ad
 solūgō h̄z

unde q̄m
 cōclusio ꝑ ꝑba de ꝑnti
 cōclusio ꝑ mortale cōclusio

*Ep[iscopu]s aut
prius ordi[n]at
n[on] n[on] recipi[n]do*

*Coniugiu[m]
soli p[ro]p[ri]e
h[ab]et in i[ur]e*

matrimoniu[m]. s. ratificatu[m] per v[er]ba
de p[re]senti non soluit p[er] votum simplex
vnde tenet vel intrare religionem vel
reddere debitum v[er]o petenti: Sed
peccat mortaliter reddendo vel exi
gendo: quia adhuc potest religionem
intrare ante consummationem eius: nec
sufficeret ingressus religionis in 3°
habitu beati dominici: vel beati fr[atr]is
disci cum professione in ipso: q[uod]a talis
professio non habet vim voti nisi sim
plicis. Unde non est sufficiens ad tol
lendum vinculum coniugale: et pro
fessus in illa religionem tertij habitus
quous peccaret graviter contrahendo
quia contra votum non teneret ma
trimonium. Tertia conclusio est q[uod]
nec castratio q[ui]ntu[m]q[ue] supueniens sol
uit tale matrimoniu[m] ratum: q[uod]a ma
trimonium non invenit in iure solui
nisi in certis casibus: sed iste non est
de illis casibus q[ui] zc. Nec etia[m] ante
consummationem. Item. 22. q. 7. Ibi q[uod]
dicitur coniugium illo[rum] qui post ma
trimonium membris truncan[ur]: Aut
a barbaris secti sunt: p[ro]pter hanc ca[us]a
solui non potest. Et q[ui]s glo. intel
ligat de matrimonio consummato ex eo
q[uod] dicitur. 22. q. 1. Coniugiu[m] firmat
officio. s. carnis. fm glo. et anteq[uam] co
firmetur impossibilitas officij soluit
vinculum coniugij. Ineganda e[st] illa
glo. quia coniugium solo co[n]sensu p[er]
v[er]ba de p[re]senti firmatur: et ratu[m] vocat
ut not. glo. de testibus. super eo.
Quarta conclusio est q[uod] non soluit
tale matrimoniu[m] ratum tantu[m] per
ordinem qui est sacramentum vel di
gnitas. Et q[ui]s magister sententiaru[m]
in textu videat inuere q[uod] sponsi non

solum possunt intrare religionem nisi
co[n]sensu sed etiam ad ordines p[ro]
moveri. Et hosti. dicat coniungi ate
carnale copulam 13 ep[iscopu]s acceptare
tame[n] contrariu[m] h[oc] est v[er]u[m]: q[uod]a ep[iscopu]s
ex sua na[tu]ra non h[ab]et oppositu[m] ad m[at]rimo
niu[m] cu[m] ep[iscopu]s p[ri]us essent vni[us] v[er]o. viri
nihil at tollit nisi a suo contrario:
nec ep[iscopu]s mouet civilis: cum x[risti]anu[m] ha
beant sicut et ceteri clerici seculares:
v[er]o religio soluit m[at]rimoniu[m] no[n] r[ati]o[n]e
p[re]fati: s[ed] r[ati]o[n]e mortis civilis: ep[iscopu]s
ordo 13 sit p[re]fati q[uam] religio n[on] soluit
et similis sacer ordo licet sit p[re]fati q[uam]
religio n[on] soluit p[ro]p[ter] defectu[m] mortis
civilis: et 10 iugat[ur] incorrupt[us]. i. non
consummato m[at]rimonio licite p[ro]fiteatur
q[uod] t[ame]n in hoc seculo illicite ordinatur.
nec soluit m[at]rimoniu[m] q[uod] de co[n]sensu
v[er]o ordiat vel ep[iscopu]s q[uod] ad vincu[m]
v[er]o v[er]o talis eo viuente n[on] pot[est] cu[m] alio
co[n]hibere. Coniugat[ur] igit[ur] ate copula non
pot[est] eligi: q[uod]a celestis layc[us]: nec est in sa
cris vel irregulari. siue suspens[us] pot[est]
postulari: et tunc si v[er]o co[n]sentiat co[n]fir
mabit: s[ed] si dissentiat papa non pot[est] euz
co[n]firmare nec co[n]secrare in p[re]iudiciu[m]
v[er]o: q[uod]n. s. teneat reddere debitum: cu[m]
non possit co[n]tra ius diuinu[m] disp[en]sare
s[ed] pot[est] religio[n]is inire et p[ri]ma die d[omi]nica
pape p[ro]fitei et eade[m] die co[n]firmari: et
p[ri]mo ordiari et p[re]fati: nec similis d[omi]nica
pape pot[est] coniugat[ur] inuita v[er]o:
et ante copula[m] ad sacros ordines p[ro]
moueri: et si fuerit ordiat[us]: nihilomin[us]
tunc reddere debitum: q[uod]a semp[er] hoc e[st] de
iure diuino. Similis nec papa pot[est]
auferre v[er]o u[er]o suu[m] et incorruptu[m]
i. n[on] consummato m[at]rimonio: et multo mag[is]
post copula[m] ut ip[s]e faciat cardinalis:

quia ille status secularis est: nō regularis: dicente quodam cardinali. Nos habemus religionem cui⁹ apostate sunt sancti: vt Iheronym⁹. Et si arguat q^d epi tenet locū ap^lorum: sed xp̄s vocauit Jo. de nuptijs ad apostolatū etiam inuita vxore: si hū est q^d dicunt q^ddam q^d ipsa fuit Maria Magdalena: que ppter hoc indignata luxuriata est. Ix. q^d episcopi tenēt locū apostolorū quo ad dignitatem: nō quo ad paupertatē et mortē mūdi: quia illis dictū est de mūdo nō estis. Dicitur alia ratio est: quia christus potuit hoc facere et h³ veritatem: et h³ humanitatem: quia p^optate habuit excellentiorem in sacramentis quāz nulli cōmunicant etiam pape. Dicitur q^d Iohānes inuita vxore secutus fuerit christus: ignorat: nec est multum dissimile illam fuisse mariā magdal. Sed et si hūc esset q^d inuita vxore xp̄m fuerit secut⁹ licite facere potuit: quia apostolat⁹ ad quē trāsiuit erat status religionis: et quo ad votum obediētie castitatis et paupertatis. Et si dicat q^d papa dispensat monachum contrahere m^orimoniū viuere p^oima vxore: puta quia ille cōtracto m^orimonio cū aliqua ante copulam intrauit religionē et p^ofessus est: et sic solutum est vinculu^m m^orimoniij. Postmodū magna cā vrgēte vt pace reformāda vnius regni: vel per cōuersionem vnius gentis: papa dispensat cū illo monacho q^d cōtrahat cū aliqua: quia vinculu^m p^omū fuit solutū. Nam si vinculu^m p^omū nō fuisset solutū papa nō posset: nisi vica⁹ q^d ex statuto ecclesie est illa so-

lutio: quia solēnitas voti est ex ordine ecclesie. Dicendum q^d hoc nō est hū quia hoc non inest illi voto ppter solēnitatem: alias inesset ordini sacro sed inest ei rōne mortis ciuilis. vnde heremite non solēnizant votum. h³ regulā approbatā: et tamē per votū heremi soluit quia hoc est ex natura actus mūdo mortificati. et diuina institutiōe a qua est vita heremitica: vt in Jo. baptista. Est ergo conclusio istius. q^d m^orimoniū contractū p^o h³ba de p^onti: solum p^o p^ofessione religionis approbate solui potest: et nō per aliū modum etia^m auctoritate pape. Canoniste autem cōter tenēt cōtrarium. s. q^d papa potest dissoluē illud. vñ Jo. an. dicit in nouella. sup. c. Ex publico. de cōuer. cōiū. q^d q^uis m^orimoniū sit institutū a deo: ratificatio tamen m^orimoniij firmat cōstitutionē ecclesie. In q^utu. s. est sac^om ecclesie p^opt⁹ h³utē baptis⁹mi: quā h³utē ratificatiōis q^d est q^d al⁹ al⁹ viuere nō pōt cōhibē. I^opōt papa tollē: vel circa ipsā in aliq^o dispēlare vt in. c. 4. de viuo^o. Cōsumato h³o pcedit d^o iure nāl⁹ in p^on^o cōsistit in facto: q^d ex q^o factū est neq^u non fuisse. 22. q. 5. Si paulus. Dicit aut⁹ q^d h³ mōi iuris est alia rō diuina. s. reuelatio p^o quāz ad erēplā s^octo^o facta ē h³ s^octo vel insp^o tatio q^d ē app^obat⁹ p^o p^o apl⁹z dicētes. Si fidelis discedit discedat: 2° p^o fauore^m fidei. De quo in decretali. q^uto quia videtur potius facere diuina cōstitutio: qua rōne dicit spōs⁹ de p^o senti ante carnis copulā posse auctē pape iuicē se absolūē: sic et spōs⁹ d^o fuit de spō. c. 2. et sic rōne congrua.

*Jo. an. dicit
et magda*

*Desponsus p^o
p^onti
no q^uamato
h³ut r^oto q^u
h³ba de p^onti*

ante copulam potest ibi interuenire
strarius ad^o p^o dissensuz mutuū n̄ al
teri^o tñ: qđ nō esset post copulam.
Intelligit autem hoc de ptate abso
luta non de ordinaria nisi alia causa
sberet: non. n. hoc fit sine cā. Afferit
etia3 pbabiliter posse dici qđ cū circa
impedimēta mrimonij restringēda
7 laxanda ptatem habeat ecclesia vt
de cōlan. 7 aff. Inō v3. statuē potuit
qđ hic dicit: 7 de vnus p^oessione 7
alterius contractu. Potuit g̃ papa
etiam de ptate ordinata contra ma
trimoniū non consumatū hanc con
stitutionem facere. Et sic p3 rō cōue
niens rōi: vt nōc. 27. q. 2. Quap^o f
vā circa nō consumatū mrimoniū
potest ecclesia statuere quicqd placz
dum tamen sberit cā iusta. Et hoc vo
luit finis. c. Et publico. Dicit tamen
ipse hosti. qđ tamē nō expedit qđ cir
ca hoc multū laret habenas nec esse
etiam tutum. Inmrimonio hō nō
consumato fieri non potest: qñ per
ipm rep^ontes conformitas carnis
inter xpm 7 ecclesiā: que nullatenus
rumpi potest: qđ si per religiōz rūpi
posset esset conformitatis violator 7
innueret qđ expectaret aliam fidem:
7 aliam ecclesiā: quam sibi christ^o
vniret 7 itez vclpōsaret: qđ falluz et
hereticum est fm hosti. qui plenius
ista tractauit hic: 7 remittit ad sumā
Idem etiam ponit Jo. an. in reglā.
adus legiti. in 6°. in mercurialib^o. et
an. de but. et archi. in. c. Quap^o pter.
27. q. 2. Idē Bñdictus sup. v. c. Ex
publico. addens qđ ex ptate absoluta
matrimonium p^o hba de pñti papa
dissolueret potest: etiā nulla cā exñte

vel sberistente. De ptate autem ordi
nata nō nisi ex legitima cā 7 nō solū
de consensu vtriusq; sed etiā si tātuz
adesset consensus vnus cōiugis le
gitima cā sberistente: vt vult hic glo.
in si. cum circa matrimoniū non cō
sumatum papa possit quomō vult
dispensare fm Inno. Vidi aliquas
bullas Martini qñti 7 Eugenij qñti
continentes talem dispensationem
siue dissolutionem matrimonij non
cōsumati contrahentib^o postea illis
cum alijs. Unde tales non sunt con
denandi: sed nec consulendū est ali
cui vt procuraret talem dissolutionem
cum theologi videant tenere qđ nō
possit dissolui: nisi per ingressam re
ligionis vt vidum est. s. 7 pluries.
Itez nō fm Tho. in quarto. 7 Ric.
qđ cōsumato mrimonio legitime cō
tracto alter alterum dimittē nō pōt
quo ad vinculum. idest qđ possit auz
alio contrahere. Quātum hō ad co
habitationem 7 adum coniugalem
non potest alter alterum inuituz di
mittē excepta fornicatōis causa: nisi
forte ad tempus velit se sberahere a
consortio vxoris ppter castigationē
eius subtrahendo ei solatium penitē
tie sue. Nam quando vxor prestat
occasionem magnaz ruine suo viro
tunc vir potest se subtrahere a cōuer
satione sua. Idem Alber. addens qđ
non oportet cohabitare furoni 7 h^o
modi si non vult respiscere. 28. q. i.
Uxor. Item nota qđ ex fornicatōe
sen adulterio potest vir vxorē dimit
tere seu accusare: 7 vxor vizz nisi in. 7
calibus q. j. ponit: quia in hoc sunt
pis cōditionis. 22. q. 5. Si qđ vxorē.

Et ista cā. s. fornicationis extēdit ad fornicatōis seu adulterij suspicionem qñ. s. est suspicio violenta vel certa. Vbi gratia. Si pbatū est q̄ fuit sol⁹ cum sola: nudus cum nuda in eodē lecto: vel similiter in multis secretis locis vel latibilis ad hoc cōmodis ⁊ horis electis libē dimitte vxor. 22. q. 1. Dixit. Item 2º extēdit ad vitiū sodomiticū: vt ppter hoc possit alter altere dimitte. 22. q. 7. Des cautōes ⁊ c. Adulterij. Ipe. etia3 de pal. dicit q̄ hoc extēdit ad vitiū sodomiticū ⁊ pollutōez exordinaiaz cū alio vel alia cōmissam. Et idē dicit qdam de omni peccato cōtra nām. Item 3º extēdit ad infidelitatez que dicit fornicatio spūalis: vt si alter incidat in heresim iudaismū vel gētilitatē: ⁊ p̄cipue si trahit coniūgē ad infidelitatē 28. q. 1. Idolatria. S3 si corrigere se vellet talis nō o3 dimitti. Itē si poluat aliq3 ex claustra pudoris videt q̄ dimitti pōt ab vxore ppter hoc. ar. 22. q. 4. Heretices. Itē si tale qd egit cū vxore p̄pria fm ihug. ⁊ Lau vxor pōt eū dimitte: si tñ ipsa n̄ fuit in culpa. s. assentiēdo. S3 violēta vel sōno decepta ⁊ h⁹ mōi. Ex vitiō autem molliciei cū. s. alter coniūguz pollut se ipsū nō potest talis dimitti fm ihug. Itē ex sola volūtate adulterandi sine ope s̄secuto nō pōt dimitti fm Huil. Et nō q̄ ista dīmissio potest fieri duplici. Uno mō quo ad thori sepatiōē. 2º quo ad cohabitatiōis sepatōez: ⁊ iste scōs modus h3 etia p̄mū modū implicitum. Dīmissio igit p̄mo mō. s. quo ad thori v3 denegando illi debitū potest fieri

p̄pria auctoritate: etia sine iudicio ecclesie qñ inocēti cōstat certe de adulterio coniūgis: tūc. n. absq3 peccato potest negare ei debitum: ⁊ hoc nisi compellatur auctoritate ecclesie: vel nisi ipse postea adulterasset: aut etia3 si petisset vel reddidisset debitū voluntate sua postq3 sciuit de adultēio tunc enim videt sibi recōciliasse. vñ nō pōt inocēti ampl⁹ denegare debitum adultero: nisi reciduar3. Ide. de pal. Et vbi delinquēs omnino se vellet emēdare vel p̄sumēt penitēs o3 inocēti p̄uaderi q̄ sibi recōciliet tñ ad hoc cogi nō pōt p̄ s̄tractiōē absolutiōis: nisi hoc facēt ex odio vel vindicta fm Tho. in 4º. S3 q̄tum ad scōm modū. s. cohabitatiōis sepatiōē: qd dicit diuortū nō pōt alter alterum dimitte sine iudicio ecclesie ⁊ si dimitit o3 cogi ad sc̄piēdū: nisi fornicatio incōtinēti possit p̄bari. et fm Host. infra octo dies si p̄bet nō restituere. alias sic. Et hoc intelligendum est fm Ricard. quando matrimonium est celebratū in facie ecclesie: vel coram testibus. Sed si erat omnino clandestinum pōt p̄pria auctoritate dimitte: etia3 quo ad cohabitatiōez: hec ille. Videt tñ q̄ tēat m̄rimonū illd notificare ecclesie ad uitāda picula q̄ inde possēt cōtingē. Itē h3 hosti. si adulteriū sit notū: ita q̄ inficiatōi nō sit locus: tūc pōt auctoritate sua dimitte. et de diuor. Significasti. ⁊ multo forti⁹ debitū negare. Idē Inno. S3 Huil. dicit h̄ eē vñ si alē recedit a coniūgē ⁊ publice morat cū adultero vel adultera alīs si p̄pria aucte dimittēt cogēt accipe.

Casus quando vxor non potest
dimitti ppter adulterium.

Cap. 22.

¶ Alius autem in quibus vxor
ppter adulteriū cōmissū nō
potest dimitti seu accusari:
sunt isti s̄m Ray. Primus casus ē
si ipse eam pstituit. extra de eo q̄ co.
con. vr. l. discretionē. Idem est s̄m
De. de pal. si vir sciuit 7 nō phibuit
cum potuit. Idem enī est sciētē nō
phibere eaz possit delictū inferioris
repare. Secus autem si ei indirec̄te
occasione dedit expellendo eam:
vel necessaria denegando: quia non
est ignoscendum ei qui p̄textu pau-
ptatis turpissimā vitam elegit. ff. de
ri. nu. l. palam. Secundus est cū ipm
virū credens defunctū nupsit alteri
q̄a maritus rediens tepe eā recipere
nō obstante tali adulterio: nisi stete-
rit scienter eaz secūdo marito post q̄
p̄mus venit. 24. q. 2. Cum p bellicā
Excusac̄ enim p̄dicta si habuerit p-
babilem ignoratiā s̄m Ric. Terti⁹
si cognita fuit ab aliquo latenter
quem credebat p̄rium virum: 7 est
ar. 24. q. 2. In lectum. Quartus si
fuit vi oppressa. vr. 22. q. 5. Propōito
hoc autem intelligo de vi absoluta
sed si metu vel p̄cepto pentum in-
stantia cōsanguineoz vel alia simili
causa fornicaret cum aliquo etiā cō-
tradendo cum illo de facto nō excu-
saret. 22. q. 7. Omnes. Quint⁹ est
quādo recōciliavit eaz sibi post adul-
terium concessum: vel eam publicē
adulterantem tenuit 7 retinuit in cō-
suetudine maritā. 22. q. 1. l. c. de adul.
¶ Accusāto est s̄m Ric. q̄a crimen p̄ter

recōciliationē dimissus ampli⁹ obici
nō debet nisi recidiuū seq̄t. Sert⁹
est l3 raro occurrat si aliq̄s infidelis
coniugem infidelem dimittat dato
sibi libello repudiij: et illa nubat sc̄do
viro suo. Si vterq̄ cōuertit ad fidē
tenet marit⁹ eā recipere: nō obstante q̄
sit ab illo cognita cui se cōiūgit: nisi
fuerit alteri fornicata. ext. de diuor.
Haudem⁹. Septim⁹ est si vir con-
uincit adulterari. 22. q. 6. Per totū.
Ubi etiā nō q̄ si vir est adulteratus
occulte: 7 vxor manifeste: nō potest
vir sine peccato vxorē dimittē: quia
vxorī non deficit ius excipiēdi sed p
bandi s̄m Ray. Tho. 7 Alber. Si
tamen vir egissz p̄niaz: 7 vxor nolle
agere: s̄ p̄leueraz in adulterio possz
sine peccato accusare 7 dimittē. 22.
.q. 1. in quatuor p̄mis caplis. Istos
casus ponit etiam Ric. 7 addit. Alij
addūt octauū. l. si vir abstinēdo cōi-
volūtate vxoris ei occasionez adulte-
randi. dedit. 22. q. 5. Si qui. In alijs
dicunt q̄ non ppter hoc excusaretur
mulier adulterans quin vir possz eā
ppter adulterium dimittē s̄m glo.
Nō etiā q̄ p̄nā facta in adulterio nō
tollit q̄n possit accusari vel excipi de
ipso adulterio in foro cōtēioso. 6. q.
1. Qui crimen. Debet tamē in oēs
p̄tē penitēt: et sibi recōciliare ex cari-
tate 7 quodam cōsuetudine: q̄ntis non
tencat de necessitate. l. q̄ntis ad red-
dendā ei debitū cōiugale. Item si
v. ms coniugij fornicet carnaliter 7
alter ip̄salē. q. l. in c. de in heresiz di-
micit q̄ in ip̄sā incedit aīo p̄cedē
cōiugij: et nō audiet contra suam
coniugem.

De accusatione adulterij.

Cap. 34.

e Effectus accusationis de adulterio est: qd si maritus probz qd intendit vel mulier hoc confiteat nisi mulier replicet contra eum aliquem de pdictis septē casibz absoluit ab eius cohabitatione et seruitute qua sibi tñbat: et pōt assumē habitum religionis eo inuito. 27. q. 2. Agatosa. et etiam in seculo sine eo vivere potest: sed continere hz Ray. Tho. et De. tenet. Ipsa aut dimissa ppter adulterium non potest intrare monasterium contradicente viro. Sed si ingressa esset viro sciente et non contradicente satis pōt videri data licentia: et vir tenebit continē: et si ingressa fuerit contra voluntatez viri poterit reuocari. Tho. et De. Item in seculo remanentē etiā post diuortij potest innocēs adulteram reconciliare. i. admittere ad sui cohabitationē: et ad adum coniugale: et si nolet cogi possit: et hoc est hum si nocens de adulterio corredus est. Nam si remanet incorrigibilis non debet sibi eam recōciliare innocens. Item nō qd si post diuortij qd erat innocens factus est nocēs in crimie adulterij potest et debz cogi p iudicē reconciliari sibi adulez coniugem: et pcpue ipo hoc petente et allegāte adulterium cōmissum post diuortij ab eo qui innocēs prius fuerat. Itez si post diuortij sententiā constiterit ecclesiam fuisse deceptam per falsos testes et hōmodi: d3 sic spoliatus restitui taliter: etiam si alter iam fecisset professionem in aliqua religione: vel re

cepisset sacerdotiū si hoc petat: et tñf restitutus reddere debitum: si exigē non potest. Sed si sic spoliatus non petat restitutionē ille qui iaz sic factus est sacerdos vel professus nō potest petere locum in coniugem. Item nō qd cum restituit aliqua vxor viro si dicat se habere suspēdū virum ne forte eam ledat: et cāz hūsimilit ostēdat ad iudicem spectat facere cauere sibi sufficienti cautōe qd tractabit bñ: et qd non ledet eaz in psona vel rebz et hanc cautōez pōtabit p iuramētuz. 22. q. i. De benedictō. Sed si mulier non cōfidat de iuramēto d3 pōtare cautōez pignoratitiā vel fideiussoriā sibi certa pena. 22. q. 5. Prodest. Vel si capitali odio ita eam psequeret qd merito de ipso disfidat: nec posset ei de cautione sufficienti pvideri: non solum non debet ei restitui: hz ab eo potius remoueri fm Ray. et De. Item nō. qd fm Inno. vir tūc tenet sequi vxorem: quādo. s. itinerat: euz necessaria cā sibi: sed vxor tenet seq virum ex quacūqz cā recedat. scz. de domiciliū trāsferens: nisi velit eā trahē ad peccatum. et de viroz. Quesiuit. Deus tamen si esset vagabūdus. 24. q. 2. Si quis necessitate. Idez Ber. et Hosti. Et addit Hosti. qd sicut in voto vltimario vxor potest sequi virum: et remanere si voluerit: sic in omni itinere voluntatis cum pposito reuertendi: qd videt intelligēdū de longo itinere. Sed vbi transferat domiciliū de loco ad locū vxor tñf sequi eum. 12. q. 2. Vnaqueqz. Et fm Guil. tenet euz sequi in carcere et in exilium: qd intelligit de carcē

q̄tum ad debitum reddēdū seruata
honestate: quo ad exiliū. s. quo ad co
habitationē si nutrire pōt eam: ⁊ si
piculum anime ⁊ corporis nō iminē
vel vxor potest viz nutrire. Sed nō
diligēter qđ dicit ꝑpe. de pal. in 4°.
di. 29. circa cohabitatioē cōiugum.
Dicit. n. qđ si in vno cōiugum sit tale
crimē: qđ timet alter corpori suo nec
potest secrete sibi aliter p̄uidē: liz vī
mittere talem nec tenet cohabitare:
quia si nō tñc debitū reddē cū piclō
corpis sui: multo minus cohabitare.
ē de resti. spo. Ex transmissa. 7. c°.
Litteras. in si. vnde falla est glo. ē
de viroz. capli scōi. que dicit qđ non
est oīmittēda vxor: etiam si vite viri
fuerit insidiata. Item qñ vn° cōiugū
trahit altez ad crimen: ita qđ l3 non
cogat peccare: tamē ꝑp̄ piculuz sue
fragilitatis ne cōiugalī societas ꝑ
trahat ad peccatuz tenet iuxta illud
Si ocul. tu. scā. te. eru. zē. Si. n. cum
piculo corporis nō tenet manē mul
to minus cū piculo anime: ⁊ sicut nō
tenet ꝑpter piculū infidelitatis habi
tare cū infidelis: ita nec ꝑpter piculū
alioz criminū l3 ad nullū possit co
gi. Et liz istud sit grauius qđ alia: tñ
minimū piculuz peccati mortalis ꝑ
ponderat maximo piculo corporis:
⁊ l3 in hoc sit h̄ilimile qđ inuito aufe
rat vita corporis nō anime: tñ ista
dissimilitudo tenz ita in infidelitate
sicut in alijs vitijs: qđ nullū peccatuz
cadit in inuitum. Item ꝑpter alia
crimina vnus quib⁹ alter nō timet
ꝑbabiliter anime sue nec corpori: nō
d3 derelinquē cōiugē: etiā si sit incor
rigibilis: nisi sit fornicatio carnalis:

etiam semel cōmissa: vel spūalis for
nicatio. i. infidelitas in qua sit incor
rigibilis: ⁊ sic intelligit ē de viroz.
.c. 2°.
v

Quando tenet votum factuz ab
vxoze.
Cap. 35.

Vxor ad vota abstinentie vel
pegrinatōis: ⁊ h⁹ mōi facta
sue ante m̄rimoniū cōndū
sue postea non tñc nec d3 implē cō
tradictē viro dicit Ray. Sed vir
potest vouē ⁊ tñc implē vota absti
nētie etiam inuita vxore nisi per hoc
fiēt p̄iudiciū vxori: puta qđ redderet
impotens ad redditiōē debiti fm
ibug. 22. q. 5. Precepit. 7. c. xpiana.
Ind etiam qđ si vir dedit iam l̄niam
vxoī implendi votū abstinentie si po
stea reuocat rōnabili cā motus bene
facit si sine causa reuocat peccat tam
in vtroq; casu vxor d3 obedire: ⁊ nō
peccat. Ray. 22. q. 5. Manifestuz. et
.c. Inoluit. Quātum ad votū pegri
natōis vnus nōn potest sine cōsensu
alterius facē seu factuz adimplere b3
Ray. ⁊ hosti. imo fm Inno. potest
reuocare: si aliqñ cōsensit l3 peccet.
Excipit votum ierosolimitanz fm ꝑ
dictos qđ potest facē vir sine licētia
vxoīs ⁊ factum adimplē. Vxor tñ
vt affētiat est attētius admonēda: v̄
si non vult remanē sequat virum.
Dicit tamen sanctus Tho. in quolz.
⁊ Alber. qđ si sit cōsulēdū viro qđ acci
piat crucez ad transferenduz se vltra
mare si vxor sit talis que non possit
sequi: ⁊ de eius incōtinētia timeat.
Vxor fm Hosti. potest etiam inuito
viro votum ierosolimitanū emittē:
s. si suspēda: uel nimis iuuenis. non

exequat psonalit: s votum redimat
 als uadat maxime si talis est q possz
 secum oucē bellatores. Quantuz
 ho ad mōicaz pegrinatōez: etiā sine
 uoto ppter dispōnēdā domum: uel
 q̄tum ad trāsserēdū domiciliū: alio
 mō uidet vicē beat⁹ Tho. in 4°. q̄
 pōt uir hoc facē sine licētia uxoris: q̄a
 in dispositione domus ⁊ regie uite
 mulier est s̄bieda uiro: ⁊ nō ecōuerso
 Dicit tamen hug. 22. q. 5. Nāifestū
 in gl. q̄ uir illa uxoris uota reuocare
 potest: que ipsa implere nō pōt sine
 scandalo uiri ut de ieiunijs: de surgē
 do ad matutinū: ⁊ h⁹ modi: alia nō:
 ut si uxor uouit dare aliqd de pprio
 ubi cōluetudo est q̄ mulier habeat
 bona pascenalia: uel si uouit aliquaz
 orōnez ⁊ h⁹ mōi. Quātū ad notū
 castitatis iugatoz est sciēduz q̄ uir
 ⁊ uxor s̄z i Ray. et Alber. ad paria iu
 dicant. 22. q. i. Si quis. Potest autē
 fieri tale uotum tripliciter. Uno m̄
 q̄ unus emittat notū castitati. altēo
 inuito uel ignorāte: seu sine licētia al
 terius. 2° mō q̄ unus tm̄ cū licētia
 alteri⁹ emittat. 3° q̄ uterq̄ de pari
 cōsensu emittat simul. Et p° mō cū
 unus. s. cōingū uonet castitatem sine
 licētia alterius: si inter eos sit cātū
 m̄rimoniū inciatū: puta p sponsalia
 s̄m i De. de pal. opz q̄ frangāt spon
 salia de mutuo consensu ⁊ sic postea
 seruet notū: uel intret religionē si
 sponsa est que uouit: sed si spōsis uo
 uit ipse: uel religionē intret: uel sacz
 ordine suscipiat: ⁊ sic soluit spōsalia
 etiā cōtra uolūtātē alteri⁹: uel faciat
 cōtētū altez q̄. s. nō uouit de nō con
 sūmādo m̄rimonio. Et dicit idem

i De. q̄ s̄m Tho. p uotū simplex sol
 uūt sponsalia: q̄ si hū esset nō tenet
 religionē intrare q̄ uouit: sed posset
 manere in seculo cōtinēdo. Sed cū
 iura artent ad cōplēdū spōsalia: nisi
 in casibus q̄busdam exp̄ssis: de q̄b⁹
 s̄. ⁊ inter illos nō ponit iste. Tutius
 est tenere cōtrariū. Si autē essz inter
 illos m̄rimoniū ratificatuz. s. p hba
 de p̄nti: sed nō cōsumatū: tūc v̄z pre
 dictū i De. tenet intrare religionem
 siue uir: siue mulier: nisi coniūx q̄ nō
 uouit uelit eū dimitte sine debiti pe
 titione q̄a non potuit uouē in p̄iudi
 ciū alteri⁹: ⁊ sic est illi obligat⁹ s̄b cō
 ditōe si non intret religionē q̄d pōt
 facē altero inuito: ⁊ tunc p p̄fessōz
 in qua mox cōmūiter solutū est uin
 culū matrimonij: sed si est cōsumatū
 nō potest intrare religionē altero in
 uito: nisi ob fornicationē notoriam.
 Sed de hoc uide. s̄. de diuor. Sed
 si alter caste uixit: tūc utz possit ali⁹
 uouere cōtinentiam sine alteri⁹ l̄nia
 q̄tū ad redditiōem debiti. In hoc
 cōcor. omnes q̄a nō potest. i Rō est
 s̄m i Ric. q̄a hoc essz facē uotum de
 alieno: q̄d nō licet: s̄z q̄tū ad exadōz
 sunt uarie opiniones: ut refert i De.
 Aliq̄ dicunt q̄ nō pōt fieri tale uotū
 Un⁹ ⁊ Duran. in 4° dicit hoc uotuz
 indiscretū ⁊ piculosū: q̄a reddit altēi
 nimis onerosū: ut semp ipse habeat
 s̄bire cōfusiōem in exigēdo: ⁊ p̄cipue
 si uiro uouente mulier hēat exigere:
 que cōit in hoc est magna hēcidia:
 ⁊ nimis piculosū est in igne stare. i.
 ppe uxorem ⁊ urgente cōcupiscētia
 nō posse exigē. Et ad hanc uidetur
 declinare beatus Tho. in 4°. Dicit

enim q̄ tale votū factū ab vno sine
exp̄so consensu alteri⁹ potest alter irri-
tare: 7 si irritat nō tenet implē. Si
autem audito voto cōsortis pro tūc
tacet 7 dissimulat: nec ratificat: si po-
stea contradicat 7 irritat simili⁹ nō
tenet implē. Hāc opi. dicit Jo. nea.
in quolibz. 8. esse p̄biliozē. Addēs
q̄ si talis q̄ vouit sine līa alteri⁹ exi-
geret etiā cū peccato mortali: puta
p̄supposita v̄itate alteri⁹ opinionis
cōtrarie tenet erat⁹ debitū reddere
als peccat. Alij autē dicūt q̄ potest
fieri tale votū. s. d̄ n̄ exigēdo debitū.
Rō est q̄ hoc est volūtaris. s. petere
debitū: 7 ē p̄fectōis nō petē: 7 de his
est votū. Et dicit Ric. in 4°. hāc opi-
nionē esse cōiorē 7 tutiorem. Et ad
hanc videt declinare Idē. de pal. vi-
cens tamē q̄ hoc nō esset alicui cōsu-
lendū: maxime si p̄pter hoc m̄rimo-
niū reddēt onerosū altēi: puta vrōi
suspecte v̄l h̄cūde in petēdo debitū
Et lz talis peccet vouēdo nō petē: si
tamē vouit tenet fnare inq̄tū pōt:
sine l̄ q̄ reddat m̄rimoniū onerosū
puta reddēdo nō solū exigētī exp̄sse
s. etiā inq̄ptatiue. Ad tollēdū igit oē
dubiū bonū esset petē sup h̄mōdi di-
sp̄sationē: 7 possz in h̄mōdi ep̄s vi-
sp̄sare: vt apte trahi potest ex his q̄
dicit Jo. an. in nouella. Rursus. exē
q̄ de. vel vo. Quātū ad secūdum
modū: cū. s. vnus vouet cōtinētia de
licentia alteri⁹: loquēdo de voto so-
lēni religiōis. Dicit Jpe. de pal. circa
hoc q̄ est duplex opinio. Quidaz. n̄
dicūt q̄ lz i intrādo religiōē istud
debeat obfuarī: q̄ si ille de cui⁹ līa
alter intrat religiōez est senex 7 non

p̄sona suspecta de incōtinētia pōt in
seculo remanē vouēdo cōtinētia: s. si
est iuuenis v̄l p̄sona suspecta nō pōt
remanē in seculo: s. intrare religiōez
vt habet. ex de cōnuer. cōiu. c. Cum
lis. 7. c. v̄toratus. Alij dicūt q̄ sicut
viro cōsentiēte vxori in voto abstinē-
tie: idem vir pōt reuocare postea: licz
peccat reuocādo sine insta cā: illa tñ
tenet obedire: ita 7 in voto castitati.
quo ad vtrūq̄: q̄a. s. viro vouente de
cōtinētia de licētia alteri⁹. Et sc̄dit
idem Idē. q̄ possz sic distingui: Aut
q̄a licētiās ad religiōē nō est p̄sona
suspecta de qua timeat de incōtinē-
tia: 7 vult simili⁹ cōtinē 7 vouē: 7 tñ
lz reinteгра. s. anteq̄ cōiūx ei⁹ profi-
teat possit reuocare licētiām: sicut 7
maridatū re adhuc integra reuocari
potest tñ post votū solēne emissū a
licētiato non potest reuocare ipsum
Et sic intelligit. c. Agatola. 27. q. 2
7. 22. q. 5. Qui vxorē. Aut licētiās
p̄sona est suspecta de cui⁹ incōtinētia
timeat: 7 talis que nō poterat līiare
de intrādo: 7 tñ lz peccet reuocādo
post votū solēne: tñ q̄a illud fuerat
temere emissū: tñ licētiat⁹ reddere
Ihec Idē. dicit tamē hāc cōclūsiōez
dubiā. Et eādē distinctiōez facit idē
Jpe. de voto simplici emissō de līa
alteri⁹. s. q̄ possz reuocari a p̄sona li-
cētiatē: si est suspecta de incōtinētia:
7 ar. ad hoc sumit a fortiori. p. c. i. de
cōnuer. diu. Sed voc. multi 7 p̄cipue
Tho. in 4°. 7 Jo. neapo. in quolibz.
8. dicūt q̄ votū cōtinētie emissū ab
vno cōiūgū de licētia alteri⁹: seu sine
licētia: s. postea ratificat licētiās non
potest eū reuocare. Vñ si ille qui sic

vouit peteret debitum nō soluz licē
 tians nō tenet reddē: imo nec debz
 exigere: alias peccaret mortaliter hz
 Jo. nea. qā coopat ei in crimie mor
 tali. ar. ad hoc. 22. q. 5. Continētie.
 nec cōit tñ qđ vidū est. s. a qbusdā
 qđ ita reuocari possit votū continētie
 semel concessū ab altero sicut votū
 abstinentie. Omnes tñ in hoc 2 cor.
 qđ ex hoc qđ vnus vouit simpliciter de
 licentia alterius nō phibet quin ipe
 possit ad placitū exigere debitū a vo
 uente: dum ipse similiter nō vouerit
 De voto autem solēni p̄ susceptionē
 ordinis sacri: dicit pe. qđ si sciēte uxorē
 et cognoscēte se teneri ad cōtinētiā
 ex ordiatōe uiri ipsa cōsentiat ipsum
 ordinari: q̄uis non debuisset uir ei⁹
 ordinari si erat suspecta: nisi ipsa in
 traret religionē: tamē si nō intrauit:
 sed remansit in seculo sic suspecta: nō
 p̄pterea poterit reuocare votū uiri
 ordinati: nec tenet ipse p̄ hoc red
 dere debitū petenti: nec ipso mortuo
 poterit cum alio cōtrahē. Ials matri
 moniū esset nullū. Nec est simile de
 p̄fessione et ordinatiōe: qā phibitio
 ecclesie potest facē p̄fessionē nullā
 nō aut ordinē. hec pe. Sed si inscia
 uxorē uel sciēte et tradicēte recepit
 uir ordinem sacrum: ipse qđ depōet:
 et restituet uxorē: si uxor hoc petierit
 et sic reddē tenet debitū: sed nō pōt
 exigē: nec post mortē uxoris cū alia
 cōtrahē: als nullū erit matrimoniū
 cōtractū. Quātū ad terciū modū
 cū. s. uterq; parī consensu uouēt cōti
 nētiā null⁹ eoz pōt exigē uel reddē
 debitū nisi cū peccato mōtali hz Jo.
 neapo. et alios. Et si unus eoz fran

gerz uotū: puta aliā cognoscēdo alē
 nihilomin⁹ tenet seruare. ar. 22. q. 5
 Qđ deo. Sed ubi esset piculū incon
 tinētie: qā p̄sone suspecte certe bonū
 essz dispēsatōez querē sup tali uoto:
 et h̄m Saul. uidet qđ ep̄s possz dispē
 sare. Item h̄m Ipe. qñ alter cōiugū
 intrat religionē et p̄fiteat alio inuito
 potest reuocari ad peticōez ipsius: et
 reuocat⁹ tenet reddē debitū: sed nō
 pōt exigē rōne uoti. Mortuo eo qui
 reuocauerat is qđ p̄fessus suēt indu
 cēdus est ut redeat ad monasteriū
 nō tñ cogēd⁹: cui⁹ rō est qā p̄fessio
 eius nō tenuit: ex quo nō intrauit d
 licētia cōiugis sui. Et q̄uis nō possit
 post mortē reuocātis cōhibē cū alio
 tñ si cōiux tenebit m̄rimoniū: s̄ exi
 gere nō poterit. Itē cū unus cōiugū
 de l̄ia alteri⁹ intrat religiōz: s̄ aūq;
 p̄fiteat reuocat⁹ ab eo mortuo reuo
 cāte poterit etiā cū alia p̄sone cōhibē
 nec tenet redire ad mōasteriū: nec p
 hibet exigē. Et hoc totū h̄m est: nisi
 aliud obstat: puta si uotū emisissz.
 Qui autē de l̄ia cōiugis p̄fiteat nō
 pōt de iure redire ad uxorē: qđ si de
 facto ad uxorē reducit cogēdus ē: n̄
 solū ipa mōtua: s̄ et uiuētē redire ad
 mōasteriū. Et sic uidet loqui illud
 caplm. Ex pte abbatis. de uer. iur.
 Et si mortua uxorē cōhibet cum alia
 m̄rimoniū nullū essz. Ihecl pe.

De dote et donatiōibus que dāt
 ab uxorē. Cap. 26.

d Os que dāt uiro a mulier
 p̄ onere qđ p̄ m̄ri⁹ s̄stinz
 Unde tādū durat: qđ dū ē
 m̄rimoniū: s̄ eo soluto soluit⁹: qā s̄n
 eo esse nō potest. ff. de iur. dot. l. 3.

Et est dos quasi propriū primonium
mulieris. ff. de mino. l. Deniq. §. sed
vl. i. si. b. q̄dū stat mīmōiūz dñiūz
dotaliū est penes viz: vñ cōi volū-
tatem viri non pōt inde elemosinā
facē. Nō q̄ sunt due spēs doti. naz
alia est profecticia. Alia aduenticia
Profecticia dos est que a p̄e p̄ filia
vel ab auo p̄ nepote: vl̄ ab alio noie
eorz seu de bonis eorū dat: vt. ff. de
iur. do. l. p̄fecticia. Aduenticia hō est
quā ipsa mulier dat p̄ se vl̄ auo: siue
sit frat: vel ali⁹ quis. Itē dos alia ex-
timata: alia inextimata. si extimata
dat tā dānū q̄ lucz ad maritū pti-
net: sicut ad rē ēptorē. Si hō inexti-
mata dānū 7 lucz p̄tinz ad mulierē
. ff. de iur. do. §. Plerūq: tñ fruct⁹ pti-
nēt ad maritū p̄p̄ onera mīmōiū.
Un̄ fet⁹ dotaliū pecorū ad maritūz
p̄tinet: q̄a fruct⁹ sputat sic tñ vt sup̄
pleat inde mortua capita iā ex natis
scib⁹: vt in. d. l. Plerūq. Pactū p̄i
factū a filia dū nuptui edēē q̄ dote
cōtēta nullū ad bōna p̄ua regressūz
hēret improbat lex ciuilis. Si tamē
iuramēto nec vi nec dolo p̄stīto fir-
matū fuerit debet seruari ex de pac.
q̄uis. li. 6. Dos 7 donatio p̄pter nū-
prias donari nō potest etiā s̄cētēte
vxoze. ff. de fun. do. l. lex. Julia. Nec
valet alienatio: nisi vxor iurauerit n̄
contra venīre. ex de iur. iur. Cū con-
tingat. 7. c. Licz. eo. ti. li. 6. Sed de
hac mā. s. cū iurat sup̄ h⁹ mōi. Uide
diffuse. s. in scōa p̄c ti. de iuramētis
In q̄b⁹ casib⁹ marit⁹ lucrat dotem
R⁹ lucrat ex pacto: vt si paciscat de
tota dote: vel ei⁹ p̄e post vxorl. mor-
tē lucrādo: vt. C. de pac. con. 7. l. Ex

morte. 7 in auct. ibi posita. Itē lucrat
ex lege vt si p̄p̄et adulteriū mulieri.
fiat diuortiū mulier dote amittit. ex
d. do. post diuor. resti. §. Plerūq. Itē
mortua vxore intestata 7 defunctib⁹
liberis 7 p̄p̄inquis vir succedit vxori
7 lucrat dote. 7 ecōuerso. C. vñ vir.
7 vro. l. i. In alijs aut casib⁹ dos ad
mulierē 7 donatio p̄pter nuptias re-
dit ad viz: nisi sec⁹ obtineat de con-
suetudine. ex de do. inf viz 7 vxorē.
Donatio. §. Sane. Done q̄ p̄pter
adulteriū vxoris facta separatiōe thozi
mulier dote amittit. nūc aut probata
sanguinitate sepant oio. In q̄d po-
terit mulier dote repetē. R⁹ nō. Inā
lz mō appareat q̄ nō fuerit mīmō-
niū: mulier nihilomin⁹ puniēda est
p̄pter intētiōē cū ope s̄secuto. ex
de biga. c. Inup. 7. c. ult. Et etiā p̄ h⁹
vt ceteris delinquendi mā auferat:
7 ne cogitet falsa p̄batio cōtra mīmō-
niū. hec host. Lau. Hoff. Ber.
7 Jo. Et nō q̄ q̄a ad penas legum
q̄s nō tenet: nisi postq̄ q̄s fuerit ad
iudicat⁹. s. p̄ iudicē cōdenat⁹ fm tho.
7 Ric. Ideo si mulier cōmittat adul-
teriū: nō ipso facto amittit dote. S3
postq̄ in iudicio sup̄ hoc fuerit iudi-
cata. s. de adulterio. Cui restituenda
sit dos. R⁹ si dos fuit a p̄e p̄fecta
tūc si in mīmō filia p̄mouatur v3 dos
reddi p̄i: vt. ff. so. ma. l. Dos a p̄e.
nisi mulier reliquerit liberos: q̄a tūc
lz de iure debet p̄i: tñ de consue-
tudine remanz penes liberos: vt nō
in. d. l. dos. Si hō vir p̄mouat: tūc
talis dos p̄i 7 filie reddēda ē: ita tñ
q̄ nec p̄ ali⁹ q̄ cū volūtate filie eam
petē pōt. ff. so. ma. l. z. Q̄ si pater nō

partid dote
dote de no
p̄fecta s̄secuto

dos mīmōniū
dos mīmōniū

vinat vxori reddēda ē: vt ibi. Si ho
dos fuit a quocūq; alio: tūc si pmo
rit vxor ad hēdes eius pertinebit
dos. Si pmo rit vir dos ad vxorē
redibit. Intelligē hoc nisi ille qui de
dit fuerit stipulat^r dotē sibi reddi. C.
de rei. vx. ac. l. vnica. §. cum aut. 7. ff.
so. ma. l. Quoties. §. si. Qū restituēda
sit dos. R^o si dos consistit in rebus
imobilib⁹ dz restitui statim so. ma.
si ho in immobilib⁹ dz restitui. §. ā nū
C. de rei. vx. ac. l. vna. §. cum aut. an
semp marit⁹ in casu restituēde doti.
pellat reddē in totū. R^o marit⁹ in
reddēda dote nō dēnat nisi inq̄tū
facē pōt. l. habita rōe ne egeat: si nō
dolo datus est: vt. C. de re. vx. ac. l.
vnica. Et dz cautōez exponē: q̄ si ad
meliorē fortunā puenerit soluet resi
duū: hoc etiā pūlegiū tñsit ad filios
eiusdē m̄rimoni. ff. so. ma. l. maritū.
S3 hoc hēdi cōneo nō ē p̄stādūz: q̄a
tale bñficiū psonale est: 7 cum psona
extinguit. Utz marit⁹ vel ei⁹ hēs
in reddēda dote possit exē expen
sas. R^o expensas: vtp̄ta domū refe
cit: 7 huiusmodi retinē pōt: vt. C. de
impens. in re. do. l. i. Expēsas ho vo
lūtarias siue voluptuosas pdit etiāz
si volūtate mulieris facte sunt. ff. so.
ma. l. in volūtarijs. Quid si marit⁹
tenetur de dote 7 habet alia debita
rūdeo mulier habz obligata omnia
bona viri pro dote in tantūz q̄ p̄fer
tur omnibus creditorib⁹ non habē
tibus exp̄ssam ipot̄hecā: Et hoc
nisi aliū sit in simili iure: vt quia pe
tit dotem precedentem. C. qui. po.
in p̄. l. si. v. p̄ma restitutio. Sed in
donatione p̄ter nuptias nō p̄ferē

mulier creditoribus nisi posteriorib⁹
etiā constante matrimonio vxor
recuperare potest dotem: vt quādo
vir vergit ad inopiam. C. de iur. do.
l. vbi. Idro delicto viri non debet
vxor dotem amittere. extra de pig.
Ex litteris: etiā si cōmiserit crimen
lese maiestatis. C. ad. l. iuliam. ma. l.
Quisquis. Id possessione pignozata
genero pro dote fructus nō debent
computari in sortem: si gener substi
net onera matrimoni: extra de v̄.
Salubriter. Vide supra. Qui habet
cognoscere de matrimonio: habet
etiā de dote tanq̄ de accessorio.
extra de do. inter virū 7 vxorē. c. i.
7. c. 3. ff. de iur. do. l. 2. 7. 3. Donatio
p̄pter nuptias est: qd sponfus spōse
donat quando ipse ab ea dotem ac
cipit. extra de do. inter virū 7 vxorē
super. In huiusmodi autem do
nationibus p̄prium est q̄ si pacifcat
maritus de dote uel parte dotis lu
cranda vxore premortua talem p̄tez
debet lucrari mulier de donatione
p̄pter nuptias premortuo uiro. ext
de do. inter uirum 7 vxorē. donatio
§. Sane. 7. C. de pactis conuen. l.
ex morte. In huiusmodi autem doti
bus 7 donatōibus sunt diuersa sta
tuta in diuersis locis. Idam alicubi
ut florentie si vxor premoriatur cō
sumato matrimonio uir lucrat totā
dotem si non extant filij ex ea. Naz
si filios relinquit ipsis remanet. Ali
cubi lucratur partem: 7 alia pars re
stituit ei: Unde p̄fecta est dos. Si
autem uir premoriatur restituit vxori
tota dos 7 donatō p̄pter nuptias.
Et in hoc statuit maxime legi

Amad. 6.
209 2 p̄m

Expon. doli

p̄ter nuptias
in q̄ omib⁹

municipali seu statuto: q̄ iuri cōmuni
Dōs ē cōstante m̄rō ab uxore pōt re
peti viro in insula deportato: cuius
affectōez vxor nō mutauit l̄z. De. de
pal. in 4°. di. 42. Et idēz de viro in
regno bānito. E. de iur. do. l. vbi. et
l. in reb⁹. Itē h̄gēte viro ad inopiā
pōt peti dōs cōstāte m̄rō: nō ppter
paup̄tatē heris: q̄a tūc s̄b tali cautōe
quā p̄stare pōt cōmittēda et dōmittē-
da ē dōs: s̄ ppter paup̄tatē mēt. vt q̄n
incipit esse p̄dig⁹ et dilapidator: q̄a
tē cautio paz valeret: et sic intelligit
illa. l. vbi et l. in reb⁹. hec pe. Itē l̄z h̄z
iūs ciuile mulier scōo nubens lucres
legatū sibi factū s̄b cōditōne q̄ rema-
neret vidua fauore m̄rimoni: dū tū
nō nubēt. j. ānū a morte viri: Tū q̄a
iura canonica et diuina pl⁹ fauēt vi-
duitati q̄ m̄rō vt statui p̄fectiori: Jō
z^o nubēl cōditōz legati nō lucres: s̄ amit-
tit ipm pe. de pal. vbi. s̄. Itē sciēduz
q̄ q̄n vxor ppter diuortiu factū ppter
adulteriū suū p̄dit dotē suā: si ipa erat
filiafamilias. i. in ptate p̄ris cōstituta:
et dōs erat p̄fecticia. i. d̄ reb⁹ p̄ris
p̄fecta: vel als q̄ncunq̄ dōs erat ad
p̄rez recasura: p̄r nō p̄dit eā ppter deli-
ctū filie: q̄a nō v̄z portare iniquitatē filij
Si v̄o nō erat recasura ad p̄rez: q̄uis
ab eo p̄fecta esset: q̄a ea mortua eam
rehabitur⁹ nō erat: tūc marit⁹ eā lu-
crat. Et sic itelligit hosti. E. d̄ adul.
l. si. ad si. et de viroz. Cōfessu. S̄z
q̄n dōs erat reditura ad p̄rem: p̄r eā
p̄dit: q̄diu filia adultera viuūt: sic ē
nō potuiss̄ eā repetē ipa nō adulterāte.
Nec v̄z ipse ex delicto filie lucrari: s̄
tenebit eā vir viuēte adultēa p⁹ cui⁹
mortē redibit dōs ad p̄rez sic nō p̄lat⁹

ecclesie cōmittit foloniā. i. cōiureret dē
dñm: q̄diu ipse viuūt ecclesia feuduz
p̄det. Sed ipso mortuo feudum ad
ecclesiam redibit ne delictum p̄sone
redundet in detrimētum ecclesie. et
ex his seq̄t q̄ si vir cōmittit crimen
lese maiestatis ppter qd bona ei⁹ cō-
fiscant: et ipse nudus exulet vxor p̄dit
dotem: q̄diu viuūt vir ciuilis: ne p̄ eius
delictum lucratur vxor eius: qd p̄us
non habebat. Interim tū fiscus ei p̄-
uidere tenet necessaria loco viri: sed
viro mortuo rehabebit integre dotē
et dotariū suū: vt dicāt de cōsuetudie
De. de pal. in 4°. et Ber. Itē sciēduz
de expensis factis ab vxore ex dōmū
quia vir pro onerib⁹ matrimonij h̄z
dotem: ideo a tempore cōtracti ma-
trimonij intus et ex v̄z sibi facē me-
ras expensas vir s̄m q̄titatez dotis
s̄. famul. hercil. l. Si maritus. imo
etiam si dotēz non habet vel p̄didit
culpa sua tenet ei necessaria. puidēs
s̄m facultates suas: imo vbi marit⁹
dissipat bona sua h̄gens ad inopiā
et cōstāte m̄rimonio mulier recuperat
dotem: vt vidūm est. s̄. S̄z quādo
mulier sponte recessit nō recuperat ex-
pensas: nisi a tpe quo rediens nō est
admissa: et hoc nisi oppōat de adul-
terio quia adulter nihil tenet p̄stare
nisi ipsa replicet de consimili. Dico
autē q̄ sponte vaganti nō tenet ad
expensas: sed solum quādo iusta de
causa: puta ppter nimīā s̄cūtiā viri
vel aliquid h̄mōi: vel quia vadit ad
longinquas p̄tes: et eaz mittit ad cō-
sanguineos ipsi⁹ vxoris pro maiori
honestate et huiusmodi. hec De. de
pal. vbi. s̄.

Sūmula quedā de oībus vitijs:
tā viroz q̄ muliez coniugatoz: q̄ sūt
mortalia.

e X nōtis in pcedētib⁹ ca
pitulis et. q̄ nō sūmatim
vitia tā viroz q̄ muliez
coniugatoz: que xernūt
coniugiū que sūt mortalia.

Pr̄io si q̄s dēbit scīēs in se esse vel
hēre aliq̄d p̄dictoz impedimētouz q̄
impediūt ⁊ dirimūt mīrimoniū non
habita dispēlatōe a papa in his in q̄
bus potest dispensare.

2° cū hīs votū simplex religiōis
vel castitati. vel q̄ suscepit hitū religi
onis approbate cū firmo p̄posito re
manēdi: ⁊ ate p̄fessioez tacitā vel ex
p̄ssa egressus est: et contrahit matri
monium sine dispensatione pape.

3° cū talis dēbēs mīrimoniū ⁊ cō
sūmas exigit debituz n̄ hīs sup̄ h̄ di
spēlatōez: reddē tū debitū tñt.

4° cū q̄s mīrimoniū clādestine cō
trahit sine p̄ntia testiū saltē: ⁊ quousq̄
manifestum faciat sufficienter semp
est in mortali.

5° qñ q̄s dēbit dē interdētū ecclesie
vt q̄a ordiari⁹ audiēs aliq̄d impedi
mētū circa aliq̄d mīrimoniū fiēdū p̄
cipit ne fiat dēctus talis: nisi p̄us vi
scusso negotio ⁊ cognito.

6° cū q̄s cōtrahit de fūso vl̄ d̄ p̄nti
n̄ intēdēs cōtrahē h̄ decipe: ⁊ carnalē
copulam extorquere.

7° cū q̄s cogit aliq̄ue vel aliq̄ ad
cōtrahēdū de fūso vel de p̄nti: etia⁹ si
sint p̄r l̄ mī: q̄a oīmoda d̄z eē animi
libertas in h̄: i: sec⁹ si tñ p̄luadeat.

8° qñ ēt spōsalia d̄ fūso tñ frāgit

et illos nouē cāus q̄ s. t̄gūt. ali⁹ at
cui spōsalia frāgūt excusat.

9° qñ mīrimoniū cōtrahit p̄ vba de
p̄nti h̄ negat: ⁊ q̄uif alē dēriū p̄bare
n̄ possit: vel n̄ p̄bet: tñ nent cūz alio
cōtrahē n̄ pōt: al̄s essent in adulterio
cōtinuo: ⁊ separi debent.

10° qñ post cōtrahē mīrimoniū p̄
vba de p̄nti alē n̄ vult cōsūmare illd̄
alio req̄rēte c̄gruo tpe: nec vult reli
gionē intrare vt p̄ p̄fessioez alē sic
liber: puta h̄ fac q̄a audiuit illuz pau
perē vel iniquū: vel q̄a indignati sūt
adinuicē: ⁊ similiē peccāt p̄etel q̄ hoc
nō p̄mittūt sine rōnabili cā: puta q̄a
sū volūrate eoz cōtraxerūt ⁊ h̄ mōi.

11° qñ cōsūmauit mīrimoniū ate bñ
dictionē nuptiaz: cū bñdici debeant
puta q̄a p̄mū matrimonii.

12° qñ cōsūmauit mīrimoniū: vel
celebrauit nuptias tpe p̄hibito ab ec
clesia: vt in aduentu vsq̄ ad octauaz
epiphanie: ⁊ a septuagesima vsq̄ ad
octauas pasce: ⁊ a dieb⁹ leniaz vsq̄
ad octauas pente. et h̄ sine v̄go: siue
vidua: siue fiat cum solēni apparatu:
siue fiant paup̄ime nuptie: quia est
p̄hibitum.

13° qñ q̄s cognuit cōsanguineaz v̄ro
ris sue: vel vsq̄ ad q̄rtū gradū: inaz
tunc nō pōt exigē debituz ab vxore:
vel vxor a viro suo si fuit cognita a
cōsanguineo viro sui: nisi bat ita dispē
satione super hoc: reddē tamē teneē
exactus debitū siue exp̄sse: siue interp̄
tatiue: ⁊ hoc qñ istud fuit p̄petratuz
post cōsūmatum matrimonii: uel
etiam contractum per vba de p̄nti:
Nam si fuisset ate esset impedimētū
dirimēs matrimonium.

14° quādo alter alteri denegar³ debitum non habens aliquam cām rōnabilem: etiam si faceret cā deuotionis vbi alī p̄ctat oīo sibi reddi.

15° quando in actu coniugij repit aliquis de illis octo casibus q̄ nōnt s̄. in. c. de actu coniugali: naz vel est mortale peccatuz: vel dubiū de mortali. ibi vide. Ubi habes etiā quādo vsus actus coniugij est veniale peccatū 7 quādo nullum.

16° qñ vir sine cā rōnali graniter abberat vxorē uel contumelias ei infert turpibus verbis multum: vel euz nō prouidet ei de necessarijs rebus cum possit facere.

17° quando vxor nihil habēs nisi dotē: si det nōbilitē de bonis dom⁹ sue. l. de bonis viri sui sine licētia ei⁹ exp̄ssa vel inēptatiua: 7 multo mag⁹ contra phibitionem eius cōsanguineis vel amicis: vel expendat in reb⁹ malis 7 vanis: vt ludo 7 pōpis: vel etiam multū nōbilitē in elemosinis peccat grauiter: quia furtuz mittit: nisi hēat artē multū lucrosā vlē gubernationem domus.

18° quādo vnus coniugū assentit alteri in adulterio: vel vir exponit vxorem alijs cā tp̄alis s̄sidijs: vel alia de cā: vel vxor pmittit virū viciū sodomie ppetrare cum possit obliſtere et non vult vel non curat.

19° qñ vxor nō vult ſequi virū in cohabitando vel murādo domiciliū nisi timeret p̄babilitē mortem: vel mutilationē: vel q̄ exponat eā alijs vel q̄ trahat eā ad heresim vel aliud mortale peccatū: vel q̄ nō possit eaz sustētare: 7 ei⁹ familiā: cū inter ſuos

affines vel p̄ in quos ſtueniat ei.

20° qñ de consensu vtriuſq̄ vtriusq̄ vult cōtinentiā: 7 non ſeruaui: tunc exigens 7 reddens sine diſpenſatōe peccant mortaliter.

21° de negligētia in gubernando familiā in admonēdos filios 7 suos ad dei mādātā: et eccleſie ſacramēta ſumendo: in correctōe vitiōz et hui⁹ modi: in puidēdo necessaria domui in excessu amoris alterius ad alterū: in pompis 7 vanitatib⁹ p̄cipue mulierū est difficile regulaz ponē: qñ est mortale vel veniale: nec facilius in h⁹ mōi est p̄cipitāda ſinia.

22° qñ pcurat abortus: ſue a viro: ſue ab vxore: ſue eius negligētia uel caſu: uel p̄pter abberatōz: vel nimium laborem: vel multā laſciviā coniugalī actus.

23° in mulierib⁹ qñ et negligētia opprimūt puulos in lecto ſecū eos tenētes: 7 multo magis qñ ex eorū in curia 7 tarditate decedunt ſine baptiſmo puuli.

24° qñ vxor p̄cepit p̄ adulteriū 7 enutrit talē de bōis viri tāq̄ ſit ſuus q̄a furtuz facit de illa ſbā de q̄ illi ſb̄ uenit. Et idē de ea que ſibi ſb̄ponit p̄tū alienū tāq̄ ſuū.

25° de mēdacijs: de blaſphemijs: de piurijs de contumelijs: de detractionibus que cōtinue p̄ferūt cū ſūt in locutionibus.

ſſinis horū uitioz: 7 p̄ ſequēs huius tractat⁹ ſeu tituli de matrimonio 7 ſponſalibus.

Incipit tabula super tractatu de
spōsalibus ⁊ matrimonio.

Primo probemū sup ipso tractatu
ponit: in quo plura hñt: videlicet quō
accipiat: quid significet: ⁊ quomō se
debeat habere vir erga vroz: ⁊ ecō-
uerso. Et de plurib⁹ alis.

Cap. i. de de impedimēto erroris p
sone. Item in eodē de impedi-
mento erroris fortune.

Cap. 2. de impedimēto erroris pōe
.i. cōditōis. Item in eodē de serui-
tute sequente matrimoniū per vba
de pñti contractum. Itē in eodē
de oñs non potest phibere carnalē
copulā vroz cōiugato: n̄ simpliciter.

Cap. 3. de impedimēto voti solēnis.

Cap. 4. de impedimēto cognatōis:
quare. j. in capis. i. 4. i. 5. ⁊ i. 8.

Cap. 5. de impedimēto criminis.

Cap. 6. de dispitate cult⁹.

Cap. 7. de ipedimēto violentie.

Cap. 8. de impedimēto ordinis.

Cap. 9. de ipedimēto ligaminis.

Cap. 10. de impedimēto publice ho-
nestatis iusticia.

Cap. 11. de ipedimēto affinitatis.

Cap. 12. in quo pōt dispēlari.

Cap. 13. de ipedimēto impotētie.

Cap. 14. de cognatōe legali.

Cap. 15. de cognatōe naturali. idest
consanguinitate.

Cap. 16. de gradibus. v. 3. quomodo
computant.

Cap. 17. de phibitione matrimoni
inter consanguineos.

Cap. 18. de cognatōe spūali.

Cap. 19. de impedimētis nō dirimē

tibus matrimoniū cōtractū.

Cap. 20. de impedimēto feriaz: qñ
scz nō possūt fieri nuptie.

Cap. 21. de spōsalibus.

Cap. 22. de cōtractu matrimoni.

Cap. 23. de insanus vel furiosus cō-
trahere non potest.

Cap. 24. in qua etate possit matri-
monium contrahi.

Cap. 25. que conditōes vel pādōes
impediūt matrimoniū.

Cap. 26. de matrimonio contracto
sub conditione.

Cap. 27. de fine seu intentione ma-
trimonij.

Cap. 28. de cōsumatōe matrimoni
⁊ actu cōiugali. Et ibi qñ est mor-
tale: qñ vēiale ⁊ qñ nullū peccm.

Cap. 29. qñ cōiux non tenet reddē
debitum.

Cap. 30. Qñ quis nō tenet dimitte
coningem adulteram.

Cap. 31. de diuortio.

Cap. 32. quādo cōiugat⁹ ingressus
religionem exire tenet: ⁊ qñ nō.

Cap. 33. casus quando vroz nō pōt
dimitti ppter adulteriū.

Cap. 34. de accusatōe adulteri.

Cap. 35. quando tenet uotum factū
ab urore.

Cap. 36. de dote et donatiōib⁹ que
dantur ab urore.

Cap. 37. Sūmula qdā de omnib⁹
uitis tam uiroz qñ muliez cōi-
gatoz: uue sunt mortalia.

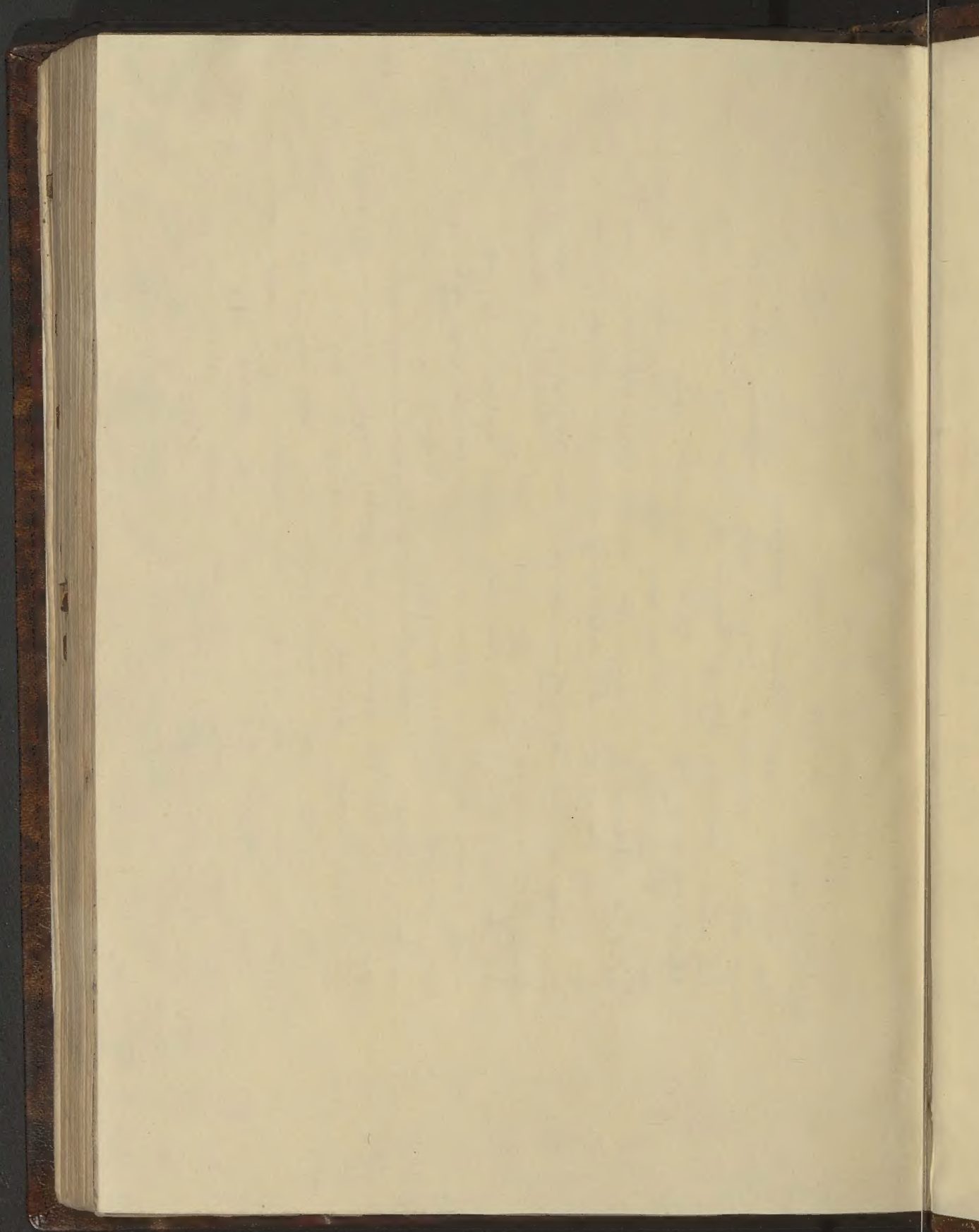
Explicit Tabula tractatus de spō-
salibus ⁊ de matrimonio.

In quorum

[The page contains dense handwritten text in a cursive script, likely from a 17th-century manuscript.]

Accepted as found & a
manipulation of the
" original hand.

[illegible]

ANTONINUS

LORENTINUS

TRACTATUS

VENETIIS

1474